

B.T.

DIODORUS.

II

I A 100
33

ΔΙΟΔΩΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ.

DIODORI
BIBLIOTHECA HISTORICA.

EDITIONEM PRIMAM CURAVIT IMM. BEKKER
ALTERAM LUDOVICUS DINDORF

RECOGNOVIT

FRIDERICUS VOGEL.

VOL. II.

EG

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

MDCCCXC.

Multi desiderant Diodori editionem, qua res ab eo traditae examinentur atque diserte explicentur. Quod ingens opus me in tanta librorum otique penuria neque suscepisse neque suscepturum esse illos scire volo. In praesens id studeo, ut codicibus, unde adhuc editiones derivatae sunt, ponderatis aliisque, quantum licebit, adhibitis ac ratione habita et Diodori sermonis et eorum scriptorum, qui ad verbum cum Diodoro consentiunt, verba huius auctoris quam maxime purgata restituantur. Postea si vires annique siverint, separatim de ipsius scriptoris ingenio disseram. Itaque me neque invito neque invido fiet, ut alii illud difficilius opus aggrediantur.

Norimbergae, Aug. 1890.

Fr. Vogel.

De codicibus, qui una cum prioribus Diodori libris quintum continent, egi in primo volumine (p. IV—XXI); quibus verbis addenda sunt haec:

1. Codices O et P perverse interpretatus sum obscuris Wesselingi verbis deceptus. Littera O significandum esse codicem Vaticanum 995 saec. XV, qui unus ex libris Vaticanis post vocabulum *κατέσχε* (V 84, 1) praecisus sit, per litteras me docuit E. Bethe. Littera P autem convenit in Vaticanum 996 saec. XVI (non in Vatic. 900, ut est apud Wesselingium).

2. Codices F et G, qui nuper Berolinum translati sunt, inspexit Georgius Schneider, vir de Diodori studiis optime meritus, atque codicem F, ut coniecimus (vol. I p. XVII), in recentissimis libris numerandum esse comprobavit. Summa autem eius inventi est (G. Schneider, De aliquot libris Diodori, Berlin 1890): 'codicem F totum ex libro G manavisse' (p. 7) atque 'ad textum Diodori constituendum codicem G nulla auctoritate esse nec magis in editionibus citandum quam F' (p. 19). Tamen in hac editione codices G et F citatos invenies, non solum quia Schneideri programma sero editum est, sed ob eam potissimum causam, quod codicibus, unde G et F transcripti esse dicuntur, nondum accurate collatis codice G carere nequeo.

Quod ad notarum explicationem attinet, obliquis litteris *CFG* distinxi eas lectiones, quas in codicibus *CFG* inveniri non ex dilucidis Wesselingi verbis apparet, sed ex eius silentio tantum concludi potest: exempli gratia V 11, 3 Wesseling adnotavit codices *ABFG* praebere *ἐγκαλομένους* pro *ἐγκαλοῦντας*, quod ille in textum recepit; ipse recepi *ἐγκαλομένους*, atque quoniam eadem lectio in codice D invenitur, brevitate causa in apparatu critico non scripsi: *ἐγκαλομένους* *ABDFG*, *ἐγκαλοῦντας* cet., sed: *ἐγκαλοῦντας* *C*, quod praeter illos quinque libros unum *C* mentione dignum existimo.

DE FRAGMENTIS LIBRORUM VI—X.

Libri quinque inde a sexto libro usque ad undecimum in omnibus Diodori codicibus, qui quidem adhuc cogniti sunt, desiderantur. Horum librorum fragmenta paulatim haud pauca collecta debemus pluribus hominibus doctis. Stephanus in sua editione anni 1559 unum, qui huc spectat, locum (p. 847 = frag. VI 1) affert ex Eusebio depromptum, cui proximus editor Rhodomanus (a. 1604) nihil addidit nisi duo frusta (p. 352—354 = frag. VII 9 et VII 5) ex Georgio Syncello requisita, quamquam interea Fulvius Ursinus (Antverp. 1582) excerpta quae dicuntur Constantiniana *περὶ πρεσβειῶν* ediderat.*) Hinc atque de excerptis *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας* ab Henrico Valesio (Paris. 1634) editis**) *ea*, quae Diodori sunt, Wesselingius in editionem suam (a. 1746) redegit. Tum hoc saeculo Angelus Mai inter excerpta *περὶ γνομῶν*, quae in palimpsesto codice Vaticano (Graec. 73) saec. X indaga-

*) Eadem in altero codice (Monacensi 185 saec. XVI), ubi inscribuntur *περὶ πρεσβειῶν*, detexit Schweighäuser, et quae pertinent ad Diodori libros, cum editoribus Bipontinis communicavit (ed. Diod. Bipont. vol. IV praef.).

**) ex codice Turonico saec. X, quem Nic. Fabr. Peirescius ex insula Cypro redemerat; hunc iterum contulit E. Gros (edit. Diod. Paris. 1844, vol. II praef.) atque Iulius Wollenberg.

verat, permulta Diodori fragmenta non sine multo labore e tenebris eripuit (script. vet. n. coll. II, Romae 1827). Librum illum misere violatum*) denuo perscrutatus est Herwerden (spicilegium Vatic., Lugduni Batavorum 1860). Deinde ex codice Escorialensi I, Ω 11 chartaceo saec. XVI excerpta *περὶ ἐπιβουλῶν* edidit et Aug. Feder (Darmstadt 1848) et Car. Müller (fragm. h. Gr. II p. VII), quibus etiam Diodori quaedam continentur. Denique apud varios scriptores antiquitatis et medii aevi editores Diodori vestigia persecuti spicilegio parum copioso eius reliquias auxerunt.

Haec disiecta Diodori membra ut haud facili negotio collecta sunt, ita suo quodque loco ponere opus si non difficilius, certe subtilius atque fallacius est. Hunc laborem primus adiit Wesselingius, neque tamen perfecit: fragmentis enim, quae inter illa excerpta *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας* atque *περὶ προσειῶν* exstant, seorsus positae reliqua tantum in ordinem digerere conatus est. Tum eodem fere tempore et Stroth in interpretatione Diodori Germanica fragmenta, quae tum (anno 1782) erant nota, universa disponenda curavit et Heyne in commentatione de fontibus et auctoribus Diodori extrema (anno 1784), quo ordine fragmenta inter se excipere viderentur, disputavit. Sed ne hi quidem singula fragmenta singulis libris attribuere ausi sunt, nisi quod quaecumque ad fabulas bello Troiano antiquiores spectant, ex ipsius Diodori dispositione (I 4, 6) in sextum librum rettulerunt. Cetera quoque fragmenta singulis libris (VII—X) distribuere ausus est

*) Mendelssohn (edit. Appiani I p. XVIII) de palimpsesto haec: 'nunc medicamentis Majanis tantopere adfectus, ut equidem nihil fere legere potuerim ac praeter perpauca ab Herwerdeno feliciter eruta Maio fidem habere debuerim.'

primus editor Bipontinus (in vol. IV, anno 1799).*) Deinde multum studii in hac spinosa quaestione consumpsit Krebs (Lectiones Diodoreae, Hadamar 1832)**) atque res usque ad Olymp. 18, 1 (= fragm. VIII 20) ita absolvit, ut editores Diodori plerumque ad eius sententiam accesserint. Interea etiam excerpta Vaticana cognita erant, quorum de ratione et ordine iam Angelus Mai et Ludovicus Dindorf argutas fecerant coniecturas. Praeterea autem Dindorf in fragmentis Diodori non multus fuit***); nam in prioribus editionibus (a. 1826 et 1828) nihil novi occurrit nisi loci quidam ex Tzetze, Eusebio aliisque excerpti, quidquid autem in editione Parisina (a. 1842) in hac re profectum est, id sua opera elaboratum esse testatur Carolus Müller (vol. I praef.): 'Utinam Dindorfus fragmenta, quae tam prae-

*) Hoc labore supersedit Eichstädt, qui (in vol. II praefatione, a. 1802) hanc dixit sententiam: 'fragmenta quidem recentiores editores suis reponere locis tentarunt. Quorum ego conamina quamquam non repudio, si qua forte utilitas inde ad continuam Diodori lectionem redundet; tamen cum fragmenta et brevia sint, nec suis quaeque locis satis tuto restitui queant, utilitatem illam perexiguam, errandi periculum maius esse et gravius existimo.' — Ieiuni an fastidiosi hoc esse putas? equidem sobrii.

**) Hunc libellum multis verbis eisque perdoctis recensuit Wurm (Neue Jahrb. d. Phil. 1833 p. 64), qui ipse Diodori bibliothecam lingua Germanica interpretatus fragmenta suo arbitrio ordinavit (a. 1831), omissis tamen singulorum librorum numeris.

***) Contra Bursian (Gesch. d. klass. Philologie p. 867): 'Von dem gleichfalls zu wiederholten Malen von Dindorf bearbeiteten Geschichtswerk des Diodor sind es namentlich die bruchstückweise erhaltenen Partien, welche demselben in bezug auf Anordnung und Herstellung der einzelnen Bruchstücke viel verdanken.'

clare emaculavit numeroque auxit, etiam ordinare de-
nuo voluisset. Nullus dubito, quin eo modo ad pristinam
operis dispositionem omnia iam revocata haberemus. Verum
adversante in hac re Diodoro fortuna, meos in humeros onus
suscepi, quod sanequam grave bene me usquequaque sustinuisse
haud contendo.' Postrema autem Dindorfi editio, sicuti Bekkeri,
quod pertinet ad fragmenta librorum VI—X, tota pendet ex
Parisina; nimirum suo loco adduntur excerpta ex codice Escoria-
lensi *περὶ ἐπιβουλῶν* post editionem Parisinam inventa.*)

Neque ipse animum inducere potui, ut ab hoc iam inveterato ordine longius recederem; ne legentes
perturbarentur, eosdem fragmentorum numeros, quibus
usus est Dindorf, quam maxime retinebam. Tamen saepius
numeri mutandi erant, quia Dindorf ipse unum fragmentum
transponi (VI 6 = XXI 1, 6), alterum inseri (VII 14) in
corrigen- dis iussit, tertium delendum erat utpote ex primo
Diodori libro (c. 28 et 77) a Ioh. Laurentio (de magistr. I 47)
haustum; praeterea Dindorfium sequi non potui in eo, quod
frag. IX 10 in duas partes distinxit priorem tantum partem
excerptis Vaticanis attribuens, posteriorem nescio quo errore
ductus excerptis *περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας*; tum illas controversias
Cleonis et Aristomenis (VIII 12) equidem unum fragmentum
numerō, non tria, ut Dindorf; deinde non intellego, qua
ratione loci ex integris Diodori libris sumpti, quibus ad
priora aut ad posteriora delegatur, tamquam fragmenta a
Dindorfio numerati sint; denique fragmentum (VI 7), quod
nuper enucleavit A. Ludwich, additum est.

*) De posteriore octavi libri parte idem egit Krebs (a. 1856, program. gym. Weillburg), noni fragmenta optime illustravit Klüber (a. 1868, Würzburg).

Cetera sine certa causa mutare ac transponere minime expedit; unde autem certae causae in re tam dubia tamque obnoxia errori? Nisi forte contigerit, ut extrinsecus sive ex tabulis chronographi, quo usus est Diodorus, sive ex posterioribus scriptoribus qui ipsi sua ex Diodoro hauserunt, certa quaedam argumenta et indicia colligantur, haec quaestio ad exitum adduci non poterit. Ne id quidem exploratum est, quas res quotve annos singuli libri complexi sint; constat tantum sexto libro Diodorum res usque ad Troiae excidium (I 4, 6)*), decimo usque ad Xerxis transitum in Europam (XI 1, 1) persecutum esse. Septimum librum inde a Troia capta usque ad primam Olympiadem pertinuisse quamvis sit veri simile, Bipontinorum et Wurmi sententia, octavum librum a Roma condita, non a prima Olympiade initium cepisse, qua ratione potest refutari? Nonum librum Bipontini atque omnes deinceps editores incipiunt a Solonis aetate. Quod cum consentiant, dissentiunt de libri noni exitu. Conservavi quidem Caroli Müller distributionem, tamen non dissimulo valde mihi arridere Strothi sententiam, qui, sicuti ipse conieceram, decimi libri exordium fuisse censet illum locum communem (frag. X 12), quo historiae utilitas celebratur. Nam eadem fere disseruit Diodorus in initio et primi et decimi quinti libri.**)

Res ipsas autem fragmentis noni libri et decimi ineuntis tractatas, quorum illa ad septem sapientes, haec ad Pythagoreos spectant, facile in unum coire librum in promptu est. Nemo credo in eo offendet, quod frag-

*) Scilicet de primo septimi libri fragmento adnotavit C. Müller: 'incertus haereo utrum ad septimum an ad sextum librum pertinuerit.' Dubitat etiam de frag. X 1 et 2.

***) cf. tamen XI 38, 6. 46, 1. XV 88, 1.

mentis hoc modo distributis partes minus aequae evadunt. Nam ex dictis factisque sapientium plura excerpta esse quam ex ceteris rebus domi bellique gestis minime mirum est.

Universa regula de fragmentis ordinandis si constituenda est, alia esse nequit nisi ut ea et ex temporum rationibus et ex serie, qua excerpta in codicibus referuntur, componantur; singulis autem locis iudicium saepe incertum erit. Nam Diodorus etsi res inter se cohaerentes ad temporum ordinem servandum dirimere orationemque interrompere veritus non est, tamen haud raro ab hac consuetudine recedens, ut narratio continua et magis perspicua fiat, res priorum posteriorumque temporum coniunxit, atque etiam aliquotiens easdem fere res duobus locis repetivit. Neque magis ordo excerptorum omni suspicione caret; veluti si fragmenta IX 4 et IX 20, 4 vel IX 2 et 34 (cf. etiam p. XLVII) inter se comparaverimus, fieri non poterit, quin ea ex una eademque narratione Diodori excerpta esse arbitremur. Qua in re mihi in mentem venit Jacobi Bernays, qui quaestione posita, quomodo libellus de republica Atheniensium effectus esset, ingeniose disputabat duobus primis capitibus tamquam summam totius operis contineri, tertium autem caput postea additum esse quasi fructum iteratae lectionis. Simili modo etiam ei, qui ex Diodori bibliotheca excerpterunt, quaedam primo seu neglegentia seu fastidio omissa posteriore loco supplevisse videntur. Magna licentia eos usos esse intellegit, qui VIII 1. 2 et 3 vel X 18, 1 et 2 inter se contulerit. — Late ergo patet campus, in quo doctrina et divinatio exsultare potest: sed ubi coniecturae luxuriant, ibi laborat veritas.

DE CODICIBUS LIBRORUM XI—XII.

Ex omnibus codicibus, quibus libri I—V continentur, unus Coislinianus (A) simul comprehendit libros XI—XV, atque ipse conglutinatus est ex duabus partibus non eadem manu scriptis. Quare hoc quoque in volumine denuo quaestio in codices ponenda est. Plurimi quidem eorum, quibus libri XI et XII servati sunt, etiam libros XIII—XV amplectuntur, tamen ad exponendum, quanti quisque horum codicum sit, argumenta et exempla paene omnia tantum ex libris XI et XII afferemus: non solum quod ceteri libri (XIII—XV) in hoc secundum volumen recipi non potuerunt, sed etiam quod in his et illis libris non eadem ratio inter singulos codices intercedere neque auctoritas eorum eadem esse videtur. Denique expectamus, ut priusquam tertium volumen apparandus erit, etiam alii codices, inprimis Venetus 375, accuratius inspiciantur.

P.

Patmius codex in monasterio S. Iohannis Theologi, P quod est in insula Patmo, asservatus saeculi X vel XI, a Richardo Bergmann, qui illum anno 1866 ipse contulit*), describitur his verbis (program. Gymn. Brandenburgensis, Berolini 1867): 'Foliis constat 310 membranceis formae quaternariae maioris, quae omnia sunt bene conservata, nisi quod primum duoque postrema, quia codex longum per tempus tegumento caruit, colorem duxerunt luteum atque ultimi pars dimidia ad dextram abscisa est. Munitus nunc tegumento ligneo,

*) Prius codicem P iam contulerat Joh. Saccelion scholarcha, qua collatione usus est Tischendorf.

super quod inductum habet corium colore nigro infectum, in bibliothecae catalogo a Ioh. Saccellone Graece conscripto recensetur sub nota numerali N = 50. Exaratus est autem exceptis tribus foliis posterius scriptis (1. 309. 310) litteris minusculis exeuntis saeculi X vel ineuntis XI*), itaque ceteros omnes quorum quidem habemus notitiam Diodori codices aetate longe superat. Comprehendit sex libros XI—XVI, finiturque horum postremus folio 309 verso. Litterae clarae atque compositae proxime accedunt ad similitudinem earum, quae reperiuntur in codicibus Eusebii historiae ecclesiasticae Mazarinaeo et Vaticano. Ad regendam manum scribentis per membranam acuto quodam instrumento ductae sunt lineae, vacuo tamen relicto margine duos vel tres digitos lato, habentque singulae paginae versus 32 continuos. Folia 1 et 309, quorum illud in utraque pagina continet versus 26, hoc in utraque versus 28, saeculo quinto decimo exarata sunt manu, quam esse monachi Andreae Gregorii Chii cognoscitur e folio 310 recto. Ibi enim eiusdem manus litteris aliquanto minoribus scripta leguntur precum formula a Christo praecepta: *πάτερ ἡμῶν κτλ. et ῥῆμα ἐκκλησιαστικόν: θεὸς ἀγαθὸς αἰεὶ καὶ ἔστι καὶ ἔσται κτλ.* cum subscriptione memorabili: *θεοῦ συναρμομένον πᾶσαν τήνδε βιβλίον περιελθὼν ὡδ' ἔληξα ὥρα τῆδε νυκτέρα ἢ νοεμβρίου ἢ Ἰνδικτιῶνος ιε' τῆς τοῦ λόγου οἰκονομίας ἔτει αὐξῆς (i. e. 1466) ἐν νάξῳ γρηγόριος μονότροπος τάχαγε**)* θύτης

*) Saeculo fere undecimo adscripsit eum Tischendorf, saeculo nono Coxe bibliothecae Bodleianae praefectus.

**) De usu vocabuli *τάχα*, cui hic additum *γε*, quod male scriptum videtur *τε* in Andocidis codice Ambrosiano apud Bekkerum in praef. ad illum, v. Ducang. et Thes. Stephani vol. 7 p. 1894 [Dindorf in edit. Diodori vol. III p. XVI].

ἀμαρτωλὸς πατρώνυμον ἔχων ἀνδρέας καὶ χῖος τὸ πάτριον.*) Neque vero inseruit Gregorius folia 1, 309, 310, sed ab initio in codice vacua relicta explevit, quare admodum probabile fit ipsum librum, quem librarius saeculi X vel XI transcriberet, et initio et in fine fuisse mutilum. Folia omnia ab eodem Gregorio numerata sunt excepto quod numero caret ultimo, sed errore bis numeravit 52 (νβ) et 179**) (ροη), ut penultimum sit τζ (307). Argumentum***), quale reliquis libris praepositum est, ante XI desideratur, tresque in codice sunt lacunae maiores et nonnullae minores, quae in ceteris non reperiuntur. Ac primum quidem in folio 38 verso post vocem *εὐνοίαν* (XI 67) quatuordecim versus non sunt expleti, ut desint verba *μετὰ — ἐλευθερίας*, itemque in folio insequenti recto vacui sunt duodeviginti versus quatuordecim illis ex adverso positi, itaque post vocem *κειμένας* (XI 68) desiderantur verba *ἀξιοῦντες — ἀποχωρήσαι*. Deinde in libro XIV sex deinceps folia, quaternionis vicesimi septimi 2—7, quibus continebantur verba *αὐτοὶ δὲ προεξαναστάντες* (c. 101) — *διὸ καὶ τὸ πεδίον* (c. 114) exciderunt inter f. 208 et 209, quae cum Gregorius signaverit notis numeralibus continuo sequentibus σς et σζ, apparet huius iam aetate illa defuisse. Lacunae minores ut

*) Iota subscripta in codice constanter ommissa addidit Bergmann et correxit peccata *συναρμομένον* — ὡδ' ἔληξα — *πατρώνυμον*. Verba *νοεμβρίου* et *Ἰνδικτιῶνος* per compendia scripta sunt. — De Gregorio plura attulit Joh. Saccellion in Ephemeride Atheniensi, quae inscribitur *Νέα Πανδώρα* 1866 p. 165.

**) Bergmann scripsit 197, errore, ut ex ipsius schedis cognovi.

***) De argumentis libr. XIII. XIV. XVI in Bergmanni scriptis nihil relictum est.

existerent, plerumque ea re factum est, quod vocabula paria vel ὁμοιοτέλευτα librario occasionem dederunt ab uno ad alterum aberrandi. Fuit is quidem homo non satis attentus parumque doctus, qua re etiam factum est, ut cum alia mendose scriberet, tum vehementer peccaret in nominibus Graecis et Romanis. Correxerat autem ipse haud pauca perperam scripta, alia mutavit manus paullo posterior aut Gregorius, ad quem auctorem summaria quoque referenda sunt brevia in marginibus posita. Nova quae maioris sint momenti incrementa praeter XII 57, 4 e codice non accedunt ad ea quae edita sunt, sed multa corrupta vel in integrum restituantur vel facilius sanari possunt nec paucae virorum doctorum emendationes confirmantur.

Tam modeste ac moderate iudicavit Bergmann de codice P; quod quanto plus temporis et laboris in eo perquirendo consumpsit, tanto maiore laude dignum videtur. Ingrati autem esse duco, id quod Dindorf in praef. vol. III conatus est, huic libro simulque Bergmanni meritis obtrectare. At quamvis longam seriem vocabulorum in P seu omissorum seu mendose scriptorum collegeris, codici P palmam praeripi non posse cum per multi alii loci docent tum hi:

Vulgaris lectio:	cod. P:
XI 13, 2 οἱ Ἕλληες ἐμφράξαντες τὰ στενά* τῶν ἐντὸς τῆς Εὐβοίας συμμαχοῦντων.	οἱ Ἕλληες . . στενά προεμάχοντο τῶν ἐντὸς
38, 6 κηρύττουσα	κηρύττουσα διαπρωσίας
76, 5 τοῖς ἀρχαίοις πολίταις τὰς πόλεις ἀπέδωσαν, τοῖς δὲ ξένοις τοῖς διὰ τὰς δυναστείας ἀλλοτρίαις τὰς πόλεις	τοῖς ἀρχαίοις — ἔχουσι συνεχώρησαν τὰ ξαυτῶν ἀποκομιζεῖν καὶ κατοικεῖν....

ἔχουσι* κατοικεῖν ἅπαντας ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ.	
77, 4 λογισάμενοι* τοῦ πολλὰς μυριάδας ἀποβαλεῖν τῶν ἰδίων.	λογισάμενοι διὰ τὸ (διότι scripsi) τοῦτους οὐ δυνατόν ἀνελεῖν ἄνευ τοῦ πολλὰς
84, 2* ἀξιόλογόν τι κατεργάσασθαι.	ἔσπευθεν ἀξιόλογόν τι κατεργάσασθαι
89, 2 σπινθήρας	πηγάς
90, 4 ἔτη ὀλίγα πάλιν ἐξέπεσον	ἔτη ἄξιόλογον ἐξέπεσον
XII 15, 2 ὁ νόμος	ὁ νόμος οὗτος
29, 1 ἐν ἧ	καθ' ἣν
36, 1 τέσσαρα	τεσσαράκοντα
54, 4 ἐξέπεμψαν ναῦς ἑκατόν.	ἐξέπεμψαν ναῦς εἴκοσι = Thuc. 3, 86.
προσελάβοντο ναῦς ἑκατόν.	προσελάβοντο ναῦς εἴκοσι.
54, 6 ἐκ τριήρων πεντήκοντα καὶ διακοσίων.	ἐκ τριήρων ὀγδοήκοντα.
57, 4 deest	οἱ δὲ — ἐνιαυτόν unus praebet P
60, 1 προχειρισάμενοι στρατηγὸν μετὰ νεῶν τριάκοντα καὶ στρατιωτῶν ἱκανῶν.*	προχειρισάμενοι — ἱκανῶν ἐξαπέστειλαν
63, 5 ἱκανοὺς	ἱκανοὺς προσθέντες τούτοις.

Praestat ergo singulari virtute codex P omnibus ceteris libris adhuc ab editoribus adhibitis; etiam pluris esset, nisi ille Gregorius πᾶσαν τήνδε βίβλον περιελθὼν stilo suo inquinavisset. Nam menda leviora, quae ille feliciter correxit, facili negotio etiam ex ceteris

libris corrigi potuerunt; contra eius opera scriptura saepius ita corrupta est, ut quid manu prima exaratum et correctum sit, vix perspicere possit. Raro enim eius artificia tam dilucida sunt, veluti XI 5, 5 *χρησιμώτεροι μετὰ τῶν ὀπλων ἔσονται*, ubi in P prima manu scriptum erat *χρησιμώτεροι μὲν τῶν ὀπλων*, quod vitium Gregorius auxit corrigens *χρησιμώτεροι μὲν τῶν λοιπῶν* aut XII 27, 3, ubi Gregorius manu inerti simplicem lectionem *ῥαδίως τὴν κράτησαν* (i. e. τ' ἐκράτησαν) τῆς Σάμον καὶ τοὺς ita depravit: *ῥαδίως τε κρατήσαντες τῆς Σάμον τοὺς* (cf. XII 84, 3). Neque minus perverse addidit XI 55, 5 et 81, 5 *μή*; XII 57, 1 pro *φιλοτιμία* inscite scripsit *φιλονικία*. Res eo fit obscurior, quod correcturae inveniuntur, quae iudice Bergmanno neque ad principem librarium neque ad Gregorium referendae sunt.

Quod ad scripturae genus attinet, hic commemorasse satis habeo:

1. Hiatum evitandi causa in codice P multo saepius vocales elisae sunt quam in ceteris libris, quamquam permulti restant loci, ubi hiatus elisione sublatus non est; quin etiam aliquotiens vocales in codice P exaratae sunt, quae in ceteris libris propter hiatum sunt deletae. Multa horum pusillorum discriminum sine dubio inde orta sunt, quod syllabae modo compendiose modo plane scribebantur.

2. *Ν ἐφελκυστικὸν* saepissime etiam ante consonantes positum est, quamvis impiger his locis in littera *ν* delenda fuerit posterior librarius, ut videtur, idem Gregorius.

3. *Ἰῶτα προσγεγραμμένον* non ita raro invenitur et in exeunti et in medio vocabulo: veluti Bergmann in libro XI collegit 65 exempla; plerumque tamen est omissum.

4. Accentus et spiritus librarius satis diligenter plurimis verbis superimposuit; interdum tamen desiderantur, alias abundant: *ἐπάχροντος, ἐπίσης, οὐχίμισια* — *ἀνώικοδόμησαν, σὺντέλεσθη, μήμετι, μὴδέμιας* etc.

5. Compendia saepissime adhibentur et in terminationibus vocabulorum (— *αν, ην, ον, ων, ας, ες, ης, ος, οισ, ονς, ως, αι, ου*) et in particulis (*καί, δέ, γάρ, κατά, διά, πρός, παρά, περί*); praeterea compendia nulla inveniuntur nisi solita: *μῦς* (*μητρός*), *πῆα* (*πατέρα*), *φιλάνοις* (*φιλανθρώποις*), *θῦ* (*θεόν*), *οὔδον* (*οὐρανόν*), *ῥ* (*χρόνων* XI 65, 5; *χρόνον* XIII 1, 1).

Alia, quae huc spectant, infra proferuntur, cum de archetypi imagine coniecturam faciemus.

AHL.

Coislinianus codex 149 saec. XV bombycinus, qui A est Parisiis in bibliotheca nationali servatus, continet libros I—V et XI—XV. Cuius auctoritas cum in primis quinque libris plane nulla sit (cf. vol. I p. XI), ad libros XI—XV recensendos aliquantum valet, praesertim cum hic codex A ceteris eiusdem notae libris (HL) diligentius tractatus sit. Contulit enim denuo totum codicem Hermannus Bezzel collationemque suam mecum communicavit, pro qua liberalitate summas ei ago gratias. Idem codicem A ex duabus partibus non eadem manu scriptis constare certis argumentis docuit (Coniecturae Diodoreae, dissert. Erlang. 1888 p. 2), quorum proximum est, quod in primo codicis folio haec invenitur inscriptio: 'Diodori Siculi in quinque libros divisos — sequitur liber sine titulus a principio tractans de diversis bellis' (i. e. libr. XI—XV).*) Dissi-

*) Infra addita sunt haec: *τοῦ τῆς σωτηρίας ἐπωνύμιον σεβασμιωτάτου καρδινάλου.*

mile autem utriusque partis ingenium descripsit Bezzel hoc modo:

1. Cum libri prioris partis (I—V) exornati sint titulis *Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου βιβλιοθήκης ἱστορικῆς πρώτης* (sc. βιβλος), *δευτέρα, τρίτη, τετάρτη, πέμπτη*, hi desiderantur in libris alterius partis. 2. Argumenta singulorum librorum omnibus quidem praescripta inveni, sed cum librorum I—V argumenta instructa sint epigrammatis quibusdam (*ἔλεγχος τῆς πρώτης βιβλου, πῖναξ τῆς δευτέρας, τρίτης* etc.), apud libros XI—XV frustra haec quaeres. 3. In parte prioris numeri semper verbis sunt expressi, in altera saepissime litteris compendiaris. 4. Contra in prioris parte nonnulla verba compendiose scribuntur, in altera non item. Haec sunt: *σφῆας* (*σωτηρίας*), *πῆ* (*πατρίδος*), *πῆρ* (*πατέρος*), *ἀδ* (*ἀδελφόν*), quo in verbo saepissime lacuna invenitur, nec non apud *λῆ* (*λόγος*). 5. In prioris parte *Δημήτρας*, semper *τεχνήτας* scribuntur, in altera *Δήμητρος, τεχνίτας*. 6. In prioris parte hiatus minime evitatur, in altera autem cum magna diligentia.

Codex A igitur ex duabus partibus separatim scriptis conglutinatus est.

H Vaticanus codex 994 saec. XVI chartaceus, qui 138 foliis continet libros XI—XV, videtur is liber esse, unde sumpta sunt, quae Wesseling ex schedis (sc. Vaticanis) ante hos trecentos annos deproperatis ad libros XI—XV illustrandos admovit. Cuius codicis collatio, qua usus est Wesseling, vereor ne non satis fuerit fida.

L Parisinus codex 1662 chartaceus saec. XV exaratus videtur, olim Trivultii Cardinalis, continet libros XI—XV (Catal. biblioth. regiae Paris. II p. 384). Hic liber idem est, quem Wesseling ita descripsit: 'codex regius

secundus*), cui nota 2539 imponitur, saeculi XV aetatem non superat, olim Augustini Cardinalis Trivultii. Reperiuntur enim in Bergmanni scriptis lectiones quaedam ex codice Paris. 1662, quae prorsus consentiunt eis, quae Wesseling ex suo codice regio secundo attulit; veluti uterque testatur libri XII capita 55 et 56 ingenti lacuna mutilata esse. Codex L scriptus est a librario haud indocto, sed parum diligenti, qui sua commenta pro verbis traditis interserere religioni non habuit.

Hi tres codices AHL quam arte inter se coniuncti, quam longe disiuncti a ceteris sint, ex conspectu lectionum, quem infra dabimus, apparebit: in praesens quae ratio inter hos ipsos libros AHL intercedat, paucis explicabimus. Neque A ab L, neque L ab A originem trahere potuit, quod praeter lacunas utrique communes aliae exstant, quibus aut unus codex A aut, quod multo saepius occurrit, unus L laborat. Velut A omisit libri duodecimi totum caput 80, codex L, ut modo memoravimus, eiusdem libri capita 55 et 56. Utrique horum codicum praestare videtur H: nimirum non aetate, sed integritate; quo magis est dolendum, quod qui codicem H conferendum suscepit, maiore usus est festinatione, quam ut singulis quibusque locis, quae sit huius libri lectio, constet.

Deest ergo codex aliquis, qui unus nobis sit instar totius huius generis. Quam ob causam studiosissimus fueram codicem inspiciendi, qui libris AHL et genere propinquus et aetate superior est. Dico codicem

*) Secundum hunc dicit in praefatione, ubi de omnibus Diodori codicibus Parisinis agitur: priorem in notis ad libros XI—XV, ubi numero secundo non hic, sed codex I significatur.

(I) Venetum 375 in 4° minori saec. XI*), qui foliis 293 continet libros quinque XI—XV praemisso indice capitum. Unde aliquot lectiones prolatae sunt in Marci biblioth. codic. catalogo a Laurentio Theupolo (an. 1740) p. 179: quae quamvis sint paucae, sufficiunt tamen, ut huius libri similitudinem cum codicibus AHL cognoscamus. Quare plura comperire cupivi: at responsum est petenti illum librum pretiosorem esse, quam ut in Germaniam transmittatur. Utinam igitur inter Italos ipsos tandem aliquis existat, qui codicem alienigenis invisum evolvat ac quae invenerit, publici iuris faciat.

FIKM.

F Laurentianus codex XII plutei LXX chartaceus saec. XIV continet foliis 278 Diodori Siculi libros decem XI—XX cum argumentis capitum unicuique libro praefixis; quem fuisse a clarissimo Cocchio cum edito collatum docent numeri marginales, qui identidem occurrunt, eius manu notati (Bandin. catalog. cod. Graec. II p. 672). Hic liber 'optimae notae' idem est, quem Wesseling in praefatione editionis suae dixit membranas integerrime emendateque scriptas, quarum luculentum specimen sibi misisset clarissimus Cocchius. Sed lectionum harum usura, inquit Wesseling, quia spissum et bibliopolae damnosum videbatur negotium, frui non licuit; id satis animadverti in plerisque eas cum Claromontanis amice consentire. Denuo hunc codicem conferendum curavit Dindorf per Franciscum de Furia, cui debemus quidquid sub nota F in apparatu critico attulimus. Animadvertendum est lectiones se-

*) Saec. XII: Morellius, Biblioth. Manusc. p. 241.

cunda manu (nescio quo saeculo) additas saepe conspirare cum libris prioris classis.

Parisinus codex 1661 chartaceus, Fonteblandensis, I olim Antonii Eparchi, qui hunc ipsum cum aliis non paucis regi Francisco I obtulit. Ibi continentur Diodori libri septem, ab undecimo ad decimum septimum, qui mutilus est. Praemittitur singulis libris capitum index. Is codex manu Nicolai Sophiani saeculo, ut videtur, XVI exaratus est (Catal. cod. biblioth. reg. Paris. 1760, II p. 383). Huius libri lectiones Wesselingio suppeditavit de la Barre. Cum autem in bibliotheca Parisina plures Diodori codices*) conserventur, ne ullus resideat scrupulus, quo ex libro ille sua hauserit, audi quibus verbis Wesseling codicem descripsit: tertius codex Parisinus (= Regius 2 in notis, cf. p. XIX), signatus indice MMLX, in fronte et calce haec ostentat: *κῆμα Ἀντωνίου τοῦ Ἐπαρχου, ὃ δέδωκεν εἰς σημειῶν εὐχαριστίας τῷ κρατίστῳ βασιλεῖ Κελτῶν, τῷ ἐπιφανεστάτῳ Φραγκίσκῳ*, quibus deinde appingitur 'an Sophiani manu?'

Claromontanus codex, quo Diodori libri XI—XV K continentur, collatus est a Camusato, qui, ut ait Wesseling, discrepantes scripturas ex Coisliniano et Claromontanis orae Diodori sui adscripsit. Enumerantur autem in Catalogo codicum collegii Claromontani (Paris. 1764) p. 69 tres libri:

*) Praeter codices I et L exstant Parisiis hi: Cod. 1660 chartaceus saec. XVI exaratus duorum librariorum manu continet Diodori libros XI—XX. — Cod. 1663 chartaceus saec. XVI continet libros XI—XV. — Ex his quoque libris Bergmann lectiones quasdam sibi comparavit (ad XII 56 et 57 spectantes), unde tamen nihil efficitur, nisi ut eorum auctoritatem minimam putemus. Scilicet uterque omisit XII 57, 4.

CCXX codex chart. in fol. (constans fol. 276) an. 1546 descriptus ac non compactus, quo continentur Diodori Siculi libri quinque XI—XV.

CCXXI codex chart. in fol. (complectens fol. 272) saeculo XVI exaratus ac Venetiis an. 1553 emptus scutis aureis decem. Ibi habentur Diodori libri quinque XI—XV.

CCXXII codex chart. in fol. (constans fol. 230) saeculo XVI exaratus, quo continentur Diodori libri septem XI—XVII.

Hi tres codices una cum duobus aliis, quibus continentur Diodori libri I—V, nunc venerunt in possessionem bibliothecae Berolinensis. Tamen nondum exploratum est, ad utrum illorum codicum, ad primum (CCXX) an ad secundum (CCXXI), lectiones a Camusato collectae referendae sint.

M Marci bibliothecae codex quidam Venetus in usum Wesselingi per Blasium Caryophilum collatus est. Quo de codice ambigua verba fecit Wesseling; cum enim ex eis, quae in praefatione indicat, codicem libros XI—XV continentem expectemus, occurrimus in eius editionis vol. I p. 633 (XIII 111, 5 ἐκ δυεῖν) notae: 'Venetus hic desinit'. Ceterum quidquid ex hoc Veneto affertur, tanto abhorret a diligentia et sinceritate, ut ei fidem plane derogem. Licet librarius iste suo ingenio usus duos tresve locos sanaverit, multo saepius cupiditate corrigendi inductus etiam longius a veritate aberravit.

Quoniam codices, qui quidem nobis cogniti sunt, percensuimus, nunc demonstraturi sumus non verbosa disputatione, sed delectis exemplis, cur codices hoc modo distinxerimus. Inde non solum apparebit omnes

codices dividendos esse in partes tres, quarum unam codex P solus, alteram AHL, tertiam FIKM efficiunt, sed homines rei periti ultro intellegent vel conicient, quid de singulis harum partium libris iudicandum sit quoque gradu inter se sint coniuncti.

	P*)	AHL	FIKM
XI 1, 3		κηδεστής	κηδεστής ἦν
5, 1		προῆγε	προῆγεν εὐθύς
23, 2		καὶ γὰρ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν πρὸ τῆς δυνάμεων	καὶ πρὸ τῆς δυνάμεων τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ κατὰ τὴν Σικελίαν Ἑλλήνων
29, 2		μένουσιν (μένοντα Δ)	τοῖς πᾶσιν
ib.		τοὺς κινδύνους ὑπομένειν	φέρειν τοὺς κινδύνους
36, 6		διέφυγον	om.
48, 8		εὐρίσκων	εἶναι εὐρίσκων
55, 4		ἐν τῇ Σπάρτῃ	om.
56, 2		ἀποκαλοῦντες	φάσκοντες
67, 4		om.	τάδελοφῶ
79, 4		πάλιν γενομένης ἰσχυρᾶς μάχης	om.
91, 1		Λεύκιον	Λεύκιον Πόπλιον
92, 4		πάντοθεν ἐβόα	ἅπαντες ἐβόων
XII 1, 2		κατὰ τὴν Ἀσίαν	ἐν τῇ Ἀσίᾳ
3, 3		om. PAL**)	καὶ πόλεμον συγκρούσας πολλὰς μὲν

*) Locis, ubi AHL cum FIKM eisdem vitiis aegrotant, codicis P praestantiam iam supra p. XIV comprobatam esse noli oblivisci.

***) De codice H hic et aliis locis silet Wesseling, ubi hunc librum cum FIKM consentire pro certo nego.

	P	AHL	FIKM
XII 11, 2	ὄντες ἀπέκτειναν σχε- δόν		σχεδόν ὄντες ἀπέκτει- ναν ἐγγύς
36, 4	ὀνομαζομένην		λεγομένην
71, 1	ὁ ἀδελφός		om.
84, 3	κοσμήσας πᾶσι . . . χρησίμοις κατέλεξεν		ἐκόσμησε πᾶσι . . . χρη- σίμοις καὶ κατέλεξεν FIK et P ²

	P	AHL	FIKM
XI 5, 2	Μηλιακόν	κλιακόν HL κλιακόν A	ήλιακόν
38, 2	καὶ τῶν παντελῶς ἐντα- φίων ἡμεληκό- των	αὶ τῶν παντελῶς ἐνταφίων AL	εἴργεσθαι παντε- λῶς τὰς τῶν ἐντα- φίων σπουδᾶς
60, 4	δίπλωττοι	δίπλωττοι H δίπλωτοι A δύσπλωτοι L	ἐγγχώριοι
65, 3	ἄραι τὴν πόλιν	ἀρετὴν πόλιν HL ἀρετὴν πολλήν A*)	ἄραι τὴν πόλιν

*) Interpretatio Diodori Latina anni 1548, quam adhibuit Wesseling, Dindorf ignoravit, praebet (p. 257) 'virtute multa'. Cave tamen ne ex hoc uno loco conicias illam interpretationem ex ipso codice A factam esse. Primum enim moneo lectionem ἀρετὴν πολλήν codicis A ab Hermannno Bezzel inventam esse, silentio praeteritam a Wesseling, cuius ex notis unum cognoscis: in codicibus AHL pro ἀραι τὴν scriptum esse ἀρετὴν. Licet ergo conicere, ut in A, ita etiam in H vel L πολλήν pro πόλιν inveniri. Deinde, quod pluris est, hic interpres minime omnibus locis eodem

	P	AHL	FIKM
XI 66, 1	φιλοσό- φαν	φιλοσόφαν HL φιλόσοφον A	Φίφρωνα
90, 4	προσανέ- βησαν	om. AL	ἐπηύξησαν
XII 9, 4	οἰκέτας P ^a ἐκέτας P ^b	Σικελιώτας	Ἴταλιώτας
23, 2	Ταραντί- νους	Ἀκραγαντίνους HL Λεοντίνους A	Οὐεντίνους
34, 5	εἰσαρδαία	εἰς σαρδέα AH	εἰς Ἄρδεα
37, 1	ἐπιφανεῖ	ἐπιφανεῖ HL προφανῶς A	περιφανεῖ
38, 1	πολέμων	νόμων A*)L	ὄν ἴσμεν
38, 3	ζητεῖν μὴ ἀλλὰ πῶς	μὴ ... ἀλλὰ πῶς AL	μὴ ... ἀλλὰ πῶς σκοπεῖν
47, 2	οὐ διὰ τῶν P ¹	οὐδ' ἐπὶ τῶν P ² L οὐδ' ἐπὶ τὰς A	οὐδὲ διὰ τῶν
54, 3	κατα- προνομήσειν PHLF ²		καταπολεμήσειν F ¹ IKM et A
65, 9	ἀπήγαγεν εἰς τὰς Ἀθήνας	εἰς τὰς Ἀθήνας AL	εἰς τὰς Ἀθήνας ἐξέπεμψεν
ib.	Τάνταλον δήσαντες ἐφύ- λαττον μετὰ τῶν Αἰγινήτας	Τάνταλον μετὰ τῶν Αἰγινή- τας AL	Τάνταλον μετὰ τῶν Αἰγινή- τας ἐν φυλακῇ κατεῖχον

quo codex A laborat mendo. Attamen id constat interpretationem anni 1548 profectam esse ex codice eiusdem stirpis, cuius sunt AHL.

*) Hanc quoque lectionem debemus diligentiae Hermannni Bezzel; nam Wesseling codici A adsignat lectionem contaminatam: νόμων ὄν ἴσμεν.

P	AHL	FIKM
XII 67, 5 ἀξιόχρεως		ἀξιόλογος FIKM
PHL		et A
72, 5 τὴν φιλο- τιμίαν*)	τῆς φιλοτιμίας AHLF ²	τῆς φιλονεικίας F ¹ IKM.

Multis quidem locis haeremus, quae lectio insit in libris H et L, tenemus tamen testimonia satis multa, quibus quanti quisque codicum AHL aestimandus sit cognoscatur atque sententia, quam supra de eis tulimus, comprobetur. Multo obscurior et difficilior est quaestio, qua ratione libri FIKM inter se cognati sint; cui solvendae etsi exempla infra posita non sufficiunt, tamen aliquam lucem afferent:

XI 47, 2 οὕτως] οὕτως ^{ος} F, οὕτος ὡς IKM
27, 2 Ἀθηναίων PAHLF, om. cet.
73, 1 τούτων PAHLF, om. cet.
38, 1 ταῖς πόλεσι PAHLF ² , τοῖς Ἑλλησι F ¹ IK
89, 1 παραδεδομένων PAHLF ² , γεγενημένων F ¹ IM
28, 2 τὴν αὐτὴν om. FIK
XII 41, 7 πανδημεί om. FIK
21, 1 ἀργυρικῆς ζημίας] ἀργύρου καὶ ζημίας FIK
XI 20, 3 γενομένην om. FIM
29, 3 οἰκοδομήσω — ἐάσω καὶ om. FIM
XII 28, 1 ἐπιτήδειον om. FI
73, 3 ἅμα P, om. FI, ἄλλα cet.
27, 3 ἐκράτησαν τῆς Σάμου] αὐτῆς ἐκράτησαν FK
63, 2 Λακεδαιμονίους om. FK
XI 13, 5 κατήρεν — στόλον καὶ om. F
κατήρεν — στόλον καὶ τὴν . . πόλιν om. M
85, 1 Κλώδιον] Οὐαλέριον FM

*) recte, si παῦσαι pro παύσασθαι scripseris.

XI 53, 1 ὁ Ἀραγαπίνων — Θήρων om. F
XII 12, 4 ὑπόλοις om. F
XI 54, 3 αὐτοῖς om. I
XII 74, 1 ἀνυπέβλητον] ἀξιόλογον I
XI 14, 3 συγνοῦς] πολλούς K
XII 49, 2 ὁ τῶν Λακ. ναύαρχος om. K
68, 4 δὲ καὶ . . πόλεων om. K
46, 7 ἐξέλιπον τὴν πατρίδα] ἐπήλθον ἐκ τῆς πατρίδος M
66, 1 θλιβόμενοι] ἐθλίβοντο M.

Sed hic subsistamus. Suppetunt enim iam exempla ad cognoscendum horum librorum plurimum valere F, etsi in medio relinquendum est, num codex F ceterorum non solum princeps, sed etiam parens sit. Est enim cur suspicemur codicum collationes, quibus nos adhuc utimur, multis modis esse mancas et fallaces. Quare singulorum codicum FIKM inter se necessitudinem explicare non audeo; atque ut dicam quod sentio, hoc aenigma solvere non gestio. Nam mihi persuasum est omnibus codicibus, in quibus haec editio posita est, denuo perquisitis in verbis Diodori corrigendis paululum profici. Angebitur tantum numerus locorum, ubi et codices FIKM et AHL inter se concordant, altera familia codicum ab altera discordat; atque multae lectiones, quae codici P propriae visae sunt, investigabuntur etiam in H et L, sicut in codice A Hermanni Bezzel opera recognito iam indagatae sunt.

Utut autem haec sunt, de ratione, qua codices ad Diodori libros XI et XII recensendos adhibendi sint, mea quidem sententia dubitatio esse non potest. Fundamentum operis est codex P, ceteri codices tamquam adminicula suggerendi sunt eis locis non ita paucis, ubi codex P lacunis aut mendis deformatus est. Ceteri

enim codices omnes referendi sunt ad unum exemplar, codici P dissimile nec tamen impar. Ubi cumque igitur ab altera parte stat unus P, ab altera ceteri cuncti, lis adhuc, ut aiunt, sub iudice est, atque nisi rationibus ex ipsa re vel ex genere dicendi petitis diiudicari non potest, utra lectio sincera sit. Ubi cumque autem cum codice P sive AHL sive FIKM consentiunt, hanc lectionem ex archetypo profectam, diversam ex coniectura (nonnumquam fortasse ingeniosa et vera) ortam esse pro explorato habeo. Quid plura? quoniam codices AHL quanto propius absunt a P, tanto reliquis praestant, libris FIKM nihil effici puto nisi ut examinetur, utrum lectiones codicum AHL his tantum propriae i. e. menda novicia vel commenta postumi librarii sint, an utriusque librorum generi communes ideoque aestimatione dignae.

Compluribus quidem locis libri FIKM speciem quandam virtutis prae se ferunt atque editores priores deceperunt (veluti XI 38, 2 90, 4 XII 38, 3 65, 9): nunc autem testimonio codicis P fraudis sunt convicti. Quare aliis quoque locis nobis cautio est, ne illorum praestigiis obaecedemur. Nimirum non refragamur scripturae *καταπολεμήσειν*, cuius loco PHL praebent *καταπρονομήσειν* XII 54, 3 (non A, qui eandem invenit coniecturam atque FIKM) aliisque emendationibus faciliioribus; neque tamen dubitamus, quin quicumque exemplar, unde manaverunt FIKM, confecit, eas lectiones assecutus sit coniectura. — At duo sunt loci, ubi contra consensum librorum P atque AHL lectionem codicum FIKM a prioribus editoribus receptam non sustuli, non quod eam genuinam esse putassem, sed quia non habui, quo sollertiore modo lectionem codicum PAHL corruptam corrigerem:

XI 29, 2 *συναχθέντων δὲ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν Ἰσθμόν, ἐδόκει τοῖς πᾶσιν [μένουσιν PHL, μένοντα A] ὄρον ἰσοῦσαι*. Lectiones, quae eadem in P atque in AHL inveniuntur, plus valere quam ceterorum librorum, ex codicum aestimatione modo percepimus; hic autem nulla codicum ratione habita res ipsa docet, lectionem *μένουσιν* sensu carentem et a scriptura *τοῖς πᾶσιν* multo abhorrentem neque de industria neque casu mutatam, sed ex archetypo transscriptam esse. Corruptelam inesse etiam librarius A animadvertit et scripsit *μένοντα*. Minime ergo dubito, quin lectio *τοῖς πᾶσιν* coniectura et ea falsa sit; genuina lectio potius enucleanda est ex scriptura *μένουσιν*. Conatus sum scribere: *μὲν αὐτοῖς* vel *σεμνόν*, sed ipse meae arti diffido.

XII 3, 3 *μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ Κιλικίας καὶ Φοινίκης προσφερομένων τριήρων τῇ νήσῳ, Κίμων ἐπαναχθεὶς καὶ πόλεμον συγκρούσας πολλὰς μὲν τῶν νεῶν κατέδυσεν, ἑκατὸν δὲ σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν εἴλε, τὰς δὲ λοιπὰς μέχρι τῆς Φοινίκης κατεδίωξεν*. Desunt in PAL (sine dubio etiam in H) vocabula *καὶ πόλεμον συγκρούσας πολλὰς μὲν*, quibus omissis orationem hiare nemo non videt. Atque vidit ille librarius et lacunam implevit sapientia vili. An quid est vilius quam illud *πολλὰς μὲν*? quid insolentius quam illa elocutio paene inaudita *πόλεμον συγκρούειν*, cuius unum exemplum praebent lexica (ex Johan. Mal. p. 219, 24)? Tamen hoc supplementum passus sum, inopia coactus, non credulitate.

Restat ut imaginem archetypi, unde omnes codices usque ad hanc aetatem servati originem duxerunt, lineamentis aliquot describere conemur. Quamvis autem

multis locis sint dissimiles, ad unum exemplar omnes redire facillime intellegitur ex mendis, quae omnibus codicibus sunt communia, veluti

- XI 33, 1 χάριτι δουλεύσαντες] χαριτίδου κελεύσαντες
 33, 4 πρὸς Πέρσας] προτέρας
 50, 3 Σπάρτην] σπουδήν
 68, 1 Τύκην] Ἰτύκην
 85, 2 πλήν] πλησίον
 XII 3, 4 πεξῆς sive πεξικῆς] Περσικῆς
 27, 1 περὶ Προήνης] περὶ εἰρήνης
 79, 1 Ἄργος] αὐτούς.

Alia id genus facile ipse tibi ex apparatu critico colliges. Digniora autem, quae oculos nostros in se convertant, sunt ea exempla, ubi vitiosae scripturae ortae sunt ex litteris simili forma inter se mutatis:

- XII 24, 4 Ἀγρίδω] Ἀγαδίω
 79, 6 Λογάσι] Αρκάσι
 XIV 35, 3 Γλοῦ] Γλου (et sic semper, cf. XV 3, 2, 6
 9, 3. 4 18, 1 19, 1)
 XV 19, 3 Φαιοντίους] Φαιοντίους = XV 69, 1
 XVI 11, 3 πΑειν] πΑειν
 XI 48, 2 Ἀρχέλαμος] Ἀρχέλαος
 XIV 49, 2 καταλύσας] καταλύσας
 (XI 27, 2 κατέλυσε P, κατέλυσε cet.)
 XIV 83, 4 Λώρμα] Λώρμα
 XV 8, 4 Καλουσίους] Καλουσίους
 XIII 69, 2 ἐν Αἴς ἤ] ἐν Δ' Ἰση
 XII 40, 6 Τετραμέτροις] Γεγραμμένοις
 78, 1 Μουγιλανόν] Μουγιλανόν
 XII 68, 2 ἌΓΝανος] ἌΠΠανος
 XIII 11, 2 ὀρθόζοντα i. e. Π] ἄ P, τριακοσίαν δέκα cet.

- XIV 65, 4 ἔΤΙ ἄγειν] ἔΠάγειν
 XV 15, 2 Ἰταλιώτας] Παρόντας
 7, 3 λύΤΤης] λύπης = XV 58, 4
 XIII 103, 4 Ὁ Κοφίλου] Θεοφίλου
 91, 3 Ὁ Ἐρμοκράτους] Θερμοκράτους PAH
 XIV 66, 4 Κύνολον] Οὖν ὄλον
 XII 9, 4 ἰκέτας] Οἰκέτας P^a, Cικελιώτας AHL (Ἰταλιώτας cet.)
 XII 73, 3 ἔΜα P, om. FI, τᾶλλα cet.
 XIV 69, 5 ἀλλά] ἔΜα P et XV 79, 2 PAFK

Huiusmodi vitia considerantes fieri non potest, quin archetypum litteris, quas dicunt, uncialibus exaratum cogitatione fingamus. Illud archetypum antiquissimum fuisse ex ea re concludimus, quod codex P ipse ceteris multo antiquior transcriptus esse videtur ex exemplari minusculis litteris scripto. Inveniuntur enim in P menda huius generis:

- XII 70, 5 προσηλωθεῖσι] προσκλωσθεῖσι P
 XIII 19, 3 προσηλώσαντες] προσκλώσαντες P
 XIV 84, 7 ἤρξται] ἤρηται (sic!) P
 XIII 49, 1 Πυδναίων] Στυδναίων P
 XIII 52, 4 ἐστὶ] ἐπί P
 XI 10, 1 Περσῶν] Στρατῶν P.

Hic oritur quaestio, cui aetati archetypum adscribendum sit, i. e. quo ex tempore lectiones a codice P alienae repeti possint. Quam rem ad explicandam non tot testimoniis, quot in primis quinque libris (vol. I p. XIX), uti possumus. Suidas et excerptores Constantiniani, praeterquam quod codicem P aetate paulo superant, hic nullam habent utilitatem: nam Suidas nusquam idoneas lectiones praebet, ex primis duodecim

Diodori libris omnino nihil operi suo inseruit; excerpta autem Constantiniana quae inveniuntur in palimpsesto Vaticano, nobis auxilium non ferunt, quod et Angelus Mai et Herwerden ea tantum contulit, quae ad perditos Diodori libros spectant. Paulo plus valet codex excerptorum Peirescianus saeculi decimi, qui eis locis, scilicet non multis, ubi codices Diodori inter se dissentiunt, a parte codicis P stat:

XIII 74, 3 *ὀκτώ*] *ν* P, *N* Peirese.

XV 1, 5 *Λακεδαιμονίους* om. P et Peir.
νικήσαντες] *νικήσαντας* P et Peir.

XVI 81, 2 *τὴν Λιβύην*] *Λιβύην* P et Peir.

Maximi autem momenti ad codices ponderandos est locus Athenaei (XII 59), qui sic incipit: *Διόδωρος δ' ὁ Συκελιώτης ἐν τοῖς περὶ βιβλιοθήκης Ἀγοραγανθίνους φησὶ κατασκευάσαι Γέλωνι κολυμβήθραν . . .* = Diod. XI 25, 4. Consentit Athenaeus cum omnibus Diodori codicibus in vocabulo *ποταμῶν* (pro *ποταμιῶν*), tum dissentit a codice P, cuius lectionem *τροφῆν* (*τροφὴν* vulg. et Athen.) equidem cum Rhodomanno et Cobeto praetuli. Sed haec sunt levia, sicut etiam scriptura *αὐτῆ*, quam codex P et Athenaeus offerunt pro vulg. *αὐτῆ*. Contra ea gravissimum argumentum inest in his verbis: *κύνων τε πλείστων εἰς αὐτὴν καταπταμένων συνέβη τὴν πρόσσῳπιν αὐτῆς ἐπιτεροπῆ γενέσθαι* ex codice P restitui pro lectione vulgata *κύνων τε πλήθος* [*πλήθους* edit.] *εἰς αὐτὴν καταπταμένων* [*καταπταμένων* AL, *καταπταμένου* edit.] etc. Apud Athenaeum enim scriptum est: *καθίπτασθαι δὲ καὶ κύνων πλήθος εἰς αὐτὴν, ὡς γίνεσθαι ἐπιτεροπεστάτην τὴν θέαν*, unde apparet iam Athenaeum genuinae lectionis, quam

servavit unus P, ignarum fuisse et tali exemplari usum esse, ex quali derivati sunt et AHL et FIKM. *)

Archetypum ut mendis ex fallaci litterarum formatis corruptum erat, ita vitis ex prava pronuntiandi consuetudine ortis inquinatum fuisse nobis persuasimus; quorum vitiorum utrum librarium an Diodorum ipsum reum facias, saepius haesitabis. Forma quidem *ἀνδρεία* in ceteris libris usitata refellitur facile codice P, qui formam *ἀνδρεία* servavit; dubium autem interdum videri potest, utrum forma *στρατία* an *στρατεία* in archetypo fuerit, quae vocabula in omnibus codicibus (et editionibus) saepissime commutatae sunt. Suo iure Dindorf scripsit XI 48, 4 *πολλοὺς κατέγραψεν εἰς τὴν στρατιάν* [*στρατείαν* cod.], *ἣν παρεδίδον Πολυζήλω*. Neque minus certum est etiam XI 84, 4 ex codice P restituendum esse: *καταλέξεν εἰς τὴν στρατιάν* [*στρατείαν* v.] *τῶν νέων τοὺς ἀκμάζοντας ταῖς ἡλικίας* atque XVI 73, 3 *κατέλεγον τοὺς ἀρίστους εἰς τὴν στρατιάν* [*στρατείαν* v.] *καὶ τῶν Λιβύων τοὺς εὐθέτους ἐστρατολόγουν*. Hoc testantur loci, ubi pro *στρατιά* synonymum quoddam positum est, veluti:

XIII 2, 2 *διεκελεύοντο καταγράφειν ἑαυτοὺς εἰς τοὺς στρατιώτας*

*) Diodori bibliothecam iam antiquis temporibus ab homine litterato, quem dicunt Graeci *διασκευαστήν*, stilo non religioso retractatam et interpolatam esse, docuit Cichorius (dissert. Lips. 1886 cap. III) nomina magistratuum Romanorum persecutus. Collegit enim multa nomina, quae in codicibus Diodori deterioribus interpolata desunt in codice P, quorum, ut Cichori verbis utar, alia omnino non sunt nomina Romana, alia potius primis post Christum natum saeculis in usu fuerunt ac minime quarti urbis conditae saeculi conveniunt nomenclaturae; quaedam sunt nomina hominum, quos novimus aetatis fere Domitiani imperatoris.

- XIII 109, 1 τοὺς μισθοφόρους κατέλεξεν εἰς τὸ στρατό-
πεδον
XVII 39, 3 ἄλλους ἐπιλεγόμενος εἰς στρατιωτικὰς τάξεις
κατέγραψεν.

Damnanda ergo est forma *στρατεία*, quamquam eam omnes tuentur codices, etiam his locis*):

- XIII 97, 1 κατέγραφον τοὺς εὐθέτους εἰς τὴν στρατείαν
XV 61, 4 κατέλεγε τοὺς εἰς τὴν στρατείαν εὐθέτους
XVI 28, 1 τοὺς εὐθέτους κατέλεγεν εἰς τὴν στρατείαν. —

Similis inconstantia comparet in multis aliis vocibus, veluti: *δυστραπέλεια* — *δυστραπέλεια*, *φιλονεικία* — *φιλονικία*, *λειπ* — *λιπ*, inprimis in nominibus propriis: *Αἰθαλία*, *Μολνηρία*, *Γύθειον* etc.

Item maxime in nominibus commutantur *αι* et *ε* (ut *Αἰγισταῖοι*, *Θυραία*), unde falsa vulgata lectio XI 65, 2 τὸν ἀγῶνα τὸν Νεμαῖον (edit. *Νεμαῖον*) nata est pro τὸν Νεμέων, quod P servavit.***) Hinc ortus est etiam error codicis P XI 27, 1 ἦσαν δὲ πᾶσαι νῆες pro ἦσαν δ' αἱ πᾶσαι νῆες, idemque error ceterorum codicum XI 3, 7 νῆες δὲ σύμπασαι: lege νῆες δ' αἱ σύμπασαι.

Deinde vix opus est memorare saepe *η* pro *ι* poni et versa vice *ι* pro *η*, quod vitium nusquam magis quam in verbis *οἰκησ-* et *οἰκισ-* increbuit. Huc spectat etiam adverbium biforme *ἐθειλοντί* [*ἐθειλοντή* P XI 3, 3

*) Quare me paenitet retinuisse II 5, 7 κατέγραψεν τοὺς ἐπιτηδείους εἰς τὴν στρατείαν, ubi F praebet *στρατιάαν*.

**) Cf. XIX 64, 1 τὸν τῶν Νεμέων ἀγῶνα, qui verborum ordo XI 65, 2 inversus est, ne propter sequentem vocalem hiatus efficeretur.

ἐθειλοντες P 16, 42, 9] ante consonantem, et *ἐθειλοντήν* ante vocalem; cf. vol. I p. LI. — Similiter denique perturbata sunt *ει* et *η*, praecipue in formis *ἐλειφθην* et *ἐλήφθην*. Quod mendum cum plerumque satis perspicuum sit, adhuc latuit XII 61, 6 βελῶν τε πλήθει [πλήθος edit.] καὶ τῶν ἄλλων τῶν χρησίμων πολλὴν ἔχοντες ἀφθονίαν. Legendum enim est cum P πλήθη. Malim etiam XII 10, 5 cum P scribere *ἀμετρῆι* [vulg. *ἀμετρή*, edit. *ἀμετρί*].

Ad postremum perpauca addere liceat de *ν*, quod dicitur *ἐφελκυστικόν*. Hoc in codicibus, inprimis in codice P, saepissime etiam ante consonantes positum est; neque id a Diodori aetate abhorre docemur inscriptionibus Graecis intra annos 100—30 ante Christum natum factis, in quibus (cf. Leipziger Studien vol. IV et Meisterhans, Grammatik der att. Inschr. 1888 p. 89) littera *ν* paragogica hoc modo adhibita est:

	ante vocales
in media oratione	38 locis adest, 1 abest
in pausa	29 „ „ 2 „ „
	ante consonantes
in media oratione	82 locis adest, 12 abest
in pausa	22 „ „ nusquam abest.

Hunc usum effusum litterae *ν* non solum posterioribus codicibus tribuendum esse, sed ipsi archetypo fuisse proprium, optime illustratur vitio omnibus libris communi XII 33, 1 ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι *Νανσιμάχου* pro nomine *Νανσιμάχου*: scriptum erat in archetypo ΑΘΗΝΗCINΑΥCΙΜΑΧΟΥ.— Huic consuetudini repugnat vocabulum *εἰκοσι*, in quo codex P semper, ceteri plerumque litteram *ν* etiam ante vocales omiserunt.

De lectionum delectu et aliis quibusdam rebus, veluti de colluvione formarum *αὔροϋ*, *εὔροϋ*, *ἐαυροϋ*, fortasse alias.

NOTARUM EXPLICATIO.*)

- A = Coislinianus codex saec. XV (praef. p. XVII).
 H = Vaticanus codex saec. XVI (praef. p. XVIII).
 F = Laurentianus codex saec. XIV (praef. p. XX).
 I = Parisinus codex saec. XVI (praef. p. XXI).
 K = Claromontanus codex saec. XVI (praef. p. XXI).
 L = Parisinus codex saec. XV (praef. p. XVIII).
 M = Venetus codex (praef. p. XXII).
 P = Patmius codex saec. X vel XI (praef. p. XI).
 a = AHL.
 f = FJKM.
 v. = vulgaris lectio omnium librorum praeter P.
 Asterisco * indicatur in textu lacuna, in apparatu critico coniectura editoris.

*) Notae in libris I—V adhibitae explicatae sunt in vol. I p. XCVI. Ibidem nomina editorum aliorumque, qui Diodori bibliothecae operam dederunt, enumerantur.

ARGUMENTA LIBRORUM.

LIB. V.

Cap.

1. Prooemio explicat Diodorus, quantum in historia valeat oeconomia. Vituperatur Timaeus, Ephorus laudatur. Inscriptur hic liber insularis.
2. Sicilia, a figura Trinacria appellata, ab incolis Sicania, tum Sicilia. Ambitus insulae. Cereri et Proserpinae merito sacra Sicilia, quod primas fruges tulit.
3. Regiones Siciliae amoenissimae: Enna Proserpinae raptu clara, Himera Minervae sacra, Ortygia insula Dianae sedes.
4. Proserpina a Plutone abrepta ad inferos descendit apud fontem Cyanen. Ceres quaerens filiam eis, qui ipsam benigne exceperant, fruges muneris dedit: primum Siculis, secundum hos Atheniensibus; ab utrisque ob eam rem festa instituta.
5. Proserpinae raptus a poetis celebratus: Carcini, tragici poetae, versus. Ceres etiam leges docuit.
6. De incolarum Siciliae origine diversae opiniones. Sicani primi erant, successerunt ex Italia Siculi, denique Graecorum coloniae accesserunt, quae linguam moresque Graecos et vitam cultiorem vulgarunt.
7. Aeolides insulae septem: Nomina earum situsque. A Liparo primum, deinde ab Aeolo cultae; de huius mytho nonnulla referuntur.
8. Aeoli sex filiorum nomina regnaque in Italia et Sicilia.
9. Novi insularum Aeoliarum coloni, Cnidii et Rhodii (Ol. 50), victi ab Segestanis, vicerunt Tyrrhenos.

Cap.

10. Liparensium civitas in dies florentior facta est portus opportunitate, thermarum salubritate, aluminis copia, cuius monopolium habuit.
11. Osteodes insula, appellata ex ossibus mercennariorum a Carthaginensibus ibi fraude perditorum.
12. Insulae a meridionali Siciliae parte: Melite, Gaulus, Cercina.
13. Insulae in mari Tyrrheno sitae: Aethalia, ferri ferax et mercatura celebris. Cynus sive Corsica. Eius situs, urbes, proventus.
14. Incolarum Cyni indoles et numerus.
15. Sardinia. Deducta in eam ab Iolao cum Thespiadis colonia. Unde incolae Iolaei dicti. Insulam natura ipsa ab externo hoste defendit. Thespiadae postea expulsi Cumas occuparunt.
16. Pityusa a pinuum copia ibi nascentium appellata.
17. Iberiae obiacent insulae Baleares sive Gymnesiae; earum numerus, situs, fertilitas. Incolae vinosi, mulierosi, in petris degunt, nummos respuunt.
18. Ritus nuptiarum et funerum. Baleares funditores optimi, a pueris in funda exercitati.
19. Insulae in Oceano sive extra columnas Herculis: Insula in alto mari sita, Libyae obiecta, longe remota, permagna; eius summa fertilitas et amoenitas.
20. Haec insula, olim incognita, Phoenicum navigationibus investigata est. Obiter Gades et Herculi exstructum templum describitur.
21. Europae obiectae insulae: Britannia, incognita usque ad Caesarem. Eius situs, forma, magnitudo; incolarum mores et victus.
22. De stanno a mercatoribus ex Britannia per Galliam deportato.
23. Basilea, Scythiae obiecta, sucino clara. Mythus antiquissimus de Phaethonte et sucini origine.
24. Celticae gentes: A Galate, Herculis filio, Galatae et Galatia nomen habere traduntur.
25. In Gallia, terra populosa et gelida, sunt multa et magna flumina: Rhodanus, Danubius, Rhenus.
26. Venti vehementissimi Galliam perflant. Propter frigus ingens terra neque vinum neque oleum profert. Ita-

Cap.

- que incolae zythum sibi parant atque vinum importatum magno emunt.
27. Gallia argenti nihil, auri magnam copiam habet. Ornatus ex auro factus.
28. Gallorum corpora, coma et barba; mores heroicis similes, certaminum frequentia.
29. E curribus pugnandi mos apud Gallos et bellandi ratio. Spoliorum praecipuae species.
30. Gallorum vestitus armaque.
31. Adspectus Gallorum terribilis, vox horrida. Bardi et Druidae. Divinatio ex immolatis hominibus. Vatum in sacris et pugnis summa auctoritas.
32. Celtarum et Galatarum differentia, a Romanis neglecta. Gallorum mulieres procerae et feroces, pueri cani. Eorum nulli tam feri quam Scythiae finitimi, utpote anthropophagi: Cimmerii, postea Cimbri appellati et Gallograeci, immanitate et libidine insignes.
33. Celtis vicini sunt Celtiberi, Iberi et Celtae connubiis mixti. Eorum arma et tela pugnandique ratio. Munditiei studiosi urina corpus dentesque abluunt.
34. Celtiberorum mores victusque. Vicinis gentibus Vaccaei cultu praestant. Lusitani, Iberorum fortissimi, bene armati, in bellis ad numerum incedunt paeanes canentes. Rapto vivunt, hostes repellunt.
35. Metalla Iberorum. Incendio silvarum in montibus Pyrenaeis primum argenti copia provenit. Argento, cuius pretium indigenis erat incognitum, Phoenices allecti.
36. Operis metallici ratio apud Iberos.
37. Iberorum metalla cum Atticis comparata. Machinae Aegyptiacae ad hauriendas in fodinis aquas ab Archimede inventae.
38. Servorum in metallis operantium miseria. Metalla exhausta a Phoenicibus et Italis. Stannum quoque in Iberia effoditur. Insulae Cassiterides stanno abundantes prope absunt. Multum etiam e Britannia in Galliam affertur.
39. Ligures, aspera terra coacti, laboriosi et nervosi sunt non solum viri, sed etiam feminae. Fortes milites, audaces nautae.
40. Tyrrheni classe praestant. Ab iis mare Italiae obiectum

Cap.

- nomen habet. Militiam pedestrem excoluere, tubam invenere, lictoribus, sella curuli, toga praetexta primum usi; litterarum studiis dediti prodigiorum disciplinam, vitae cultioris rationem expoliverunt. Ad postremum luxuria effeminati.
41. Insulae meridionales in Oceano Arabiae. Praemissa est Arabiae felicitis brevis descriptio. Insulae tres prae ceteris memorabiles: una thus et myrrham ferens; altera sepulcris destinata. Thuris et myrrhae historia.
 42. Thuriferae insulae magnitudo, incolae studiosi mercaturae. Tertia insula Panchaea, cuius incolae ex diversis populis sunt collecti, urbe Panara et templo Iovis Triphylii clara.
 43. Nemus est in Panchaea insula amoenitate arborumque varietate conspicuum.
 44. Templum et alia loca sacra Panchaeae insulae describuntur.
 45. Panchaeae animalia et urbes. Incolarum tres classes: sacerdotes, agricolae, milites. Communitas victus. Vestitus magnificentia.
 46. Militum apud Panchaeos usus. Sacerdotum luxuriosissimus habitus. Oriundi e Creta sacerdotes. Abundat insula metallis et sacris pretiosissimis.
 47. Insulae in mari Aegaeo. Samothrace: unde nomen accepit. Aborigines diluvio paene oppressi.
 48. Saon reipublicae Samothraciae conditor. Heroes alii: Dardanus, Iasion, Harmonia. Hanc Cadmus uxorem duxit.
 49. Cadmi nuptiis dii primum aderant, munera offerentes. Iasion Cereri matrimonio iunctus. Adduntur mythi plures. Mysteria.
 50. Naxus insula, olim Strongyle dicta. Primi coloni Thraces, quos Butes patria pulsus eo duxerat. Mulieres, quarum erat penuria, aliunde raptae. Post Buten Agassamenus rex.
 51. Otus et Ephialtes Naxi imperio potiti insulae nomen Diae imposuerunt. Deinde Cares insulam occuparunt, quorum ab rege Naxo Naxus est appellata. Hic Theseus Ariadnen reliquit Bacchi minis perterritus.
 52. De Baccho in Naxo insula nutrito, qui cum opibus aliis, tum vino praestantissimo insulam auxit.

Cap.

53. Syme insula.
54. Calydna, Nisyros, Carpathus.
55. Rhodus: Eius primi incolae Telchines artes nonnullas invenerunt primique deorum simulacra fecerunt, magicas artes exercuerunt. Neptunus ibi educatus ex Halia, Telchinum sorore, genuit filiam Rhodum, unde insula nomen habet, ac filios a Venere, quod eam insula arcuerant, corruptos.
56. Telchines diluvium praesagientes Rhodo discedunt. Sol Rhodi amore captus insulam servat. Hinc nati sunt Heliadae.
57. Heliadae astrologiam, artem nauticam aliasque artes excoluerunt atque divulgaverunt, etiam apud Aegyptios. Ochimus natu maximus Rhodi principatum obtinuit.
58. Danai et Cadmi in Rhodum adventus; a Cadmo relicta monumenta litteraria. Rhodum serpentibus vastatam Phorbas liberavit.
59. Althaemenes Creta relicta, ut fato destinatam patris Catrei caedem evitaret, in insulam Rhodum concedens, inscius patrem occidit, ipse mortem oppetiit. Telephus Herculis filius, qui Argis profugus Rhodum venerat, ibi rex creatus est.
60. Rhodo obiecta Chersonesus Cariae. Hanc quinque Curetes e Creta advecti occupant. Tum Cyrnus ab Inacho missus ibi urbem sui nominis condidit.
61. Triopas fratre necato et exciso Cereris nemore profugus in Cnidiam venit, Triopium condidit, Chersonesum partemque Cariae occupavit.
62. Hemitheae Staphyli filiae fanum Castabi, in oppido Chersonesi. Mythus de Staphyli tribus filiabus.
63. Templum Hemitheae communi gentium religione servatum et locupletatum. Eius deae in aegrotos beneficentia.
64. Creta: Antiquissimi incolae Eteocretes. Rex eorum Cres. Dii plerique in insula nati. Insulam coluere Idaei Dactyli, multarum artium inventores. Horum discipulus Orpheus, progenies Hercules, ab Alcmenae filio diversus.
65. Secuti sunt Curetes rei pastoriae, mellificii pluriumque artium auctores; Iovis educatores.

Cap.

66. Tum fuerunt Titanes: Urani Terraeque sex filii et quinque filiae. Saturnus, natu maximus, homines ab agresti victu ad vitam cultiorem traduxit.
67. Hyperion. Coeus et Phoebæ, unde nata Latona. Iapetus, cuius filius Prometheus. Mnemosyne. Themis.
68. Saturni et Rheæ progenies: Vesta. Ceres per Triptolemum hominibus muneratur fruges.
69. De frugum inventione Aegyptii, Athenienses, Siculi altercantur. Neptunus maris et rei equestris praeses. Pluto inferorum princeps.
70. Iuppiter: eius ortus et educatio.
71. Iovis instituta ad tuendam in humano genere iustitiam. Bellum in gigantes.
72. Iovi propter beneficia sacra facta sunt et varia imposita cognomina. Eius liberi.
73. Singulis liberis Iuppiter tribuit munia: Veneri virginum curam, Gratiis venustatem tuendam, Ilithyiae parturientium tutelam, Dianae tenerorum nutritionem, Horis legum, iustitiae, pacis custodiam, Minervae olivarum artiumque culturam.
74. Musis commissa litterarum studia, Vulcano metallorum fabricatio et ignis, Marti bella et arma, Apollini musica et ars medica. Huius filius Aesculapius.
75. Mercurio mandata foedera, mercaturae negotia, eloquentia, palaestra, Baccho vitis cultura.
76. Herculis merita; sed hic Alcmenae filio multo antiquior. Britomartis sive Dictynna.
77. Pluto, Cereris filio, opes tributae. Cretenses sacrificiorum, rituum sacrorum, mysteriorum auctores esse fabulis variis demonstratur.
78. Heroes in Creta nati iuniores: Minos.
79. Rhadamanthus, Sarpedo.
80. Coloniae Cretensibus immixtae: Pelasgi, Doræ duce Tectamo Dori filio, barbari promiscui, Argivi et Spartani.
81. Lesbos: Primi insulae coloni Pelasgi duce Xantho, unde appellata est Pelasgia. Deinde Macareus eandem sedem legit. Post Lesbos, Lapithæ filius, cum novis colonis immigravit insulamque Lesbos appellavit. Ab his coloniae missae in Chium, Samum, Con, Rhodum.

Cap.

82. Hæ beatorum insulae nuncupatae. Macareus, rex Lesbi, leges dedit.
83. Tenedus: Tennes, Cygni filius, insulae conditor.
84. Insulae Cyclades primum a Minoe cultae, tum a Rhadamantho, post Troianum bellum a Caribus occupatae, denique a Graecis habitatae.

FRAGMENTA*) LIBRI SEXTI.

Fr.

1. Eucemeri doctrina de natura deorum. Additae erant Homeri et Hesiodi et Orphei de diis narrationes.
2. Dei sunt homines propter beneficia immortales habiti.
3. Xanthus et Balius Titanes. (Ceterum in medio relinquendum, utrum hæc spectent ad Titanomachiam an ex Pelei vel Achillis historia deprompta sint.)
4. Iuppiter post devictos Titanes coronatus.
5. Picus sive Iuppiter in Creta sepultus.
6. Castor et Pollux, propter virtutem divinos post mortem honores consecuti. — Deinde ex Aeoli posteritate memorantur: (2) Epopeus impius rex Sicyoniorum. — (3) Sisyphus, vir astutus et fatidicus. — (4) Salmonus, deorum contemptor. — (5) Eius filia Tyro.
7. Salmoneus eiusque filia Tyro, ex qua Neptunus genuit Peliam, Iolci regem.
8. Admetus et Alcestis, Peliae filia. — Melampus.
9. Bellerophontes.

FRAGMENTA LIBRI SEPTIMI.

(Inde a Troiae excidio usque ad Olympiadem primam;
1183—776 a. Chr.)

Fr.

1. Homerus et Thebani et Troiani belli temporibus floruit ex sententia Dionysii (Scytobrachionis) Mytilenaei, quem in rebus mythicis Diodorus prae ceteris duces sequi solet. (Hunc locum fragmento assignavi incertus haerens, utrum ad septimum an ad sextum librum pertinuerit.)
2. Homerus ante Heraclidarum reditum mortuus est.
3. Diomedes, Aegialeae uxoris insidiis coactus, Argis fugit.

*) Pleraque ex Caroli Müller interpretatione.

Fr.

4. Aeneae fuga et pietas.
5. Aeneas Latinorum regnum accipit anno ab eversa Troia tertio; fato functus divinos honores adipiscitur. Filius eius Ascanius Albam condit. Reges Albani usque ad Romam conditam (Ol. 7, 2) recensentur.
6. Silvio ab Ascanio insidiae factae sunt.
7. Romulus Silvius propter impietatem fulmine percussus est. [Meschela in Libya a Graecis Troia huc delatis conditur.] [Thessalus Thesprotius regionem occupat, quae nunc Thessalia de nomine eius vocatur.] [Heraclidarum reditus.]
8. Lacedaemoniorum reges usque ad Olympiadem primam,
9. Corinthiorum principes inde ab Alete usque ad Cypselum tyrannum recensentur. (Migratio Aeolica. Cuma in Asia a Cleua et Malao conditur circa a. 130 post Troiam captam. In idem ferme tempus — a. 131 post Troiam sec. Eusebium — incidunt origines Cumarum in Italia. Cuius urbis fata paucis Diodorus comprehendit. Hinc memoratur:)
10. Aristodemus Malacus, Cumanorum tyrannus. [Creta Lacedaemoniorum et Argivorum coloniis frequentata.] [Cyclades insulae a Caribus occupatae et relictas.]
11. Catalogus populorum, qui maris imperium tenuerunt. (Videri potest Eusebius haec ex compluribus Diodori libris excerpta in unum congesse; at refragantur tempora singulorum populorum imperiis attributa. Quare omnia uno eodemque loco Diodorum proposuisse, eaque ex auctore, qui aliam quam Apollodorus chronologiam secutus, petiisse statuendum est. Igitur ubi de Aeginetarum potestate maritima verba fecit, ceterorum populorum, qui ante Aeginetas inde ab Troianis temporibus classe valuerant, recensum instituerit. Quem in his auctorem secutus sit nescio; vulgo de Castore cogitant; perperam.)
12. Lycurgi virtus et in Spartanorum rempublicam merita. Versus Pythiae subditi.
13. Temenus et Argivi.
14. Argivorum regnum stetit annos DIL.

Fr.

15. Caranus ante primam Olympiadem Macedoniae imperio potitus est. Inde reges Macedonum usque ad Alexandrum Magnum enumerantur, qui per CCCCLIII annos regnum tenuerunt.
16. Oraculum Perdiccae regi Macedonum datum (cf. p. 145, 5).
17. Carani genealogia.

FRAGMENTA LIBRI OCTAVI.

(Ab Olymp. I usque ad Solonis tempora.)

1. Elei sacrosancti habebantur a Graecis universis.
2. Spectat ad Rheam Silviam, Vestalem.
3. Numitor et Amulius.
4. Romuli et Remi adulescentia.
5. Romulus et Remus de urbe condenda auspicia capientes.
6. Remus a fratre occisus.
7. De causis belli Messeniaci primi.
8. Virginem ex Aepytiidarum gente pro patriae salute mactari iubet oraculum.
- 9 et 10. De Archiae (Syracusarum conditoris) amoribus.
11. Agathoclis in aede Minervae extruenda fraus. (Haec narrationi de ortu Syracusarum data occasione in-texta esse ordo docet fragmentorum.)
12. Cleonnis et Aristomenes Messenii de virtutis praemio litigantes.
13. Spectare haec videntur ad exhortationem, qua dux Lacedaemoniorum milites ob oraculum Messeniis datum animis deficientes ad pugnam excitaverat; Pausan. IV 10. — Victi Lacedaemonii oraculum consulunt.
14. Numa Pompilius, rex pacis amantissimus, Pythagorae discipulus.
15. Sententiae ex narratione de Numa Pompilio rege excerptae.
16. Medorum rex Deioeces, vir iustitia insignis.
17. Urbes in Italia a Graecis conditae: Oracula Myscello data Crotonis conditori (Ol. 17, 3; a. C. 710 sec. Timaeum, ex quo plurima in hac historiae parte Diodorus hausit; Ol. 18, 1; a. C. 708 sec. Euseb.). (Sybaris sec. Euseb. eodem anno quo Croton condita. Post origines urbis incrementa eius exposuit. Huc pertinent:)

Fr.

- 18—20. De luxu et mollitie Sybaritarum.
21. Tarentum ab Epeunactis conditur (Ol. 18, 1; a. C. 708 Euseb.).
22. Hippomenis, Atheniensium archontis, in filiam atrocitas. (Sec. Eusebium Hippomenes magistratum gessit Ol. 14, 3—16, 4; a. C. 722—712. Diodorum aliter statuuisse apparet, quamquam calculi eius accurate subduci nequeunt. Verum, nisi egregie fallor, Diodorus Hippomenem 17 vel 18 annis posteriorem fecit quam Eusebius.)
- 23, 1. Gela ab Antiphemo et Entimo condita. (Ol. 22, 3, a. C. 690. Euseb. Arm. Venet.; Ol. 23, 1, a. C. 688. Euseb. Arm. Mediol.)
- 23, 2. Chalcidenses Rhegium condunt (Ol. 24, 1, a. C. 684). (Locorum urbs condita Ol. 24, 2, a. C. 683, sec. Euseb. Hieron.; Ol. 26, 4, a. C. 637 sec. Euseb. Arm. Huc pertinet:)
- 23, 4. De severa apud Locros iustitiae cura. Conf. Plutarch. *π. πολυπραγμ.* c. 8. Timaei fr. 66 sq.
24. Oraculum de centum annorum tyrannide Sicyoniis datum. Conf. Aristot. Polit. V 9, 21. (Circa Ol. 26, 4, a. C. 673.)
25. Tullo Hostilio regnante (inde ab Ol. 26, 4; a. C. 673) ruptum Romanorum cum Albanis foedus.
26. Tullus Hostilius ius constituit, quo bella indicerentur. Conf. Cic. de Rep. II 17.
27. Lacedaemonii ab Atheniensibus belli ducem petere oraculo iubentur. — Tyrtaei ducis instituta. — (Quod tempora belli attinet, Diodorus proxime accessisse videtur ad calculos apud Eusebium servatos, ubi Messeniorum defectio assignatur Ol. 36, 3, a. C. 634 in cod. Arm.; Ol. 35, 4, a. C. 637 ap. Hieronymum; Tyrtaeus Ol. 37, 1, a. C. 632 in cod. Arm.; Ol. 36, 4, a. C. 633 ap. Hieron.)
28. Cum Tyrtaeo componitur Terpander civiles Lacedaemone seditiones carminibus suis placans.
29. Cyrene a Batto condita (Ol. 37, 2; a. C. 631). Ad historiam urbis, quam hac occasione auctor percensuit, pertinent:
30. De Arcesilao, Eudaemonis filio, cui *Χαλεπὸς* cognomen; ac deinde: (2) de Demonacte Mantinensi, qui sub regno Batti III. *Χαλοῦ* dissidia Cyrenaeorum composuit.

Fr.

31. L. Tarquinius Priscus (Ol. 41, 1—50, 2; 616—579).
32. Locrensiū de auxilio adversus Crotoniatas Spartam missa legatio (ante pugnam ad Sagram; circa Ol. 42; a. C. 612).

FRAGMENTA LIBRI NONI.

1. Solonis indoles, mores, leges. — Sequuntur quae sapientiam viri uberius demonstrant:
2. Responsa, quae Croeso dedit. — (5) Eius de athleticis iudiciis.
3. Historia de tripode aureo, quem Soloni utpote viro sapientissimo destinatum, hic Apollini dedicavit. (Res iterum tangitur in Biantis historia, fr. 13, 2.)
4. Solonis contra Pisistratum consilia. (Hoc quoque repetitur, ubi ad Pisistrati tempora auctor devenit, fr. 20, 4.) Adiungitur de ceteris sapientibus narratio:
5. Spectat ad Periandrum; cf. fr. 7.
- 6—8. De Anacharsi et Mysone; hunc reiecto Periandro in septem sapientium collegium cooptarunt.
- 9—10. De Chilone.
- 11—12. De Pittaco.
13. De Biante.
- 14—15. De Milone Crotoniata et Polydamante Thessalo, inutiliter robore valentibus, cum ingenio destituti essent. (Haec ex eodem de sapientibus loco desumpta. — Absoluta Solonis laudatione, in qua quaecunque proposito inserviebant, nulla temporum ratione habita, auctor congressit, redit ad seriem historiae.)
16. Oraculum Graecis datum Cirrham obsidentibus. (Circa Ol. 47, 2; a. C. 591, ut ex Diodori mente statuendum puto.)
17. Solon quadraginta septem annis post Draconem. (Vulgo XXX tantum annorum intervallum statuunt, Solonisque archontis magistratum collocant Ol. 46, 3, a. C. 594. Hoc si tenes, Draconis annus foret 624, atque ex Diodori numero, 641 a. C. — Neque tamen ita Diodorum statuuisse pro certo contenderim; Draconem sine dubio posuit a. 633 (17 annis post 650), ideoque Solonem a. 586.)

Fr.

- 18—19. Phalaridis taurus aeneus, Perilao perniciosus (Ol. 52, 4—56, 4; 569—553 a. C.).
20. Solon Pisistrati adversarius.
21. Cyrus regnavit Ol. 55.
22. Cyri virtutis indoles.
23. Astyages victus in milites suos durius consulit.
24. Cyrus propter humanitatem pater appellatur.
25. Croesus quam meditatus erat adversus insulas expeditionem omittit.
- 26—27. Croesi cum sapientibus Graeciae colloquium.
28. Aesopi effatum.
29. Atya, Croesi filius, ab Adrasto necatus.
30. Phalaridis dictum.
31. Croesus oraculum Delphicum bis consulit (Ol. 57, 3, a. C. 550). — Cyrus legatos mittit ad Croesum.
32. Croesus ab Eurybato proditur.
33. Sententia ad Eurybati scelus spectans. — Oraculum Croeso datum de filio voce capto. — Cyrus a Croeso admonitus parcat Sardibus expugnatis (Ol. 58, 3, a. C. 546).
34. Cyri in Croesum humanitas.
35. Harpago dictum de Graecis Asiaticis sero cum Cyro foedus iuncturis.
36. Lacedaemonii Cyrum Graecis in Asia civitatibus abstinere iubent. Cyri responsum. — Lacedaemoniis Arcadiam occupaturis datum oraculum. — Alterum oraculum eisdem datum de Orestis ossibus consulentibus. — (4) Conf. Herod. I 158.
37. Pisistrati de osculo filiae in solemni pompa dato scomma. — Rustici cuiusdam facete dictum de vectigali a Pisistrato imposito. (Circa Ol. 60, 4, a. C. 537.)

FRAGMENTA LIBRI DECIMI.

1. Servii Tullii cum Tarquinio rixa et caedes.
2. Servius Tullius regnavit XLIV annos.
(Fr. 1 et 2 fortasse melius ad librum nonum referuntur.)
3. Pythagoras sapientia clarus, archonte Thericle (Ol. 61, 4).
— (4) Eius in Pherecydem praeceptorem pietas. —
(5) Pythagorei alius alium adiuabant.

Fr.

4. Cliniae exemplum; alterum Phintiae et Damonis.
- 5—10. Pythagorae doctrinae capita nonnulla.
11. Pythagoreorum sectae interitus per Cylonem. — Lysis Pythagoreus, Epaminondae magister.
12. Historiae, severae hominum iudicis, utilitas. (Epiphonema, ut videtur, narrationis de Pythagoreis.)
13. Cyrus orbis terrarum imperium affectat.
14. Cambysae indoles. — Eiusdem in Amasis mortui corpus atrocitas et adversus templum Ammonis expeditio.
15. Libyes et Cyrenaei ad Cambysen Aegypto potitum de ditionem faciunt.
16. Polycratis latrocinia maritima. (4) Eius in Lydos fugitivos perfidia.
17. Pisistrati filii; Hipparchus occiditur. Laus Aristogitonis.
18. Zeno Nearchum tyrannum ulciscitur. (Propter Aristogitonem Zenonis mentionem fecisse videtur Diodorus, quem Zenoni comparat etiam Diogenes Laert. IX 26, vel propter Leenam meretricem, quae ne socios Harmodii et Aristogitonis proderet, linguam, sicut Zeno, sibi momordit.)
[Dorieus Heracleam in Sicilia condit (circa Ol. 67, 3, a. C. 510).]
19. Megabyzus Babylonem dolo capit. — (5) Darius expeditionem in Europam parat. — (6) Tyrreni metu Persarum moti Lemnum relinquunt.
- 20—21. Lucretiae mors.
22. Tarquinii scelera et Bruti calliditas.
23. Sybaritae a Crotoniatis proelio funduntur; cf. XI, 90, 3.
24. Herodoti mirabilia narrandi mos. — Athenienses Boeotia et Chalcidensibus fugatis Chalcidem occupant (circa Ol. 68, 3; a. C. 506). Cf. Herodot. V 77.
25. Caribus de auxilio a Milesiis contra Persas petendo percontantibus oraculum quid responderit. (Cf. Demonis fr. 10, Herodot. V 120.) — Quae sequitur sententia spectare videtur ad foedus Graecorum in Asia contra Persas initum. — Hecataeus Milesius ad Artaphernem legatus missus (Ol. 71, 3, a. C. 494).
26. Cf. Herodot. VI 83.
27. Datis legationem Athenas ut Persis se dederent mittit.

Fr.

28. Hippocrates Gelensium tyrannus Syracusis victis consulit (Ol. 72, 2, a. C. 491). — Thero Agrigentinus.
29. Gelo Syracusanus puer mirabiliter servatus est.
30. Cimon Miltiadis patris multam in se recipit. — Dux optimus.
31. Cimon sororem Elpinicen uxorem habet.
32. Themistocle auctore Cimoni collocata est virgo divitissima, cuius dote vinculis liberatus est.
33. Graecorum ad Gelonem legatio de auxilio contra Persas (Ol. 74, 4, a. C. 481).
34. Sententiae ex orationibus de bello Medico depromptae.

LIB. XI.

Cap.

1. Nullo, ut alias solebat, praemisso prooemio Diodorus librum incipit res ab expeditione Xerxis in Graeciam usque ad Atheniensium expeditionem in Cyprum continentem. Belli suasor Mardonius; socii Carthaginienses, quorum apparatus belli describitur.
Ol. 75, 1 : 480 a. Chr.
2. Xerxes praeter ingentes copias terrestres iam a Dario patre collectas naves longas MCC paraverat. Ipse Susis Sardes movit, praemissis in Graeciam praekonibus, iuncto ponte Hellesponto, perfossoque monte Athone. Duces Graecorum Euaenetus Lacedaemonius et Themistocles Atheniensis; sed plerique Graeciae populi ad Persas defecerant.
3. Graeci defectionis infamia notati recensentur. Concilium Graecorum in Isthmo; Argivorum arrogantia. Interea Xerxes copias per pontem in Thraciam ductas et apud Doriscum collectas lustravit. Navium copiarumque et terrestrium et navalium numerus.
4. Graecorum classis Eurybiade praefecto ad Artemisium, pedestres copiae duce Leonida ad Thermopylas Persis oppositae.
5. Ad Acanthum urbem progressus Xerxes Graecos ad Thermopylas obstantes nuntiis evocat, ut abiectis armis discedant; Leonidae responsum.

Cap.

6. Contempta Demarati Lacedaemonii admonitione Xerxes Medos impetum facere in Graecos iubet.
7. Medis ceterisque fugatis Xerxes Persas qui immortales vocantur in Graecos mittit; sed ingenti caede repulsi.
8. Tertio proelio victi Persae. Tandem Trachinius quidam per montana viam monstrat, quod per transfugam Leonidas comperit.
9. Dimissis reliquis copiis Leonidas cum quingentis Spartanis et Thespiensibus hosti restitit et Xerxis castra noctu invasit.
10. Graeci omnes fortiter pugnantes, caesaque magna Persarum multitudine, occubuere.
11. Eorum laudatio. Encomium Simonidis.
12. Transitu Xerxes ita potitus etiam mari dimicari iubet. Classis Graecorum ad Artemisium consilio Themistoclis Persas adoritur. Pugnā nox intercipit; victoria dubia.
13. Oborta tempestas Persarum classi magnam infert stragem. Iterum ancipiti proelio digressi Graeci Salamina se recipiunt.
14. Terrestri itinere Xerxes a Thermopylis in Atticam progressus omnia vastat. Delphicum templum mirabiliter servatur.
15. Corcyraei callide cunctantur. Graeci consilia diversa de ineunda pugna navali capiunt. Aptissimum locum ad Salamina esse Themistocles censet.
16. Pavor Graecos occupat et in Peloponnesum convertit, quam muro muniunt.
17. Themistocles Xerxem falso nuntio decipit et ad pugnam navalem exoptato loco committendam impellit, clam accepto per Iones de ipsorum inter pugnandum futura defectione nuntio.
18. Pugna committitur ad Salamina.
19. Graeci insignem consequuntur victoriam. Rex per Themistoclem metu imbutus, ne Graeci mari potiti ponte rescisso reditum intercluderent, in regnum revertitur, relicto in Graecia Mardonio.
20. Carthaginienses e foedere cum Persis facto Hamilcare duce bellum contra Graecos in Sicilia movent. Eorum terrestres et navales copiae in Siciliam transvectae.

Cap.

Himera primum obsessa. Thero, Agrigenti tyrannus, tum ab eo accitus

21. Gelo Syracusarum princeps Himerensibus auxilio venit.
22. Gelo strategemate usus et incendit hostium classem et Hamilcarem obruncat, simul proelio pedestrem exercitum ad internecionem caedit.
23. Merito haec pugna Plataeensi atque Gelo Pausaniae vel Themistocli componitur.
24. Gelonis et Leonidae facinora in eundem diem incidunt. Summa consternatio civitatem Carthaginiensium occupat.
25. Gelo militum virtutem praemiis ornat; captivorum autem incredibilem multitudinem inter socios distribuit, quorum servitio multa opera publica perficiuntur.
26. Gelo in ipsos hostes mitis et clemens, Carthaginiensibus aequas pacis condiciones concedit. Nummos cudit Damaretios. De praeda templa vel exstruit vel exornat. Obiter commemoratur Pindari aetas.

Ol. 75, 2 : 479 a. Chr.

27. Persarum classis circa Cumam et apud Samum subsistit. Inter Athenienses et Lacedaemonios simultates acerimae. Themistocli imperium abrogatur.
28. Graecorum dissidiis in sua commoda uti conatur Mardonius; qua spe deceptus incursionem facit in Atticam, et omnia caede atque incendio implet.
29. Graecorum de republica tuenda communia consilia et iusturandum. Aristides et Pausanias duces.
30. Ad Plataeas Graeci proelium committunt.
- 31 et 32. Proelii Plataeensis descriptio.
33. Post victoriam Plataeensem spolia sunt distributa, victoriae monumenta posita, virtutis praemia defectionisque supplicia constituta.
34. Classi Graecorum praefecti Leotychidas et Xanthippus ad Graecos Asiam tenentes in libertatem vindicandos pugnam navalem experiri constituunt. Ignari rerum ad Plataeas actarum pronuntiari iubent Persas esse victos.
35. Postridie nuntius victoriae Plataeensis affertur. Et Graeci et Persae ad pugnam incitantur.

Cap.

36. Pugna navalis ad Mycalen commissa eodem die, quo apud Plataeas pugnatum est, describitur. Persae in fugam acti.
37. De consilio Graecos, qui Asiam incolunt, in Europam transferendi. Mycalensi pugna bellum Medicum finitur, per duos annos gestum. Commemoratur Herodotum usque ad Sesti obsidionem opus suum perduxisse, et Sp. Cassium Romae capitis damnatum esse.

Ol. 75, 3 : 478 a. Chr.

38. In Sicilia recuperata pace Gelo civitatem legibus et institutis utilissimis recreat et auget. Gelonis mors et memoria apud posteros. Successit ei Hiero frater.
39. Inter Athenienses et Lacedaemonios novae contentiones ob refecta Athenarum moenia oriuntur.
40. Themistoclis fraude Athenarum moenia restituntur. — Res Romanae.

Ol. 75, 4 : 477 a. Chr.

41. Themistocles, cuius maxima apud omnes auctoritas erat, ad amplificandam patriam praeter Phalereum portum, qui angustior erat, Piraeum construere consilium cepit.
42. Hoc consilium pro contione exponere recusat. Arcano deliberatur.
43. Themistocles cavet, ne Lacedaemonii coeptis suis adversentur.
44. Lacedaemoniorum iussu Pausanias dux cum classe in Cyprum insulam et Hellespontum profectus est ad liberandas Graecas civitates adhuc Persarum praesidiis occupatas. Sed captus praemiorum regiaeque filiae spe, proditionis consilia fovet moresque Persicos sectatur.
45. Proditio Pausaniae qua ratione fuerit cognita et punita.
- 46 et 47. Sceleribus Pausaniae opponuntur virtutes Aristidis, qui patriam sociis et opibus auxit.

Ol. 76, 1 : 476 a. Chr.

48. Leotychidas Spartanorum rex, cui Archelaus successit, et Anaxilaus Rhegii et Zancles tyrannus moriuntur.

Cap.

Inter Hieronem et fratrem Polyzelum gravissimae inimicitiae; per Theronem fratres reconciliantur.

49. Naxios et Catinenses Leontium migrare Hiero iubet, receptis novis e Peloponneso et Syracusis colonis. Hieram Thero traduxit Does.

Ol. 76, 2 : 475 a. Chr.

50. Lacedaemonii indignantes penes Athenienses maris imperium esse ipsorumque rempublicam claudam factam, illis bellum inferre moliantur. Hetoemaridae prudentia animi placantur.

Ol. 76, 3 : 474 a. Chr.

51. Hiero Cumas auxilia mittit, eamque urbem bello contra Tyrrenos tutatur.

Ol. 76, 4 : 473 a. Chr.

52. Bellum in Italia inter Tarentinos et Iapyges gestum.

Ol. 77, 1 : 472 a. Chr.

53. Thero Agrigentorum princeps humanitate et iustitia florens moritur; succedit Thrasydaeus filius ob crudelitatem et superbiam omnibus invisus, qui bello contra Hieronem infeliciter gesto regno pulsus obiit. — Clades ad Cremeram.

Ol. 77, 2 : 471 a. Chr.

54. Lacedaemonii invidia ducti Themistoclem prodicionis apud Athenienses accusant, quasi Pausaniae consiliorum participem. Tum quidem absolutus est.
55. Postea innocens ostracismo patria expellitur. Lacedaemonii eundem communi Graecorum iudicio damnandum censent.
56. Themistocles Argis ad Molossorum regem, deinde in Asiam ad Xerxem confugit.
57. A Mandane, Xerxis sorore, accusatus non modo absolvitur, sed etiam summis muneribus ornatur.
58. Themistocles in Asia tuto et iucunde vitam exigit; de eius morte varia traduntur.
59. Themistoclis elogium. — Buxentum urbs tunc in Italia condita est.

Cap.

Ol. 77, 3 : 470 a. Chr.

60. Athenienses Cimonem cum exercitu in Asiam mittunt ad recuperandas sociorum urbes, Persarum praesidiis occupatas. Hic multis in Caria et Lycia urbibus expugnatis Persarum classem apud Cyprum fundit.
61. Terrestres quoque copias strategemate usus ad Eurymedontem devincit.
62. Cimon ingentem praedam consequitur. Athenienses, quorum respublica ab hoc tempore ingentibus opibus aucta est, decimam dicant Apollini.

Ol. 77, 4 : 469 a. Chr.

63. Lacedaemonii cum crebris terrae motibus, tum bello ab Hilotis et Messeniis illato admodum afflicti. Archidami regis virtus.
64. Rebelles castrum in Messenia occupant. Atheniensium auxiliis brevi dimissis bellatum est per decem annos.

Ol. 78, 1 : 468 a. Chr.

65. Inter Argivos et Mycenaeos bellum exortum. Argivi victores Mycenaeos in servitum redegerunt et urbem destruxerunt.

Ol. 78, 2 : 467 a. Chr.

66. Micythus tutela in Anaxilai filios sanctissime administrata reddit eis paternum regnum. Eo anno Hiero mortuus, quem frater Thrasybulus sequitur.

Ol. 78, 3 : 466 a. Chr.

67. Thrasybuli superbia offensi Syracusani bellum movent.
68. Syracusani Thrasybulum regno eiciunt, et libertatem usque ad Dionysii dominatum tuentur. Eo anno Romae primum tribuni plebis creati.

Ol. 78, 4 : 465 a. Chr.

69. Artabanus satellitum princeps per insidias Xerxem cum prole occidere et regnum occupare conatur. Sed superstes patri fratribusque Artaxerxes patrio regno potitur et parentis caedem ulciscitur.

Cap. Ol. 79, 1 : 464 a. Chr.

70. Thasios et Aeginetas deficere conantes imperio subiciunt Athenienses. Sed plures populi deficere agitabant, Atheniensium superbia exacerbati. Colonia missa Amphipolin, paulo post ab Edonorum populo oppressa.

Ol. 79, 2 : 463 a. Chr.

71. Artaxerxes in puniendis paternae caedis reis et ordinanda republica versatur. Interea Aegyptii a Persis deficiunt et Inarum regem creant, inita cum Atheniensibus societate. Artaxerxes illos domare parat.

72. Sicilia post exactos reges laetior in dies floret. Sed peregrini a Gelone in civitatem recepti cum magistratibus excluderentur, novis tumultibus Syracusas perturbant.

73. A Syracusanis illi commeatu interclusi sunt.

Ol. 79, 3 : 462 a. Chr.

74. Bellum ab Artaxerxe Aegyptiis illatum duce Achaemene. Athenienses foedere Aegyptiis iuncti Persas proelio vincunt et usque ad Album murum pellunt. Lacedaemonii a Persis advocati auxilio venire recusant.

Ol. 79, 4 : 461 a. Chr.

75. Artabazus et Megabyzus novis copiis Aegyptum adeunt, sed exercendo milite annum transigunt.

76. Tumultus per Siciliae urbes continuati, victis peregrinis et Messanam deductis tandem sedati sunt.

Ol. 80, 1 : 460 a. Chr.

77. Aegyptii adventu novi exercitus perterriti cum Persis in gratiam redeunt, relictis Atheniensibus sociis. Hi tamen navibus ipsi incendio deletis tanta virtute restiterunt, ut eis Persae salvum in patriam reditum concederent. — Athenis tum Ephialtes de Areopagi auctoritate detraxit.

Ol. 80, 2 : 459 a. Chr.

78. Bellum Atheniensium cum Corinthiis, Epidauriis, Aeginetis. Ducetius, Siculorum rex, condita urbe Menaeno et expugnata Morgantina gloriam adeptus est.

Ol. 80, 3 : 458 a. Chr.

Cap.

79. Corinthii et Megarenses de finibus inter se armis contendunt. Megarenses, Atheniensium auxiliis adiuti, victores. Phocensium adversus Dores bellum, quos Lacedaemonii defendunt.

80. Bellum inter Lacedaemonios et Athenienses oritur. Thessali inter pugnam desciscunt ad Lacedaemonios. Indutiae quattuor mensium factae.

Ol. 80, 4 : 457 a. Chr.

81. Thebani copias suas iungunt Lacedaemoniis, quorum auxilio amissam Persico bello dignitatem reparare cupiunt. Myronides dux Atheniensium parva manu magnum hostium numerum superavit.

82. Laudatio Myronidis, qui Tanagra expugnata Boeotiam depopulatus est.

83. Boeoti ad Oenophyta victi. Pluribus populis subactis Myronides Athenas redit.

Ol. 81, 1 : 456 a. Chr.

84. Tolmides praefectus classi Atticae, Myronidae gloria excitatus, Laconiam populatur. Messenios a Lacedaemoniis victos deducit Naupactum.

Ol. 81, 2 : 455 a. Chr.

85. Dum Tolmides in Boeotia versatur, Pericles classi praefectus Peloponnesum invadit.

Ol. 81, 3 : 454 a. Chr.

86. Cimonis opera quinquennales indutiae factae inter Athenienses et Lacedaemonios. — Sicilia bello Segestanorum et Lilybaeorum aliisque dissidiis internis turbata. Syracusis Tyndarides tyrannidem affectans interficitur.

87. Ad opprimendam regnandi libidinem Syracusani instar ostracismi Attici petalismum instituunt.

Ol. 81, 4 : 453 a. Chr.

88. Iterum describitur incursio a Pericle in Peloponnesum facta (cf. c. 85). Tolmides Euboeam et Naxum civibus Atheniensibus distribuit. — Sicilia Tyrrhenorum

Cap.

latrociniis vexatur. Ab Syracusanis Phayllus Tyrreniae bellum inferre iubetur et post hunc Apelles, qui Corsicam et alia loca vastat. Ducetius Siculos in unam rempublicam redegit. Exstruxit urbem Palicen, prope fanum Palicorum.

89. Huius fani descriptio.

90. Palicae urbis fata. — In Italia Sybaris instaurata.

(Res anni Ol. 82, 1: 452 a. Chr. exciderunt.)

Ol. 82, 2: 451 a. Chr.

91. Ducetius Aetnam urbem occupat et Agrigentinos proelio fundit; deinde proelio ipse a Syracusanis fusus atque a suis desertus est.

92. Ducetius supplex ad Syracusanos confugit, qui misericordia commoti eum cum viatico Corinthum relegarunt.

LIB. XII.

Cap.

1 et 2. Prooemium: Nihil mali sine quodam commodo esse, exemplo belli Persici docetur, quod ad Graeciae universae, imprimis Atheniensium incrementa, opes et florentissimum statum, plurimum valuerit. Inde per proximos quinquaginta annos propter opum abundantiam bonas artes esse excultas, artiumque et doctrinarum studia, praesertim philosophiam, eloquentiam, remque militarem inter Athenienses maximopere floruisse.

Ol. 82, 3: 450 a. Chr.

3. Post bellum pro Aegyptiis infeliciter gestum (cf. XI 77) novum bellum pro Graecorum in Asia libertate Persis inferunt Athenienses. Cimon, classi praefectus, Persas in Cypro adoritur. Persae, quibus Artabazus et Megabyzus praeerant, terra marique victi sunt.

Ol. 82, 4: 449 a. Chr.

4. Athenienses in Cypro Salaminem oppugnant. Artaxerxis rogatu conveniunt pacis condiciones.

Ol. 83, 1: 448 a. Chr.

5. Megarenses, qui ad Lacedaemonios defecerant, ab Atheniensibus bello domantur.

Ol. 83, 2: 447 a. Chr.

6. Lacedaemoniorum incursio in Atticam. Athenienses Tolmide duce ad Coroneam victi sunt.

Ol. 83, 3: 446 a. Chr.

7. Multae civitates post acceptam cladem ab Atheniensibus deficiunt. Euboea duce Pericle sub imperium redacta. Inde in triginta annos indutiae factae.

8. Eodem tempore in Sicilia bellum inter Syracusanos et Agrigentinos exarsit ob Ducetium regulum, quem Syracusani inconsultis Agrigentinis dimiserant. Is cum magna hominum turba in Siciliam redierat, novas sedes quaerens.

9. In Italia Thurium urbs condita hac occasione: Sybaritae quingentos cives opibus exutos urbe expulerant, quibus Crotone receptis bellum exoritur. Crotoniatae duce Milone vincunt Sybaritas.

10. Sybaris tum eversa est (cf. X 23. XI 90, 3). Post LVIII annos Thessali urbem restituere conati iterum a Crotoniatis expelluntur. Paulo post exules ab Atheniensibus adiuti novam coloniam eo deducunt, et prope Sybarin deletam, ad fontem Thurium, Thurium condunt.

11. Discordia Thurii inter cives exorta, caesis antiquis Sybaritis, novi coloni rempublicam melius instruunt; Charondas legibus scribundis deligitur.

12. Charondae legum specimen.

13. Charondas litterarum praecipuam curam habet. Litterarum laus.

14. Loci poetarum, quibus Charondae leges celebrantur.

15. Charondae leges de tutela.

16. Eiusdem leges in milites ignavos et capitis reos.

17. Leges temere abrogandi conatus a Charonda repressi. Immutatae nullae sunt leges nisi hae tres: lex de oculis effodiendis.

18. Lex de divitiis, lex de orbis.

19. Charondae mors voluntaria.

20. Historia alius legislatoris adiungitur, Zaleuci Locrensis. Legum tamquam fundamentum esse voluit religionem et animum purum. Legum aliquot capita.

21. Zaleuci nonnullae aliae leges recensentur.

- Cap. Ol. 83, 4 : 445 a. Chr.
22. Sybaritae reliqui ad Traentem fluvium se recipiunt, ubi postea interimuntur a Bruttiiis. — Athenienses in recuperatam Euboeam Hestiaeis eiectis civium coloniam mittunt.
- Ol. 84, 1 : 444 a. Chr.
23. Romae decemviri legibus scribundis creati. Thurii et Tarentini mutuo bello se infestant.
- Ol. 84, 2 : 443 a. Chr.
24. Ap. Claudii, qui unus e decemviris erat, libido. Ver-ginia a patre necata. Exercitus movetur, Aventinum occupat.
25. Orta inter Romanos discordia intestina componitur, ita ut decem quotannis tribuni plebis et alter de plebe consul creentur.
- Ol. 84, 3 : 442 a. Chr.
26. Leges XII tabularum perfectae. — Una pace tum omnes populi fruebantur.
- Ol. 84, 4 : 441 a. Chr.
27. Samii de Priene bellum contra Milesios moverunt et ab Atheniensibus defecerunt. Pericles Samum cepit; deinde Samios a Persis adiutos iterum vicit et Samum oppugnavit.
28. In hac oppugnatione Pericles primas machinas bellicas adhibuit ab Artemone inventas.
- Ol. 85, 1 : 440 a. Chr.
29. Ducetio mortuo Syracusani Siculorum barbarorum urbes occupant.
- Ol. 85, 2 : 439 a. Chr.
30. Syracusarum opes. — Belli Corinthiaci initium. Corin-thii pro Epidamniis contra Coreyraeos arma capiunt. — Romani Volscos bello subigunt.
- Ol. 85, 3 : 438 a. Chr.
31. Campanorum gens in Italia exstitit. — Archeanaetidis, qui in Bosporo Cimmerico XLII annos regnaverant, successit Spartacus. — Corinthii a Coreyraeis proelio navali pulsi.

- Cap. Ol. 85, 4 : 437 a. Chr.
32. Et Corinthii et Coreyraei apparant classes. Athenienses coloniam deducunt Amphipolin.
- Ol. 86, 1 : 436 a. Chr.
33. Coreyraei triginta navibus Atheniensium adiuti Corin-thios fundunt.
- Ol. 86, 2 : 435 a. Chr.
34. Corinthii Potidaeam ad defectionem ab Atheniensibus movent; Perdiccas rex Macedonum Chalcidenses ab eis abalienat. Victoria ab Atheniensibus parta Potidaea obsidetur. — Romani coloniam mittunt Ardeam.
- Ol. 86, 3 : 434 a. Chr.
35. Thuriorum in Italia dissidia de civitatis vel coloniae conditore. Archidamus rex Lacedaemoniorum moritur, cui succedit Agis.
- Ol. 86, 4 : 433 a. Chr.
36. Spartacus rex Bospori moritur, succedit Seleucus. — Athenis Meton novam computationem astronomicam, quam vocant enneadecaeteridem, divulgat. — Hera-clea in Italia a Tarentinis conditur.
- Ol. 87, 1 : 432 a. Chr.
37. Romae Sp. Maelius interficitur. — Atheniensium apud Potidaeam nobilissima victoria. Ab hac Thucydides historiam exorsus est belli Peloponnesiaci per XXVII annos gesti, cuius ipse XXII annos descripsit.
- Ol. 87, 2 : 431 a. Chr.
38. Belli Peloponnesiaci causae exponuntur: Pericles ne aerarii communis suo arbitrato administrati rationem reddere cogeretur, Alcibiade auctore Athenienses gravi bello implicare consilium cepit.
39. Phidias simulque Pericles furti accusantur. Proxima belli causa erat Atheniensium in Megarenses decretum, quod abrogari Lacedaemonii iubent.
40. Pericles gravissima oratione bellum in Lacedaemonios suadet, et de parato pecuniarum copiarumque apparatu magnifice disserit. Versus Aristophanis et Eupolidis.
41. Lacedaemonii comparato a sociis auxilio primi inferunt

Cap.

bellum. Boeoti opprimunt Plataeam urbem Atheniensibus foedere iunctam, sed repelluntur.

42. Plataeensibus subveniunt Athenienses. Utriusque partis socii recensentur. Lacedaemonii duce Archidamo rege exercitum in Atticam mittunt; Pericles classe infestari Peloponnesum iubet: quo facto sponte abeunt Lacedaemonii.

Ol. 87, 3 : 430 a. Chr.

43. Athenienses Peloponnesum vastare pergunt. Brasidae Spartani eximia virtus.
44. Cleopompum Athenienses cum classe in Locros mittunt, Aeginetas expellunt, Megarensium agros vastant.
45. Lacedaemoniorum altera incursio in Atticam, cuius incolae Athenas confugiunt; unde pestilentia orta. Hostes avertit Periclis novus impetus in Peloponnesum. Pericli imperium abrogatur, paulo post reditur.

Ol. 87, 4 : 429 a. Chr.

46. Pericles moritur. Ei succedit in imperio Hagnus, cuius copiis Potidaea diu frustra obsessa capitur.
47. Phormio, classis Atheniensium dux, ad Naupactum Lacedaemonios arcet; contra Archidamus in Boeotia Plataeas oppugnat. Xenophon et Phanomachus Athenienses Thraciam, Cnemus Lacedaemoniorum dux Acarnaniam invadunt; utrique rem male gerunt.
48. Phormio pugna navali ad Rhium vincit Lacedaemonios; deinde ancipiti Marte pugnat.

Ol. 88, 1 : 428 a. Chr.

49. Cnemi ducis Lacedaemoniorum in Salaminem et Piraeum portum expeditio irrita.
50. Incidit in hoc tempus bellum, quod Sitalces rex Thracum contra Perdiccam regem Macedoniae gessit, ut Amyntam in regnum paternum restitueret.
51. Graeci finitimi ad Thraces arcendos magnas cogunt copias. Quare Sitalces Perdicca sibi reconciliato in Thraciam redit.
52. Attica a Lacedaemoniis vastata.

Cap.

Ol. 88, 2 : 427 a. Chr.

53. Leontini in Sicilia a Syracusanis bello petiti Atheniensium implorant auxilium, misso Gorgia, cuius eloquentia describitur.
54. Athenienses Siciliae occupandae studio dudum incensi Leontinis classem auxilio mittunt ac rem bene gerunt; tamen Leontini per legatos pacem cum Syracusanis faciunt.
55. Lesbii, qui ab Atheniensibus abalienati in societatem Lacedaemoniorum transierunt, Pache duce superantur, quamquam Lacedaemonii naves submitunt et ipsi Atticam devastant. Cleone auctore in Mytilenaeos crudeliter consulere Athenienses decernunt, brevi ad mitiora inflexi.
56. Plataeae a Lacedaemoniis obsessae et deletae. Ducenti Plataeenses Athenas evaserant, ceteri concisi sunt.
57. In insula Corcyra ingens seditio Atheniensium ope composita.

Ol. 88, 3 : 426 a. Chr.

58. Athenienses nova vis morbi adoritur. Pestis causae referuntur et quae ad placandos deos facta sint.
59. Lacedaemonii denuo Atticam invadere moliti, terrae motibus deterriti sunt. Trachinem nova colonia reficiunt et Heracleam nuncupant.

Ol. 88, 4 : 425 a. Chr.

60. Demosthenis, classi Atheniensium praefecti, in Leucadem et Acarnaniam expeditio.
61. Demosthenes in Peloponnesum transvectus Pylum occupat et munit: quem locum Lacedaemonii recuperare frustra conantur.
62. Continuunt Pyli oppugnationem Lacedaemonii. Brasidae nobilissima virtus.
63. Lacedaemonii legatis nequidquam Athenas missis in insula Sphacteria fame coacti se dedunt. Pylus Messeniis tutanda traditur.
64. In Persia Artaxerxi succedit Xerxes. — Aequi in Italia subacti a Romanis. Postumii triumphus et severitas in filium.

- Cap. Ol. 89, 1 : 424 a. Chr.
65. Nicias, classi Atheniensium praefectus, Lacedaemoniorum socios infestat, primo adortus Melum insulam; hinc infecta re divertit in Oropum et Tanagraeorum regionem; tum Locridem et Corinthum petit; Corinthios bis vincit, Cythera insulam expugnat, Peloponnesi agros multos devastat.
66. Megarenses ad partes Atheniensium transeunt. Arcem Nisaeam Athenienses vi expugnant.
67. Brasidas subito impetu Megaram recuperat, Chalcidenses adiuvat multosque Thraciae populos in societatem recipit. In Hilotas atrociam Lacedaemoniorum consilia.
68. Brasidas Amphipolin, cuius oppidi brevis additur historia, et propinqua alia loca occupat.
69. Ex discordia inter Boeotos orta Athenienses lucrum facere student; occupant Delium.
70. Proelium apud Delium committitur, quo Athenienses funduntur. Ingens Thebanorum praeda.
71. In Persia Xerxi Sogdianus et huic post septem menses Darius successit. Hic Antiochus Syracusanus historiam suam finiit.
- Ol. 89, 2 : 423 a. Chr.
72. Scionaei in Macedonia ad Lacedaemonios deficiunt, aspernati Athenienses post acceptam cladem. Lesbii de patria certant cum Atheniensibus. Horum classis apud Heracleam ad Pontum sitam deleta. Quare Athenienses anni indutias cum Lacedaemoniis ineunt, brevi solutas propter Scionem, quam Athenienses frustra oppugnant.
- Ol. 89, 3 : 422 a. Chr.
73. Delios defectionis reos insula expellunt Athenienses. Cleon in Thraciam missus Toronem oppidum vi capit.
74. Cleonis et Brasidae acerrimum proelium apud Amphipolin, quo uterque imperator cadit, Lacedaemoniorum vero victoria est. Tum indutiae quinquaginta annorum factae.
- Ol. 89, 4 : 421 a. Chr.
75. Reliquae Graeciae civitates exclusae foedere, inprimis Argos, Thebae, Corinthus, Elis, de libertate sua an-

- Cap. xiae, in Athenienses et Lacedaemonios conspirant. Argivis summa rei permissa.
76. Lacedaemonii eo cautiores et leniores, Athenienses duriores facti sunt. Hi saeviunt in Scionem expugnatam. — In Italia Campani contra Cumas arma ferunt easque diruunt.
- Ol. 90, 1 : 420 a. Chr.
77. Delum Athenienses Delii reddunt oraculo admoniti. Pylum Lacedaemoniis reddere recusant, unde nova dissidia orta. Argivi Atheniensibus accedunt; Corinthios Lacedaemonii ad suas partes trahunt. Heracleam in Trachinia sitam Aenianes, Dolopes, Melienses impugnant, Mecybernam Olynthii capiunt.
- Ol. 90, 2 : 419 a. Chr.
78. Inter Argivos, quibus Alcibiades subvenit, et Lacedaemonios bellum exoritur; utrisque populis invitis indutiae factae sunt a ducibus.
79. Bellum redintegratur in Arcadia. Argivi ad Mantineam a Lacedaemoniis victi.
- Ol. 90, 3 : 418 a. Chr.
80. Mantinea relicta ab Argivis dicionis Lacedaemoniorum facta est. Inter Argivos seditio oritur. Phocenses vincunt Locros. Athenienses per Niciam Cythera et Nisaeam occupant, in urbe Melo omnes adultos incolas trucidant. — Romani in Fidenates bellum gerunt.
- Ol. 90, 4 : 417 a. Chr.
81. Argivos Lacedaemonii invadunt, Athenienses tutantur.
- Ol. 91, 1 : 416 a. Chr.
82. Byzantini, Chalcedonii, Thraces in Bithyniam incursiones faciunt. — In Sicilia Segestani et Selinuntii de finibus certant. Segestani proelio victi.
83. Segestani et Leontini Atheniensium implorant auxilium. Legati Atheniensium decipiuntur. Nicias bellum prudenter dissuadet.
84. Alcibiadis facundia inducti Athenienses summa vi bellum contra Syracusas parant.

p. 329 Τάδε ἐνεστίην ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν Διοδώρου βιβλίων.

Περὶ τῶν μυθολογουμένων κατὰ τὴν Σικελίαν καὶ τοῦ
σχήματος καὶ μεγέθους τῆς νήσου.

Περὶ Δήμητρος καὶ Κόρης καὶ τῆς εὐρέσεως τοῦ πυρίνου
καρποῦ.

5 Περὶ Λιπάρας καὶ τῶν ἄλλων τῶν Αἰολίδων καλουμένων
νήσων.

Περὶ Μελίτης καὶ Γαύλου καὶ Κερκίρης.

Περὶ τῆς Αἰθαλίας καὶ Κύρρου καὶ Σαρδόνης.

Περὶ Πιτυούσης καὶ τῶν νήσων τῶν Βρεταννίων, ἅς τι-
10 νες Βαλιαρίδας ὀνομάζουσι.

Περὶ τῶν ἐν ὠκεανῷ νήσων τῶν πρὸς ἑσπέραν κειμένων.

Περὶ τῆς Βρεταννικῆς νήσου καὶ τῆς ὀνομαζομένης Βα-
σιλείας καδ' ἦν τὸ ἤλεκτρον γίνεταί.

Περὶ Γαλατίας καὶ Κελτιβηρίας, ἔτι δ' Ἰβηρίας καὶ Λι-
15 γυστικῆς καὶ Τυρρηρίας, καὶ τῶν ἐν ταύταις κατοικούντων,
τίσι χρῶνται νομίμοις.

Περὶ τῶν κατὰ τὴν μεσημβρίαν ἐν ὠκεανῷ νήσων, τῆς
τε Ἰερᾶς ὀνομαζομένης καὶ τῆς Παγγαίας, καὶ τῶν ἐν αὐταῖς
ἰστορομένων.

20 Περὶ Σαμοθράκης καὶ τῶν ἐν αὐτῇ μυστηρίων.

Περὶ Νάξου καὶ Σύμης καὶ Καλύδνης.

Περὶ Ῥόδου καὶ τῶν κατ' αὐτὴν μυθολογουμένων.

Περὶ Χερρονήσου τῆς ἀντιπέραν τῆς Ῥοδίας κειμένης.

Περὶ Κρήτης καὶ τῶν ἐν αὐτῇ μυθολογουμένων μέχρι
25 τῶν νεωτέρων καιρῶν.

7 Γαύδου G, γλαύκου D 9 Πιτυούσης v. 11 τῶν
πρὸς] πρὸς D 12 Βρεταννικῆς v. 24 τῶν μυθ. ἐν αὐτῇ v.

Περὶ Λέσβου καὶ τῶν εἰς Χίον καὶ Σάμον καὶ Κῶν καὶ
 Ῥόδον ἀποικιῶν ὑπὸ Μαναρέως.

Περὶ Τενέδου καὶ τοῦ κατ' αὐτὴν οἰκισμοῦ καὶ τῶν ὑπὸ
 Τενεδίων περὶ Τέννον μυθευομένων.

Περὶ τῶν Κυκλάδων νήσων τῶν ἑλαττόνων [καὶ τυχουσῶν] 5
 οἰκισμοῦ ὑπὸ Μίνως.

1 περὶ] τῆς add. v. καὶ τῶν — v. 6 Μίνως om. CE
 Χίον Σάμον Κῶ καὶ τῆς Ροδίων ἀποικίας FG 13 περὶ]
 τῆς add. v. καὶ τοῦ — μυθευομένων] καὶ τῶν ἐν αὐτῇ
 οἰκησάντων FG 5 περὶ τῶν] περὶ v., περὶ τοῦ fort. τῶν
 ἑλαττόνων . . . Μίνως om. FG, καὶ τυχουσῶν om. D.

ΔΙΟΔΩΡΟΥ

ΣΙΚΕΛΙΣΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΣ ΠΕΜΠΤΗ.

Πάντων μὲν τῶν ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς χρησίμων 1
 προνοητέον τοὺς ἱστορίαν συνταττομένους, μάλιστα
 δὲ τῆς κατὰ μέρος οἰκονομίας. αὕτη γὰρ οὐ μόνον
 ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς βίοις πολλὰ συμβάλλεται πρὸς
 5 διαμονὴν καὶ αὔξησιν τῆς οὐσίας, ἀλλὰ καὶ κατὰ
 τὰς ἱστορίας οὐκ ὀλίγα ποιεῖ προτερόματα τοῖς συγ-
 γραφεῦσιν. ἔνιοι δὲ καὶ κατὰ τὴν λέξιν καὶ κατὰ 2
 τὴν πολυπειρίαν τῶν ἀναγραφομένων πράξεων ἐπι-
 νουμένοι δικαίως, ἐν τῷ κατὰ τὴν οἰκονομίαν χει-
 10 ρισμῷ διήμαρτον, ὥστε τοὺς μὲν πόνους καὶ τὴν
 ἐπιμέλειαν αὐτῶν ἀποδοχῆς τυγχάνειν παρὰ τοῖς
 ἀναγινώσκουσι, τὴν δὲ τάξιν τῶν ἀναγεγραμμένων
 δικαίως τυγχάνειν ἐπιτιμήσεως. Τίμαιος μὲν οὖν 3
 μεγίστην πρόνοιαν πεποιημένος τῆς τῶν χρόνων
 15 ἀκριβείας καὶ τῆς πολυπειρίας πεφροντικῶς, διὰ
 τὰς ἀκαίρους καὶ μακρὰς ἐπιτιμήσεις εὐλόγως δια-
 βάλλεται, καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐπιτιμήσεως

7 δὲ] γὰρ II 10 διήμαρτον] διήνεγκαν D^aBFG 16
 μακρὰς] πικρὰς Hertlein.

4 Ἐπιτίμιος ὑπὸ τινῶν ὠνομάσθη. Ἐφορος δὲ τὰς κοινὰς πράξεις ἀναγράφων οὐ μόνον κατὰ τὴν λέξιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν οἰκονομίαν ἐπιτέτευχε· τῶν γὰρ βίβλων ἑκάστην πεποιήκε περιέχειν κατὰ γένος τὰς πράξεις. διόπερ καὶ ἡμεῖς τοῦτο τὸ γένος τοῦ 5 χειρισμοῦ προκρίναντες, κατὰ τὸ δυνατόν ἀντεχόμεθα ταύτης τῆς προαιρέσεως. καὶ ταύτην τὴν βίβλον ἐπιγράφοντες νησιωτικὴν ἀκολουθῶς τῇ γραφῇ περὶ πρώτης τῆς Σικελίας ἐροῦμεν, ἐπεὶ καὶ κρατίστη τῶν νήσων ἐστὶ καὶ τῇ παλαιότητι τῶν μύθολογουμένων πεπρωτέυκεν.

Ἡ γὰρ νῆσος τὸ παλαιὸν ἀπὸ μὲν τοῦ σχήματος Τρινακρία κληθεῖσα, ἀπὸ δὲ τῶν κατοικησάντων αὐτὴν Σικανῶν Σικανία προσαγορευθεῖσα, τὸ τελευταῖον ἀπὸ Σικελῶν τῶν ἐκ τῆς Ἰταλίας πανδημῆι περαιωθέντων ὠνόμασται Σικελία. ἐστὶ δ' αὐτῆς ἡ περίμετρος σταδίων ὡς τετρακισχιλίων τριακοσίων ἐξήκοντα· τῶν γὰρ τριῶν πλευρῶν ἡ μὲν ἀπὸ τῆς Πελωριάδος ἐπὶ τὸ Αἰλύβειον ὑπάρχει σταδίων χιλίων ἑπτακοσίων, ἡ δ' ἀπὸ Αἰλυβαίου μέχρι Παχίνου τῆς Συρακοσίας χώρας σταδίων χιλίων καὶ πεντακοσίων, ἡ δ' ἀπολειπομένη σταδίων χιλίων 3 ἑκατὸν τεσσαράκοντα. οἱ ταύτην οὖν κατοικοῦντες Σικελιώται παρελήφασι παρὰ τῶν προγόνων, ἀεὶ τῆς φήμης ἐξ αἰῶνος παραδεδομένης τοῖς ἐγκρίνοις, 25 ἱερὰν ὑπάρχειν τὴν νῆσον Δῆμητρος καὶ Κόρης· ἐνιοί

8 ἐπιγραφῇ Reiske 14 τὸ τελευταῖον Madvig, τελευταίῳ δὲ cod. 15 ἀπὸ D, ἀπὸ τῶν V. 19 Πελωριάδος FG τὸ om. CF 20 σταδίων χιλίων καὶ ἑπτακοσίων, ὡς Ποσειδώνιος εἶρηκε προσθεῖς καὶ εἴκοσι Strab. VI p. 266 23 τεσσαράκοντα] ἐξήκοντα A 25 παραδιδόμενη D

δὲ τῶν ποιητῶν μυθολογοῦσι κατὰ τὸν τοῦ Πλούτωνος καὶ Φερσεφόνης γάμον ὑπὸ Διὸς ἀνακάλυπτρα τῇ νύμφῃ δεδόσθαι ταύτην τὴν νῆσον. τοὺς 4 δὲ κατοικοῦντας αὐτὴν τὸ παλαιὸν Σικανούς αὐτόχθονας εἶναί φασιν οἱ νομιμώτατοι τῶν συγγραφέων, καὶ τὰς τε προειρημένας θεὰς ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ πρώτως φανῆναι καὶ τὸν τοῦ σίτου καρπὸν ταύτην πρώτην ἀνεῖναι διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας, περὶ ὧν καὶ τὸν ἐπιφανέστατον τῶν ποιητῶν μαρτυρεῖν λέγοντα

ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται πυροὶ καὶ κριθαί, ἢ δ' ἄμπελοι, αἵτε φέρουσιν οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὕμβρος ἀέξει. ἐν τε γὰρ τῷ Λεοντίνῳ πεδίῳ καὶ κατὰ πολλοὺς 15 ἄλλους τόπους τῆς Σικελίας μέχρι τοῦ νῦν φύεσθαι τοὺς ἀγρίους ὀνομαζομένους πυρούς. καθόλου δὲ 5 πρὸ τῆς εὐρέσεως τοῦ σίτου ζητουμένου κατὰ ποίαν τῆς οἰκουμένης γῆν πρῶτον ἐφάνησαν οἱ προειρημένοι καρποί, εἰκόσ ἐστιν ἀποδίδοσθαι τὸ πρωτεῖον 20 τῇ κρατίστῃ χώρᾳ· καὶ τὰς θεὰς δὲ τὰς εὐρούσας ἀκολουθῶς τοῖς εἰρημένοις ὄραν ἐστὶ μάλιστα τιμαμένας παρὰ τοῖς Σικελιώταις. καὶ τῆς ἀρπαγῆς τῆς 3 κατὰ τὴν Κόρην ἐν ταύτῃ γενομένης ἀπόδειξιν εἶναι λέγουσι φανερωτάτην [ὅτι τὰς διατριβάς αἱ θεαὶ 25 κατὰ ταύτην τὴν νῆσον ἐποιούντο διὰ τὸ στέργεσθαι μάλιστα παρ' αὐταῖς ταύτην. γενέσθαι δὲ 2 μυθολογοῦσι τὴν ἀρπαγὴν τῆς Κόρης ἐν τοῖς λει-

6 τῇ νήσῳ om. II 17 πρὸ] περὶ A 18 γῆς D 19 εἰκότως D 20 δὲ τὰς] δὲ τὰς II 22 τὴν ἀρπαγὴν τὴν — γενομένην Hertlein 27 τῆς K. τὴν ἀρπαγὴν V.

μῶσι τοῖς κατὰ τὴν Ἔνναν. ἔστι δ' ὁ τόπος οὗτος
 πλησίον μὲν τῆς πόλεως, ἴοις δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις
 ἄνθεσι παντοδαποῖς ἐκπρεπῆς καὶ τῆς θεᾶς ἄξιος. διὰ
 δὲ τὴν ἀπὸ τῶν φνομένων ἀνθῶν εὐωδίαν λέγεται
 τοὺς κνηγεῖν εἰωθότας κύνας μὴ δύνασθαι στι-⁵
 βεύειν, ἐμποδιζομένους τὴν φυσικὴν αἰσθησίην. ἔστι³³²
 δ' ὁ προειρημένος λειμῶν ἄνωθεν μὲν ὀμαλὸς καὶ
 παντελῶς εὐνδρος, κύκλω δ' ὕψηλός καὶ πανταχό-
 θεν κρημοῖς ἀπότομος. δοκεῖ δ' ἐν μέσῳ κείσθαι
 τῆς ὄλης νήσου, διὸ καὶ Σικελίας ὀμαλὸς ὑπὸ τι-¹⁰
³ νων προσαγορεύεται. ἔχει δὲ καὶ πλησίον ἄλλῃ [καὶ
 λειμῶνας] καὶ περὶ ταῦτα ἔλη, καὶ σπήλαιον εὐμέ-
 γεθες, ἔχον χάσμα κατὰγειον πρὸς τὴν ἄρκτου νε-
 νευκός, δι' οὗ μυθολογοῦσι τὸν Πλούτωνα μεθ'
 ἄρματος ἐπελθόντα ποιήσασθαι τὴν ἀρπαγὴν τῆς Κό-¹⁵
 ρης. τὰ δὲ ἴα καὶ τῶν ἄλλων ἀνθῶν τὰ παρεχό-
 μενα τὴν εὐωδίαν παραδόξως δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυ-
 τοῦ παραμένειν θάλλοντα καὶ τὴν ὄλην πρόσοφιν
⁴ ἀνθηρῶν καὶ ἐπιτερπῆ παρεχόμενα. μυθολογοῦσι
 δὲ μετὰ τῆς Κόρης τὰς τῆς ὁμοίας παρθενίας ἡξίω-²⁰
 μένας Ἀθηναίαν τε καὶ Ἄρτεμιν συντροφεύμενας συν-
 ἄγειν μετ' αὐτῆς τὰ ἄνθη καὶ κατασκευάζειν κοινῇ
 τῷ πατρὶ Διὶ τὸν πέπλον. διὰ δὲ τὰς μετ' ἀλλή-
 λων διατριβὰς τε καὶ ὁμιλίας ἀπάσας στέργει τὴν
 νήσον ταύτην μάλιστα, καὶ λαχεῖν ἐκάστην αὐτῶν²⁵

3 εὐπρεπῆς C τῆς ACDFG, om. edit. θεᾶς v. (c. 43, 2)
 11 προσαγορεύεται] ὀνομάζεται FG καὶ λειμῶνας ACFGM
 (delevi, cf. Cic. Verr. 4, 107), λειμῶνας D, καὶ λειμῶνας
 καὶ παραδείσου cet. 14 δι' οὗ] διὸ D 15 ἐπελ-
 θόντα IL 16 ἀνθῶν D 18 παραμένει f. 20 τὰς τῆς]
 ταύτης D 23 Διὶ πατρὶ v.

χώραν, τὴν μὲν Ἀθηναίων ἐν τοῖς περὶ τὸν Ἰμέραν
 μέρεσιν, ἐν οἷς τὰς μὲν Νύμφας χαριζομένας Ἀθηναίαν
 τὰς τῶν θεοῦν ὑδάτων ἀνεῖναι πηγὰς κατὰ τὴν
 Ἡρακλέους παρουσίαν, τοὺς δ' ἐγγωρίους πόλιν
⁵ αὐτῇ καθιερωσάσαι καὶ χώραν τὴν ὀνομαζομένην μέ-
 χρι τοῦ νῦν Ἀθήναιον· τὴν δ' Ἄρτεμιν τὴν ἐν ταῖς⁵
 Συρακούσαις νήσον λαβεῖν παρὰ τῶν θεῶν τὴν ἀπ'
 ἐκείνης Ὀρτυγίαν ὑπὸ τε τῶν χρησμῶν καὶ τῶν ἀν-
 θρώπων ὀνομασθεῖσαν. ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν
¹⁰ νήσον ταύτην ἀνεῖναι τὰς Νύμφας ταύτας χαριζο-
 μένας τῇ Ἀρτέμιδι μερίστην πηγὴν τὴν ὀνομαζομέ-
 νην Ἀρέθουσαν. ταύτην δ' οὐ μόνον κατὰ τοὺς⁶
 ἀρχαίους χρόνους ἔχειν μεγάλους καὶ πολλοὺς ἰχθύς,
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν ἡλικίαν διαμένειν συμ-
¹⁵βαίνει τούτους, ἱερὸς ὄντας καὶ ἀδίκτους ἀνθρώ-
 ποις· ἐξ ὧν πολλὰκις τινῶν κατὰ τὰς πολεμικὰς
 περιστάσεις φαρόντων, παραδόξως ἐπεσήμηνε τὸ
 θεῖον καὶ μεγάλας συμφοραῖς περιέβαλε τοὺς τολ-
 μήσαντας προσενέγκασθαι· περὶ ὧν ἀκριβῶς ἀνα-
²⁰ γράφομεν ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις. ὁμοίως δὲ ταῖς⁴
³³³ προειρημέναις δυοῖν θεαῖς καὶ τὴν Κόρην λαχεῖν
 τοὺς περὶ τὴν Ἔνναν λειμῶνας· πηγὴν δὲ μεγάλην
 αὐτῇ καθιερωθῆναι ἐν τῇ Συρακούσῃ τὴν ὀνομαζο-
 μένην Κρανὴν. τὸν γὰρ Πλούτωνα μυθολογοῦσι²
²⁵ τὴν ἀρπαγὴν ποιησάμενον ἀποκομίσαι τὴν Κόρην
 ἐφ' ἄρματος πλησίον τῶν Συρακουσῶν, καὶ τὴν γῆν
 ἀναρροῆξαντα αὐτὸν μὲν μετὰ τῆς ἀρπαγῆς δῶναι

1 τὸν] τὴν CFG 7 συρακούσας D 13 ἰχθύας D
 14 συμβαίνει διαμένειν v. 17 ἐπεσήμηνε D 24 Κρανὴν
 libri 26 ἄρμασι D 27 τῆς ἀρπαγῆς εἰσδύναι D

καθ' ἄδον, πηγὴν δ' ἀνεῖναι τὴν ὀνομαζομένην
Κυάνην, πρὸς ἣ κατ' ἐνιαυτὸν οἱ Συρακόσιοι πα-
νήγυριον ἐπιφανῆ συντελοῦσι, καὶ θύουσιν οἱ μὲν
ιδιῶται τὰ ἐλάττω τῶν ἱερείων, δημοσίᾳ δὲ ταύ-
ρους βυθίζουσιν ἐν τῇ λίμνῃ, ταύτην τὴν θυσίαν ⁵
καταδείξαντος Ἡρακλέους καθ' ὃν καιρὸν τὰς Γη-
ρῶνον βοῦς ἐλαίνων περιῆλθε πᾶσαν [τὴν] Σικε-
³λίαν. μετὰ δὲ τὴν τῆς Κόρης ἀρπαγὴν μυθολο-
γοῦσι τὴν Δήμητρον μὴ δυναμένην ἀνευρεῖν τὴν
θυγατέρα λαμπάδας ἐκ τῶν κατὰ τὴν Αἴτην κρατή-
10 ρων ἀναψαμένην ἐπελθεῖν ἐπὶ πολλὰ μέρη τῆς οἰ-
κουμένης, τῶν δ' ἀνθρώπων τοὺς μάλιστα' αὐτὴν
προσδεξαμένους εὐεργετῆσαι τὸν τῶν πυρῶν καρ-
⁴πὸν ἀντιδωρησαμένην. φιλανθρωπότατα δὲ τῶν
Ἀθηναίων ὑποδεξαμένων τὴν θεὸν, πρώτοις τοῦ-
15 τοις μετὰ τοὺς Σικελιώτας δωρήσασθαι τὸν τῶν
πυρῶν καρπὸν· ἀνθ' ὧν ὁ δῆμος οὗτος περιττότε-
ρον τῶν ἄλλων ἐτίμησαν τὴν θεὸν θυσίαις τ' ἐπι-
φανεστάταις καὶ τοῖς ἐν Ἐλευσίνι μυστηρίοις, ἃ διὰ
τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀρχαιότητος καὶ ἀγνείας ἐγένετο ²⁰
πᾶσιν ἀνθρώποις περιβόητα. παρὰ δὲ τῶν Ἀθη-
ναίων πολλοὶ μεταλαβόντες τῆς ἐκ τοῦ σίτου φι-
λανθρωπίας, καὶ τοῖς πλησιοχώροις μεταδιδόντες
τοῦ σπέρματος, ἐπλήρωσαν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην.
⁵ οἱ δὲ κατὰ τὴν Σικελίαν, διὰ τὴν τῆς Δήμητρος ²⁵
καὶ Κόρης πρὸς αὐτοὺς οἰκειότητα πρῶτοι τῆς εὐρέ-
σεως τοῦ σίτου μεταλαβόντες, ἐκατέρω τῶν θεῶν

² Κυανὴν libri ⁷ τὴν A, om. cet. ⁹ εὐρεῖν II
¹² μάλιστα αὐτὴν D, μάλιστα ταύτην v. ¹³ πυρῶνων D
¹⁸ ἐτίμησε II ¹⁹ ἃ om. D ²⁰ ἐγένοντο II

κατέδειξαν θυσίας καὶ πανηγύρεις, ἐπώνυμους αὐ-
ταῖς ποιήσαντες καὶ τῷ χρόνῳ διασημήναντες τὰς
δοθείσας δωρεάς. τῆς μὲν γὰρ Κόρης τὴν κατα- ⁶
γωγὴν ἐποίησαντο περὶ τὸν καιρὸν ἐν ᾧ τὸν τοῦ
⁵ σίτου καρπὸν τελεσιουργεῖσθαι συνέβαινε, καὶ ταύ-
την τὴν θυσίαν καὶ πανήγυριον μετὰ τοσαύτης
³³⁴ ἀγνείας καὶ σπουδῆς ἐπιτελοῦσιν ὅσης εἰκὸς ἐστὶ
τοὺς τῇ κρατίστη δωρεᾷ προκριθέντας τῶν ἄλλων
ἀνθρώπων ἀποδιδόναί τας χάριτας· τῆς δὲ Δήμη- ⁷
¹⁰τρος τὸν καιρὸν τῆς θυσίας προέκριναν ἐν ᾧ τὴν
ἀρχὴν ὁ σπόρος τοῦ σίτου λαμβάνει, ἐπὶ δ' ἡμέρας
δέκα πανήγυριον ἄγουσιν ἐπώνυμον τῆς θεοῦ ταύ-
της, τῇ τε λαμπρότητι τῆς παρασκευῆς μεγαλοπρε-
πεστάτην καὶ τῇ διασκευῇ μιμούμενοι τὸν ἀρχαῖον
¹⁵ βίον. ἔθος δ' ἐστὶν αὐτοῖς ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις
αἰσχρολογεῖν κατὰ τὰς πρὸς ἀλλήλους ὀμιλίας διὰ
τὸ τὴν θεὸν ἐπὶ τῇ τῆς Κόρης ἀρπαγῇ λυπουμενὴν
γελάσαι διὰ τὴν αἰσχρολογίαν.

Περὶ δὲ τῆς κατὰ τὴν Κόρην ἀρπαγῆς, ὅτι γέ- ⁵
²⁰γονεν ὡς προειρήκαμεν, πολλοὶ τῶν ἀρχαίων συγ-
γραφέων καὶ ποιητῶν μεμαρτυρήκασι. Καρκίνος
μὲν γὰρ ὁ τῶν τραγωιδῶν ποιητής, πλεονάκις ἐν
ταῖς Συρακούσαις παρεπιδημηκῶς καὶ τὴν τῶν
ἐγχωρίων τεθεαμένος σπουδὴν περὶ τὰς θυσίας καὶ
²⁵ πανηγύρεις τῆς τε Δήμητρος καὶ Κόρης, κατεχώρι-
σεν ἐν τοῖς ποιήμασι τοῦσδε τοὺς στίχους·

⁵ τετελεσιουργεῖσθαι II ⁷ ὅσης Hertl. (I 24, 2), ὅσην
cod., ὅση Wess. ⁸ κρατίστη om. II τῶν ἄλλων] ἀπάν-
των II ²⁰ πολλοί] μὲν add. CDF ²¹ Καρκίνος cod.
²³ ἐπιδημηκῶς II

λέγουσι Δήμητρος ποτ' ἄρρητον κόρην
 Πλούτωνα κρυφίοις ἀρπάσαι βουλεύμασι,
 δυνάϊ τε γαίης εἰς μελαμφραεῖς μυχούς,
 πόθῳ δὲ μητέρ' ἠφανισμένης κόρης
 μαστῆρ' ἐπελθεῖν πᾶσαν ἐν κύκλῳ χθόνα. 5
 καὶ τὴν μὲν Αἰτναίοισι Σικελίαν πάγοις
 πυρὸς γέμουσαν φεύμασιν δυσεμβόλοις
 πᾶσαν στενάξαι, πένθεσιν δὲ παρθένου
 σίτων ἄμοιρον διοτρεφὲς φθίνειν γένος.
 ὄθεν θεὰς τιμῶσιν εἰς τὰ νῦν ἔτι. 10

2 οὐκ ἄξιον δὲ παραλιπεῖν τῆς θεοῦ ταύτης τὴν ὑπερ-
 βολὴν τῆς εἰς τοὺς ἀνθρώπους εὐεργεσίας· χωρὶς
 γὰρ τῆς εὐρέσεως τοῦ σίτου τὴν τε κατεργασίαν
 αὐτοῦ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίδαξε καὶ νόμους εἰσηγή-
 σατο καθ' οὓς δικαιοπραγεῖν εἰδίσθησαν, δι' ἣν 15
 αἰτίαν φασὶν αὐτὴν θεσμοφόρον ἐπονομασθῆναι.
 3 τούτων δὲ τῶν εὐρημάτων οὐκ ἂν τις ἐτέραν εὐερ-
 γεσίαν εὐροί μείζονα· καὶ γὰρ τὸ ζῆν καὶ τὸ καλῶς
 ζῆν περιέχουσι. περὶ μὲν οὖν τῶν μυθολογουμέ-
 νων παρὰ τοῖς Σικελιώταις ἀρκεσθησόμεθα τοῖς 20
 ῥηθείσιν.

6 Περὶ δὲ τῶν κατοικησάντων ἐν αὐτῇ πρώτων
 Σικανῶν, ἐπειδὴ τινες τῶν συγγραφέων διαφωνοῦ-
 σιν, ἀναγκαῖόν ἐστι συντόμως εἰπεῖν. Φίλιστος
 μὲν γὰρ φησὶν ἐξ Ἰβηρίας αὐτοὺς ἀποικισθέντας 25
 κατοικῆσαι τὴν νῆσον, ἀπὸ τινος Σικανοῦ ποταμοῦ
 κατ' Ἰβηρίαν ὄντος τετευχότας ταύτης τῆς προσ- 335

6 αἰτναίοις D Σικελίας cod., corr. Rhod. 10 εἰς]
 ἐς cod. 24 συντόμως] πάντως FGM 25 φησιν om. D

ηγορίας, Τίμαιος δὲ τὴν ἄγνοιαν τούτου τοῦ συγ-
 γραφέως ἐλέγξας ἀκριβῶς ἀποφαίνεται τούτους ἀν-
 τόχθονας εἶναι· πολλὰς δ' αὐτοῦ φέροντος ἀποδεί-
 ξεις τῆς τούτων ἀρχαιότητος, οὐκ ἀναγκαῖον ἡγού-
 5 μεθα περὶ τούτων διεξιέναι. οἱ δ' οὖν Σικανοὶ τὸ 2
 παλαιὸν κωμηθὸν ὤκουν, ἐπὶ τῶν ὀχυρωτάτων λό-
 φων τὰς πόλεις κατασκευάζοντες διὰ τοὺς ληστὰς·
 οὐ γὰρ ἦσαν ὑπὸ μίαν ἡγεμονίαν βασιλέως τεταγ-
 μένοι, κατὰ πόλιν δὲ ἐκάστην εἰς ἣν ὁ δυναστεύων.
 10 καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἄπασαν τὴν νῆσον κατέκουν, 3
 καὶ τὴν χώραν ἐργαζόμενοι τὰς τροφὰς εἶχον· ὕστε-
 ρον δὲ τῆς Αἰτνης ἐν πλείοσι τόποις ἀναφυσήματα
 πυρὸς ἀνείσης, καὶ πολλοῦ κατὰ τὴν χώραν θύα-
 κος ἐκχυθέντος, συνέβη φθαρῆναι τῆς γῆς ἐπὶ πο-
 15 λὺν τόπον. ἐπ' ἔτη δὲ πλείω τοῦ πυρὸς ἐπινεμο-
 μένου πολλὴν χώραν, φοβηθέντες τὰ μὲν πρὸς ἕω
 κεκλιμένα τῆς Σικελίας ἐξέλιπον, εἰς δὲ τὰ πρὸς
 δυσμὰς νεύοντα μετώκησαν. τὸ δὲ τελευταῖον πολ-
 20 λαῖς γενεαῖς ὕστερον ἐκ τῆς Ἰταλίας τὸ τῶν Σικε-
 λῶν ἔθνος πάνδημει περαιωθὲν εἰς τὴν Σικελίαν,
 τὴν ὑπὸ τῶν Σικανῶν ἐκλειφθείσαν χώραν κατέ-
 4 κησαν. ἀεὶ δὲ τῇ πλεονεξίᾳ προβαίνοντων τῶν 4
 Σικελῶν, καὶ τὴν ὄμορον πορθούντων, ἐγένοντο
 πόλεμοι πλεονάκις αὐτοῖς πρὸς τοὺς Σικανούς, ἕως
 25 συνθήκας ποιησάμενοι συμφώνους ὄρους ἔθεντο
 τῆς χώρας· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκειοῖς
 χρόνοις ἀναγράφομεν. ὕσταται δ' ἀποικίαι τῶν 5
 Ἑλλήνων ἐγένοντο κατὰ τὴν Σικελίαν ἀξιόλογοι καὶ

4 οὐκ om. F 12 ἐν om. D 13 ἀνείσης v.

πόλεις παρὰ θάλατταν ἐκτίσθησαν. ἀναμιγνύμενοι δ' ἀλλήλοις καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν καταπλεόντων Ἑλλήνων τὴν τε διάλεκτον αὐτῶν ἔμαθον καὶ ταῖς ἀγωγαῖς συντραφέντες τὸ τελευταῖον τὴν βάρβαρον διάλεκτον ἅμα καὶ τὴν προσηγορίαν ἠλλάξαντο, ⁵ Σικελιωταὶ προσαγορευθέντες.

⁷ Ἡμεῖς δὲ περὶ τούτων ἀρκοῦντως εἰρηκότες μεταβιβάζομεν τὸν λόγον ἐπὶ τὰς νήσους τὰς ὀνομαζόμενας Αἰολίδας. αὐταὶ δ' εἰσὶ τὸν μὲν ἀριθμὸν ἑπτὰ, προσηγορίας δ' ἔχουσι ταύτας, Στρογγύλη ¹⁰ καὶ Εὐώνυμος, ἔτι δὲ Διδύμη καὶ Φοινικώδης καὶ Ἐρικώδης, πρὸς δὲ τούτοις Ἱερὰ Ἡφαίστου καὶ Λιπάρου, καθ' ἣν ὀμώνυμος πόλις καθίδρυσται. κείνται δ' αὐταὶ μεταξὺ Σικελίας καὶ Ἰταλίας ἐπ' εὐθείας ἀπὸ πορθμοῦ καὶ τῆς πρὸς ἑὼ πρὸς δύσιν. ¹⁵ ἀπέχουσι δὲ τῆς Σικελίας ὡς ἑκατὸν πενήκοντα σταδίους, καὶ τὸ μέγεθός εἰσιν ἀλλήλαις παραπλήσια· ἡ δὲ μεγίστη αὐτῶν ἔστι τὴν περιμέτρον ³ σταδίων ὡς ἑκατὸν πενήκοντα. αὐταὶ δὲ πᾶσαι ³³⁶ πρὸς ἐσχίστασιν ἀναφυσήματα μεγάλα, ὧν κρατῆρες οἱ γεγεννημένοι καὶ τὰ στόμια μέχρι τοῦ νῦν εἰσι φανερά. ἐν δὲ τῇ Στρογγύλῃ καὶ τῇ Ἱερᾷ μέχρι τοῦ νῦν ἐκ τῶν χασμάτων ἐκίπτει πνεύματος μέγεθος καὶ βρόμος ἑξάστιος· ἐκφυσᾶται δὲ καὶ ἄμμος καὶ λίθων διαπύρων πλῆθος, καθάπερ ἔστιν ²⁵ ὄρεα καὶ περὶ τὴν Αἴτην γινόμενον. λέγουσι γάρ τινες ἐκ τούτων τῶν νήσων ὑπονόμεους εἶναι κατὰ

² τὸ om. v. ⁵ ἅμα] ἀλλὰ CG ¹¹ καὶ Ἐρικώδης
om. AFGM ¹⁵ δύσιν] τὴν δύσιν v. ¹⁹ ὡς ε. π. στα-
δίων (καὶ τὸ μέγεθος . . παραπλήσια) D

γῆς μέχρι τῆς Αἴτης καὶ τοῖς ἐπ' ἀμφοτέρω στομίοις συνημμένους· διὸ καὶ κατὰ τὸ πλείστον ἐναλλάξ κάεσθαι τοὺς ἐν ταύταις ταῖς νήσοις κρατῆρας τῶν κατὰ τὴν Αἴτην. φασὶ δὲ τὰς Αἰόλου νήσους ⁵ τὸ μὲν παλαιὸν ἐρήμους γεγονέναι, μετὰ δὲ ταῦτα τὸν ὀνομαζόμενον Λίπαρον, Αὔσονος ὄντα τοῦ βασιλέως υἱόν, ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν καταστασιασθῆναι, κυριεύσαντα δὲ νεῶν μακρῶν καὶ στρατιωτῶν ἐκ τῆς Ἰταλίας φυγεῖν εἰς τὴν ἀπὸ τούτου Λιπάρου ¹⁰ ὀνομασθεῖσαν· ἐν ταύτῃ δὲ τὴν ἐπώνυμον αὐτοῦ πόλιν κτίσαι, καὶ τὰς ἄλλας νήσους τὰς προειρημένας γεωργῆσαι. τούτου δὲ γεγρακόςτος Αἰόλου ⁶ τὸν Ἰππότου μετὰ τινων παραβαλόντα εἰς τὴν Λιπάρου τὴν τοῦ Λιπάρου θυγατέρα γῆμαι Κυνάνην· ¹⁵ καὶ τοὺς λαοὺς κοινῇ μετὰ τῶν ἐγχωρίων πολιτεύεσθαι ποιήσας ἐβασίλευσε τῆς νήσου. τῷ δὲ Λιπάρῳ τῆς Ἰταλίας ἐπιθυμοῦντι συγκατεσκεύασεν αὐτῷ τοὺς περὶ τὸ Σύρρετον τόπους, ὅπου βασιλεύσας καὶ μεγάλης ἀποδοχῆς τυχὼν ἐτελεύτησε· ²⁰ ταφεῖς δὲ μεγαλοπρεπῶς τιμῶν ἔτυχεν ἡρωικῶν παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις. ὁ δ' Αἰόλος οὗτός ἐστι πρὸς ⁷ ὃν μυθολογοῦσι τὸν Ὀδυσσεῖα κατὰ τὴν πλάνην ἀφικέσθαι. γενέσθαι δ' αὐτόν φασιν εὐσεβῆ καὶ δίκαιον, ἔτι δὲ καὶ πρὸς τοὺς ξένους φιλόφρονον· ²⁵ πρὸς δὲ τούτοις τὴν τῶν ἰστίων χρεῖαν τοῖς ναυτικοῖς ἐπεισηγήσασθαι, καὶ ἀπὸ τῆς τοῦ πρὸς προσημασίας παρατηρηκότεα προλέγειν τοὺς ἐγχωρίους

⁶ Λιπαρόν v. ¹² Αἰόλου cod. ¹⁴ τῆν] τὴν τε D
¹⁵ λάους] ἄλλους CF ¹⁸ αὐτῷ del. Reiske; τοῦ Λιπάρου . .
ἐπιθυμοῦντος f. συρρετον D ²¹ Αἰόλος cod. ²⁶ ἀπὸ
τῆς] τὰς ἀπὸ f. ²⁷ τοῖς ἐγχωρίοις A

ἀνέμους εὐστόχως, ἐξ οὗ ταμίαν αὐτὸν εἶναι τῶν ἀνέμων ὁ μῦθος ἀνέδειξε· διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐσεβείας φίλον τῶν θεῶν ὀνομασθῆναι.

8 Τοῦ δ' Αἰόλου υἱοὺς γενέσθαι τὸν ἀριθμὸν ἕξ, Ἀστύογον καὶ Ξοῦθον καὶ Ἀνδροκλέα, πρὸς δὲ τού- 5 τοις Φεραίμονα καὶ Ἰόκαστον καὶ Ἀγάθουρον· πάντας δὲ τούτους διὰ τε τὴν τοῦ πατρὸς δόξαν καὶ διὰ τὰς ἀρετὰς ἀποδοχῆς μεγάλης τυχεῖν· τούτων δ' Ἰόκαστος μὲν τῆς Ἰταλίας ἀντεχόμενος ἐβασίλευσε τῆς παραλίας μέχρι τῶν κατὰ τὸ Ῥήγιον τόπων, 10 Φεραίμων δὲ καὶ Ἀνδροκλῆς ἐδυνάστευσαν τῆς Σικελίας ἀπὸ [τοῦ] πορθμοῦ μέχρι τῶν κατὰ τὸ Λιλύ- 337 βαιον τόπων. ταύτης δὲ τῆς χώρας τὰ μὲν πρὸς ἕω κεκλιμένα μέρη κατόικουν Σικελοί, τὰ δὲ πρὸς 2 θυσμὰς Σικανοί. ταῦτα δὲ τὰ ἔθνη πρὸς ἄλληλα 15 διεφέροντο, τοῖς δ' Αἰόλου παισὶ τοῖς προειρημένοις ἔκουσίως ὑπήκουον διὰ τε τὴν τοῦ πατρὸς Αἰόλου διαβεβοημένην εὐσέβειαν καὶ διὰ τὴν αὐτῶν ἐκείνων ἐπιεικείαν. ἐβασίλευσε δὲ καὶ Ξοῦθος τῆς περὶ τοὺς Λεοντίνους χώρας, ἣτις ἀπ' ἐκείνων μέχρι 20 τοῦ νῦν χρόνον Ξουθία προσαγορεύεται. Ἀγάθουρος δὲ βασιλεύσας τῆς νῦν ὀνομαζομένης Ἀγαθουρίτιδος χώρας ἔκτισε πόλιν τὴν ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσαν Ἀγάθουρον. Ἀστύοχος δὲ τῆς Λιπάρας ἔσχε 3 τὴν ἡγεμονίαν. πάντες δ' οὗτοι μιμησάμενοι τὴν 25 τοῦ πατρὸς εὐσέβειάν τε καὶ δικαιοσύνην μεγάλην

6 Φεράμονα D, Φεράμονα CG Ἰοκάστην CD 8 διὰ om. D 9 Ἰοκάστης CD 11 Φεράμων D, Φεράμων CG 12 τοῦ om. D (c. 7, 2) 16 Αἰολοῦ D¹ 17 ὑπήκουσε C, ὑπήκουσε FG 22 ἀγαθουρήτιδος D 24 ἀγάθουραν D²

ἐτύγχανον ἀποδοχῆς. ἐπὶ πολλὰς δὲ γενεὰς τῶν ἐκγόνων διαδεχομένων τὰς δυναστείας, τὸ τελευταῖον οἱ ἀπ' Αἰόλου γεγονότες βασιλεῖς κατὰ τὴν Σικελίαν διελύθησαν.

5 Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν Σικελοὶ τοῖς ἀρίστοις τῶν 9 ἀνδρῶν τὰς ἡγεμονίας ἐνεχείριζον, οἱ δὲ Σικανοὶ περὶ τῆς δυναστείας διαφερόμενοι πρὸς ἀλλήλους ἐπολέμουν ἐπὶ πολλοὺς χρόνους. μετὰ δὲ ταῦτα πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον, πάλιν τῶν νήσων ἐξερη- 10 μουμένων ἀεὶ καὶ μᾶλλον, Κνίδιοι τινες καὶ Ῥόδιοι δυναστεύσαντες τῇ βαρύτητι τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν βασιλέων ἔγνωσαν ἀποικίαν ἐκπέμπειν. διόπερ προ- 2 στησάμενοι σφῶν αὐτῶν ἡγεμόνα Πένταθλον τὸν Κνίδιον, ὃς ἦν ἀναφέρων τὸ γένος εἰς Ἰππότην τὸν 15 ἀπ' Ἡρακλέους γεγονότα, κατὰ τὴν Ὀλυμπιάδα τὴν πεντηκοστήν, ἣν ἐνίκα στάδιον Ἐπιτελίδας Λάκων, οἱ δ' οὖν περὶ τὸν Πένταθλον πλεύσαντες τῆς Σικελίας εἰς τοὺς κατὰ τὸ Λιλύβαιον τόπους κατέλα- 20 βον Ἐγρεσταίους καὶ Σελινουντίους διαπολεμοῦντας πρὸς ἀλλήλους. πεισθέντες δὲ τοῖς Σελινουντίοις 3 συμμαχεῖν πολλοὺς ἀπέβαλον κατὰ τὴν μάχην, ἐν οἷς ἦν καὶ αὐτὸς ὁ Πένταθλος. διόπερ οἱ περιλειφθέντες, ἐπειδὴ κατεπολεμήθησαν οἱ Σελινούντιοι, διέγνωσαν ἀπιέναι πάλιν ἐπ' οἶκον· ἐλόμενοι δ' 25 ἡγεμόνας τοὺς οἰκείους τοῦ Πεντάθλου Γόργον καὶ Θέστορα καὶ Ἐπιθεροσίδην, ἀπέπλεον διὰ τοῦ Τυρρηνικοῦ πελάγους. προσπλευσάντων δ' αὐτῶν τῇ 4

3 αἰολοῦ D 10 Κνιδίους (-ίους FG) τινες καὶ Ῥόδιοι (-ίους FG) δυναστεύσαντας DFG 12 γνῶναι FG διόπερ del. Reiske 16 ὁ Λάκων v.

Αιπάρρα καὶ φιλόφρονος ἀποδοχῆς τυχόντων, ἐπέ-
 σθησαν κοινῇ μετὰ τῶν ἐγχωρίων κατοικῆσαι τὴν
 Αιπάρραν, ὄντων τῶν ἀπ' Αἰόλου περιλειμμένων
 ὡς πεντακοσίων. ὕστερον δὲ τῶν Τυρρηγῶν λη-
 στευνόντων τὰ κατὰ θάλατταν πολεμούμενοι κατε-
 5 σκευάσαντο ναυτικόν, καὶ διελόμενοι σφᾶς αὐτοὺς
 οἱ μὲν ἐγεώργουν τὰς νήσους κοινὰς ποιήσαντες,
 οἱ δὲ πρὸς τοὺς ληστὰς ἀντιτάττοντο· καὶ τὰς οὐ-
 σίας δὲ κοινὰς ποιησάμενοι καὶ ζῶντες κατὰ συσ-
 10 στίτια, διετέλεσαν ἐπὶ τινὰς χρόνους κοινωνικῶς
 βιοῦντες. ὕστερον δὲ τὴν μὲν Αιπάρραν, καθ' ἣν
 καὶ ἡ πόλις ἦν, διενείμαντο, τὰς δ' ἄλλας ἐγεώρ-
 γουν κοινῇ. τὸ δὲ τελευταῖον πάσας τὰς νήσους
 εἰς εἴκοσι ἔτη διελόμενοι πάλιν κληρονομοῦσιν, ὅταν
 ὁ χρόνος οὗτος διέλθῃ. μετὰ δὲ ταῦτα πολλαῖς
 15 ναυμαχίαις ἐνίκησαν τοὺς Τυρρηγούς, καὶ ἀπὸ τῶν
 λαφύρων πλεονάκεις ἀξιολόγους δεκάτας ἀνέθεσαν εἰς
 Δελφούς.

10 Λεῖπεται δ' ἡμῖν περὶ τῆς τῶν Αἰπαραίων πό-
 λεως τὰς αἰτίας ἀποδοῦναι, δι' ἧς ἐν τοῖς ὕστερον
 20 χρόνοις ἔλαβεν αὐξήσιν οὐ μόνον πρὸς εὐδαιμο-
 νίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς δόξαν. αὕτη γὰρ λιμῆσι τε
 καλοῖς ὑπὸ τῆς φύσεως κεκόσμηται καὶ θερμοῖς
 ὕδασι τοῖς διαβεβοημένοις· οὐ μόνον γὰρ πρὸς
 ὑγίειαν τῶν νοσούντων τὰ κατ' αὐτὴν λουτρὰ πολλὰ
 25 συμβάλλεται, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν τῶν θερμῶν ὕδα-
 των ἰδιότητα παρέχεται τέρψιν καὶ ἀπόλαυσιν οὐ

1 φιλοφρόνως cod., corr. Bek. 3 αἰολοῦ D¹ 5 τὰ
 om. CF κατεσκευάσαν τὸ cod., corr. D² et Poppo 16
 τοὺς om. CD 26 τῶν E, ἐκ τῶν cet.

τὴν τυχοῦσαν. διόπερ πολλοὶ τῶν κατὰ τὴν Σικε-
 λίαν ὑπὸ νόσων ἰδιοτρόπων ἐνοχλούμενοι κατα-
 τῶσιν εἰς αὐτήν, καὶ τοῖς λουτροῖς χρώμενοι παρα-
 δόξως ὑγίεις καθίστανται. ἔχει δ' ἡ νῆσος αὕτη
 2 τὰ διαβεβοημένα μέταλλα τῆς στυπτηρίας, ἐξ ἧς
 λαμβάνουσιν οἱ Αἰπαραῖοι καὶ Ῥωμαῖοι μεγάλας
 προσόδους. οὐδαμοῦ γὰρ τῆς οἰκουμένης [τῆς] στυ-
 πτηρίας γινομένης καὶ πολλὴν χρεῖαν παρεχομένης,
 εἰκότως μονοπώλιον ἔχοντες καὶ τὰς τιμὰς ἀναβι-
 10 βάζοντες πλῆθος χρημάτων λαμβάνουσιν ἄπιστον·
 ἐν μόνῃ γὰρ τῇ νήσῳ Μήλω φύεται μικρὰ τις στυ-
 πτηρία, μὴ δυναμένη διαρκεῖν πολλαῖς πόλεσιν.
 ἔστι δὲ καὶ ἡ νῆσος τῶν Αἰπαραίων μικρὰ μὲν τὸ
 3 μέγεθος, καρποφόρος δὲ ἰκανῶς καὶ τὰ πρὸς ἀν-
 15 θρώπων τροφήν ἔχουσα διαφερόντως· καὶ γὰρ
 ἰχθύων παντοδαπῶν παρέχεται πλῆθος τοῖς κατοι-
 κοῦσι καὶ τῶν ἀκροδρόων τὰ μάλιστα δυνάμενα
 παρέχεσθαι τὴν ἐκ τῆς ἀπολαύσεως ἡδονήν. καὶ
 περὶ μὲν Αιπάρρας καὶ τῶν ἄλλων τῶν Αἰόλου νή-
 20 σων καλουμένων ἀρκεσθησόμεθα τοῖς ῥηθείσιν.

Μετὰ δὲ τὴν Αιπάρραν εἰς τὸ πρὸς δυσμὰς μέ-
 11 ρος νήσός ἐστι πελαγία, μικρὰ μὲν τὸ μέγεθος, ἐρη-
 μος δὲ καὶ διὰ τινὰ περιπέτειαν Ὀστεώδης ὀνο-
 μαζομένη. καθ' ὃν γὰρ καιρὸν Καρχηδόνιοι πρὸς
 25 Συρακοσίους διαπολεμοῦντες πολλοὺς καὶ μεγάλους
 πολέμους δυνάμεις εἶχον ἀξιολόγους πεζὰς τε καὶ
 ναυτικάς, περὶ δὲ τούτους τοὺς καιροὺς μισθοφό-

7 τῆς om. D 13 ἡ om. D 15 τροφήν A 19
 αἰολοῦ D¹ 24 γὰρ del. Reiske 25 διεπολέμου f. 26
 πεζικάς cod. (cf. I p. LXIV)

ρων ὄντων παρ' αὐτοῖς πολλῶν καὶ παντοδαπῶν τοῖς ἔθνεσιν, οὗτοι δὲ ταραχώδεις ὄντες καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας στάσεις εἰωθότες ποιεῖσθαι, καὶ μάλιστα ὅταν τοὺς μισθοὺς εὐκαίρως μὴ λαμβάνωσιν, ἐχρήσαντο καὶ τότε τῇ συνήθει ἑραδιουργία τε⁵ καὶ τόλμη. ὄντες γὰρ τὸν ἀριθμὸν ὡς ἑξακισχίλιοι,² καὶ τοὺς μισθοὺς οὐκ ἀπολαμβάνοντες, τὸ μὲν προῶ-³³⁹ τον συντρέχοντες κατεβόων τῶν στρατηγῶν, ἐκείνων δ' ἀπορουμένων χρημάτων καὶ πολλὰκις ἀναβαλλομένων τὰς ἀποδόσεις, ἠπειλοῦν τοῖς ὅπλοις¹⁰ ἀμυνεῖσθαι τοὺς Καρχηδονίους, καὶ τὰς χεῖρας προσέφερον τοῖς ἠγεμόσι. τῆς δὲ γερονσίας ἐγκαλοῦσης καὶ τῆς διαφορᾶς αἰεὶ μᾶλλον ἐκκαομένης, ἢ μὲν γερονσία τοῖς στρατηγοῖς ἐν ἀπορρήτοις προσέταξεν ἀφανίσει πάντας τοὺς ἐγκαλουμένους· οἱ δὲ¹⁵ λαβόντες τὰς ἐντολάς, καὶ τοὺς μισθοφόρους ἐμβάσαντες εἰς τὰς ναῦς, ἐξέπλευσαν ὡς ἐπὶ τινα πολεμικὴν χρεῖαν. προσπλεύσαντες δὲ τῇ προειρημένη νήσῳ, καὶ πάντας τοὺς μισθοφόρους ἀποβίβασαντες εἰς αὐτήν, ἀπέπλευσαν καταλιπόντες ἐν²⁰ αὐτῇ τοὺς ἐγκαλουμένους. οἱ δὲ μισθοφόροι περιαλγείς ὄντες τῇ περιστάσει καὶ μὴ δυνάμενοι τοὺς Καρχηδονίους ἀμύνασθαι, λιμῶ διεφθάρησαν. ἐν νήσῳ δὲ μικρᾷ τοσοῦτων αἰχμαλώτων τελενησάντων συνέβη τὸν τόπον ὀλίγον ὄντα πληρωθῆναι²⁵ τῶν ὀσίων· ἀφ' ἧς αἰτίας ἡ νῆσος ἔτυχε τῆς προσηγορίας. οἱ μὲν οὖν μισθοφόροι τοῦτον τὸν τρό-

² δὲ del. Reiske ³ ποιῆσαι CFG ⁹ χρήμασι DFG
¹¹ ἀμύνεσθαι D ¹⁵ et ²¹ ἐγκαλοῦντας C ²⁶ τῆς] ταύτης τῆς CFG

πον παρανομηθέντες τῆς μεγίστης συμφορᾶς ἔτυχον, ἐνδεία τροφῆς διαφθαρέντες.

Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰ περὶ τὰς Αἰολίδας νήσους¹² διήλθομεν, ἐν μέρει τὰς ἐκ θατέρου μέρους νήσους⁵ κειμένας ἀναγραφῆς ἀξιόσομεν. τῆς γὰρ Σικελίας ἐκ τοῦ κατὰ μεσημβρίαν μέρους νῆσοι τρεῖς πρόκεινται πελάγαι, καὶ τούτων ἐκάστη πόλιν ἔχει καὶ λιμένας δυναμένους τοῖς χειμαζομένοις σκάφει παρέχεσθαι τὴν ἀσφάλειαν. καὶ πρώτη μὲν ἐστίν² ἡ προσαγορευομένη Μελίτη, τῶν Συρακουσῶν ἀπέχουσα σταδίους ὡς ὀκτακοσίους, καὶ λιμένας μὲν ἔχει πολλοὺς καὶ διαφόρους ταῖς εὐχρηστίαις, τοὺς δὲ κατοικοῦντας ταῖς οὐσίαις εὐδαίμονας· τεχνίτας τε γὰρ ἔχει παντοδαποὺς ταῖς ἐργασίαις, κρατίστους δὲ¹⁵ τοὺς ὀθόνια ποιοῦντας τῇ τε λεπτότητι καὶ τῇ μαλακότητι διαπρεπῆ, τὰς τε οἰκίσεις ἀξιολόγους καὶ κατεσκευασμένας φιλοτίμως γείσσοις καὶ κονιάμασι περιττότερον. ἐστὶ δ' ἡ νῆσος αὕτη Φοινίκων ἀποι-³κος, οἱ ταῖς ἐμπορίας διατείνοντες μέχρι τοῦ κατὰ²⁰ τὴν δύσιν ὠκεανοῦ καταφυγὴν εἶχον ταύτην, εὐλίμενον οὖσαν καὶ κειμένην πελαγίαν· δι' ἣν αἰτίαν οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν εὐχρηστούμενοι κατὰ πολλὰ διὰ τοὺς ἐμπόρους ταχὺ τοῖς τε βίοις ἀνέδραμον καὶ ταῖς δόξαις ἠϋξήθησαν. μετὰ δὲ ταύτην τὴν⁴²⁵ νῆσόν ἐστὶν ἕτερα τὴν μὲν προσηγορίαν ἔχουσα Γαῦλος, πελαγία δὲ καὶ λιμέσιν εὐκαίροις κεκοσμη-

⁴ κειμένας νήσους v. ⁷ πελάγιοι libri ¹⁰ συρακουσίων D ¹¹ σταδίων ὡς C, σταδίων D, στάδια ὡς FG
μὲν om. v. ¹⁶ οὐσίας Π καὶ om. CD ¹⁷ γείσσοις] γησοῖσι D, καὶ θεμελίσι add. C ²⁶ Γάβδος G¹M.

μένη, Φοινίκων ἄποικος. ἐξῆς δ' ἐστὶ Κέρκινα, πρὸς τὴν Λιβύην νευενκυία, πόλιν ἔχουσα σύμμετρον καὶ λιμένας εὐχρηστοτάτους, οὐ μόνον ταῖς ἐμπόροις, ἀλλὰ καὶ ταῖς μακραῖς ναυσὶν εὐθετοῦν-³⁴⁰ τας. ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν κατὰ τὴν μεσημβριάν νήσων εἰρήκαμεν, ἐπάνημεν πάλιν ἐπὶ τὰς ἐξῆς τῇ Λιπάρα νήσους τὰς κειμένας κατὰ τὸ Τυρρηρικὸν καλούμενον πέλαγος.

13 Τῆς γὰρ Τυρρηρίας κατὰ τὴν ὀνομαζομένην πόλιν Ποπλώνιον νήσός ἐστιν, ἣν ὀνομάζουσιν Αἰθά-¹⁰ λειαν. αὕτη δὲ τῆς παραλίας ἀπέχουσα σταδίουσ ὡς ἑκατὸν τὴν μὲν προσηγορίαν εἴληφεν ἀπὸ τοῦ πλήθους τοῦ κατ' αὐτὴν αἰθάλου. πέτραν γὰρ ἔχει πολλὴν σιδηρεῖτην, ἣν τέμνουσιν ἐπὶ τὴν χωνεῖαν καὶ κατασκευὴν τοῦ σιδήρου, πολλὴν ἔχοντες τοῦ¹⁵ μετάλλου θαψίλειαν. οἱ γὰρ ταῖς ἐργασίαις προσεδρεύοντες κόπτουσι τὴν πέτραν καὶ τοὺς τμηθέντας λίθους κάουσιν ἐν τισὶ φιλοτέχνουσι καμίνουσι· ἐν δὲ ταύταις τῷ πλήθει τοῦ πυρὸς τήκοντες τοὺς λίθους καταμερίζουσιν εἰς μεγέθη σύμμετρα, παρα-²⁰ 2 πλήσια ταῖς ἰδέαις μεγάλοις σπόγγουσι. ταῦτα συναγοράζοντες ἔμποροι καὶ μεταβαλλόμενοι κομίζουσιν εἰς τε Δικαιάρχειαν καὶ εἰς ἄλλα ἐμπόρια. ταῦτα δὲ τὰ φορτία τινὲς ἀνούμενοι καὶ τεχνιτῶν χαλκίων πλήθος ἀπορρίζοντες κατεργάζονται, καὶ ποι-²⁵ οῦσι σιδήρου πλάσματα παντοδαπά. τούτων δὲ τὰ

1 Κερκίνη DG 3 ταῖς AB, τοῖς cet. 6 Λιπάρα] παραλία Wurm 10 Αἰθαλίαν γ. 11 παραλίας Wess., Λιπάρας ADFG, Λιπάρας παραλίας cet. 14 σιδηρεῖτην D ἐπὶ] εἰς II 15 ἔχοντος γ. 18 καμίνουσι D 21 ταύ-
τας οὐκ ἀγοράζοντες ABD^b 23 Δικαιαρχίαν cod.

μὲν εἰς ὄπλων τύπους χαλκεύουσι, τὰ δὲ πρὸς δι-
κελλῶν καὶ δρεπάνων καὶ τῶν ἄλλων ἐργαλείων
εὐθέτους τύπους φιλοτεχνούσιν· ὧν κομιζομένων
ὑπὸ τῶν ἐμπόρων εἰς πάντα τόπον πολλὰ μέρη
5 τῆς οἰκουμένης μεταλαμβάνει τῆς ἐκ τούτων εὐ-
χρηστίας.

Μετὰ δὲ τὴν Αἰθάλειαν νήσός ἐστὶν ἀπέχουσα³
μὲν ταύτης ὡς τριακοσίους σταδίους, ὀνομάζεται δὲ
ὑπὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων Κύρνος, ὑπὸ δὲ τῶν Ῥωμαίων
10 καὶ τῶν ἑγχωρίων Κόρσικα. αὕτη δ' ἡ νῆσος εὐ-
προσόρμιστος οὔσα κάλλιστον ἔχει λιμένα τὸν ὀνο-
μαζόμενον Συρακόσιον. ὑπάρχουσι δ' ἐν αὐτῇ καὶ
πόλεις ἀξιόλογοι δύο, καὶ τούτων ἡ μὲν Κάλαρις,
ἡ δὲ Νίκαια προσαγορεύεται. τούτων δὲ τὴν μὲν⁴
15 Κάλαριν Φωκαεῖς ἔκτισαν, καὶ χρόνον τινὰ κατοι-
κήσαντες ὑπὸ Τυρρηρῶν ἐξεβλήθησαν ἐκ τῆς νήσου.
τὴν δὲ Νίκαιαν ἔκτισαν Τυρρηροὶ θαλαττοκρατοῦν-
τες καὶ τὰς κατὰ τὴν Τυρρηρίαν κειμένας νήσους
341 ἰδιοποιούμενοι. ἐπὶ δὲ τινὰς χρόνους τῶν ἐν τῇ
20 Κύρνω πόλεων κυριεύοντες ἐλάμβανον παρὰ τῶν
ἑγχωρίων φόρους ῥητίνην καὶ κηρὸν καὶ μέλι, φνο-
μένων τούτων θαψιλῶν ἐν τῇ νήσῳ. τὰ δ' ἀνδρά-⁵
ποδα τὰ Κύρνια διαφέρειν δοκεῖ τῶν ἄλλων δού-
λων εἰς τὰς κατὰ τὸν βίον χρείας, φυσικῆς ταύτης
25 τῆς ιδιότητος παρακολουθοῦσης. ἡ δ' ὅλη νῆσος
εὐμεγέθης οὔσα πολλὴν τῆς χώρας ὄρεινὴν ἔχει,

1 ὄπλων Bezzel, ὄρνέων codices, τόρων Wurm, ὄγκων
Madvig; cf. etiam c. 22, 2 χαλκεύουσιν, ἂ Π 9 δὲ τῶν]
δὲ γ. 10 εὐπροσόρμιστος D 15 φωκαεῖς DF 22 θα-
ψιλῶς Rhod. 23 τὰ om. C

πεπυκασμένην ὄρνυσι συνεχέσι καὶ ποταμοῖς δια-
 14 ρεομένην μικροῖς. οἱ δ' ἐγγώριοι τροφαῖς μὲν χρῶν-
 ται γάλακτι καὶ μέλιτι καὶ κρέασι, θαψιλῶς πάντα
 ταῦτα παρεχομένης τῆς χώρας, τὰ δὲ πρὸς ἀλλή-
 λους βιοῦσιν ἐπεικῶς καὶ δικαίως παρὰ πάντας σχε- 5
 δὸν τοὺς ἄλλους βαρβάρους· τὰ τε γὰρ κατὰ τὴν
 ὄρεινὴν ἐν τοῖς δένδροισιν εὐρισκόμενα κηρία τῶν
 πρώτων εὐρισκόντων ἐστὶ, μηδενὸς ἀμφισβητοῦν-
 τος, τὰ τε πρόβατα σημείοις διειλημμένα, κἂν μη-
 δεις φυλάττη, σώζεται τοῖς κεκτημένοις, ἐν τε ταῖς 10
 ἄλλαις ταῖς ἐν τῷ βίῳ κατὰ μέρος οἰκονομίας θαν-
 2 μαστῶς προτιμῶσι τὸ δικαιοπραγεῖν. παραδοξότα-
 του δ' ἐστὶ τὸ παρ' αὐτοῖς γινόμενον κατὰ τὰς τῶν
 τέκνων γενέσεις· διὰ γὰρ ἢ γυνὴ τέκη, ταύτης
 μὲν οὐδεμία γίνεται περὶ τὴν λοχείαν ἐπιμέλεια, ὁ 15
 δ' ἀνὴρ αὐτῆς ἀναπεσὼν ὡς νοσῶν λοχεύεται τα-
 κτὰς ἡμέρας, ὡς τοῦ σώματος αὐτῷ κακοπαθοῦντος·
 3 φύεται δὲ κατὰ τὴν νῆσον ταύτην καὶ πύξος πλείστη
 καὶ διάφορος, δι' ἣν καὶ τὸ μέλι τὸ γινόμενον ἐν
 ταύτῃ παντελῶς γίνεται πικρόν. κατοικοῦσι δ' αὐ- 20
 τὴν βάρβαροι, τὴν διάλεκτον ἔχοντες ἐξηλλαγμένην
 καὶ δυσκατανόητον· τὸν δ' ἀριθμὸν ὑπάρχουσιν
 ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους.
 15 Ἐχομένη δὲ ταύτης ἐστὶ νῆσος ἢ προσαγορευ-
 ομένη Σαρδιά, τῷ μὲν μεγέθει παραπλήσιος τῇ Σι- 25
 κελίᾳ, κατοικουμένη δ' ὑπὸ βαρβάρων τῶν ὀνομα-
 ζομένων Ἰολαίων, οὓς νομίζουσιν ἀπογόνους εἶναι

2 μακροῖς C 11 τῷ om. v. 13 τὸ παρανοτοῖς τὸ D,
 παρ' αὐτοῖς τὸ v. 14 γὰρ] μὲν γὰρ D 19 ἐν αὐτῇ v.
 24 νῆσός ἐστιν v.

τῶν μετὰ Ἰολάου καὶ τῶν Θεσπιαδῶν κατοικησάν-
 των. κατὰ γὰρ τοὺς χρόνους ἐν οἷς Ἡρακλῆς τοὺς
 διαβεβημένους ἄθλους ἐτέλει, παίδων ὄντων αὐτῷ
 342 πολλῶν ἐκ τῶν Θεσπίου θυγατέρων, τούτους Ἡρα-
 5 κλῆς κατὰ τινα χρησμὸν ἐξαπέστειλεν εἰς Σαρδίᾳ
 καὶ μετ' αὐτῶν δύναμιν ἀξιόλογον Ἑλλήνων τε καὶ
 βαρβάρων ἐπὶ τὴν ἀποικίαν. ταύτης δὲ προεστη- 2
 κῶς Ἰόλαος ὁ ἀδελφιδοῦς Ἡρακλέους καταλαβόμενος
 ὄκισεν ἐν αὐτῇ πόλεις ἀξιολόγους, καὶ τὴν χώραν
 10 κατακληρονομήσας τοὺς μὲν λαοὺς προσηγόρευσεν
 ἀφ' ἑαυτοῦ Ἰολαίους, κατεσκεύασε δὲ καὶ γυμνάσια
 καὶ θεῶν ναοὺς καὶ ἄλλα πάντα τὰ πρὸς βίον ἀν-
 θρώπων εὐδαίμονα, ὧν ὑπομνήματα μέχρι τῶνδε
 τῶν καιρῶν διαμένει· τὰ μὲν γὰρ κάλλιστα πεδία
 15 τὴν προσηγορίαν ἀπ' ἐκείνου λαβόντα Ἰολαία κα-
 λεῖται, τὸ δὲ πλῆθος μέχρι τοῦ νῦν φυλάττει τὴν
 ἀπὸ Ἰολάου προσηγορίαν. τοῦ δὲ περὶ τῆς ἀποι- 3
 κίας χρησμῶν περιέχοντος ὅτι τοῖς τῆς ἀποικίας ταύ-
 τῆς κοινωνήσασι διαμενεῖ τὰ τῆς ἐλευθερίας ἅπαντα
 20 τὸν αἰῶνα, συνέβη τὸν χρησμὸν παραδόξως μέχρι
 τοῦ νῦν αὐτονομίαν τοῖς ἐγγωρίοις ἀσάλευτον φυ-
 λάξαι. Καρχηδόνιοι τε γὰρ ἐπὶ πλέον ἰσχύσαντες 4
 καὶ τῆς νήσου κρατήσαντες οὐκ ἠδυνήθησαν τοὺς
 προκατασχόντας τὴν νῆσον καταδουλώσασθαι, ἀλλ'
 25 οἱ μὲν Ἰολαῖοι καταφυγόντες εἰς τὴν ὄρεινὴν καὶ
 καταγείους οἰκήσεις κατασκευάσαντες ἔτρεπον πολ-

1 μετ' v. Θεσπιαδῶν] ὄντων αὐτῶν πολλῶν ἐκ τῶν
 Θεσπίων (Θεσπιάδων FG, om. C) add. codices, del. Wess.
 8 Ἡρακλέους καὶ τὴν νῆσον καταλαβ. conicio 10 ἀφ'
 ἑαυτοῦ πρ. v. 11 Ἰολαίους D, Ἰολαίους C 15 τὴν om. D
 Ἰολαία D 19 διαμένει cod., corr. Wess. 25 Ἰολαῖοι CD

λὰς ἀγέλας βοσκημάτων, ὧν παρεχομένων δαψιλῆς τροφᾶς ἤρκοῦντο προσφερόμενοι γάλα καὶ τυρὸν καὶ κρέα, καὶ τῆς μὲν πεδιάδος γῆς ἐκχωρήσαντες τὴν ἐκ τῆς ἐργασίας κακοπάθειαν ἐξέκλιναν, τὴν δ' ὄρεινὴν νεμόμενοι καὶ βίον ἔχοντες ἄμοιρον κα-⁵ κοπαθείας ταῖς προειρημέναις τροφαῖς διετέλεσαν χρώμενοι. τῶν δὲ Καρχηδονίων πολλάκις ἀξιολό-⁵ γοις δυνάμεσι στρατευσάντων ἐπ' αὐτούς, διὰ τὰς δυσχωρίας καὶ τὴν ἐν τοῖς καταγεύοις δυστραπέλειαν διέμειναν ἀδούλωτοι. τὸ δὲ τελευταῖον Ῥωμαίων ¹⁰ ἐπικρατούντων καὶ πολλάκις ἐπ' αὐτούς στρατευ- σάντων, διὰ ταύτας τὰς αἰτίας ἀχείρωτοι πολεμῶ⁶ δυνάμει διέμειναν. οὐ μὴν ἀλλὰ κατὰ τοὺς ἀρ- χαίους χρόνους Ἰόλαος μὲν συγκατασκευάσας τὰ κατὰ τὴν ἀποικίαν ἐπανήλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, οἱ ¹⁵ δὲ Θεσπιάδαι τῆς νήσου προσεστῶτες ἐπὶ πολλὰς γε- νεὰς τὸ τελευταῖον ἐξέπεσον εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ κατόκησαν ἐν τοῖς κατὰ Κύμην τόποις, τὸ δ' ἄλλο πλῆθος ἐμβαρβαρωθὲν καὶ προστησάμενον ἐκ τῶν ἐγχωρίων τοὺς ἀρίστους ἠγεμόνας διεφύλαξε τὴν ²⁰ ἐλευθερίαν μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

¹⁶ Ἡμεῖς δ' ἀρκούντως εἰρηκότες περὶ τῆς Σαρδό- νος διέξιμεν περὶ τῶν ἐξῆς κειμένων νήσων. μετὰ γὰρ τὰς προειρημένας νήσους ἐστὶν ὀνομαζομένη μὲν ³⁴³ Πιτυοῦσσα, τὴν δὲ προσηγορίαν ἔχουσα ἀπὸ τοῦ ²⁵ πλῆθους τῶν κατ' αὐτὴν φρομένων πιτύων. πε- λαγία δ' οὐσα διέστηκεν ἀπὸ μὲν Ἡρακλέους στη-

³ καὶ κρέα om. D ⁹ καταγεύοις] καταγωγίσις Madvig
¹⁰ ἐμειναν Π ²⁴ νήσους Wess., νήσους cod. μὲν om. D
²⁵ Πιτυοῦσσα v. τοῦ πλῆθους om. FGM ²⁷ Ἡρακλείων Dind.

λῶν πλοῦν ἡμερῶν τριῶν καὶ τῶν ἰσων νυκτῶν, ἀπὸ δὲ Λιβύης ἡμέρας καὶ νυκτός, ἀπὸ δ' Ἰβηρίας μίᾳς ἡμέρας· κατὰ δὲ τὸ μέγεθος παραπλήσιός ἐστι Κορκύρα. κατὰ δὲ τὴν ἀρετὴν οὐσα μετρία τὴν μὲν ² ἀμπελόφυτον χώραν ὀλίγην ἔχει, τὰς δ' ἐλαίας ἐμ-⁵ πεφυτευμένας ἐν τοῖς κοτίνοις. τῶν δὲ φρομένων ἐν αὐτῇ καλλιστεύειν φασὶ τὴν μαλακότητα τῶν ἐρίων. διειλημμένη δὲ πεδίοις ἀξιολόγοις καὶ γεω-¹⁰ λόφοις πόλιν ἔχει τὴν ὀνομαζομένην Ἐρεσον, ἀποι- κὸν Καρχηδονίων. ἔχει δὲ καὶ λιμένας ἀξιολό-³ γους καὶ τειχῶν κατασκευὰς εὐμεγέθεις καὶ οἰκιῶν πλῆθος εὖ κατασκευασμένων. κατοικοῦσι δ' αὐτὴν βάρβαροι παντοδαποί, πλείστοι δὲ Φοίνικες. ὁ δ' ἀποικισμὸς αὐτῆς γέγονεν ὕστερον ἔτεσιν ἑκατὸν ²⁵ ἐξήκοντα τῆς κατὰ τὴν Καρχηδόνα κτίσεως.

Ἄλλαι δ' ὑπάρχουσι νῆσοι κατ' ἀντικρὺ τῆς ¹⁷ Ἰβηρίας, ὑπὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων ὀνομαζόμεναι Γυ- μνήσαι διὰ τὸ τοὺς ἐνοικοῦντας γυμνοὺς τῆς ἐσθῆ-¹⁸ τος βιοῦν κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ ὄραν, ὑπὸ δὲ τῶν ²⁰ ἐγχωρίων καὶ τῶν Ῥωμαίων προσαγορεύονται Βα-²¹ λιαρίδες ἀπὸ τοῦ βάλλειν ταῖς σφενδόναῖς λίθους²² μεγάλους κάλλιστα τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων. τού-²³ των δ' ἡ μείζων μεγίστη πασῶν ἐστὶ μετὰ τὰς ἐπὶ τὰ νήσους, Σικελίαν, Σαρδώ, Κύπρον, Κρήτην, Εὐ-²⁵ βοιαν, Κύθρον, Λέσβον, ἀπέχει δὲ τῆς Ἰβηρίας πλοῦν ἡμερήσιον· ἢ δ' ἐλάττων κέκλιται μὲν πρὸς τὴν ἕω, τρέφει δὲ κτήνη πολλὰ καὶ παντοδαπά,

⁹ ἐρεσὸν D, Ἐβεσον Wess. ¹⁴ γέγονεν αὐτῆς D ²⁰ προσαγορευθῆναι D, προσαγορευθεῖσαι aut del. βαλιαρί-
 δας D, Βαλλιαρεῖς F, Καλλιαρεῖς CG ²² ἀπάντων om. D

μάλιστα δ' ἡμιόνους, μεγάλους μὲν τοῖς ἀναστή-
 2 μασιν, ὑπεράγοντας δὲ ταῖς θώμαις. ἀμφοτέρω δ'
 αἱ νῆσοι χώραν ἔχουσιν ἀγαθὴν καρποφόρον καὶ
 πλῆθος τῶν κατοικούντων ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους,
 τῶν δὲ πρὸς τὴν τροφήν γεννημάτων οἶνον μὲν 5
 ὀλοσχερῶς οὐ φέρουσι· διὸ καὶ πάντες εἰσὶν ὑπερ-
 βολῆ πρὸς τὸν οἶνον εὐκατάφοροι, διὰ τὸ σπανίζεαι
 παρ' αὐτοῖς· ἐλαίου δὲ παντελῶς σπανίζοντες κα-
 τασκευάζουσιν ἐκ τῆς σχίνου, καὶ μινύντες ὑεῖω
 3 στέατι τὰ σώματα αὐτῶν ἀλείφουσι τούτῳ. μάλιστα 10
 δὲ τῶν ἀπάντων ὄντες φιλογύναι προτιμῶσιν αὐ-
 τὰς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὅταν τινὲς γυναῖκες ὑπὸ
 τῶν προσπλεόντων ληστῶν ἀλώσιν, ἀντὶ μιᾶς γυ-
 ναικὸς τρεῖς ἢ τέτταρας ἄνδρας διδόντες λυτροῦν-
 ται. οἰκοῦσι δ' ὑπὸ ταῖς κοιλάσι πέτραις, καὶ παρὰ 15
 τοὺς κρημνοὺς ὀρύγματα κατασκευάζοντες καὶ κα-
 θόλου πολλοὺς τόπους ὑπονόμους ποιοῦντες ἐν
 τούτοις βιοῦσιν, ἅμα τὴν ἐξ αὐτῶν σκέπην καὶ
 4 ἀσφάλειαν θηρώμενοι. ἀργυρῶ δὲ καὶ χρυσῶ νο- 344
 μίσματι τὸ παράπαν οὐ χρῶνται, καὶ καθόλου ταῦτα 20
 εἰσάγειν εἰς τὴν νῆσον κωλύουσιν· αἰτίαν δὲ ταύ-
 την ἐπιφέρουσιν, ὅτι τὸ παλαιὸν Ἡρακλῆς ἐστρά-
 τευσεν ἐπὶ Γηρυόνην, ὅντα Χρυσάορος μὲν υἱόν,
 πλείστον δὲ κεκτημένον ἄργυρον τε καὶ χρυσόν.
 ἵν' οὖν ἀνεπιβούλετον ἔχωσι τὴν κτήσιν, ἀνεπί- 25
 μικτον ἑαυτοῖς ἐποίησαν τὸν ἐξ ἀργύρου τε καὶ
 χρυσοῦ πλοῦτον. διόπερ ἀκολούθως ταύτῃ τῇ κρι-

2 θώμαις] φωναῖς II 4 κατοίκων II τοὺς om. D
 11 φιλογύναι cod. (cf. I p. LXXXIII et Aristot. mir. ausc. 88)
 26 ἐποίησαντο II τε om. D

σει κατὰ τὰς γεγενημένας πάλαι ποτὲ στρατείας
 παρὰ Καρχηδονίοις τοὺς μισθοὺς οὐκ ἀπεκόμιζον
 εἰς τὰς πατρίδας, ἀλλ' ὀνούμενοι γυναῖκας καὶ οἶ-
 νον ἅπαντα τὸν μισθὸν εἰς ταῦτα κατεχορήγουν.
 5 παράδοξον δὲ τι καὶ κατὰ τοὺς γάμους νόμιμον 18
 παρ' αὐτοῖς ἐστίν· ἐν γὰρ ταῖς κατὰ τοὺς γάμους
 εὐωχίαις οἰκείων τε καὶ φίλων κατὰ τὴν ἡλικίαν
 ὁ πρῶτος ἀεὶ καὶ ὁ δεῦτερος καὶ οἱ λοιποὶ κατὰ τὸ
 ἐξῆς μίσγονται ταῖς νύμφαις ἀνὰ μέρος, ἐσχάτου
 10 τοῦ νυμφίου τυγχάνοντος ταύτης τῆς τιμῆς. ἴδιον 2
 δὲ τι ποιοῦσι καὶ παντελῶς ἐξηλλαγμένον περὶ τὰς
 τῶν τετελευτηκότων ταφάς· συγκόψαντες γὰρ ξύ-
 λους τὰ μέλη τοῦ σώματος εἰς ἀγγεῖον ἐμβάλλουσι
 καὶ λίθους διαψιλεῖς ἐπιτιθέασιν. ὄπλισμός δ' ἐστίν 3
 15 αὐτοῖς τρεῖς σφενδόνη, καὶ τούτων μίαν μὲν περὶ
 τὴν κεφαλὴν ἔχουσιν, ἄλλην δὲ περὶ τὴν γαστέρα,
 τρίτην δ' ἐν ταῖς χερσίν. κατὰ δὲ τὰς πολεμικὰς
 χρεῖας βάλλουσι λίθους πολὺ μείζους τῶν ἄλλων
 οὕτως εὐτόνω, ὥστε δοκεῖν τὸ βληθὲν ἀπὸ τινος
 20 καταπέλτον φέρεσθαι· διὸ καὶ κατὰ τὰς τειχομα-
 χίας ἐν ταῖς προσβολαῖς τύπτοντες τοὺς ἐπὶ τῶν
 ἐπάλλεων ἐφεστῶτας κατατραυματίζουσιν, ἐν δὲ ταῖς
 παρατάξεσι τοὺς τε θυρεοὺς καὶ τὰ κρήνη καὶ πᾶν
 σκεπαστήριον ὄπλον συντριβοῦσι. κατὰ δὲ τὴν εὐ- 4
 25 στοχίαν οὕτως ἀκριβεῖς εἰσιν, ὥστε κατὰ τὸ πλεί-
 στον μὴ ἀμαρτάνειν τοῦ προκειμένου σκοποῦ. αἰ-
 τιαὶ δὲ τούτων αἱ συνεχεῖς ἐκ παιδῶν μελέται, καθ'

1 κατὰ Dind., διὰ cod. 4 κατεχορήγουν Madvig, κατ-
 εχώριζον cod., κατεχῶντο f. (c. 27, 3) 11 τὰς — ταφάς
 Dind., τῆς — ταφῆς cod. 25 εἰσιν] εἶναι D

ἄς ὑπὸ τῶν μητέρων ἀναγκάζονται παῖδες ὄντες [συνεχῶς] σφενδουᾶν· προκειμένου γὰρ σκοποῦ κατὰ τι ξύλον ἠρτημένου ἄρτου, οὐ πρότερον δίδεται τῷ μελετῶντι φαγεῖν, ἕως ἂν τυχῶν τοῦ ἄρτου συγχωρούμενον λάβῃ παρὰ τῆς μητρὸς καταφαγεῖν 5 τοῦτον.

19 Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν ἐντὸς Ἡρακλείων στηλῶν κειμένων νήσων διεληλύθαμεν, περὶ τῶν κατὰ τὸν ὠκεανὸν οὐσῶν διεξιόμεν. κατὰ γὰρ τὴν Λιβύην κείται [μὲν] πελαγία νῆσος ἀξιόλογος μὲν τῷ μεγέ- 10 θει, κειμένη δὲ κατὰ τὸν ὠκεανὸν ἀπέχει πλοῦν ἀπὸ τῆς Λιβύης ἡμερῶν πλειόνων, κεκλιμένη πρὸς τὴν δύσιν. ἔχει δὲ χώραν καρποφόρον, πολλὴν μὲν ὄρεινήν, οὐκ ὀλίγην δὲ πεδιάδα κάλλι διαφέρουσαν. διαφρομένη γὰρ ποταμοῖς πλατοῖς ἐκ τού- 15 των ἀρδεύεται, καὶ πολλοὺς μὲν ἔχει παραδείσους καταφύτους παντοίοις δένδροις, παμπληθεῖς δὲ κηπεύας διειλημμένας ὕδασι γλυκέσιν· ἐπαύλεις τε πο- 345 λυτελεῖς ταῖς κατασκευαῖς ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ καὶ κατὰ τὰς κηπεύας κατασκευασμένα κωθωνιστήρια 20 τὴν διάθεσιν ἀνθηρὰν ἔχοντα, ἐν οἷς οἱ κατοικοῦντες κατὰ τὴν θερινὴν ὥραν ἐνδιατρίβουσι, θαψιλῶς τῆς χώρας χορηγούσης τὰ πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν καὶ 3 τρυφήν. ἢ τε ὄρεινὴ δρυμοὺς ἔχει πυκνοὺς καὶ μεγάλους καὶ δένδρα παντοδαπὰ καρποφόρα καὶ 25 πρὸς τὰς ἐν τοῖς ὕρεσι διαίτας ἔχοντα συναγκείας καὶ πηγὰς πολλὰς. καθόλου δ' ἡ νῆσος αὕτη κατάρροτος ἐστὶ ναματιαίοις καὶ γλυκέσιν ὕδασι, δι'

2 συνεχῶς om. D γὰρ] δὲ v. 10 μὲν del. Bek.
11 ἀπέχει AD, ἀπέχει δὲ cet. 26 ἔχοντα del. Madvig

ὄν οὐ μόνον ἀπόλαυσις ἐπιτεροπῆς γίνεται τοῖς ἐμβιοῦσιν ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὑγίειαν σωμάτων καὶ ἡώμην συμβάλλεται. κνήγιά τε θαψιλῆ παν- 4 τοίων ζώων καὶ θηρίων ὑπάρχει, καὶ τούτων ἐν 5 ταῖς εὐωχίαις εὐποροῦντες οὐδὲν ἑλλιπέες ἔχουσι τῶν πρὸς τρυφήν καὶ πολυτέλειαν ἀνηκόντων· καὶ γὰρ ἰχθύων ἔχει πλῆθος ἢ προσκλύζουσα τῇ νήσῳ θάλαττα διὰ τὸ φύσει τὸν ὠκεανὸν πανταχῇ πλήθειν παντοδαπῶν ἰχθύων. καθόλου δ' ἡ νῆσος αὕτη 5 10 τὸν περικείμενον ἀέρα παντελῶς εὐκρατον ἔχουσα τὸ πλεόν μέρος τοῦ ἐνιαυτοῦ φέρει πλῆθος ἀκροδρύων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὠραίων, ὥστε δοκεῖν αὐτὴν ὡσεὶ θεῶν τινων, οὐκ ἀνθρώπων ὑπάρχειν ἐμβιωτήριον διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐδαιμονίας. 15 κατὰ μὲν οὖν τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἀνεύρετος ἦν 20 διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ὄλης οἰκουμένης ἐκτοπισμὸν, ὕστερον δ' εὐρέθη διὰ τοιαύτας αἰτίας. Φοίνικες ἐκ παλαιῶν χρόνων συνεχῶς πλεοντες κατ' ἐμπορίαν πολλὰς μὲν κατὰ τὴν Λιβύην ἀποικίας ἐποίησαντο, 20 οὐκ ὀλίγας δὲ καὶ τῆς Εὐρώπης ἐν τοῖς πρὸς δύσιν κεκλιμένοις μέρεσι. τῶν δ' ἐπιβολῶν αὐτοῖς κατὰ νοῦν προχωρουσῶν, πλοῦτους μεγάλους ἤθροισαν, καὶ τὴν ἐκτὸς Ἡρακλείων στηλῶν ἐπέβαλοντο πλεῖν, ἦν ὠκεανὸν ὀνομάζουσι. καὶ πρῶτον μὲν ἐπ' αὐ- 2 25 τοῦ τοῦ κατὰ τὰς στηλάς πόρον πόλιν ἔκτισαν ἐπὶ τῆς Εὐρώπης, ἣν οὖσαν χερρόνησον προσηγόρευσαν Γάδειρα, ἐν ἣ τὰ τε ἄλλα κατασκευάσαν οἰκειῶς τοῖς τόποις καὶ ναὸν Ἡρακλέους πολυτελεῖ, καὶ θυ-

3 καὶ δ. σωμάτων FG 6 πρὸς] τὴν add. CFG 13
αὐτὴν CFG 17 εὐρέθη D 28 τρόποις Wess.

σίας κατέδειξαν μεγαλοπρεπείς τοῖς τῶν Φοινίκων ἔθεσι διοικουμέναις. τὸ δ' ἰερὸν συνέβη τοῦτο καὶ τότε καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους τιμᾶσθαι περιττότερον μέχρι τῆς καθ' ἡμᾶς ἡλικίας. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν Ῥωμαίων ἐπιφανεῖς ἄνδρες καὶ μεγάλας 5 πράξεις κατειργασμένοι ἐποίησαντο μὲν τούτῳ τῷ θεῷ εὐχάς, συνετέλεσαν δ' αὐτάς μετὰ τὴν συντέ-
 3 λειαν τῶν κατορθωμάτων. οἱ δ' οὖν Φοίνικες διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας ἐρευνῶντες τὴν ἐκτὸς τῶν στηλῶν παραλίαν καὶ παρὰ τὴν Λιβύην πλέοντες, 10 ὑπ' ἀνέμων μεγάλων ἀπηνέχθησαν ἐπὶ πολὺν πλοῦν δι' ὠκεανοῦ. χειμασθέντες δ' ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας προσηνέχθησαν τῇ προειρημένῃ νήσῳ, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν αὐτῆς καὶ φύσιν κατοπεύσαντες ἕπασι
 4 γνώριμον ἐποίησαν. διὸ καὶ Τυρρηγῶν θαλαττο- 15 κρατούντων καὶ πέμπειν εἰς αὐτὴν ἀποικίαν ἐπι- 346 βαλλομένων, διεκάλυσαν αὐτοὺς Καρχηδόνοι, ἅμα μὲν εὐλαβούμενοι μὴ διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς νήσου πολλοὶ τῶν ἐκ τῆς Καρχηδόνας εἰς ἐκείνην μετα-
 20 στῶσιν, ἅμα δὲ πρὸς τὰ παράλογα τῆς τύχης κα- τασκευαζόμενοι καταφυγῆν, εἴ τι περὶ τὴν Καρχη- δόνα ὀλοσχερὲς πταῖσμα συμβαίνοι· δυνήσεσθαι γὰρ αὐτοὺς θαλαττοκρατοῦντας ἀπᾶραι πανοικίους εἰς ἀγνοουμένην ὑπὸ τῶν ὑπερχόντων νήσον.
 21 Ἐπεὶ δὲ περὶ τοῦ κατὰ τὴν Λιβύην ὠκεανοῦ 25 καὶ τῶν ἐν αὐτῷ νήσων διήλθομεν, μεταβιβάσομεν

14 ἕπασι offendit (cf. Aristot. mir. ausc. 84) 16 ἐπι-
 βαλομένων v. 18 διὰ τὴν ἀρετὴν] διαρετὴν D 20 παρά-
 λογα* (XVII 66, 2. 108, 6), παράβολα libri 22 ὀλοσχερὲς
 om. D 23 πανοικίως D¹, πανοικει ὡς D² 24 περιεχόν-
 των D

τὸν λόγον ἐπὶ τὴν Εὐρώπην. κατὰ γὰρ τὴν Γα-
 λατίαν τὴν παρωκεανίτιν κατ' ἀντικρὺ τῶν Ἑρκυ-
 νίων ὀνομαζομένων δρυμῶν (μεγίστους γὰρ ὑπάρ-
 χειν παρειλήφαμεν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην) νῆσοι
 5 πολλαὶ κατὰ τὸν ὠκεανὸν ὑπάρχουσιν, ὧν ἔστι
 μεγίστη ἡ Πρεττανικὴ καλουμένη. αὕτη δὲ τὸ μὲν 2
 παλαιὸν ἀνεπίμικτος ἐγένετο ξενικαῖς δυνάμεσιν·
 οὔτε γὰρ Διόνυσον οὐδ' Ἡρακλέα παρειλήφαμεν
 οὔτε τῶν ἄλλων ἠρώων [ἢ δυναστῶν] ἐστρατευμένοι
 10 ἐπ' αὐτήν· καθ' ἡμᾶς δὲ Γάιος Καῖσαρ ὁ διὰ τὰς
 πράξεις ἐπονομασθεὶς θεὸς πρῶτος τῶν μνημονενο-
 μένων ἐχειρώσατο τὴν νήσον, καὶ τοὺς Πρεττανοὺς
 καταπολεμήσας ἠνάγκασε τελεῖν ὠρισμένους φόρους.
 ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων τὰς κατὰ μέρος πράξεις ἐν
 15 τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφομεν, περὶ δὲ τῆς νή-
 σου καὶ τοῦ φρουμένου κατ' αὐτὴν καττιτέρου νῦν
 διεξιμεν. αὕτη γὰρ τῷ σχήματι τρίγωνος οὕσα πα- 3
 ραπλησίως τῇ Σικελίᾳ τὰς πλευρὰς οὐκ ἰσοκάλους
 ἔχει. παρεκτεινούσης δ' αὐτῆς παρὰ τὴν Εὐρώπην
 20 λοξῆς, τὸ μὲν ἐλάχιστον ἀπὸ τῆς ἠπείρου διεστη-
 κὸς ἀκρωτήριον, ὃ καλοῦσι Κάντιον, φασὶν ἀπέ-
 χειν ἀπὸ τῆς γῆς σταδίους ὡς ἑκατόν, καθ' ὃν τό-
 πον ἢ θάλαττα ποιεῖται τὸν ἕκρον, τὸ δ' ἕτερον
 ἀκρωτήριον τὸ καλούμενον Βελέριον ἀπέχειν λέγε-
 25 ται τῆς ἠπείρου πλοῦν ἡμερῶν τεττάρων, τὸ δ'
 ὑπολειπόμενον ἀνήκειν μὲν ἱστοροῦσιν εἰς τὸ πέ-

2 Ἑρκυνοίων D 3 δρυμῶν ὡς μεγίστους AB, ὄρων
 μέγιστα γὰρ Π 6 ἡ μεγίστη cod. Βρετταν . . . v. semper
 9 ἢ om. D, ἢ δυναστῶν om. EG ἐστρατευμένων D 18
 ἰσογάνους D 21 καντίον D; ὃ add. v. ἀπέχειν om. D

4 λαγος, ὀνομάζεσθαι δ' Ὀρκαν. τῶν δὲ πλευρῶν
τὴν μὲν ἐλαχίστην εἶναι σταδίων ἑπτακισχιλίων πεν-
τακοσίων, παρήκουσαν παρὰ τὴν Εὐρώπην, τὴν δὲ
δευτέραν τὴν ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ πρὸς τὴν κορυφὴν
ἀνήκουσαν σταδίων μυρίων πεντακισχιλίων, τὴν δὲ 5
λοιπὴν σταδίων δισμυρίων, ὥστε τὴν πᾶσαν εἶναι
τῆς νήσου περιφορὰν σταδίων τετρακισμυρίων δισ-
5 χιλίων πεντακοσίων. κατοικεῖν δὲ φασὶ τὴν Πρετ-
τανικὴν αὐτόχθονα γένη καὶ τὸν παλαιὸν βίον ταῖς
ἀγωγαῖς διατηροῦντα. ἄρμασι μὲν γὰρ κατὰ τοὺς 10
πολέμους χρῶνται, καθάπερ οἱ παλαιοὶ τῶν Ἑλλή-
νων ἦρωες ἐν τῷ Τρωικῷ πολέμῳ κεχρησθαι πα-
ραδέδονται, καὶ τὰς οἰκίσεις εὐτελεῖς ἔχουσιν, ἐκ
τῶν καλάμων ἢ ξύλων κατὰ τὸ πλεῖστον συγκει- 347
μένας· τὴν τε συναγωγὴν τῶν σιτικῶν καρπῶν ποι- 15
οῦνται τοὺς στάχους αὐτοὺς ἀποτεμνοντες καὶ θη-
σανορίζοντες εἰς τὰς καταστέγους οἰκίσεις· ἐκ δὲ
τούτων τοὺς παλαιοὺς στάχους καθ' ἡμέραν τίλλειν,
6 καὶ κατεργαζομένους ἔχειν τὴν τροφήν. τοῖς δ'
ἦθεσιν ἀπλοῦς εἶναι καὶ πολὺ κεχωρισμένους τῆς 20
τῶν νῦν ἀνθρώπων ἀγχινοίας καὶ πονηρίας. τὰς
τε διαίτας εὐτελεῖς ἔχειν, καὶ τῆς ἐκ τοῦ πλούτου
γεννωμένης τρυφῆς πολὺ διαλλάττοντας. εἶναι δὲ
καὶ πολυάνθρωπον τὴν νήσον, καὶ τὴν τοῦ ἀέρος
ἔχειν διάθεσιν παντελῶς κατεψυγμένην, ὡς ἂν ὑπ' 25
αὐτὴν τὴν ἄρκτον κειμένην. βασιλεῖς δὲ καὶ δυ-
νάστας πολλοὺς ἔχειν, καὶ πρὸς ἀλλήλους κατὰ τὸ

1 ὀρσίαν D 15 τὴν] καὶ τὴν D 20 ἔθεσιν D
πολὺ om. D 22 καὶ f. del. 23 διαλλάττους Dind.
26 δὲ Dind., τε cod.

πλεῖστον εἰρηρικῶς διακείσθαι. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν 22
κατ' αὐτὴν νομίμων καὶ τῶν ἄλλων ἰδιωμάτων τὰ
κατὰ μέρος ἀναγράφομεν ὅταν ἐπὶ τὴν Καίσαρος
γενομένην στρατείαν εἰς Πρεττανίαν παραγενηθῶ-
5 μεν, νῦν δὲ περὶ τοῦ κατ' αὐτὴν φρομένου κατ-
τιτέρου διεξιμεν. τῆς γὰρ Πρεττανικῆς κατὰ τὸ
ἀκρωτήριον τὸ καλούμενον Βελέριον οἱ κατοικοῦν-
τες φιλόξενοί τε διαφερόντως εἰσὶ καὶ διὰ τὴν τῶν
ξένων ἐμπόρων ἐπιμιξίαν ἐξημερωμένοι τὰς ἀγωγάς.
10 οὔτοι τὸν καττίτερον κατασκευάζουσι φιλοτέχνως
ἐργαζόμενοι τὴν φέρουσαν αὐτὸν γῆν. αὕτη δὲ πε- 2
τρῶδης οὔσα διαφρὰς ἔχει γεώδεις, ἐν αἷς τὸν πό-
ρον κατεργαζόμενοι καὶ τήξαντες καθαίρουσιν. ἀπο-
τυποῦντες δ' εἰς ἀστραγάλων θυθμοὺς κομίζουσιν
15 εἰς τινα νήσον προκειμένην μὲν τῆς Πρεττανικῆς,
ὀνομαζομένην δὲ Ἴκτιν· κατὰ γὰρ τὰς ἀμπάτεις ἀνα-
ξηραίνουμένου τοῦ μεταξὺ τόπου ταῖς ἀμάξαις εἰς
ταύτην κομίζουσι δαψιλῆ τὸν καττίτερον. ἴδιον δὲ 3
τι συμβαίνει περὶ τὰς πλησίον νήσους τὰς μεταξὺ
20 κειμένας τῆς τε Εὐρώπης καὶ τῆς Πρεττανικῆς· κατὰ
μὲν γὰρ τὰς πλημυρίδας τοῦ μεταξὺ πόρου πλη-
ρομένου νῆσοι φαίνονται, κατὰ δὲ τὰς ἀμπάτεις
ἀπορρεούσης τῆς θαλάττης καὶ πολὺν τόπον ἀναξη-
ραίνουσης θεωροῦνται χερρόνησοι. ἐντεῦθεν δ' οἱ 4
25 ἔμποροι παρὰ τῶν ἐγγχωρίων ἄνοῦνται καὶ διακομι-
ξουσιν εἰς τὴν Γαλατίαν· τὸ δὲ τελευταῖον περὶ
διὰ τῆς Γαλατίας πορευθέντες ἡμέρας ὡς τριάκοντα

2 τὰ om. D 4 Πρετταν omnes cod. in c. 22 (item
κασιτεροί) 10 οὔτοι] αὐτοὶ D 12 πόρον D; τὴν βω-
λον Hertl. 20 καὶ τῆς] καὶ D

κατάγουσιν ἐπὶ τῶν ἵππων τὰ φορτία πρὸς τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ῥοδανοῦ ποταμοῦ.

Περὶ μὲν οὖν τοῦ κατιτιτέρου τοῖς ῥηθείσιον ἀρκε-
23 σθησόμεθα, περὶ δὲ τοῦ καλουμένου ἠλέκτρον νῦν
διέξιμεν. τῆς Σκυθίας τῆς ὑπὲρ τὴν Γαλατίαν κατ' 5
ἀντικρὺ νῆσός ἐστι πελαγία κατὰ τὸν ὠκεανὸν ἢ
προσαγορευομένη Βασιλεία. εἰς ταύτην ὁ κλύδων
ἐβάλλει δαψιλῆς τὸ καλούμενον ἠλεκτρον, οὐδα- 348
μοῦ δὲ τῆς οἰκουμένης φαινόμενον. περὶ δὲ τού-
του πολλοὶ τῶν παλαιῶν ἀνέγραψαν μύθους παν- 10
τελῶς ἀπιστουμένους καὶ διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων
2 ἔλεγχόμενους. πολλοὶ γὰρ τῶν τε ποιητῶν καὶ τῶν
συγγραφέων φασὶ Φαέθοντα τὸν Ἥλιον μὲν υἷόν,
παῖδα δὲ τὴν ἠλικίαν ὄντα, πείσαι τὸν πατέρα μίαν
ἡμέραν παραχωρῆσαι τοῦ τεθρίππου· συγχωρηθέν- 15
τος δ' αὐτῷ τούτου, τὸν μὲν Φαέθοντα ἐλαύνοντα
τὸ τέθριππον μὴ δύνασθαι κρατεῖν τῶν ἡνιῶν, τοὺς
δ' ἵππους καταφρονήσαντας τοῦ παιδὸς ἐξενεχθῆ-
ναι τοῦ συνήθους δρόμου, καὶ τὸ μὲν πρῶτον κατὰ
τὸν οὐρανὸν πλανωμένους ἐκπυρῶσαι τοῦτον καὶ 20
ποιῆσαι τὸν νῦν γαλαξίαν καλούμενον κύκλον, μετὰ
δὲ ταῦτα πολλὴν τῆς οἰκουμένης ἐπιφλέξαντας οὐκ
3 ὀλίγην κατακάειν χώραν. διὸ καὶ τοῦ Διὸς ἀγα-
νακτῆσαντος ἐπὶ τοῖς γεγεννημένοις, κεραυνῶσαι μὲν
τὸν Φαέθοντα, ἀποκαταστήσαι δὲ τὸν ἥλιον ἐπὶ τὴν 25
συνήθη πορείαν. τοῦ δὲ Φαέθοντος πεσόντος πρὸς
τὰς ἐκβολὰς τοῦ νῦν καλουμένου Πάδου ποταμοῦ,

5 ὑπὲρ] περὶ D 12 τε et τῶν om. CFG 17 τὸ F,
τὸν cet. ἡνιῶν D 23 τὸν Δία ἀγανακτῆσαντα II 27
Πάδου καλουμένου v.; μὲν add. Hertl.

τὸ δὲ παλαιὸν Ἡριδανοῦ προσαγορευομένου, θρη-
νησαι μὲν τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ τὴν τελευταίην φιλο-
τιμότητα, διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς λύπης [ὑπὸ τῆς
φύσεως] μετασχηματισθῆναι τὴν φύσιν, γενομένας
5 αἰγείρους. ταύτας δὲ κατ' ἐνιαυτὸν κατὰ τὴν αὐ- 4
τὴν ὥραν δάκρυον ἀφιέναι, καὶ τοῦτο πηγνύμενον
ἀποτελεῖν τὸ καλούμενον ἠλεκτρον, λαμπρότητι μὲν
τῶν ὁμοφυῶν διαφέρον, ἐπιχωριάζον δ' ἐν ταῖς τῶν
νέων τελευταῖς κατὰ τὸ τούτων πένθος. διημαρ- 5
10 τηκότων δὲ πάντων τῶν τὸν μῦθον τοῦτον πεπλα-
κότων καὶ διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐν τοῖς ὕστερον
χρόνοις ἐλεγχομένων, προσεκτέον ταῖς ἀληθιναῖς
ἱστορίαις· τὸ γὰρ ἠλεκτρον συνάγεται μὲν ἐν τῇ
προειρημένῃ νήσῳ, κομίζεται δ' ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων
15 πρὸς τὴν ἀντιπέρας ἡπειρον, δι' ἧς φέρεται πρὸς
τοὺς καθ' ἡμᾶς τόπους, καθότι προείρηται.

Διεληλυθότες δὲ περὶ τῶν νήσων τῶν κειμένων 24
ἐν τοῖς πρὸς δυσμὰς μέρεσιν, οὐκ ἀνοίκειον εἶναι
νομίζομεν περὶ τῶν πλησίον τῆς Εὐρώπης ἐθνῶν
20 βραχέα διελθεῖν, ἃ παραλελοίπαμεν ἐν ταῖς πρό-
τερον βίβλοις. τῆς Κελτικῆς τοίνυν τὸ παλαιόν,
ὡς φασιν, ἐδυνάστευσεν ἐπιφανῆς ἀνὴρ, ᾧ θυγά-
τηρ ἐγένετο τῷ μεγέθει τοῦ σώματος ὑπερφυῆς, τῇ
δ' εὐπρεπείᾳ πολλὴν διέχουσα τῶν ἄλλων. αὕτη δὲ
25 διὰ τε τὴν τοῦ σώματος ὁμότητα καὶ τὴν θαυμασο-
μένην εὐπρεπείαν πεφρονηματισμένη παντὸς τοῦ
μνηστεύοντος τὸν γάμον ἀπηρεῖτο, νομίζουσα μη-

3 ὑπὸ τῆς φύσεως del. Dind. 9 κατὰ] καὶ v. 16
προείρηται] περὶ τούτων add. CFG 22 ἐδυνάστευεν D
24 προέχουσα II 25 τε om. D

2 δένα τούτων ἄξιον ἑαυτῆς εἶναι. κατὰ δὲ τὴν Ἡρα- 349
κλέους ἐπὶ Γηρῶν στρατείαν, καταστήσαντος εἰς
τὴν Κελτικὴν αὐτοῦ καὶ πόλιν Ἀλησίαν ἐν ταύτῃ
κτίσαντος, θεασαμένη τὸν Ἡρακλέα καὶ θαυμάσασα
τὴν τε ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ τὴν τοῦ σώματος ὑπερο- 5
χὴν, προσεδέξατο τὴν ἐπιπλοκὴν μετὰ πάσης προ-
3 θυμίας, συγκατανευσάντων καὶ τῶν γονέων. μι-
γεῖσα δὲ τῷ Ἡρακλεῖ ἐγέννησεν υἱὸν ὀνόματι Γα-
λάτην, πολὺν προέχοντα τῶν ὁμοειδῶν ἀρετῇ τε
ψυχῆς καὶ σώματι. ἀνδρωθεὶς δὲ τὴν ἡλικίαν 10
καὶ διαδεξάμενος τὴν πατρῴαν βασιλείαν, πολλὴν
μὲν τῆς προσοριζούσης χώρας κατεκτήσατο, μεγάλας
δὲ πράξεις πολεμικὰς συνετέλεσε. περιβόητος δὲ
γενόμενος ἐπ' ἀνδρεία τοὺς ὑφ' αὐτὸν τεταγμένους
ὠνόμασεν ἀφ' ἑαυτοῦ Γαλάτας· ἀφ' ὧν ἡ σύμπασα 15
Γαλατία προσηγορεύθη.

25 Ἐπεὶ δὲ περὶ τῆς τῶν Γαλατῶν προσηγορίας
διήλωμεν, καὶ περὶ τῆς χώρας αὐτῶν δεῖον ἐστὶν
εἰπεῖν. ἢ τοίνυν Γαλατία κατοικεῖται μὲν ὑπὸ πολ-
λῶν ἔθνων διαφόρων τοῖς μεγέθεσι· τὰ μέγιστα 20
γὰρ αὐτῶν σχεδὸν εἰκοσι μυριάδας ἀνδρῶν ἔχει, τὰ
δ' ἐλάχιστα πέντε μυριάδας, ὧν ἓν ἐστὶ πρὸς Ῥω-
μαίους ἔχον συγγένειαν παλαιὰν καὶ φιλίαν τὴν
2 μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων διαμένουσιν. κει-
μένη δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τὰς ἄρκτους χει- 25
μέριός ἐστι καὶ ψυχρὰ διαφερόντως. κατὰ γὰρ τὴν
χειμερινὴν ὥραν ἐν ταῖς συννεφέσιν ἡμέραις ἀντὶ
μὲν τῶν ὕμβρων χιόνι πολλῇ νίφεται, κατὰ δὲ τὰς

7 μιγεῖσα Π 8 ὄνομα Π 14 ὑπ' αὐτὸν ν. 22
ἓν ἐστὶ Α, ἐστὶ CDE, ἐστὶν ἓν cet. 28 τῶν om. Dind.

αἰθρίας κρυστάλλω καὶ πάροις ἑξαισίους πλήθει, δι'
ὧν οἱ ποταμοὶ πηγνύμενοι διὰ τῆς ἰδίας φύσεως
γεφυροῦνται· οὐ μόνον γὰρ οἱ τυχόντες ὁδῖται κατ'
ὀλίγους κατὰ τοῦ κρυστάλλου πορευόμενοι διαβαί-
5 νουσι, ἀλλὰ καὶ στρατοπέδων μυριάδες μετὰ σκευ-
οφόρων καὶ ἁμαξῶν γεμουσῶν ἀσφαλῶς περαιοῦν-
ται. πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων ποταμῶν ῥεόντων 3
διὰ τῆς Γαλατίας καὶ τοῖς ρεῖθροις ποικίλως τὴν
πεδιάδα γῆν τεμνόντων, οἱ μὲν ἐκ λιμνῶν ἀβύσ-
10 σων ῥέουσιν, οἱ δ' ἐκ τῶν ὄρων ἔχουσι τὰς πηγὰς
καὶ τὰς ἐπιρροίας· τὴν δ' ἐκβολὴν οἱ μὲν εἰς τὸν
ἠκεανὸν ποιοῦνται, οἱ δ' εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς θά-
λατταν. μέγιστος δ' ἐστὶ τῶν εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς 4
πέλαγος ῥεόντων ὁ Ῥοδανός, τὰς μὲν πηγὰς ἔχων
15 ἐν τοῖς Ἀλπίοις ὄρεσι, πέντε δὲ στόμασιν ἕξερευ-
γόμενος εἰς τὴν θάλατταν. τῶν δ' εἰς τὸν ἠκεα-
νὸν ῥεόντων μέγιστοι δοκοῦσιν ὑπάρχειν ὃ τε Δα-
νούβιος καὶ ὁ Ῥῆνος, ὃν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρό-
35 νοις Καῖσαρ ὁ κληθεὶς θεὸς ἕξευξε παραδόξως, καὶ
20 περαιοῦσας περὶ τὴν δύναμιν ἐχειρώσατο τοὺς πέ-
ραν κατοικοῦντας αὐτοῦ Γαλάτας. πολλοὶ δὲ καὶ 5
ἄλλοι πλωτοὶ ποταμοὶ κατὰ τὴν Κελτικὴν εἰσι, περὶ
ὧν μακρὸν ἂν εἴη γράφειν. πάντες δὲ σχεδὸν ὑπὸ
τοῦ πάγου πηγνύμενοι γεφυροῦσι τὰ ρεῖθρα, καὶ τοῦ
25 κρυστάλλου διὰ τὴν φυσικὴν λειότητα ποιοῦντος
τοὺς διαβαίνοντας ὀλισθάνειν, ἀχύρων ἐπιβαλλο-
μένων ἐπ' αὐτοὺς ἀσφαλῆ τὴν διάβασιν ἔχουσιν.

Ἴδιον δὲ τι καὶ παράδοξον συμβαίνει κατὰ τὴν 26

9 γῆν om. A 15 Ἀλπίοις D, Ἀλπειοίον C, Ἀλπεσιν FG
15 δὲ om. D 16 τὴν om. D 25 ἰδιότητα D

πλείστην τῆς Γαλατίας, περὶ οὗ παραλιπεῖν οὐκ ἄξιον ἡγούμεθα. ἀπὸ γὰρ θερινῆς δύσεως καὶ ἄρκτου πνεῖν εἰώθασιν ἄνεμοι τηλικαύτην ἔχοντες σφοδρότητα καὶ δύναμιν, ὥστε ἀναρπάζειν ἀπὸ τῆς γῆς λίθους χειροπληθιαίους τοῖς μεγέθεσι καὶ τῶν ψηφίδων ἀδρομερῆ κολιοτόν· καθόλου δὲ καταρίζοντες λάβρως ἀρπάζουσιν ἀπὸ μὲν τῶν ἀνδρῶν τὰ ὅπλα καὶ τὰς ἐσθῆτας, ἀπὸ δὲ τῶν ἵππων τοὺς ἀναβάτας. διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ ψύχους διαφθειρομένης τῆς κατὰ τὸν ἄερα κράσεως οὗτ' οἴνου οὗτ' ἔλαιον φέρει· διόπερ τῶν Γαλατῶν οἱ τούτων τῶν καρπῶν στερισκόμενοι πόμα κατασκευάζουσιν ἐκ τῆς κριθῆς τὸ προσαγορευόμενον ζῦθος, καὶ τὰ κηρία πλύνοντες τῷ τούτων ἀποπλύματι χρωῶνται. κάτοινοι δ' ὄντες καθ' ὑπερβολὴν τὸν εἰσαγόμενον ὑπὸ τῶν ἐμπόρων οἶνον ἄκρατον ἐμφοροῦνται, καὶ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν λάβρῳ χρώμενοι τῷ ποτῷ καὶ μεθυσθέντες εἰς ὕπνον ἢ μανιώδεις διαθέσεις τρέπονται. διὸ καὶ πολλοὶ τῶν Ἰταλικῶν ἐμπόρων διὰ τὴν συνήθη φιλαργυρίαν ἔρμαιον ἡγοῦνται τὴν τῶν Γαλατῶν φιλοινίαν. οὗτοι γὰρ διὰ μὲν τῶν πλωτῶν ποταμῶν πλοίοις, διὰ δὲ τῆς πεδιάδος χώρας ἀμάξαις κομίζοντες τὸν οἶνον, ἀντιλαμβάνουσι τιμῆς πλῆθος ἄπιστον· διδόντες γὰρ οἶνον κεράμιον ἀντιλαμβάνουσι παῖδα, τοῦ πόματος διάκονον ἀμειβόμενοι. κατὰ γοῦν τὴν Γαλατίαν ἄργυρος μὲν οὐ γίνεται τὸ σύνολον, χρυσὸς δὲ πολὺς, ὃν τοῖς ἐγγωροῖς ἢ φύσις ἄνευ μεταλλείας καὶ κατοπαθείας

23 χώρας om. E 26 γοῦν] γὰρ Dind. 27 τὸ σ. οὐ γίνεται v. 28 καὶ κατοπαθείας om. CE

ὑπουργεῖ. ἢ γὰρ τῶν ποταμῶν φύσις σκολιόυς τοὺς ἀγκῶνας ἔχουσα, [καὶ] τοῖς τῶν παρακειμένων ὄρων ὄχθοις προσαράττουσα καὶ μεγάλους ἀπορρηγνύσα κολωνούς, πληροὶ χρυσοῦ ψήγματος. τοῦτο δ' οἱ περὶ τὰς ἐργασίας ἀσχολούμενοι συνάγοντες ἀλήθουσιν [ἢ συγκόπτουσι] τὰς ἐχούσας τὸ ψήγμα βώλους, διὰ δὲ τῶν ὑδάτων τῆς φύσεως τὸ γεῶδες πλύναντες παραδιδόασιν ἐν ταῖς καμίνοις εἰς τὴν χωνείαν. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ σωρεύοντες χρυσοῦ πλῆθος καταχρῶνται πρὸς κόσμον οὐ μόνον αἱ γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνδρες. περὶ μὲν γὰρ τοὺς καρποὺς καὶ τοὺς βραχίονας ψέλια φοροῦσι, περὶ δὲ τοὺς ἀχένας κρίκους παχεῖς ὀλοχρῦσους καὶ δακτυλίους ἀξιολόγους, ἐτι δὲ χρυσοῦς θώρακας. ἴδιον δὲ τι καὶ παράδοξον παρὰ τοῖς ἄνω Κελτοῖς ἐστὶ περὶ τὰ τεμένη τῶν θεῶν γινόμενον· ἐν γὰρ τοῖς ἱεροῖς καὶ τεμένεσιν ἐπὶ τῆς χώρας ἀνειμένους ἐκριπται πολὺς χρυσὸς ἀνατεθειμένος τοῖς θεοῖς, καὶ τῶν ἐγγωρίων οὐδεὶς ἄπτεται τούτου διὰ τὴν δεισιδαιμονίαν, καίπερ ὄντων τῶν Κελτῶν φιλαργύρων καθ' ὑπερβολὴν.

Οἱ δὲ Γαλάται τοῖς μὲν σώμασιν εἰσιν εὐμήγεις, ταῖς δὲ σαρεῖ κάθυγροι καὶ λευκοί, ταῖς δὲ κόμαις οὐ μόνον ἐκ φύσεως ξανθοί, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς κατασκευῆς ἐπιτηθεύουσιν αὔξειν τὴν φυσικὴν τῆς χροῆς ιδιότητα. τιτάνου γὰρ ἀποπλύματι σμῶντες τὰς τρίχας συνεχῶς [καὶ] ἀπὸ τῶν μετώπων ἐπὶ τὴν

1 ὑπουργεῖ D 2 καὶ om. D 6 ἢ (καὶ FG) συγκόπτουσι del. Dind. 8 ἐν f. del. 10 πρὸς] ταῖς πρὸς AD 12 ψέλια v. 27 καὶ del. Dind.; ἵνα διαφανεῖς ὡς add. G

κορυφήν καὶ τοὺς τένοιας ἀνασπῶσιν, ὥστε τὴν
 πρόσοψιν αὐτῶν φαίνεσθαι Σατύροις καὶ Πᾶσιν
 ἰοικνίαν· παχύνονται γὰρ αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κατερ-
 γασίας, ὥστε μηδὲν τῆς τῶν ἵππων χαίτης διαφέ-
 3 ρειν. τὰ δὲ γένεια τινὲς μὲν ξυρῶνται, τινὲς δὲ 5
 μετρίως ὑποτρέφουσιν· οἱ δ' εὐγενεῖς τὰς μὲν πα-
 ρειὰς ἀπολειαίνουσι, τὰς δ' ὑπῆρας ἀναιμένας ἐῶσιν,
 ὥστε τὰ στόματα αὐτῶν ἐπικαλύπτεσθαι. διόπερ
 ἐσθιόντων μὲν αὐτῶν ἐμπλέκονται ταῖς τροφαῖς,
 πινόντων δὲ καθάπερ διὰ τινος ἠθμοῦ φέρεται τὸ 10
 4 πόμα. δειπνοῦσι δὲ καθήμενοι πάντες οὐκ ἐπὶ
 θρόνων, ἀλλ' ἐπὶ τῆς γῆς, ὑποστρώμασι χρώμενοι
 λύκων ἢ κυνῶν δέρμασι. διακονοῦνται δ' ὑπὸ τῶν
 νεωτάτων παίδων ἐχόντων ἡλικίαν, ἀρρένων τε καὶ
 θηλειῶν. πλησίον δ' αὐτῶν ἐσχάροι· κεῖνται γέμου- 15
 σαι πυρὸς καὶ λέβητας ἔχουσαι καὶ ὄβελοὺς πλήρεις
 κρεῶν ὀλομερῶν. τοὺς δ' ἀγαθοὺς ἄνδρας ταῖς
 καλλίσταις τῶν κρεῶν μοίραις γεραίρουσι, καθάπερ
 καὶ ὁ ποιητὴς τὸν Αἴαντα παρυσάγει τιμώμενον
 ὑπὸ τῶν ἀριστέων, ὅτε πρὸς Ἑκτορα μονομαχίας 20
 ἐνίκησε,

νώτοισιν δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέροιαι.
 5 καλοῦσι δὲ καὶ τοὺς ξένους ἐπὶ τὰς εὐωχίας, καὶ
 μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπερωτῶσι, τίνες εἰσὶ καὶ τίνων
 χρεῖαν ἔχουσιν. εἰώθασιν δὲ καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον 25
 ἐκ τῶν τυχόντων πρὸς τὴν διὰ τῶν λόγων ἄμιλλαν 352
 καταστάντες, ἐκ προκλήσεως μονομαχεῖν πρὸς ἀλλή-
 λους, παρ' οὐδὲν τιθέμενοι τὴν τοῦ βίου τελευτήν·

3 γὰρ] τε γὰρ D ὑπὸ D 7 ἀπολειαίνουσι AD 10
 καθάπερ v.

ἐνισχύει γὰρ παρ' αὐτοῖς ὁ Πυθαγόρου λόγος, ὅτι 6
 τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀθανάτους εἶναι συμβέ-
 βηκε καὶ δι' ἐτῶν ὀρισμένων πάλιν βιοῦν, εἰς ἕτε-
 ρον σῶμα τῆς ψυχῆς εἰσδυομένης. διὸ καὶ κατὰ
 5 τὰς ταφὰς τῶν τετελευτηκότων ἐνίοις ἐπιστολὰς
 γεγραμμένας τοῖς οἰκείοις τετελευτηκόσιν ἐμβάλλειν
 εἰς τὴν πυρᾶν, ὡς τῶν τετελευτηκότων ἀναγνωσο-
 μένων ταύτας. ἐν δὲ ταῖς ὁδοιπορίαις καὶ ταῖς 29
 μάχαις χρῶνται συνωρίσιν, ἔχοντες τοῦ ἄρματος
 10 ἠνίοχον καὶ παραβάτην. ἀπαντῶντες δὲ τοῖς ἐφιπ-
 πεύουσιν ἐν τοῖς πολέμοις στανιάζουσι τοὺς ἐναν-
 τίους, καὶ καταβάντες τὴν ἀπὸ τοῦ ξίφους συν-
 ἴστανται μάχην. ἐνιοὶ δ' αὐτῶν ἐπὶ τοσοῦτο τοῦ 2
 15 θανάτου καταφρονοῦσιν, ὥστε γυμνοὺς καὶ περι-
 ἔξωσμένους καταβαίνειν εἰς τὸν κίνδυνον. ἐπά-
 γονται δὲ καὶ θεράποντας ἐλευθέρους ἐκ τῶν πε-
 νήτων καταλέγοντες, οἷς ἠνιόχοις καὶ παρασπισταῖς
 χρῶνται κατὰ τὰς μάχας. κατὰ δὲ τὰς παρατάξεις
 εἰώθασιν προάγειν τῆς παρατάξεως καὶ προκαλεῖ-
 20 σθαι τῶν ἀντιτεταγμένων τοὺς ἀρίστους εἰς μονο-
 μαχίαν, προανασειόντες τὰ ὄπλα καὶ καταπληττό-
 μενοι τοὺς ἐναντίους. ὅταν δὲ τις ὑπακούσῃ πρὸς 3
 τὴν μάχην, τὰς τε τῶν προγόνων ἀνδραγαθίας ἐξυ-
 25 μνοῦσι καὶ τὰς ἑαυτῶν ἀρετὰς προφέρονται, καὶ
 τὸν ἀντιταττόμενον ἐξουειδίξουσι καὶ ταπεινοῦσι
 καὶ τὸ σύνολον τὸ θάρσος τῆς ψυχῆς τοῖς λόγοις
 προαφαιροῦνται. τῶν δὲ πεσόντων πολεμίων τὰς 4
 κεφαλὰς ἀφαιροῦντες περιάπτουσι τοῖς ἀνέσι τῶν

12 τὴν AD, εἰς τὴν cet. 16 δέ] τε D 25 καὶ ταπει-
 νοῦσι om. CE 26 θάρσος II 28 τοὺς ἀνέσας F, om. CE

ἵππων· τὰ δὲ σκῦλα τοῖς θεράπουσι παραδόντες
 ἡμαγμένα λαφυραγωγούσιν, ἐπιπαιανίζοντες καὶ
 ἔδοντες ὕμνον ἐπινίκιον, καὶ τὰ ἀκροθίνια ταῦτα
 ταῖς οἰκίαις προσηλοῦσιν ὡσπερ οἱ ἐν κνηγίοις τισὶ
 5 κειρωμένοι τὰ θηρία. τῶν δ' ἐπιφανεστάτων πο- 5
 λεμίων κεδρώσαντες τὰς κεφαλὰς ἐπιμελῶς τηροῦσιν 353
 ἐν λάρνακι, καὶ τοῖς ξένοις ἐπιδεικνύουσι σεμνυνό-
 μενοι διότι τῆσδε τῆς κεφαλῆς τῶν προγόνων τις
 ἢ πατὴρ ἢ καὶ αὐτὸς πολλὰ χρήματα διδόμενα
 οὐκ ἔλαβε. φασὶ δὲ τινὰς αὐτῶν κενῶσθαι διότι 10
 χρυσὸν ἀντίσταθμον τῆς κεφαλῆς οὐκ ἐδέξαντο,
 βάρβαρόν τινα μεγαλοψυχίαν ἐπιδεικνύμενοι· οὐ
 γὰρ τὸ μὴ πωλεῖν τὰ σύσσημα τῆς ἀρετῆς εὐγενές,
 ἀλλὰ τὸ πολεμεῖν τὸ ὁμόφυλον τετελευτηκὸς θη-
 30 ριωδῆς. ἐσθῆσι δὲ χρῶνται καταπληκτικαῖς, χιτῶσι 15
 μὲν βαπτοῖς χρώμασι παντοδαποῖς διηνηθισμένοις
 καὶ ἀναξυρίσιν, ἃς ἐκείνοι βράκας προσαγορεύου-
 σιν· ἐπιπορποῦνται δὲ σάγους ῥαβδωτοὺς ἐν μὲν
 τοῖς χειμῶσι δασεῖς, κατὰ δὲ τὸ θέρος ψιλούς, πλιν-
 2 θίοις πικνοῖς καὶ πολυανθέσι διειλημμένους. ὄπλοις 20
 δὲ χρῶνται θυρεοῖς μὲν ἀνδρομήεσι, πεποικιλμέ-
 νοις ἰδιοτρόπως· τινὲς δὲ καὶ ζῶων χαλκῶν ἐξοχὰς
 ἔχουσιν, οὐ [μόνον] πρὸς κόσμον, ἀλλὰ [καὶ] πρὸς
 ἀσφάλειαν εὐ δεδημιουργημένας. κράνη δὲ χαλκᾷ
 περιτίθενται μεγάλας ἐξοχὰς ἐξ ἑαυτῶν ἔχοντα καὶ 25
 παμμεγέθη φαντασίαν ἐπιφέροντα τοῖς χρωμένοις,

3 ἀκροθίνια] ἀκροτήρια D (cf. IV 81, 4) 4 οἱ om. v.
 κνηγίαις FG 5 τὰ om. edit. 10 κενῶσθαι II 14
 ἀλλὰ τὸ] ἀλλὰ AD 15 χιτῶνας μὲν βαπτοῦς . . διηνηθι-
 σμένους cod., corr. A 23 μόνον et καὶ om. D 25 αὐτῶν
 CFG καὶ A, om. cet.; f. δὲ 26 χρωμένοις] θεωμένοις II

ὧν τοῖς μὲν πρόσκειται συμφυῆ κέρατα, τοῖς δὲ
 ὀρνέων ἢ τετραπόδων ζῶων ἐκτετυπωμένοι προτο-
 μαί. σάλπιγγας δ' ἔχουσιν ἰδιοφυεῖς καὶ βαρβαρι- 3
 κάς· ἐμφυσῶσι γὰρ ταύταις καὶ προβάλλουσιν ἤχον
 5 τραχὺν καὶ πολεμικῆς ταραχῆς οἰκείον. θώρακας
 δ' ἔχουσιν οἱ μὲν σιδηροῦς ἀλυσιδωτούς, οἱ δὲ τοῖς
 ὑπὸ τῆς φύσεως δεδομένοις ἀρκοῦνται, γυμνοὶ μα-
 χόμενοι. ἀντὶ δὲ τοῦ ξίφους σπάθας ἔχουσι μακρὰς
 σιδηραῖς ἢ χαλκαῖς ἀλυσέσιν ἐξηρημέναις, παρὰ τὴν
 10 δεξιὰν λαγύνα παρατεταμένας. τινὲς δὲ τοὺς χιτῶ-
 νας ἐπιχρῦσοις ἢ καταργύροις ζωστήρσι συνέζωνται.
 προβάλλονται δὲ λόγχας, ἃς ἐκείνοι λαγκίας κα- 4
 λουσί, πηχναῖα τῷ μήκει τοῦ σιδήρου καὶ ἔτι μείζω
 τὰ ἐπιθήματα ἐχούσας, πλάτει δὲ βραχὺν λείποντα
 15 διπαλαίστων· τὰ μὲν γὰρ ξίφη τῶν παρ' ἑτέροις
 354 σαννίων εἰσὶν οὐκ ἐλάττω, τὰ δὲ σαννία τὰς ἀκμὰς
 ἔχει τῶν ξιφῶν μείζους. τούτων δὲ τὰ μὲν ἐπ'
 εὐθείας κηχάλλκενται, τὰ δ' ἐλικοειδῆ δι' ὄλων ἀνά-
 κλασιν ἔχει πρὸς τὸ καὶ κατὰ τὴν πληγὴν μὴ μό-
 20 νον τέμνειν, ἀλλὰ καὶ θραύειν τὰς σάρκας καὶ
 κατὰ τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ δόρατος σπαράττειν τὸ
 τραῦμα. αὐτοὶ δ' εἰσὶ τὴν πρόσοψιν καταπληκτι- 31
 κοὶ καὶ ταῖς φωναῖς βαρυνεῖς καὶ παντελῶς τρα-
 χύφωνοι, κατὰ δὲ τὰς ὁμιλίας βραχυλόγοι καὶ αἰνιγ-
 25 ματῖαι [καὶ τὰ πολλὰ αἰνιττόμενοι συνεκδοχικῶς]·
 πολλὰ δὲ λέγοντες ἐν ὑπερβολαῖς ἐπ' ἀξίησει μὲν
 ἑαυτῶν, μειώσει δὲ τῶν ἄλλων, ἀπειληταί τε καὶ

1 ὧν τοῖς μὲν D, τοῖς μὲν γὰρ v. 12 λαγκίας] ἀγκείας II
 13 πηχναῖας et 14 λειπούσας codices, corr. Reiske 17 μείζω II
 22 εἰσὶ] εἰς D 25 καὶ τὰ (κατὰ δὲ ADG) πολλὰ αἰνιττόμενοι
 (et v. 27 ἀπειληταί καὶ) del. Reiske, 27 *τε] δὲ cod.

ἀνατακτικοὶ καὶ τετραγράφημένοι ὑπάρχουσι, ταῖς δὲ
 2 διανοαῖς ὄξεις καὶ πρὸς μάθησιν οὐκ ἀφνεῖς. εἰσι
 δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ ποιηταὶ μελῶν, οὓς βάρδους
 ὀνομάζουσιν. οὗτοι δὲ μετ' ὀργάνων ταῖς λύραις
 ὁμοίων ᾄδοντες οὓς μὲν ὑμνοῦσιν, οὓς δὲ βλασφη- 5
 μοῦσι. φιλόσοφοί τε τινές εἰσι καὶ θεολόγοι περι-
 3 τῶς τιμώμενοι, οὓς θροονίδας ὀνομάζουσι. χρῶνται
 δὲ καὶ μάντεσιν, ἀποδοχῆς μεγάλης ἀξιοῦντες αὐ-
 τούς· οὗτοι δὲ διὰ τε τῆς οἰωνοσκοπίας καὶ διὰ
 τῆς τῶν λερείων θυσίας τὰ μέλλοντα προλέγουσι, 10
 καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἔχουσιν ὑπήκοον. μάλιστα δ'
 ὅταν περὶ τινων μεγάλων ἐπισκέπτωνται, παράδο-
 ξον καὶ ἄπιστον ἔχουσι νόμιμον· ἄνθρωπον γὰρ
 κατασπείσαντες τύπτουσι μαχαίρα κατὰ τὸν ὑπὲρ
 τὸ διάφραγμα τόπον, καὶ πεσόντος τοῦ πληγέντος 15
 ἐκ τῆς πτώσεως καὶ τοῦ σπαραγμοῦ τῶν μελῶν,
 ἔτι δὲ τῆς τοῦ αἵματος φύσεως τὸ μέλλον νοοῦσι,
 παλαιᾷ τινι καὶ πολυχρονίῳ παρατηρήσει περὶ τού-
 4 των πεπιστευκότες. ἔθος δ' αὐτοῖς ἔστι μηδένα
 θυσίαν ποιεῖν ἄνευ φιλοσόφου· διὰ γὰρ τῶν ἐμ- 20
 πείρων τῆς θείας φύσεως ὥσπερ εἰ τινων ὁμοφώ-
 νων τὰ χαριστήρια τοῖς θεοῖς φασὶ δεῖν προσφέ-
 ρειν, καὶ διὰ τούτων οἴονται δεῖν τάγαθὰ αἰτεῖσθαι.
 5 οὐ μόνον δ' ἐν ταῖς εἰρηνικαῖς χρεῖαις, ἀλλὰ καὶ
 κατὰ τοὺς πολέμους τούτοις μάλιστα πείθονται καὶ 25
 τοῖς μελωδοῦσι ποιηταῖς, οὐ μόνον οἱ φίλοι, ἀλλὰ
 καὶ οἱ πολέμιοι· πολλὰς δ' ἐν ταῖς παρατάξεσι
 πλησιαζόντων ἀλλήλοις τῶν στρατοπέδων καὶ τοῖς

7 θροονίδας Ortelius, σαρονίδας cod. 15 τόπον] ἦτοι
 τὸν λαμόν add. CN 17 ἔτι δὲ] ἐπὶ D 27 δ' A, om. cet.

ξίφεσιν ἀνατεταμένοις καὶ ταῖς λόγχοις προβεβλη-
 μέναις, εἰς τὸ μέσον οὗτοι προελθόντες παύουσιν
 αὐτούς, ὥσπερ τινὰ θηρία κατεπάσαντες. οὕτω καὶ
 355 παρὰ τοῖς ἀγριωτάτοις βαρβάροις ὁ θυμὸς εἴκει τῇ
 5 σοφίᾳ καὶ ὁ Ἄρης αἰδεῖται τὰς Μούσας.

Χρήσιμον δ' ἔστι διορίσαι τὸ παρὰ πολλοῖς 32
 ἀγνούμενον. τοὺς γὰρ ὑπὲρ Μασσαλίας κατοι-
 κοῦντας ἐν τῷ μεσογείῳ καὶ τοὺς παρὰ τὰς Ἄλ-
 πεις, ἔτι δὲ τοὺς ἐπὶ τάδε τῶν Πυρηναίων ὄρων
 10 Κελτοὺς ὀνομάζουσι, τοὺς δ' ὑπὲρ ταύτης τῆς Κελ-
 τικῆς εἰς τὰ πρὸς ἄρκτον νεύοντα μέρη παρὰ τε τὸν
 ὠκεανὸν καὶ τὸ Ἐρκύνιον ὄρος καθιδομένους καὶ
 πάντας τοὺς ἐξῆς μέχρι τῆς Σκυθίας Γαλάτας προσ-
 αγορεύουσιν· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πάλιν πάντα ταῦτα τὰ
 15 ἔθνη συλλήβδην μιᾷ προσηγορίᾳ περιλαμβάνουσιν,
 ὀνομάζοντες Γαλάτας ἅπαντας. αἱ δὲ γυναῖκες τῶν 2
 Γαλατῶν οὐ μόνον τοῖς μεγέθεσι παραπλήσιοι τοῖς
 ἀνδράσιν εἰσίν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἀλκαῖς ἐνάμιλλοι.
 τὰ δὲ παιδία παρ' αὐτοῖς ἐν γενετῆς ὑπάρχει πολιά
 20 κατὰ τὸ πλείστον· προβαίνοντα δὲ ταῖς ἡλικίαις εἰς
 τὸ τῶν πατέρων χρῶμα ταῖς χροαῖς μετασχηματί-
 ζεται. ἀγριωτάτων δ' ὄντων τῶν ὑπὸ τὰς ἄρκτους 3
 κατοικούντων καὶ τῶν τῇ Σκυθίᾳ πλησιοχώρων,
 φασὶ τινὰς ἀνθρώπους ἐσθίειν, ὥσπερ καὶ τῶν
 25 Πρεττανῶν τοὺς κατοικούντας τὴν ὀνομαζομένην
 Ἴριον. διαβεβοημένης δὲ τῆς τούτων ἀλκῆς καὶ ἀγριό- 4

2 προελθόντες D 3 καταπαύσαντες D 6 παρὰ πολ-
 λοῖς] παράδοξον ἄλλοις D 7 γὰρ om. D 8 παρὰ] περὶ II
 10 ὑπὲρ] ὑπὸ II 11 ἄρκτον Wurm (Müllenhoff d. Alt. II
 p. 178), βορέαν Madvig, νότον cod. 12 καθιδομένα II
 14 πάλιν om. EG, πάλαι Madvig 25 Πρεττανῶν v.

τητος, φασί τινες ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις τοὺς τὴν Ἀσίαν ἔπασαν καταδραμόντας, ὀνομαζομένους δὲ Κιμμερίους, τούτους εἶναι, βραχὺ τοῦ χρόνου τὴν λέξιν φθείραντος ἐν τῇ τῶν καλουμένων Κίμβρων προσηγορίᾳ. ζηλοῦσι γὰρ ἐκ παλαιοῦ ληστεύειν ἐπὶ τὰς ἀλλοτρίας χώρας ἐπερχόμενοι καὶ καταφρονεῖν ἀπάντων. οὗτοι γὰρ εἰσὶν οἱ τὴν μὲν Ῥώμην ἐλόντες, τὸ δὲ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς συλήσαντες, καὶ πολλὴν μὲν τῆς Εὐρώπης, οὐκ ὀλίγην δὲ καὶ τῆς Ἀσίας φορολογήσαντες, καὶ τῶν καταπολεμηθέντων τὴν χώραν κατοικήσαντες, οἱ διὰ τὴν πρὸς τοὺς Ἑλλήνων ἐπιπλοκὴν Ἑλληνογαλάται κληθέντες, τὸ δὲ τελευταῖον πολλὰ καὶ μεγάλα στρατόπεδα Ῥωμαίων συντόψαντες. ἀκολουθῶν δὲ τῇ κατ' αὐτοὺς ἀγριότητι καὶ περὶ τὰς θυσίας ἐκτόπως ἀσεβοῦσι τοὺς γὰρ κακούργους κατὰ πενταετηρίδα φυλάξαντες ἀνασκολοπίζουσι τοῖς θεοῖς καὶ μετ' ἄλλων πολλῶν ἀπαρχῶν καθαρίζουσι, πυρᾶς παμμεγέθεις κατασκευάζοντες. χρῶνται δὲ καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις ὡς ἱερεῖοις πρὸς τὰς τῶν θεῶν τιμὰς. τινὲς δ' αὐτῶν καὶ τὰ κατὰ πόλεμον ληφθέντα ζῆα μετὰ τῶν ἀνθρώπων ἀποκτείνουσιν ἢ κατακάουσιν ἢ τισιν ἄλλαις τιμωρίαις ἀφανίζουσι. γυναῖκας δ' ἔχοντες εὐειδεῖς ἤμιστα ταύταις προσέχουσιν, ἀλλὰ πρὸς τὰς τῶν ἀφρένων ἐπιπλοκὰς ἐκτόπως λυττώσιν. εἰώθασι δ' ἐπὶ δοραῖς θηρίων χαμαὶ καθεύδοντες ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν παρακοίτοις συγκυλισθεῖν. τὸ δὲ πάντων παραδοξότατον, τῆς ἰδίας εὐσημο-

6 τὰς] τῆς D 8 τὸ ἐν] ἐν D 14 καθ' αὐτοὺς v.
21 καὶ om. D 22 ἀποκτείνουσιν D

σύνης ἀφροντιστοῦντες τὴν τοῦ σώματος ὥραν ἐτέροις ἐνκόλως προέονται, καὶ τοῦτο αἰσχρὸν οὐχ ἡγοῦνται, ἀλλὰ μᾶλλον ὅταν τις αὐτῶν χαριζομένων μὴ προσδέξῃται τὴν διδομένην χάριν, ἄτιμον ἡγοῦνται.

Ἡμεῖς δ' ἀρκούντως περὶ Κελτῶν εἰρηκότες μεταβίβασομεν τὴν ἱστορίαν ἐπὶ τοὺς πλησιοχώρους τούτοις Κελτίβηρας. οὗτοι γὰρ τὸ παλαιὸν περὶ τῆς χώρας ἀλλήλοις διαπολεμήσαντες, οἱ τε Ἴβηρες καὶ οἱ Κελτοί, καὶ μετὰ ταῦτα διαλυθέντες καὶ τὴν χώραν κοινῇ κατοικήσαντες, ἔτι δ' ἐπιγαμίας πρὸς ἀλλήλους συνθέμενοι, διὰ τὴν ἐπιμιξίαν ταύτης ἔτυχον τῆς προσηγορίας. θυεῖν δ' ἔθνων ἀκίμωνι μισθῶν καὶ χώρας ὑποκειμένης ἀγαθῆς, συνέβη τοὺς Κελτίβηρας ἐπὶ πολὺ τῇ δόξῃ προελθεῖν, καὶ Ῥωμαίοις πολλοὺς χρόνους ἀντιταξαμένους μόγις καταπολεμηθῆναι. δοκοῦσι δ' οὗτοι κατὰ τοὺς πόλεμους οὐ μόνον ἵππεις ἀγαθοὺς, ἀλλὰ καὶ πεζοὺς παρέχεσθαι διαφόρους ταῖς ἀλκαῖς καὶ ταῖς καρτερίαις. φοροῦσι δ' οὗτοι σάγους μέλανας τραχεῖς καὶ παραπλήσιον ἔχοντας τὸ ἔριον ταῖς αἰγίαις θριξίν. ὀπλίζονται δὲ τινες τῶν Κελτιβήρων Γαλατικοῖς θυρεοῖς κούφοις, τινὲς δὲ κυρταῖς κυλοτερέσιν ἀσπίδων ἐχούσαις τὰ μεγέθη, καὶ περὶ τὰς κνήμας τριχίνας εἰλοῦσι κνημίδας, περὶ δὲ τὰς κεφαλὰς κρᾶνη χαλκᾶ περιτίθενται φοινικίαις ἡσκημένα λόφοις. ξίφη δ' ἀμφίστομα καὶ σιδήρω δια-

2 ἐνκόπως ἐτέροις CFG 6 περὶ] τῶν add. v. 11
οἰκίσαντες D 13 ταύτης ἔτυχον] λέγονται ταύτης τοχεῖν C
21 αἰγίαις D

φόρῳ κεχαλκευμένα φοροῦσιν, ἔχοντες σπιθαμιαίας
 παραξιφίδας, αἷς χρῶνται κατὰ τὰς ἐν ταῖς μάχαις
 4 συμπλοκάς. ἴδιον δέ τι παρ' αὐτοῖς ἐστὶ περὶ τὴν
 τῶν [ὄπλων καὶ] ἀμυντηρίων κατασκευὴν· ἐλάσματα
 γὰρ σιδήρου κατακρύπτουσιν εἰς τὴν γῆν, καὶ ταῦτα 5
 ἔῳσι μέχρι ἂν ὕτου διὰ τὸν χρόνον τοῦ ἰοῦ περι-
 φαγόντος τὸ ἀσθενὲς τοῦ σιδήρου καταλειφθῆ τὸ
 στερεώτατον, ἐξ οὗ κατασκευάζουσι διάφορα ξίφη
 καὶ τᾶλλα τὰ πρὸς πόλεμον ἀνήκοντα. τὸ δ' οὕτω
 κατασκευασθὲν ὄπλον πᾶν τὸ ὑποπεσὸν διαιρεῖ, ἀφ' 10
 οὔπερ οὔτε θυρεὸς οὔτε κράνος οὔτε ὄστον ὑπο-
 μένει τὴν πληγὴν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀρετῆς
 5 τοῦ σιδήρου. διμάχαι δ' ὄντες, ἐπειδὴν ἀπὸ τῶν
 ἵππων ἀγωνισάμενοι νικήσωσι, καταπηδῶντες καὶ
 τὴν τῶν πεζῶν τάξιν μεταλαμβάνοντες θαναμαστὰς 15
 ποιοῦνται μάχας. ἴδιον δέ τι καὶ παράδοξον νόμι-
 μον παρ' αὐτοῖς ἐστίν· ἐπιμελεῖς γὰρ ὄντες καὶ
 καθάρειοι ταῖς διαίταις ἐν ἔργον ἐπιτηδεύουσι βά-
 ναυσον καὶ πολλῆς ἀκαθαρσίας κεκοινωνηκόσ· παρ'
 ἕκαστα γὰρ τὸ σῶμα λούσιν οὖρον, καὶ τοὺς ὀδόν- 20
 τας παρατρέβοντες ταύτην ἠγοῦνται θεραπείαν εἶναι
 34 τοῦ σώματος. τοῖς δ' ἦθεσι πρὸς μὲν τοὺς κακούρ-
 γους καὶ πολεμίους ὑπάρχουσιν ὄμοι, πρὸς δὲ τοὺς
 ξένους ἐπιεικεῖς καὶ φιλόφρονες. τοὺς γὰρ ἐπι-
 δημήσαντας ξένους ἅπαντες ἀξιοῦσι παρ' αὐτοῖς 25
 ποιῆσθαι τὰς καταλύσεις καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀμίλ-

1 σπιθαμιαίας II 4 ὄπλων καὶ del. Eich., πολλῶν
 ὄπλων καὶ D (cf. III 54, 3); f. καὶ περὶ τὴν τῶν ἀμυντηρίων
 (vel ἄλλων) ὄπλων 13 διμάχαι A, δύσμαχοι B, διμάχαιοι
 cet. 18 καθάρειοι D 25 ἅπαντας cod., corr. Dind.

λῶνται περὶ τῆς φιλοξενίας· οἷς δ' ἂν οἱ ξένοι συν-
 ακολουθήσωσι, τούτους ἐπαινοῦσι καὶ θεοφιλεῖς
 ἠγοῦνται. τροφαῖς δὲ χρῶνται κρέασι παντοδαποῖς 2
 καὶ δαφιλέσι καὶ οἰνομέλιτος πόματι, χορηγούσης
 5 τῆς χώρας τὸ μὲν μέλι παμπληθές, τὸν δ' οἶνον
 παρὰ τῶν ἐπιπλεόντων ἐμπόρων ὠνούμενοι. χαριέ- 3
 στατον δὲ τῶν πλησιοχώρων ἔθνων [αὐτοῖς] ἐστὶ τὸ
 τῶν Οὐακκαίων ὀνομαζομένων σύστημα· οὗτοι γὰρ
 καθ' ἕκαστον ἔτος διαιρούμενοι τὴν χώραν γεωρ-
 10 γοῦσι, καὶ τοὺς καρποὺς κοινοποιούμενοι μεταδι-
 δόασιν ἕκαστῳ τὸ μέρος, καὶ τοῖς νοσφισαμένοις τι
 γεωργοῖς θάνατον τὸ πρόστιμον τεθείκασιν. τῶν δ' 4
 Ἰβήρων ἀλκιμώτατοι μὲν εἰσὶν οἱ καλούμενοι Αν-
 σιτανοί, φοροῦσι δ' ἐν τοῖς πολέμοις πέλτας μικρὰς
 15 παντελῶς, διαπεπλεγμένας νεύροις καὶ δυναμέναις
 σκέπειν τὸ σῶμα περιττότερον διὰ τὴν στερεότητα·
 ταύτην δ' ἐν ταῖς μάχαις μεταφέροντες εὐλύτως
 ἄλλοτε ἄλλως ἀπὸ τοῦ σώματος διακρούονται φιλο-
 5 τέχνως πᾶν τὸ φερόμενον ἐπ' αὐτοὺς βέλος. χρῶν-
 20 ται δὲ καὶ σαννίοις ὀλοσιδήροις ἀγκιστρῶδεσι, φο-
 ροῦσι δὲ κράνη καὶ ξίφη παραπλήσια Κελτιβηρσίν.
 ἀκοντίζουσι δ' εὐστόχως καὶ μακρὰν, καὶ καθόλου
 καρτεροπληγεῖς ὑπάρχουσιν. εὐκίνητοι δ' ὄντες καὶ
 25 δὲ τὰς ἐν ταῖς συστάσεσι τῶν δεινῶν ὑπομονὰς
 πολὺν λείπονται τῶν Κελτιβήρων. ἐπιτηδεύουσι δὲ

1 ξενίας II 5 μὲν om. v. παμπληθεῖ D 7 αὐ-
 τοῖς om. D 8 οὐακκαίων D ὀνομαζόμενον cod., corr.
 Steph. 12 τὸ om. A δ' Ἰβήρων] δὲ Κίμβρων II 23
 καρτεροπλήγης II

κατὰ μὲν τὴν εἰρήνην ὄρησίν τινα κούφην καὶ
 περιέχουσαν πολλὴν εὐτονίαν σκελῶν, ἐν δὲ τοῖς
 πολέμοις, πρὸς ἑνθμὸν ἐμβαίνουσιν καὶ παιᾶνας
 6 ἄδουσιν, ὅταν ἐπίωσι τοῖς ἀντιτεταγμένοις. ἴδιον
 δέ τι παρὰ τοῖς Ἰβηροῖσι καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς Αν- 5
 σιτανοῖς ἐπιτηδεύεται· τῶν γὰρ ἀκμαζόντων ταῖς
 ἡλικίαις οἱ μάλιστα ἀπορώτατοι ταῖς οὐσίαις, θώμη
 δὲ σώματος καὶ θράσει διαφέροντες, ἐφοδιάσαντες
 αὐτοὺς ἀλκῇ καὶ τοῖς ὄπλοις εἰς τὰς ὄρεινὰς δυσχω-
 ρίας ἀθροίζονται, συστήματα δὲ ποιήσαντες ἀξιό- 10
 λογα κατατρέχουσι τὴν Ἰβηρίαν καὶ ληστεύοντες 358
 πλούτους ἀθροίζουσι· καὶ τοῦτο διατελοῦσι πράτ-
 τοντες μετὰ πάσης καταφρονήσεως· κούφοις γὰρ
 χρώμενοι καθοπλισμοῖς καὶ παντελῶς ὄντες ἐνκί-
 νητοι καὶ ὄξεις δυσχειρότατοι τοῖς ἄλλοις εἰσί. 15

7 καθόλου δὲ τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι δυσχωρίας καὶ τραχύ-
 τητας ἠγνούμενοι πατρίδας εἶναι, εἰς ταύτας κατα-
 φεύγουσι, δυσδιεξόδους οὖσας μεγάλοις καὶ βαρέσι
 στρατοπέδοις. διὸ καὶ Ῥωμαῖοι πολλάκις ἐπ' αὐτοὺς
 στρατεύσαντες τῆς μὲν πολλῆς καταφρονήσεως ἀπέ- 20
 στησαν αὐτούς, εἰς τέλος δὲ τὰ ληστήρια καταλῦσαι
 πολλάκις φιλοτιμηθέντες οὐκ ἠδυνήθησαν.

35 Ἐπεὶ δὲ τὰ περὶ τῶν Ἰβήρων διήλθομεν, οὐκ
 ἀνοίκειον εἶναι διαλαμβάνομεν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ
 μετὰλλων ἀργυρείων διελεῖν· αὕτη γὰρ ἡ χώρα 25
 σχεδὸν τι πλείστον καὶ κάλλιστον ἔχει μεταλλευό-
 μενον ἀργυρον καὶ πολλὰς τοῖς ἐργαζομένοις παρ-
 2 ἔχεται προσόδους. εἰρηται μὲν οὖν ἡμῖν καὶ ἐν

9 ξαντοὺς A, αὐτοὺς cet. 15 δυσχειρότατοι D (ut
 Schaefer), δυσχερώτατοι CFG 27 ἀργύριον v.

ταῖς πρὸ ταύτης βίβλοις ἐν ταῖς περὶ Ἡρακλέους
 πράξεσι τὰ κατὰ τὴν Ἰβηρίαν ὄρη τὰ καλούμενα
 Πυρηναῖα· ταῦτα δὲ καὶ κατὰ τὸ ὕψος καὶ κατὰ τὸ
 μέγεθος ὑπάρχει διάφορα τῶν ἄλλων· παρήκει γὰρ
 5 ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν μεσημβρίαν θαλάττης σχεδὸν
 ἄχρι πρὸς τὸν ὑπὸ τὰς ἄρκτους ὠκεανόν, διείργοντα
 δὲ τὴν Γαλατίαν καὶ τὴν Ἰβηρίαν, ἔτι δὲ τὴν Κελ-
 τιβηρίαν, παρεκτείνει σταδίους ὡς τρισχιλίους. πολ- 3
 λῶν δ' ὄντων ἐν αὐτοῖς δρυμῶν καὶ πυκνῶν τοῖς
 10 δένδροις, φασὶν ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις ὑπὸ τινων
 νομέων ἀφέντων πῦρ κατακαῆναι παντελῶς ἄπα-
 σαν τὴν ὄρεινὴν χώραν· διὸ καὶ συχνὰς ἡμέρας
 συνεχῶς πυρὸς ἐπιπλέγοντος καῆναι τὴν ἐπιφά-
 νειαν τῆς γῆς, καὶ τὰ μὲν ὄρη διὰ τὸ συμβεβηκὸς
 15 κληθῆναι Πυρηναῖα, τὴν δ' ἐπιφάνειαν τῆς κατα-
 κεκαυμένης χώρας ἀργύρον ἑσθῆναι πολλῶ, καὶ χω-
 νευθείσης τῆς φύσεως, ἐξ ἧς ὁ ἀργυρος κατασκευά-
 ζεται, φύσας γενέσθαι πολλοὺς ἀργύρου καθαροῦ.
 τῆς δὲ τούτου χρείας ἀγνοουμένης παρὰ τοῖς ἐγγω- 4
 20 ρίοις, τοὺς Φοίνικας ἐμπορίαις χρωμένους καὶ τὸ
 γεγονός μαθόντας ἀγοράζειν τὸν ἀργυρον μικρᾶς
 τινος ἀντιδόσεως ἄλλων φορτίων. διὸ δὴ τοὺς
 Φοίνικας μετακομίζοντας εἰς τε τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν
 25 Ἀσίαν καὶ τᾶλλα πάντα ἔθνη μεγάλους περιποιή-
 σασθαι πλούτους. ἐπὶ τοσοῦτο δὲ τοὺς ἐμπόρους
 διατεῖναι τῆς φιλοκερδίας, ὥστε ἐπειδὴν καταγό-
 μων ὄντων τῶν πλοίων περιττεῦν πολλὸς ἀργυρος,

7 δὲ add. Eich. (τε Reiske) 8 παρατείνει D 9
 αὐτοῖς] αὐτῇ Π 13 πρὸς] τοῦ πρὸς Eich. 21 γεγο-
 νός] γένος D 24 πλούτους περιποιήσασθαι D

ἐκκόπτειν τὸν ἐν ταῖς ἀγκύραις μόλιβδον, καὶ ἐκ
 τοῦ ἀργύρου τὴν ἐκ τοῦ μόλιβδου χρῆσαν ἀλλάττε-
 5 σθαι. διόπερ ἐπὶ πολλοὺς χρόνους οἱ Φοίνικες διὰ
 τῆς τοιαύτης ἐμπορίας ἐπὶ πολὺ λαβόντες αὔξησιν 359
 ἀποικίας πολλὰς ἀπέστειλαν, τὰς μὲν εἰς Σικελίαν 5
 καὶ τὰς σύνεγγυς ταύτης νήσους, τὰς δ' εἰς τὴν Λι-
 36 βύην καὶ Σαρδόνια καὶ τὴν Ἰβηρίαν. ὕστερον δὲ
 πολλοῖς χρόνοις οἱ μὲν Ἰβηρες μαθόντες τὰ περὶ
 τὸν ἄργυρον ἰδιώματα κατεσκεύασαν ἀξιόλογα μέ-
 ταλλα· διόπερ ἄργυρον κάλλιστον καὶ σχεδόν τι 10
 πλεῖστον κατασκευάζοντες μεγάλας ἐλάμβανον προσ-
 ὄδους, ὃ δὲ τρόπος τῆς μεταλλείας καὶ τῶν ἔργων
 2 τοιοῦτός τις ἐστὶ παρὰ τοῖς Ἰβηροῖν. ὄντων χαλ-
 κοῦ καὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου μετάλλων θαναμαστῶν,
 οἱ μὲν ἐργαζόμενοι τὰ χαλκουργεῖα τὸ τέταρτον μέ- 15
 ρος χαλκοῦ καθαροῦ ἐκ τῆς ὀρυττομένης γῆς λαμ-
 βάνουσι, τῶν δ' ἄργυρευόντων τινὲς ἰδιωτῶν ἐν
 τρισὶν ἡμέραις Εὐβοϊκῶν ἐξάιρουσι τάλαντον· πᾶσα
 γὰρ ἡ βῶλος ἐστὶ ψήγματος συμπεπηγότος καὶ ἐπο-
 λάμποντος μεστή. διὸ καὶ θαυμάσαι τις ἂν τὴν τε 20
 τῆς χώρας φύσιν καὶ τὴν φιλοπονίαν τῶν ἐργαζο-
 3 μένων αὐτὴν ἀνθρώπων. τὸ μὲν οὖν πρῶτον οἱ
 τυχόντες τῶν ἰδιωτῶν προσεκαρτέρουσι τοῖς μετάλ-
 λοις, καὶ μεγάλους ἀπεφέρουσι πλούτους διὰ τὴν
 ἐτοιμότητα καὶ δαψίλειαν τῆς ἀργυρίτιδος γῆς· ὕστε- 25
 ρον δὲ τῶν Ῥωμαίων κρατησάντων τῆς Ἰβηρίας,
 πλῆθος Ἰταλῶν ἐπεπόλασε τοῖς μετάλλοις, καὶ με-

4 *ἐπὶ πολὺ λαβόντες] ἐπὶ πολὺν λαβόντες χρόνον cod.,
 πολλὴν λαβόντες Wess. 6 ταύτη FG 7 τὴν om. Bek.
 13 χαλκοῦ f. del. 17 ἀργυρευόντων A, (et Strab. p. 147),
 ἀργυρευτῶν cet. 27 Ἰταλικῶν C, Ἰταλικῶν FG

γάλους ἀπεφέρουσι πλούτους διὰ τὴν φιλοκερδίαν.
 ὠνούμενοι γὰρ πλῆθος ἀνδραπόδων παραδιδάσι 4
 τοῖς ἐφεστηκόσι ταῖς μεταλλικαῖς ἐργασίαις· οὗτοι
 δὲ κατὰ πλείονας τόπους ἀνοίξαντες στόμια καὶ
 5 κατὰ βάθους ὀρύττοντες τὴν γῆν ἐρευνῶσι τὰς πο-
 λυαργύρους καὶ πολυχρῦσους πλάκας τῆς γῆς· κα-
 ταβαίνοντές τε οὐ μόνον εἰς μῆκος, ἀλλὰ καὶ εἰς
 βάθος παρεκτείνοντες ἐπὶ πολλοὺς σταδίους τὰ ὀρύγ-
 10 ματα, καὶ πλαγίας καὶ σκολιὰς διαδύσεις ποικίλως
 μεταλλουργοῦντες, ἀνάγουσιν ἐκ βυθῶν τὴν τὸ κέρ-
 37 δος αὐτοῖς παρεχομένην βῶλον. μεγάλην δ' ἔχει 37
 παραλλαγὴν τὰ μέταλλα ταῦτα συγκρινόμενα τοῖς
 κατὰ τὴν Ἀττικὴν. ἐκεῖνα μὲν γὰρ οἱ μεταλλεύοντες
 καὶ πρὸς ταῖς ἐργασίας μεγάλας προτέμενοι δαπάναις
 15 ἃ μὲν ἤλπισαν ἐνίοτε λαβεῖν οὐκ ἔλαβον, ἃ δ' εἶχον
 ἀπέβαλον, ὥστε δοκεῖν αὐτοὺς ὥσπερ αἰνίγματος
 τρόπον ἀτυχεῖν· οἱ δὲ κατὰ τὴν Σπανίαν μεταλ- 2
 λουργοὶ ταῖς ἐλπίσι μεγάλους σωρεύουσι πλούτους
 ἐκ τούτων τῶν ἐργασιῶν. τῶν γὰρ πρώτων ἔργων
 20 ἐπιτυγχανομένων διὰ τὴν τῆς γῆς εἰς τοῦτο τὸ γέ-
 νος ἀρετὴν αἰεὶ μᾶλλον εὐρίσκουσι λαμπροτέρας
 φλέβας, γεμούσας ἀργύρου τε καὶ χρυσοῦ· πᾶσα
 γὰρ ἡ σύνεγγυς γῆ διαπέπλεκται πολυμερῶς τοῖς
 360 ἐλιγμοῖς τῶν ῥάβδων. ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ βάθους 3
 25 ἐμπύπτουσι ποταμοῖς ῥέουσιν ὑπὸ τὴν γῆν, ἃν τῆς
 βίας περιγίνονται διακόπτοντες τὰς φύσεις αὐτῶν

5 βάθος F 7 εἰς β.] ἐπὶ τὸ β. II 9 πλαγίους II
 σκολιούς D 14 πρὸς om. A 17 Ἰσπανίαν II 18 ταῖς
 ἐλπίσι del. Bek., ἀπολούθως add. Wurm; οὐ ταῖς ἐλπίαν,
 ἀλλὰ τῶ ἔργῳ Reiske 24 βάθος D

τὰς ἐμπιπτούσας τοῖς ὀρύγμασι πλαγίως. ταῖς γὰρ ἀδιαφεύστοις τοῦ κέρδους προσδοκίαις πιεζόμενοι πρὸς τὸ τέλος ἄγρουσι τὰς ἰδίας ἐπιβολάς, καὶ τὸ πάντων παραδοξότατον, ἀπαρύτουσι τὰς ὄψεις τῶν ὕδατων τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λεγομένοις κοχλῆαις, οὗς ⁵ Ἀρχιμήδης ὁ Συρακόσιος εὗρεν, ὅτε παρέβαλεν εἰς Αἴγυπτον· διὰ δὲ τούτων συνεχῶς ἐκ διαδοχῆς παραδιδόντες μέχρι τοῦ στομίον, τὸν τῶν μετάλλων τόπον ἀναξηραίνουσι καὶ κατασκευάζουσιν εὐθετον ⁴ πρὸς τὴν τῆς ἐργασίας πραγματείαν. φιλοτέχνον ¹⁰ δ' ὄντος τοῦ ὀργάνου καθ' ὑπερβολὴν, διὰ τῆς τυχοῦσης ἐργασίας ἄπλετον ὕδωρ ἀναρριπτεῖται παραδόξως, καὶ πᾶν τὸ ποτάμιον ἔρδμα ἑαδίως ἐκ βυθοῦ πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν ἐκχεῖται. θανατάσαι δ' ἂν τις εἰκότως τοῦ τεχνίτου τὴν ἐπίνοιαν οὐ μόνον ¹⁵ ἐν τούτοις, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς καὶ μείζουσι, διαβεβοημένοις κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ὅταν ἐπὶ τὴν Ἀρχιμήδους ἡλικίαν ³⁸ ἔλθωμεν ἀκριβῶς διέξιμεν. οἱ δ' οὖν ταῖς ἐργασίαις τῶν μετάλλων ἐνδιατρίβοντες τοῖς μὲν ²⁰ κυρίως ἀπίστους τοῖς πλήθεσι προσόδους περιποιούσιν, αὐτοὶ δὲ κατὰ γῆς ἐν τοῖς ὀρύγμασι καὶ καθ' ἡμέραν καὶ νύκτα καταξαινόμενοι τὰ σώματα, πολλοὶ μὲν ἀποθνήσκουσι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς κακοπαθείας· ἄνεσις γὰρ ἢ παῦλα τῶν ἔργων οὐκ ²⁵ ἔστιν αὐτοῖς, ἀλλὰ [ταῖς] τῶν ἐπιστατῶν πληγαῖς

⁴ ἀπαρύτουσι D, ἀπορύττουσι γὰρ v. (c. 32, 7) ⁹ εὐθετον] ἐντεχνον Π ¹⁰ πρὸς τὴν τῆς] τὴν πρὸς τὰς D(C) ¹⁸ τὰ om. DF ²⁰ διατρίβοντες D ²² οὗτοι D ²³ καθ'] μεθ' Dind. ²⁶ ταῖς delevi

ἀναγκαζόντων ὑπομένειν τὴν δεινότητα τῶν κακῶν ἀτυχῶς προΐενται τὸ ζῆν, τινὲς δὲ ταῖς δυνάμεσι τῶν σωμάτων καὶ ταῖς τῶν ψυχῶν καρτερίαις ὑπομένοντες πολυχρόνιον ἔχουσι τὴν ταλαιπωρίαν· αἰρετώτερος γὰρ αὐτοῖς ὁ θάνατός ἐστι τοῦ ζῆν διὰ ⁵ τὸ μέγεθος τῆς ταλαιπωρίας. πολλῶν δ' ὄντων ² περὶ τὰς προειρημένας μεταλλείας παραδόξων, οὐχ ἥμιστ' ἂν τις θανατάσαιε διότι τῶν μεταλλουργείων οὐδὲν πρόσφατον ἔχει τὴν ἀρχὴν, πάντα δ' ὑπὸ ¹⁰ τῆς Καρχηδονίων φιλαργυρίας ἀνεφάθη καθ' ὃν καιρὸν καὶ τῆς Ἰβηρίας ἐπεκράτου. ἐκ τούτων γὰρ ἔσχον τὴν ἐπὶ πλέον αὐξήσιν, μισθοῦμενοι τοὺς κρατίστους στρατιώτας καὶ διὰ τούτων πολλοὺς καὶ ³ μεγάλους πολέμους διαπολεμήσαντες. καθόλου γὰρ ³ αἱ Καρχηδόνιοι διεπολέμονν οὔτε πολιτικοῖς στρατιώταις οὔτε τοῖς ἀπὸ τῶν συμμάχων ἀθροισμένοις ¹⁵ πεποιθότες, ἀλλὰ καὶ Ῥωμαίους καὶ Σικελιώτας καὶ τοὺς κατὰ τὴν Λιβύην οἰκοῦντας εἰς [τοὺς] μεγίστους ³⁶¹ ἦγον κινδύνους καταπλουτομαχοῦντες ἅπαντας διὰ ²⁰ τὴν ἐκ τῶν μετάλλων γινομένην εὐπορίαν. δεινοὶ γάρ, ὡς εἴκειν, ὑπῆρξαν οἱ Φοίνικες ἐκ παλαιῶν χρόνων εἰς τὸ κέρδος εὐρεῖν, οἱ δ' ἀπὸ τῆς Ἰταλίας εἰς τὸ μηδὲν μηδενὶ τῶν ἄλλων καταλιπεῖν.

Γίνεται δὲ καὶ καττίτερος ἐν πολλοῖς τόποις τῆς ⁴ ²⁵ Ἰβηρίας, οὐκ ἐξ ἐπιπολῆς εὐρισκόμενος, ὡς ἐν ταῖς ἱστορίαις τινὲς τεθρυλήμασιν, ἀλλ' ὀρυττόμενος καὶ

⁴ πολυχρόνιον Dind., πολὺν χρόνον cod. ⁵ ὁ om. D ⁷ εἰρημένας Π ¹¹ καὶ om. v. ¹⁸ οἰκούντας — c. 39, 8 ^{σχεδιῶν} om. F ^{τοὺς} om. D ²³ μηδὲν add. Reiske ²⁴ κασαιτερ. cod. ²⁶ καὶ χωνευόμενος om. CEG (cf. Strab. p. 147)

1) Banne follen 2) die Unwissenheit derer 3) Unwissenheit
Hann. 56

χωνευόμενος ὁμοίως ἀργύρω τε καὶ χρυσῷ. ὑπεράνω
γὰρ τῆς τῶν Λυσιτανῶν χώρας ἔστι μέταλλα πολλὰ
τοῦ κατιτέρου, κατὰ τὰς προκειμένας τῆς Ἰβηρίας ἐν
τῷ ἄκρον ἠησίδης τὰς ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος
5 Κατιτερίδας ὀνομασμένας. πολλὸς δὲ καὶ ἐκ τῆς 5
Πρεττανικῆς νήσου διακομίζεται πρὸς τὴν κατ' ἀν-
τικρὸν κειμένην Γαλατίαν, καὶ διὰ τῆς μεσογείου
Κελτικῆς ἐφ' ἵππων ὑπὸ τῶν ἐμπόρων ἀγεται παρά
τε τοὺς Μασσαλιώτας καὶ εἰς τὴν ὀνομαζομένην
πόλιν Ναρθῶνα· αὕτη δ' ἔστιν ἄποικος μὲν Ῥω- 10
μαίων, διὰ δὲ τὴν εὐκαιρίαν [καὶ τὴν εὐπορίαν] μέ-
ριστον ἐμπόριον ἔχουσα τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις.
39 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰ κατὰ τοὺς Γαλάτας καὶ τοὺς
Κελτίβηρας, ἔτι δ' Ἰβηρας διήλθομεν, ἐπὶ τοὺς
Αἴγνας μεταβησόμεθα. οὗτοι γὰρ νέμονται μὲν 15
χώραν τραχείαν καὶ παντελῶς λυπρὰν, τοῖς δὲ πό-
νοις καὶ ταῖς κατὰ τὴν λειτουργίαν συνεχέσι κα-
κοπαθείαις ἐπίπονόν τινα βίον καὶ ἀτυχή ζῶσι.
2 καταδέδρον γὰρ τῆς χώρας οὐσης, οἱ μὲν αὐτῶν ὕλο-
τομοῦσι¹⁾ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας σιδηροφοροῦντες²⁾ ἐνεργ- 20
γοὺς³⁾ πελέκεις καὶ βαρεῖς, οἱ δὲ τὴν γῆν ἐργαζόμε-
νοι τὸ πλεον πέτρας λατομοῦσι διὰ τὴν ὑπερβολὴν
τῆς τραχύτητος⁴⁾ οὐδεμίαν γὰρ βῶλον τοῖς ἐργα-
λείοις ἀνασπῶσιν ἄνευ λίθου. καὶ τοιαύτην ἔχου-
τες ἐν τοῖς ἔργοις κακοπάθειαν τῇ συνεχείᾳ περι- 25
γίνονται τῆς φύσεως, καὶ πολλὰ μοχθήσαντες ὀλίγους

οἱ
4) πικρὰ

2 τῆς om. C 3 κασιτερ. cod. 5 Κασσιτερίδας v.
6 Βρεττανικῆς v. 11 καὶ τὴν εὐπορίαν del. Wurm; τὴν
om. D, ἐμπορείαν D^a 12 μέγιστην ἐμπορείαν D (cf. Strab.
p. 181) 14 ἔτι δ' Ἰβηρας ABDEN, om. cet. 15 μὲν om. v.
20 ἐνεργῶς D 25 συνεχείᾳ] συνηθεία F' (cf. XI 8, 2)

καρποὺς καὶ μόγις λαμβάνουσι. διὰ δὲ τὴν συν-
έχειαν τῶν γυμνασιῶν καὶ τὸ τῆς τροφῆς ἔλλιπές
τοῖς σώμασιν ὑπάρχουσιν ἰσχνολ καὶ εὔτοιοι. πρὸς
δὲ τὴν κακοπάθειαν ταύτην συνεργοὺς ἔχουσι τὰς
5 γυναῖκας, εἰδισμένας ἐπ' ἰσῆς τοῖς ἀνδράσιν ἐργά-
ζεσθαι. κνηγίας δὲ ποιοῦνται συνεχεῖς, ἐν αἷς 3
πολλὰ τῶν θηρίων χειρούμενοι τὴν ἐκ τῶν καρπῶν
σπᾶνιν διορθοῦνται. διόπερ ἐμβιοῦντες ὄρεσι χιο-
νοβολοιμένοις καὶ τραχύτητας ἀπίστους ὄρειβατεῖν
10 εἰσθότες, εὔτοιοι καὶ μυώδεις γίνονται τοῖς σώμα-
σιν. ἔνιοι δὲ διὰ τὴν παρ' αὐτοῖς σπανοκαρπίαν 4
πίνουσι μὲν ὕδωρ, σαρκοφαγοῦσι δὲ τὰς τῶν ἡμέ-
ρων τε καὶ ἀγρίων ζῴων σάρκας καὶ τῶν ἀπὸ τῆς
χώρας λαχάνων ἐμπίμπλανται, τὴν χώραν ἔχοντες
362¹⁵ ἄβατον τοῖς προσφιλεστάτοις τῶν θεῶν Διμήτρι
καὶ Διονύσῳ. νυκτερεύουσι δ' ἐπὶ τῆς χώρας σπα- 5
νίως μὲν ἐν τισιν εὐτελέσιν ἐπαύεσιν ἢ καλιᾶς,
τὰ δὲ πολλὰ ἐν ταῖς κοίλαις πέτραις καὶ σπηλαίοις
αὐτοφρέσι καὶ δυνάμενοις σκέπην ἱκανὴν παρῆχε-
20 σθαι. ἀκολουθῶς δὲ τούτοις καὶ τᾶλλα ποιοῦσι, 6
διαφυλάττοντες τὸν ἀρχαῖον καὶ ἀκατάσκεινον βίον.
καθόλου δ' ἐν τοῖς τόποις αἱ μὲν γυναῖκες ἀνδρῶν,
οἱ δ' ἄνδρες θηρίων ἔχουσιν εὔτοιαν καὶ ἀλκήν.
πολλάκις γοῦν φασιν ἐν ταῖς στρατείαις τὸν μέγι-
25 στον τῶν Γαλατῶν ὑπὸ Αἴγνος ἰσχνοῦ παντελῶς ἐκ
προκλήσεως μονομαχήσαντα ἀνηρῆσθαι. ὀπλισμὸν 7
δ' ἔχουσιν οἱ Αἴγνες ἐλαφρότερον τῶν Ῥωμαίων
τῇ κατασκευῇ· σκεπάξει γὰρ αὐτοὺς παραμήκης θυ-

5 ἀνδράσιν] ἀνοῖς D 9 ὄρειβατεῖν D 11 στενοκαρ-
πίαν D 18 καί] καὶ τοῖς v. 22 τόποις] πόνοις Madvig

ρεός εἰς τὸν Γαλατικὸν ἑνθμὸν δεδημιουργημένος
καὶ χιτῶν συνειλημμένος ζωστήρι, καὶ περιτίθεται
θηρίων δορὰς καὶ ξίφος σύμμετρον· τινὲς δ' αὐτῶν
διὰ τὴν ἐπιμιξίαν τῆς Ῥωμαίων πολιτείας μετεσχη-
μάτισαν τὸν ὄπλισμόν, ἕξομοιοῦντες ἑαυτοὺς τοῖς
8 ἡγουμένοις. θρασεῖς δ' εἰσὶ καὶ γενναῖοι οὐ μόνον
εἰς πόλεμον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ἐν τῷ βίῳ περι-
στάσεις τὰς ἐχούσας δεινότητος. ἔμπορευόμενοι γὰρ
πλέουσι τὸ Σαρδόνιον καὶ τὸ Λιβυκὸν πέλαγος,
ἑτοίμως ἑαυτοὺς ἑπιτοῦντες εἰς ἀβηθήτους κινδύ-
10 νους· σκάφεσι γὰρ χρώμενοι τῶν σχεδίων εὐτελε-
στέροις καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς κατὰ ναῦν χρησίμοις
ἤμιστα κατεσκευασμένοις ὑπομένουσι τὰς ἐκ τῶν
χειμῶνων φοβερωτάτας περιστάσεις καταπληκτικῶς.
40 Λεῖπεται δ' ἡμῖν εἰπεῖν περὶ τῶν Τυρρητῶν. 15
οὔτοι γὰρ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνδρεία διενεγκόντες
χώραν πολλὴν κατεκτήσαντο καὶ πόλεις ἀξιολόγους
καὶ πολλὰς ἔκτισαν. ὁμοίως δὲ καὶ ναυτικῶς δυ-
νάμειν ἰσχύσαντες καὶ πολλοὺς χρόνους θαλαττο-
κρατήσαντες τὸ μὲν παρὰ τὴν Ἰταλίαν πέλαγος ἀφ' 20
ἑαυτῶν ἐποίησαν Τυρρητικὸν προσαγορευθῆναι, τὰ
δὲ κατὰ τὰς πεζὰς δυνάμεις ἐκπονήσαντες τὴν τε
σάλπιγγα λεγομένην ἐξεῦρον, εὐχρηστοτάτην μὲν εἰς
τοὺς πολέμους, ἀπ' ἐκείνων δ' ὀνομασθεῖσαν Τυρ-
ρητὴν, τὸ τε περὶ τοὺς ἡγουμένους στρατηγούς 25
ἀξίωμα κατεσκεύασαν, περιθέντες τοῖς ἡγουμένοις

2 περιτίθεται D 5 αὐτοὺς D 9 Σαρδῶν II 10
ἑτοίμως D 13 κατεσκευασμένοι Schäfer 15 τυρρητῶν D
16 τὸ μὲν] περὶ τὸ D 21 τὰ] τὸ CD 23 λεγομένην
del. Wess. 25 στρατηγούς f. del.

θαβδούχους καὶ δίφρον ἐλεφάντινον καὶ περιπόρ-
φυρον τήβενναν, ἐν τε ταῖς οἰκίαις τὰ περιστάρα
πρὸς τὰς τῶν θεραπευόντων ὄχλων ταραχὰς ἐξεῦ-
5 ρον εὐχρηστίαν· ὧν τὰ πλείστα Ῥωμαῖοι μιμησάμε-
νοι καὶ πρὸς τὸ κάλλιον ἀδῆξαντες μετήνεγκαν
ἐπὶ τὴν ἰδίαν πολιτείαν. γράμματα δὲ καὶ φυσιο- 2
λογίαν καὶ θεολογίαν ἐξεπόνθησαν ἐπὶ πλεον, καὶ
τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἄν-
363 θρώπων ἐξειργάσαντο· διὸ καὶ μέχρι τῶν νῦν χρό-
10 νων οἱ τῆς οἰκουμένης σχεδὸν ὅλης ἡγούμενοι
θανμάζουσί τε τοὺς ἄνδρας καὶ κατὰ τὰς ἐν τοῖς
κεραυνοῖς διοσημείας τούτοις ἐξηγητὰς χρῶνται.
χώραν δὲ νεμόμενοι πάμφορον, καὶ ταύτην ἐξεργα- 3
ζόμενοι, καρπῶν ἀφθονίαν ἔχουσιν οὐ μόνον πρὸς
15 τὴν ἀρκοῦσαν διατροφὴν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀπόλαυ-
σιν θαψιλῆ καὶ τρυφὴν ἀνήκουσαν. παρατίθενται
γὰρ δις τῆς ἡμέρας τραπέζας πολυτελεῖς καὶ τἄλλα
τὰ πρὸς τὴν ὑπερβάλλουσαν τρυφὴν οἰκεία, στρω-
μνὰς μὲν ἀνθεινὰς κατασκευάζοντες, ἐκπωμάτων δ'
20 ἀργυρῶν παντοδαπῶν πλήθος καὶ τῶν διακονούν-
των οἰκετῶν οὐκ ὀλίγον ἀριθμὸν ἡτοιμακότες· καὶ
τούτων οἱ μὲν εὐπρεπεῖα διαφέροντες εἰσιν, οἱ δ'
ἑσθῆσι πολυτελεστέροις ἢ κατὰ δουλικὴν ἀξίαν κε-
κόσμηται. οἰκῆσεις τε παντοδαπὰς ἰδιαζούσας ἔχουσι 4
25 παρ' αὐτοῖς οὐ μόνον οἱ θεράποντες, ἀλλὰ καὶ τῶν
ἐλευθέρων οἱ πλείους. καθόλου δὲ τὴν μὲν ἐκ πα-

2 τιβένναν D, τὴν βένναν C περιστάρα v. 4 εὐχρηστα
αὐτ' εὐχρηστίαν παρέχοντα Steph. 5 κάλλιστον CFG 6
πολυτέλειαν D 15 ἀρκοῦσαν πρὸς τὴν Dind. (cf. II 4, 5,
59, 1) 19 μὲν] δ' D 24 οἰκῆσεις] ἀνέσεις Wurm 25
μόνον οἱ] μόνοι D θεράποντες] οἱ ἄρχοντες conicio

λαιῶν χρόνων παρ' αὐτοῖς ζηλουμένην ἀλικὴν ἀπο-
 βεβλήκασιν, ἐν πότοις δὲ καὶ ῥαθυμίαις ἀνάνδρως
 βιοῦντες οὐκ ἀλόγως τὴν τῶν πατέρων δόξαν ἐν
 5 τοῖς πολέμοις ἀποβεβλήκασιν. συνεβάλετο δ' αὐτοῖς
 πρὸς τὴν τρυφήν οὐκ ἐλάχιστον καὶ ἡ τῆς χώρας 5
 ἀρετὴ· πάμπορον γὰρ καὶ παντελῶς εὐγείων νεμό-
 μενοι παντὸς καρποῦ πλήθος ἀποθησανρίζουσιν.
 καθόλου γὰρ ἡ Τυρρηνία παντελῶς εὐγείων οὔσα
 πεδίοις ἀναπεπταμένοις ἐγκάθηται καὶ βουνοειδέσιν
 ἀναστήμασι τόπων διείληπται γεωργησίμοις· ὅγρ' 10
 δὲ μετρίως ἐστὶν οὐ μόνον κατὰ τὴν χειμερινὴν
 ὥραν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν τοῦ θερούου καιρὸν.

41 Ἐπεὶ δὲ περὶ τῆς πρὸς ἑσπέραν κεκλιμένης χώ-
 ρας καὶ τῆς πρὸς τὰς ἄρκτους νενευκίας, ἔτι δὲ 15
 τῶν κατὰ τὸν ὠκεανὸν νήσων διεξήλθομεν, ἐν μέ-
 ρει διεξιμεν περὶ τῶν κατὰ τὴν μεσημβρίαν νήσων
 τῶν ἐν ὠκεανῷ τῆς Ἀραβίας τῆς πρὸς ἀνατολὴν
 κεκλιμένης καὶ προσοριζούσης τῇ καλουμένῃ Κεδρω-
 2 σία. ἡ μὲν γὰρ χώρα πολλαῖς κόμαις καὶ πόλεσιν
 ἀξιολόγοις κατοικεῖται, καὶ τούτων αἱ μὲν ἐπὶ χωμά- 20
 των ἀξιολόγων κεῖνται, αἱ δ' ἐπὶ γεωλόφων ἢ πε-
 δίων καθιδρύνται· ἔχουσι δ' αὐτῶν αἱ μέγισται
 βασιλείαι κατεσκευασμένα πολυτελῶς, πλήθος οἰκη-
 3 τῶν ἔχοντα καὶ κτήσεις ἰκανάς. πᾶσα δ' αὐτῶν ἡ
 χώρα γέμει θρεμμάτων παντοδαπῶν, καρποφοροῦσα 25
 καὶ νομάς ἀφθόνοιας παρεχομένη τοῖς βοσκήμασι.
 ποταμοὶ τε πολλοὶ διαρρέοντες ἐν αὐτῇ πολλὴν ἀρ-

2 ἐν πότοις — ἀποβεβλήκασιν om. FM δὲ om. v. 4
 πολεμίοις D συνεβάλλετο v. 6 νεμόμενοι] χώραν add.
 CFG 10 τόπων] λόφων Dind. 19 γὰρ om. D 21 ἢ om. C

δεύουσι χώραν, συνεργοῦντες πρὸς τελείαν αὔξησιν
 τῶν καρπῶν. διὸ καὶ τῆς Ἀραβίας ἡ πρωτεύουσα
 364 τῇ ἀρετῇ προσηγορίαν ἔλαβεν οἰκίαν, εὐδαίμων
 ὀνομασθεῖσα. ταύτης δὲ κατὰ τὰς ἐσχατίας τῆς 4
 5 παρωκεανίτιδος χώρας κατ' ἀντικρὺ νῆσοι κεῖνται
 πλείους, ὧν τρεῖς εἶσιν ἄξιοι τῆς ἱστορικῆς ἀνα-
 γραφῆς, μία μὲν ἡ προσαγορευομένη Ἰερὰ, καθ'
 ἦν οὐκ ἔξεστι τοὺς τετελευτηκότας θάπτειν, ἑτέρα
 δὲ πλησίον ταύτης, ἀπέχουσα σταδίους ἑπτὰ, εἰς
 10 ἦν κομίζουσι τὰ σώματα τῶν ἀποθανόντων ταφῆς
 ἀξιοῦντες. ἡ δ' οὖν Ἰερὰ τῶν μὲν ἄλλων καρπῶν
 ἄμοιρός ἐστι, φέρει δὲ λιβανωτοῦ τοσοῦτο πλήθος,
 ὥστε διαρκεῖν καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην πρὸς τὰς
 τῶν θεῶν τιμὰς· ἔχει δὲ καὶ σμύρνης πλήθος διά-
 15 φορον καὶ τῶν ἄλλων θυμαμάτων παντοδαπὰς φύ-
 σεις, παρεχομένης πολλὴν εὐωδίαν. ἡ δὲ φύσις 5
 ἐστὶ τοῦ λιβανωτοῦ καὶ ἡ κατασκευὴ τοιάδε· δέν-
 δρον ἐστὶ τῷ μὲν μεγέθει μικρὸν, τῇ δὲ προσόψει
 τῇ ἀκάνθη τῇ Αἰγυπτία τῇ λευκῇ παρεμφερές, τὰ
 20 δὲ φύλλα τοῦ δένδρον ὅμοια τῇ ὀνομαζομένη Ἰτέα,
 καὶ τὸ ἄνθος ἐπ' αὐτῷ φύεται χρυσοειδές, ὃ δὲ
 λιβανωτὸς γινόμενος ἐξ αὐτοῦ ὀπίζεται ὡς ἂν δά-
 κρον. τὸ δὲ τῆς σμύρνης δένδρον ὅμοιον ἐστὶ 6
 τῇ σχίνῳ, τὸ δὲ φύλλον ἔχει λεπτότερον καὶ πυ-
 25 κνότερον. ὀπίζεται δὲ περισκαφείσης τῆς γῆς ἀπὸ
 τῶν ῥιζῶν, καὶ ὅσα μὲν αὐτῶν ἐν ἀγαθῇ γῇ πέφυ-
 κεν, ἐκ τούτων γίνεται δις τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἕαρος
 καὶ θερούου· καὶ ὁ μὲν πυρρὸς ἕαρινὸς ὑπάρχει διὰ

1 συνελοῦντες II 9 ἑπτὰ AD, ὡς ἑπτὰ cet. 13 τὴν
 om. D

τὰς δροσούς, ὁ δὲ λευκὸς θερινὸς ἐστὶ. τοῦ δὲ
 παλιούρου συλλέγουσι τὸν καρπὸν, καὶ χρῶνται
 βρωτοῖς καὶ ποτοῖς καὶ πρὸς τὰς κοιλίας τὰς ῥεού-
 42 σας φαρμάκω. διήρηται δὲ τοῖς ἔγχωροις ἡ χώρα,
 καὶ ταύτης ὁ βασιλεὺς λαμβάνει τὴν κρατίστην, καὶ 5
 τῶν καρπῶν τῶν γινομένων ἐν τῇ νήσῳ δεκάτην
 λαμβάνει. τὸ δὲ πλάτος τῆς νήσου φασὶν εἶναι
 2 σταδίων ὡς διακοσίων. κατοικοῦσι δὲ τὴν νήσον
 οἱ καλούμενοι Παρχαῖοι, καὶ τὸν τε λίβανωτὸν καὶ
 τὴν σμύρναν κομίζουσιν εἰς τὸ πέραν καὶ πωλοῦσι 10
 τοῖς τῶν Ἀράβων ἐμπόροις, παρ' ὧν ἄλλοι τὰ [τοι-
 αῦτα] φορτία ἀνούμενοι διακομίζουσιν εἰς τὴν Φοι-
 νικήν καὶ Κοίλην Συρίαν, ἔτι δ' Αἴγυπτον, τὸ δὲ
 τελευταῖον ἐκ τούτων τῶν τόπων ἐμποροὶ διακομί-
 8 ζουσιν εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. ἔστι δὲ καὶ ἄλλη 15
 νήσος μεγάλη, τῆς προειρημένης ἀπέχουσα σταδίου
 τριάκοντα, εἰς τὸ πρὸς ἕω μέρος τοῦ ὠκεανοῦ κει-
 μένη, τῷ μήκει πολλῶν τινῶν σταδίων· ἀπὸ γὰρ
 τοῦ πρὸς ἀνατολὰς ἀνήκοντος ἀκρωτηρίου φασὶ θεω-
 ρεῖσθαι τὴν Ἰνδικὴν ἀέριον διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ³⁶⁵₂₀
 4 διαστήματος. ἔχει δ' ἡ Παρχαία κατ' αὐτὴν πολλὰ
 τῆς ἱστορικῆς ἀναγραφῆς ἄξια. κατοικοῦσι δ' αὐ-
 τὴν ἀτόχθονες μὲν οἱ Παρχαῖοι λεγόμενοι, ἐπή-
 λυδες δ' Ὀκεανῆται καὶ Ἰνδοὶ καὶ Σκύθαι καὶ Κορή-
 5 τες. πόλις δ' ἐστὶν ἀξιόλογος ἐν αὐτῇ, προσαγο- 25
 ρουμένη μὲν Πανάρα, εὐδαιμονία δὲ διαφέρονσα.
 οἱ δὲ ταύτην οἰκοῦντες καλοῦνται μὲν λέγεται τοῦ
 Διὸς τοῦ Τριφυλίου, μόνοι δ' εἰσὶ τῶν τὴν Παρχ-

¹ θερινός] χειμερινός CFG 11 τοιαῦτα om. D 21
 καθ' αὐτὴν FG, om. C 28 τριφυλίου D

χαίαν χώραν οἰκούντων αὐτόνομοι καὶ ἀβασίλευτοι.
 ἄρχοντας δὲ καθιστᾶσι κατ' ἐνιαυτὸν τρεῖς· οὗτοι
 δὲ θανάτου μὲν οὐκ εἰσὶ κύριοι, τὰ δὲ λοιπὰ πάντα
 διακρίνουσι· καὶ αὐτοὶ δὲ οὗτοι τὰ μέγιστα ἐπὶ τοῖς
 5 ἱερεῖς ἀναφέρουσιν. ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς πόλεως ἀπέ- 6
 χει σταδίου ὡς ἐξήκοντα ἱερὸν Διὸς Τριφυλίου,
 κείμενον μὲν ἐν χώρᾳ πεδιάδι, θαυμαζόμενον δὲ
 μάλιστα διὰ τε τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὴν πολυτέλειαν
 τῆς κατασκευῆς καὶ τὴν τῶν τόπων εὐφυΐαν. τὸ ⁴³
 10 μὲν οὖν περὶ τὸ ἱερὸν πεδίου σννηρηφές ἐστὶ παν-
 τοίοις δένδροισιν, οὐ μόνον καρποφόροις, ἀλλὰ καὶ
 τοῖς ἄλλοις τοῖς δυναμένοις τέρπειν τὴν ὄρασιν·
 κυπαρίττων τε γὰρ ἐξαισίαν τοῖς μεγέθεσι καὶ πλα-
 τάνων καὶ δάφνης καὶ μυρσίνης καταγέμει, πλή-
 15 θοντος τοῦ τόπου ναματιαίων ὑδάτων. πλησίον 2
 γὰρ τοῦ τεμένου ἐκ τῆς γῆς ἐκπίπτει τηλικαύτη
 τὸ μέγεθος πηγὴ γλυκέος ὕδατος, ὥστε ποταμὸν ἐξ
 αὐτῆς γίνεσθαι πλωτόν· ἐκ τούτου δ' εἰς πολλὰ
 μέρη τοῦ ὕδατος διαιρουμένου, καὶ τούτων ἀρδευ-
 20 ομένων, κατὰ πάντα τὸν τοῦ πεδίου τόπον συν-
 ἀγκυαὶ δένδρων ὑψηλῶν πεφύκασι συνεχεῖς, ἐν αἷς
 πληθος ἀνδρῶν ἐν τοῖς τοῦ θεόρου καιροῖς ἐνδια-
 τρίβει, ὀρνέων τε πληθος παντοδαπῶν ἐννεοττεύε-
 ται, ταῖς χροαῖς διάφορα καὶ ταῖς μελωδίαις μεγά-
 25 λην παρεχόμενα τέρψιν, κηπεῖαί τε παντοδαπαὶ καὶ
 λειμῶνες πολλοὶ καὶ διάφοροι ταῖς χλόαις καὶ τοῖς

⁶ τριφυλίου D ⁸ τε om. D ⁹ τῆς] τε add. CFG τῆς ..
 εὐφυΐας cod., corr. Reiske ¹⁴ μυρσίνης AE, γέμει add. B,
 ἔρπει add. cet. ¹⁸ αὐτῆς AE, αὐτοῦ cet. ²⁰ κατὰ
 om. CFG

ἄνθεσιν, ὥστε τῇ θεοπροπείᾳ τῆς προσόψεως ἄξιον
 3 τῶν ἐγγωρίων θεῶν φαίνεσθαι. ἦν δὲ καὶ τῶν φοι-
 νίκων στελέχη μεγάλα καὶ καρποφόρα διαφερόντως
 καὶ καρύα πολλὰ ἀκροδρόων διαφιλεστάτην τοῖς
 ἐγγωρίοις ἀπόλαυσιν παρεχόμενα. χωρὶς δὲ τού- 5
 των ὑπῆρχον ἄμπελοι τε πολλὰ καὶ παντοδαπαί, αἱ
 πρὸς ὕψος ἀνηγμέναι καὶ διαπεπλεγμέναι ποικίλως
 τὴν πρόσοψιν ἠδεῖαν ἐποίουν καὶ τὴν ἀπόλαυσιν 366
 44 τῆς ὥρας ἐτοιμοτάτην παρέιχοντο. ὁ δὲ ναὸς ὑπῆρ-
 χεν ἀξιόλογος ἐκ λίθου λευκοῦ, τὸ μῆκος ἔχων δυεῖν 10
 πλέθρων, τὸ δὲ πλάτος ἀνάλογον τῷ μήκει· κίσει
 δὲ μεγάλοις καὶ παχέσιν ὑπήρειστο καὶ γλυφαῖς
 φιλοτέχνους διελημμένος· ἀγάλματά τε τῶν θεῶν
 ἀξιολογώτατα, τῇ τέχνῃ διάφορα καὶ τοῖς βάρεσι
 2 θαναζόμενα. κύκλω δὲ τοῦ ναοῦ τὰς οἰκίας εἶχον 15
 οἱ θεραπεύοντες τοὺς θεοὺς ἱερεῖς, δι' ὧν ἅπαντα
 τὰ περὶ τὸ τέμενος διῶκετο. ἀπὸ δὲ τοῦ ναοῦ
 δρόμος κατεσκευάστω, τὸ μὲν μῆκος σταδίων τεττά-
 3 ρων, τὸ δὲ πλάτος πλέθρον. παρὰ δὲ τὴν πλευρὰν
 ἐκατέραν τοῦ δρόμου χαλκεῖα μεγάλα κεῖται, τὰς 20
 βάσεις ἔχοντα τετραγώνους· ἐπ' ἐσχάτῳ δὲ τοῦ δρό-
 μου τὰς πηγὰς ἔχει λάβρως ἐκχεομένας ὁ προειρη-
 μένος ποταμὸς. ἔστι δὲ τὸ φερόμενον ρεῦμα τῇ
 λευκότητι καὶ γλυκότητι διαφέρον, πρὸς τε τὴν τοῦ
 σώματος ὑγίειαν πολλὰ συμβαλλόμενον τοῖς χρω- 25

4 καρύα D, κάρνα πολλά F 5 παρεχόμενα CD 6 τε
 del. Bek. αἱ add. Steph. 8 τὴν πρόσοψιν ἠδεῖαν]
 οἰκίαν τὴν πρόσοψιν ABDE, οἰκίας τ. πρ. Wurm 9 ὥρας
 (vel ὄπῳρας) Reiske, γῶρας cod. 12 ὑπερήρειστο D 13
 φιλοτέχνως Wurm διειλημμένοις F 21 ἐσχάτου E 22
 τὰς om. v. 24 καὶ γλυκότητι om. D

μένοις· ὀνομάζεται δ' ὁ ποταμὸς οὗτος ἡλίου ὕδαρ.
 περιέχει δὲ τὴν πηγὴν ὄλην κρητὶς λιθίνη πολυ- 4
 τελῆς, διατείνουσα παρ' ἐκατέραν πλευρὰν σταδίους
 τέτταρας· ἔχει δὲ τῆς ἐσχάτης κρητὶδος ὁ τόπος
 5 οὐκ ἔστι βásiμος ἀνθρώπῳ πλὴν τῶν ἱερέων. τὸ 5
 δ' ὑποκείμενον πεδίον ἐπὶ σταδίους διακοσίους καθ-
 ιερωμένον ἔστι τοῖς θεοῖς, καὶ τὰς ἐξ αὐτοῦ προσ-
 ὄδους εἰς τὰς θυσίας ἀναλίσκουσι. μετὰ δὲ τὸ
 προειρημένον πεδίον ὄρος ἔστιν ὑψηλόν, καθιερω-
 10 μένον μὲν θεοῖς, ὀνομαζόμενον δὲ Οὐρανοῦ δίφρος
 καὶ Τριφύλιος Ὀλυμπος. μυθολογοῦσι γὰρ τὸ πα- 6
 λαιὸν Οὐρανὸν βασιλεύοντα τῆς οἰκουμένης προσ-
 ηγῶς ἐνδιατρίβειν ἐν τῷδε τῷ τόπῳ, καὶ ἀπὸ τοῦ
 ὕψους ἐφορᾶν τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὰ κατ' αὐτὸν
 15 ἄστρα, ὕστερον δὲ Τριφύλιον Ὀλυμπον κληθῆναι
 διὰ τὸ τοὺς κατοικοῦντας ὑπάρχειν ἐν τριῶν ἐθνῶν·
 ὀνομάζεσθαι δὲ τοὺς μὲν Παγγαίους, τοὺς δ' Ὠκεα-
 νίτας, τοὺς δὲ Δῶρους· οὗς ὕστερον ὑπὸ Ἄμμωνος
 ἐκβληθῆναι. τὸν γὰρ Ἄμμωνά φασι μὴ μόνον φυ- 7
 20 γαδεῦσαι τοῦτο τὸ ἔθνος, ἀλλὰ καὶ τὰς πόλεις αὐ-
 τῶν ἄρδην ἀνελεῖν, καὶ κατασκάψαι τὴν τε Δῶραν
 καὶ Ἀστερουσίαν. θυσίαν τε κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τούτῳ
 τῷ ὄρει ποιεῖν τοὺς ἱερεῖς μετὰ πολλῆς [τῆς] ἀγνείας.
 μετὰ δὲ τὸ ὄρος τοῦτο καὶ κατὰ τὴν ἄλλην Παγγαίᾳ- 45
 25 τιν χώραν ὑπάρχειν φασὶ ζῳῶν παντοδαπῶν πλῆ-
 θος· ἔχειν γὰρ αὐτὴν ἐλέφαντάς τε πολλοὺς καὶ
 λέοντας καὶ παρδάλεις καὶ δορκάδας καὶ ἄλλα θηρία

11 τριφύλλιος D^a 13 ἐν om. CF 16 ἐν τ. ἐ. ὑπάρ-
 χειν v. 17 δὲ] γὰρ CFG 18 Δῶρους et 21 Λαίαν ABDE
 23 τῆς om. D 24 παγγαίτην D 27 πλείω θηρία v.

πλείω διάφορα ταῖς τε προσόψεσι καὶ ταῖς ἀλκαῖς
 2 θανμαστά. ἔχει δὲ ἡ νῆσος αὕτη καὶ πόλεις τρεῖς
 ἀξιολόγους, Ἰρακίαν καὶ Δαλίδα καὶ Ῥκεανίδα.
 τὴν δὲ χώραν ὅλην εἶναι καρποφόρον, καὶ μάλιστα
 3 οἴνων παντοδαπῶν ἔχειν πλήθος. εἶναι δὲ τοὺς³⁶⁷₅
 ἄνδρας πολεμικοὺς καὶ ἄρμασι χρῆσθαι κατὰ τὰς
 μάχας ἀρχαϊκῶς. τὴν δ' ὅλην πολιτείαν ἔχουσι τρι-
 μερῇ, καὶ πρῶτον ὑπάρχει μέρος παρ' αὐτοῖς τὸ
 τῶν ἱερέων, προσκειμένων αὐτοῖς τῶν τεχνιτῶν,
 δευτέρω δὲ μερὶς ὑπάρχει τῶν γεωργῶν, τρίτῃ δὲ¹⁰
 4 τῶν στρατιωτῶν, προστιθεμένων τῶν νομέων. οἱ
 μὲν οὖν ἱερεῖς τῶν ἀπάντων ἦσαν ἡγεμόνες, τὰς
 τε τῶν ἀμφισβητήσεων κρίσεις ποιούμενοι καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν δημοσίᾳ πρακτομένων κύριοι. οἱ δὲ
 γεωργοὶ τὴν γῆν ἐργαζόμενοι τοὺς καρποὺς ἀνα-¹⁵
 φέρουσιν εἰς τὸ κοινόν, καὶ ὅστις ἂν αὐτῶν δοκῇ
 μάλιστα γεγεωργημένοι, λαμβάνει γέρας ἐξαίρετον
 ἐν τῇ διαιρέσει τῶν καρπῶν, κριθεὶς ὑπὸ τῶν ἱερέων
 ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος καὶ οἱ λοιποὶ μέχρι δέκα,
 5 προτροπῆς ἕνεκα τῶν ἄλλων. παραπλησίως δὲ τού-²⁰
 τοις καὶ οἱ νομεῖς τὰ τε ἱερεῖα καὶ τἄλλα παρα-
 διδόασιν εἰς τὸ δημόσιον, τὰ μὲν ἀριθμῶ, τὰ δὲ
 σταθμῶ, μετὰ πάσης ἀκριβείας. καθόλου γὰρ οὐδὲν
 ἔστιν ἰδίᾳ κτήσασθαι πλὴν οἰκίας καὶ κήπου, πάντα
 δὲ τὰ γεννήματα καὶ τὰς προσόδους οἱ ἱερεῖς παρα-²⁵
 λαμβάνοντες τὸ ἐπιβάλλον ἐκάστῳ δικαίως ἀπονέ-
 μουσι, τοῖς δ' ἱερεῦσι μόνοις δίδεται διπλάσιον.
 6 χρῶνται δ' ἐσθῆσι μὲν μαλακαῖς διὰ τὸ παρ' αὐτοῖς

³ Ἰρακίαν ABDE, Ἰρακίαν F* 16 δοκεῖ D 20 τῶν
 τῶν δ' D δὲ τούτοις om. D 24 ἔστιν] ἔξεστιν v.

πρόβατα ὑπάρχειν διαφέροντα τῶν ἄλλων διὰ τὴν
 μαλακότητα. φοροῦσι δὲ καὶ κόσμον χρυσοῦν οὐ
 μόνον αἱ γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνδρες, περὶ μὲν
 τοὺς τραχήλους ἔχοντες στρεπτοὺς κύκλους, περὶ δὲ
 5 τὰς χεῖρας ψέλια, ἐκ δὲ τῶν ὠτων παραπλησίως
 τοῖς Πέρσαις ἐξηρημένους κρίκους. ὑποδέσεισι δὲ
 κοίλαις χρῶνται καὶ τοῖς χρώμασι πεποικιλμέναις
 περιττότερον. οἱ δὲ στρατιῶται λαμβάνοντες τὰς⁴⁶
 10 εὐληφότες ὀχρῶμασι καὶ παρεμβολαῖς. ἔστι γὰρ τι
 μέρος τῆς χώρας ἔχον ληστήρια θρασέων καὶ παρα-
 νόμων ἀνθρώπων, οἱ τοὺς γεωργοὺς ἐνεδρεύοντες
 πολεμοῦσι τούτους. αὐτοὶ δ' οἱ ἱερεῖς πολὺ τῶν²
 ἄλλων ὑπερέχουσι τροφῇ καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐν
 15 τῷ βίῳ καθαριότησι καὶ πολυτελείαις. στολὰς μὲν
 γὰρ ἔχουσι λινᾶς, τῇ λεπτότητι καὶ μαλακότητι δια-
 φόρους, ποτὲ δὲ καὶ τὰς ἐκ τῶν μαλακωτάτων ἐρίων
 κατεσκευασμένας ἐσθῆτας φοροῦσι. πρὸς δὲ τούτοις
 μίτρας ἔχουσι χρυσοῦφεις. τὴν δ' ὑπόδεσιν ἔχουσι
 20 σανδάλια ποικίλα φιλοτέχνως εἰργασμένα. χρυσο-
 φοροῦσι δ' ὁμοίως ταῖς γυναῖξιν πλὴν τῶν ἐνωτίων.
 προσεδρεύουσι δὲ μάλιστα ταῖς τῶν θεῶν θερα-
 πείαις καὶ τοῖς περὶ τούτων ὕμνοις τε καὶ ἐγκω-
 μίοις, μετ' ᾧδῆς τὰς πράξεις αὐτῶν καὶ τὰς εἰς ἀν-
 25 θρώπους εὐεργεσίας διαπορευόμενοι. μυθολογοῦσι³
 δ' οἱ ἱερεῖς τὸ γένος αὐτοῖς ἐκ Κρήτης ὑπάρχειν,

1 διὰ om. FG 7 κοίλαις (primo καιναῖς) Wess., κοι-
 ναῖς cod., κομψαῖς Reiske 10 τι] τὸ CFG 11 καὶ παρα-
 νόμων ABDE, om. cet. 14 τροφαῖς D 16 λεπτότητι
 ABDE, λευκότητι cet. 20 ποικίλα ABDE, om. cet.

ὑπὸ Διὸς ἡγμένοις εἰς τὴν Παγκαίαν, ὅτε κατ' ἀν-368
 θρώπους ὦν ἐβασίλευε τῆς οἰκουμένης· καὶ τούτων
 σημεῖα φέρουσι τῆς διαλέκτου, δεικνύντες τὰ πολλὰ
 διαμένειν παρ' αὐτοῖς Κρητικῶς ὀνομαζόμενα· τὴν
 τε πρὸς αὐτοὺς οἰκειότητα καὶ φιλανθρωπίαν ἐκ 5
 προγόνων παρειληφέναι, τῆς φήμης ταύτης τοῖς
 ἐκγόνοις παραδιδόμενης ἀεὶ. ἐδείκνυον δὲ καὶ ἀνα-
 γραφὰς τούτων, ἃς ἔφασαν τὸν Δία πεποιῆσθαι
 καθ' ὃν καιρὸν ἔτι κατ' ἀνθρώπους ὦν ἰδρῶσατο
 4 τὸ ἱερόν. ἔχει δ' ἡ χώρα μέταλλα θαψιλῆ χρυσοῦ 10
 τε καὶ ἀργύρου καὶ χαλκοῦ καὶ καττιτέρον καὶ σι-
 δήρου· καὶ τούτων οὐδὲν ἔστιν ἐξενεργεῖν ἐκ τῆς
 νήσου, τοῖς δ' ἱερεῦσιν οὐδ' ἐξελεῖν τὸ παράπαν
 ἐκ τῆς καθιερωμένης χώρας· τὸν δ' ἐξελεθόντα ἐξου-
 5 σίαν ἔχει ὁ περιτυχὼν ἀποκτεῖναι. ἀναθήματα δὲ 15
 χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ πολλὰ καὶ μεγάλα τοῖς θεοῖς
 ἀνάκειται, σεσωρευκότος τοῦ χρόνου τὸ πλῆθος
 6 τῶν καθιερωμένων ἀναθημάτων. τὰ τε θυνρώματα
 τοῦ ναοῦ θαυμαστάς ἔχει τὰς κατασκευὰς ἐξ ἀρ-
 γύρου καὶ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος, ἔτι δὲ θύας δε- 20
 δημοουργημένας. ἡ δὲ κλίνη τοῦ θεοῦ τὸ μὲν μῆ-
 κος ὑπάρχει πηχῶν ἕξ, τὸ δὲ πλάτος τεττάρων,
 χρυσοῦ δ' ὄλη καὶ τῆ κατὰ μέρος ἐργασία φιλοτέχ-
 7 νως κατεσκευασμένη. παραπλήσιος δὲ καὶ ἡ τρά-
 πεζα τοῦ θεοῦ καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῆ λοιπῇ πολυ- 25
 τελείᾳ παράκειται πλησίον τῆς κλίνης. κατὰ μέσην

1 ἀπὸ D^b ἡγουμένον ABDE 3 τὴν διάλεκτον vel
 τὰ τῆς δ. Hertl. 6 τοῖς] ἐν τοῖς ABDE 10 θαψιλῆ et
 11 καὶ κασιτέρον ABDE, om. cet. 12 οὐδὲν ἔξεστιν C,
 οὐκ ἔστιν FG 15 ἔχειν D, εἶχεν F 20 θύους FG, θυνούς
 C 22 ἕξ] ἑπτὰ FG 24 παραπλησίως cod., corr. Eich.

δὲ τὴν κλίνην ἔστηκε στήλη χρυσοῦ μεγάλη, γραμ-
 ματα ἔχουσα τὰ παρ' Αἰγυπτίοις ἱερὰ καλούμενα,
 δι' ὧν ἦσαν αἱ πράξεις Οὐρανοῦ τε καὶ Διὸς ἀνα-
 γεγραμμένα, καὶ μετὰ ταύτας αἱ Ἀρτέμιδος καὶ
 5 Ἀπόλλωνος ὑφ' Ἑρμοῦ προσαναγεγραμμένα. περὶ
 μὲν οὖν τῶν κατ' ἀντικρὺ τῆς Ἀραβίας ἐν ὠκεανῷ
 νήσων ἀρεσθησόμεθα τοῖς ῥηθείσι.

Περὶ δὲ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ Αἰγαῖον 47
 πέλαγος κειμένων νῦν διεξιμεν, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς
 10 Σαμοθράκης ποιησάμενοι. ταύτην γὰρ τὴν νῆσον
 ἔνιοι μὲν φασὶ τὸ παλαιὸν Σάμον ὀνομασθῆναι,
 τῆς δὲ νῦν Σάμου κτισθείσης διὰ τὴν ὀμωνυμίαν
 ἀπὸ τῆς παρακειμένης τῆ παλαιᾷ Σάμῳ Θράκης
 Σαμοθράκην ὀνομασθῆναι. ᾤκησαν δ' αὐτὴν ἀν- 2
 15 τόχθονες ἄνθρωποι· διὸ καὶ περὶ τῶν πρώτων γε-
 νομένων παρ' αὐτοῖς ἀνθρώπων καὶ ἡγεμόνων οὐ-
 δεὶς παραδέδοται λόγος. ἔνιοι δὲ φασὶ τὸ παλαιὸν
 369 Σαμόνησον καλουμένην διὰ τοὺς ἀποικισθέντας ἐκ
 τε Σάμου καὶ Θράκης Σαμοθράκην ὀνομασθῆναι.
 20 ἐσχῆκασιν δὲ παλαιὰν ἰδίαν διάλεκτον οἱ αὐτόχθοι- 3
 νες, ἧς πολλὰ ἐν ταῖς θυσίαις μέχρι τοῦ νῦν τη-
 ρεῖται. οἱ δὲ Σαμόθρακες ἰστοροῦσιν πρὸ τῶν παρὰ
 τοῖς ἄλλοις γενομένων κατακλισμῶν ἕτερον ἐκεῖ
 μέγαν γενέσθαι, τὸ μὲν πρῶτον τοῦ περὶ τὰς Κυ-
 25 ανείας στόματος φαγέντος, μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ Ἑλ-
 λησπόντου. τὸ γὰρ ἐν τῷ Πόντῳ πέλαγος λίμνης 4
 ἔχον τάξιν μέχρι τοσοῦτου πεπληρωσθαι διὰ τῶν

1 δὲ μέσην v. 13 πάλαι σαμοθράκης σαμοθράκην D
 18 σαμόνησον D, Σάμον νῆσον FG 20 παλαιὸν Reiske
 27 τοσοῦτου ABDE, τούτου cet.

εἰσρεόντων ποταμῶν, μέχρι ὅτου διὰ τὸ πλῆθος
 παρεκχυθὲν τὸ ρεῦμα λάβρως ἐξέπεσεν εἰς τὸν Ἑλ-
 λήσποντον καὶ πολλὴν μὲν τῆς Ἀσίας τῆς παρὰ
 θάλατταν ἐπέκλυσεν, οὐκ ὀλίγην δὲ καὶ τῆς ἐπι-
 πέδου γῆς ἐν τῇ Σαμοθράκῃ θάλατταν ἐποίησε· καὶ 5
 διὰ τοῦτ' ἐν τοῖς μεταγενεστέροις καιροῖς ἐνίουσ
 τῶν ἀλιέων ἀνεσπακέναι τοῖς δικτύοις λίθινα κιο-
 5 νόκαρα, ὡς καὶ πόλεων κατακεκλυσμένων. τοὺς
 δὲ περιληφθέντας προσαναδραμεῖν εἰς τοὺς ὑψη-
 λοτέρους τῆς νήσου τόπους· τῆς δὲ θαλάττης ἀνα- 10
 βαινούσης αἰεὶ μᾶλλον, εὐξασθαι τοῖς θεοῖς τοὺς
 ἐγγωρίους, καὶ διασωθέντας κύκλω περὶ ὅλην τὴν
 νήσον ὄρους θέσσαι τῆς σωτηρίας, καὶ βωμοὺς
 ἰδρύσασθαι, ἐφ' ὧν μέχρι τοῦ νῦν θύειν· ὥστ' εἶ-
 ναι φανερόν ὅτι πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ κατόικουν 15
 48 τὴν Σαμοθράκην. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν κατὰ τὴν
 νήσον Σάωνα, γενόμενον, ὡς μὲν τινὲς φασιν, ἐκ
 Διὸς καὶ Νύμφης, ὡς δὲ τινες, ἐξ Ἐρμοῦ καὶ Πή-
 νης, συναγαγεῖν τοὺς λαοὺς σποράδην οἰκοῦντας,
 καὶ νόμους θέμενον αὐτὸν μὲν ἀπὸ τῆς νήσου Σά- 20
 ὠνα κληθῆναι, τὸ δὲ πλῆθος εἰς πέντε φυλὰς δια-
 νείμαντα τῶν ἰδίων νῆων ἐπωνύμους αὐτὰς ποιῆσαι.
 2 οὕτω δ' αὐτῶν πολιτενομένων λέγουσι παρ' αὐτοῖς
 τοὺς ἐκ Διὸς καὶ μιᾶς τῶν Ἀτλαντίδων Ἠλέκτρας
 γενέσθαι Δάρδανόν τε καὶ Ἰασίωνα καὶ Ἀρμονίαν. 25
 3 ὧν τὸν μὲν Δάρδανον μεγαλεπίβολον γενόμενον,

1 ἐκρεόντων D 5 γῆς] τῆς D 9 περιλειφθέντας
 CFG 15 τοῦ] τοῦ νῦν CFG 16 τῶν κατὰ ABDE, τὸν
 περὶ cet. 17 σαωνον DC 20 νόμον CFG Σάωνα
 CFG 22 αὐτοῦς D 24 τοῦς om. AE

καὶ πρῶτον εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ σχεδίας διαπεραιω-
 θέντα, τὸ μὲν πρῶτον κτίσαι Δάρδανον πόλιν καὶ
 τὸ βασιλείου τὸ περὶ τὴν ὑστερον κληθεῖσαν Τροίαν
 συστήσασθαι καὶ τοὺς λαοὺς ἀφ' ἑαυτοῦ Δαρδά-
 5 νους ὀνομάσαι. ἐπάρξαι δ' αὐτόν φασι καὶ πολ-
 λῶν ἐθνῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν, καὶ τοὺς ὑπὲρ Θρά-
 370 κης Δαρδάνους κατοικίσαι. τὸν δὲ Δία βουλευθέντα 4
 καὶ τὸν ἕτερον τῶν νῆων τιμῆς τυχεῖν, παραδείξει
 αὐτῷ τὴν τῶν μυστηρίων τελετὴν, πάλαι μὲν οὐ-
 10 σαν ἐν τῷ νήσῳ, τότε δὲ πως παραδοθεῖσαν, ὧν
 οὐ θέμις ἀκοῦσαι πλὴν τῶν μεμνημένων. δοκεῖ δ'
 οὗτος πρῶτος ξένους μνησαί καὶ τὴν τελετὴν διὰ
 τοῦτο ἔνδοξον ποιῆσαι. μετὰ δὲ ταῦτα Κάδμον τὸν 5
 Ἀγήνορος κατὰ ζήτησιν τῆς Εὐρώπης ἀφικέσθαι
 15 πρὸς αὐτούς, καὶ τῆς τελετῆς μετασχόντα γῆμαι τὴν
 ἀδελφὴν τοῦ Ἰασίωνος Ἀρμονίαν, οὐ καθάπερ Ἑλλη-
 νες μυθολογοῦσι, τὴν Ἄρεος. τὸν δὲ γάμον τοῦτον 49
 πρῶτον δαΐσαι θεοὺς, καὶ Δήμητραν μὲν Ἰασίωνος
 ἐρασθεῖσαν τὸν καρπὸν τοῦ σίτου δωρήσασθαι, Ἐρ-
 20 μῆν δὲ λύραν, Ἀθηναῖν δὲ τὸν διαβεβοημένον ὄρ-
 μον καὶ πέπλον καὶ αὐλοῦς, Ἠλέκτραν δὲ τὰ τῆς
 μεγάλης καλουμένης μητρὸς τῶν θεῶν ἱερὰ μετὰ
 κυμβάλων καὶ τυμπάνων καὶ τῶν ὀργιαζόντων· καὶ
 Ἀπόλλωνα μὲν κιθαρίσαι, τὰς δὲ Μούσας ἀλλῆσαι,
 25 τοὺς δ' ἄλλους θεοὺς εὐφημοῦντας συναξῆσαι τὸν
 γάμον. μετὰ δὲ ταῦτα τὸν μὲν Κάδμον κατὰ τὸν 2

1 εἰς] μὲν εἰς D 2 πόλιν Δάρδανον v. 5 καὶ om.
 CFG 10 παραλυθεῖσαν conl. Dind. 16 τοῦ om. v. 22
 τῶν om. D 25 εὐφημοῦντας συναξῆσαι ABDE, συνεν-
 φημοῦντας ἀξῆσαι cet. 26 μὲν om. D

παραδεδομένον χρησμὸν κτίσαι Θήβας τὰς ἐν Βοιω-
 τία φασί, τὸν δ' Ἰασίωνα γήμαντα Κυβέλην γεννήσαι
 Κορύβαντα. Ἰασίωνος δὲ εἰς θεοὺς μεταστάντος,
 Λάρδανον καὶ Κυβέλην καὶ Κορύβαντα μετακομί-
 σαι εἰς τὴν Ἀσίαν τὰ τῆς μητρὸς τῶν θεῶν ἱερὰ ⁵
³ καὶ συναπᾶραι εἰς Φρυγίαν. καὶ τὴν μὲν Κυβέλην
 Ὀλύμπῳ τῷ πρώτῳ συνοικήσασαν γεννήσαι Ἀλκίην,
 καὶ τὴν θεὰν Κυβέλην ἀφ' ἑαυτῆς ὀνομάσαι· τὸν
 δὲ Κορύβαντα τοὺς ἐπὶ τοῖς τῆς μητρὸς ἱεροῖς ἐν-
 δουσιάσαντας ἀφ' ἑαυτοῦ Κορύβαντας προσαγορευ- ¹⁰
⁴ σαι, γῆμαι δὲ Θήβην τὴν Κίλικος θυγατέρα. ὁμοίως
 δὲ τοὺς αὐλοὺς εἰς Φρυγίαν ἐντεῦθεν μετενεχθῆναι,
 καὶ τὴν λύραν τὴν Ἐρμου εἰς Αὐρησσόν, ἣν Ἀχιλ-
 λέα ὕστερον ἐκπορθήσαντα λαβεῖν. ἐξ Ἰασίωνος δὲ
 καὶ Διμήτρος Πλοῦτον γενέσθαι φασὶν οἱ μῦθοι, ¹⁵
 τὸ δ' ἀληθές, τὸν τοῦ σίτου πλοῦτον, δωρηθέντα
 ἐν τῷ τῆς Ἀρμονίας γάμῳ διὰ τὴν συνουσίαν τοῦ
⁵ Ἰασίωνος. καὶ τὰ μὲν κατὰ μέρος τῆς τελετῆς ἐν
 ἀπορρήτοις τηρούμενα μόνοις παραδίδοται τοῖς μυ-
 ηθεῖσι· διαβεβόηται δ' ἡ τούτων τῶν θεῶν ἐπιφά- ²⁰
 νεια καὶ παράδοξος ἐν τοῖς κινδύνοις βοήθεια τοῖς
⁶ ἐπικαλεσαμένοις τῶν μνηθέντων. γίνεσθαι δέ φασι
 καὶ εὐσεβεστέρους καὶ δικαιότερους καὶ κατὰ πᾶν
 βελτίονας ἑαυτῶν τοὺς τῶν μυστηρίων κοινωνή-
 σαντας. διὸ καὶ τῶν ἀρχαίων ἡρώων τε καὶ ἡμι- ²⁵
 θεῶν τοὺς ἐπιφανεστάτους πεφιλοτιμηθῆναι μεταλα-

² φασί, τὸν δ' AD, τὸν δ' E, φασί δὲ τὸν cet. ³
 Κορύβαντα AE, Κορύβαντας cet. ⁷ τὸ πρῶτον AE ¹⁴
 ἰάσωνος D ¹⁶ δωρηθῆναι Rhod.; at cf. c. 67, 2 ¹⁸ μὲν
 om. CFG ¹⁹ παραδιδόναι CFG

³⁷¹ βεῖν τῆς τελετῆς· καὶ γὰρ Ἰάσωνα καὶ Διοσκόρους,
 ἔτι δ' Ἡρακλέα καὶ Ὀρφέα, μνηθέντας ἐπιτυχεῖν ἐν
 ἀπάσαις ταῖς στρατείαις διὰ τὴν τῶν θεῶν τούτων
 ἐπιφάνειαν.
⁵ Ἐπεὶ δὲ περὶ τῆς Σαμοθράκης διήλθομεν, ἀκο- ⁵⁰
 λούθως καὶ περὶ τῆς Νάξου διεξιμεν. αὕτη γὰρ ἡ
 νῆσος τὸ μὲν πρῶτον προσηγορεύετο Στρογγύλη,
 ᾤκησαν δ' αὐτὴν πρῶτοι Θραῖκες διὰ τινὰς τοιαύ-
 τας αἰτίας. μυθολογοῦνται Βορέου γενέσθαι παῖδες ²
¹⁰ Βούτης καὶ Λυκούργος οὐχ ὁμομήτριοι· τὸν δὲ Βού-
 ττην ὄντα νεώτερον ἐπιβουλεύσαι τὰδελφῶ, καὶ κα-
 ταφανῆ γενόμενον ἕτερον μὲν μηδὲν παθεῖν ὑπὸ τοῦ
 Λυκούργου, πρόσταγμα δὲ λαβεῖν ὅπως μετὰ τῶν
 συνεπιβουλευσάντων λαβῶν πλοῖα ζητῆ χώραν ἐτέ- ³
¹⁵ ραν εἰς κατοίκησιν. διόπερ τὸν Βούτην μετὰ τῶν
 συνεγκαλομένων Θρακῶν ἐκπλεύσαντα καὶ διὰ τῶν
 Κυκλάδων νήσων κομιζόμενον κατασχεῖν τὴν Στρογ-
 γύλην νῆσον, καὶ ἐν ταύτῃ κατοικοῦντα λήζεσθαι
 πολλοὺς τῶν παραπλεόντων. σπανίζοντας δὲ γυ- ⁴
²⁰ ναικῶν περιπλέοντας ἀρπάζειν ἀπὸ τῆς χώρας γυ-
 ναϊκας. τῶν μὲν οὖν Κυκλάδων νήσων αἱ μὲν ⁴
 ὀλοσχερῶς ἔρημοι ὑπῆρχον, αἱ δ' ὀλίγοις οἰκούμε-
 ναι· διόπερ πορρωτέρῳ πλευσάντων αὐτῶν, καὶ
 ἀπὸ μὲν τῆς Εὐβοίας ἀποκρουσθέντων, τῇ δὲ Θετ- ⁵
²⁵ τάλῃ προσενεχθέντων, οἱ περὶ τὸν Βούτην ἀπο-
 βάντες ἐπὶ τὴν χώραν περιέτυχον ταῖς Διονύσου
 τροφοῖς περὶ τὸ καλούμενον Δρίος τῷ θεῷ ὄργια-
 ζούσαις ἐν τῇ Φθιώτιδι Ἀχαΐᾳ. ὀρηγσάντων δὲ τῶν ⁵

¹ ἰάσωνα D ³ πάσαις v. ¹³ Λυκούργου ABDE,
 πατρός cet. ¹⁶ ἐκπλεύσαντα ABDE, συνεκπλεύσαντα cet.

περὶ τὸν Βούτην, αἱ μὲν ἄλλαι ῥίψασαι τὰ ἱερὰ εἰς θάλατταν ἔφηνον, αἱ δ' εἰς ὕψος τὸ καλούμενον Δρίος· Κορωνίδα δ' ἄρπαγείσαν συναρκασθῆναι τῷ Βούτῃ συνοικῆσαι. ἐπὶ δὲ τῇ ἀρπαγῇ καὶ τῇ ὕψει χαλεπῶς φέρουσαν ἐπικαλέσασθαι τὸν Διόνυσον βοηθῆσαι αὐτῇ. τὸν δὲ μανίαν ἐμβαλεῖν τῷ Βούτῃ, καὶ διὰ τοῦτο παρακόψαντα ῥῖψαι ἑαυτὸν εἰς τι φρέαρ καὶ τελευτήσαι. οἱ δ' ἄλλοι Θοῶνες ἐτέρας τινὰς γυναικας ἤρπασαν, ἐπιφανεστάτας δὲ τὴν τε Ἀλωέως γυναικα Ἰφιμέδειαν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς Παγκράτιν· λαβόντες δ' αὐτὰς ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Στρογγύλην. οἱ δὲ Θοῶνες ἀντὶ τοῦ Βούτου κατέστησαν βασιλεία τῆς νήσου Ἀγασσαμενόν, καὶ τὴν Ἀλωέως θυγατέρα Παγκράτιν κάλλει διαφέρουσαν συνώκισαν αὐτῷ· πρὸ γὰρ τῆς τούτου αἰρέσεως οἱ ἐπιφανέστατοι τῶν ἡγεμόνων Σικελὸς καὶ Ἐκίτορος ὑπὲρ τῆς Παγκράτιδος ἐρίσαντες ἀλλήλους ἀνεῖλον. ὁ δὲ Ἀγασσαμενὸς ὕπαρχον ἕνα τῶν φίλων καταστήσας συνώκισεν αὐτῷ τὴν Ἰφιμέδειαν. ὁ δ' Ἀλωεύς ἐπὶ ζήτησιν τῆς τε γυναικὸς καὶ τῆς θυγατρὸς ἐξέπεμψε τοὺς υἱοὺς Ὄτον καὶ Ἐφιάλτην· οἱ πλεύσαντες εἰς τὴν Στρογγύλην μάχῃ τε ἐνίκησαν τοὺς Θοῶνας καὶ τὴν πόλιν ἐξεπολιόρκησαν. εἶτα ἡ μὲν Παγκράτις ἐτελεύτησεν, οἱ δὲ περὶ τὸν Ὄτον καὶ Ἐφιάλτην ἐπέβαλλοντο κατοικεῖν ἐν τῇ νήσῳ καὶ ἄρχειν τῶν

1 ἱερὰ cod., corr. Hert. 4 Βούτα CFG 5 τῇ om. v. 7 Βούτα D²CFG 9 τινὰς om. D 13 Βούτα CFG ἀγασσάμενον D (= v. 18); Κασσαμενός Parthen. Erot. 19, qui etiam Σκέλλης pro Σικελός (v. 17) 20 εἰς ἐπιζήτησιν D τε τῆς CFG

Θοῶκῶν· μετωνόμασαν δὲ καὶ τὴν νήσον Δίαν. ὕστερον δὲ στασιάζαντες πρὸς ἀλλήλους καὶ μάχην συνάψαντες τῶν τε ἄλλων πολλοὺς ἀπέκτειναν καὶ ἀλλήλους ἀνεῖλον, ὑπὸ δὲ τῶν ἐγγχωρίων εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ὡς ἦρωες ἐτιμήθησαν. οἱ μὲν οὖν Θοῶνες ἐνταῦθα κατοικήσαντες ἐτη πλείω τῶν διακοσίων ἐξέπεσον ἀνχμῶν γενομένων ἐκ τῆς νήσου. μετὰ δὲ ταῦτα Κᾶρες ἐκ τῆς νῦν καλουμένης Λατυμίας μεταναστάντες ᾤκησαν τὴν νήσον· ὦν βασιλεύσας Νάξος ὁ Πολέμωνος ἀντὶ Δίας Νάξον ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν. ἐγένετο δ' ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐπιφανῆς ὁ Νάξος, καὶ ἀπέλιπεν υἱὸν Λεύκιππον· οὗ γενόμενος υἱὸς Σμέρδιος ἐβασίλευσε τῆς νήσου. ἐπὶ δὲ τούτου Θησεὺς ἐκ Κρήτης ἀναπλέων μετὰ τῆς Ἀριάδνης ἐπέξενώθη τοῖς ἐν τῇ νήσῳ· καὶ κατὰ τὸν ὕπνον ἰδὼν τὸν Διόνυσον ἀπειλοῦντα αὐτῷ, εἰ μὴ ἀπολείψει τὴν Ἀριάδνην αὐτῷ, φοβηθεὶς κατέλιπε καὶ ἐξέπλευσε. Διόνυσος δὲ νυκτὸς ἀπήγαγε τὴν Ἀριάδνην εἰς τὸ ὕψος τὸ καλούμενον Δρίος· καὶ ἐν ἀρχῇ μὲν ἠφανίσθη ὁ θεός, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ ἡ Ἀριάδνη ἄφαντος ἐγενήθη. μυθολογοῦσι δὲ Νάξιοι περὶ τοῦ θεοῦ τούτου, φάσκοντες παρ' αὐτοῖς τραφῆναι [τὸν θεόν], καὶ διὰ τοῦτο τὴν νήσον αὐτῷ γεγονέναι προσφιλεστάτην καὶ ὑπὸ τῶν Διονυσιάδα καλεῖσθαι. τὸν γὰρ Δία κατὰ τὸν παραδεδομένον μῦθον, τότε κεραννωθείσης Σεμέ-

4 *ὑπὸ δὲ] ὑπὸ τε AD, καὶ ὑπὸ cet. 8 Λατυμίας C Λαυμίας cet., corr. Palmerius 14 δὲ om. D ἀποπλέων v. 17 ἀπολείψει D αὐτοῦ CFG 20 υἱὸς D(ABE), Ἄριος cet. 21 ἐγένετο FG 23 τὸν θεόν om. ADE

λης πρὸ τοῦ τεκεῖν, τὸ βρέφος λαβόντα καὶ ἐρρά-
φαντα εἰς τὸν μηρόν, ὡς ὁ τέλειος τῆς γενέσεως
χρόνος ἦλθε, βουλόμενον λαθεῖν τὴν Ἥραν, ἐξελεῖν
τὸ βρέφος ἐν τῇ νῦν Νάξῳ, καὶ δοῦναι τρέφειν
ταῖς ἐγγωρίοις Νύμφαις Φιλίᾳ καὶ Κορωνίδι καὶ 5
Κλειδίῃ· κεραννώσαι δὲ τὴν Σεμέλην πρὸ τοῦ τε-
κεῖν, ὅπως μὴ ἐκ θνητῆς, ἀλλ' ἐκ θυεῖν ἀθανάτων 373
3 ὑπάρξας εὐθύς ἐκ γενετῆς ἀθάνατος ἦ. διὰ δὲ
τὴν εἰς τὸν Διόνυσον εὐεργεσίαν ἐν τῇ τροφῇ τὰς
χάριτας ἀπολαβεῖν τοὺς ἐγγωρίους· ἐπιδοῦναι γὰρ 10
τὴν νῆσον εἰς εὐδαιμονίαν, καὶ ναυτικὰς τε δυνάμεις
ἀξιολόγους συστήσασθαι καὶ ἀπὸ Ξέρξου πρώτους
ἀποστάντας ἀπὸ τοῦ ναυτικοῦ συγκαταναυμαχῆσαι
τὸν βάρβαρον, καὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖς παρατάξεως
οὐκ ἀσήμως μετασχεῖν. εἶναι δὲ καὶ περὶ τὴν τοῦ 15
οἴνου ιδιότητα διάφορόν τι παρ' αὐτοῖς καὶ μνηῶν
τὴν τοῦ θεοῦ πρὸς τὴν νῆσον οἰκειότητα.

53 Τὴν δὲ νῆσον τὴν Σύμην ὀνομαζομένην, τὸ πα-
λαιὸν ἔρημον οὖσαν, πρῶτοι κατῴκησαν οἱ μετὰ
Τροίποιοι ἀφικόμενοι, ὧν ἠγεῖτο Χρόνιος ὁ Ποσειδῶ- 20
νος καὶ Σύμης, ἀφ' ἧς ἡ νῆσος ἔτυχε ταύτης τῆς
2 προσηγορίας. ὕστερον δ' αὐτῆς ἐβασίλευσε Νιρῆος
ὁ Χαρόπιοι καὶ Ἀγλατᾶς, κάλλει διαφέρων, ὃς καὶ
ἐπὶ Τροίαν μετ' Ἀγαμέμνονος ἐστράτευσε, τῆς τε
νῆσου δυναστεύων καὶ τῆς Κνιδίας μέρους κυρι- 25
εύων. μετὰ δὲ τοὺς Τρωικοὺς χρόνους κατέσχον
τὴν νῆσον Κάρες, καθ' ὃν καιρὸν ἐθαλαττοκράτου.
ὕστερον δ' ἀνχμῶν γενομένων ἐφυγον ἐκ τῆς νῆ-

5 φυλία καὶ κορωνεία καὶ κλειδί D 6 Κλειδί G
13 ἀπὸ] ἐκ Π

σου, καὶ κατῴκησαν τὸ καλούμενον Οὐράνιον. ἡ δὲ 3
Σύμη διέμεινεν ἔρημος, ἕως ὁ στόλος ὁ Λακεδαι-
μονίων καὶ Ἀργείων παρέβαλεν εἰς τούτους τοὺς
τόπους· ἔπειτα κατῴκησθη πάλιν τόνδε τὸν τρόπον.
5 τῶν μετὰ Ἰππότου τις μετασχὼν τῆς ἀποικίας, ὄνομα 4
Ναῦσος, ἀναλαβὼν τοὺς καθυστερηθέντας τῆς κλη-
ροδοσίας, ἔρημον οὖσαν τὴν Σύμην κατῴκησε καὶ
τισιν ἑτέροις ὕστερον καταπλεύσασιν, ὧν ἦν Ξού-
θος ἡγεμῶν, μεταδοὺς τῆς πολιτείας καὶ χώρας κοινῇ
10 τὴν νῆσον κατῴκησε. φασὶ δὲ τῆς ἀποικίας ταύτης
μετασχεῖν τοὺς τε Κνιδίους καὶ Ροδίους.

Κάλυδναν δὲ καὶ Νίσυρον τὸ μὲν ἀρχαῖον Κᾶ-54
ρες κατῴκησαν, μετὰ δὲ ταῦτα Θετταλὸς ὁ Ἡρακλέους
ἀμφοτέρως τὰς νήσους κατεκτήσατο. διόπερ' Ἀντι-
15 φός τε καὶ Φεΐδιππος οἱ Κῶν βασιλεῖς στρατεύ-
οντες εἰς Ἴλιον ἤρχον τῶν πλεόντων ἐκ τῶν προ-
ειρημένων νήσων. κατὰ δὲ τὸν ἐκ Τροίας ἀπόπλου 2
τέτταρες τῶν Ἀγαμέμνονος νεῶν ἐξέπεσον περὶ Κά-
λυδναν, καὶ τοῖς ἐγγωρίοις καταμιγνύοντες κατῴκη-
20 σαν. οἱ δὲ τὴν Νίσυρον τὸ παλαιὸν οἰκήσαντες ὑπὸ 3
374 σεισμῶν διεφθάρησαν· ὕστερον δὲ Κῶοι, καθάπερ
τὴν Κάλυδναν, ταύτην κατῴκησαν· μετὰ δὲ ταῦτα
φθορᾶς ἀνθρώπων ἐν τῇ νήσῳ γενομένης οἱ Ρόδιοι
ἐποίκους εἰς αὐτὴν ἀπέστειλαν. τὴν δὲ Κάριαν 4
25 πρῶτοι μὲν ὄκησαν τῶν μετὰ Μίνω τινὲς συστρα-
τευσαμένων, καθ' ὃν χρόνον ἐθαλαττοκράτησε πρῶ-
τος τῶν Ἑλλήνων· ὕστερον δὲ πολλὰς γενεαῖς Ἰοκλῶς

7 τὴν] νῆσον add. CFG 15 Φεΐδιππος AE (Hom. B
678), Φεΐδιππος cet. 16 ὑπῆρχον CFG 21 ἐφθάρησαν
CFG ὕστερον — κατῴκησαν om. ADE 24 ἀποικίους C
ἐστειλαν v.

ὁ Δημόλεοντος, Ἀργεῖος ὢν τὸ γένος, κατὰ τι λό-
γιον ἀποικίαν ἀπέστειλεν εἰς τὴν Κάροπαθον.

55 Τὴν δὲ νῆσον τὴν ὀνομαζομένην Ῥόδον πρῶτοι
κατάκησαν οἱ προσαγορευόμενοι Τελχῖνες· οὗτοι δ'
ἦσαν υἱοὶ μὲν Θαλάττης, ὡς ὁ μῦθος παραδέδωκε, 5
μυθολογοῦνται δὲ μετὰ Καφείρας τῆς Ὀκεανοῦ
θυγατρὸς ἐκθρέψαι Ποσειδῶνα, Ῥέας αὐτοῖς παρα-
2 καταθμενῆς τὸ βρέφος. γενέσθαι δ' αὐτοὺς καὶ
τεχνῶν τινων εὐρετὰς καὶ ἄλλων τῶν χρησίμων
εἰς τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων εἰσηγητάς. ἀγάλματά 10
τε θεῶν πρῶτοι κατασκευάσαι λέγονται, καὶ τινα
τῶν ἀρχαίων ἀφιδρυμάτων ἀπ' ἐκείνων ἐπωνομά-
σθαι· παρὰ μὲν γὰρ Λινθίοις Ἀπόλλωνα Τελχίνιον
προσαγορευθῆναι, παρὰ δὲ Ἰαλυσίοις Ἥραν καὶ
Νύμφας Τελχινίας, παρὰ δὲ Καμειρεῦσιν Ἥραν Τελ- 15
3 χινίαν. λέγονται δ' οὗτοι καὶ γόητες γεγονέναι καὶ
παράγειν ὅτε βούλοιντο νέφη τε καὶ ὄμβρους καὶ
χαλάζας, ὁμοίως δὲ καὶ χιόνα ἐφέλκεσθαι· ταῦτα
δὲ καθάπερ καὶ τοὺς μάγους ποιεῖν ἱστοροῦσιν.
ἀλλάττεσθαι δὲ καὶ τὰς ἰδίας μορφάς, καὶ εἶναι φθο- 20
4 νεροὺς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν τεχνῶν. Ποσειδῶνα
δὲ ἀνδρωθέντα ἐρασθῆναι Ἀλίαν τῆς τῶν Τελχίνων
ἀδελφῆς, καὶ μιχθέντα [ταύτῃ] γεννήσαι παῖδας ἕξ
μὲν ἄρρενας, μίαν δὲ θυγατέρα Ῥόδον, ἀφ' ἧς τὴν
5 νῆσον ὀνομασθῆναι. γενέσθαι δὲ κατὰ τὸν καιρὸν 25

6 καφείρας ABDE, Καμείρας Lobeck, Καφείρας Gelzer
9 ἄλλων] ἄλλα AE χρησίμων εἰς τὸν βίον ADE, εἰς τ. β.
χρησίμων cet. 10 τοῖς ἀνθρώποις FG (c. 73, 7) *εἰση-
γητάς] εἰσηγήσασθαι cod. 13 γὰρ om. D 15 καμειρε-
σιν D 20 ἀλλάττειν CFG 22 Ἀλίαν post ἀδελφῆς v.
23 ταύτῃ om. ABDE 25 ὀνομάσθαι C

τοῦτον ἐν τοῖς πρὸς ἕω μέρεσι τῆς νῆσον τοὺς κλη-
θέντας γίγαντας· ὅτε δὴ καὶ Ζεὺς λέγεται καταπε-
πολεμηκῶς Τιτᾶνας ἐρασθῆναι μιᾶς τῶν νυμφῶν
Ἰμαλίας ὀνομαζομένης, καὶ τρεῖς ἐξ αὐτῆς τεκνῶσαι
5 παῖδας, Σπαρταῖον, Κρόνιον, Κύτον. κατὰ δὲ τὴν 6
τούτων ἡλικίαν φασὶν Ἀφροδίτην ἐκ Κυθήρων κο-
μιζομένην εἰς Κύπρον καὶ προσορμιζομένην τῇ νήσῳ
καλυθῆναι ὑπὸ τῶν Ποσειδῶνος υἱῶν, ὄντων ὑπερη-
φάνων καὶ ὑβριστῶν· τῆς δὲ θεοῦ διὰ τὴν ὀργὴν
10 ἐμβελούσης αὐτοῖς μανίαν, μιγῆναι αὐτοὺς βία τῇ
μητρὶ καὶ πολλὰ κακὰ δρᾶν τοὺς ἐγχωρίους. Πο- 7
σειδῶνα δὲ τὸ γεγονὸς αἰσθόμενον τοὺς υἱοὺς κρύ-
ψαι κατὰ γῆς διὰ τὴν πεπραγμένην αἰσχύνην, οὗς
375 κληθῆναι προσηφούς δαίμονας· Ἀλίαν δὲ ῥίψασαν
15 ἐαυτήν εἰς τὴν θάλατταν Λενκοθέαν ὀνομασθῆναι
καὶ τιμῆς ἀθανάτου τυχεῖν παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις.
χρόνῳ δ' ὕστερον προαισθομένους τοὺς Τελχίνας 56
τὸν μέλλοντα γίνεσθαι κατακλυσμὸν ἐκλιπεῖν τὴν
νῆσον καὶ διασπαρῆναι. Λύκον δ' ἐκ τούτων παρα-
20 γενόμενον εἰς τὴν Λυκίαν Ἀπόλλωνος Λυκίου ἱερὸν
ἰδρῦσασθαι παρὰ τὸν Ξάνθον ποταμὸν. τοῦ δὲ 2
κατακλυσμοῦ γενομένου τοὺς μὲν ἄλλους διαφθα-
ρῆναι, τῆς δὲ νῆσον διὰ τὴν ἐπομβρίαν ἐπιπολα-
σάντων τῶν ὑγρῶν λιμνάσαι τοὺς ἐπιπέδους τόπους,
25 ὀλίγους δ' εἰς τὰ μετέωρα τῆς νῆσον συμφυγόντας
διασωθῆναι· ἐν οἷς ὑπάρχειν καὶ τοὺς Διὸς παῖδας.
Ἥλιον δὲ κατὰ μὲν τὸν μῦθον ἐρασθῆντα τῆς Ῥό- 3

2 γίγαντας] ἰγνητας Bethe λέγεται om. CFG 9 διὰ
τὴν ὀργὴν om. FGM 23 δὲ] γὰρ fort. ἐπιπολασάντων
τῶν AD(BE), ἐπὶ πολλὰ τῶν cet.

δου τὴν τε νῆσον ἀπ' αὐτῆς ὀνομάσαι Ῥόδον καὶ
τὸ ἐπιπολάζον ὕδωρ ἀφανίσαι· ὁ δ' ἀληθῆς λόγος
ὅτι κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς σύστασιν τῆς νήσου πηλώ-
δους οὐσης ἔτι καὶ μαλακῆς, τὸν ἥλιον ἀναξηρά-
ναντα τὴν πολλὴν ὑγρότητα ζωογονῆσαι τὴν γῆν,⁵
καὶ γενέσθαι τοὺς κληθέντας ἀπ' αὐτοῦ Ἡλιάδας,
ἑπτὰ τὸν ἀριθμὸν, καὶ [τοὺς] ἄλλους ὁμοίως λαοὺς
4 αὐτόχθονας. ἀκολούθως δὲ τούτοις νομισθῆναι τὴν
νῆσον ἰερὰν Ἡλίῳ καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα γενομένους
Ῥοδίους διατελέσαι περιττότερον τῶν ἄλλων θεῶν¹⁰
τιμῶντας τὸν Ἡλίον ὡς ἀρχηγὸν τοῦ γένους αὐτῶν.
5 εἶναι δὲ τοὺς ἑπτὰ υἱοὺς Ὅχιμον, Κέρκαρον, Μά-
καρα, Ἀκτίνα, Τενάγην, Τριόπαν, Κάνδαλον, θυ-
γατέρα δὲ μίαν, Ἡλεκτρονόην, ἣν ἔτι παρθένου
οὐσαν μεταλλάξαι τὸν βίον καὶ τιμῶν τυχεῖν παρὰ¹⁵
Ῥοδίους ἡρωικῶν. ἀνδρωθεῖσι δὲ τοῖς Ἡλιάδαις
εἰπεῖν τὸν Ἡλίον, ὅτι οἵτινες ἂν Ἀθηναῖοι θύσωσι πρῶ-
τοι, παρ' ἐαντοῖς ἔξουσι τὴν θεόν· τὸ δ' αὐτὸ λέ-
6 γεται διασαφῆσαι τοῖς τὴν Ἀττικὴν κατοικοῦσι. διὸ
καὶ φασι τοὺς μὲν Ἡλιάδας διὰ τὴν σπουδὴν ἐπι-
λαθομένους ἐνεγκεῖν πῦρ ἐπιθεῖναι τὰ θύματα, τὸν
δὲ τότε βασιλεύοντα τῶν Ἀθηναίων Κέρροπα ἐπὶ
7 τοῦ πυρὸς θῦσαι ὕστερον. διόπερ φασι διαμένειν
μέχρι τοῦ νῦν τὸ κατὰ τὴν θυσίαν ἴδιον ἐν τῇ
Ῥόδῳ, καὶ τὴν θεὸν ἐν αὐτῇ καθιδρῶσθαι, περὶ²⁵
μὲν οὖν τῶν ἀρχαιολογουμένων παρὰ Ῥοδίους οὕτω

7 τοὺς om. D ἄλλους om. F, λαοὺς om. E 13
Τριόπαν D 14 Ἡλεκτρονόην cod. ἣν ἔτι] ἔτι δὲ D 15
τὸν βίον om. II 17 ὅτι add. Eich. οἵτινες ἂν Ἀθηναῖοι
ἐάν τινες Ἀθηναῖοι D 19 διασαφῆσαι λέγεται v. 21 ἐπι-
θεῖναι Eich., καὶ ἐπιθεῖναι τότε cod.

τινὲς μυθολογοῦσιν· ἐν οἷς ἔστι καὶ Ζήνων ὁ τὰ
περὶ ταύτης συνταξάμενος. οἱ δ' Ἡλιάδαι διάφοροι⁵⁷
γενηθέντες τῶν ἄλλων ἐν παιδείᾳ διήνεγκαν καὶ
376 μάλιστα ἐν ἀστρολογίᾳ. εἰσηγήσαντο δὲ καὶ περὶ
5 τῆς ναυτιλίας πολλὰ καὶ τὰ περὶ τὰς ὥρας διέτα-
ξαν. εὐφυνέστατος δὲ γενόμενος Τενάγης ὑπὸ τῶν²
ἀδελφῶν διὰ φθόνον ἀνηρέθη· γνωσθείσης δὲ τῆς
ἐπιβουλῆς οἱ μετασχόντες τοῦ φόνου πάντες ἔφυγον.
τούτων δὲ Μάκαρ μὲν εἰς Λέσβον ἀφίκετο, Κένδα-
10 λος δὲ εἰς τὴν Κῶ· Ἀκτὶς δ' εἰς Αἴγυπτον ἀπά-
ρας ἔκτισε τὴν Ἡλιούπολιν ὀνομαζομένην, ἀπὸ τοῦ
πατρὸς θέμενος τὴν προσηγορίαν· οἱ δ' Αἰγύπτιοι
ἔμαθον παρ' αὐτοῦ τὰ περὶ τὴν ἀστρολογίαν θεω-
ρήματα. ὕστερον δὲ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι γενομένου³
15 κατακλισμοῦ, καὶ διὰ τὴν ἐπομβρίαν τῶν πλείστων
ἀνθρώπων ἀπολομένων, ὁμοίως τούτοις καὶ τὰ διὰ
τῶν γραμμάτων ὑπομνήματα συνέβη φθαρῆναι· δι'⁴
ἦν αἰτίαν οἱ Αἰγύπτιοι καιρὸν εὐθετον λαβόντες
ἐξειδιοποίησαντο τὰ περὶ τῆς ἀστρολογίας, καὶ τῶν
20 Ἑλλήνων διὰ τὴν ἄγνοιαν μηκέτι τῶν γραμμάτων
ἀντιποιοιμένων ἐνίσχυσεν, ὡς αὐτοὶ πρῶτοι τὴν τῶν
ἄστρον εὔρεσιν ἐποίησαντο. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀθη-⁵
ναῖοι κτίσαντες ἐν Αἰγύπτῳ πόλιν τὴν ὀνομαζομέ-
νην Σάιν, τῆς ὁμοίας ἔτυχον ἀγνοίας διὰ τὸν κατα-
25 κλισμὸν. δι' ἧς αἰτίας πολλαῖς ὕστερον γενεαῖς
Κάμμος ὁ Ἀγήφορος ἐκ τῆς Φοινίκης πρῶτος ὑπε-
λήφθη κομίσαι γράμματα εἰς τὴν Ἑλλάδα· καὶ ἀπ'
ἐκείνου τὸ λοιπὸν οἱ Ἕλληνες ἔδοξαν ἀεὶ τι προσ-

3 γεγονότες FG 9 ἀφίκετο om. D 19 τὴν ἀστρο-
λογίαν F 21 ἐνίσχυσεν cod., corr. Steph. 24 σαί D

ευρίσκειν περὶ τῶν γραμμάτων, κοινῆς τινος ἀγνοίας
 6 κατεχούσης τοὺς Ἕλληνας. Τριόπας δὲ πλεύσας εἰς
 τὴν Καρίαν κατέσχευεν ἀκρωτήριον τὸ ἀπ' ἐκείνου
 Τριόπιον κληθέν. οἱ δὲ λοιποὶ τοῦ Ἥλλου παῖδες
 διὰ τὸ μὴ μετασχεῖν τοῦ φόνου κατέμειναν ἐν τῇ 5
 Ῥόδῳ, καὶ κατόκησαν ἐν τῇ Ἰαλυσίᾳ κτίσαντες πό-
 7 λιν Ἀγαίαν. ὧν ὁ πρεσβύτερος Ὀχιμος βασιλεύων
 ἔγημε μίαν τῶν ἐγγωρίων Νυμφῶν Ἡγητορίαν, ἐξ
 ἧς ἐγέννησε θυγατέρα Κυδίππην τὴν μετὰ ταῦτα
 Κυρβίαν μετονομασθεῖσαν· ἦν γήμας Κέρκαφος 10
 8 ἀδελφὸς διεδέξατο τὴν βασιλείαν. μετὰ δὲ τὴν τού-
 του τελευταίην διεδέξαντο τὴν ἀρχὴν υἱοὶ τρεῖς, Λίν-
 δος, Ἰάλυσος, Κάμειρος· ἐπὶ δὲ τούτων γενομένης
 μεγάλης πλημυρίδος, ἐπικλυσθεῖσα ἡ Κύρβη ἔρημος
 ἐγένετο, αὐτοὶ δὲ διέλιπον τὴν χώραν, καὶ ἕκαστος 15
 58 ἕαντοῦ πόλιν ὁμώνυμον ἔκτισε. κατὰ δὲ τούτους
 τοὺς χρόνους Δαναὸς ἔφυγεν ἐξ Αἰγύπτου μετὰ 377
 τῶν θυγατέρων· καταπλεύσας δὲ τῆς Ῥοδίας εἰς
 Λίνδον καὶ προσδεχθεὶς ὑπὸ τῶν ἐγγωρίων, ἰδρύ-
 σατο τῆς Ἀθηναῖς ἱερὸν καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ 20
 καθιέρωσε. τῶν δὲ τοῦ Δαναοῦ θυγατέρων τρεῖς
 ἐτελεύτησαν κατὰ τὴν ἐπιδημίαν τὴν ἐν τῇ Λίνδῳ,
 αἱ δ' ἄλλαι μετὰ τοῦ πατρὸς Δαναοῦ εἰς Ἄργος
 2 ἐξέπλευσαν. μικρὸν δ' ὕστερον τούτων τῶν χρόνων
 Κάδμος ὁ Ἀγήνορος, ἀπεσταλμένος ὑπὸ τοῦ βασι- 25
 λέως κατὰ ζήτησιν τῆς Εὐρώπης, κατέπλευσεν εἰς

6 Ἰαυσία D 7 Ἀγαίαν] τὴν μετὰ ταῦτα Κύρβην μετονο-
 μασθεῖσαν add. (ex v. 9) Palmerius 10 Κύρβειαν C, Κύρρειαν
 FG 11 ὁ ἀδελφὸς v. 12 of υἱοὶ v. 13 Ἰαυσίας D κά-
 μιρος D 14 Κύρβης D, Κύρβης C 16 ἔκτισαν D 21 τῶν
 δὲ τοῦ — 24 ὕστερον] ἐπὶ δὲ AEN τρεῖς — 24 ὕστερον om. D

τὴν Ῥοδίαν· κεχειμασμένος δ' ἰσχυρῶς κατὰ τὸν
 πλοῦν καὶ πεπονημένος εὐχὰς ἰδρύσασθαι Ποσειδῶ-
 νος ἱερὸν, διασωθεὶς ἰδρύσατο κατὰ τὴν νῆσον τοῦ
 θεοῦ τούτου τέμενος καὶ τῶν Φοινίκων ἀπέλιπέ 5
 5 τινὰς τοὺς ἐπιμελησομένους. οὗτοι δὲ καταμυγέτες
 Ἰαλυσίοις διετέλεσαν συμπολιτευόμενοι τούτοις· ἐξ
 ὧν φασὶ τοὺς ἱερεῖς κατὰ γένος διαδέχεσθαι τὰς
 ἱερωσύνας. ὁ δ' οὖν Κάδμος καὶ τὴν Λινδίαν Ἀθη- 3
 νῶν ἐτίμησεν ἀναθήμασιν, ἐν οἷς ἦν χαλκοῦς λέβης
 10 ἀξιόλογος κατεσκευασμένος εἰς τὸν ἀρχαῖον ἑνθρόνον·
 οὗτος δ' εἶχεν ἐπιγραφὴν Φοινικικοῖς γράμμασιν,
 ἃ φασὶ πρῶτον ἐν Φοινίκῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα κομι-
 σθῆναι. μετὰ δὲ ταῦτα τῆς Ῥοδίας γῆς ἀνείσης 4
 ὄφεις ὑπερμεγέθεις συνέβη πολλοὺς τῶν ἐγγωρίων
 15 ὑπὸ τῶν ὄφρων διαφθαρεῖν· διόπερ οἱ περιλει-
 φθέντες ἐπέμψαν εἰς Δῆλον τοὺς ἐπερωτήσοντας
 τὸν θεὸν περὶ τῆς τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆς. τοῦ δ' 5
 Ἀπόλλωνος προστάξαντος αὐτοῖς παραλαβεῖν Φόρ-
 βατα μετὰ τῶν συνακολουθούτων αὐτῶ, καὶ μετὰ
 20 τούτων κατοικεῖν τὴν Ῥόδον· οὗτος δ' ἦν υἱὸς μὲν
 Λαπίθου, διέτριβε δὲ περὶ Θετταλίαν μετὰ πλείονων,
 ζητῶν χώραν εἰς κατοίκησιν· τῶν δὲ Ῥοδίων μετα-
 πεμφαμένων αὐτὸν κατὰ τὴν μαντείαν καὶ μεταδόν-
 των τῆς χώρας, ὁ μὲν Φόρβας ἀνείλε τοὺς ὄφεις,
 25 καὶ τὴν νῆσον ἐλευθερώσας τοῦ φόβου, κατόκησεν
 ἐν τῇ Ῥοδίᾳ, γενόμενος δὲ καὶ τὰλλα ἀνήρ ἀγαθὸς
 ἔσχε τιμὰς ἡρωικὰς μετὰ τὴν τελευταίην. ὕστερον 59

2 ἰδρύσασθαι Hert. 6 Ἰαυσίσις D 9 χαλκοῦς om.
 CFG 11 φοινικικοῖς cod. (c. 74, 1) 12 κομισθῆναι CFGM,
 τὰ καλούμενα φοινικικά add. cet. 21 διατρίβειν D

δὲ τούτων Ἀλθαιμένης ὁ Κατρεὺς υἱὸς τοῦ Κρη-
 τῶν βασιλέως περὶ τινῶν χρηστηριαζόμενος ἔλαβε
 χρησμόν, ὅτι πεπωμένον ἐστὶν αὐτῷ τοῦ πατρὸς
 2 αὐτόχειρα γενέσθαι. βουλόμενος οὖν τοῦτο τὸ μύ-
 σος ἐκφυγεῖν ἐκουσίως ἐφυγεν ἐκ τῆς Κρήτης μετὰ 5
 τῶν βουλομένων συναπᾶραι, πλειόνων ὄντων. οὗτος
 μὲν οὖν κατέπλευσε τῆς Ῥοδίας εἰς Κάμειρον καὶ ἐπὶ 378
 [μὲν] ὄρους Ἀταβύριον Διὸς ἱερὸν ἰδρῦσατο τοῦ προσ-
 αγορευομένου Ἀταβύριον· διόπερ ἔτι καὶ νῦν τιμᾶται
 διαφερόντως, κείμενον ἐπὶ τινος ὑψηλῆς ἄκρας, ἀφ' 10
 3 ἧς ἐστὶν ἀφορᾶν τὴν Κρήτην. ὁ μὲν οὖν Ἀλθαι-
 μένης μετὰ τῶν συνακολουθησάντων κατόκησεν ἐν
 τῇ Καμείρῳ, τιμώμενος ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων· ὁ δὲ
 πατήρ αὐτοῦ Κατρεὺς, ἔρημος ὢν ἀρρένων παιδῶν
 καὶ διαφερόντως ἀγαπᾶν τὸν Ἀλθαιμένην, ἐπλευ- 15
 σεν εἰς Ῥόδον, φιλοτιμούμενος εὐρεῖν τὸν υἱὸν καὶ
 ἀπαγαγεῖν εἰς Κρήτην. τῆς δὲ κατὰ τὸ πεπωμέ-
 νον ἀνάγκης ἐπισχυοῦσης, ὁ μὲν Κατρεὺς ἀπέβη
 μετὰ τινῶν ἐπὶ τὴν Ῥοδίαν νυκτός, καὶ γενομένης
 συμπλοκῆς καὶ μάχης πρὸς τοὺς ἐγχωρίους ὁ Ἀλ- 20
 θαιμένης ἐμβοηθῶν ἠκόντισε λόγῃ καὶ δι' ἄγνοιαν
 4 καίσας ἀπέκτεινε τὸν πατέρα. γνωσθείσης δὲ τῆς
 πράξεως, ὁ [μὲν] Ἀλθαιμένης οὐ δυνάμενος φέρειν
 τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς τὰς μὲν ἀπαντήσεις καὶ
 ὀμίλλας τῶν ἀνθρώπων περιέκαμπε, διδοὺς δ' ἕαν- 25
 τὸν εἰς τὰς ἐρημίας ἤλατο μόνος καὶ διὰ τὴν λύ-
 πην ἐτελεύτησεν· ὕστερον δὲ κατὰ τινα χρησμόν

7 Κάμειρον FGM καὶ ἐπὶ μὲν AD, ἐπὶ δ' cet. 9
 ὄπερ II 18 ἐπισχυοῦσης CF 23 μὲν del. Bek. 25
 περιέκαμπε Dind., παρέκαμπε cod.

τιμὰς ἔσχε παρὰ Ῥοδίοις ἠρωικῶς. βραχὺ δὲ πρὸ 5
 τῶν Τρωικῶν Τληπόλεμος ὁ Ἡρακλέους φεύγων
 διὰ τὸν Λικυμνίου θάνατον, ὃν ἐκουσίως ἦν ἀνη-
 ρηκῶς, ἐφυγεν ἐκουσίως ἐξ Ἄργους· χρησμόν δὲ
 5 λαβὼν ὑπὲρ ἀποικίας μετὰ τινῶν λαῶν κατέπλευσεν
 εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ προσδεχθεὶς ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων
 αὐτοῦ κατόκησε. γενόμενος δὲ βασιλεὺς πάσης τῆς 6
 νήσου τὴν τε χώραν ἐπ' ἰσῆς κατεκληρούησεν καὶ
 τᾶλλα διετέλεσεν ἄρχων ἐπιεικῶς. τὸ δὲ τελευταῖον
 10 μετ' Ἀγαμέμνονος στρατεύων εἰς Ἴλιον τῆς μὲν
 Ῥόδου τὴν ἡγεμονίαν παρέδωκε Βούτῳ τῷ ἐξ Ἄρ-
 γους αὐτῷ μετασχόντι τῆς φυγῆς, αὐτὸς δ' ἐπιφα-
 νῆς ἐν τῷ πολέμῳ γενόμενος ἐτελεύτησεν ἐν τῇ
 Τροάδι.

15 Ἐπεὶ δὲ ταῖς Ῥοδίων πράξεσι τῆς κατ' ἀντιπέρας 60
 Χερρονήσου ἐνια συμπεπλέχθαι συμβέβηκεν, οὐκ
 ἀνοίκειον ἠγοῦμαι περὶ αὐτῶν διελεθεῖν. ἡ Χερρό-
 νησος τοίνυν τὸ παλαιόν, ὡς μὲν τινὲς φασιν, ἀπὸ
 τοῦ τόπου τῆς φύσεως ὄντος ἰσθμώδους ταύτης
 20 ἔτυχε τῆς προσηγορίας· ὡς δὲ τινες ἀναγεγράφασιν,
 ἀπὸ τοῦ δυναστεύσαντος τῶν τόπων ὄνομα Χερρο-
 νήσου προσηγόρευται. οὐ πολλῶ δ' ὕστερον τῆς 2
 τούτου δυναστείας λέγεται πέντε Κούρητας ἐκ Κρή-
 τῆς εἰς αὐτὴν περαιοθῆναι· τούτους δ' ἀπογόνους
 25 γεγονέναι τῶν ὑποδεξαμένων Δία παρὰ τῆς μητρὸς
 Ῥέας καὶ θρηψάντων ἐν τοῖς κατὰ τὴν Κρήτην
 Ἰθαίοις ὄρεσι. στόλῳ δ' ἀξιολόγῳ πλεύσαντας εἰς 3

4 ἐξ Α. ἐκουσίως v. 5 λαῶν] ἄλλων Wurm 15 κατ'
 Dind., κατὰ τὴν cod. ἀντιπέρα χερρόνησον D 19 τῆς
 φ. τοῦ τόπου v.

τὴν Χερρόνησον τοὺς μὲν κατοικοῦντας αὐτὴν Κᾶ-
 ρας ἐκβαλεῖν, αὐτοὺς δὲ κατοικήσαντας τὴν μὲν χώ- 379
 ραν εἰς πέντε μέρη διελεῖν, καὶ πόλιν ἕκαστον κτί-
 4 σαι θέμενον ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν προσηγορίαν. οὐ πολλὸν
 δὲ τούτων κατόπιν Ἰναχον τὸν Ἀργείων βασιλέα, 5
 ἀφανισθείσης τῆς θυγατρὸς Ἰοῦς, ἐξαποστείλαι Κύρ-
 νον, ἕνα τῶν ἡγεμονικῶν ἀνδρῶν, δόντα αὐτῷ στό-
 λον ἀξιόλογον, καὶ προστάξει ζητεῖν ἐν παντὶ τόπῳ
 τὴν Ἰώ, καὶ μὴ ἐπανελθεῖν, ἐὰν μὴ ταύτης ἐγκρα-
 5 τῆς γένηται. ὁ δὲ Κύρνος ἐπὶ πολλὰ μέρη τῆς 10
 οἰκουμένης πλανηθεὶς καὶ μὴ δυνάμενος εὐρεῖν ταύ-
 την, κατέπλευσε τῆς Καρίας εἰς τὴν προειρημένην
 Χερρόνησον· ἀπογνοὺς δὲ τὴν εἰς οἶκον ἀνακομιδὴν
 κατόκησεν ἐν τῇ Χερρονήσῳ, καὶ τὰ μὲν πείσας,
 τὰ δ' ἀναγκάσας ἐβασίλευσε μέρους τῆς χώρας καὶ 15
 πόλιν ἐκτίσεν ἑμῶνυμον ἐναντῷ Κύρνον· πολιτευό-
 μενος δὲ δημοτικῶς μεγάλῃς ἀποδοχῆς ἐτόγγανε
 61 παρὰ τοῖς συμπολιτευομένοις. μετὰ δὲ ταῦτα Τριό-
 παν, ἕνα τῶν Ἠλίου καὶ Ῥόδου παίδων, φεύγοντα
 διὰ τὸν Τενάγῳ τοῦ ἀδελφοῦ φόνον εἰς τὴν Χερ- 20
 ρόνησον ἀφικέσθαι. ἐνταῦθα δὲ καθαρθέντα τὸν
 φόνον ὑπὸ Μελισσέως τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Θεττα-
 λίαν πλεῦσαι ἐπὶ συμμαχίαν τοῖς Δευκαλίωνος παισὶ,
 καὶ συνεκβαλεῖν ἐκ τῆς Θετταλίας τοὺς Πελασγούς,
 2 καὶ μερίσασθαι τὸ καλούμενον Δώτιον πεδῖον. ἐν- 25
 ταῦθα δὲ τὸ τέμενος τῆς Δήμητρος ἐκκόψαντα τῇ

5 τὸν] τῶν D 6 Κύρνον] Ἀρχον vel Πύρνον coni.
 Wess., Σύρνον Wilamovitz 7 δόντος D; f. δοντ' 10
 τῆς οἰκ. μέρη v. 12 καταπλεῦσαι D 20 διὰ add. Hert.
 Τενάγῳτα C, Τενάγον FG τὴν om. D 21 τὸν φόνον
 DF, τοῦ φόνον cet. 25 δώτιον D 26 δημήτρος D.

[μὲν] ὕλη καταχρησθῆναι πρὸς βασιλείων κατασκευὴν·
 δι' ἣν αἰτίαν ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων μισηθέντα φυ-
 ρεῖν ἐκ Θετταλίας, καὶ καταπλεῦσαι μετὰ τῶν συμ-
 πλευσάντων λαῶν εἰς τὴν Κνιδίαν, ἐν ἣ κτίσασθαι
 5 τὸ καλούμενον ἀπ' αὐτοῦ Τριόπιον. ἐντεῦθεν δ' 3
 ὁρμώμενον τὴν τε Χερρόνησον κατακτήσασθαι καὶ
 τῆς ὁμοφύτου Καρίας πολλήν. περὶ δὲ τοῦ γένους
 τοῦ Τριόπα πολλοὶ τῶν συγγραφέων καὶ ποιητῶν
 διαπεφωνήκασιν· οἱ μὲν γὰρ ἀναγράφουσιν αὐτὸν
 10 υἱὸν εἶναι Κανάκης τῆς Αἰόλου καὶ Ποσειδῶνος,
 οἱ δὲ Λαπίδου τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Στίλβης τῆς
 Πηνειοῦ.

Ἔστι δ' ἐν Καστάβῳ τῆς Χερρονήσου ἱερὸν 62
 ἄγιον Ἡμιθέας, ἧς τὴν περιπέτειαν οὐκ ἄξιον πα-
 15 ραλιπεῖν. πολλοὶ μὲν οὖν καὶ ποικίλοι λόγοι περὶ
 ταύτης παραδέδονται· τὸν δ' ἐπικρατοῦντα καὶ συμ-
 φανόμενον παρὰ τοῖς ἐγγχωρίοις διεξιμεν. Στα-
 φύλου γὰρ καὶ Χρυσοθέμιδος φασὶ γενέσθαι τρεῖς
 θυγατέρας, Μολπαδίαν καὶ Ῥοιῶ καὶ Παρθένον
 20 ὄνομα. καὶ τῇ μὲν Ῥοιοῖ τὸν Ἀπόλλωνα μιγέντα
 ἔγκνον ποιῆσαι· τὸν δὲ πατέρα αὐτῆς ὡς ὑπ' ἀν-
 θρώπου τῆς φθορᾶς γεγεννημένης ὀργισθῆναι, καὶ
 διὰ τοῦτο τὴν θυγατέρα εἰς λάρνακα συγκλείσαντα
 380 βαλεῖν εἰς τὴν θάλατταν. προσενεχθείσης δὲ τῆς 2
 25 λάρνακος τῇ Δήλῳ τεκεῖν ἄρρενα, καὶ προσαγο-
 ρεῦσαι τὸ παιδίον Ἄνιον. τὴν δὲ Ῥοιῶ παραδόξως

1 μὲν del. Bek. καταχρησασθαι CFG 10 Κανάκης v.
 11 Λαπίδου] Φόρβαντος τοῦ Λαπίδου Bethe (cf. IV 58, 7.
 69, 1) Στίλβης cod., corr. Wess. 15 μὲν om. D 16
 αὐτῆς v. 19 Μαλασαδίαν FG 24 δὲ τῆς om. D

σωθείσαν ἀναθεῖναι τὸ βρέφος ἐπὶ τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἐπεύξασθαι τῷ θεῷ, εἰ ἔστιν ἐξ ἐκείνου, σώζειν αὐτό. τὸν δ' Ἀπόλλωνα μυθολογοῦσι τότε μὲν κρύψαι τὸ παιδίον, ὕστερον δὲ φροντίσαντα τῆς τροφῆς διδάξαι τὴν μαντικὴν, καὶ τινὰς αὐτῷ περιτιθέναι μεγάλας τιμὰς. τὰς δὲ τῆς φθαρείσης ἀδελφᾶς Μολπαδίαν καὶ Παρθένον φυλαττούσας τὸν τοῦ πατρὸς οἶνον, προσφάτως κατ' ἀνθρώπους εὐρημένον, εἰς ὕπνον κατενεχθῆναι καθ' ὃν δὴ καιρὸν τὰς τρεφομένας παρ' αὐτοῖς ὕς εἰσελθεῖν, καὶ τὸν τε ἔχοντα τὸν οἶνον κέραμον συντριῖναι καὶ τὸν οἶνον διαφθεῖραι. τὰς δὲ παρθένους μαθούσας τὸ γεγονός, καὶ φοβηθείσας τὸ ἀπότομον τοῦ πατρὸς, φυγεῖν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ ἀπὸ τινων πετρῶν ὑψηλῶν ἐαντὰς ῥίψαι. Ἀπόλλων δὲ διὰ τὴν οἰκειότητα τὴν πρὸς τὴν ἀδελφὴν ὑπολαβόντα τὰς κόρας εἰς τὰς ἐν Χερρονήσῳ πόλεις καταστήσασαι. καὶ τὴν μὲν ὀνομαζομένην Παρθένον ἐποίησεν ἐν Βουβαστῷ τῆς Χερρονήσου τιμὰς ἔχειν καὶ τέμενος, Μολπαδίαν δὲ εἰς Κάσταβον ἐλθοῦσαν διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ θεοῦ γενομένην ἐπιφάνειαν Ἡμιθέαν ὀνομάσθαι καὶ τιμᾶσθαι παρὰ πᾶσι τοῖς ἐν Χερρονήσῳ. ἐν δὲ ταῖς θυσίαις αὐτῆς διὰ τὸ συμβᾶν περὶ τὸν οἶνον πάθος τὰς μὲν σπονδὰς μελικράτῳ ποιοῦσι, τὸν δ' ἀψάμενον ἢ φαγόντα ὕς οὐ νόμιμον προσελθεῖν πρὸς τὸ τέμενος. ἐν δὲ τοῖς ὕστερον χρόνοις ἐπὶ τοσοῦτον ἔλαβε τὸ ἱερὸν ἀξή-

10 καιρὸν ABDEN, χρόνον cet. 17 κόρας] κόρας D
18 ἐποίησεν CDFG¹, del. cet. 20 Μολπαδίαν CF 21
τοῦ] τῆς Wess.

σιν τῆς Ἡμιθέας, ὥστε μὴ μόνον παρὰ τοῖς ἐγγωρίοις καὶ τοῖς περιοίκοις τιμᾶσθαι διαφερόντως, ἀλλὰ καὶ τοὺς μακρὰν οἰκοῦντας εἰς αὐτὸ φιλοτίμως φοιτᾶν, καὶ θυσίαις τε μεγαλοπρεπέσι καὶ ἀνάθημασιν ἀξιολόγοις τιμᾶν, τὸ δὲ μέγιστον, Πέρσας ἡγουμένους τῆς Ἀσίας καὶ πάντα τὰ τῶν Ἑλλήνων ἱερὰ συλῶντας μόνον τοῦ τῆς Ἡμιθέας τεμένους ἀποσχέσθαι, τοὺς τε ληστὰς τοὺς πάντα διαρπάζοντας μόνον τοῦτο ἀφεῖναι παντελῶς ἄσυλον, καίπερ ἀτείχιστον ὑπάρχον καὶ ἀκίνδυνον ἔχον τὴν ἀρπαγὴν. αἰτίαν δὲ τῆς ἐπὶ πλέον ἀξήσεως φέρουσι τὴν κοινὴν εἰς ἀνθρώπους εὐεργεσίαν· τοῖς τε γὰρ κάμνουσι κατὰ τοὺς ὕπνους ἐφισταμένην φανερώς διδόναι τὴν θεραπείαν καὶ πολλοὺς τοῖς ἀπεργνωσμένοις πάθεσι συνεχομένους [περιτυχόντας] ὑγιασθῆναι· πρὸς δὲ τούτοις [τὸ περὶ] τὰς δυστοκούσας τῶν γυναικῶν τῆς ἐν ταῖς ὠδίσι ταλαιπωρίας καὶ κινδύνων ἀπαλλάττειν τὴν θεόν. διὸ καὶ πολλῶν ἐκ παλαιῶν χρόνων σεσωσμένων πεπλήρωται τὸ τέμενος ἀναθημάτων, καὶ ταῦτα οὐθ' ὑπὸ φυλάκων οὐθ' ὑπὸ τείχους ὄχυροῦ φυλαττόμενα, ἀλλ' ὑπὸ τῆς συνήθους δεισιδαιμονίας.

Περὶ μὲν οὖν Ῥόδου καὶ Χερρονήσου ἀρκεσθησόμεθα τοῖς ῥηθείσι, περὶ δὲ Κρήτης νῦν διεξιμεν. οἱ μὲν γὰρ τὴν Κρήτην κατοικοῦντές φασιν ἀρχαιοτάτους γενέσθαι παρ' αὐτοῖς τοὺς ὀνομαζομένους Ἐτεόκρητας ἀυτόχθονας, ὧν τὸν μὲν βασιλέα Κρήτη καλού-

15 περιτυχόντας deleti, συνεχομένους om. CF 16 τὸ περὶ del. Dind. 24 δὲ AD, δὲ τῆς cet. 26 παρ' αὐτοῖς om. CF 27 μὲν om. CF

μενον πλείστα καὶ μέγιστα κατὰ τὴν νῆσον εὐρεῖν
τὰ δυνάμενα τὸν κοινὸν τῶν ἀνθρώπων βίον ὠφε-
2 λῆσαι. καὶ τῶν θεῶν δὲ τοὺς πλείστους μυθολο-
γοῦσι παρ' ἑαυτοῖς γενέσθαι τοὺς διὰ τὰς κοινὰς
ἐδεργεσίας τυχόντας ἀθανάτων τιμῶν· περὶ ὧν ἡμεῖς 5
ἐν κεφαλαίοις τὰ παραδεδομένα διέξιμεν ἀκολουθῶς
τοῖς ἐνδοξοτάτοις τῶν τὰς Κρητικὰς πράξεις συν-
3 ταξαμένων. πρῶτοι τοίνυν τῶν εἰς μνήμην παρα-
δεδομένων ἔκκησαν τῆς Κρήτης περὶ τὴν Ἴδην οἱ
προσαγορευθέντες Ἰδαῖοι Δακτύλοι. τούτους δ' οἱ 10
μὲν ἑκατὸν τὸν ἀριθμὸν γεγονέναι παραδεδώκασιν,
οἱ δὲ δέκα φασὶν ὑπάρχοντας τυχεῖν ταύτης τῆς
προσηγορίας, τοῖς ἐν ταῖς χερσὶ δακτύλοις ὄντας
4 ἰσαριθμούς. ἔτι οἱ ἱστοροῦσιν, ὧν ἔστι καὶ Ἐφο-
ρος, τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους γενέσθαι μὲν κατὰ 15
τὴν Ἴδην τὴν ἐν Φρυγίᾳ, διαβῆναι δὲ μετὰ Μυγδό-
νος εἰς τὴν Εὐρώπην· ὑπάρξαντας δὲ γόητας ἐπι-
τηδεῦσαι τὰς τε ἐπωδὰς καὶ τελετὰς καὶ μυστήρια,
καὶ περὶ Σαμοθράκην διατρέψαντας οὐ μετρίως ἐν
τούτοις ἐκπλήττειν τοὺς ἔγχωριούς· καθ' ὃν δὴ χρό- 20
νον καὶ τὸν Ὀρφέα, φύσει διαφόρῳ κεχορηγημένον
πρὸς ποιήσιν καὶ μελωδίαν, μαθητὴν γενέσθαι τού-
των, καὶ πρῶτον εἰς τοὺς Ἑλληνας ἐξενεγκεῖν τε-
5 λετὰς καὶ μυστήρια. οἱ δ' οὖν κατὰ τὴν Κρήτην
Ἰδαῖοι Δακτύλοι παραδέδονται τὴν τε τοῦ πυρός 25
χρῆσιν καὶ τὴν τοῦ χαλκοῦ καὶ σιδήρου φύσιν ἐξε-
ρεῖν τῆς Ἀπτεραίων χώρας περὶ τὸν καλούμενον
Βερέκκνυθον, καὶ τὴν ἐργασίαν δι' ἧς κατασκευάζεται·

⁴ γενέσθαι] γεγονέναι γ. 16 Μυγδόνος F, Μίνωος
A; μετ' ἀμύγδονος D ²⁷ Ἀπτεραίων] ἀντὶ σαπτερέων D

382 δόξαντας δὲ μεγάλων ἀγαθῶν ἀρχηγούς γεγενῆσθαι 6
τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων τιμῶν τυχεῖν ἀθανάτων.
ἱστοροῦσι δ' αὐτῶν ἕνα μὲν προσαγορευθῆναι Ἡρα-
κλέα, δόξη δὲ διενεγκόντα θεῖναι τὸν ἀγῶνα τὸν
5 τῶν Ὀλυμπίων· τοὺς δὲ μεταγενεστέρους ἀνθρώ-
πους διὰ τὴν ὁμωνυμίαν δοκεῖν τὸν ἐξ Ἀλκμήνης
συστήσασθαι τὴν τῶν Ὀλυμπίων θέσιν. σημεῖα δὲ 7
τούτων φασὶ διαμένειν τὸ πολλὰς τῶν γυναικῶν
ἔτι καὶ νῦν λαμβάνειν ἐπωδὰς ἀπὸ τούτου τοῦ θεοῦ
10 καὶ περιάμματα ποιεῖν, ὡς γεγονότος αὐτοῦ γόητος
καὶ τὰ περὶ τὰς τελετὰς ἐπιτετηδευκότος· ἃ δὴ πλεί-
στον κεχωρίσθαι τῆς Ἡρακλέους συνηθείας τοῦ γε-
γονότος ἐξ Ἀλκμήνης.

Μετὰ δὲ τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους ἱστοροῦσι γε- 65
15 νέσθαι Κούρητας ἑννέα. τούτους δ' οἱ μὲν μυθο-
λογοῦσι γεγονέναι γηγενεῖς, οἱ δ' ἀπογόνους τῶν
Ἰδαίων Δακτύλων. κατοικεῖν δ' αὐτοὺς τῶν ὄρων
τοὺς συνδένδρους καὶ φαραγγώδεις τόπους καὶ τὸ
σύνολον τοὺς ἔχοντας σκέπη καὶ ὑπόδυσιν φυσι-
20 κήν, διὰ τὸ μήπω κατασκευὰς οἰκιῶν εὐρεῖσθαι.
διενεγκόντας δ' αὐτοὺς συνέσει πολλὰ τῶν κοινῆ 2
χρησίμων καταδείξει· τὰς τε γὰρ ποίμνας τῶν προ-
βάτων τούτους ἀτροῖσαι πρώτους καὶ τὰ γένη τῶν
ἄλλων βοσκημάτων ἐξημερῶσαι καὶ τὰ περὶ τὰς με-
25 λιττουργίας καταδείξει. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ περὶ τὴν 3
τοξικὴν καὶ τὰς κνηγίας εἰσηγήσασθαι, καὶ τῆς
πρὸς ἀλλήλους κοινῆς ὀμιλίας καὶ συμβιώσεως, ἔτι
δ' ὁμοιοῦς καὶ τινος εὐταξίας ἀρχηγούς γενέσθαι.

7 θέσιν] θέαν Reiske 8 τὸ] τὸ παλαιὸν DG

4 εὐρεῖν δὲ καὶ ξίφη καὶ κράνη καὶ τὰς ἐνοπλίους
ὄρχησεις, δι' ὧν ποιοῦντας μεγάλους φόβους ἀπα-
τῶν τὸν Κρόνον. φασὶ δ' αὐτοὺς τὸν Δία, λάθρα
τοῦ πατρὸς Κρόνου παραδούσης Ῥέας τῆς μητρὸς,
ὑποδέξασθαι καὶ θρέψαι· περὶ οὗ τὰ κατὰ μέρος 5
μέλλοντας ἡμᾶς δηλοῦν ἀναγκαῖον ἀναλαβεῖν μικρὸν
ἀνωτέρω τὴν διήγησιν.

66 Μυθολογοῦσι γὰρ οἱ Κρηῖτες γενέσθαι κατὰ τὴν
τῶν Κουρήτων ἡλικίαν τοὺς καλουμένους Τιτᾶνας.
τούτους δὲ τῆς Κνωσίας χώρας ἔχειν τὴν οἰκίαν, 10
ὄπουπερ ἔτι καὶ νῦν δαίκνεται θεμέλια Ῥέας οἰκό-
πεδα καὶ κυπαρίττων ἄλσος ἐκ παλαιοῦ χρόνου
2 ἀνειμένον. ὑπάρχει δὲ τὸν ἀριθμὸν ἕξ μὲν ἄνδρας,
πέντε δὲ γυναῖκας, ὡς μὲν τινες μυθολογοῦσιν,
Οὐρανοῦ καὶ Γῆς ὄντας, ὡς δὲ τινὲς φασιν, ἐκ τινος 15
τῶν Κουρήτων καὶ μητρὸς Τιταίας, ἀφ' ἧς αὐτοὺς 383
3 ταύτης τετευχέναι τῆς προσηγορίας. ἄρρενας μὲν
οὖν γενέσθαι τὸν τε Κρόνον καὶ Ὑπερίωνα καὶ
Κοῖον, ἔτι δὲ Ἰαπετὸν καὶ Κριδὸν καὶ τὸ τελευταῖον
Ῥακεανόν, ἀδελφὰς δὲ τούτων τὴν τε Ῥέαν καὶ Θε- 20
μιν καὶ Μνημοσύνην, ἔτι δὲ Φοῖβην καὶ Τηθύν.
ὧν ἕκαστόν τινων εὐρετὴν γενέσθαι τοῖς ἀνθρώ-
ποις, καὶ διὰ τὴν εἰς ἅπαντας εὐεργεσίαν τυχεῖν
4 τιμῶν καὶ μνήμης ἀενάου. τὸν μὲν οὖν Κρόνον
ἔντα πρεσβύτατον βασιλέα γενέσθαι, καὶ τοὺς καθ' 25
ἑαυτὸν ἀνθρώπους ἕξ ἀγρίου διαίτης εἰς βίον ἡμε-
ρον μεταστήσαι, καὶ διὰ τοῦτο ἀποδοχῆς μεγάλης

2 ἑξαπατῶν Π 4 Ῥέας C, τῆς Ῥέας cet. 10 κνωσ-
σίας FG 12 παλαιῶν χρόνων FG 17 ἄρρενας cod. 18
ὑπερίωνα D 19 κοῖον D κρειον D τὸ om. CF, τὸν B

τυχόντα πολλοὺς ἐπελθεῖν τόπους τῆς οἰκουμένης.
εἰσηγήσασθαι δ' αὐτὸν ἕκασι τὴν τε δικαιοσύνην
καὶ τὴν ἀπλότητα τῆς ψυχῆς· διὸ καὶ τοὺς ἐπὶ
Κρόνον γενομένους ἀνθρώπους παραδεδοσθαι τοῖς
5 μεταγενεστέροις εὐήθεις καὶ ἀκάκους παντελῶς, ἔτι
δ' εὐδαίμονας γεγονότας. δυναστεῦσαι δ' αὐτὸν μά- 5
λιστα τῶν πρὸς ἐσπέραν τόπων καὶ μεγίστης ἀξιο-
θῆναι τιμῆς· διὸ καὶ μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων
παρὰ Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδονίοις, ὅτ' ἦν ἡ πόλις
10 αὐτή, ἔτι δὲ [καὶ] τοῖς ἄλλοις τοῖς πλησιοχώροις ἐθνε-
σιν ἐπιφανεῖς ἐορτὰς καὶ θυσίας γενέσθαι τούτω
τῷ θεῷ καὶ πολλοὺς τόπους ἐπωνύμους αὐτοῦ γε-
νέσθαι. διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐνομίας ἀδί- 6
κημα μὲν μηδὲν ὄλως ὑπὸ μηδενὸς συντελεῖσθαι,
15 πάντας δὲ τοὺς ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τούτου τεταγ-
μένους μακάριον βίον ἐξηκέναι, πάσης ἡδονῆς ἀνεμ-
ποδίστως ἀπολαύοντας. περὶ δὲ τούτων καὶ τὸν
ποιητὴν Ἡσίοδον ἐπιμαρτυρεῖν ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν·
οἱ μὲν ἐπὶ Κρόνον ἦσαν, ὅτ' οὐρανῷ ἐμβασίλευεν,
20 ὥστε θεοὶ δ' ἕξωον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
νόσφιν ἄτερ τε κακῶν καὶ ἄτερ χαλεποῦ πόνοιο
νούσων τ' ἀργαλέων καὶ ἀπήμονες, οὐδὲ μέλεσσι
γῆρας ἐπῆν, αἰεὶ δὲ πόδας καὶ χεῖρας ὁμοιοί
τέρποντ' ἐν θαλίῃσι κακῶν ἔκτοσθεν ἔόντες·

1 τῆς οἰκ. τόπος v. 10 καὶ om. D 12 αὐτῷ CFG
19 οὐρανὸς ἐμβασίλευεν D (cf. Hesiodi ἔργα 111) 20 δ' ἕξωον]
δ' ἕξωον ὡς D, ζώεσσιον CFGM 21 τς] γε D κακῶν
καὶ ἄτερ χαλεποῦ πόνοιο BCDFGM et Hes. 91, πόνων καὶ
οἰζύος. οὐδέ τι δειλὸν AN et Hes. 113 v. 23 om. AN cf.
Hes. 92 καὶ ἀπήμονες] αἱ τ' ἀνθρώποις πῆμα φέρουσι B;
cf. Hes. 92 24 τέρπονται D ἔόντες BCDGM, ἀπάντων
AFN et Hes. 115

θνήσκον δ' ὡς ὕπνω δεδμημένοι. ἄλλα τε πολλὰ
τοῖσιν ἔην· καρπὸν δ' ἔφερε ζείδωρος ἄρουρα
αὐτομάτη πολλόν τε καὶ ἄφθονον· οἱ δ' ἐπὶ γαίῃ
εὐφρονες ἔργ' ἐνέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσι,
ἀφνειοὶ μῆλοισι, φίλοι μακάρεσσι θεοῖσι.

περὶ μὲν οὖν Κρόνον τοιαῦτα μυθολογοῦσιν.

67 Ἰπερίονα δέ φασι τοῦ τε ἡλίου τὴν κίνησιν καὶ
σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων, ἔτι δὲ τὰς ὥρας 384
τὰς συντελουμένας ὑπὸ τούτων, πρῶτον ἐξ ἐπιμε-
λείας καὶ παρατηρήσεως κατανοήσαντα τοῖς ἄλλοις 10
εἰς γνῶσιν παραδοῦναι, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν πα-
τέρα τούτων ὀνομασθῆναι, καθάπερ εἰ γεγεννηκότα
2 τὴν τούτων θεωρίαν καὶ φύσιν. καὶ Κοίου μὲν
καὶ Φοίβης Ἀητῶ γενέσθαι, Ἰαπετοῦ δὲ Προμηθεῖα
τὸν παραδεδομένον μὲν ὑπὸ τινων μυθογράφων ὅτι 15
τὸ πῦρ κλέψας παρὰ τῶν θεῶν ἔδωκε τοῖς ἀνθρώ-
ποις, πρὸς δ' ἀλήθειαν εὐρετὴν γενόμενον τῶν πυ-
3 ρείων, ἐξ ὧν ἐκμάεται τὸ πῦρ. τῶν δὲ Τιτανίδων
φασὶ Μνημοσύνην λογισμοὺς εὐρεῖν καὶ τὰς τῶν ὀνο-
μάτων θέσεις ἐκάστῳ τῶν ὄντων τάξει, δι' ὧν καὶ 20
δηλοῦμεν ἕκαστα καὶ πρὸς ἀλλήλους ὀμιλοῦμεν· ἅ
τινες τὸν Ἑρμῆν φασιν εἰσηγήσασθαι. προσάπτουσι
δὲ τῇ θεῷ ταύτῃ καὶ τὰ πρὸς ἀνανέωσιν καὶ μνή-
μην γινόμενα παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ἀφ' ὧν δὴ καὶ

1 δὲ ὡσθ' ὕπνω D ἄλλα τε πολλὰ BCDG, ἄλλα πάντα
M, ἐσθλά δὲ πάντα AF(N) et Hes. 116 2 ἐπὶ D δ'
τ' D ζείδωρος D 3 πολλόν τε καὶ] πολλῶν τε D ἐπὶ
γαίῃ εὐφρονες BCDGM, ἐθειλημοὶ ἤσχοι AFN et Hes. 118
4 ἔργα CN, ἄφ' GM ἐνέμοντο N ἐσθλοῖσι v. πο-
λέεσσι D v. 5 om. AN et Hes. ἀφνειοὶ D 8 ἀστέρ-
ων D 10 ἐπινατοήσαντα D 14 Ἀητῶ D, Ἀητοῦν C,
ἀντοῦν FG 17 ἀλήθειαν δ' CFG 23 καὶ μνήμην del. Reiske

τῆς προσηγορίας τυχεῖν αὐτὴν ταύτης. Θέμιν δὲ 4
μυθολογοῦσι μαντείας καὶ θυσίας καὶ θεσμοὺς τοὺς
περὶ τῶν θεῶν πρῶτην εἰσηγήσασθαι καὶ τὰ περὶ
τὴν ἐννομίαν καὶ εἰρήνην καταδειξαι. διὸ καὶ θε-
5 σμοφύλακας καὶ θεσμοθέτας ὀνομάζεσθαι τοὺς τὰ
περὶ τοὺς θεοὺς ὅσια καὶ τοὺς τῶν ἀνθρώπων νό-
μους διαφυλάττοντας· καὶ τὸν Ἀπόλλω, καθ' ὃν δὴ
χρόνον τοὺς χρησμοὺς διδόναι μέλλει, θεμιστεύειν
λέγομεν ἀπὸ τοῦ τὴν Θέμιν εὐρέτριαν γεγονέναι
10 τῶν χρησμῶν. οὗτοι μὲν οὖν οἱ θεοὶ πολλὰ τὸν 5
ἀνθρώπινον βίον εὐεργετήσαντες οὐ μόνον ἀθανά-
των τιμῶν ἠξιώθησαν, ἀλλὰ καὶ πρῶτοι τὸν Ὀλυμ-
πον ἐνομίσθησαν οἰκεῖν μετὰ τὴν ἐξ ἀνθρώπων με-
τάστασιν.

15 Κρόνον δὲ καὶ Πέας λέγεται γενέσθαι τὴν τε 68
Ἑστίαν καὶ Δήμητραν καὶ Ἥραν, ἔτι δὲ Δία καὶ
Ποσειδῶνα καὶ Ἄιδην. τούτων δὲ λέγεται τὴν μὲν
Ἑστίαν τὴν τῶν οἰκιῶν κατασκευὴν εὐρεῖν, καὶ διὰ
τὴν εὐεργεσίαν ταύτην παρὰ πᾶσι σχεδὸν ἀνθρώ-
20 ποῖς ἐν πάσαις οἰκίαις καθιδρυθῆναι, τιμῶν καὶ
θυσιῶν τυγχάνουσαν· Δήμητραν δέ, τοῦ σίτου φρο-
μένον μὲν ὡς ἔτυχε μετὰ τῆς ἄλλης βοτάνης, ἀγνοου-
μένον δὲ παρ' ἀνθρώποις, πρῶτην συγκομίσαι καὶ
τὴν κατεργασίαν αὐτοῦ καὶ φυλακὴν ἐπινοῆσαι καὶ
385 σπείρειν καταδειξαι. εὐρεῖν μὲν οὖν αὐτὴν τὸν 2
25 σίτον πρὸ τοῦ γεννηθῆναι τὴν θυγατέρα Φερσεφόνην,
μετὰ δὲ τὴν ταύτης γένεσιν καὶ τὴν ὑπὸ Πλούτω-
νος ἀρπαγὴν ἐμπροῆσαι πάντα τὸν καρπὸν διὰ τε
τὴν ἐχθρὰν τὴν πρὸς τὸν Δία καὶ τὴν ἐπὶ τῇ θυ-

7 Ἀπόλλωνα II 8 μέλλειν D

γατρὶ λύπην. μετὰ δὲ τὴν εὐρεσιν τῆς Φερσεφόνης
 διαλλαγῆναι τε τῷ Διὶ καὶ τῷ Τριπτολέμῳ ἀπο-
 δοῦναι τὸν τοῦ σίτου σπόρον, ᾧ συντάξαι πᾶσιν
 ἀνθρώποις μεταδοῦναι τῆς τε δωρεᾶς καὶ τὰ περι-
 3 τὴν ἐργασίαν τοῦ σπόρου διδάξαι. λέγουσι δὲ τινες⁵
 ὅτι καὶ νόμους εἰσηγήσατο, καθ' οὓς ἀλλήλοις τὸ
 δίκαιον διδόναι συνειδίσθησαν ἄνθρωποι, καὶ τὴν
 παραδοῦσαν αὐτοῖς θεὸν θεσμοφόρον ἀπὸ τούτων
 προσηγόρευσαν. μεγίστων γὰρ ἀγαθῶν ἀνθρώποις
 αἰτίαν γενομένην ἐπιφανεστάτων τυχεῖν τιμῶν καὶ¹⁰
 θυσιαῶν, ἔτι δ' ἑορτῶν καὶ πανηγύρεων μεγαλοπρε-
 πῶν, οὐ παρ' Ἑλλησι μόνον, ἀλλὰ καὶ παρὰ πᾶσι
 σχεδὸν τοῖς βαρβάροις, ὅσοι τῆς τροφῆς ταύτης
 ἐκοινωνήσαν.²⁰⁷

69 Ἀμφισβητοῦσι δὲ περὶ τῆς εὐρέσεως τοῦ καρ-¹⁵
 ποῦ τούτου πολλοί, τὴν θεὸν φάμενοι παρ' αὐτοῖς
 πρώτοις ὀφθῆναι καὶ τὴν τούτου φύσιν τε καὶ
 χρῆσιν καταδείξαι. Αἰγύπτιοι μὲν γὰρ λέγουσι τὴν
 τε Διήμητραν καὶ τὴν Ἴσιν τὴν αὐτὴν εἶναι, καὶ εἰς
 Αἴγυπτον ἐνεργεῖν τὸ σπέρμα πρώτην, ἀρδεύοντος²⁰
 μὲν εὐκαίρως τὰ πεδία τοῦ Νείλου ποταμοῦ, [ταῖς
 2 δ' ὥραις ἄριστα τῆς χώρας ταύτης κεκραμένης] τοὺς
 δ' Ἀθηναίους, καίπερ ἀποφαινομένους τὴν εὐρεσιν
 τοῦ καρποῦ τούτου γεγεννημένην παρ' αὐτοῖς, ὅμως
 μαρτυρεῖν αὐτὸν ἐτέρωθεν κεκομισμένον εἰς τὴν²⁵
 Ἄττικὴν· τὸν γὰρ τόπον τὸν ἐξ ἀρχῆς δεξάμενον

3 δοῦναι CF, παραδοῦναι Hert. 8 αὐτοῖς D ἀπὸ
 τ. θεσμ. v. 9 ἀνθρώποις ἀγαθῶν v. 16 ἑαυτοῖς v.
 20 τὸ σπέρμα πρώτην C, τὸ σπέρμα om. AD, πρώτην om.
 FGM; πρώτην τὸ σπέρμα cet. 24 παρ' αὐτοῖς om. D

τὴν δωρεὰν ταύτην Ἐλευσίνα προσαγορεύειν ἀπὸ
 τοῦ παρ' ἐτέρων ἐλθεῖν τὸ σπέρμα τοῦ σίτου κο-
 μισθέν. οἱ δὲ Σικελιώται, νῆσον ἱερὰν Διήμητρος³
 καὶ Κόρης οἰκοῦντες, εἰκὸς εἶναι φασὶ τὴν δωρεὰν
 5 ταύτην πρώτοις τοῖς τὴν προσφιλεστάτην χώραν
 νεμομένοις δοθῆναι· ἄτοπον μὲν γὰρ ὑπάρχειν εὐ-
 καρποτάτην αὐτὴν ὡς ἰδίαν ποιῆσαι, τῆς δ' εὐερ-
 γασίας ὡς μηδὲν προσηκούση μηδ' ἐσχάτη μεταδοῦ-
 ναι, καὶ ταῦτ' ἐν αὐτῇ τὴν οἰκῆσιν ἔχουσαν, εἶπερ
 10 καὶ τῆς Κόρης τὴν ἀρπαγὴν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ γε-
 386 γονέαι συμπεφώνηται. εἶναι δὲ καὶ τὴν χώραν
 οἰκειοτάτην τούτοις τοῖς καρποῖς, ἐν ἧ καὶ τὸν ποιη-
 τὴν λέγειν
 ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,
 15 πυροὶ καὶ κριθαί.
 περὶ μὲν οὖν Διήμητρος τοιαῦτα μυθολογοῦσι. τῶν⁴
 δ' ἄλλων θεῶν τῶν ἐκ Κρόνου καὶ Ρέας γενομένων
 φασὶν οἱ Κρητὲς Ποσειδῶνα μὲν πρῶτον χρήσασθαι
 ταῖς κατὰ θάλατταν ἐργασίαις καὶ στόλους συστή-
 20 σασθαι, παραδόντος αὐτῷ τὴν ἡγεμονίαν ταύτην
 τοῦ Κρόνου· διὸ καὶ παραδίδοσθαι τοῖς ἐπιγίνο-
 μένοις τούτου κύριον ὑπάρχειν τῶν κατὰ θάλατταν
 πραττομένων καὶ θυσίαις ὑπὸ τῶν ναυτιλλομένων
 τιμᾶσθαι. προσάπτουσι δ' αὐτῷ καὶ τὸ τοὺς ἴπ-
 25 πους δαμάσαι πρῶτον καὶ τὴν ἐπιστήμην καταδεί-
 ξαι τὴν περὶ τὴν ἵππικὴν, ἀφ' ἧς ἵππιον αὐτὸν

2 κομισθέν Dind., κομισθέντος D, κομισαντας C, κομί-
 σαντα F; τὸν τὸ σπέρμα .. κομισαντα M, f. del. 8 προ-
 σηκούση F, προσηκούσης cet. μηδ'] τῆδ' Iensius, del. Dind.
 16 μυθολογεῖται CG 26 ἵππιον CFG

5 ἄνομάσθαι. τὸν δ' Ἰδὴν λέγεται τὰ περὶ τὰς τα-
φὰς καὶ τὰς ἐκφορὰς καὶ τιμὰς τῶν τεθνεώτων κα-
ταδείξαι, τὸν πρὸ τοῦ χρόνον μηδεμιᾶς οὔσης ἐπι-
μελείας περὶ αὐτούς· διὸ καὶ τῶν τετελευτηκότων
ὁ θεὸς οὗτος παρείληπται κυριεύειν, ἀπονεμηθείσης 5
τὸ παλαιὸν αὐτῷ τῆς τούτων ἀρχῆς καὶ φροντίδος.
70 Περὶ δὲ τῆς τοῦ Διὸς γενέσεώς τε καὶ βασιλείας
διαφωνεῖται· καὶ τινες μὲν φασὶν αὐτὸν μετὰ τὴν
ἐξ ἀνθρώπων τοῦ Κρόνου μετάστασιν εἰς θεοὺς
διαδέξασθαι τὴν βασιλείαν, οὐ βία κατισχύσαντα 10
τὸν πατέρα, νομίμως δὲ καὶ δικαίως ἀξιοθέντα ταύ-
της τῆς τιμῆς· τινὲς δὲ μυθολογοῦσι τῷ Κρόνῳ
γενέσθαι λόγιον περὶ τῆς τοῦ Διὸς γενέσεως, ὅτι
παραιρήσεται τὴν βασιλείαν αὐτοῦ βιαίως ὁ γεννη-
2 θεὶς παῖς. διόπερ τὸν μὲν Κρόνον τὰ γεννώμενα 15
παιδιά πλεονάκις ἀφανίζειν, τὴν δὲ Ῥέα ἀγανακτή-
σασαν, καὶ μὴ δυναμένην μεταθεῖναι τὴν προαίρεσιν
τάνδρος, τὸν Δία τεκοῦσαν ἐν τῇ προσαγορευομένῃ
Ἰδῆ] κλέψαι καὶ δοῦναι λάθρα τοῖς Κούρησιν ἐκ-
θρέψαι τοῖς κατοικοῦσι πλησίον ὄρους τῆς Ἰδῆς. 20
τούτους δ' ἀπενέγκαντας εἰς τι ἄντρον παραδοῦναι
ταῖς Νύμφαις, παρακλευσάμενους τὴν πᾶσαν ἐπι-
3 μέλειαν αὐτοῦ ποιῆσθαι. αὐταὶ δὲ μέλι καὶ γάλα
μίσγονσαι τὸ παιδίον ἐθρέψαν καὶ τῆς αἰγῆς τῆς
ὀνομαζομένης Ἀμαλθείας τὸν μαστὸν εἰς διατροφὴν 25
παρείχοντο. σημεῖα δὲ πολλὰ μέχρι τοῦ νῦν δια-
μένειν τῆς γενέσεως καὶ διατροφῆς τοῦ θεοῦ τού-

1 αἰδῆ D 14 παρελείπει CF 16 πολλάνκις F 18
προσηρημένη F 19 Ἰδῆ] Δίκη CFG (cf. p. 99, 22) 23
ποιήσασθαι CFG 25 Ἀμαλθείας CFG

του κατὰ τὴν νῆσον. φερομένου μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν 4
Κουρήτων αὐτοῦ νηπίου φασὶν ἀποπεσεῖν τὸν ὀμ-
φαλὸν περὶ τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον Τρίτωνα,
καὶ τὸ χωρίον τε τοῦτο καθιερωθὲν ἀπὸ τοῦ τότε
5 συμβάντος Ὀμφαλὸν προσαγορευθῆναι καὶ τὸ περι-
κείμενον πεδίον ὁμοίως Ὀμφάλειον. κατὰ δὲ τὴν
Ἰδῆν, ἐν ἣ συνέβη τραφῆναι τὸν θεόν, τό τε ἄν-
τρον ἐν ᾧ τὴν δίαταν εἶχε καθιέρωται καὶ οἱ περὶ
387 αὐτὸ λειμῶνες ὁμοίως ἀνεῖνται περὶ τὴν ἀκρόρειαν
10 ὄντες. 22 τὸ δὲ πάντων παραδοξότατον καὶ μυθολο- 5
γούμενον περὶ τῶν μελιττῶν οὐκ ἄξιον παραλιπεῖν.
τὸν γὰρ θεὸν φασὶν ἀθάνατον μνήμην τῆς πρὸς
αὐτὰς οἰκειότητος διαφυλάξαι βουλόμενον ἀλλάξαι
μὲν τὴν χροῶν αὐτῶν καὶ ποιῆσαι χαλκῷ χρυσοειδεῖ
15 παραπλησίαν, τοῦ τόπου δ' ὄντος ὑψηλοῦ καθ'
ὑπερβολὴν, καὶ πνευμάτων τε μεγάλων ἐν αὐτῷ
γινόμενων καὶ χιόνος πολλῆς πιπτούσης, ἀνεπαι-
σθήτους αὐτὰς καὶ ἀπαθεῖς ποιῆσαι, δυσχειμερωτά-
τους τόπους νεμομένας. τῇ θρεψάσῃ δ' αἰγὶ τιμὰς 6
20 τέ τινας ἄλλας ἀπονεῖμαι καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἀπ'
αὐτῆς λαβεῖν, αἰγίον ἐπονομασθέντα. ἀνδρωθέντα
δ' αὐτὸν φασὶ πρῶτον πόλιν κτίσαι περὶ τὴν Δίξαν,
ὄπου καὶ τὴν γένεσιν αὐτοῦ γενέσθαι μυθολογοῦ-
σιν· ἧς ἐκλειφθείσης ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις δια-
25 μένειν ἔτι καὶ νῦν ἔξματα τῶν θεμελίων.

Διενεγκαι δὲ τὸν θεὸν τούτου ἀπάντων ἀνδρείῃ 71

3 Τρίτωνα] τρίτον CD 4 τε Dind., δὲ cod., διὰ Wess.
9 αὐτῷ C, αὐτόν cet. λιμένες DF 11 περὶ τ. μ. οὐκ
om. D¹ 13 αὐτοῦς II 15 καὶ τοῦ τόπου ὄντος D 18
ποιῆσαι] εἰς τοὺς add. ABDE; f. ὡς τοὺς 26 τούτων D

καὶ συνέσει καὶ δικαιοσύνη καὶ ταῖς ἄλλαις ἀπάσαις ἀρεταῖς· διὸ καὶ παραλαβόντα τὴν βασιλείαν παρὰ τοῦ Κρόνου πλείστα καὶ μέγιστα τὸν ἀνθρώπινον βίον εὐεργετήσαι. πρῶτον μὲν γὰρ ἀπάντων καταδειξάμενος περὶ τῶν ἀδικημάτων τὸ δίκαιον ἀλλήλοις 5 διδόναι τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοῦ βίᾳ τι πράττειν ἀποστήσαι, κρίσει δὲ καὶ δικαστηρίῳ τὰς ἀμφισβητήσεις διαλύειν. καθόλου δὲ τὰ περὶ τῆς εὐνομίας καὶ τῆς εἰρήνης προσαναπληρῶσαι, τοὺς μὲν ἀγαθοὺς πείθοντα, τοὺς δὲ φαύλους τῇ τιμωρίᾳ 10 καὶ τῷ φόβῳ καταπληττόμενον. ἐπελθεῖν δ' αὐτὸν καὶ τὴν οἰκουμένην σχεδὸν πᾶσαν τοὺς μὲν ληστὰς καὶ ἀσεβεῖς ἀναίρουντα, τὴν δ' ἰσότητα καὶ τὴν δημοκρατίαν εἰσηγούμενον· ὅτε δὴ φασιν αὐτὸν καὶ τοὺς γίγαντας ἀνελεῖν, ἐν μὲν Κρήτῃ τοὺς περὶ 15 Μύλινον, κατὰ δὲ τὴν Φρυγίαν τοὺς περὶ Τυφῶνα. 3 πρὸ δὲ τῆς μάχης τῆς πρὸς τοὺς ἐν Κρήτῃ γίγαντας λέγεται τὸν Δία θῦσαι βοῦν Ἑλλῶ καὶ Οὐρανῶ καὶ Γῆ· ἐπὶ δὲ τῶν ἱερῶν ἀπάντων φανῆναι τὰ περὶ τούτων ἐπικριθέντα * ἐπισημαίνεται κράτος καὶ 20 ἀπόστασις ἀπὸ τῶν πολέμων πρὸς αὐτούς. ἀκόλουθον δὲ τούτοις γενέσθαι τοῦ πολέμου τὸ τέλος· αὐτομολῆσαι μὲν γὰρ ἐκ τῶν πολέμων Μουσαῖον, καὶ τυχεῖν ὠρισμένων τιμῶν, κατακοπήναι δ' ὑπὸ 4 τῶν θεῶν ἅπαντας τοὺς ἀντιταξαμένους. συστήναι 25 δὲ καὶ ἄλλους πολέμους αὐτῷ πρὸς γίγαντας, τῆς

1 καὶ σ. ν. δικαιοσύνη om. D 7 ἀποστήναι Schäfer 12 ἅπασαν CFG 17 τοὺς γίγαντας τοὺς ἐν Κρ. CFG 18 βοῦν om. E 20 περὶ ABCDF, παρὰ cet. ἐπικριθέντα] ἄ CF, πρῶτον cet.; πρῶτον, δι' ὧν Reiske ἐπισημαίνεσθαι Wess., ἐπισημαίνειν Dind. 21 ἀπόστασιν Wess.

μὲν Μακεδονίας περὶ τὴν Παλλήνην, τῆς δ' Ἰταλίας κατὰ τὸ πεδίον, ὃ τὸ μὲν παλαιὸν ἀπὸ τοῦ κατακεκαυμένου τόπου Φλεγραιῶν ἀνομάζετο, κατὰ δὲ τοὺς ὕστερον χρόνους Κυμαῖον προσηγόρευον. 5 5 σθῆναι δὲ τοὺς γίγαντας ὑπὸ Διὸς διὰ τὴν εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους παρανομίαν καὶ διὰ τὸ ταῖς 388 τοῦ σώματος ὑπεροχαῖς καὶ ἡρώμασι πεποιθότας καταδουλοῦσθαι μὲν τοὺς πλησιοχώρους, ἀπειθεῖν δὲ τοῖς περὶ τοῦ δικαίου τιθεμένοις νόμοις, πόλεμον 10 δ' ἐκφέρειν πρὸς τοὺς διὰ τὰς κοινὰς εὐεργεσίας ὑπὸ πάντων θεοῦ νομιζομένους. τὸν δ' οὖν Δία 6 λέγουσι μὴ μόνον ἄρδην ἐξ ἀνθρώπων ἀφανίσαι τοὺς ἀσεβεῖς καὶ πονηροὺς, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀρίστοις τῶν θεῶν καὶ ἡρώων, ἔτι δ' ἀνδρῶν τὰς ἀξίας 15 ἀπονεῖμαι τιμᾶς. διὰ δὲ τὸ μέγεθος τῶν εὐεργεσιῶν καὶ τὴν ὑπεροχὴν τῆς δυνάμεως συμφάνως αὐτῷ παρὰ πάντων συγκεχωρηθῆναι τὴν τε βασιλείαν εἰς τὸν αἰεὶ χρόνον καὶ τὴν οἰκῆσιν τὴν ἐν Ὀλύμπῳ. καταδειχθῆναι δὲ καὶ θυσίας αὐτῷ συν- 72 20 τελεῖν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, καὶ μετὰ τὴν ἐκ γῆς μεταστάσιν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐγγενέσθαι δόξας δικαίους ἐν ταῖς τῶν εὖ πεπονθότων ψυχαῖς, ὡς ἀπάντων τῶν γινομένων κατ' οὐρανὸν οὗτος εἴη κύριος, λέγω δ' ὕμβρων τε καὶ βρουτῶν καὶ κεραν- 25 τῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. διόπερ αὐτὸν 2 προσαγορευθῆναι Ζῆνα μὲν ἀπὸ τοῦ δοκεῖν τοῖς ἀνθρώποις αἴτιον εἶναι τοῦ ζῆν, ταῖς ἐκ τοῦ περιέχοντος εὐκρασίας τοὺς καρποὺς ἀνάγοντα πρὸς 2 μὲν om. D 4 προσηγόρευθη CFG 11 δ' om. D 14 θεῶν AD, τε θεῶν cet. 22 δικαίως A 28 τοὺς om. D

τέλος, πατέρα δὲ διὰ τὴν φροντίδα καὶ τὴν εὐνοίαν τὴν εἰς ἅπαντας, ἔτι δὲ καὶ τὸ δοκεῖν ὡσπερ ἀρχηγὸν εἶναι τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ὕπατον δὲ καὶ βασιλέα διὰ τὴν τῆς ἀρχῆς ὑπεροχὴν, εὐβουλέα δὲ καὶ μητιέτην διὰ τὴν ἐν τῷ βουλευέσθαι καλῶς 3 σύνεσιν. μυθολογοῦσι δὲ καὶ τὴν Ἀθηνᾶν κατὰ τὴν Κρήτην ἐκ Διὸς ἐν ταῖς πηγαῖς τοῦ Τριτώπου ποταμοῦ γεννηθῆναι· διὸ καὶ Τριτογένειαν ὀνομασθῆναι. ἔστι δὲ καὶ νῦν ἔτι περὶ τὰς πηγὰς ταύτας ἱερὸν ἄγιον τῆς θεοῦ ταύτης, ἐν ᾧ τόπων 4 τὴν γένεσιν αὐτῆς ὑπέροχα μυθολογοῦσι. λέγουσι δὲ καὶ τοὺς γάμους τοῦ τε Διὸς καὶ τῆς Ἥρας ἐν τῇ Κνωσίῳ χώρᾳ γενέσθαι κατὰ τινα τόπον πλησίον τοῦ Θήρητος ποταμοῦ, καθ' ὃν νῦν ἱερὸν ἔστιν, ἐν ᾧ θυσίας κατ' ἐνιαυτὸν ἀγίους ὑπὸ τῶν 15 ἐγγυρίων συντελεῖσθαι, καὶ τοὺς γάμους ἀπομιμῆσθαι, καθάπερ ἐξ ἀρχῆς γενέσθαι παρεδόθησαν.

5 Τοῦ δὲ Διὸς ἐκγόνοισι φασὶ γενέσθαι θεὰς μὲν Ἀφροδίτην καὶ Χάριτας, πρὸς δὲ ταύταις Ἐλλείθυιαν καὶ τὴν ταύτης συνεργὸν Ἀρτεμιν, καὶ τὰς προσ- 20 αγορευομένας Ὠρας, Εὐνομίαν τε καὶ Δίκην, ἔτι δ' Εἰρήνην καὶ Ἀθηνᾶν καὶ Μούσας, θεοὺς δὲ Ἥφαιστον καὶ Ἄρην καὶ Ἀπόλλωνα, πρὸς δὲ τούτοις 73 Ἐρμῆν καὶ Διόνυσον καὶ Ἡρακλέα. τούτων δ' ἐκάστω 389

8 ἔπονομασθῆναι CFG 9 περὶ] παρὰ FG 12 τοῦ τε] τοῦ στε D, τοὺς τε v. 13 Κνωσίων v. 14 Θήρητος D 16 ἐγγυρίων] ἱερῶν add. CF 17 παρεδόθη F 18 τοῦ Dind., τοὺς cod. 19 εἰλήθυιαν (ἡληθύιαν m. 1) D, εἰλήθυιαν C (= c. 73, 4) 21 τε om. D 22 καὶ Ἀθηνᾶν καὶ Μούσας add. Iensius, Palladem Musas Poggins 23 Ἄρεα CFG 24 καὶ Διόνυσον καὶ Ἡρακλέα add. Iensius

μυθολογοῦσι τὸν Δία τῶν εὐρεθέντων ὑπ' αὐτοῦ καὶ συντελουμένων ἔργων τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς τιμὰς τῆς εὐρέσεως ἀπονεῖμαι, βουλόμενον αἰώνιον αὐτοῖς περιποιῆσαι μνήμην παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις. 2 5 παρεδοθῆναι δὲ τῇ μὲν Ἀφροδίτῃ τὴν τε τῶν παρθένων ἡλικίαν, ἐν οἷς χρόνοις δεῖ γαμεῖν αὐτάς, καὶ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειαν τὴν ἔτι καὶ νῦν ἐν τοῖς γάμοις γινομένην μετὰ θυσιῶν καὶ σπονδῶν, ἃς ποιοῦσιν ἄνθρωποι τῇ θεῷ ταύτῃ. προθύουσι δὲ 10 πρότερον ἅπαντες τῷ Διὶ τῷ τελείῳ καὶ Ἥρᾳ τελείᾳ διὰ τὸ τούτους ἀρχηγούς γεγενῆσθαι καὶ πάντων εὐρετάς, καθότι προεῖρηται. ταῖς δὲ Χάρισι 3 δοθῆναι τὴν τῆς ὕψεως κόσμησιν καὶ τὸ σχηματίζειν ἕκαστον μέρος τοῦ σώματος πρὸς τὸ βέλτιον 15 καὶ προσηγῆς τοῖς θεωροῦσι, πρὸς δὲ τούτοις τὸ κατάρχειν εὐεργεσίας καὶ πάλιν ἀμείβεσθαι ταῖς προσηκούσαις χάρισι τοὺς εὖ ποιήσαντας. Ἐλλεί- 4 θυιαν δὲ λαβεῖν τὴν περὶ τὰς τιχτούσας ἐπιμέλειαν καὶ θεραπείαν τῶν ἐν τῷ τίχτειν κακοπαθουσῶν.

20 διὸ καὶ τὰς ἐν τοῖς τοιοῦτοις κινδυνευούσας γυναῖκας ἐπικαλεῖσθαι μάλιστα τὴν θεὸν ταύτην. Ἄρτε- 5 μιν δὲ φασὶν εὐρεῖν τὴν τῶν νηπίων παιδίων θεραπείαν καὶ τροφὰς τινὰς ἀρμοζούσας τῇ φύσει τῶν βρεφῶν· ἀφ' ἧς αἰτίας καὶ κουροτρόφον αὐτὴν 6 25 ὀνομάζεσθαι. τῶν δ' ὀνομαζομένων Ὠρῶν ἐκάστη δοθῆναι τὴν ἐπάνυμον τάξιν τε καὶ [τοῦ] βίου διακόσμησιν ἐπὶ τῇ μεγίστῃ τῶν ἀνθρώπων ὠφελείᾳ· μηδὲν γὰρ εἶναι μᾶλλον δυνάμενον εὐδαίμονα βίου

13 τὸ Iensius, τοῦ cod. 26 τοῦ om. D

παρασκευάσαι τῆς εὐνομίας καὶ δίκης καὶ εἰρήνης.
 7 Ἀθηνᾶ δὲ προσάπτουσι τὴν τε τῶν ἐλαιῶν ἡμέρω-
 σιν καὶ φντεῖαν παραδοῦναι τοῖς ἀνθρώποις καὶ
 τὴν τοῦ καρποῦ τούτου καταργασίαν· πρὸ γὰρ τοῦ
 γενέσθαι τὴν θεὸν ταύτην ὑπάρχει μὲν τὸ γένος 5
 τοῦτο τῶν δένδρων μετὰ τῆς ἄλλης ἀργίας ὕλης,
 τὴν μὲντοι γ' ἐπιμέλειαν ταύτης [οὐκ] εἶναι καὶ τὴν
 ἐμπειρίαν τὴν ἔτι καὶ νῦν γινομένην περὶ τούτων.
 8 πρὸς δὲ τούτοις τὴν τῆς ἐσθῆτος κατασκευὴν καὶ
 τὴν τεκτονικὴν τέχνην, ἔτι δὲ πολλὰ τῶν ἐν ταῖς 10
 ἄλλαις ἐπιστήμαις εἰσηγήσασθαι τοῖς ἀνθρώποις·
 εὐρεῖν δὲ καὶ τὴν τῶν αὐλῶν κατασκευὴν καὶ τὴν
 διὰ τούτων συντελουμένην μουσικὴν καὶ τὸ σύνο-
 λον πολλὰ τῶν φιλοτέχνων ἔργων, ἀφ' ὧν ἐργά-
 74 νην αὐτὴν προσαγορεύεσθαι. ταῖς δὲ Μούσαις δο- 15
 θῆναι παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν τῶν γραμμάτων εὐρεσιν
 καὶ τὴν τῶν ἐπῶν σύνθεσιν τὴν προσαγορευομένην 390
 ποιητικὴν. πρὸς δὲ τοὺς λέγοντας, ὅτι Σύροι μὲν
 εὐρεταὶ τῶν γραμμάτων εἰσί, παρὰ δὲ τούτων Φοί-
 νικες μαθόντες τοῖς Ἑλλησι παραδεδώκασιν, οὗτοι 20
 δ' εἰσὶν οἱ μετὰ Κάδμου πλεύσαντες εἰς τὴν Εὐ-
 ρώπην, καὶ διὰ τοῦτο τοὺς Ἑλληνας τὰ γράμματα
 Φοινίκεια προσαγορεύειν, φασὶ τοὺς Φοίνικας οὐκ
 ἐξ ἀρχῆς εὐρεῖν, ἀλλὰ τοὺς τύπους τῶν γραμμά-
 των μεταθεῖναι μόνον, καὶ τῇ τε γραφῇ ταύτῃ τοὺς 25
 πλείστους τῶν ἀνθρώπων χηρήσασθαι καὶ διὰ τοῦτο
 2 τυχεῖν τῆς προειρημένης προσηγορίας. Ἡφαιστον
 δὲ λέγουσιν εὐρετὴν γενέσθαι τῆς περὶ τὸν σίδη-

7 οὐκ delevi 11 ἡγήσασθαι D 23 φοινίκια cod.
 (c. 58, 3) 25 τε om. v.

ρον ἐργασίας ἀπάσης καὶ τῆς περὶ τὸν χαλκὸν καὶ
 χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ τῶν ἄλλων ὅσα τὴν ἐκ τοῦ
 πυρὸς ἐργασίαν ἐπιδέχεται, καὶ τὰς ἄλλας δὲ χρεῖας
 τὰς τοῦ πυρὸς ἀπάσας προσεξευρεῖν καὶ παραδοῦ-
 5 ναι τοῖς τε τὰς τέχνας ἐργαζομένοις καὶ τοῖς ἄλλοις
 ἄπασιν ἀνθρώποις· διόπερ οἱ τῶν τεχνῶν τούτων 3
 δημιουργοὶ τὰς εὐχὰς καὶ θυσίας τούτῳ τῷ θεῷ
 μάλιστα ποιοῦσι, καὶ τὸ πῦρ οὗτοί τε καὶ πάντες
 ἄνθρωποι προσαγορεύουσιν Ἡφαιστον, εἰς μνήμην
 10 καὶ τιμὴν ἀθάνατον τιθέμενοι τὴν ἐξ ἀρχῆς τῷ
 κοινῷ βίῳ δεδομένην εὐεργεσίαν. τὸν Ἄρην δὲ 4
 μυθολογοῦσι πρῶτον κατασκευάσαι πανοπλίαν καὶ
 στρατιώτας καθοπλίσαι καὶ τὴν ἐν ταῖς μάχαις ἐνα-
 γώνιον ἐνεργεῖαν εἰσηγήσασθαι, φονεύοντα τοὺς
 15 ἀπειθοῦντας τοῖς θεοῖς. Ἀπόλλωνα δὲ τῆς κιθάρας 5
 εὐρετὴν ἀναγορεύουσι καὶ τῆς κατ' αὐτὴν μουσι-
 κῆς· ἔτι δὲ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην ἐξευρεῖν διὰ
 τῆς μαντικῆς τέχνης γινομένην, δι' ἧς τὸ παλαιὸν
 συνέβαινε θεραπείας τυγχάνειν τοὺς ἀρρωστοῦντας·
 20 εὐρετὴν δὲ καὶ τοῦ τόξου γενόμενον διδάξαι τοὺς
 ἔγχωριους τὰ περὶ τὴν τοξείαν, ἀφ' ἧς αἰτίας μάλ-
 ιστα παρὰ τοῖς Κρησὶν ἐξηλώσθαι τὴν τοξικὴν καὶ
 τὸ τόξον Κρητικὸν ὀνομασθῆναι. Ἀπόλλωνος δὲ 6
 καὶ Κορωνίδος Ἀσκληπιὸν γεννηθέντα, καὶ πολλὰ
 25 παρὰ τοῦ πατρὸς τῶν εἰς ἰατρικὴν μαθόντα, προσ-
 εξευρεῖν τὴν τε χειρουργίαν καὶ τὰς τῶν φαρμά-
 κων σκευασίας καὶ ῥιζῶν δυνάμεις, καὶ καθόλου

5 τε om. D 6 διόπερ] δι' ἄπερ D οἱ Dind., οἱ τε
 cod. 8 πάντες DF, πάντες οἱ cet. 23 Κρητικὸν Bochar-
 tus, Σκωθικὸν cod. 24 γεννηθέντα D

προβιβάσαι τὴν τέχνην ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὡς ἀρ-
 75 χηγὸν αὐτῆς καὶ κτίστην τιμᾶσθαι. τῷ δ' Ἐρμῆ
 προσάπτουσι τὰς ἐν τοῖς πολέμοις γινομένας ἐπι-391
 κηρυκείας καὶ διαλλαγὰς καὶ σπονδὰς καὶ τὸ τού-
 των σύσσημον κηρύκειον, ὃ φορεῖν εἰώθασιν οἱ 5
 περὶ τῶν τοιούτων τοὺς λόγους ποιοῦμενοι καὶ διὰ
 τούτου τυγχάνοντες παρὰ τοῖς πολεμίοις ἀσφαλείας·
 ὄθεν δὴ καὶ κοινὸν Ἐρμῆν ὠνομάσθαι, διὰ τὸ τὴν
 ἀφέλειαν ἀμφοτέροις εἶναι κοινὴν τοῖς ἐν τῷ πο-
 2 λέμῳ τὴν εἰρήνην μεταλαμβάνουσι. φασὶ δ' αὐτὸν 10
 καὶ μέτρα καὶ σταθμὰ καὶ τὰ διὰ τῆς ἐμπορίας
 κέρδη πρῶτον ἐπινοῆσαι καὶ τὸ λάθρα τὰ τῶν ἄλ-
 λων σφετερίζεσθαι. παραδεδοσθαι δ' αὐτὸν καὶ κή-
 ρυκα τῶν θεῶν, ἔτι δ' ἄγγελον ἄριστον διὰ τὸ
 σαφῶς αὐτὸν ἕκαστα τῶν εἰς ἐντολήν δοθέντων 15
 ἐρμηνεύειν· ἀφ' οὗ καὶ τετευχέναι τῆς προσηγορίας
 αὐτὸν ταύτης, οὐχ εὐρετὴν τῶν ὀνομάτων καὶ λέ-
 ξων γενόμενον, ὡς τινὲς φασιν, ἀλλὰ τὸ τῆς ἀπαρ-
 γελίας ἄριστον καὶ σαφὲς ἐκπεπονηκότα περιττότερον
 3 τῶν ἄλλων. εἰσηγητὴν δ' αὐτὸν καὶ παλαιστράς 20
 γενέσθαι, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς χελώνης λύραν ἐπινοῆσαι
 μετὰ τὴν Ἀπόλλωνος πρὸς Μαρσύαν σύγκρισιν, καθ'
 ἣν λέγεται τὸν Ἀπόλλωνα νικήσαντα καὶ τιμωρίαν
 ὑπὲρ τὴν ἀξίαν λαβόντα παρὰ τοῦ λειφθέντος μετα-
 μεληθῆναι, καὶ τὰς ἐκ τῆς κιδάρως χορδὰς ἐκρή- 25
 ξαντα μέχρι τινὸς χρόνου τῆς ἐν αὐτῇ μουσικῆς
 4 ἀποστήναι. Διόνυσον δὲ μυθολογοῦσιν εὐρετὴν γε-
 νέσθαι τῆς τ' ἀμπέλου καὶ τῆς περὶ ταύτην ἐργα-

7 τούτων D, τούτο F 15 σαφῶς] καλῶς CFGM 18
 ἐπαγγελίας D 28 τῆς τ' DF, τῆς cet.

σίας, ἔτι δ' οἰνοποιίας καὶ τοῦ πολλοῦς τῶν ἐκ τῆς
 ὀπώρας καρπῶν ἀποθησαυρίζεσθαι καὶ τὰς χρείας
 καὶ τὰς τροφὰς παρέχεσθαι τοῖς ἀνθρώποις ἐπὶ
 πολὺν χρόνον. τοῦτον δὲ τὸν θεὸν γεγονέναι φα-
 5 σὶν ἐκ Διὸς καὶ Φερσεφόνης κατὰ τὴν Κρήτην, ὃν
 Ὅρφεὺς κατὰ τὰς τελετὰς παρέδωκε διασπώμενον
 ὑπὸ τῶν Τιτάνων· πλείονας γὰρ Διονύσους συμ-
 βαίνειν γεγονέναι, περὶ ὧν ἡμεῖς σαφέστερον τὰ κατὰ
 μέρος ἐν οἰκαιοτέροις καιροῖς ἀναγεγράφαμεν. οἱ 5
 10 δ' οὖν Κρήτες τῆς παρ' αὐτοῖς γενέσεως τοῦ θεοῦ
 πειρῶνται σημεῖα φέρειν, λέγοντες ὅτι περὶ τὴν
 Κρήτην δύο νήσους κτίσας ἐπὶ τῶν καλουμένων δι-
 δύμων κόλπων Διονυσιάδας ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγό-
 ρησεν, ὅπερ μηδαμοῦ τῆς οἰκουμένης αὐτὸν ἐτέρωθι
 15 πεποιημέναι. Ἡρακλέα δὲ μυθολογοῦσιν ἐκ Διὸς 76
 γενέσθαι παμπόλλοις ἔτεσι πρότερον τοῦ γεννηθέν-
 392 τος [περὶ τὴν Ἀργείαν] ἐξ Ἀλκμήνης. τοῦτον δὲ
 μητρὸς μὲν μὴ παρεληφέναι τίνος ἦν, αὐτὸ δὲ μό-
 νου ὅτι δῶμη σώματος πολὺ τῶν ἀπάντων διενεργῶν
 20 ἐπῆλθε τὴν οἰκουμένην, κολάζων μὲν τοὺς ἀδίκους,
 ἀναιρῶν δὲ τὰ τὴν χώραν ἀοίκητον ποιοῦντα θηρία·
 πᾶσι δ' ἀνθρώποις τὴν ἐλευθερίαν περιποιήσας ἀήτ-
 τητος μὲν ἐγένετο καὶ ἄτρωτος, διὰ δὲ τὰς εὐερ-
 γεσίας ἀθανάτου τιμῆς ἔτυχε παρ' ἀνθρώποις. τὸν 2
 25 δ' ἐξ Ἀλκμήνης Ἡρακλέα παντελῶς νεώτερον ὄντα,
 καὶ ζηλωτὴν γενόμενον τῆς τοῦ παλαιοῦ προαιρέ-

1 τοῦ Reiske, τοὺς cod. 2 ἀποθησαυρίζειν CFG καὶ
 τὰς — παρέχεσθαι om. ADEN 12 διδύμων om. CFM 17
 περὶ τὴν Ἀργείαν om. ADEFGN 19 διενέγκας CF 26
 γενόμενον — p. 108, 1 τυχεῖν om. F; ζηλωτὴν τῆς ἀρετῆς
 τυχεῖν τε τῆς AEGN

σεως, διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας τυχεῖν τε τῆς ἀθανασίας καὶ χρόνων ἐγγενομένων διὰ τὴν ὁμωνυμίαν δόξαι τὸν αὐτὸν εἶναι, καὶ τὰς τοῦ προτέρου πράξεις εἰς τοῦτον μεταπεσεῖν, ἀγνοούτων τῶν πολλῶν τάληθές. ὁμολογοῦσι δὲ τοῦ παλαιότερου θεοῦ 5 κατὰ τὴν Αἴγυπτον πράξεις τε καὶ τιμὰς ἐπιφανεστάτας διαμένειν καὶ πόλιν ὑπ' ἐκείνου κτισθεῖσαν.

3 Βριτόμαρτιν δὲ τὴν προσαγορευομένην Δίκτυναν μυθολογοῦσι γενέσθαι μὲν ἐν Καινοῖ τῆς Κρήτης ἐκ Διὸς καὶ Κάρυμης τῆς Εὐβοῦλου τοῦ γεννηθέντος 10 ἐκ Διμήτρος· ταύτην δ' εὐρέτιν γενομένην δικτύων τῶν εἰς κνηγίαν προσαγορευθῆναι Δίκτυναν, καὶ τὰς μὲν διατριβὰς ποιήσασθαι μετὰ τῆς Ἀρτέμιδος, ἀφ' ἧς αἰτίας ἐνίοις δοκεῖν τὴν αὐτὴν εἶναι Δίκτυναν τε καὶ Ἄρτεμιν, θυσίαις δὲ καὶ ναῶν κατα- 15 σκευαῖς τετιμῆσθαι παρὰ τοῖς Κρησὶ τὴν θεὸν ταύτην.

4 τοὺς δ' ἰστοροῦντας αὐτὴν ὠνομάσθαι Δίκτυναν ἀπὸ τοῦ συμφυεῖν εἰς ἀλιεντικά δίκτυα, διωκομένην ὑπὸ Μίνω συνουσίας ἔνεκα, διημαρτηκέναι τῆς ἀληθείας· οὔτε γὰρ τὴν θεὸν εἰς τοιαύτην ἀσθένειαν 20 ἔλθειν πιθανὸν ὑπάρχειν ὥστε προσδεηθῆναι τῆς παρ' ἀνθρώπων βοήθειας, τοῦ μεγίστου τῶν θεῶν οὖσαν θυγατέρα, οὔτε τῷ Μίνῳ δίκαιον προσάπτειν τοιαύτην ἀσέβειαν, παραδεδομένῳ συμφώνως δικαίαν προαίρεσιν καὶ βίον ἐπαινούμενον ἐξηλω- 25 κέναι. Πλοῦτον δὲ γενέσθαι φασὶν ἐν Τριπόλῳ τῆς Κρήτης ἐκ Διμήτρος καὶ Ἰασίωνος, διττῶς ἰστο-

5 μυθολογοῦσι DG 7 κτισθῆναι CFGM 10 χάρυμης D 11 εὐρέτην CD 12 κνηγία G 15 δὲ] τε cod. 26 τριπόδῳ cod., corr. Rhod.

ρουμένης αὐτοῦ τῆς γενέσεως. οἱ μὲν γὰρ φασὶ τὴν γῆν σπαρεῖσαν ὑπὸ Ἰασίωνος καὶ τυγχάνουσαν ἐπιμελείας τῆς προσηκούσης ἀνεῖναι τοσοῦτο πλήθος καρπῶν, ὥστε τοὺς ἰδόντας ἴδιον ὄνομα θέσθαι τῷ 5 πλήθει τῶν γενομένων καρπῶν καὶ προσαγορευῆσαι πλοῦτον· διὸ καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις παραδόσιμον 393 γενέσθαι τὸ τοὺς πλείω τῶν ἱκανῶν κτησαμένους ἔχειν πλοῦτον. ἐνιοὶ δὲ μυθολογοῦσιν ἐκ Διμήτρος 2 καὶ Ἰασίωνος γενέσθαι παῖδα Πλοῦτον ὀνομαζόμε- 10 νον, ὃν πρῶτον ἐπιμέλειαν βίου καὶ χρημάτων ἀθροισμὸν καὶ φυλακὴν εἰσηγήσασθαι, τῶν πρὸ τοῦ πάντων ὀλιγώρως ἐχόντων περὶ τὸ σωρεύειν καὶ τηρεῖν ἐπιμελῶς χρημάτων πλήθος.

Περὶ μὲν οὖν τῶν θεῶν οἱ Κρηῖτες τῶν παρ' 3 15 αὐτοῖς λεγομένων γεννηθῆναι τοιαῦτα μυθολογοῦσι· τὰς δὲ τιμὰς καὶ θυσίας καὶ τὰς περὶ τὰ μυστήρια τελετὰς ἐκ Κρήτης εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους παραδεδοσθαι λέγοντες τοῦτο φέρουσιν, ὡς οἴονται, 20 μέγιστον τεκμήριον· τὴν τε γὰρ παρ' Ἀθηναίοις ἐν Ἐλευσίνῃ γινομένην τελετὴν, ἐπιφανεστάτην σχεδὸν οὖσαν ἀπασῶν, καὶ τὴν ἐν Σαμοθράκῃ καὶ τὴν ἐν Θράκῃ ἐν τοῖς Κίκουσι, ὅθεν ὁ καταδείξας Ὅρφεὺς ἦν, μυστικῶς παραδίδοσθαι, κατὰ δὲ τὴν Κρήτην ἐν Κνωσῷ νόμιμον ἐξ ἀρχαίων εἶναι φανερῶς τὰς 25 τελετὰς ταύτας πᾶσι παραδίδοσθαι, καὶ τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐν ἀπορρήτῳ παραδιδόμενα παρ' αὐτοῖς

2 τυχοῦσαν CFG 4 ὃν. θέσθαι] ὀνομαζεσθαι D 6 ἐπιγενομένοις D 10 ὃν om. D 12 τὸ] τοῦ C 20 γενομένην D 21 ἐν Σαμοθράκῃ καὶ τὴν om. CFGM 22 ὁ om. D 24 κνώσσω D, κνωσσῶ v. 25 παραδεδομένα CFG

μηδένα κρύπτειν τῶν βουλομένων τὰ τοιαῦτα γι-
 4 νόσκειν. τῶν γὰρ θεῶν φασὶ τοὺς πλείστους ἐκ τῆς
 Κρήτης ὀρηθέντας ἐπιέναι πολλὰ μέρη τῆς οἰκου-
 μένης, εὐεργετοῦντας τὰ γένη τῶν ἀνθρώπων καὶ
 μεταδιδόντας ἐκάστοις τῆς ἐκ τῶν ἰδίων εὐρημάτων
 5 ὀφελείας. Δῆμητραν μὲν γὰρ περαιοθεΐσαν εἰς τὴν
 Ἀττικὴν ἐκείθειν εἰς Σικελίαν ἀπάραι, καὶ μετὰ
 ταῦτ' εἰς Αἴγυπτον· ἐν δὲ τούτοις τοῖς τόποις μά-
 λιστα τὸν τοῦ σίτου καρπὸν παραδοῦσαν καὶ τὰ
 περὶ τὸν σπόρον διδάξασαν μεγάλων τιμῶν τυχεῖν
 5 παρὰ τοῖς εὐπαθοῦσιν. ὁμοίως δ' Ἀφροδίτην ἐν-
 διατρέψαι τῆς μὲν Σικελίας περὶ τὸν Ἑρῆνα, τῶν
 δὲ νήσων περὶ Κύθηρα καὶ Πάφον τῆς Κύπρου,
 τῆς δὲ Ἀσίας περὶ τὴν Συρίαν· διὰ δὲ τὴν ἐπι-
 φάνειαν καὶ τὴν ἐπὶ πλέον ἐπιδημίαν αὐτῆς τοὺς
 15 ἐγγωρίους ἐξειδιάζεσθαι τὴν θεόν, καλοῦντας Ἀφρο-
 δίτην Ἑρηνίην καὶ Κυθήρειαν καὶ Παφίαν, ἔτι δὲ
 6 καὶ Συρίαν. ὡσαύτως δὲ τὸν μὲν Ἀπόλλωνα πλεί-
 στον χρόνον φανῆναι περὶ Δῆλον καὶ Λυκίαν καὶ
 Δελφούς, τὴν δ' Ἄρτεμιν περὶ τὴν Ἐφεσον καὶ τὸν
 20 Πόντον, ἔτι δὲ τὴν Περσίδα καὶ τὴν Κρήτην· διό-
 7 περ ἀπὸ τῶν τόπων ἢ πράξεων τῶν παρ' ἐκάστοις
 συντελεσθεισῶν τὸν μὲν Δῆλιον καὶ Λύκιον καὶ
 Πύθιον ὀνομάζεσθαι, τὴν δ' Ἐφεσίαν καὶ Κρησίαν,
 ἔτι δὲ Ταυροπόλον καὶ Περσίαν, ἀμφοτέρων ἐν
 8 Κρήτῃ γεγεννημένων. τιμᾶται δὲ καὶ παρὰ τοῖς 394

5 παραδιδόντας CF, μεταπαραδιδόντας D 17 κρη-
 ρίαν D πάφειαν D, παφίαν CF 23 καὶ Λύκιον om. D
 25 Πέρσειαν edit. 26 γεγεννημένων cod., corr. Schäfer
 δὲ] γὰρ C

Πέρσαις ἢ θεὸς αὕτη διαφερόντως, καὶ μυστήρια
 ποιοῦσιν οἱ βάρβαροι, συντελούμενα παρ' ἑτέροις
 μέχρι τῶν νῦν χρόνων Ἀρτέμιδι Περσία. παρα-
 πλήσια δὲ μυθολογοῦσι καὶ περὶ τῶν ἄλλων θεῶν,
 5 περὶ ὧν ἡμῖν ἀναγράφειν μακρὸν ἂν εἴη, τοῖς δ'
 ἀναγινώσκουσι παντελῶς ἀσύννοτον.

Μετὰ δὲ τὰς τῶν θεῶν γενέσεις ὕστερον πολ-
 78 λαῖς γενεαῖς φασὶ γενέσθαι κατὰ τὴν Κρήτην ἥρωας
 οὐκ ὀλίγους, ὧν ὑπάρχειν ἐπιφανεστάτους τοὺς
 10 περὶ Μίνω καὶ Ῥαδάμανθυν καὶ Σαρπηδόνα. τού-
 τους γὰρ μυθολογοῦσιν ἐκ Διὸς γεγεννησθαι καὶ
 τῆς Ἀγήνορος Εὐρώπης, ἣν φασιν ἐπὶ ταύρου δια-
 κομισθῆναι προνοία θεῶν εἰς τὴν Κρήτην. Μίνω 2
 μὲν οὖν πρεσβύτατον ὄντα βασιλεῦσαι τῆς νήσου,
 15 καὶ κτίσαι πόλεις οὐκ ὀλίγας ἐν αὐτῇ, τούτων δ'
 ἐπιφανεστάτας τρεῖς, Κνωσὸν μὲν ἐν τοῖς πρὸς τὴν
 Ἀσίαν νεύουσι μέρεσι τῆς νήσου, Φαιστὸν δ' ἐπὶ
 θαλάττης ἐστραμμένην ἐπὶ μεσημβρίαν, Κυθωνίαν
 δ' ἐν τοῖς πρὸς ἐσπέραν [κεκλιμένοις] τόποις κατ'
 20 ἀντικρὺ τῆς Πελοποννήσου. θεῖναι δὲ καὶ νόμους 3
 τοῖς Κρησίν οὐκ ὀλίγους, προσποιούμενον παρὰ
 Διὸς τοῦ πατρὸς λαμβάνειν, συνερχόμενον εἰς λό-
 γους αὐτῷ κατὰ τι σπήλαιον. κτήσασθαι δὲ καὶ
 δύναμιν ναυτικὴν μεγάλην, καὶ τῶν τε νήσων τὰς
 25 πλείστας καταστρέψασθαι καὶ πρῶτον τῶν Ἑλλήνων
 θαλαττοκρατῆσαι. μεγάλην δὲ δόξαν περιποιησάμε- 4

2 τὰ παρ' ἑτέροις συντελούμενα v. 3 Περσεΐα D 5
 ἡμῖν] ἡμῖν μὲν f. 6 εὐσύννοτον cod., corr. Schäfer 10
 καὶ Σαρπηδόνα om. v. 11 γεγεννησθαι D 12 κοιμισθῆ-
 ναι CF 16 κνωσσον D, κνωσσόν v. 18 ἐπὶ μ.] περὶ
 μ. D 19 κεκλιμένοις om. D (c. 66, 5) 23 κτίσασθαι D

νον ἐπ' ἀνδρεία καὶ δικαιοσύνη, καταστρέφει τὸν βίον ἐν Σικελίᾳ κατὰ τὴν ἐπὶ Κώκαλον στρατείαν, περὶ ἧς τὰ κατὰ μέρος ἀνεγράψαμεν ὅτε τὰ περὶ Δαίδαλον ἀνεγράφομεν, δι' ὃν καὶ τὴν στρατείαν συνέβη γενέσθαι.

79 Ῥαδάμανθον δὲ λέγουσι τὰς τε κρίσεις πάντων δικαιοτάτας πεποιῆσθαι καὶ τοῖς λησταῖς καὶ ἀσεβέσι καὶ τοῖς ἄλλοις κακούργοις ἀπαραίτητον ἐπειρηχέναι τιμωρίαν. κατακτῆσασθαι δὲ καὶ νήσους οὐκ ὀλίγας καὶ τῆς Ἀσίας πολλὴν τῆς παραθαλατ-¹⁰ τίου χώρας, ἀπάντων ἐκουσίως παραδιδόντων ἑαυτοὺς διὰ τὴν δικαιοσύνην. τὸν δὲ Ῥαδάμανθον Ἐρῦθρον μὲν ἐνὶ τῶν αὐτοῦ παίδων παραδοῦναι τὴν βασιλείαν τῶν δὲ ἐκείνου Ἐρῦθρων ὀνομασθεῖσάν, Οἰνοπίωνι δὲ τῷ Ἀριάδνης τῆς Μίνω Χίον¹⁵ ἐγγχειρίσαι φασίν, ὃν ἔνιοι μυθολογοῦσι Διονύσου γενόμενον μαθεῖν παρὰ τοῦ πατρὸς τὰ περὶ τὴν³⁹⁵ οἰνοποιίαν. τῶν δ' ἄλλων τῶν περὶ αὐτὸν ἡγεμόνων ἕκαστῳ νῆσον ἢ πόλιν δωρήσασθαι λέγουσι τὸν Ῥαδάμανθον, Θόαντι μὲν Αἴημον, Ἐννεῖ δὲ²⁰ Κύρνον, Σταφύλῳ δὲ Πεπάρηθον, Εὐάνθει δὲ Μαρόνεια, Ἀλκαίῳ δὲ Πάρον, Ἀνίωι δὲ Αἴηλον, Ἀνδρεῖ δὲ τὴν ἀπ' ἐκείνου κληθεῖσαν Ἄνδρον. διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς περὶ αὐτὸν δικαιοσύνης μεμυθολογήσθαι δικαστὴν αὐτὸν ἀποδειχθαι καθ'²⁵ ἄδου καὶ διακρίνειν τοὺς εὐσεβεῖς καὶ τοὺς πονη-

3 ὅτε] ὅταν CD 8 ἐνηγοχέναι cod., corr. Hertl. 13 αὐτοῦ D, ἑαυτοῦ v. 17 τὰ περὶ om. FG 20 Ἐννεῖ δὲ K. O. Müller, ἔνιοι δὲ ABD, ἔγνεῖ Π 21 Κύρνον] Σκῦρον Rochette (Hom. I 668) Σταφύλῳ Heyne, Παμφύλω cod. Εὐάνθει Wess., Εὐάμβει cod.

ρούς. τετευχέναι δὲ τῆς αὐτῆς τιμῆς καὶ τὸν Μίνω, βεβασιλευκότα νομιμώτατα καὶ μάλιστα δικαιοσύνης πεφροντικότα. τὸν δὲ τρίτον ἀδελφὸν Σαρπηδόνα³ φασὶ μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Ἀσίαν διαβάντα κατακτῆσασθαι τοὺς περὶ Λυκίαν τόπους. Εὐάνδρον δὲ γενόμενον υἱὸν αὐτοῦ διαδέξασθαι τὴν ἐν Λυκίᾳ βασιλείαν, καὶ γήμαντα Δηιδάμειαν τὴν Βελλεροφόντου τεκνώσαι Σαρπηδόνα τὸν ἐπὶ Τροίαν μὲν στρατεύσαντα [μετ' Ἀγαμέμνονος], ὑπὸ τινῶν δὲ⁵ Διὸς υἱὸν ὀνομαζόμενον. Μίνῳ δὲ φασὶν υἱοὺς⁴ γενέσθαι Δευκαλιωνά τε καὶ Μόλον· καὶ Δευκαλιωνος μὲν Ἰδομενέα, Μόλον δὲ Μηριόνην ὑπάρξαι. τούτους δὲ ναυσὶν ἐνενήκοντα στρατεῦσαι μετ' Ἀγαμέμνονος εἰς Ἴλιον, καὶ διασωθέντας εἰς τὴν πατρίδα¹⁵ τελευτῆσαι καὶ ταφῆς ἐπιφανοῦς ἀξιοθῆναι καὶ τιμῶν ἀθανάτων. καὶ τὸν τάφον αὐτῶν ἐν τῇ Κνωσῷ δεικνύουσιν, ἐπιγραφὴν ἔχοντα τοιάνδε,

Κνωσίου Ἰδομενῆος ὄρα τάφον. αὐτὰρ ἐγὼ τοι πλησίον ἴδουμαι Μηριόνης ὁ Μόλου.

²⁰ τούτους μὲν οὖν ὡς ἥρωας ἐπιφανεῖς τιμῶσιν οἱ Κρητὲς διαφερόντως, θύοντες καὶ κατὰ τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις κινδύνους ἐπικαλούμενοι βοηθούς.

Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων λείπεται περὶ⁸⁰ τῶν ἐπιμειχθέντων ἔθνῶν τοῖς Κρησὶ διελεθεῖν. ὅτι²⁵ μὲν οὖν πρῶτοι κατῴκησαν τὴν νῆσον οἱ προσαγορευθέντες μὲν Ἐτεόκρητες, δοκοῦντες δ' ὑπάρχειν

9 μετ' Ἀγαμέμνονος del. Dind., κατ' Ἀγ. Wess. 12 ἰδομενέα D 13 ἐνενήκοντα] ὀδοδήκοντα AG et Hom. B 652 16 κνώσω D, κνωσῷ v. 18 Κνωσίου CFG ἰδομενῆος D

αὐτόχθονες, προειρημάμεν· μετὰ δὲ τούτους πολ-
 λαῖς γενεαῖς ὕστερον Πελασγοὶ πλανώμενοι διὰ τὰς
 συνεχεῖς στρατείας καὶ μεταναστάσεις κατανήσαν-
 τες εἰς τὴν Κρήτην μέρος τῆς νήσου κατώκησαν.
 2 τρίτον δὲ γένος φασὶ τῶν Δωριέων παραβαλεῖν εἰς 5
 τὴν νῆσον ἡγουμένου Τεκτάμου τοῦ Δώρου· τού-
 του δὲ τοῦ λαοῦ μέρος τὸ μὲν πλεόν ἀθροισθῆναι 396
 λέγουσιν ἐκ τῶν περὶ τὸν Ὀλυμπον τόπων, τὸ δέ
 τι μέρος ἐκ τῶν κατὰ τὴν Λακωνικὴν Ἀχαιῶν διὰ
 τὸ τὴν ἀφορμὴν τὸν Δῶρον ἐκ τῶν περὶ Μαλέαν 10
 τόπων ποιῆσαι. τέταρτον δὲ γένος συμμιγῆναι φα-
 σιν εἰς τὴν Κρήτην μιγάδων βαρβάρων τῶν διὰ τὸν
 χρόνον ἐξομοιωθέντων τῇ διαλέκτῳ τοῖς ἐγχωρίοις
 3 Ἑλλησι. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς περὶ Μίνω καὶ Ῥα-
 δάμανθην ἰσχύσαντας ὑπὸ μίαν ἀγαγεῖν συντέλειαν 15
 τὰ ἔθνη τὰ κατὰ τὴν νῆσον. τὸ δὲ τελευταῖον μετὰ
 τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλειδῶν Ἀργεῖοι καὶ Λακε-
 δαιμόνιοι πέμποντες ἀποικίας ἄλλας τέ τινας νή-
 σους ἐκτίσαν καὶ ταύτης τῆς νήσου κατακτησάμενοι
 πόλεις τινὰς ὄκησαν ἐν αὐταῖς· περὶ ὧν τὰ κατὰ 20
 4 μέρος ἐν τοῖς ἰδίοις χρόνοις ἀναγράφομεν. ἐπεὶ δὲ
 τῶν τὰ Κρητικὰ γεγραφότων οἱ πλείστοι διαφω-
 νοῦσι πρὸς ἀλλήλους, οὐ χρὴ θαναμάζειν ἂν μὴ
 πᾶσιν ὁμολογούμενα λέγωμεν· τοῖς γὰρ τὰ πιθανώ-
 τωτέρα λέγουσι καὶ μάλιστα πιστευομένοις ἐπηχο- 25
 λουθήσαμεν, ἃ μὲν Ἐπιμενίδῃ τῷ θεολόγῳ προσ-

4 τῆς νήσου μέρος v. 6 ἡγ. τοῦ Τεκτάμου Δώρου CFGM,
 ἡγ. τοῦ ἐγγόνου τοῦ τεκτάμου δώρου D (IV 60, 2) 7 τὸ add.
 Hert. 9 μέρος del. Hert. 11 ποιῆσθαι Dind., ποιήσασθαι
 Bek. 16 τὰ add. Wess. 19 ταύτας τὰς νήσους cod., corr.
 Reiske 20 ὄκησαν F, ὄκισαν cet. 21 ἰδίους] οἰκείους FG

σχόντες, ἃ δὲ Δωσιάδῃ καὶ Σωσικράτει καὶ Λαο-
 σθενίδα.

Ἐπεὶ δὲ περὶ Κρήτης ἱκανῶς διήλθομεν, περὶ 81
 τῆς Λέσβου νῦν λέγειν ἐπιχειρήσομεν. ταύτην γὰρ
 5 τὴν νῆσον τὸ παλαιὸν ὄκησε πλείω γένη, πολλῶν
 μεταναστάσεων ἐν αὐτῇ γενομένων. ἐρήμου γὰρ
 οὔσης αὐτῆς πρῶτους Πελασγοὺς κατασχεῖν αὐτὴν
 τοιῶδέ τινα τρόπον. Ξάνθος ὁ Τριόπου τῶν ἐξ Ἄρ- 2
 γους Πελασγῶν βασιλεύων, καὶ κατασχὼν μέρος τι
 10 τῆς Λυκίας χώρας, τὸ μὲν πρῶτον ἐν αὐτῇ κατοι-
 κῶν ἐβασίλευε τῶν συνακολουθησάντων Πελασγῶν,
 ὕστερον δὲ περαιωθεὶς εἰς τὴν Λέσβον οὔσαν ἐρη-
 μου τὴν μὲν χώραν τοῖς λαοῖς ἐμέρισε, τὴν δὲ νῆ-
 σον ἀπὸ τῶν κατοικούντων αὐτὴν Πελασγίαν ὠνό-
 15 μασε, τὸ πρὸ τοῦ καλουμένην Ἴσσαν. ὕστερον δὲ 3
 397 γενεαῖς ἐπὶ γενομένου τοῦ κατὰ Δευκαλίωνα κα-
 τακλυσμοῦ καὶ πολλῶν ἀνθρώπων ἀπολομένων,
 συνέβη καὶ τὴν Λέσβον διὰ τὴν ἐπομβρίαν ἐρημο-
 θῆναι. μετὰ δὲ ταῦτα Μακαρεὺς εἰς αὐτὴν ἀφικό-
 20 μενος, καὶ τὸ κάλλος τῆς χώρας κατανοήσας, κατώ-
 κησεν αὐτήν. ἦν δ' ὁ Μακαρεὺς υἱὸς μὲν Κρινάκου 4
 τοῦ Διός, ὡς φησὶν Ἡσίοδος καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν
 ποιητῶν, κατοικῶν δ' ἐν Ὠλένῳ τῆς τότε μὲν Ἰάδος,
 νῦν δ' Ἀχαιῶν καλουμένης. εἶχε δὲ λαοὺς ἡθρο-
 25 σμένους, τοὺς μὲν Ἴωνας, τοὺς δ' ἐξ ἄλλων ἐθνῶν
 παντοδαπῶν συνερρηγκότας. καὶ τὸ μὲν πρῶτον 5
 τὴν Λέσβον κατώκησε, μετὰ δὲ ταῦτα ἀεὶ μᾶλλον

1 Λαοσθενίδα] Ἀγλαοσθένει C. Robert 9 καὶ om. CF
 10 ἐν αὐτῷ CFG 15 Ἴσαν CFG 20 κατώκισεν D 23
 Ὠλένῳ] ολένω D

αυξόμενος διά τε τὴν ἀρετὴν τῆς νῆσου καὶ τὴν
ιδίαν ἐπιεικείαν τε καὶ δικαιοσύνην τὰς σύνεγγυς
νήσους κατεκτάτο, καὶ διεμέριζε τὴν χώραν ἔρημον
6 οὔσαν. κατὰ δὲ τούτους τοὺς χρόνους Λέσβος ὁ
Λαπίθου τοῦ Αἰόλου τοῦ Ἰππότου κατὰ τι πνυθό- 5
χρηστον μετ' οἰκητόρων πλεύσας εἰς τὴν προειρη-
μένην νῆσον, καὶ γήμας τὴν θυγατέρα τοῦ Μακα-
ρέως Μήθυμναν, κοινῇ κατώκησε, γενόμενος δ'
ἐπιφανῆς ἀνὴρ τὴν τε νῆσον Λέσβον ὠνόμασεν ἀφ'
ἑαυτοῦ καὶ τοὺς λαοὺς Λεσβίους προσηγόρευσε. 10
7 Μακαρεῖ δὲ θυγατέρες ἐγένοντο σὺν ἄλλαις Μυτι-
λήνῃ καὶ Μήθυμνῃ, ἀφ' ὧν αἱ πόλεις ἔσχον τὴν
προσηγορίαν. ὁ δὲ Μακαρεὺς ἐπιβαλλόμενος τὰς
σύνεγγυς νήσους ἰδίας κατασκευάζειν ἐξέπεμψεν
ἀποικίαν εἰς πρώτην τὴν Χίον, ἐνὶ τῶν ἑαυτοῦ παι- 15
8 δων παραδοὺς τὴν ἡγεμονίαν· μετὰ δὲ ταῦτα εἰς
τὴν Σάμον ἕτερον ἐξέπεμψε τὸν ὀνομαζόμενον Κυ-
δρόλαον, ὃς ἐν ταύτῃ κατοικήσας καὶ τὴν νῆσον
κατακληρουχήσας ἐβασίλευεν αὐτῆς· τρίτην δὲ τὴν 398
Κῶ κατοικήσας ἀπέδειξεν αὐτῆς βασιλέα Νέανδρον· 20
ἐξῆς δ' εἰς τὴν Ῥόδον Λεύκιππον ἐξέπεμψε μετὰ
συχνῶν οἰκητόρων, οὓς οἱ τὴν Ῥόδον κατοικοῦντες
διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἀνδρῶν ἄσμενοι προσεδέξαντο
καὶ κοινῇ τὴν νῆσον ἔκησαν.
82 Τὴν δ' ἀντιπέρας τῶν νήσων κατ' ἐκείνους τοὺς 25
καιροὺς συνέβη διὰ τὸν κατακλυσμὸν μεγάλας καὶ

2 ἰδίαν] ἄλλην DG 4 ὁ Αἰόλου τοῦ Λαπίθου CGM 9
νήσον om. D 10 προσηγόρευσε] ὠνόμασε CF 11 μυτι-
λήνῃ D, μιτύλη FG, μιτυλήνη cet. 12 μήθυμνα D 13
ἐπιβαλλόμενος v. 17 κυδρόλλων DG 19 ἐβασίλευσεν II
20 κατοικήσας cod., corr. lensius

δεινὰς κατασχεῖν ἀτυχίας· διὰ μὲν γὰρ τὰς ἐπομ-
βορίας ἐπὶ πολλοὺς χρόνους ἐφθαρμένων τῶν καρ-
πῶν σπάνις τε τῶν ἐπιτηδείων ὑπῆρχε καὶ λοιμικὴ
κατάστασις ἐπέιχε τὰς πόλεις διὰ τὴν τοῦ ἀέρος
5 φθοράν. αἱ δὲ νῆσοι διαπνεόμεναι καὶ τὸν ἀέρα 2
παρεχόμεναι τοῖς ἐνοικοῦσιν ὑγιεινόν, ἔτι δὲ τοῖς
καρποῖς ἐπιτυγχάνουσαι, αἰεὶ μᾶλλον εὐπορίας ἔγε-
μον, καὶ ταχὺ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὰς μακαρίους
ἐποίησαν. διὸ καὶ μακάρων ὠνομάσθησαν νῆσοι,
10 τῆς εὐπορίας τῶν ἀγαθῶν αἰτίας γενομένης τῆς
προσηγορίας. ἔνιοι δὲ φασιν αὐτὰς μακάρων νή- 3
σους ὠνομάσθαι ἀπὸ Μακαρέως [καὶ Ἴωνος] ὑπὸ
τῶν παίδων τούτων δυναστευσάντων [αὐτῶν]. κα-
θόλου δ' αἱ προειρημέναι νῆσοι διήνεγκαν εὐδαι-
15 μονία μάλιστα τῶν σύνεγγυς κειμένων οὐ μόνον
κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν
ἡμετέραν ἡλικίαν· ἀρετῇ γὰρ χώρας καὶ τόπων εὐ- 4
καιρίας, ἔτι δ' ἀέρων κρᾶσει, καλλιστεύουσai κατὰ
λόγον καλοῦνται καὶ πρὸς ἀλήθειαν εἰσὶν εὐδαι-
20 μονες. αὐτὸς δ' ὁ Μακαρεὺς ἐν τῇ Λέσβῳ βασι-
λεύων [πρῶτον μὲν] νόμον ἔγραψε πολλὰ τῶν κοινῇ
συμφερόντων περιέχοντα, ὠνόμασε δ' αὐτὸν λέοντα,
ἀπὸ τῆς τοῦ ζῆφου δυνάμεως καὶ ἀλκῆς θέμενος τὴν
προσηγορίαν.
25 Ἵσπερον δὲ τῆς κατὰ τὴν Λέσβον ἀποικίας ἰκα- 83
νοῖς τισι χρόνοις συνέβη τὴν νῆσον τὴν ὀνομαζο-

7 αἰεὶ add. Dind. 12 ἀπὸ] τῶν add. A καὶ Ἴωνος
del. Wurm *ὀπὸ] om. A, ἀπὸ cet. 13 *τῶν παίδων
τούτων] τούτων τῶν παίδων CD, παίδων τῶν AFG αὐτῶν
om. BCD 15 μάλιστα om. CGM 17 εὐκαιρία CFG
21 πρῶτον μὲν del. Bek.; πρῶτος νόμον μὲν f.

μένην Τένεδον κατοικισθῆναι τοιῶδέ τιτι τρόπῳ. Τέννης ἦν υἱὸς μὲν Κύννου τοῦ βασιλεύσαντος Κολώνης τῆς ἐν τῇ Τρωάδι, ἀνὴρ δ' ἐπίσημος δι' ἀρετῆν. οὗτος οἰκίτορας ἀθροίσας καὶ τὴν ὁρμὴν ἐκ τῆς ἀντιπέρας ἠπείρου ποιησάμενος, κατελάβετο νήσον ἔρημον οὖσαν τὴν ὀνομαζομένην Λεύκοφρον· κατακληρουχίσας δ' αὐτὴν τοῖς ὑπ' αὐτὸν ταττομένοις, καὶ κτίσας ἐν αὐτῇ πόλιν, ὀνόμασεν ἀφ' ἑαυτοῦ Τένεδον. πολιτευόμενος δὲ καλῶς καὶ πολλὰ τοὺς ἐγγχωρίους εὐεργετήσας ζῶν μὲν μεγάλης ἀποδοχῆς ἐτύγχανε, τελευτήσας δ' ἀθανάτων τιμῶν ἠξιώθη· καὶ γὰρ τέμενος αὐτοῦ κατεσκευάσαν καὶ θυσίαις ὡς θεὸν ἐτίμων, ἃς διετέλουν θύοντες μέ-
 4 χρι τῶν νεωτέρων καιρῶν. οὐ παραλείπτεον δ' ἡμῖν περὶ τῶν παρὰ τοῖς Τενεδίοις μυθολογουμένων περὶ τοῦ κτίσαντος τὴν πόλιν Τέννον· Κύννον γὰρ φασὶ τὸν πατέρα πιστεύσαντα γυναικὸς διαβολαῖς ἀδίκους τὸν υἱὸν Τέννην εἰς λάρνακα θέντα καταποντίσαι· ταύτην δ' ὑπὸ τοῦ κλύδωνος φερομένην προσευεχθῆναι τῇ Τενέδῳ, καὶ τὸν Τέννην παραδόξως σωθέντα θεῶν τινας προνοίᾳ τῆς νήσου βασιλεύσαι, καὶ γενόμενον ἐπιφανῆ διὰ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς τυχεῖν ἀθανάτων τιμῶν. κατὰ δὲ τὰς τῆς μητροῦς διαβολὰς ἀλύητοῦ τινος ψευδῶς καταμαρτυρήσαντος, νόμιμον ἔθεντο μηδένα ἀλύητην εἰς τὸ τέμενος εἰσιέναι. κατὰ δὲ τοὺς Τρωικοὺς χρόνους Ἀχιλλέως τὸν Τέννην ἀνελόντος καθ' ὃν καιρὸν ἐπόρθησαν οἱ Ἕλληνες τὴν

2 Τέννης Dind. 4 ἀθροίσας οἰκίτορας v. 6 οὖσαν om. CFG 18 ἐνθέντα CFG 21 θεοῦ FG

Τένεδον, νόμον ἔθεσαν οἱ Τενεδίοι μηδένα ἐξεῖναι ἐν τῷ τέμει τοῦ κτίστου ὀνομάσαι Ἀχιλλέα. περὶ μὲν οὖν τῆς Τενέδου καὶ τῶν ἐν αὐτῇ τὸ παλαιὸν οἰκησάντων τοιαῦτα μυθολογοῦσιν.
 5 Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν ἀξιολογωτάτων νήσων διήλθομεν, περὶ τῶν ἐλαττόνων ἀναγράφομεν. τῶν γὰρ Κυκλάδων νήσων τὸ παλαιὸν ἐρήμων οὖσῶν Μίνως ὁ Διὸς καὶ Εὐρώπης, βασιλεύων τῆς Κρήτης καὶ μεγάλας δυνάμεις ἔχων πεζὰς τε καὶ ναυτικάς, ἐθαλαττοκράτει καὶ πολλὰς ἀποικίας ἐξαπέστειλεν ἐκ τῆς Κρήτης, τῶν δὲ Κυκλάδων νήσων τὰς πλείους κατῴκισε καὶ τοῖς λαοῖς κατεκληρούησεν, οὐκ ὀλίγην δὲ καὶ τῆς Ἀσίας τῆς παραθαλαττίου κατέσχε. διόπερ ἐν ταῖς νήσοις ἅμα καὶ κατὰ τὴν Ἀσίαν τὰς ἐπωνυμίας ἔχουσι Κρητῶν λιμένες καὶ Μινῶαι καλούμεναι. ὁ δὲ Μίνως ἐπὶ πολὺ τῇ δυναστείᾳ προκόπτων, καὶ τὸν ἀδελφὸν Ῥαδάμανθυν ἔχων πάρεδρον τῇ βασιλείᾳ, τούτῳ μὲν ἐφθόνησεν ἐπὶ δικαιοσύνη θαναμαζομένῳ, βουλόμενος δ' αὐτὸν ἐκποδῶν ποιήσασθαι εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς ὑπ' αὐτὸν τεταγμένης χώρας ἐξέπεμψεν. ὁ δὲ Ῥαδάμανθυς διατρίβων εἰς τὰς νήσους τὰς κατ' ἀντικρὸν τῆς Ἰωνίας καὶ Καρίας κειμένας Ἐρυνθρον μὲν κτίστην ἐποίησε τῆς ἐπωνύμου πόλεως κατὰ τὴν Ἀσίαν, Οἰνοπίωνα δὲ τὸν Ἀριάδνης τῆς Μίνω υἱὸν κύριον τῆς Χίου κατέστησε. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη πρὸ

3 οὖν om. D 10 ἀπέστειλεν v. 11 δὲ] τε D τὰς πλείους CE, τὰς πλείους αὐτῶν AD, ἐρήμων οὖσῶν τὰς πλείους αὐτῶν cet. 13 κατέσχε] hic finiunt ABDENO (O = Vatic. 995 saec. XV) 14 ἅμα] ἀλλὰ libri 15 καλοῦνται Rhod. 22 εἰς] περὶ Hertl.

τῶν Τρωικῶν· μετὰ δὲ τὴν Τροίας ἄλωσιν Κᾶρες ἀνέστησαν ἐπὶ πλεον ἐθαλαττοκράτησαν, καὶ τῶν Κυκλάδων νήσων κρατήσαντες τινὰς μὲν ἰδίᾳ κατέσχον καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς κατοικοῦντας Κρήτας ἐξέβαλον, τινὰς δὲ κοινῇ μετὰ τῶν προειποῦντων Κρητῶν κατέκρησαν. ὕστερον δὲ τῶν Ἑλλήνων ἀνέστησαν συνέβη τὰς πλείους τῶν Κυκλάδων νήσων οἰκισθῆναι καὶ τοὺς βαρβάρους Κᾶρας ἐξ αὐτῶν ἐκπεσεῖν· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφουμεν.

10

4 ἐξέβαλον — κατέκρησαν om. F 9 τὰ add. Dind.

Huius libri finem mutilatum esse, ex ea ipsa re efficitur, quod clausula ceteris libris imposita deest.

FRAGMENTA LIBRI VI.

[Τῶν βιβλίων ἡμῶν ἕξ μὲν αἱ πρῶται περιέχουσι τὰς πρὸ τῶν Τρωικῶν πράξεις καὶ μυθολογίας, καὶ τούτων αἱ μὲν προηγούμεναι τρεῖς τὰς βαρβαρικὰς, αἱ δ' ἕξῃς σχεδὸν τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀρχαιολογίας.

⁵ Diodorus I 4, 6.]

Ταῦτα ὁ Διόδωρος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν I (c. 56—61). ὁ δ' αὐτὸς καὶ ἐν τῇ ἕκτῃ ἀπὸ τῆς Εὐήμερου τοῦ Μεσσηνίου γραφῆς ἐπικυροῖ τὴν αὐτὴν θεολογίαν, ὧδε κατὰ λέξιν φάσκων·

- ¹⁰ Περὶ θεῶν τοίνυν διττὰς οἱ παλαιοὶ τῶν ἀνθρώπων τοῖς μεταγενεστέροις παραδεδώκασι ἐννοίας· τοὺς μὲν γὰρ αἰδίους καὶ ἀφθάρτους εἶναι φασιν, οἷον ἡλιόν τε καὶ σελήνην καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα τὰ κατ' οὐρανόν, πρὸς δὲ τούτοις ἀνέμους καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς τῆς ὁμοίας φύσεως τούτοις τετευχότας· τούτων γὰρ ἕκαστον αἰδίον ἔχει τὴν γένεσιν καὶ τὴν διαμονήν· ἑτέροις δὲ λέγουσιν ἐπιγείους γενέσθαι θεούς, διὰ δὲ τὰς εἰς ἀνθρώπους εὐεργεσίας ἀθανάτου τετευχότας τιμῆς τε καὶ δόξης, οἷον Ἡρακλέα, Διόνυσον, Ἀρισταῖον, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς τούτοις ὁμοίους. περὶ δὲ τῶν ἐπιγείων θεῶν πολλοὶ καὶ ποικίλοι παραδέδονται λόγοι παρὰ τοῖς ἱστορι-

κοῖς τε καὶ μυθογράφοις· καὶ τῶν μὲν ἱστορικῶν
 Εὐήμερος ὁ τὴν ἱερὰν ἀναγραφὴν ποιησάμενος ἰδίως
 ἀναγέγραφεν, τῶν δὲ μυθολόγων Ὅμηρος καὶ Ἡσίο-
 δος καὶ Ὀρφεὺς καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι τερατωδεστέ-
 ρους μύθους περὶ θεῶν πεπλάκασιν· ἡμεῖς δὲ τὰ 5
 παρ' ἀμφοτέροις ἀναγεγραμμένα πειρασόμεθα συν-
 τόμως ἐπιδραμεῖν, στοχαζόμενοι τῆς συμμετρίας.
 4 Εὐήμερος μὲν οὖν, φίλος γεγονώς Κασσάνδρου τοῦ
 βασιλέως καὶ διὰ τοῦτον ἠναγκασμένος τελεῖν βα-
 σιλικὰς τινὰς χρείας καὶ μεγάλας ἀποδημίας, φησὶν 10
 ἐκτοπισθῆναι κατὰ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸν ὠκεανόν.
 ἐκπλεύσαντα δὲ αὐτὸν ἐκ τῆς εὐδαίμονος Ἀρα-
 βίας ποιήσασθαι τὸν πλοῦν δι' ὠκεανοῦ πλείους
 ἡμέρας, καὶ προσενεχθῆναι νήσοις πελαγίαις, ὧν
 μίαν ὑπάρχειν τὴν ὀνομαζομένην Παρχαίαν, ἐν ἧ 15
 τεθεῶσθαι τοὺς ἐνοικοῦντας Παρχαίους εὐσεβεῖα
 διαφέροντας καὶ τοὺς θεοὺς τιμῶντας μεγαλοπρε-
 πεστάταις θυσίαις καὶ ἀναθήμασιν ἀξιολόγοις ἀρ-
 5 γυροῖς τε καὶ χρυσοῖς. εἶναι δὲ καὶ τὴν νῆσον ἱερὰν
 θεῶν, καὶ ἕτερα πλείω θαυμαζόμενα κατὰ τε τὴν 20
 ἀρχαιότητα καὶ τὴν τῆς κατασκευῆς πολυτεχνίαν,
 περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἐν ταῖς πρὸ ταύτης βίβλοις
 6 ἀναγεγράφαμεν. εἶναι δ' ἐν αὐτῇ κατὰ τινὰ λόφον
 ὑψηλὸν καθ' ὑπερβολὴν ἱερὸν Διὸς Τριφυλίου, κα-
 θιδρυμένον ὑπ' αὐτοῦ καθ' ὃν καιρὸν ἐβασίλευσε 25
 τῆς οἰκουμένης ἀπάσης ἔτι κατὰ ἀνθρώπους ὧν.
 7 ἐν τούτῳ τῷ ἱερῷ στήλην εἶναι χρυσοῦν, ἐν ἧ τοῖς
 Παρχαίοις γράμμασιν ὑπάρχειν γεγραμμένας τὰς τε
 Οὐρανοῦ καὶ Κρόνου καὶ Διὸς πράξεις κεφαλαιω-
 8 δῶς. μετὰ ταῦτά φησι πρῶτον Οὐρανὸν βασιλέα 30

γεγονέναι, ἐπεικὴ τινὰ ἄνδρα καὶ εὐεργετικὸν καὶ
 τῆς τῶν ἄστρον κινήσεως ἐπιστήμονα, ὃν καὶ
 πρῶτον θυσίαις τιμῆσαι τοὺς οὐρανίους θεοὺς· διὸ
 καὶ Οὐρανὸν προσαγορευθῆναι. υἱὸς δὲ αὐτῷ γε- 9
 5 νέσθαι ἀπὸ γυναικὸς Ἐστίας Τιτᾶνα καὶ Κρόνον,
 θυγατέρας δὲ Ῥέαν καὶ Δήμητρα. Κρόνον δὲ βα-
 σιλευσάμενος μετὰ Οὐρανόν, καὶ γήμαντα Ῥέαν γεννή-
 σαι Δία καὶ Ἥραν καὶ Ποσειδῶνα. τὸν δὲ Δία
 διαδεξάμενον τὴν βασιλείαν τοῦ Κρόνου γῆμαι Ἥραν
 10 καὶ Δήμητρα καὶ Θέμιν, ἐξ ὧν παῖδας ποιήσασθαι
 Κούρητας μὲν ἀπὸ τῆς πρώτης, Φερσεφόνην δὲ ἐκ
 τῆς δευτέρας, Ἀθηνᾶν δὲ ἀπὸ τῆς τρίτης. ἐλθόντα 10
 δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἐπιξενωθῆναι Βήλω, καὶ μετὰ
 ταῦτα εἰς τὴν Παρχαίαν νῆσον πρὸς τῷ ὠκεανῷ
 15 κειμένην παραγενόμενον Οὐρανοῦ τοῦ ἰδίου προπά-
 τορος βωμὸν ἰδρῦσασθαι. κάκειθεν διὰ Συρίας ἐλ-
 θεῖν πρὸς τὸν τότε δυνάστην Κάσιον, ἐξ οὗ τὸ Κά-
 σιον ὄρος. ἐλθόντα δὲ εἰς Κιλικίαν πολέμῳ νικῆσαι
 Κίλικα τοπάρχην, καὶ ἄλλα δὲ πλείστα ἔθνη ἐπελθόντα
 20 παρ' ἅπασιν τιμηθῆναι καὶ θεὸν ἀναγορευθῆναι.

Ταῦτα καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια ὡς περὶ θνη- 11
 τῶν ἄνδρων περὶ τῶν θεῶν διελθὼν ἐπιφέρει λέ-
 γων. — Καὶ περὶ μὲν Εὐήμερον τοῦ συνταξαμένου
 τὴν ἱερὰν ἀναγραφὴν ἀρκεσθησόμεθα τοῖς ῥηθείσι,
 25 τὰ δὲ παρὰ τοῖς Ἑλλησι μυθολογούμενα περὶ θεῶν
 ἀκολουθῶς Ἡσίοδῳ καὶ Ὀμήρῳ καὶ Ὀρφεὶ πειρα-
 σόμεθα συντόμως ἐπιδραμεῖν.

Εἶθ' ἐξῆς ἐπισυνάπτει τὰς τῶν ποιητῶν μυθο-
 λογίας. [Euseb. Praep. ev. II 2, 52—62.]

30 Περὶ ὧν (θεῶν) ἐν ταῖς συγγραφαῖς αὐτοῦ λέ- 2

γει καὶ ὁ Διόδωρος ὁ σοφώτατος ταῦτα, ὅτι ἄνθρωποι γεγόνασιν οἱ θεοί, οὔστινας οἱ ἄνθρωποι ὡς νομίζοντες δι' εὐεργεσίαν ἀθανάτους προσηγόρευον. τινὰς δὲ καὶ ὀνομάτων προσηγορίας ἐσηγέ-
κέναι [καὶ] κρατήσαντας χώρας. [Io. Malalas Chro-
nogr. p. 64.]

3 Διόδωρος δὲ λέγει κατὰ μυθικὴν ἱστορίαν Ξάνθον καὶ Βαλίον Τιτᾶνας εἶναι πρότερον, βοηθήσαι δὲ τῷ Διῷ, Ξάνθον μὲν Ποσειδῶνος ἐταῖρον ὄντα, Βαλίον δὲ Διός, καὶ ἐν τῇ μάχῃ ἀξιώσασθαι μεταθέ-
σθαι τὴν μορφήν, οἷα αἰδουμένους ὁρᾶσθαι ὑπὸ τῶν ὁμογενῶν Τιτάνων, καὶ γενέσθαι τὴν αὐτῶν ἀξίωσιν, καὶ εἶναι τούτους τοὺς τῷ Πηλεΐ δοθέντας. Διό, φησί, καὶ Ξάνθος μαντεύεται τῷ Ἀχιλλεΐ τὸν θάνατον. [Eustathius II. XIX 400, 15 p. 1190, 55.]

4 Saturnum Pherecydes ante omnes refert coronatum, Iovem Diodorus post devictos Titanas hoc munere a ceteris honoratum; dat et Priapo taenias idem et Ariadnae sertum ex auro et Indicis gemmis, 20 Vulcani opus, Liberi munus ac postea sidus. [Tertullianus de Corona vol. 4. p. 347 ed. Seml.]

5 Ὁ δὲ ἀδελφὸς Νίνου Πίκος ὁ καὶ Ζεὺς ἐβασίλευσε τῆς Ἰταλίας, ἔτη οὐκ ἠσπασάντων τῆς δύσεως. ἔσχε δὲ υἱοὺς καὶ θυγατέρας πολλὰς ἀπὸ τῶν εὐ-
προπεσιτάτων γυναικῶν· καὶ γὰρ καὶ μυστικὰς φαντασίας ποιῶν τινὰς καὶ ὑπονοθεύων αὐτάς. αἴτινες γυναικες καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν εἶχον, φθειρόμεναι ὑπ'
2 αὐτοῦ. ἔσχε δὲ ὁ αὐτὸς Πίκος ὁ καὶ Ζεὺς υἱὸν ὀνόματι Φαῖνον, ὃν καὶ Ἐρμῆν ἐκάλεσεν εἰς ὄνομα 30

τοῦ πλανήτου ἀστέρος. μέλλων δὲ τελευτᾶν ὁ Ζεὺς 3 ἐκέλευσε τὸ λείψανον αὐτοῦ τεθῆναι ἐν τῇ Κρήτῃ νήσῳ· καὶ κτίσαντες αὐτῷ ναὸν οἱ αὐτοῦ παῖδες ἔθηκαν αὐτὸν ἐκεῖ· ὅπερ μνημῆμά ἐστι μέχρι τῆς 5 σήμερον, ᾧ καὶ ἐπιγέγραπται, Ἐνθάδε κατάκειται Πίκος [ὁ καὶ Ζεὺς], ὃν καὶ Δία καλοῦσι· περὶ οὗ συνεγράψατο Διόδωρος ὁ σοφώτατος χρονογράφος. [Excerpta ex Ioannis Chronicis apud Cramer. Aneecd. Paris. vol. 2, p. 236, 9—20; cf. Ioannis Antiocheni fragm. Müller IV p. 542 et edit. Bonn. Malalae p. 20.]

Ἵτι παραδέδονται Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, οἱ 6 καὶ Διόσκοροι, πολὺ τῶν ἄλλων ἀρετῇ διενεργεῖν καὶ συστρατεῦσαι τοῖς Ἀργοναύταις ἐπιφανέστατα· πολλοῖς δὲ δεομένοις ἐπικουρίας βεβοηθηκέναι. κα-
θόλου δὲ ἐπ' ἀνδρεία καὶ στρατηγία, πρὸς δὲ τούτοις δικαιοσύνη καὶ εὐσεβεία, παρὰ πᾶσι σχεδὸν ἀνθρώποις ἔσχον δόξαν, ἐπιφανεῖς βοηθοὶ τοῖς παρὰ λόγον κινδυνεύουσι γινόμενοι. διὰ δὲ τὴν ὑπερ-
20 βολὴν τῆς ἀρετῆς Διὸς υἱοὺς νενομίσθαι, καὶ ἐξ ἀνθρώπων μεταστάντας τιμῶν τυχεῖν ἀθανάτων.

Ἵτι Ἐπιπενὺς βασιλεὺς Σικυῶνος τοὺς θεοὺς εἰς 2 μάχην προκαλούμενος τὰ τεμένη καὶ τοὺς βωμοὺς αὐτῶν ἐλυμαίνετο.

Ἵτι φασὶ τὸν Σίσυφον πανουργία καὶ φιλοτεχνία 3 διενεργεῖν τῶν ἄλλων, καὶ διὰ τῆς ἱεροσκοπίας ἅπαντα εὐρίσκειν καὶ προλέγειν τοῖς ἀνθρώποις.

16 ἀνδρεία καὶ δικαιοσύνη — στρατηγία καὶ εὐσεβεία cod. (cf. II 43, 4 et VI 8, 1) 25 ὅτι om. Peiresc.

- 4 Ὅτι ὁ Σαλμωνεύς ἀσεβῆς καὶ ὑπερήφανος ἦν καὶ τὸ θεῖον διέσυρε, τὰς δὲ αὐτοῦ πράξεις ὑπερέχειν τῶν τοῦ Διὸς ἀπεφαίνετο· διὸ καὶ κατασκευάζων διὰ τινος μηχανῆς φόφον ἐξαΐσιον καὶ μιμούμενον τὰς βροντὰς ἐβρόντα, καὶ οὔτε θυσίας οὔτε πανηγύρεις ἐτέλει.
- 5 Ὅτι ὁ αὐτὸς Σαλμωνεύς ἔσχε θυγατέρα Τυρώ, ἣτις διὰ τὴν λευκότητα καὶ τὴν τοῦ σώματος μαλακότητα ταύτης τῆς προσηγορίας ἔτυχεν. [Exc. de virtut. et vit. p. 221 ed. Vales., II p. 545 ed. Wess.]¹⁰
- 7 Οὗτος γὰρ ἀσεβῆς ὢν καὶ ὑπερήφανος ὁ Σαλμωνεύς τὸ μὲν θεῖον διέσυρεν, τὰς δὲ αὐτοῦ πράξεις ὑπερέχειν τῶν τοῦ Διὸς ἀπεφαίνετο· διὸ καὶ κατασκευάζων διὰ τινος μηχανῆς φόφον ἐξαΐσιον καὶ μιμούμενον τὰς βροντὰς ἐαντὸν ἀπεφαίνετο μείζον βροντῆσαι τοῦ Διός. καθόλου δὲ καταγελῶν τῶν θεῶν οὔτε θυσίας οὔτε πανηγύρεις τούτοις συνετέλει [καθάπερ οἱ λοιποὶ δυνάσται ποιεῖν εἰώθασι].¹⁰
- 2 ἐγένετο δὲ αὐτοῦ μονογενῆς θυγάτηρ Τυρώ, ἣν διὰ τὴν τοῦ σώματος μαλακότητα καὶ τὴν τοῦ χρώματος²⁰
- 3 λευκότητα ταύτης τῆς προσηγορίας ἠξίωσεν. ταύτης δὲ διὰ τὸ κάλλος ἐρασθεῖς Ποσειδῶν εἶη ὁ ταύτης τὴν παρθενίαν λύσας, κακουχῶν διετέλει

9 ἔτυχεν Peir., τέτυχεν v. 11 Ex codice Hamburg. T Odys. XI 236 edidit A. Ludwich hoc fragmentum, cuius prior pars consentit cum fragm. 6, 4—5, totusque tenor sapit Diodorum. 15 μιμούμενος man. 1 18 καθάπερ. . . εἰώθασι add. excerptor indice Ludwich 22 lacunam explebat Ludwich: κατεκλήθη αὐτῇ. ὁ δὲ Σαλμωνεύς οὐκ εἰδώς, ὅστις (cf. IV 68, 3); equidem malim καὶ μίγεις αὐτῇ παιδας ἐγέννησε Περίαν καὶ Νηλέα. Σαλμωνεύς δ' ἀπιστῶν εἰ Ποσειδῶν (cf. IV 68, 3 et 67, 4)

τὴν Τυρώ, τέλος δὲ διὰ τὴν ἀσέβειαν δίκας τίνων τῷ δαίμονι κεραυνωθεῖς ὑπὸ τοῦ Διὸς κατέστρεψε τὸν βίον. τῶν δὲ ἐκ Ποσειδῶνος καὶ Τυροῦς γεν-
νωμένων παιδῶν Πελίας μὲν νέος ὢν παντελῶς ὑπὸ
Μίμαντος ἐξέπεσεν ἐκ τῆς πατρίδος καὶ φηγῶν μετὰ
τῶν φίλων μετὰ τούτων β' νήσους κατεκτήσατο, Σκία-
θον καὶ Πεπάρηθον· ὕστερον δὲ Χείρωνος αὐτὸν
ἐνεργετήσαντος καὶ τῆς ἰδίας χώρας μεταδόντος ἀπή-
ρην ἐκ τῶν προειρημένων νήσων καὶ τῆς Ἰολκῶν
πόλεως ἐβασίλευσε. τούτῳ δὲ ἐγένοντο πλείους, αἱ
καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχον ἀπὸ τοῦ πατρὸς Πελιάδες
ὀνομασθεῖσαι. καὶ περὶ τούτων ἀρκεσθησόμεθα. [Mus.
Rhen. XXXIV p. 619.]

Ὅτι Ἄδμητος ἐπὶ δικαιοσύνη καὶ εὐσεβείᾳ διε-
νέγκας προσφιλῆς θεοῖς ἐγένετο. ἐπὶ τοσοῦτο δὲ
δι' ἀρετὴν τιμηθῆναι, ὥστε τὸν Ἀπόλλωνα προσ-
κόψαντα Διὶ δοθῆναι θητεύειν παρὰ τὸν Ἄδμητον.
φασὶ δὲ Ἄλγηστιν τὴν Πελίου θυγατέρα, μόνην
τῆς κατὰ τὸν πατέρα ἀσεβείας οὐ μετασχοῦσαν, δο-
θῆναι γυναῖκα δι' εὐσέβειαν Ἄδμητῳ.

Ὅτι Μελάμπους εὐσεβείᾳ διενεγκῶν φίλος ἐγένε-
το Ἀπόλλωνος. [Exc. de virt. p. 222 V., 546 W.]

Ὅτι φόνον ἀκούσιον φεύγων ὁ Βελλεροφόντης
ἦλθε πρὸς Προῖτον πατρικὸν ὄντα ξένον· τὴν δὲ
Προῖτον γυναῖκα διὰ τὸ κάλλος ἐρασθεῖσαν τοῦ Βελ-
λεροφόντου καὶ μὴ δυναμένην πείσαι διαβαλεῖν αὐ-
τὸν πρὸς τὸν ἄνδρα ὡς βιασάμενον αὐτήν. τὸν δὲ

9 immo Ἰολκῶν vel Ἰολκοῦ 10 adde θυγατέρας vel παιδες 22 Ἀπόλλωνος Peir., τοῦ Ἀπ. v. 24 ποῖτον codex 27 ὡς add. Müller

Προῖτον ἀνελεῖν μὲν τὸν ξένον μὴ βουληθῆναι,
ἀποστεῖλαι δὲ αὐτὸν εἰς Λυκίαν γράμματα φέροντα
πρὸς Ἰοβάτην τὸν βασιλέα ὄντα πενθερόν. ὃν κο-
μισάμενον τὴν ἐπιστολὴν εὗρεῖν ἐν αὐτῇ γεγραμ-
μένον ὅπως ἀνέλη τὴν ταχίστην τὸν Βελλεροφόντην. 5
ὁ δὲ μὴ βουλόμενος αὐτὸν ἀπολέσαι, τῇ πυροπόφῃ
Χιμαίρῳ ἐκέλευσε συνάψαι μάχην. [Exc. Escorial.
ed. Feder. p. 9, Müller frag. II p. VII.]

2 ἀποστεῖ codex 5 ἀνέλη] ἄν codex.

FRAGMENTA LIBRI VII.

[Ἐν ταῖς μετὰ ταύτας ἑνδεκα (βίβλοις 7—17)
τὰς ἀπὸ τῶν Τρωικῶν κοινὰς πράξεις ἀναγεγράφα-
μεν ἕως τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς. Diod. I 4, 6.]

[Κατὰ τὰς προειρημένας ἕξ (7—12) βίβλους
ἀνεγράψαμεν τὰς ἀπὸ τῶν Τρωικῶν πράξεις ἕως
εἰς τὸν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ψηφισθέντα πόλεμον
ἐπὶ Συρακοσίου. Diod. XIII 1, 2.]

[Ἐν ταῖς πρὸ ταύτης βίβλοις ἀνεγράψαμεν τὰς
ἀπὸ Τροίας ἀλώσεως πράξεις ἕως ἐπὶ τὴν κατάλυσιν
10 τοῦ τε Πελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ τῆς Ἀθηναίων
ἡγεμονίας, διελθόντες ἔτη ἑπτακόσια ἑβδομήκοντα
ἑννέα. Diod. XIV 2, 4.]

Καὶ ὁ Ὀρφεὺς ἰσόχρονος τῷ Ἡρακλεῖ ὑπῆρχε, 1
πρὸ χρόνων ὄντες ἑκατὸν τοῦ Τρωικοῦ πολέμου,
15 ὡς δὲ Ὀρφεὺς ἐν Λιθικοῖς περὶ αὐτοῦ μοι λέγει,
Ἐλένου τι βραχύτερον ὕστερον εἶναι λέγει,
τούτου μᾶ δὲ γενεᾷ Ὀμηρος ὕστερίζει,
ὁ κατὰ Διονύσιον ἄνδρα τὸν κυκλογράφον
ἐπὶ τῶν δύο στρατειῶν λεγόμενος ὑπάρχειν,
20 Θηβαϊκῆς Ἑλλήνων τε τῆς διὰ τὴν Ἑλένην.
Διόδωρός τε σύντροχα λέγει Διονυσίῳ,
καὶ ἕτεροι μυθιοὶ δέ. [Tzetzes Hist. 12, 179.]

18 Tzetzes Dionysii hanc sententiam memorat etiam ad
Dionorus II.

- 2 Διόδωρος ἀποδείκνυσι τοῦτον (Homerum) πρὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου τετελευτηκότα. [Cramerī Anecd. Paris. II p. 227; cf. Müller frag. II p. 10.]
- 3 Ὅτι Αἰγιάλεια ἢ τοῦ Διομήδους σύζυγος τελέως ἀπηλλοτριώθη τῆς τοῦ συμβιοῦντος εὐνοίας. ἦν οὐδὲ δικαίως τῷ συνοικοῦντι προσφερομένην διὰ τὸ μῖσος παρακαλέσαι τοὺς συγγενεῖς πρὸς τὴν κατ' αὐτοῦ τιμωρίαν. τούτους δὲ προσλαβομένους Αἰγισθὸν προσφάτως κατεσχηκότα τὴν ἐν Μυκήναις βασιλείαν ἐπενεγκεῖν αὐτῷ θανάτου κρίσιν, κατηγοροῦντας ὅτι ξένου πατρὸς ὦν τοὺς μὲν εὐγενεῖς ἐκ τῆς πόλεως ἐμβαλεῖν βουλεύεται, τῶν δὲ συγγενῶν Αἰτωλῶν τινὰς κατοικίζειν. τῆς δὲ διαβολῆς πίστιν λαβούσης φοβηθέντα τὸν Διομήδην φεύγειν ἐξ Ἄργους μετὰ τῶν βουλομένων. [Exc. Escorial. p. 10 Fed., p. VII Müll.]
- 4 Ὅτι τῆς Τροίας ἀλούσης Αἰνείας μετὰ τινῶν καταλαβόμενος μέρος τῆς πόλεως τοὺς ἐπιόντας ἡμύνετο. τῶν δὲ Ἑλλήνων ὑποσπόνδους τούτους ἀφέντων, καὶ συγχωρησάντων ἐκάστῳ λαβεῖν ὅσα δύν-

Hesiodi Op. p. 15 ed. Gaisf., ex Proculo sumens p. 6 extr., τὸν παλαιὸν δὲ Ὅμηρον Διονύσιος ὁ κωιολογῶν φησὶν ἐπ' ἀμφοτέρων ὑπάρχειν τῶν Θεβαίων στρατειῶν καὶ τῆς Ἰλίου ἀλώσεως. De Orpheī autem et Homeri aetate multis disputat in Exegesi Iliad. p. 18—25, ubi saepius memorat Apollodori et qui hunc sequitur Diodori opiniones, partim ad huius lib. 1, c. 5 et 1. 3, c. 67 respiciens, partim vero, ut videtur, ad 1. 7, quum scribit p. 22, 12: Ταῦτα δὲ λέγοντες (quae sunt apud Diod. 3, 67) οὐκ οἶδ' ὅπως ἐναντιούμενοι ἑαυτοῖς μεγάλην τὴν ἐναντίασιν λέγουσιν ὑστερεῖν τὸν Ὅμηρον ὀρθοῦντα τῶν Τρωικῶν ἑτέσι. Quibuscum conf. idem in Cramerī Anecd. Ox. vol. 3, p. 376, 23, sive Matrangaē Anecd. vol. 2, p. 599, 27.

ναιτο τῶν ἰδίων, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἄργυρον ἢ χρυσὸν ἢ τινα τῆς ἄλλης πολυτελείας ἔλαβον, Αἰνείας δὲ τὸν πατέρα γεγηρακότα τελέως ἀράμενος ἐπὶ τοὺς ὤμους ἐξήνεγκεν. ἐφ' ᾧ θαυμασθεῖς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἔλαβεν ἔξουσίαν πάλιν ὁ βούλοιτο τῶν οἰκοθεν ἐκλέξασθαι. ἀνελομένου δὲ αὐτοῦ τὰ ἱερὰ τὰ πατρῶα, πολὺ μᾶλλον ἐπαινεθῆναι συνέβη τὴν ἀρετὴν, καὶ παρὰ πολεμίων ἐπισημασίας τυγχάνουσαν. ἐφαίνετο γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐν τοῖς μερίστοις κινδύνοις πλείστην φροντίδα πεποιημένος τῆς τε πρὸς γονεῖς ὀσιότητος καὶ τῆς πρὸς θεοὺς εὐσεβείας. διόπερ φασὶν αὐτῷ συγχωρηθῆναι μετὰ τῶν ὑπολειφθέντων Τρώων ἐκχωρησαί τῆς Τρωάδας μετὰ πάσης ἀσφαλείας καὶ ὅποι βούλεται. [Exc. de virt. et vit. p. 222 V., 546 W.]

Age nunc ad alterum harum rerum testem trans-eamus, Diodorum videlicet, qui omnes bibliothecas in unum idemque emporium summatim collegit: siquidem et Romanorum historiam septimo suo libro his verbis conscribit:

Ἐνιοὶ μὲν οὖν τῶν συγγραφέων πλανηθέντες ὑπέλαβον τοὺς περὶ τὸν Ῥωμόλον ἐκ τῆς Αἰνείου θυγατρὸς γεννηθέντας ἐκτικέναι τὴν Ῥώμην· τὸ δ' ἀληθὲς οὐχ οὕτως ἔχει, πολλῶν μὲν ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ τοῦ τ' Αἰνείου καὶ Ῥωμόλου γεγονότων βασιλέων, ἐκτισμένης δὲ τῆς Ῥώμης κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἐβδόμης Ὀλυμπιάδος· αὕτη γὰρ ἡ κτίσις

8 καὶ παρὰ πολ. Reiske, καίπερ ὑπὸ πολ. cod. 14 ὅποι Krebs, ὅπου cod. 15 septimo] octavo cod. Etschmiadzinus Eusebi

ὅστερῃ τῶν Τρωικῶν ἔτεσι τρισὶ πλείοσι τῶν τε-
 2 τρακοσίων καὶ τριάκοντα. Αἰνείας γὰρ μετὰ τὴν
 ἄλωσιν τῆς Τροίας ἐτῶν τριῶν παρελθόντων παρέ-
 λαβε τὴν τῶν Λατίνων βασιλείαν, καὶ κατασχὼν
 τριετὴ χρόνον ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθη καὶ τιμῶν 5
 3 ἔτυχεν ἀθανάτων. τὴν δ' ἀρχὴν διαδεξάμενος Ἀσ-
 κάνιος υἱὸς ἔκτισεν Ἄλβαν τὴν νῦν καλουμένην
 Λόγγαν, ἣν ὠνόμασεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ τότε
 μὲν Ἄλβα καλουμένου, νῦν δὲ Τιβέρεως ὀνομαζο-
 4 μένου. περὶ δὲ τῆς προσηγορίας ταύτης Φάβιος ὁ 10
 τὰς Ῥωμαίων πράξεις ἀναγράφας ἄλλως μεμνηλό-
 γηκε. φησὶ γὰρ Αἰνεία γενέσθαι λόγιον, τετράκων
 αὐτῷ καθηγῆσθαι πρὸς κτίσιν πόλεως· μέλλοντος
 δ' αὐτοῦ θύειν ὃν ἔγκνον τῷ χρώματι λευκὴν, ἐκ-
 φυγεῖν ἐκ τῶν χειρῶν, καὶ διωχθῆναι πρὸς τινα 15
 λόφον, πρὸς ᾧ κομισθεῖσαν τεκεῖν τριάκοντα χρί-
 5 ρους. τὸν δὲ Αἰνείαν τό τε παράδοξον θανμάσαντα
 καὶ τὸ λόγιον ἀνανεούμενον ἐπιχειρῆσαι μὲν οἰκίσαι
 τὸν τόπον, ἰδόντα δὲ κατὰ τὸν ὕπνον ὄψιν ἐναργῶς
 διακωλύουσαν καὶ συμβουλεύουσαν μετὰ τριάκοντα 20
 ἔτη κτίσειν, ὅσοσπερ ὁ τῶν τεχθέντων ἀριθμὸς ἦν
 ἀποστῆναι τῆς προθέσεως.

6 Post Aeneam defunctum Askanus eiusdem filius
 regnum assumpsit: (dehinc vero) annis XXX trans-
 actis collem aedificavit (i. e. aedificiis complevit), 25
 et urbem Albam appellavit ad porcae colorem: nam

13 καθηγῆσθαι et 18 οἰκῆσαι Sync., corr. Wess. 22
 ἀποστῆναι] δὲ add. cod., δὲ Gutschmid 23 Verba Eusebi
 quae sequuntur Latina sunt ex lingua Armenia ab H. Peter-
 mann translata.

Latini secundum suam linguam τὴν Λευκὴν Albam
 vocant. alteram quoque ei nomenclationem impo-
 sisse (sc. dicitur) Longam, quae translata vocatur
 Μακρὰν, quoniam latitudine angusta erat et longi-
 5 tudine magna.

Hisdem addens dicit:

Askanius urbem regiam Albam fecit et non pau- 7
 cos e circumiacentibus incolis prostravit. vir prae-
 clarus factus est et obiit annis regnans XXXVIII.
 10 Postque eius obitum controversia orta est in 8
 media multitudine duorum causa de regno inter se
 invicem contendentium. Iulius enim cum filius esset
 Askani, dicebat: mihi convenit paternum imperium;
 et Silvius Askani frater Aeneaeque et Silvae primae
 15 uxoris Latini filius dicebat: mihi competit. Huic
 enim post Aeneae obitum insidiae factae sunt ab
 Askano; namque dum adhuc infantulus esset, in
 monte a quibusdam armentariis educatus, Silvius
 est dictus ad nomen montis Latinorum, quem Sil-
 20 vam vocitabant. Ex utraque ergo parte disputanti-
 bus, multitudinis electione regnum Silvius suscepit.
 Iulius autem imperio privatus, pontifex maximus
 constitutus est et quasi secundus rex erat: a quo
 25 aiunt.

Silvius nihil dignum memoria in imperio egit 9
 et obiit, cum regnasset annis XLIX. Cuius impe-
 rium filius eiusdem Aenias accepit, qui cognomina-
 tus est Silvius; dominatusque plus quam triginta
 30 annos. Post quem Latinus regnavit, qui vocatus

est Silvius, annis L. Hic in rebus gerendis et in bello validus repertus finitimam regionem evertit atque urbes antiquas, quae antea Latinorum vocabantur, XVIII condidit: Tiburam, Praenestum, Kabios, Tiskalum, Koram, Kometiam, Lanuvium, Labikam, Skaptiam, Satrikum, Arkiam, Telenam, Okostomeriam, Kaeninum, Phlegenam, Kmerium, Mediplium, Boilum, quam nonnulli Bolam vocant.

10 Defuncto autem Latino rex electus est filius eiusdem Albas Silvius, qui annis XXXVIII imperitavit. Post quem Epitus Silvas annis XXVI. Quo defuncto in regnum suffectus est Apis, qui annis regnavit duodetriginta. Et post eum Kalpet eiusdem filius; dominatusque est annis XIII, Tiberius Sylvius vero annis VIII. Hic adversus Tyrenos 15 exercitum movens cum per Albam amnem copias traduceret, in gurgitem lapsus obiit, unde et fluvius appellatus est Tiberis. At post eius obitum Agrippas in Latinos regnavit unum supra quadraginta annos. Postque hunc suscepit (regnum) Arramulius 20 Silvius undeviginti annis.

11 De hoc dicunt, quod cunctis vitae diebus superbus fuerit, adeoque se efferebat et adversabatur contra vim Iovis (Aramazdi): quin etiam quum interdum tempore fructuum (autumni) tonitrua assidua ingentiaque fierent, mandabat exercitibus, ut (universi) ex uno edicto unanimiter gladiis clipeos concuterent, quo (atque) existimabat sonum ex his editum superare posse vel ipsa tonitrua; propterea- que poenas dedit suae in deos arrogantiae, fulminis 30

ietu exstinctus, totaque domus eius in Albano stagno immergebatur. Ostendunt hucusque rerum vestigia Romani iuxta stagnum habitantes, columnas subter aquis in altum visas, quae inibi in profunditate 5 regiae domus exstant.

Post hunc Aventius electus fuit, qui cum VII 12 supra XXX annos potitus esset, in quodam proelio cum suburbanis in angustiam actus iuxta Aventium collem cecidit, unde collis Aventius dicebatur. Demortui in locum suffectus est filius eiusdem Prokas Silvius regnavitque annis III supra viginti. Quo mortuo iunior filius Amolius per vim regnum tenuit; eo quod in regiones longinquas profectus erat Numitor, eiusdem frater maior natu ac germanus, 15 Amolius paulo plus annis XLIII regnavit atque a Remo et Romulo, qui Romam condiderunt, interficitur. [Euseb. Chron. I p. 284—290 ed. Schöne; Georg. Syncell. p. 194.]

Ὅτι μετὰ τὴν Αἰνείου τελευτὴν Σιλοῖος ἐπε- 6
20 βουλευθῆ ὑπὸ Ἀσκανίου νῆπιος ὤν. τροφαὶς δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν ὑπὸ τινῶν βοσκῶν Σιλοῖος ὀνομασθῆ, τῶν Λατίνων τὸ ὄρος σιλοῦαν ὀνομαζόντων. [Exc. Escorial. p. 10 Fed., p. VII Müll.]; cf. 5, 8.

Ὅτι Ῥωμύλος Σιλοῖος παρ' ὄλον τὸν βίον ὑπερ- 7
25 ἤφανος γενόμενος ἠμιλλᾶτο πρὸς τὸν θεόν· βροντῶντος γὰρ αὐτοῦ κελεύει τοὺς στρατιώτας ταῖς σπάθαις τύπτειν τὰς ἀσπίδας ἀφ' ἐνὸς συνθήματος, καὶ λέγειν ὡς ὁ παρ' ἑαυτῶν γινόμενος ψόφος

εἴη μείζων. διὸ κεραυνωθῆναι. [Exc. de virt. et vit. p. 222 V., 546 W.]; cf. 5, 11.

[Τρίτην εἴλε Μεσχέλαν, μεγίστην οὔσαν, ὀκισμένην δὲ τὸ παλαιὸν ὑπὸ τῶν ἐκ Τροίας ἀνακομιζομένων Ἑλλήνων, περὶ ὧν ἐν τῇ τρίτῃ βίβλῳ 5 προειρήκαμεν. Diod. XX 57, 6.]

[Φασὶ Θετταλὸν μετὰ ταῦτα ἐπανελθεῖν εἰς Ἰωλκόν, ἐν ἧ καταλαβόντα προσφάτως Ἀκαστον τὸν Πελλίον τετελευτηκότα παραλαβεῖν κατὰ γένος προσήκουσαν τὴν βασιλείαν, καὶ τοὺς ὑφ' ἐαυτὸν τε- 10 ταγμένους ἀφ' ἐαυτοῦ προσαγορεύσαι Θετταλοὺς. οὐκ ἄγνοῶ δὲ διότι περὶ τῆς τῶν Θετταλῶν προσηγορίας οὐ ταύτην μόνην τὴν ἱστορίαν, ἀλλὰ καὶ διαφώνους ἑτέρας παραδεδοῦσαι συμβέβηκε, περὶ ὧν ἐν οἰκειότεροις μνησθησόμεθα καιροῖς. Diod. 15 IV 55, 2.]

[Οἱ Ἡρακλεῖδαι κατὰ τὰς ὁμολογίας ἀπέστησαν τῆς καθόδου καὶ τὴν εἰς Τρικόρουθον ἐπάνοδον ἐποίησαντο. μετὰ δὲ τινὰς χρόνους Λικύμνιος μὲν μετὰ τῶν παίδων καὶ Τληπολέμου τοῦ Ἡρακλέους, 20 ἑκουσίως τῶν Ἀργείων αὐτοὺς προσδεξαμένων, ἐν Ἀργεὶ κατόκησαν, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἐν Τρικόρουθῳ ὡς δ' ὁ πεντηκονταετῆς χρόνος διήλθε, κατήλθον εἰς Πελοπόννησον· ὧν τὰς πράξεις ἀναγράφομεν, ὅταν εἰς ἐκείνους τοὺς χρόνους παραγενηθῶμεν. 25 Diod. IV 58, 5.]

8 Lakedemoniorum reges ex Diodori voluminibus. Nos vero, quoniam ita evenit, ut a Troianorum

1 ἐκεραυνώθη Wess. 5 τρίτῃ] ἑβδόμη coni. Dind.

rebus usque ad primam olimpiadem tempus difficile reperiatur, cum necdum iis temporibus neque Athenis neque alia in urbe annui principes fieri solerent, Lakedemoniorum reges pro exemplo usurpabimus.

5 A Troianorum eversione usque ad primam olimpiadem, prout Apolodorus Atheniensis ait, anni octo supra trecentos sunt. Ex illis octoginta (defluerunt) usque ad Herakleorum excursionem; reliquos vero (annos) Lakedemoniorum reges, Prokles, Eurystheus 10 et ab iis prognati occuparunt; quorum singularum familiarum nos seorsum numerum exponemus usque ad primam olimpiadem.

Eurristheus initium regni sumpsit anno octo- 2 gesimo a Troadum rebus, dominatusque est annis II 15 supra XL. Post hunc Agis anno I. Ekhestratus anno uno supra XXX. Atque post eum Labotas annis VII supra triginta. Doristhus uno anno minus quam triginta. Horum vero successor Agesilaus IV annis supra XL. Arkhelas annis LX. Et 20 Teleklus annis XL. Alkamenes autem annis VIII supra triginta. Huius regni anno X contigit constitutio olimpiadis primae, qua vincebat in stadio Kurribus Helius. Verum ex altera familia primus dominatus est Prokles annis undequinquaginta. Ac 25 post ipsum Pritanis annis undequinquaginta. Atque Eunomius annis V supra XL. Et post hos Khari-

15 I (= α') XXXI (= λα') Gutschmid 16 uno (= ξν)]
quinque (= ε') Gutschmid 24 Prokles] ann. XLI, Sous
ann. XXXIV, Eurypon add. Gutschmid (Cic. div. II 91) unde-
quinquaginta] LI Gutschmid

klus annis LX. Post illum autem Nikandrus annis duodequadraginta. Theopompus annos VII supra quadraginta. Item huius quoque regni anno decimo prima olimpias contigit. Sunt autem simul a Troianorum captivitate usque ad Herakleorum excursionem anni LXXX. [Euseb. Chron. I p. 221 ed. Schöne.]

9 Τούτων ἡμῖν διευκρινημένων λείπεται περὶ τῆς Κορινθίας καὶ Σικωνίας εἰπεῖν ὅν τρόπον ὑπὸ Δωριέων κατακίσθησαν. τὰ γὰρ κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἔθνη σχεδὸν πάντα πλὴν Ἀρκάδων ἀνάστατα συνέβη γενέσθαι κατὰ τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλειδῶν. οἱ τοίνυν Ἡρακλειδαὶ κατὰ τὴν διαίρεσιν ἐξαίρετον ποιησάμενοι τὴν Κορινθίαν καὶ τὴν ταύτης πλησιόχωρον, διεπέμφαντο πρὸς τὸν Ἀλήτην, 15 παραδιδόντες αὐτῷ τὴν προειρημένην χώραν. ἐπιφανῆς δὲ ἀνὴρ γενόμενος καὶ τὴν Κόρινθον ἀυξήσας ἐβασίλευσεν ἔτη λη'. μετὰ δὲ τὴν τούτου τελευτήν ὁ πρεσβύτατος αἰὲ τῶν ἐγγόνων ἐβασίλευσε μέχρι τῆς Κυψέλου τυραννίδος, ἣτις τῆς καθόδου 20 τῶν Ἡρακλειδῶν ὕστερεῖ ἔτεσι νμζ'. καὶ πρῶτος μὲν παρ' αὐτοῖς διεδέξατο τὴν βασιλείαν Ἰξίωv ἔτη 4 λη'. μεθ' ὃν ἤρξεν Ἀγέλας ἔτη λζ', μετὰ δὲ τούτους Πρόμυις ἔτη λε', καὶ Βάκχης ὁμοίως τὸν ἴσον χρόνον, γενόμενος ἐπιφανέστατος τῶν πρὸ αὐτοῦ. 25 διὸ καὶ συνέβη τοὺς μετὰ ταῦτα βασιλεύσαντας οὐκέτι Ἡρακλειδῶν, ἀλλὰ Βακχίδας προσαγορεύεσθαι. μετὰ τούτου Ἀγέλας μὲν ἔτη λ', Εὐδημος δὲ ἔτη 5 κε', Ἀριστομήδης ε' καὶ λ'. οὗτος δὲ τελευτήσας ἀπέλιπεν υἱὸν Τελέστην παῖδα τὴν ἡλικίαν, οὗ τὴν 30

κατὰ γένος βασιλείαν ἀφείλατο θεῖος ὢν καὶ ἐπιτροπος Ἀργήμων, ὃς ἤρξεν ἔτη ιε'. μετὰ τούτον κατέσχευ Ἀλέξανδρος ἔτη κε'. τούτου ἀνελὼν Τελέστης ὁ στερηθεὶς τῆς πατρῴας ἀρχῆς ἤρξεν ἔτη 5 ιβ'. τούτου δ' ὑπὸ τῶν συγγενῶν ἀναιρεθέντος 6 Ἀντομένης μὲν ἤρξεν ἐνιαυτὸν, οἱ δ' ἀπὸ Ἡρακλέους Βακχίδαὶ πλείους ὄντες διακοσίων κατέσχευ τὴν ἀρχήν, καὶ κοινῇ μὲν προειστήκεσαν τῆς πόλεως ἅπαντες, ἐξ αὐτῶν δὲ ἓνα κατ' ἐνιαυτὸν ἤροῦντο 10 πρότανιν, ὃς τὴν τοῦ βασιλέως εἶχε τάξιν, ἐπὶ ἔτη Η' μέχρι τῆς Κυψέλου τυραννίδος, ὅφ' ἦς κατελύθησαν. [Georg. Syncell. Chron. p. 179, et Euseb. Chron. I p. 220 ed. Schöne.]

Ἵτι ἐγένετο τύραννος κατὰ τὴν Κύμην τὴν πό- 10 λιν ὄνομα Μάλακος, ὃς εὐδοκίμων παρὰ τοῖς πλήθεσι καὶ τοὺς δυνατωτάτους αἰὲ διαβάλλων περιποιήσατο τὴν δυναστείαν, καὶ τοὺς μὲν εὐπορωτάτους τῶν πολιτῶν ἀπέσφαξε, τὰς δὲ οὐσίας ἀναλαβὼν μισθοφόρους ἔτρεφε καὶ φοβερὸς ἦν τοῖς Κυμναίοις. 20 [Exc. de virt. et vit. p. 225 V., 546 W.]

[Τὸ τελευταῖον μετὰ τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλειδῶν Ἀργεῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι πέμποντες ἀποικίας ἄλλας τε τινὰς νήσους ἔκτισαν καὶ ταύτης τῆς νήσου (sc. Κρήτης) κατακτησάμενοι πόλεις τινὰς ᾤκησαν ἐν αὐταῖς· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς ἰδίοις 25 χρόνοις ἀναγράφομεν. Diod. V 80, 3.]

[Μετὰ τὴν Τροίας ἄλωσιν Κᾶρες ἀυξήθέντες ἐπὶ πλείον ἐδαλατοκράτησαν, καὶ τῶν Κυκλάδων νήσων κρατήσαντες τινὰς μὲν ἰδίᾳ κατέσχευ καὶ τοὺς 30 ἐν αὐταῖς κατοικοῦντας Κρήτας ἐξέβαλον, τινὰς δὲ

κοινή μετὰ τῶν προειποικούντων Κρητῶν κατώκησαν. ὕστερον δὲ τῶν Ἑλλήνων ἀξιεθέντων, συνέβη τὰς πλείους τῶν Κυκλάδων νήσων οἰκισθῆναι καὶ τοὺς βαρβάρους Κᾶρας ἐξ αὐτῶν ἐκπεσεῖν· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφουμεν. 5
Diod. V 84, 4.]

11 Ex Diodori scriptis breviter de temporibus Thalassocratorum, qui maria tenebant. — Post bellum Troianum mare obtinuerunt:

I. Lidi et Maeones	annos	XCII	10
II. Pelasgi	"	LXXXV	
III. Thrakii	"	LXXIX	
IV. Rhodii	"	XXIII	
V. Phrygii	"	XXV	
VI. Kiprii	"	XXXIII	15
VII. Phynikii	"	XLV	
VIII. Egiptii	"	
IX. Melesii	"	(XVIII)	
X. (Cares)	"	(LXI)	
XI. Lesbii	"	(LXVIII)	20
XII. Phokaei	"	XLIV	
XIII. Samii	"	
XIV. Lakedemonii	"	II	
XV. Naxii	"	X	
XVI. Eretrii	"	XV	25
XVII. Eginenses	"	X	

usque ad Alexandri [vel Xerxis] transfretationem.
[Euseb. Chron. I p. 225 Sch.]

12 Ὅτι τηλικούτον περὶ τὸν Ἀνκοῦργον ἦν τῆς

ἀρετῆς τὸ μέγεθος, ὥστε παραγενηθέντος εἰς Δελφούς αὐτοῦ τὴν Πυθίαν ἀποφθέρξασθαι ἔπη τάδε·
ἦκεις, ὦ Ἀνκόοργε, ἐμὸν ποτὶ πόνα νηόν,
Ζητὴ φίλος καὶ πᾶσιν Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι.
5 δίζω ἢ σε θεὸν μαντεύσομαι ἢ ἄνθρωπον·
ἀλλ' ἔτι καὶ μᾶλλον θεὸν ἔλπομαι, ὦ Ἀνκόοργε.
ἦκεις δ' εὐνομίαν αἰτεύμενος· αὐτὰρ ἔγωγε
δώσω τὴν οὐκ ἄλλη ἐπιχθονίη πόλις ἔξει.

[Exc. Vatic. p. 1, et sine oraculo adscriptisque ver-
10 his Ζήτει ἐν τῷ περὶ γυναικῶν Exc. de virt. et vit.
p. 225 V, 547 W.]

Ὅτι ὁ αὐτὸς ἠρώτησε τὴν Πυθίαν, ποῖα νόμιμα 2
καταστήσας μάλιστα ἂν ὠφελήσῃ τοὺς Σπαρτιάτας.
τῆς δὲ εἰπούσης ἐὰν τοὺς μὲν καλῶς ἠγείσθαι, τοὺς
15 δὲ πειθαρχεῖν νομοθετήσῃ, πάλιν ἠρώτησε τί ποι-
οῦντες καλῶς ἠγῆσονται καὶ τί πειθαρχήσουσιν.
ἢ δὲ ἀνείλε τοῦτον τὸν χρησμόν·
εἰσὶν ὁδοὶ δύο πλείστον ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχουσαι,
ἢ μὲν ἐλευθερίας ἐς τίμιον οἶκον ἄγουσα,
20 ἢ δ' ἐπὶ δουλείας φευκτὸν δόμον ἡμερίοισι.
καὶ τὴν μὲν διὰ τ' ἀνδρὸσύνης ἐρατῆς θ' ὁμοιοίας
ἔστι περᾶν, ἣν δὴ λαοῖς ἠγείσθε κέλευθον·
τὴν δὲ διὰ στυγερῆς ἔριδος καὶ ἀνάγκιδος ἄτης
εἰσαφικάνουσιν, τὴν δὴ πεφύλαξο μάλιστα.

25 τὸ δὲ κεφάλαιον ἦν ὅτι μεγίστην πρόνοιαν ποιη-

6 ἔλπομαι Herod. I 65 et Eus. praep. ev. V 27, 8] ἔτ'
οἶμαι excerpta Vaticana, quae ab his demum verbis initium
capiunt 7 αἰτεύμενος Eus., διζήμενος exc. ἐγὼ τοι Eus.
14 εἰπούσης add. Dind. 20 ἡμερίοισι Eus. praep. ev. V
28, 7] ἡμερίοισι exc. 21 ἐρατῆς] ἀρετῆς exc., ἱερῆς Eus.
22 ἡγούσιν Herwerden 24 πεφύλαχθε Krebs

τέον ἐστὶν ὁμοιοῦς καὶ ἀνδρείας, ὡς διὰ μόνων
 τούτων τῆς ἐλευθερίας φυλάττεσθαι δυναμένης, ἥς
 χωρὶς οὐδὲν ὕφελος οὐδ' ἄλλο τι τῶν παρὰ τοῖς
 πολλοῖς ὑπειλημμένων ἀγαθῶν ἔχειν ἑτέροις ὑπή-
 κοον ὄντα· πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα τῶν ἡγουμένων,
 οὐ τῶν ὑποταγμένων ἐστίν· ὥστ' εἴπερ τις ἐαντῶ
 βούλεται καὶ μὴ τοῖς ἄλλοις κτήσασθαι τὰ ἀγαθὰ,
 4 πρῶτόν ἐστι κατασκευαστέον τὴν ἐλευθερίαν. ἀμ-
 φοτέρων δὲ ἐκέλευσε ποιεῖσθαι πρόνοιαν, ὅτι θά-
 τερον αὐτῶν κατ' ἰδίαν οὐ δύναται τὸν περιποιή-
 10 σάμενον ὠφελῆσαι· οὐδὲν γὰρ ὕφελος ἀνδρείους
 ὄντας στασιάζειν ἢ ὁμοιοεῖν βεβαίως δειλοὺς ὄντας.
 5 Ὅτι ὁ αὐτὸς Λυκούργος ἤνεγκε χρῆσθον ἐκ Δελ-
 φῶν περὶ τῆς φιλαργυρίας τὸν ἐν παροιμίας μέρει
 μνημονευόμενον,
 15 ἂ φιλοχρηματία Σπάρταν ὀλεῖ, ἄλλο δὲ οὐδέν.

6 [Ἡ Πυθία ἔχρησε τῷ Λυκούργῳ περὶ τῶν πο-
 λιτικῶν οὕτως]
 Ἀὐτὴ γὰρ ἀργυρότοξος ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων
 χρυσοκόμης ἔχρη πλότος ἐξ ἀδύτου,
 20 ἄρχειν μὲν βουλῆς θεοτιμῆτους βασιλῆας,
 οἷσι μέλει Σπάρτης ἱμερόεσσα πόλις,
 πρεσβυγενεῖς δὲ γέροντας, ἔπειτα δὲ δημότας ἀνδρας,
 εὐθείαις ῥήτραις ἀνταπαμειβομένους
 25 μνηεῖσθαι τε τὰ καλὰ καὶ ἔρδειν πάντα δίκαια,

3 τι add. Krebs 4 ἀγαθῶν Krebs, ἀγαθὸν exc. 16
 ὀλεῖ] ἔλοι exc. 17 ἢ Πυθία — οὕτως in margine cod.
 (Herwerden Spicil. Vatic. p. 3) 22 ἱμερόεσσα Plut. Lyc. 6,
 ἰσχερόεσσα exc. 24 εὐθείης ῥήτρας exc. 25 τε Dind.,
 δὲ exc.

μηδέ τι βουλεύειν τῆδε πόλει σκολιόν,
 δῆμον τε πλήθει νίκην καὶ κέρτος ἔπεσθαι·
 Φοῖβος γὰρ περὶ τῶν ἰδ' ἀνέφηγε πόλει.

Ὅτι τοὺς μὴ διαφυλάττοντας τὴν πρὸς τὸ θεῖον 7
 5 εὐσέβειαν πολὺ μᾶλλον μὴ τηρεῖν τὰ πρὸς τοὺς ἀν-
 θρώπους δίκαια. [Exc. Vat. p. 2—3.]

Ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι χρῆσάμενοι τοῖς τοῦ Λυ- 8
 κούργου νόμοις ἐκ ταπεινῶν δυνατώτατοι ἐγένοντο
 τῶν Ἑλλήνων, τὴν δὲ ἡγεμονίαν διεφύλαξαν ἐπὶ
 10 ἔτη πλείω τῶν ὅ· μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ τοῦ κατ' ὀλί-
 γον καταλύοντες ἕκαστον τῶν νομίμων, καὶ πρὸς
 τρυφήν καὶ ῥαθυμίαν ἀποκλίνοντες, ἔτι δὲ διαφθα-
 15 ρέντες νομίματι χρῆσθαι καὶ πλούτους ἀθροῖζειν,
 ἀπέβαλον τὴν ἡγεμονίαν. [Exc. de virt. et vit. p. 225 V.,
 p. 547 W.]

Ὅτι Τήμενος τὴν Ἀργεῖαν λαχὼν ἐνέβαλε μετὰ 13
 τῆς στρατιᾶς εἰς τὴν τῶν πολεμίων χώραν. χρο-
 νίζοντος δὲ τοῦ πολέμου τοὺς μὲν νίους οὐ προῆ-
 γεν ἐπὶ τὰς ἡγεμονίας, τὸν δὲ τῆς θυγατρὸς ἀνδρα
 20 Δημόφοντον διαφερόντως ἀποδεχόμενος ἔτασεν ἐπὶ
 τὰς ἐπιφανεστάτας πράξεις. ἐφ' οἷς οἱ παῖδες αὐ-
 τοῦ διαγανακτοῦντες Κίσσος καὶ Φάλκης καὶ Κε-
 ρύνης ἐπιβουλήν κατὰ τοῦ πατρὸς συνεστήσαντο
 25 διὰ τινῶν κακούργων· οἱ πεισθέντες ὑπὸ τούτων
 ἐνῆδρευσαν τὸν Τήμενον παρὰ τινα ποταμόν, καὶ

1 μηδέτι ἐπιβουλεύειν exc. σκολιόν add. Wurm et
 Krebs 7 χρῆσάμενοι Peir., om. v. 10 ὅ] φ' Wess. ex
 XV 1, 3 12 διαφθαρέντες] ὥστε add. Wurm. 19 τὰς
 Feder, τῆς cod. 20 ἔτασεν Müller, ἔτασεν cod., ἔταξεν
 Feder 22 Κίσσος] νίος cod. φαλκῆς καὶ κερυνῆς cod.

φρονεῦσαι μὲν οὐκ ἠδυνήθησαν, κατατραυματίσαντες δὲ εἰς φνγὴν ὤρμησαν.

- 2 Ὅτι Ἀργεῖοι πολλὰ κακοπαθήσαντες ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Λακεδαιμονίους μετὰ τοῦ ἐαυτῶν βασιλέως, καὶ τοῖς Ἀρκάσι τὰς πατρίδας ἀποκαταστήσαντες, ἐμέμφοντο τὸν βασιλέα διὰ τὸ τὴν χώραν αὐτῶν ἀποδεδωκέναι τοῖς φνγάσι, ἀλλὰ μὴ σφίσι κατακληρονομήσαι. συστάντος δ' ἐπ' αὐτὸν τοῦ δήμου, καὶ τὰς χεῖρας ἀπονενομημένως προσφέροντος, ἔφυγεν εἰς Τεγέαν κάκει διετέλεσε τιμώμενος ὑπὸ τῶν εὐπαθόντων. [Exc. Escor. p. 11 F., p. VIII M.]
- 14 Κατέσχευεν οὖν ἡ βασιλεία ἦτοι τοπαρχία τῶν Ἀργείων ἔτη φμθ', καθὼς καὶ Διόδωρος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. [Io. Malal. Chronogr. p. 68 ed. Bonn.]

- 15 Cessante Assyriorum dynastia, post Sardana-palli ultimi regis Assyriorum mortem, Makedoniorum tempora succedunt.

Karanus ante primam olimpiadem rerum cupiditate motus copias collegit ab Argivis et ab altera (regione) Peloponesiaca, et cum exercitu expeditionem in partes Makedoniorum suscepit. Eodem tempore Orestarum regi bellum erat cum vicinis suis, qui vocantur Eordaei, rogavit Karanum, ut ipsi auxilio esset: suaeque regionis mediam partem ei se daturum pollicitus est Orestarum rebus compositis; et rege fidem exsolvente Karanus regionem obtinuit regnavitque in ea annis XXX, tempore

4 μετὰ] μετ' Ἀπόων Arn. Schäfer 25 mediam] dimidiam Krebs et Wurm (Neue Jahrb. 1833, p. 81.)

senectutis e vita excessus (excedebat); cuius principatum filius eius, qui Kojinus nominatus est, excepit et dominatus est annis XXVIII. Post eum regnavit Tirimmus annis XLIII. Perdikas annis XLII. Hic regnum suum adaugere volebat (ac propterea) Delphos misit.

Et post pauca verba iisdem addens dicit: 2

Perdikas annis regnavit XLVIII imperiumque Argaeo reliquit. Huic uno supra XXX annos regnanti Philippus in imperio suffectus est; qui annos triginta tres regnavit et potestatem Ajeropae reliquit. Hic vero cum annis XX dominatus esset, regni successionem excepit Alketas, qui annis XVIII imperavit, reliquitque potestatem Amintae. Regnante hoc annis IX supra XL imperium excepit Alexandrus, qui annos tenuit XLIV. Post hunc regnavit Perdikas annis XXII. Arkhelaus annis XVII. Ajeorpus annis VI. Post quem Pausanias anno uno dominatus est. Ptlomaeus annis III. Post hunc Perdikas annis V. Philippus annis XXIV. Alexandrus cum Persis plus duodecim annis certavit.

Makedonici regni generationem hoc pacto historicorum fideles ad Heraklem referunt. A Karano, qui primus in unum conflata tenuit Makedoniorum potestatem, usque ad Alexandrum, qui Asianorum terram subegit, viginti quatuor reges recensentur, anni CCCCLIII. [Euseb. Chron. I p. 227 Schöne.]

Ὅτι Περδικάκας τὴν ἰδίαν βασιλείαν ἀδῆσαι βούλομενος ἠρώτησεν εἰς Δελφοὺς. ἡ δὲ ἔφη,

ἔστι κράτος βασιλείον ἀγανοῖς Τημενίδασι
 γαίης πλουτοφόροιο· δίδωσι γὰρ αἰγίοχος Ζεὺς.
 ἀλλ' ἰθ' ἐπειγόμενος Βοττηίδα πρὸς πολύμηλον·
 ἔνθα δ' ἂν ἀργικέρωτας ἴδῃς χιονώδεας αἶγας 5
 εὐνηθέντας ὕπνω, κείνης χθονὸς ἐν διαπέδοισι
 θῦε θεοῖς μακάρεσσι καὶ ἄστν κτίζε πόληος.

[Exc. Vat. p. 3]; cf. 16, 1.

- 17 Γενεαλογοῦσι δ' αὐτὸν (Caranum) οὕτως, ὡς φη-
 σιν ὁ Διόδωρος, οἱ πολλοὶ τῶν συγγραφέων, ὧν 10
 εἰς καὶ Θεόπομπος. Κάρανος Φειδωνος τοῦ Ἀριστο-
 δαμίδα τοῦ Μέροπος τοῦ Θεστίου τοῦ Κίσσου τοῦ
 Τημένου τοῦ Ἀριστομάχου τοῦ Κλεοδαίου τοῦ Ἰλλου
 τοῦ Ἡρακλέους. ἐνιοὶ δὲ ἄλλως, φησί, γενεαλο-
 γοῦσι, φάσκοντες εἶναι Κάρανον Ποιάντος τοῦ Κροί- 15
 σου τοῦ Κλεοδαίου τοῦ Εὐρυβιάδα τοῦ Λεβάλλον
 τοῦ Λαχάρου τοῦ Τημένου, ὃς καὶ κατῆλθεν εἰς
 Πελοπόννησον. [Georg. Syncell. Chron. p. 262 B.]

FRAGMENTA LIBRI VIII.

Ἵτι τῶν Ἡλείων πολυανδρουμένων καὶ νομίμως 1
 πολιτενομένων ὑφορᾶσθαι τοὺς Λακεδαιμονίους τὴν
 τούτων αὔξησιν, συγκατασκευάσαι τὸν κοινὸν βίον,
 ἵν' εἰρήνης ἀπολαύοντες μηδεμίαν ἔχωσιν ἐμπειρίαν
 τῶν κατὰ πόλεμον ἔργων. καὶ καθιέρωσαν αὐτοὺς
 τῷ θεῷ, συγχωρησάντων σχεδὸν ἀπάντων τῶν Ἑλ-
 λήνων. καὶ οὔτε ἐπὶ τῆς Ξέρξου στρατείας συνε- 2
 στρατεύσαν, ἀλλὰ ἀφείθησαν διὰ τὸ ἐπιμελεῖσθαι
 τῆς τοῦ θεοῦ τιμῆς, ἔτι δὲ καὶ κατ' ἰδίαν ἐν τοῖς
 τῶν Ἑλλήνων ἐμφυλίοις πολέμοις οὐδεὶς αὐτοὺς πα-
 ρηνόχλει διὰ τὸ πάντας τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν
 σπεύδειν ἱερὰν καὶ ἄστυλον φυλάττειν. ὕστερον δὲ
 πολλαῖς γενεαῖς καὶ συστρατεύσαι τούτους καὶ ἰδίᾳ
 πολέμοις ἐπανελῆσθαι. [Exc. de virt. et vit. p. 225 V.,
 15 547 W.]

Ἵτι οἱ Ἡεῖοι τῶν κοινῶν πολέμων οὐ μετεῖ- 3
 χον· καὶ γὰρ ὅτε Ξέρξης ταῖς τοσαύταις μυριάσιν
 ἐστράτευσεν ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας, ἀφείθησαν ὑπὸ τῶν
 συμμάχων τῆς στρατείας, προσταξάντων τῶν ἡγε-
 μόνων. πλέον αὐτοὺς ποιήσειν, ἐὰν ἐπιμέλονται
 τῆς τῶν θεῶν τιμῆς. [Exc. Vat. p. 4.]

2 ὑφοραμένους Reiske 7 οὐδὲ Krebs Ξέρξει cod.
 συστρατεύθησαν cod. 9 ἔτι Reiske, ὅτι cod. 13 στρα-
 τεύσαι cod.

- 2 Καὶ μὴ συγχωρηθείσης μηδὲ λαθραίας συμπλο-
κῆς πρὸς ἄνδρα· μηδένα γὰρ οὕτω παραφρονήσειν
ὥστε ἐφημέρον χάριν ἠδονῆς τὰ μακαριζόμενα τοῦ
βίου παντὸς ἀντικαταλλάξασθαι. [Exc. Vat. p. 4.]
- 3 Ὅτι Νεμέτωρ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ στερηθεὶς 5
τῆς βασιλείας, ὃς Ἀμόλιος ἐκαλεῖτο, ἐβασίλευσε δὲ
Ἀλβανῶν, τοὺς ἰδίους υἱωνοὺς παρ' ἐλπίδας ἀνα-
γνωρίσας Ῥέμον καὶ Ῥωμόλον, ἐπεβούλευσε κατὰ
τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ περὶ ἀναιρέσεως. ὃ καὶ γέγονε·
μεταπεμφάμενοι γὰρ τοὺς νομίους ὤρμησαν ἐπὶ τὰ 10
βασίλεια, καὶ ἐντὸς τῶν θυρῶν εἰσεβιάσαντο καὶ
τοὺς ὑφισταμένους ἀνήρουν, ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸν
τὸν Ἀμόλιον. [Exc. Escor. p. 12 Fed., Müll. fr. II
p. IX.]
- 4 Ὅτι τούτων ἐκτεθέντων, ἐπειδὴ τοῦ χρόνου 15
προϊόντος ἠνδρώθησαν, πολὺν διέφερον τῶν ἄλλων
κάλλει καὶ ῥώμῃ. διὸ καὶ πᾶσι τοῖς ποιμνίοις ἀσφά-
λειαν παρείχοντο, ῥαδίως τοὺς ληστεύειν εἰωθότας
ἀποκρονοῦμενοι, καὶ πολλοὺς μὲν ἀναιροῦντες τῶν
ἐπιτιθεμένων, ἐνίοις δὲ καὶ ζῶντας συλλαμβάνοντες. 20
χωρὶς δὲ τῆς ἐν τούτῳ φιλοτιμίας ὑπῆρχον ἅπασιν
τοῖς πλησίον νομεῦσι προσφιλεῖς, ταῖς τε ὁμιλίαις
συνόντες καὶ τὸν ἑαυτῶν τρόπον μέτριον καὶ κοινὸν
τοῖς δεομένοις ἀναδεικνύντες. διὸ καὶ τῆς πάντων
ἀσφαλείας ἐν τούτοις κειμένης, οἱ πλείστοι τούτοις 25
ὑπετάττοντο καὶ τὸ παραγγελλόμενον ἐποιοῦν συν-
τρέχοντες εἰς οὓς προστάξαιεν τόπους. [Exc. de virt.
et vit. p. 225 V., 547 W.]

1 μηδὲ Krebs, μήτε cod. 7 υἱωνοὺς Feder, υἱοὺς cod.
12 τοὺς add. Müller

- Ὅτι ὀρνιθευομένων Ῥέμον καὶ Ῥωμόλον περὶ 5
οἰκισμοῦ πόλεως, καὶ ἐκ τῶν δεξιῶν μερῶν διοση-
μείαν γενέσθαι, φασὶ καταπλαγέντα τὸν Ῥέμον ἐπι-
φθεγξάμενον εἰπεῖν τῷ ἀδελφῷ, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ
5 πόλει πολλάκις ἐπαριστέροις βουλευμασιν ἐπιδέξιος
ἀκολουθήσει τύχῃ· προπετῶς γὰρ αὐτοῦ τὸν ἄγγελον
ἀποστείλαντος καὶ τὸ καθ' αὐτὸν μέρος ὄλωσ ἡμαρ-
τηκότος ὑπὸ ταυτομάτου διαωρθῶσθαι τὴν ἄγνοιαν.
[Exc. Vat. p. 5.]
- 10 Ὅτι ὁ Ῥωμόλος κτίζων τὴν Ῥώμην τάφρον πε- 6
ριέβαλε τῷ Παλατίῳ κατὰ σπουδὴν, μὴ τινες τῶν
περιοίκων ἐπιβάλλοντα κωλύειν αὐτοῦ τὴν προαί-
ρεσιν. ὁ δὲ Ῥέμος βαρέως φέρων ἐπὶ τῷ διεσφάλ-
θαι τῶν πρωτείων, φθονῶν δὲ τῆς εὐτυχίας τῷ
15 ἀδελφῷ, προσίων τοῖς ἐργαζομένοις ἐβλασφήμει·
ἀπεφήνατο γὰρ στενὴν εἶναι τὴν τάφρον, καὶ ἐπι-
σφαλεῖ ἔσεσθαι τὴν πόλιν, τῶν πολεμίων ῥαδίως
αὐτὴν ὑπερβαίνοντων. ὁ δὲ Ῥωμόλος ὠργισμένος 2
ἔφη, Παραγγελῶ πᾶσι τοῖς πολίταις ἀμύνασθαι τὸν
20 ὑπερβαίνειν ἐπιχειροῦντα. καὶ πάλιν ὁ Ῥέμος τοῖς
ἐργαζομένοις ὀνειδίξων ἔφη στενὴν κατασκευάζειν
τὴν τάφρον· εὐχερῶς γὰρ ὑπερβήσεσθαι τοὺς πο-
λεμίους· καὶ γὰρ αὐτὸς ῥαδίως τοῦτο πράττειν· καὶ
ἅμα ταῦτα λέγων ὑπερήλατο. ἦν δὲ τις Κέλερος, 3
25 εἷς τῶν ἐργαζομένων, ὃς ὑπολαβὼν, Ἐγὼ δέ, φησί,ν,
ἀμνησῶμαι τὸν ὑπερπηδῶντα κατὰ τὸ πρόσταγμα

6 τύχη Dind., δίκη cod. 8 ἀπὸ Hertl. διορθῶσα-
σθαι cod., corr. Dind. 14 τοῦ ἀδελφοῦ cod., corr. Krebs
18 ἐργασάμενος cod., corr. Dind. 23 πράττειν cod. (Herw.
spic. p. 3), πράξει Mai, πράξειν Krebs (et Herw. p. 161)

τοῦ βασιλέως, καὶ ἅμα ταῦτα λέγων ἀνέτεινε τὸ σκαφεῖον καὶ πατάξας τὴν κεφαλὴν ἀπέκτεινε τὸν Ῥέμον. [Exc. Vat. p. 5.]

7 Ὅτι Πολυχάρη Μεσσήνιον πλούτω καὶ γένει δια-
φέροντα συνθέσθαι ἀγγελῶν κοινωσίαν πρὸς Εὐ-
αιφρον Σπαρτιάτην. ὃν εἰς ἐπιμέλειαν καὶ φυλα-
κὴν παραλαμβάντα τάς τε ἀγέλας καὶ τοὺς νομεῖς
ἐπιχειρήσαι μὲν πλεονεκτεῖν, καταφανῆ δὲ γενέσθαι.
2 παλίσαντα γὰρ ἐμπόροις τῶν τε βοῶν καὶ τῶν νο-
μέων τινὰς ἐπ' ἐξαγωγῇ προσποιηθῆναι τὴν ἀπό-
λειαν αὐτῶν ὑπὸ ληστῶν γεγονέναι βιαίως. τοὺς
δὲ ἐμπόρους εἰς Σικελίαν πλεόντας κομίζεσθαι παρὰ
τὴν Πελοπόννησον· γενομένου δὲ χειμῶνος προσορ-
μισθῆναι τῇ γῆ, καὶ τοὺς νομεῖς νυκτὸς ἀποβάντας
διαδρᾶναι τῇ τῶν τόπων ἐμπειρίᾳ πιστεύσαντας.
3 παραγενηθέντων δὲ αὐτῶν εἰς Μεσσήνην, καὶ τῷ
κυρίῳ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν εἰπόντων, τὸν Πολυχάρη
τούτους μὲν κρύψαι, τὸν δὲ κοινωτὸν ἐκ τῆς Σπάρ-
4 τῆς μεταπέμψασθαι. διαβεβαιουμένου δὲ αὐτοῦ καὶ
λέγοντος τῶν νομέων τοὺς μὲν ὑπὸ ληστῶν ἀφῆρ-
πάσθαι, τοὺς δὲ τετελευτημέναι, τὸν Πολυχάρη προ-
άγειν τοὺς ἄνδρας. οὓς ἰδόντα τὸν Εὐαιφρον κα-
ταπληγῆναι, καὶ φανερῶς ἐλεγχόμενον τραπήναι πρὸς
δέησιν, καὶ τάς τε βοῦς ἀποκαταστήσειν ἐπαγγελέ-
σθαι καὶ πᾶσαν προέσθαι φωνὴν εἰς τὸ σωθῆναι.
5 τὸν δὲ Πολυχάρη ἐντραπέντα τὴν ξενίαν κρύψαι τὴν

3 Περὶ Ῥαμύλου καὶ Ῥέμου Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς
Ἰστορεῖ, *Λίον τε καὶ Διόδωρος*. [Tzetz. schol. ad Exeges.
Iliad. p. 141, 21.]

5 ἀγγελῶν Krebs, μεθῶν cod. 11 βιαίων cod., corr.
Dind. 21 τὸν Dind., τὸν δὲ cod.

πραΐειν, καὶ τὸν υἱὸν συναποστεῖλαι τῷ Σπαρτιάτῃ
πρὸς τὸ τυχεῖν τῶν δικαίων. Εὐαιφρον δὲ καὶ τῶν
ἐπαγγελῶν ἐπιλαθέσθαι τὸν τε εἰς Σπάρτην συν-
εκπεμφθέντα νεανίσκον ἀνελεῖν. οὗ συντελεσθέντος 6
5 τὸν Πολυχάρη ὡς ἐπὶ τηλικούτοις ἀνομήμασιν ἀγα-
νακτεῖν καὶ τὸν αἴτιον ἐξαιτεῖν. τοὺς δὲ Λακεδαι-
μονίους τούτῳ μὴ προσέχειν, τὸν δὲ υἱὸν Εὐαιφρου
μετ' ἐπιστολῆς εἰς Μεσσήνην ἀποστεῖλαι δηλοῦντα,
διότι Πολυχάρης εἰς Σπάρτην κατηγορεῖτω περὶ ὧν
10 ἔπαθεν ἐπὶ τε τῶν ἐφόρων καὶ τῶν βασιλέων. τὸν
δὲ Πολυχάρη τυχόντα τῶν ἴσων τὸν τε νεανίσκον
ἀνελεῖν καὶ τὴν πόλιν ἑρυσιάζειν. [Exc. de virt. et
vit. p. 226 V., 548. W.]

Ὅτι τῶν κυνῶν ὠρουμένων καὶ τῶν Μεσσηνίων 8
15 ἀπελπιζόντων προσελθῶν τις τῶν πρεσβυτέρων πα-
ρεκάλει τὰ πλήθη μὴ προσέχειν τοῖς μάντεσι σχε-
διάζουσι· καὶ γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ἰδίων βίων αὐτοὺς
πλείστοις ἀμαρτήμασι περιπίπτειν, ὡς μὴ δυναμέ-
νους προιδέσθαι τὸ μέλλον, καὶ νῦν ὑπὲρ ὧν εἰκὸς
20 μόνους τοὺς θεοὺς γινώσκειν ἀδυνατεῖν ἀνθρώπους
ὄντας ἐπίστασθαι. παρεκελεύετο οὖν πέμπειν εἰς 2
Δελφούς. ἣ δὲ Πυθία ἀνεῖλεν οὕτως. ἐκ τοῦ Αἰ-
πυτιδῶν γένους θῦσαι κόρη τὴν τυχοῦσαν· εἰάν
δὲ ἡ λαχοῦσα ἀδυνατῆ καθοσιωθῆναι, θῦσαι τότε
25 παρθένον τὴν τοῦ διδόντος ἐκουσίως ἐκ τοῦ αὐτοῦ
γένους. καὶ ταῦτα πράξαντες ἔξετε νίκην τοῦ πο-

7 μὴ] μὲν μὴ Reiske 9 κατηγορεῖτο Peiresc., κατη-
γορεῖται Vales., corr. Reiske 11 Πολυχάρη] Εὐαιφρον
cod. 12 πόλιν] ἑπανλίαν vel ποιήν conicio (cf. Suid. s. v.
ἑρυσιάζειν) 20 ἀδύνατον cod., corr. Dind. 23 τυχοῦσαν]
λαχοῦσαν Krebs 25 αὐτοῦ Krebs

3 λέμον καὶ κράτος. . . . οὐδεμιᾶς γὰρ τιμῆς μέ-
γεθος ἰσόροπον ἐφαίνετο τοῖς γονεῦσι πρὸς τὴν
τῶν τέκνων σωτηρίαν, ἀλλ' ἅμα μὲν ὁ τῆς συγγε-
νεῖας ἔλεος ἐκάστω ὑπεδύετο πρὸ ὀφθαλμῶν λαμ-
βάνοντι τὴν σφαγὴν, ἅμα δὲ ἐνετρέπετο προδότης 5
γενέσθαι τέκνον πρὸς ὁμολογούμενον ὄλεθρον. [Exc.
Vat. p. 6.]

9 Προέπιπτεν εἰς ἀνάξια τῆς περὶ αὐτὸν δόξης
ἀμαρτήματα· δεινὸς γὰρ ὁ ἔρως σφῆλαι τοὺς νέους,
καὶ μάλιστα τοὺς μεγαλοφρονοῦντας ἐπὶ τῇ τοῦ 10
σώματος ῥώμῃ. διὸ καὶ παρεισήγαγον οἱ παλαιοὶ
τῶν μυθογράφων τὸν ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀνίκητον
Ἡρακλέα ὑπὸ τῆς τούτου δυνάμεως νικώμενον. [Exc.
Vat. p. 6.]

10 Ὅτι Ἀρχίας ὁ Κορίνθιος ἐραστής ὢν Ἀκταίωνος 15
τὸ μὲν πρῶτον προσέειπέ τινα τῷ παιδί, θαναμα-
στὰς ἐπαγγελίας ποιούμενος· οὐ δυνάμενος δὲ αὐτὸν
ἀναλαβεῖν παρὰ τὴν τοῦ πατρὸς καλοκάγαθίαν καὶ
τὴν αὐτοῦ τοῦ παιδὸς σωφροσύνην, ἤθροισε τῶν
συνήθων τοὺς πλείστους, ὡς βιασόμενος τὸν ἐν 20
2 χάριτι καὶ δεήσει μὴ ὑπακούοντα. τέλος δὲ μεθυ-
σθεὶς μετὰ τῶν συμπαράκληθέντων ἐπὶ τοσοῦτον
ἀνοίας προέπεσεν ὑπὸ τοῦ πάθους, ὥστε εἰς τὴν
οἰκίαν ἐμπεσὼν τοῦ Μελίσσου τὸν παῖδα βιαίως
3 ἀπήγαγεν. ἀντεχομένου δὲ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἄλ- 25
λων τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν, παρ' ἀμφοτέροις φιλο-
τιμίας βιαιοτέρας γενομένης ἔλαθεν ὁ παῖς ἐν ταῖς
χερσὶ τῶν ἀντεχομένων ἀφελὲς τὴν ψυχὴν, ὥστε τὸ

16 προέειπε v., corr. Reiske 20 ἐν del. Herw. 23
προέπεσεν v., corr. Dind. 25 ἀπήγεν malim

παράδοξον τῆς πράξεως ἀναλογιζομένους ἐλεεῖν ἅμα
τὴν τοῦ παθόντος συμφορὰν καὶ θαναμάζειν τὴν τῆς
τύχης περιπέτειαν· ᾧ γὰρ ὁ παῖς τῆς αὐτῆς ἐκεί- 4
νης ἔτυχε προσηγορίας, τούτῳ τὴν ὁμοίαν τοῦ βίου
5 καταστροφὴν ἔσχεν, ἐκατέρων ὑπὸ τῶν μάλιστα ἀν-
βοηθησάντων τοῦ ζῆν παραπλησίῳ τρόπῳ στερη-
θέντων.

Ὅτι Ἀγαθοκλῆς ἐπιστάτης ἀρεθεὶς τῆς περὶ τὸν 11
νεῶν τῆς Ἀθηναῶν οἰκοδομίας, τοὺς καλλίστους τῶν
10 τεμνομένων λίθων ἐπιλεγόμενος τὴν μὲν δαπάνην
ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἐποιεῖτο, τοῖς δὲ λίθοις κατα-
χρησάμενος οἰκίαν ἄκοδόμησε πολυτελεῖ. ἐφ' οἷς
φασιν ἐπισημῆναι τὸ δαιμόνιον· κερανωθέντα γὰρ
τὸν Ἀγαθοκλέα μετὰ τῆς οἰκίας καταπλεχθῆναι. οἱ 2
15 δὲ γεωμόροι ἔκριναν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ δημοσίαν
εἶναι, καίπερ τῶν κληρονόμων δεικνύοντων μηδὲν
εἰληφότα τῶν ἱερῶν ἢ δημοσίων χρημάτων. τὴν δὲ
οἰκίαν καθιερώσαντες ἄβατον τοῖς εἰσιούσιν ἐποίη-
σαν, ὡς ἔτι καὶ νῦν ὀνομάζεται Ἐμβρονταῖον. [Exc.
20 de virt. et vit. p. 229 V., 548 W.]

[Περὶ δύο ἀνδρῶν ἀριστευσάντων ἐν πολέμῳ 12
καὶ ἀγωνιζομένων περὶ πρωτείας.] Μετὰ ταῦθ' ὁ
μὲν βασιλεὺς ἀναλαβὼν ἑαυτὸν ἐκ τῶν τραυμάτων
προέθηκε κρίσιν ἀριστείου. κατέβησαν μὲν οὖν ἐπὶ
25 τὸν ἀγῶνα δύο, Κλέωνις τε καὶ Ἀριστομένης, ὃν
ἐκάτερος εἶχεν ἰδιὸν τι πρὸς δόξαν. ὁ γὰρ Κλέων- 2
νις ὑπερασπίσας τὸν βασιλέα πεπτωκότα τῶν ἐπι-

6 βοηθησάντων v., corr. Schäfer 13 φασιν Wurm,
πᾶσιν v. ἐπισημῆναι Wess., ἐπιφανῆναι v. 17 ἢ add.
Reiske; ἱερῶν f. del.

φερομένων Σπαρτιατῶν ὀκτὼ νεκροὺς ἐπεποιήκει·
καὶ τούτων ἦσαν δύο ἡγεμόνες ἐπιφανεῖς· πάντων
δὲ τῶν ἀναιρεθέντων ὑπ' αὐτοῦ τὰς πανοπλίας
ἐσκυλευκῶς ἐδεδώκει τοῖς ὑπασπισταῖς, ἵνα ἔχη ση-
μεῖα τῆς ἰδίας ἀρετῆς πρὸς τὴν κρίσιν. πολλοῖς δὲ
περιπεσῶν τραυμάσιν ἅπαντ' ἔσχεν ἐναντία, μέγιστον
παρεχόμενος τεκμήριον τοῦ μηδενὶ τῶν πο-
λεμίων εἶξαι. ὁ δ' Ἀριστομένης ἐν τῷ περὶ τοῦ
βασιλέως ἀγῶνι πέντε μὲν ἀνηγήκει τῶν Λακεδαι-
μονίων, καὶ τὰς πανοπλίας ἐσκυλεύκει τῶν πολε-
μίων ἐπικειμένων. καὶ τὸ μὲν ἑαυτοῦ σῶμα διε-
φύλαξεν ἄτρωτον, ἐκ δὲ τῆς μάχης ἀπερχόμενος εἰς
τὴν πόλιν ἔργον ἐπαινούμενον ἔπραξεν. ὁ μὲν γὰρ
Κλέωνις ἀσθενῶς ἐκ τῶν τραυμάτων διακείμενος
οὔτε βαδίζειν καθ' αὐτὸν οὔτε χειραγωγεῖσθαι δυ-
νατὸς ἦν· ὁ δ' Ἀριστομένης ἀράμενος αὐτὸν ἐπὶ
τοὺς ὤμους ἀπήνεγκεν εἰς τὴν πόλιν, οὐδὲν δὲ ἦττον
κομίζων τὴν ἰδίαν πανοπλίαν, καὶ ταῦτα τοῦ Κλέωνι-
δος προέχοντος τῶν ἄλλων μεγέθει τε καὶ ῥώμῃ
σώματος. τοιαύτας δ' ἐχόντων ἀφορμὰς εἰς τὴν
ὑπὲρ τῶν ἀριστείων κρίσιν, ὁ βασιλεὺς ἐκάθισε μετὰ
τῶν ταξιαρχῶν κατὰ τὸν νόμον. προλαβὼν οὖν τὸν
λόγον ὁ Κλέωνις τοιοῦτοις ἐχρήσατο λόγοις.

Βραχὺς μὲν ἔστιν ὁ περὶ τῶν ἀριστείων λόγος·
κριταὶ γὰρ εἰσιν οἱ τεθεαμένοι τὰς ἐκάστων ἀρε-
τὰς· ὑπομνήσαι δὲ δεῖ με, διότι πρὸς τοὺς αὐτοὺς
ἄνδρας ἐκατέρων διαγωνισαμένων ὑφ' ἑνα καιρὸν
καὶ τόπον ἐγὼ πλείους ἀπέκτεινα. δῆλον οὖν ὡς

17 ἐπὶ τοὺς ὤμους Herw., ἐπὶ τοῦ σώματος v.

κατὰ τὴν αὐτὴν περίστασιν ὁ πρότερος ἐν ἀριθμῷ
τῶν ἀναιρεθέντων προτερεῖ καὶ τοῖς εἰς τὸ πρω-
τεῖον δικαίοις. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ σώματα ἐκατέρων
ἐμφανεστάτας ἀποδείξεις ἔχει τῆς ὑπεροχῆς· ὁ μὲν
γὰρ πλήρης ὢν τραυμάτων ἐναντίων ἀπελύετο τῆς
μάχης, ὁ δ' ὡσπερ ἐκ πανηγύρεως, ἀλλ' οὐ τηλι-
καύτης παρατάξεως ἐξιών οὐκ ἐπειράθη, τί δύναται
πολεμίων σίδηρος. εὐτυχέστερος μὲν οὖν ἴσως Ἀρι-
στομένης, ἀγαθώτερος δ' ἡμῶν οὐκ ἂν δικαίως κρι-
θεῖη. πρόδηλος γὰρ ὁ ὑπομείνας τοσαύτας δια-
ρέσεις τοῦ σώματος ὡς ἀφειδῶς ἑαυτὸν ἐπέδωκεν
ὑπὲρ τῆς πατρίδος· ὁ δ' ἐν πολεμίων συμπλοκῇ
καὶ τοιοῦτων κινδύνων τηρήσας ἑαυτὸν ἄτρωτον
εὐλαβεῖα τοῦ παθεῖν τι τοῦτ' ἐνήργησεν. ἄτοπον
οὖν εἰ παρὰ τοῖς ἑωρακόσι τὴν μάχην ὁ τῶν πολε-
μίων μὲν ἐλάττους ἀνελών, τῷ δ' ἰδίῳ σώματι κιν-
δυνεύσας ἦττον, προκριθήσεται τοῦ πρωτεύοντος
ἐν ἀμφοτέροις. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ μηδενὸς ἔτι κιν-
δύνου ὑπάρχοντος βαστάσαι τὸ σῶμα καταπεπονη-
μένον ὑπὸ τῶν τραυμάτων ἀνδρείαν μὲν οὐδεμίαν
ἔχει, σώματος δ' ἴσως ἰσχὺν ἐπιδείκνυται. ἱκανά
μοι ταῦτα εἰρηται πρὸς ὑμᾶς· πρόκειται γὰρ ἀγῶν
οὐ λόγων, ἀλλ' ἔργων.

Παραλαβὼν δ' ἐν μέρει τὸν λόγον Ἀριστομένης,
Θαυμάζω, φησίν, εἰ μέλλει περὶ ἀριστείων ἀμφισ-
βητεῖν ὁ σωθεὶς τῷ σώσαντι· ἀναγκαῖον γὰρ ἢ τῶν
δικαζόντων αὐτὸν ἄνοιαν καταγινώσκειν ἢ τὴν κρί-
σιν δοκεῖν ἐκ τῶν νῦν λεγομένων, ἀλλ' οὐκ ἐκ τῶν

1 ὁ πρότερος Bekker, ὁπότερος v. 14 τοῦ] μὴ add.
Herw. 24 ἐν] τῷ add. Herw.

τότε πεπραγμένων ἔσεσθαι. οὐ μόνον δὲ Κλέωνις
 δειχθήσεται κατ' ἀρετὴν λειπόμενος, ἀλλὰ καὶ τε-
 11 λέως ἀχάριστος. ἀφείς γὰρ τὸ τὰ συντελεσθέντα
 ὑπ' αὐτοῦ καλῶς διαπορεύεσθαι, διέσσυρε τὰς ἐμὰς
 πράξεις, φιλοτιμότερος ὢν ἢ δίκαιον· ᾧ γὰρ καὶ
 ἰδίας σωτηρίας τὰς μεγίστας ὀφείλει χάριτας, τού-
 του τὸν ἐπὶ τοῖς καλῶςπραχθεῖσιν ἔπαινον διὰ
 φθόνου ἀφῆρηται. ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ μὲν ἐν τοῖς
 τότε γεγενημένοις κινδύνοις εὐτυχῆς ὑπάρξαι, φημί
 12 δὲ πρότερον ἀγαθὸς γενέσθαι. εἰ μὲν γὰρ ἐκκλίνας
 τὴν τῶν πολεμίων ἐπιφορὰν ἄτρωτος ἐγενόμην, οὐκ
 εὐτυχῆ με προσῆκεν ὀνομάζειν, ἀλλὰ δειλόν, οὐδ'
 ὑπὲρ ἀριστείων λέγειν κρίσιν, ἀλλὰ ταῖς ἐκ τῶν
 νόμων τιμωρίαις περιπεπωκέναι· ἐπεὶ δ' ἐν πρώ-
 13 τοις μαχόμενος καὶ τοὺς ὑφισταμένους ἀναιρῶν οὐκ
 ἔπαθον ἄπερ ἔπραξα, ῥητέον οὐκ εὐτυχῆ με μόνον,
 ἀλλὰ καὶ ἀγαθόν. εἴτε γὰρ οἱ πολέμιοι καταπλα-
 γέντες τὴν ἀρετὴν οὐκ ἐτόλμησαν ἀμύνασθαι, μεγά-
 λων ἐπαίνων ἄξιός ὢν ἐφοβήθησαν, εἴτ' ἐκείνων
 ἀγωνιζομένων εὐθύμως ἐγὼ φονεύων τοὺς ἀνθεστη-
 14 ἄμα καὶ συνετός. ὁ γὰρ ἐν αὐτῷ τῷ θνητομαχεῖν
 ἐμφρόνως ὑπομένων τὸ δεινὸν ἐκατέρως ἔχει τὰς
 ἀρετάς, σώματός τε καὶ ψυχῆς. καίτοι γε ταῦτα τὰ
 δίκαια πρὸς ἑτέροισι ἦν μοι ῥητέον ἀμείνους τούτου. 25
 ὅτε γὰρ Κλέωνιν παραλελυμένον ἐκ τῆς μάχης εἰς
 τὴν πόλιν ἀπήνεγκα τάμαντοῦ σώζων ὄπλα, καὶ ὑπ'
 15 αὐτοῦ κερκίσθαι νομίζω τὸ δίκαιον. καίτοι γε πα-

ροραθεῖς τόθ' ὑφ' ἡμῶν ἴσως οὐκ ἂν ἤριζε νῦν
 ὑπὲρ ἀριστείων, οὐδὲ διασύρων τηλικούτου μέγεθος
 εὐεργεσίας ἔλεγε μηθὲν εἶναι μέγα τὸπραχθέν διὰ
 τὸ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἀποχωρεῖν ἐκ τῆς μάχης
 5 τοὺς πολεμίους. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι πολλάκις οἱ
 διαλυθέντες ἐκ τῆς μάχης ἐξ ὑποστροφῆς εἰώθασιν
 ἐπιτίθεσθαι καὶ στρατηγία ταύτῃ χρησάμενοι τυγχά-
 νειν τῆς νίκης; ἱκανά μοι τὰ ῥηθέντα· λόγων γὰρ
 πλείονων οὐκ οἶμαι ὑμᾶς προσδεῖσθαι.

10 Τούτων ῥηθέντων οἱ δικάζοντες ὁμογνώμονες
 γενόμενοι προέκριναν τὸν Ἀριστομένην. [Cod. Vatic.
 1354, Mazarin. 4 fol. 186; cf. Wessel. II p. 637 notam.]

Καὶ ταῖς προθυμίαις ἐπερρώσθησαν· τοὺς γὰρ 13
 ἐκ παιδῶν ἀνδρείαν καὶ καρτερίαν ἀσκοῦντας, καὶ
 15 ἢ τύχῃ που ταπεινώσει, βραχὺς λόγος ἐφ' ὃ δεῖ
 παρίστησιν. οὐ μὴν οὐδὲ οἱ Μεσσηνιοὶ τούτων
 ἀπελείποντο ταῖς προθυμίαις, ἀλλὰ ταῖς σφῶν ἀρε-
 ταῖς πιστεύσαντες. . . .

Ἵτι οἱ Λακεδαιμόνιοι καταπονούμενοι ὑπὸ Μεσ- 2
 20 σσηνίων ἐπεμψαν εἰς Δελφούς. ἢ δὲ ἔχρησεν,
 οὐ σε μάχης μόνον ἔργ' ἐφέπειν χερσὶ Φοῖβος ἀνώγει,
 ἀλλ' ἀπάτη μὲν ἔχει γαῖαν Μεσσηνίδα λαός,
 ταῖς δ' αὐταῖς τέχναισιν ἀλώσεται αἰσπερ ὑπήρξεν.

ἔστι δὲ τὸ νοούμενον μὴ μόνον τοῖς ἐκ τῆς βίας
 25 ἔργοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκ δόλου. . . . [Exc. Vat. p. 7.]

Ἵτι Πομπήλιος ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς πάντα τὸν 14
 τοῦ ζῆν χρόνον ἐν εἰρήνῃ διετέλεσε. λέγουσι δὲ

τινες ἀκουστὴν γενόμενον Πυθαγόρου παρ' ἐκείνου λαβεῖν τὰ τε περὶ θεῶν νομοθετήματα, καὶ πολλὰ διδασκῆναι, δι' ὧν ἐπιφανῆς ἀνὴρ ἐγένετο καὶ βασιλεὺς ἠρέθη μετὰ πεμπτος. [Exc. de virt. et vit. p. 230 V., 549 W.]

15 Ὅτι κατὰ τὴν ἀξίαν οὐδὲ θελήσαντες δυνάμεθα τιμῆσαι τὸ δαιμόνιον· ὥστε εἰ μὴ κατὰ δύνάμιν βουληθεῖν μὲν εὐχαριστεῖν, τίνας ἂν ἐλπίδας τοῦ μέλλοντος βίου λαμβάνοιμεν, εἰς τούτους ἐξαμαρτάνοντες οὐκ ἀδικοῦντας οὐκ ἂν εἴη δυνατὸν οὔτε 10 λαθεῖν οὔτε διαφυγεῖν; τὸ μὲν γὰρ ὄλον, παρ' οἷς ἀθάνατον εἶναι συμβαίνει καὶ τὴν εὐεργεσίαν καὶ τὴν κόλασιν, φανερόν ὡς ἐν τούτοις παρασκευάζειν προσήκει τὴν μὲν ὀργὴν ἀγένητον, τὴν δὲ εὐνοίαν αἰώνιον. — τηλικαύτην γὰρ ἔχει παραλλαγὴν ὁ τῶν 15 ἀσεβῶν βίος πρὸς τὸν τῶν εὐσεβῶν, ὥστε προσδοκᾶν ἐκατέρους αὐτοῖς βεβαιώσκειν τὸ θεῖον τοῖς μὲν τὰς ἰδίας εὐχάς, τοῖς δὲ τὰς παρὰ τῶν ἐχθρῶν εὐχάς. . . . τὸ δὲ ὄλον, εἰ τοῖς μὲν ἐχθροῖς ὅταν πρὸς 20 τοὺς βωμοὺς καταφύγῃσι βοηθοῦμεν, τοῖς δὲ πολεμίοις διὰ τῶν ὄρκων πίστεϊς δίδομεν μηδὲν ἀδικῆσαι, ποίαν χρὴ πρὸς αὐτοὺς ποιῆσθαι τοὺς θεοὺς σπουδήν, οἳ οὐ μόνον τοὺς εὐσεβεῖς ἐν τῷ ζῆν εὖ ποιούσιν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν θάνατον * εἰ δὲ καὶ ταῖς τελεταῖς δεῖ ἀγωγὴν μετ' εὐφημίας ἡδεΐας εἰς 25 ἅπαντα τὸν αἶωνα παρασκευάζουσιν; διὸ καὶ προσ-

24 εἰ δὲ καὶ ταῖς τελεταῖς cod., τοῖς γὰρ ἐν ταῖς τελεταῖς Herw., ἡδεΐαν τοῖς τελευτήσασιν Krebs, εὐδαίμονα τούτοις Wurm δὲ καὶ πιστεύειν f. Krebs 25 δεῖ ἀγωγὴν] διαγωγὴν Mai εὐνοίαν ταῖς τελεταῖς διαγωγὴν conicio εὐθυμίας ἡδεΐαν Dind.

ἡμεῖς μηδὲν οὕτω τῶν ἐν τῷ βίῳ σπουδάζειν ὡς περὶ τὴν τῶν θεῶν τιμὴν.

Ἅτι ἀνδρείαν καὶ δικαιοσύνην καὶ τὰς ἄλλας 4 ἀρετὰς ἀνθρώπων καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ζώων εὐρησθαι 5 συμβέβηκε, τὴν δὲ εὐσεβείαν τοσούτῳ τῶν ἄλλων ἀρετῶν προέχειν ὅσον καὶ τοὺς θεοὺς τῶν θνητῶν ἐν πᾶσι πρωτεύειν.

Ἅτι ζηλωτῆς οὔσης τοῖς ἰδιώταις, πολὺ μᾶλλον 5 οἰκείαν εἶναι ταῖς πόλεσι· τῆς τε γὰρ ἀθανασίας ἑγγύτερον οὔσαι προσφικνωμένην τοῖς θεοῖς τὴν φύσιν ἔχουσι καὶ πολὺν χρόνον διαμένουσαι προσδοκῶσι τὴν ὀφειλομένην ἀμοιβήν, τῆς μὲν εὐσεβείας τὴν ἡγεμονίαν, τῆς δὲ εἰς τὸ θεῖον ὀλιγωρίας τὴν τιμωρίαν. [Exc. Vat. p. 8.]

15 Ὅτι Δηϊόκης ὁ Μήδων βασιλεὺς πολλῶν ἀνομημάτων 16 γενομένων ἤσκει δικαιοσύνην καὶ ἄλλας ἀρετὰς. [Exc. de virt. et vit. p. 230 V., 549 W.]

Ἅτι Μύσκελλός τις Ἀχαιὸς ὢν τὸ γένος ἐκ Πύθης 17 κατήνησεν εἰς Δελφοὺς καὶ τὸν θεὸν ἐπηρώτησε περὶ τέκνων γενέσεως· ἡ δὲ Πυθία ἀνεῖλεν 20 οὕτως·

Μύσκελλε βραχύνωτε, φιλεῖ σ' ἑκάεργος Ἀπόλλων, καὶ γενεάν δώσει· τόδε δὲ πρότερόν σε κελεύει, οἰκῆσαι σε Κρότωνα μέγαν καλάϊς ἐν ἀρούραϊς.

25 τοῦ δὲ Κρότωνα ἀγνοοῦντος εἰπεῖν πάλιν τὴν Πυθίαν,

1 μηδὲν] περὶ μηδὲν Wurm 8 οὔσης] εὐσεβείας add. Mai 18 Πύθης Bek., Κρήτης cod. 22 βραχύνωτε Dind. (p. 160, 11), καλὰν ὡς τε cod., Ἀλγυαλῶτα Bernhardt 24 οἰκῆσαι cod. σε Dind., δὲ cod.

αὐτός σοι φράζει ἑκατηβόλος· ἀλλὰ συνίει.
οὗτος μὲν Τάφιος τοι ἀνήροτος, ἦδε δὲ Χαλκίς,
ἦδε δὲ Κουρήτων * ἢ ἱερὰ χθῶν,
αἴδε δ' Ἐγνιάδες εἰσί· πολὺς δ' ἐπ' ἀριστερὰ πόντος.
οὕτω σ' οὐκ ἔν φημι Λακινίου ἔκρον ἀμαρτεῖν 5
οὐδ' ἱερᾶς Κριμίσσης οὐδ' Αἰσάρου ποταμοῖο.

2 Ὅτι τοῦ χρησμοῦ προστάττοντος Κρότωνα κτί-
ζειν ὁ Μύσκελλος τὴν περὶ τὴν Σύβαριν χώραν
θανυμάσας ἐβούλετο κτίσαι, καὶ ἐξέπεσε χρησμὸς
αὐτῷ οὕτως, 10

Μύσκελλε βραχύνωτε, παρὲκ θεοῦ ἄλλα ματεύων
κλαύματα μαστεύεις· δῶρον δ' ὁ διδῶ θεὸς αἰνεῖ.

[Exc. Vat. p. 9.]

18 Ὅτι οἱ Συβαρίται γαστριδουλοὶ εἰσι καὶ τρυ-
φῆται. τοσοῦτος δὲ ἦν ζῆλος παρ' αὐτοῖς τρυφῆς 15
ὥστε καὶ τῶν ἔξωθεν ἔθνῶν μάλιστα ἠγάπων Ἰω-
νας καὶ Τυρρηνοὺς, ὅτι συνέβαινε αὐτοὺς τοὺς μὲν
τῶν Ἑλλήνων, τοὺς δὲ τῶν βαρβάρων προέχειν τῇ
κατὰ τὸ ζῆν πολυτελείᾳ. [Exc. de virt. et vit. p. 230 V.,
550 W.] 20

2 Ὅτι φασὶ τινὰ τῶν εὐπόρων Συβαριτῶν, ἀκού-
σαντα παρὰ τινῶν ὅτι θεασάμενος τοὺς ἐργάτας
εἰληφῶς εἶη δῆγματα, παρακαλέσαι τὸν εἰπόντα μὴ
θανυμάσαι· καὶ γὰρ ἀκούσαντα τὸ γεγονός πεπονη-
3 κέναι τὴν πλευράν. ἕτερον δὲ λέγεται παραβαλόντα 25

2 οὕτως cod. αὕτη μὲν Τάφος ἐστίν Herw. 3 ἢ]
αἰχμητῶν Krebs 5 οὕτω σ' Dind., οὕτως δ' cod. 6
Κριμίσσης cod. 14 γάστριες Suidas s. v. Συβαρίται 21
εὐπόρων Geel, ἐμπόρων cod. 23 δῆγματα Krebs, πράγ-
ματα cod. 24 ἀκούσαντα] αὐτὸς ἀκούσας Herw.

εἰς Σπάρτην εἰπεῖν ὅτι πρότερον μὲν θανυμάζοι τὴν
τῶν Σπαρτιατῶν ἀνδρείαν, τότε δὲ θεασάμενον εὐ-
τελῶς καὶ μετὰ πολλῆς κακοπαθείας βιοῦντας εἰπεῖν
ὅτι τῶν ἐσχάτων οὐδὲν διαφέρουσι· καὶ γὰρ ἐν
5 Συβαρίταις τὸν ἀνανδρότατον μᾶλλον ἐλέσθαι ἂν
τρὶς ἀποθανεῖν ἢ τοιοῦτον βίον ζῶντα καρτερεῖν.
μάλιστα δὲ παρ' αὐτοῖς περιορισάσαι λέγεται τρυφῆ
τὸν ὀνομαζόμενον Μινδυρίδην. [Exc. Vat. p. 9.]

Ὅτι Μινδυρίδης λέγεται περιορισάσαι τρυφῆ 19
10 παρὰ Συβαρίταις. τοῦτον γὰρ, Κλεισθένους τοῦ
Σικωνίου τυράννου νικήσαντος ἄρματι καὶ κηρύ-
ξαντος παραγενέσθαι τοὺς προαιρουμένους γαμεῖν
τὴν αὐτοῦ θυγατέρα, δοκοῦσαν κάλλει διαφέρειν,
ἀναχθῆναι φασὶ ἐκ Συβάρεως ἐν πεντηκοντόρῳ
15 τοὺς ἐρέτας ἔχοντα ἰδίους οἰκέτας, ὧν εἶναι τοὺς
μὲν ἀλιεῖς, τοὺς δὲ ὀρνιθοθήρας. παραγενόμενον 2
δὲ εἰς Σικωνία ταῖς κατὰ τὴν οὐσίαν παρασκευαῖς
οὐ μόνον τοὺς ἀντιμνηστεύσαντας, ἀλλὰ καὶ τὸν
τύραννον αὐτὸν ὑπερᾶραι, καίπερ τῆς πόλεως αὐτῷ
20 πάσης συμφιλοτιμουμένης. ἐν δὲ τῷ μετὰ τὴν ἄφι-
ξιν δεῖπνῳ προσιόντος τινός, ὅπως κατακλιθῆ πρὸς
αὐτόν, εἰπεῖν ὅτι κατὰ τὸ κήρυγμα πάρεστιν ἢ μετὰ
τῆς γυναικὸς ἢ μόνος κατακλιθῆσόμενος. [Exc. de
virt. et vit. p. 230 V., 550 W.]

25 Ὅτι Μιλησίαν τρυφάντων φασὶ πρὸς αὐτοὺς ἀπο-20

1 πρότερον μὲν εἰπεῖν ὅτι — τότε δὲ θεασάμενος —
εἶπεν Wurm 2 εὐτελῶς Dind., εὐτελοῖ cod. 3 εἰπεῖν
Dind., εἶπεν cod. 5 τὸν add. Dind. ἀνδρσιότατον cod.,
corr. Geel 10 τοῦτον Reiske, οὗτος v. 14 φασὶν Krebs,
τινα cod., λέγεται Suidas s. v. Συβαρίται 15 ὧν εἶναι]
ἀνεῖται cod., om. Suidas

δημήσαντά τινα τῶν Συβαριτῶν, ἐπειδὴ πάλιν πρὸς τὴν πατρίδα παρεγενήθη, τὰ τε ἄλλα τοῖς πολίταις ἐξηγεῖσθαι καὶ δὴ καὶ φάσκειν κατὰ τὴν ἀποδημίαν μίαν πόλιν ἐλευθέραν ἑωρακέναι τὴν τῶν Μιλησίων.

[Exc. Vat. p. 10.]

21 Ὅτι συνταξαμένων τῶν ἐπεννακτῶν τῷ Φάλανθῳ τότε ἦκειν πρὸς τὴν στάσιν κατὰ τὴν ἀγοράν, ὅταν αὐτὸς ἐπὶ τὸ μέτωπον ἐφελκύσῃ τὴν κυνὴν, μετὰ τῶν ὄπλων· ἐμήνυσε δέ τις τὸ μέλλον γίνεσθαι τοῖς ἐφόροις. τῶν δὲ πλείστων οἰομένων δεῖν ἀπο-¹⁰ κτεῖναι τὸν Φάλανθον, Ἀγαθιάδας ἐραστὴς αὐτοῦ γεγονῶς εἶπεν, ὡς τοῦτο πράξαντες εἰς μεγίστην στάσιν ἐμβαλοῦσι τὴν Σπάρτην, ἐν ἣ κρατήσαντες ἀλυσιτελῆ ποιήσονται νίκην, καὶ σφαλέντες ἄρδην² ἀπολέσουσι τὴν πατρίδα. συνεβούλευσεν οὖν τὸν¹⁵ κήρυκα ἀναγορεῦσαι τὴν κυνὴν εἴαν ὡς ἔχει Φάλανθον. οὗ γενομένου τοῦς μὲν παρθενίας ἀποστή-³ σασθαι τῆς ἐπιβολῆς καὶ πρὸς διάλυσιν ὀρμηῆσαι. οἱ δὲ ἐπεννακταὶ θεωροῦς πέμφαντες εἰς Δελφοὺς ἐπη-³⁰ ρώτων, εἰ δίδωσιν αὐτοῖς τὴν Σικυωνίαν. ἡ δ' ἔφη²⁰ καλόν τοι τὸ μεταξὺ Κορίνθου καὶ Σικυῶνος· ἀλλ' οὐκ οἰκήσεις οὐδ' εἰ παγγάλκεος εἴης. Σατύριον φράζου σὺ Τάραντός τ' ἀγλαὸν ὕδωρ καὶ λιμένα σκαιὸν καὶ ὄπου τράγος ἀλμυρὸν οἶδμα

3 καὶ add. Hertl. 4 μίαν add. Dind. 7 κατὰ Dind., καὶ cod. 8 μετὰ τῶν ὄπλων] μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν Wurm 16 Φάλανθος v., corr. Wurm 17 ἀποστῆναι Herw., ἀποστήσεσθαι et ὀρμηῆσαι Wurm 22 οἰκήσεις οὐδ' Dind., οἰκίσεις οὐκ v. 23 σὺ Hermann, καὶ cod. τ' add. Dind. 24 λιμένας καλοῦς Herw. ἀλμυρὸν Dind., ἀγλαὸν cod., ἄγριον Wurm

ἀμφαγαπᾶ τέγγων ἄκρον πολιοῖο γενείου·
ἐνθα Τάραντα ποιοῦ ἐπὶ Σατύριον βεβαῶτα.
ἀκούσαντες δὲ ἠγνύουν· ἡ δὲ φανερώτερον ἔφη,
Σατύριόν τοι ἔδωκα Τάραντά τε πίονα δῆμον
5 οἰκῆσαι καὶ πῆματ' Ἰαπύγεσσι γενέσθαι.

[Exc. Vat. p. 11.]

Ὅτι Ἰππομένης ὁ τῶν Ἀθηναίων ἄρχων, τῆς²² θυγατρὸς αὐτοῦ φθαρείσης ὑπὸ τινος, τιμωρίαν ἔλαβε παρ' αὐτῆς ἀνήκεστον καὶ παρηλλαγμένην·¹⁰ μεθ' ἵππου γὰρ αὐτὴν εἰς οἰκίσκον τινὰ συγκλεί-
σας, καὶ τὴν τροφήν παρελόμενος ἐπὶ τινὰς ἡμέρας,
ἠνάγκασε τὸ ζῶον διὰ τὴν ἐνδειαν ἀναλῶσαι τὸ σῶμα
τῆς παραβληθείσης. [Exc. de virt. et vit. p. 230 V,
550 W.]

15 Ὅτι Ἀντίφημος καὶ Ἐντιμος οἱ Γέλαν κτίσαντες²³ ἠρώτησαν τὴν Πυθίαν, καὶ ἔχρησε ταῦτα,
Ἐντιμ' ἠδὲ Κράτωνος ἀγακλέος υἱὲ δαΐφρον,
ἐλθόντες Σικελὴν καλὴν χθόνα ναίετον ἄμφω,
δειμιάμενοι πτολίεθρον ὁμοῦ Κρητῶν Ῥοδίων τε
20 παρ' προχοῆς ποταμοῖο Γέλα συνομώννιμον ἄγροῦ.
Ὅτι οἱ ἐκ τῆς δεκάτης ἀνατιθέντες Χαλιμαῖς² ἦλθον χρησόμενοι περὶ ἀποικίας, καὶ ἀνεῖλε
Ἀψία ἣ ποταμῶν ἱερώτατος εἰς ἄλλα πίπτει,

1 ἀμφαγαπᾶ τ' ἀκρόπολιν ἀγενείου cod., ἀμφαγαπᾶ βᾶπτει τ' (τέγγων Dind.) ἄκρον πολιοῖο γενείου Wurm 4 ἔδωκα] καὶ add. cod. 5 Ἰαπύγεσσι Mai, ἀδησιγησι cod. 17 Ἐντιμ' ἠδὲ Dind., Ἐντιμε καὶ cod. ἀγακλέες cod. δαΐφρων v. 18 καλὴν add. Wurm. 20 ἄγροῦ Herw., ἄγρον v. 21 ἀνατιθέντες cod. 23 ἀψιδίη ποταμὸν ἱερω-
τατην εἰς ἄλλα πίπτει cod., corr. Dind.

ἐνθ' εἶσω βάλλουσι τὸν ἄρσενα θήλυς ὀπιείη,
ἐνθα πόλιν οἰκίξει, διδοῖ δέ σοι Ἀῦσονα χώραν.

οἱ δὲ κατὰ τὸν Ἀψίαν ποταμὸν εὐρόντες ἄμπελον
περιπεπλεγμένην ἐρινεῶ (τὸ λεγόμενον ἀρσενόθηλον)
ἐκτίσαν πόλιν.

3 Παραπορευόμενον μεγάλη τῇ φωνῇ λέγειν, ἀντι
θητοῦ βίου δόξαν ἀθάνατον περιποιήσασθαι βού-
λεται τίς; τίς ἐρεῖ πρῶτος, ἐπιδίδωμι τὸν ἔμμαντοῦ
βίον εἰς τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν.

4 Ὅτι τῶν εἰς ἀγρὸν πορευομένων τις ἐρωτήσας 10
ἀπαντ... ἠρώτησε μή τι νεώτερον εἴη κατὰ τὴν πό-
λιν. καὶ ἐξημίωσαν αὐτὸν οἱ τὴν ἀρχὴν παρὰ Λο-
κροῖς ἔχοντες· τοσοῦτον ἦσαν περὶ τὸ δίκαιον ἡσχο-
ληκότες.

24 Ὅτι Σικωνίοις ἐχρησεν ἡ Πυθία ἑκατὸν ἔτη 15
μαστιγομηθήσεσθαι αὐτούς. ἐπερωτησάντων δὲ
αὐτῶν τίς ὁ ταῦτα ποιήσων, πάλιν ἀπεκρίθη, ᾧ ἂν
καταπλεύσαντες πρῶτῳ γεγεννημένον υἱὸν ἀκούσωσιν.
ἐτύγχανε δὲ τοῖς θεωροῖς ἠκολουθηκῶς τῆς θυσίας
ἔνεκα μάγειρος, ὃς ἐκαλεῖτο Ἀνδρέας. μισθοῦ τοῖς 20
ἄρχουσι μαστιγοφορῶν ὑπηρετεῖ. [Exc. Vat. p. 12.]

25 Ὅτι ἐπὶ Ὀστιλίῳ Τύλλῳ τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως 26
Ἀλβανοὶ τὴν αὔξησιν τῶν Ῥωμαίων ὑφορώμενοι καὶ
ταπεινώσαι τούτους βουλόμενοι, προσεποιήσαντο ἐπὶ
τῆς ἑαυτῶν χώρας γερονεῖαι ληστὰς Ῥωμαίους, καὶ 25
ἐπεμφαν εἰς Ῥώμην προσβεντάς τοὺς τὸ δίκαιον

1 ὀπιείη Dind., ὀπαρεῖ cod. 2 σοι Dind., σε v. 4 τὸ
λεγόμενον ἀρσενόθηλον del. Herw. 8 τίς addidi 10
ἐρωτήσας] ἐξώλης Wurm 11 ἀπαντ... Herw., ἀπαντίον
Mai, ἀπαντῶν Wurm 23 καὶ... βουλόμενοι cod. M(ona-
censis), om. v. 25 Ῥωμαίους M, Ῥωμαίων v.

αἰτήσοντας, εἰ δὲ μὴ προσέχωσι, πόλεμον καταγγε-
λοῦντας. Ὀστίλιος δὲ ὁ τῶν Ῥωμαίων βασιλεὺς πυ- 2
θόμενος ὡς ζητοῦσι πρόφασιν πολέμου, τοῖς μὲν
φίλοις παρήγγειλε τοὺς πρέσβεις ἐκδέξασθαι καὶ
5 παρακαλεῖν ἐπὶ ξένια· αὐτὸς δὲ ἐκκλίνας τὴν πρὸς
τούτους ἔντευξιν ἐπεμφεν εἰς Ἀλβανούς τοὺς τὸ
παραπλήσιον τοῖς ἐκείνων ποιήσοντας. τοῦτο δὲ 3
συνετέλεσεν ἀρχαῖκῶς τινι προαχθεὶς ἔθει, διὰ τὸ
τοὺς παλαιούς μὴδὲν οὕτω σπουδάζειν ὡς τὸ δικαίους
10 ἐνίστασθαι πολέμους· εὐλαβεῖτο γάρ, μὴ τοὺς αἰτίους
τῆς ληστείας οὐδ' εὐρεῖν δυνάμενος οὔτε παραδι-
δοὺς τοῖς ἐξαιτούσι δόξῃ πόλεμον ἄδικον ἐπαναι-
ρεῖσθαι. εὐτυχοῦντων δὲ πρότερον τῶν εἰς Ἀλβαν 4
πεμφθέντων τὸ μὴ λαμβάνειν τὸ δίκαιον, εἰς ἡμέ-
15 ραν τριακοστὴν πόλεμον κατήγγειλαν. οἱ μὲν οὖν
τῶν Ἀλβανῶν προσβεντάι κατὰ τὴν ἐξαίτησιν ἀπό-
κρισιν ἔλαβον, ὅτι πρότερον ἐκείνων οὐ διδόντων
τὸ δίκαιον οἱ Ῥωμαῖοι πόλεμον αὐτοῖς κατηγγελκό-
τες εἶσαν. οἱ δὲ δῆμοι πρὸς ἀλλήλους ἐπιγαμίας
20 ἔχοντες καὶ φιλίαν, ἀπὸ ταύτης τῆς αἰτίας εἰς δια-
φορὰν κατέστησαν. [Exc. de legat. p. 310 U., 618 W.,
IV 35 Bip.]

Τὸ πρότερον τὸ γένος τῶν Ῥωμαίων τῶν Λατίνων 26
οὐχὶ συνῆπτε πόλεμον ἀκρονικεῖ πρὸς ἔθνος,
25 ἀλλὰ τῇ χώρᾳ πρότερον ἔθνος τοῦ πολεμίου

1 καταγγέλλοντας v., corr. Krebs 4 δέξασθαι καὶ
παραλαβεῖν Herw. 5 ξένια v., corr. Herw. 6 τοὺς
add. Krebs 10 ἐνίστασθαι cod. 13 εὐτυχοῦντων M, ἐν-
τυχόντων v. 14 τὸ] διὰ
τὸ Reiske 15 οἱ μὲν οὖν Bip., ὅν οἱ μὲν v. 17 προ-
τέρων Herw.

δόρου σημείον ἔρριπτεν, ἔχθρας ἀρχὴν σημαίνον.
ἔπειτα δὲ κατήχετο πολέμου πρὸς τὸ ἔθνος.
τοῦτό φησι Διόδωρος, πᾶς τε Λατίνα γράφων.

[Tzet. Hist. 5, 555.]

27 Ὅτι οἱ Σπαρτιάται ὑπὸ Μεσσηνίων ἠττηθέντες 5
εἰς Δελφούς πέμπαντες ἠρώτων περὶ πολέμου. ἔχρησε
δὲ αὐτοῖς παρὰ Ἀθηναίων λαβεῖν ἡγεμόνα.

2 Ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι προτραπέντες ὑπὸ Τυρ-
ταίου οὕτω προθύμως εἶχον πρὸς παράταξιν, ὥστε
μέλλοντες παρατάττεσθαι τὰ ὀνόματα σφῶν αὐτῶν 10
ἐγράψαντο εἰς σκυταλίδα καὶ ἐξήσαν ἐκ τῆς χειρὸς,
ἵνα τελευτῶντες μὴ ἀγνοῶνται ὑπὸ τῶν οἰκείων.
οὕτω παρέστησαν ταῖς ψυχαῖς ἔτοιμοι πρὸς τὸ τῆς
νίκης ἀποτυγχάνοντες ἐτοίμως ἐπιδέχεσθαι τὸν ἐν-
τιμον θάνατον. [Exe. Vat. p. 12.] 15

28 Κιθαροδὸς ὁ Τέρπανδρος τῷ γένει Μηθυναῖος.
στασιασάντων δὲ ποτε τῶν Λακεδαιμονίων,
χρησμὸς αὐτοῖς ἐξέπεσε πάλιν φιλιωθῆναι,
ἂν ἐκ Μηθύμνης Τέρπανδρος ἐκείνοις κιθαρίσῃ.
καὶ δὴ τι μέλος Τέρπανδρος ἐντέχνως κιθαρίσας 20
αὐτοὺς πάλιν συνήρμοσε, Διόδωρος ὡς γράφει,
τῆς ἁρμονίας τῇ ᾠδῇ. καὶ γὰρ μετατραπέντες
ἀλλήλους περιέβαλλον, ἡσπάζοντο δακρῦοις.

[Tzet. Hist. 1, 385.]

29 Ὅτι Ἀριστοτέλης ὁ καὶ Βάττος κτίσαι βουλόμε- 25
νος Κυρῆνην ἔλαβε χρησμὸν οὕτως,

11 σκυταλίδας ἄς ἐξήσαντο Herw. 14 ἐτοίμως] προ-
θύμως Krebs ἐπιδέχεσθαι Dind., ἐπιτυγχάνοντες v.

Βάττ', ἐπὶ φωνὴν ἤλθες· ἄναξ δέ σε Φοῖβος Ἀπόλλων
εἰς Λιβύην πέμπει καλλιστέφανον Κυρῆνης
εὐφρείης ἄρχειν καὶ ἔχειν βασιληίδα τιμῆν.

ἐνθα σε βάρβαροι ἄνδρες, ἐπὰν Λιβύης ἐπιβίης,
5 βαυτοφόροι ἐπίασι· σὺ δ' εὐχόμενος Κρονίῳ
Παλλάδι τ' ἐργεμάχῃ γλαυκώπιδι καὶ Διὸς νιῶ
Φοῖβῳ ἀκερσεκόμῃ νίκην ὑποχείριον ἔξεις,
καὶ μάκαρος Λιβύης καλλιστεφάνου βασιλεύεις
αὐτὸς καὶ γένος ὑμόν· ἄγει δέ σε Φοῖβος Ἀπόλλων.

10 Ταῖς γὰρ εὐημερίας φυσικῶς ἀντικαθήμενος ὁ 2
φθόνος καθαιρεῖ τοὺς ταῖς δόξαις πρωτεύοντας.
[Exe. Vat. p. 13.]

Ὅτι Ἀρκεσίλαος ὁ τῶν Κυρηναίων βασιλεὺς δει- 30
νοπαθήσας ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς ἐπηρώτα εἰς Δελ-
φούς. ἔχρησε δὲ [ὁ θεὸς] ὅτι θεῶν ἔστι μῆνις·
15 τοὺς γὰρ ὕστερον βασιλεῖς οὐχ ὁμοίως ἄρχειν τῷ
πρώτῳ Βάττῳ. ἐκείνον μὲν γὰρ αὐτῇ τῇ προσηγο-
ρίᾳ τοῦ βασιλέως ἀρκούμενον ἐπεικῶς ἄρξαι καὶ
δημοτικῶς, καὶ τὸ μέγιστον, τηροῦντα τὰς πρὸς τοὺς
20 θεοὺς τιμάς· τοὺς δὲ ὕστερον αἰὲ τυραννικώτερον
δυναστεύοντας ἐξειδιοποιήσασθαι μὲν τὰς δημοσίας
προσόδους, ὀλιγορῆσαι δὲ τῆς πρὸς τὸ θεῖον εὐσε-
βείας.

Ὅτι τῆς τῶν Κυρηναίων στάσεως διαιτητῆς ἐγέ- 2
25 νετο Δημόναξ Μαντινεὺς, συνέσει καὶ δικαιοσύνη
δοκῶν διαφέρειν. οὗτος οὖν πλεύσας εἰς Κυρῆνην

2 Λυκίην cod. 4 ἐπιβαίης cod., corr. Dind. 5 βαυ-
τοφόροι ἐπίασι οὐδ' εὐχόμενον ἠρανόιο codex, corr. Dind.
6 ἐργεμάχης cod. 7 ὑπερχείριον cod. 9 ὑμόν Dind.,
αἰμόν cod. 10 ταῖς γὰρ — φθόνος om. Mai 15 ὁ θεὸς
ὅτι θεῶν v., ὅτι θεός cod. Peiresec.

καὶ παρὰ πάντων λαβῶν τὴν ἐπιτροπήν, διέλυσε τὰς πόλεις ἐπὶ τούτοις.

31 Ὅτι Λεύκιος Ταρκύνιος ὁ τῶν Ῥωμαίων βασιλεὺς σπουδαίας ἔτυχεν ἀγωγῆς, καὶ γενόμενος ζηλωτῆς παιδείας οὐ μετρίως δι' ἀρετὴν ἐθανυμάζετο. 5 ἀνδρωθεὶς γὰρ συνεστάθη τῷ βασιλεῖ τῶν Ῥωμαίων Ἄγκω Μαρκίῳ, καὶ φίλος αὐτοῦ μέγιστος ἐγένετο, καὶ πολλὰ τῶν κατὰ τὴν βασιλείαν συνδιώκει τῷ βασιλεῖ. καὶ μεγαλόπλουτος ὦν πολλοῖς τῶν ἀπόρων ἐβοήθει χρήματα διδούς, καὶ πᾶσι προσφιλοῦς 10 ὁμιλῶν ἀμεμπτος ἦν καὶ ἐνδοξος ἐπὶ σοφίᾳ. [Exc. de virt. et vit. p. 233 V., 551 W.]

32 Ὅτι οἱ Λοκροὶ ἐπεμψαν εἰς Σπάρτην περὶ συμμάχιας δεόμενοι. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τὸ μέγεθος τῆς Κροτωνιατῶν δυνάμεως ἀκούοντες, ὥσπερ ἀφο- 15 σιούμενοι καὶ μόνως ἂν οὕτω σωθέντων Λοκρῶν, ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς συμμάχους διδόναι τοὺς Τυνδαρίδας. οἱ δὲ πρόσβεις εἴτε προνοία θεοῦ εἴτε τὸ φηθὲν οἰωνισάμενοι προσεδέξαντο τὴν βοήθειαν παρ' αὐτῶν καὶ καλλιερήσαντες ἔστρωσαν τοῖς Διοσκό- 20 ροῖς κλίνην ἐπὶ τῆς νηὸς καὶ ἀπέπλευσαν ἐπὶ τὴν πατρίδα.

3 Ποταπὰς δὲ ψυχὰς ἔξειν τοὺς συνηκολουθηκότας πατέρας, ὅταν ὄρωντες τοὺς ἑαυτῶν υἱοὺς ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἀρρήτω συμφορᾷ περιπίπτοντας μὴ 25 δύνονται βοηθεῖν, ἀλλὰ τὰς ἑαυτῶν πολιὰς σπαράσσοντες πρὸς κωφὴν ὀδύρανται τύχην; [Exc. Vat. p. 14.]

14 δεόμενοι del. Herw.

FRAGMENTA LIBRI IX.

Ἦν δὲ καὶ Σόλων πατὴρ μὲν Ἐξηκαστίδου, τὸ 1 γένος ἐκ Σαλαμῖνος τῆς Ἀττικῆς, σοφία δὲ καὶ παιδεία πάντας τοὺς καθ' ἑαυτὸν ὑπερβεβηκώς. φύσει δὲ πρὸς ἀρετὴν τῶν ἄλλων πολὺ διαφέρων ἐξήλωσεν 5 ἀρετὴν ἐπαινουμένην· πᾶσι γὰρ τοῖς μαθήμασι πολὺν χρόνον ἐνδιατρίψας ἀθλητῆς ἐγένετο πάσης ἀρετῆς. κατὰ μὲν γὰρ τὴν τοῦ παιδὸς ἡλικίαν παιδευταῖς 2 ἐχρήσατο τοῖς ἀρίστοις, ἀνδρωθεὶς δὲ συνδιέτριψε τοῖς μεγίστην ἔχουσι δόξαν ἐπὶ φιλοσοφίᾳ. διὸ καὶ 10 τούτοις ὁμιλῶν καὶ συνδιατρίβων ὠνομάσθη μὲν εἰς τῶν ἑπτὰ σοφῶν καὶ τὸ πρωτεῖον τῆς συνέσεως οὐ μόνον παρὰ τούτοις τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς θαυμαζομένοις ἀπηνέγκατο.

Ὅτι ὁ αὐτὸς Σόλων, ἐν τῇ νομοθεσίᾳ μεγάλην 3 δόξαν περιποιησάμενος, ἐν ταῖς ἰδιωτικαῖς ὁμιλίαις καὶ ἀποκρίσεσιν, ἐτι δὲ συμβουλίαις, θαυμαστὸς ἐτύγγανε διὰ τὴν ἐν παιδείᾳ προκοπήν.

Ὅτι ὁ αὐτὸς Σόλων, τὴν ὅλην ἀγωγὴν τῆς πό- 4 λεως ἐχούσης Ἰωνικὴν, καὶ διὰ τὴν τροφήν καὶ τὴν

1 Σόλων in mg. cod. 3 ὑπερβεβηκώς v., corr. Herw. (p. 172, 3) 5 ἀρετὴν] ἀγωγὴν Dind. 9 δόξαν Dind., δύναμιν v. 11 τῶν add. Reiske

ὄραστῶν ἔκτεθλημένων τῶν ἀνθρώπων, μετέ-
θηκε τῇ συνηθείᾳ πρὸς ἀρετὴν καὶ ζῆλον τῶν ἀν-
δρείων πράξεων. διὸ τῇ τούτου νομοθεσίᾳ καθο-
πλισθέντες τὰς ψυχὰς Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων
καταλύειν ἐπεχείρησαν τὴν τῶν Πεισιστρατιδῶν ἀρ- 5
χήν. [Exc. de virt. p. 233 V., 551 W.]

- 2 Ὅτι Κροῖσος ὁ Λυδῶν βασιλεὺς μεγάλας κεκτη-
μένος δυνάμεις καὶ πολλὴν ἐκ παρασκευῆς σεσωρευ-
κῶς ἄργυρόν τε καὶ χρυσόν, μετεπέμπετο τῶν Ἑλ-
λήνων τοὺς σοφωτάτους, καὶ συνδιατρίβων αὐτοῖς 10
μετὰ πολλῶν δώρων ἐξέπεμψε καὶ αὐτὸς πρὸς ἀρετὴν
ὠφελεῖτο πολλά. ποτὲ δὲ τούτου [i. e. Σόλων] 10
μεταπεμψάμενος καὶ τὰς δυνάμεις καὶ τὸν πλοῦτον
ἐπιδειξάμενος, ἠρώτησεν εἴ τις ἕτερος αὐτῷ δοκεῖ
2 μακαριώτερος εἶναι. ὁ δὲ Σόλων τῇ συνηθείᾳ τοῖς 15
φιλοσόφοις χρησάμενος παρηγοῖα ἔφη μηδένα τῶν
ζώντων εἶναι μακάριον· τὸν γὰρ ἐπ' εὐδαιμονία
πεφρονηματισμένον καὶ δοκοῦντα τὴν τύχην ἔχειν
συνεργὸν μὴ γινώσκειν εἰ διαμενεῖ μετ' αὐτοῦ μέχρι
τῆς ἐσχάτης. σκοπεῖν οὖν ἔφησε δεῖν τὴν τοῦ βίου 20
τελευτήν καὶ τὸν διευτυχήσαντα τότε προσηκόντως
3 λέγειν μακάριον. ὁ δὲ Κροῖσος ὕστερον γενόμενος
αἰχμάλωτος ὑπὸ Κῦρον καὶ μέλλων ἐπὶ μεγάλῃ πυρᾷ
κατακαίεσθαι, τῆς Σόλωνος ἀποφάσεως ἐμνημόνευ-
σεν. διὸ καὶ τοῦ πυρὸς ἤδη περιφλέγοντος ἀνεβόα 25
4 συνεχῶς τὸ τοῦ Σόλωνος ὄνομα. ὁ δὲ Κῦρος προσ-

1 ἐκτεθλημένων v. ἀνθρώπων cod. Peiresc., Ἀθη-
ναίων v. 2 ἀνδρείων Reiske, ἀνθρωπίνων cod., ἀρρενω-
πῶν Dind. 8 καὶ add. Dind. 12 τούτου Wurm, τού-
των v. 14 αὐτῷ Dind., αὐτοῦ v.

πέμψας τοὺς πενσομένους, τίς ἢ συνεχῆς ἐστὶ τοῦ
Σόλωνος ὄνομασία, μαθὼν τάληθες μετέπεσε τοῖς
λογισμοῖς καὶ νομίσας τὴν ἀπόκρισιν τοῦ Σόλωνος
ἀληθινὴν εἶναι τῆς μὲν ὑπερηφανείας ἀπανίστατο,
5 τὴν δὲ πυρὸν κατασβέσας ἔσωσε τὸν Κροῖσον καὶ
τὸ λοιπὸν ἕνα τῶν φίλων κατηρίθμησεν. (Cf. frag. 34.)

Ἵτι ὁ Σόλων ἠγείτο τοὺς μὲν πύκτας καὶ στα- 5
διεῖς καὶ τοὺς ἄλλους ἀθλητὰς μηδὲν ἀξιόλογον
συβάλλεσθαι ταῖς πόλεσι πρὸς σωτηρίαν, τοὺς δὲ
10 φρονήσει καὶ ἀρετῇ διαφέροντας μόνους δύνασθαι
τὰς πατρίδας ἐν τοῖς κινδύνοις διαφυλάττειν.

Ἵτι περὶ τοῦ χρυσοῦ τρίποδος ἀμφισβητήσεως 3
οὔσης ἢ Πυθία ἔχρησεν οὕτως·

ἔκγονε Μιλήτου, τρίποδος πέρι Φοῖβον ἐρωτᾶς; 2
15 τίς σοφία πρῶτος πάντων, τούτου τρίποδ' αὐδῶ.
οἱ δὲ φασιν ἄλλως ὅτι πολέμου γενομένου τοῖς Ἴωσι
πρὸς ἄλλήλους, καὶ τοῦ τρίποδος παρὰ σαγηνέων
ἀνευεχθέντος, ἐπερωτήσαι τὸν θεὸν περὶ τῆς κατα-
λύσεως τοῦ πολέμου. ἢ δὲ ἔφη,

20 οὔποτε μὴ λήξῃ πόλεμος Μερόπων καὶ Ἰώνων,
πρὶν τρίποδα χρύσειον, ὃν Ἥφαιστος κάμε τεύχων,
ἐκ μέσσου πέμψητε, καὶ ἐς δόμον ἀνδρὸς ἵκηται
ὃς σοφία τὰ τ' ἐόντα τὰ τ' ἐσόμενα προδέδορκεν.

Ἵτι οἱ Μιλήσιοι ἀκολουθήσαι βουλόμενοι τῷ 3
25 χρησμῷ Θάλητι τῷ Μιλησίῳ [τῶν ἑπτὰ σοφῶν] τὸ
ἀριστεῖον ἐβούλοντο δοῦναι· τὸν δ' εἰπεῖν ὡς οὐκ
ἐστὶ πάντων σοφώτατος, συμβουλεύειν δὲ πρὸς ἕτε-
ρον πέμπειν σοφώτερον. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ καὶ

1 πενσομένους Dind., πνθόμενους v. 15 τίς] ὃς Herw.
τούτῳ cod., corr. Herw. 25 τῶν ἑπτὰ σοφῶν inclusi

τῶν ἄλλων τῶν ἐπὶ σοφῶν ἀποποιησαμένων τὸν
 τρίποδα Σόλωνι δίδοσθαι δοκοῦντι πάντας ἀνθρώ-
 πους ὑπερβεβλήσθαι σοφία τε καὶ συνέσει. τὸν δὲ
 συμβουλευθεῖν τοῦτον ἀναθεῖναι Ἀπόλλωνι· τοῦτον
 γὰρ εἶναι σοφώτερον πάντων. (Cf. frag. 13, 2.) 5

4 Ὅτι ὁ αὐτὸς πρὸς τῆ τοῦ βίου καταστροφῆ ὄρων
 Πεισίστρατον πρὸς χάριν [λόγοις] τὰ πλήθη δημα-
 γοῦντα καὶ πρὸς τυραννίδα παρορμῶντα, τὸ μὲν
 πρῶτον λόγοις ἐπεχείρησεν ἀποτρέπειν ταύτης τῆς
 ἐπιβολῆς· οὐ προσέχοντος δὲ αὐτοῦ προῆλθεν εἰς 10
 τὴν ἀγορὰν μετὰ τῆς πανοπλίας παντελῶς ἤδη γε-
 2 γηρακῶς. συνδραμόντος δὲ τοῦ πλήθους πρὸς αὐτὸν
 διὰ τὸ παράδοξον, παρεκάλει τοὺς πολίτας ἀναλα-
 βεῖν τὰ ὄπλα καὶ παραχρῆμα καταλύειν τὸν τύραν-
 νον· οὐδενὸς δὲ αὐτῷ προσέχοντος, καὶ πάντων 15
 αὐτοῦ μανίαν καταγινωσκόντων, τινῶν δὲ παραγη-
 ρᾶν αὐτὸν ἀποφαινομένων, ὁ μὲν Πεισίστρατος ἤδη
 τινὰς δορυφόρους περιαγόμενος προσῆλθε τῷ Σό-
 λωνι καὶ ἐπύθετο τίνοι θαρρῶν τὴν τυραννίδα κατα-
 λύειν αὐτοῦ βούλεται, τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι τῷ γῆρας, 20
 θανμάσας τὴν φρόνησιν αὐτοῦ οὐδὲν αὐτὸν ἠδίκησεν.
 (Cf. frag. 20, 4.)

5 Ὅτι τὸν παρανόμοις καὶ ἀδίκτοις πράξεισιν ἐπι-
 βαλόμενον οὐκ ἂν προσηκόντως σοφὸν νομίζεσθαι.

6 Ὅτι φασὶν Ἀνάχαρσιν τὸν Σκύθην φρονοῦντα 25
 ἐπὶ σοφία μέγα παραγενέσθαι Πυθῶδε καὶ ἐπερω-
 τῆσαι τίς ἐστὶν αὐτοῦ τῶν Ἑλλήνων σοφώτερος. καὶ
 εἰπεῖν,

7 λόγοις del. Dind. 10 ἐπιβολῆς cod., corr. Dind.

Οἰταῖον τινὰ φασὶ Μύσωνα

σοῦ μᾶλλον πραπίδεςσιν ἀρηρότα πενκαλίμησιν,
 ὅστις ἦν Μαλιεύς καὶ ᾤκει τὴν Οἰτην εἰς κόμην
 Χηνὰς καλουμένην. [Exc. Vat. p. 14—16.]

5 Ὅτι Μύσων τις ἦν Μαλιεύς, ὃς ᾤκει ἐν κόμῃ 7
 Χηνὰς καλουμένη, τὸν ἅπαντα χρόνον ἐν ἀγρῷ δια-
 τρίβων καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἀγνοούμενος· ὃν ἀν-
 τεισηῆξαν εἰς τοὺς ἐπὶ σοφοὺς, ἐκκρίναντες τὸν
 Περίανδρον τὸν Κορίνθιον διὰ τὸ τύραννον γεγο-
 10 νέναι πικρόν. [Exc. de virt. et vit. p. 234 V., 552 W.]

Ὅτι ὁ Σόλων πολυπραγμονήσας τὸν τόπον ἐν 8
 ᾧ διέτριβε Μύσων, κατέλαβεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἄλλω
 πρὸς ἄροτρον προσβαλόντα ἐχέτην, καὶ πειραθεὶς
 τοῦ ἀνδρὸς ἔφη, Οὐχ ὦρα νῦν ἀρότρον, ᾧ Μύσων,
 15 καὶ οὗτος, Οὐ χρῆσθαι, εἶπεν, ἀλλ' ἐπισκευάζειν.
 [Exc. Vat. p. 17.]

Ὅτι Χίλων τῷ λόγῳ σύμφωνον ἔσχε τὸν βίον, 9
 ὅπερ σπανίως εὔροι τις ἂν γινόμενον. τῶν γὰρ
 καθ' ἡμᾶς φιλοσόφων τοὺς πλείστους ἰδεῖν ἔστι
 20 λέγοντας μὲν τὰ κάλλιστα, πράττοντας δὲ τὰ χεί-
 ριστα, καὶ τὴν ἐν ταῖς ἀπαγγελίαις αὐτῶν σεμνό-
 τητα καὶ σύνεσιν διὰ τῆς πείρας ἐλεγχομένην. ὁ δὲ
 Χίλων χωρὶς τῆς κατὰ τὸν βίον ἐν ἅπασιν τοῖς πρατ-
 τομένοις ἀρετῆς πολλὰ διειρηθήη καὶ ἀπεφθέρξατο
 25 μνήμης ἄξια. [Exc. de virt. et vit. p. 234 V., 552 W.]

Ὅτι Χίλων ἀφικόμενος εἰς Δελφοὺς καὶ καθά- 10
 περ ἀπαρχὰς ποιούμενος τῷ θεῷ τῆς ἰδίας συνέ-

1 φασὶ] φημι Diog. I 106 6 Χηνὰς Vales. 11 Σό-
 λων] Χίλων Dind., Ἀνάχαρσις Klüber 15 εἶπεν Dind.,
 εἰπεῖν v. 21 ἐπαγγελίαις cod., corr. Wess.

σεως ἐπέγραψεν ἐπὶ τινὰ κίονα τρία ταῦτα, Γνωθί
 σεαυτὸν, καὶ Μηδὲν ἄγαν, καὶ τρίτον Ἐγγύα, πάρα
 δ' ἄτα. τούτων ἕκαστον ὑπάρχον βραχὺ καὶ Λα-
 2 κωνικὸν μεγάλην ἔχει τὴν ἀναθεώρησιν. τὸ γὰρ
 Γνωθί σαντὸν παραγγέλλει παιδευθῆναι καὶ φρό-
 3 νιμον γενέσθαι· οὕτω γὰρ ἂν τις ἑαυτὸν γνοίη· ἢ
 ὅτι οἱ ἄμοιροι παιδείας καὶ ἀλόγιστοι κατὰ τὸ πλεῖ-
 στον ἑαυτοὺς συνειωτάτους ὑπειλήφασιν, ἢ περὶ ἐστὶ
 τῶν ἀμαθιῶν ἀμαθεστάτη κατὰ τὸν Πλάτωνα, ἢ
 ὅτι τοὺς πονηροὺς ἐπιεικέις ἠγοῦνται, τοὺς δὲ χρη-
 10 στοὺς ἀνάπαλιν φαύλους· μόνως γὰρ ἂν τις οὕτως
 ἑαυτὸν γνοίη καὶ ἕτερον, τυχῶν παιδείας καὶ συνέ-
 3 σεως περιττοτέρας. τὸ δὲ Μηδὲν ἄγαν μετριάξει
 ἐν πᾶσι καὶ μηδὲ περὶ ἑνὸς τῶν ἀνθρώπων τε-
 λείως διορίζεσθαι, ὡς Ἐπιδάμνιοι. οὗτοι γὰρ παρὰ
 15 τὸν Ἀθρίαν οἰκοῦντες καὶ πρὸς ἀλλήλους διαφερό-
 μενοι, μύθρους διαπύρους καταποντίσαντες ἐν μέσῳ
 τῷ πελάγει διωμόσαντο μὴ σπείσεσθαι τὴν πρὸς
 ἀλλήλους ἔχθραν πρότερον ἢ ἂν οὗτοι θερμοὶ
 ἀνενεχθῶσιν. οὕτω δὲ σκληρῶς ὁμόσαντες καὶ τὸ
 20 Μηδὲν ἄγαν οὐκ ἐπινοήσαντες ὕστερον ὑπὸ τῶν
 πραγμάτων ἀναγκασόμενοι διελύσαντο τὴν ἔχθραν,
 4 ἑάσαντες τοὺς μύθρους ψυχροὺς ἐν τῷ βυθῷ. τὸ δὲ
 Ἐγγύα, πάρα δ' ἄτα, τινὲς ὑπέλαβον γάμον ἀπαγο-
 ρεύειν· τὴν γὰρ τοῦ γάμου σύνθεσιν παρὰ τοῖς
 25 πλείστοις τῶν Ἑλλήνων ἐγγύην ὀνομάζεσθαι, καὶ
 βεβαιωτῆς ὁ κοινὸς βίος, ἐν ᾧ πλείσται καὶ μέγι-
 σται γίνονται συμφοραὶ διὰ τὰς γυναῖκας. ἔνιοι

15 παρὰ add. Herw.; περὶ XVII 113, 2 (XII 30, 2) 18
 σπείσεσθαι cod., corr. Herw. 21 ἐννοήσαντες Herw.

δέ φασιν ἀνάξιον εἶναι Χίλωνος διὰ τὸ μὴ δύνα-
 σθαι ἀναιρουμένου τοῦ γάμου διαμένειν τὸν βίον,
 τὴν δὲ ἄτην ἀποφαίνονται ἐγγύαις ταῖς ἐπὶ τῶν
 συμβολαίων καὶ ταῖς ὑπὲρ τῶν ἄλλων διομολογή-
 5 σεσι περὶ χρημάτων. καὶ Εὐριπίδης
 οὐκ ἐγγυῶμαι· ζημία φιλέγγνον
 σκοπεῖν· τὰ Πυθοῖ δ' οὐκ ἔξ με γράμματα.

Ἔνιοι δὲ φασι μὴ Χίλωνος εἶναι μηδὲ πολιτικὸν
 5 τὸ μηδενὶ τῶν φίλων ἐν ταῖς τοιαύταις χρείαις
 10 ἐπαρκεῖν, ἀλλὰ μᾶλλον τὰς καταβεβαιώσεις ἀπαγο-
 ρεύειν καὶ τὸ κατατεταμένως ἐγγυᾶσθαι τε καὶ διο-
 ρίζεσθαι τῶν ἀνθρώπων, ὡς ποιῆσαι τοὺς Ἑλλη-
 νας ὅτε κατηγονίσαντο τὸν Ξέρξην. ὤμοσαν γὰρ
 ἐν Πλαταιαῖς παραδώσειν παίδων παισὶ τὴν πρὸς
 15 τοὺς Πέρσας ἔχθραν, ἕως ἂν οἱ ποταμοὶ φέωσιν εἰς
 τὴν θάλατταν καὶ γένος ἀνθρώπων ἢ καὶ γῆ καρ-
 ποὺς φέρῃ· τὸ δὲ τῆς τύχης εὐμετάπτωτον βεβαίως
 ἐγγυῶμενοι μετὰ τινὰ χρόνον ἐπρεσβεύοντο πρὸς
 Ἀρταξέρξην τὸν υἱὸν Ξέρξου περὶ φιλίας καὶ συμ-
 20 μαχίας.

Ὅτι ὁ Χίλωνος λόγος βραχὺς ὢν ὅλην περιεί-
 6 ληψε τὴν πρὸς τὸν ἄριστον βίον ὑποθήκην, ὡς καὶ
 τῶν ἐν Δελφοῖς ἀναθημάτων βελτίω ταῦτα τὰ ἀπο-
 φθέγματα. αἱ μὲν γὰρ χρυσαὶ Κροίσου πλίνθοι
 25 καὶ τὰ ἄλλα κατασκευάσματα ἠφανίσθη καὶ μεγά-
 λας ἀφορμὰς παρέσχε τοῖς ἀσεβεῖν εἰς τὸ ἱερὸν ἐλο-
 μένοις, αἱ δὲ γνωῶμαι τὸν ἅπαντα χρόνον σώζονται

3 ἀποφαίνονται] ἀποφαίνεσθαι παρῆναι Wurm 6 ζη-
 μίαν φιλέγγνων σκοπῶν Herw. 9 τοσαύταις cod. 11 κατα-
 τεταμένως cod. 16 ἢ Herw., εἴη cod. 17 φέρῃ cod.,
 φέροι v. 25 ἄλλα] τε add. cod.

ἐν ταῖς τῶν πεπαιδευμένων ψυχαῖς τεθησαυρισμέ-
ναι καὶ κάλλιστον ἔχουσαι θησαυρόν, πρὸς δὲ ἂν
οὔτε Φωκεῖς οὔτε Γαλάται προσενεργεῖν τὰς χεῖρας
σπουδάσειαν. [Exc. Vat. p. 17—19.]

11 Ὅτι Πιττακὸς ὁ Μιτυληναῖος οὐ μόνον ἐν σο-
φίᾳ θανμαστός ἦν, ἀλλὰ καὶ πολίτης ἐγένετο τοι-
οῦτος οἷον ἕτερον οὐκ ἠνεγκεν ἢ νῆσος, δοκῶ δ'
οὐδ' ἂν ὑστερον ἐνέγκαι, μέχρι ἂν τὸν οἶνον φέρῃ
πλεῖω τε καὶ ἡδίω. νομοθέτης τε γὰρ ἀγαθὸς ὑπῆρχε
κἂν τοῖς κατὰ μέρος πρὸς τοὺς πολίτας κοινὸς καὶ 10
φιλόανθρωπος, καὶ τὴν πατρίδα τριῶν τῶν μεγίστων
συμφορῶν ἀπέλυσε, τυραννίδος, στάσεως, πολέμου.

2 Ὅτι Πιττακὸς βαθὺς ἦν καὶ ἡμερος καὶ τὴν πα-
ραίτησιν ἔχων αὐτὸς ἐν αὐτῷ. διὸ δὴ πᾶσιν ἐδό-
κει τέλειος ἀνὴρ εἶναι πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν ὁμολο-
γούμενος· κατὰ μὲν γὰρ τὴν νομοθεσίαν ἐφαίνετο
πολιτικὸς καὶ φρόνιμος, κατὰ δὲ τὴν πίστιν δίκαιος,
κατὰ δὲ τὴν ἐν τοῖς ὄπλοις ὑπεροχὴν ἀνδρείος, κατὰ
δὲ τὴν πρὸς τὸ κέρδος μεγαλοψυχίαν ἀφιλάργυρος.
[Exc. de virt. et vit. p. 237 V., 552 W.] 20

12 Ὅτι τῶν Μιτυληναίων διδόντων τῷ Πιττακῷ
τῆς χώρας ὑπὲρ ἧς ἐμονομάχησε τὴν ἡμίσειαν οὐκ
ἐδέξατο, συνέταξε δὲ ἐκάστῳ κληρῶσαι τὸ ἴσον, ἐπι-
φθεγξάμενος ὡς τὸ ἴσον ἐστὶ τοῦ πλείονος πλείον.
μετρῶν γὰρ ἐπιεικέα τὸ πλεῖον, οὐ κέρδει, σοφῶς 25
ἐγίνωσκεν· τῇ μὲν γὰρ ἰσότητι δόξαν καὶ ἀσφα-
λειαν ἀκολουθήσειν, τῇ δὲ πλεονεξίᾳ βλασφημίαν

2 ἂν add. Herw. 5 ἐν] ἐπὶ Herw. 13 βαθὺς]
πρὸς Wurm 25 σαφῶς cod., corr. Mai 26 τῇ Hertl.,
ἐπὶ v. γὰρ ἰσότητι] παρισώσει Wurm

καὶ φόβον, δι' ὧν ταχέως ἂν αὐτοῦ τὴν δωρεὰν
ἀφείλαντο.

Ὅτι σύμφωνα τούτοις ἐπραξε καὶ πρὸς Κροῖσον 2
διδόντα τῶν ἐκ τοῦ γαζοφυλακείου χρημάτων λα-
5 βεῖν ὅποσα βούλοιο. καὶ γὰρ τότε τὴν δωρεὰν οὐ
προσδεξάμενόν φασιν εἰπεῖν, καὶ νῦν ἔχειν ὧν ἤθελε
διπλάσια. θανμάσαντος δὲ τοῦ Κροῖσου τὴν ἀφι-
λαργυρίαν καὶ περὶ τῆς ἀποκρίσεως ἐπερωτήσαντος,
εἰπεῖν ὡς τελευτήσαντος ἄπαιδος τᾶδελφοῦ κεκλη-
10 ρονομηκῶς οὐσίαν εἶη τὴν ἴσην ἤπερ εἶχεν, ἦν οὐχ
ἡδέως προσειληφέναι.

Ὅτι καὶ τὸν ποιητὴν Ἀλκαῖον, ἐχθρότατον αὐ- 3
τοῦ γεγεννημένον καὶ διὰ τῶν ποιημάτων πικρότατα
λελοιδροηκότα, λαβὼν ὑποχείριον ἀφήκεν, ἐπιφθεγ-
15 ξάμενος ὡς συγγνώμη τιμωρίας ἀφαιτωτέρα. [Exc.
Vat. p. 19.]

Ὅτι φασὶν οἱ Πριηνεῖς ὡς Μεσσηνίας τὸ γένος 13
ἐπισήμους παρθένους λυτρωσάμενος ὁ Βίας παρὰ
ληστῶν ἦγεν ὡς ἰδίας θυγατέρας ἐντίμως. μετὰ δέ
20 τινες χρόνους παραγενομένων τῶν συγγενῶν κατὰ
ζήτησιν, ἀπέδωκεν αὐτάς οὔτε τροφεία πραξάμενος
οὔτε λύτρα, τούναντίον δὲ τῶν ἰδίων πολλὰ δωρη-
σάμενος. εἶχον οὖν πρὸς αὐτὸν αἱ κόραι πατρικὴν
εὐνοίαν διὰ τε τὴν συντροφίαν καὶ τὸ μέγεθος τῆς
25 εὐεργεσίας, ὥστε καὶ χωρισθεῖσαι μετὰ τῶν ἰδίων
εἰς τὴν πατρίδα τῆς ὑπεροχίου χάριτος οὐκ ἐπε-
λάθοντο.

Ὅτι σαγηνεῖς Μεσσηνιοὶ κατὰ τὸν βόλον ἕτερον 2

9 τᾶδελφοῦ Hertl., ἀδελφοῦ v. 17 ὡς cod. Peiresc.,
ὅτι v.

μὲν οὐδὲν ἀνείλκυσαν, χαλκοῦν δὲ τρίποδα μόνον ἐπιγραφὴν ἔχοντα Τῷ σοφωτάτῳ ἀναχθέντος δὲ τοῦ κατασκευάσματος δοθῆναι τῷ Βίαντι. (Cf. frag. 3.)

3 Ὅτι Βίας ἦν δεινότατος καὶ τῷ λόγῳ πρωτεύων τῶν καθ' ἑαυτόν. κατεχρήσατο δὲ τῇ τοῦ λέγειν 5 δυνάμει πολλοῖς ἀνάπαλιν· οὐ γὰρ εἰς μισθαυρίαν οὐδὲ εἰς προσόδους, ἀλλ' εἰς τὴν τῶν ἀδικουμένων κατετίθετο βοήθειαν. ὅπερ σπανιώτατ' ἂν τις εὖροι. [Exc. de virt. et vit. p. 237 V., 552 W.]

14 Ὅτι μέγα ἐστὶν οὐ τὸ δύναιμι ὅτου δήποτε σχεῖν, 10 ἀλλὰ τὸ ταύτη δεόντως χρῆσθαι. ἐπεὶ τί ὄφελος Μίλωνι τῷ Κροτωνιάτῃ τὸ μέγεθος τῆς περὶ τὸ σῶμα δόμης;

2 Ὅτι Πολυδάμας ὁ Θετταλὸς ὑπὸ τῆς πέτρας διαφραγεῖς πᾶσιν ἐποίησε φανερόν ὡς ἐπισφαλὲς ἐστὶν 15 ἰσχὺν μὲν μεγάλην ἔχειν, νοῦν δὲ μικρόν. [Exc. Vat. p. 20.]

15 Ὁ Πολυδάμας οὗτος ἦν ἐκ πόλεως Σκοτούσης, 20 γυμναῖς χερσὶ μὲν λέοντας ὡς ἄρνας διαφθείρων, πτεροῖς ποσὶ δ' ὑπερνεκῶν ἄρματα ταχυδρόμα, τῇ δὲ χειρὶ τι σπήλαιον ἀντήρεισε συμπίπτον. ὁ Σικελὸς Διόδωρος γράφει τὴν ἱστορίαν. [Tzetz. Hist. 2, 555.]

16 Ὅτι τῶν Κιρραίων πολιορκουμένων πολλὴν ἤδη 25 χρόνον διὰ τὸ τὸ χρηστήριον ἐπιχειρεῖν συλᾶν, τινὲς μὲν τῶν Ἑλλήνων εἰς τὰς πατρίδας ἐπανήλθον, οἱ

8 σπανιώτατ' ἂν*] ἂν σπανιώτατον ἂν v. 14 διαφραγεῖς Herw. 16 μὲν add. Herw. 20 πτεροῖς] πεξοῖς Tzetz. hist. 4, 511

δὲ ἐπερωτήσαντες τὴν Πυθίαν ἔλαβον χρησμὸν οὕτως,

οὐ πρὶν τῆσδε πόλης ἐρεῖψετε πύργον ἐλόντες, πρὶν κεν ἐμῷ τεμένει κνανώπιδος Ἀμφιτριότης 5 κῦμα ποτικλύξῃ κελαδοῦν ἰερῆσιν ἐπ' ἀκταῖς. [Exc. Vat. p. 20.]

Ἰστέον ὅτι ὁ μὲν Σόλων ἐγένετο ἐπὶ τῶν χρό- 17 νων τῶν τυράννων ἐν ταῖς Ἀθήναις πρὸ τῶν Περσικῶν χρόνων, ὁ δὲ Δράκων πρὸ αὐτοῦ ἐπτα καὶ 10 τεσσαράκοντα ἔτεσιν, ὡς φησὶν ὁ Διόδωρος. [Ulpian. ad Demosthen. Timocr. p. 243, B.]

Ὅτι Περίλαος ὁ ἀνδριαντοποιὸς Φαλάριδι τῷ τυ- 18 ράννῳ κατασκευάσας βοῦς χαλκοῦς πρὸς τιμωρίαν τῶν ὁμοφύλων αὐτὸς πρῶτος ἐπειράθη τοῦ μεγέ- 15 θους τῆς τιμωρίας· οἱ γὰρ κατὰ τῶν ἄλλων βουλευόμενοι τι φαῦλον ὡς ἐπίπαν ταῖς ἰδίαις ἐπιθυμίαις εἰώθασιν ἀλίσκεσθαι. [Exc. Vat. p. 20.]

Ὅς Φάλαρις Περίλαον τὸν χαλκουργὸν ἐκείνον 19 τὸν Ἀττικὸν κατέκτανεν ἐν ταύρῳ τῷ χαλκίῳ. 20 οὗτος γὰρ τὸ μηχανῆμα τοῦ ταύρου χαλκουργήσας τοῖς μυξωτήρσι τοῦ βοῦς ἐτέκτηνεν ἀλίσκους, ἀνέπτυξε καὶ θύραν δὲ πρὸς τῷ πλευρῷ τοῦ ταύρου· καὶ δῶρον τῷ Φαλάριδι τοῦτον τὸν ταῦρον ἔργει. Φάλαρις δὲ τὸν ἀνθρώπον ἐν δώροις δεξιούται, 25 τὸ δὲ μηχανῆμα θεοῖς καθιεροῦν κελεύει. ὡς δ' ἀναπτύξας τὸ πλευρὸν ὁ χαλκουργὸς ἐκεῖνος δόλον τὸν κακομήχανον ἐξείπεν ἀπανθρώπως, Εἰ τινα βούλει, Φάλαρι, κολάζειν τῶν ἀνθρώπων,

3 ἐρεῖψετε Mai, ἐρίθητε cod. 13 βοῦν χαλκοῦν Mai

ένδον τοῦ ταύρου κατειργνύς πῦρ ὑποστρώων
κάτω

δόξει δ' ὁ ταῦρος στεναγμοῖς μυκᾶσθαι τοῖς ἐκείνου,
σὺ δ' ἠδονήν τοῖς στεναγμοῖς ἔξεις ἀύλοις μυ-
κτῆρων.

τοῦτο μαθὼν ὁ Φάλαρις καὶ μυσαχθεὶς ἐκείνου,
"Ἄγε, φησί, Περίλαε, σὺ πρῶτος δεῖξον τοῦτο,
καὶ τοὺς ἀύλους μίμησαι, τράνωσόν σου τὴν
τέχνην.

ὡς δὲ παρῆν μιμητὴς δῆθεν τῶν ἀύλημάτων, ¹⁰
κλείει τὸν ταῦρον Φάλαρις καὶ πῦρ ἐπισωρεύει.
ὅπως δὲ τὸ χαλκούργημα θανὼν μὴ ἐμμιάνη,
κατὰ πετρῶν ἐκορήμισεν ἐξάξας ἡμιθνήτα.
γράφει περὶ τοῦ ταύρου δὲ Λουκιανὸς ὁ Σύρος,
Λιδώωρος καὶ Πίνδαρος, σὺν τούτοις τε μυρίοι. ¹⁵

[Tzetz. Hist. 1, 646.]

20 Ὅτι Σόλων ὁ νομοθέτης παρελθὼν εἰς τὴν ἐκ-
κλησίαν παρεκάλει τοὺς Ἀθηναίους καταλύειν τὸν
τύραννον πρὶν τελέως ἰσχυρὸν γενέσθαι. οὐδενὸς
δὲ αὐτῷ προσέχοντος ἀναλαβὼν τὴν πανοπλίαν προ-
ἦλθεν εἰς τὴν ἀγορὰν γεγηρακῶς, καὶ τοὺς θεοὺς
ἐπιμαρτυρόμενος ἔφησε καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ τῇ πα-
τριδι κινδυνευούσῃ βεβηθημέναι τὸ κατ' αὐτὸν
μέρος· τῶν δὲ ὄχλων ἀγνοούντων τὴν ἐπιβολὴν
Πεισιστράτου συνέβη τὸν Σόλωνα ἀληθῆ λέγοντα ²⁵
² παραπέμπεσθαι. λέγεται δὲ Σόλων καὶ προειπεῖν
τοῖς Ἀθηναίοις τὴν ἐσομένην τυραννίδα δι' ἐλε-
γείων.

²⁴ ἐπιβολὴν v., corr. Wurm.

ἐκ νεφέλης πέλεται χιόνος μένος ἢ δὲ χαλάξης,
βροντῆ δ' ἐκ λαμπρᾶς γίνεται ἀστεροπῆς.
ἀνδρῶν δ' ἐκ μεγάλων πόλις ὄλλυται, εἰς δὲ μο-
νάρχου

⁵ δῆμος ἀδρεΐη δουλοσύνην ἔπεσεν.
λίην δ' ἐξαφθέντ' οὐ ῥάδιόν ἐστι κατασχέειν
ὑστερον, ἀλλ' ἤδη χροῖ. περὶ πάντα νοεῖν.

καὶ μετὰ ταῦτα τυραννοῦντος ἔφη, ³

εἰ δὲ πεπόνθατε λυγρὰ δι' ὑμετέραν κακότητα,
¹⁰ μὴ θεοῖσιν ταύτην μοῖραν ἐπαμφέρετε·
αὐτοὶ γὰρ τούτους ἠϋξήσατε ῥύματα δόντες,
καὶ διὰ τοῦτο κακὴν ἔσχετε δουλοσύνην.
ὑμῶν δ' εἰς μὲν ἕκαστος ἀλώπεκος ἴχνησι βαίνει,
σύμπασιν δ' ὑμῖν κούφος ἐνεστι νόος.
¹⁵ εἰς γὰρ γλῶσσαν ὄρατε καὶ εἰς ἔπος αἰόλον ἀνδρός,
εἰς ἔργον δ' οὐδὲν γινόμενον βλέπετε.

Ὅτι ὁ Πεισιστράτος παρεκάλει τὸν Σόλωνα τὰς ⁴
ἡσυχίας ἔχειν καὶ τῶν τῆς τυραννίδος ἀγαθῶν συν-
απολαύειν· οὐδενὶ δὲ τρόπῳ δυνάμενος αὐτοῦ με-
²⁰ ταθεῖναι τὴν προαίρεσιν, ἀλλ' ὄρων μᾶλλον αἰεὶ
ἐξεγειρόμενον καὶ μετὰ ἀνατάσεως ἀπειλοῦντα τι-
μωρίαν ἐπιθήσειν, ἠρώτησεν αὐτὸν τίμη πεποιθῶς
ἀντιπράττει ταῖς ἐπιβολαῖς αὐτοῦ. τὸν δὲ φασιν
εἰπεῖν τῷ γήρα. [Exc. Vat. p. 21.] (Of. frag. 4.)

²⁵ [Ἡρόδοτος κατὰ Ἑξέρην γεροντῶς τοῖς χρόνοις
φησὶν Ἀσσυρίους ἔτη πεντακόσια πρότερον τῆς

¹ χαλάξης] θαλάττης cod. ³ εἰς — δουλοσύνην Diod.
XIX 1, 4; ἐκ — δουλοσύνης cod. ⁶ λείης δ' ἐξεραντα ῥά-
διον cod., corr. Dind. ⁷ περὶ add. Dind. ¹⁰ μὴ τι θεοῖς
τούτων μῆνιν Plut. Sol. 31 ¹¹ ῥύματα] ῥύσια Diog. L. 1, 51

Ἀσίας ἄρξαντας ὑπὸ Μήδων καταλυθῆναι. ἔπειτα βασιλεία μὲν μηδένα γενέσθαι τὸν ἀμφισβητήσοντα τῶν ὄλων ἐπὶ πολλὰς γενεάς, τὰς δὲ πόλεις καθ' ἑαυτὰς ταυτομένας διοικεῖσθαι δημοκρατικῶς· τὸ δὲ τελευταῖον πολλῶν ἐτῶν διελθόντων αἰρεθῆναι 5 βασιλεία παρὰ τοῖς Μήδοις ἄνδρα δικαιοσύνη διάφορον, ὄνομα Κναξάρην. τοῦτον δὲ πρῶτον ἐπιχειρῆσαι προσάγεσθαι τοὺς πλησιοχώρους, καὶ τοῖς Μήδοις ἀρχηγὸν γενέσθαι τῆς τῶν ὄλων ἡγεμονίας· ἔπειτα τοὺς ἐκρόνους αἰεὶ προσκατακταμένους πολ- 10 λὴν τῆς ὁμοῦρου χώρας ἀυξῆσαι τὴν βασιλείαν μέχρι Ἀστνάγου τοῦ καταπολεμηθέντος ὑπὸ Κύρου καὶ Περσῶν· περὶ ὧν νῦν ἡμεῖς τὰ κεφάλαια προειρηκότες τὰ κατὰ μέρος ὕστερον ἀκριβῶς ἀναγράφομεν, ἐπειδὴν ἐπὶ τοὺς οἰκίους χρόνους ἐπιβάλαμεν. κατὰ 15 γὰρ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἑπτακαιδέκατης ὀλυμπιάδος ἠρέθη βασιλεὺς ὑπὸ Μήδων Κναξάρης καθ' Ἡρόδοτον. Diod. II 32, 2.]

[Ἀστιβέρα τοῦ βασιλέως τῶν Μήδων ἐν Ἐκβατάνοις γῆρα τελευτήσαντος τὴν ἀρχὴν Ἀσπένδαν 20 τὸν υἱὸν διαδέξασθαι, τὸν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Ἀστνάγην καλούμενον· τούτου δ' ὑπὸ Κύρου τοῦ Πέρσου καταπολεμηθέντος μεταπεσεῖν τὴν βασιλείαν εἰς Πέρσας, περὶ ὧν ἡμεῖς τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς ἰδίοις χρόνοις ἀκριβῶς ἀναγράφομεν. Diod. II 34, 6.]

21 Κύρος Περσῶν ἐβασίλευσεν ᾧ ἔτει ὀλυμπιάς ἦχθη νε', ὡς ἐκ τῶν Βιβλιοθηκῶν Διοδώρου καὶ τῶν Θαλλοῦ καὶ Κάστορος ἱστοριῶν, ἔτι δὲ Πολυβίου καὶ Φλέγοντος ἔστιν εὐρεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐτέρων, οἷς

ἐμέλησεν ὀλυμπιάδων· ἅπασι γὰρ συνεφώνησεν ὁ χρόνος. [Africanus in Euseb. praep. ev. X 10, 4.]

Ἵτι Κύρος, ὁ Καμβύσου μὲν υἱὸς καὶ Μανδάνης 22 τῆς θυγατρὸς Ἀστνάγου τοῦ Μήδων βασιλέως, ἀνδρεία καὶ συνέσει καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς ἐπρώτευσεν τῶν καθ' αὐτόν· βασιλικῶς γὰρ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἤγε παιδεύων, ζῆλον ἐμποιῶν τῶν κρατίστων. καὶ ἐκδηλος ἦν ἀδρῶν ἀψόμενος πραγμάτων διὰ τὸ τὴν ἀρετὴν προφαίνειν ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν.

Ἵτι Ἀστνάγης ὁ τῶν Μήδων βασιλεὺς ἠττηθεὶς 23 καὶ φυγῶν αἰσχυρῶς δι' ὄργης εἶχε τοὺς στρατιώτας· καὶ τοὺς μὲν ἐφ' ἡγεμονιῶν τεταγμένους ἅπαντας ἀπαλλάξας, ἐτέροισι ἀντ' ἐκείνων κατέστησε, τοὺς δὲ τῆς φυγῆς αἰτίους ἅπαντας ἐπιλέξας ἀπέσφαξε, 15 νομίζων τῇ τούτων τιμωρίᾳ τοὺς ἄλλους ἀναγκάσειν ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐν τοῖς κινδύνοις γενέσθαι· ὠμὸς γὰρ ἦν καὶ φύσει ἀπηνής. οὐ μὴν τὰ πλήθη κατεπλάγη αὐτοῦ τὴν βαρύντητα, ἀλλ' ἕκαστος μισήσας τὸ βίαιον καὶ παράνομον τῆς πράξεως μεταβολῆς 20 ὠρέγετο. διὸ καὶ κατὰ λόγους ἐγίνοντο συνδρομαὶ καὶ λόγοι ταραχώδεις, παρακαλούντων ἀλλήλους τῶν πλείστων πρὸς τὴν κατὰ τούτου τιμωρίαν.

Ἵτι Κύρος, ὡς φασιν, οὐ μόνον ἦν κατὰ τὸν 24 πόλεμον ἀνδρείος, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους εὐγνώμων καὶ φιλόφρωνος. διόπερ αὐτὸν οἱ Πέρσαι προσηγόρευσαν πατέρα. [Exc. de virt. et vit. p. 238 V., 553 W.]

Ἵτι Κροῖσος ναυπηγῶν πλοῖα μακρὰ, φασίν, 25

20 λόγους Valesius, λόγους v.; κατ' ὀλίγους Dind. 22 τούτου Reiske, τούτων v.

ἔμελλε στρατεύειν ἐπὶ τὰς νήσους. παρεπιδημοῦντα δὲ Βίαντα [παρὰ τὰς νήσους] καὶ θεωροῦντα τὴν ναυπηγίαν, ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐρωτηθῆναι μὴ τι νεώτερον ἀκηκοὺς εἶη παρὰ τοῖς Ἑλλησι γινόμενον. τοῦ δὲ εἰπόντος ὅτι πάντες οἱ νησιῶται συνάγουσιν ἵππους, διανοούμενοι στρατεύειν ἐπὶ Λυδούς, λέγεται τὸν Κροῖσον εἰπεῖν, Εἶθε γὰρ τις πείσειε νησιώτας σὺν ἵπποις παρατάξασθαι Λυδοῖς. ὁ δὲ [Πιττακὸς ἢ] Βίας ὑπολαβὼν φησιν, Εἶτα Λυδοὺς μὲν ἤπειρον οἰκοῦντας σπεύδειν ἀποφαίνῃ λαβεῖν ἐπὶ γῆς νησιώτας ἄνδρας, τοὺς δὲ νῆσον οἰκοῦντας οὐκ οἶε θεοῖς εὐξασθαι λαβεῖν ἐν θαλάττῃ Λυδούς, ἢ ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν ἤπειρον τοῖς Ἑλλησι συμβάντων κακῶν κατὰ πέλαγος ἀμύνωνται τὸν τοὺς συγγενεῖς καταδεδουλωμένον; ὁ δὲ Κροῖσος θανατάσας τὸν λόγον παραχρημα μετενόησε καὶ τῆς ναυπηγίας ἀπέστη· τῶν γὰρ Λυδῶν ἵππεύειν εἰδῶτων ἐνόμιζε προτερεῖν αὐτοὺς πεζῇ.

26 Ὅτι ὁ Κροῖσος μετεπέμπετο ἐκ τῆς Ἑλλάδος τοὺς ἐπὶ σοφίᾳ πρωτεύοντας, ἐπιδεικνύμενος τὸ μέγεθος τῆς εὐδαιμονίας, καὶ τοὺς ἐξυμνοῦντας τὴν εὐτυχίαν αὐτοῦ ἐτίμα μεγάλας δωρεαῖς. μετεπέμψατο δὲ καὶ Σόλων, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπὶ φιλοσοφίᾳ μεγίστην δόξαν ἔχόντων, τὴν ἰδίαν εὐδαιμονίαν διὰ τῆς τούτων τῶν ἀνδρῶν μαρτυρίας ἐπισφραγίζεσθαι βουλόμενος. παρεγενήθη δὲ πρὸς

2 παρὰ τὰς νήσους del. Dind., ἢ Πιττακῶν Klüber; f. τὸν Πιρηνέα 9 Πιττακὸς ἢ del. Herw.; at cf. Herod. I 27 12 εὐξασθαι Herw. 15 τῶν καταδεδουλωμένων v., corr. Dind. 17 τῶν γὰρ — πεζῇ dele aut pone post Λυδοῖς (v. 8) 19 τοὺς ἐκ τῆς Ἑλλάδος v., corr. Dind.

αὐτὸν Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης καὶ Βίας καὶ Σόλων καὶ Πιττακός, οὓς ἐπὶ τὰς ἐστιάσεις καὶ τὸ συνέδριον εἶχεν ἐν μεγίστῃ τιμῇ, τὸν τε πλοῦτον αὐτοῖς ἐπιδεικνύμενος καὶ τὸ μέγεθος τῆς τούτου δυναστείας. παρὰ δὲ τοῖς πεπαιδευμένοις τῆς βραχυλογίας τότε ζηλουμένης, ὁ [δὲ] Κροῖσος ἐπιδειξάμενος τὴν τῆς βασιλείας εὐδαιμονίαν τοῖς ἀνδράσι καὶ τὸ πλῆθος τῶν κεχειρωμένων ἐθνῶν, ἠρώτησεν Ἀνάχαρσιν, ὅντα πρεσβύτερον τῶν σοφιστῶν, τίνα νομίζει τῶν ὄντων ἀνδρειότατον. ὁ δὲ τὰ ἀργιότατα τῶν ζώων ἔφησε· μόνα γὰρ προθύμως ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας. ὁ δὲ Κροῖσος νομίσας ἡμαρτηκέναι αὐτόν, ἐν τῷ δευτέρῳ πρὸς χάριν αὐτῷ ποιήσεσθαι τὴν ἀπόκρισιν ὑπολαβὼν ἠρώτησε, τίνα δικαιοτάτον κρίνει τῶν ὄντων. ὁ δὲ πάλιν ἀπεφαίνεται τὰ ἀργιότατα τῶν θηρίων· μόνα γὰρ κατὰ φύσιν ζῆν, οὐ κατὰ νόμους· εἶναι γὰρ τὴν μὲν φύσιν θεοῦ ποιήσιν, τὸν δὲ νόμον ἀνθρώπου θέσιν, καὶ δικαιοτέρον εἶναι χρῆσθαι τοῖς τοῦ θεοῦ ἢ τοῖς τῶν ἀνθρώπων εὐρήμασιν. ὁ δὲ διασῦραι βουλόμενος Ἀνάχαρσιν ἠρώτησεν εἰ καὶ σοφώτατα τὰ θηρία. ὁ δὲ συγκαταθέμενος ἐδίδασκεν, ὅτι τὴν τῆς φύσεως ἀλήθειαν τῆς τοῦ νόμου θέσεως προτιμᾶν ἰδιώτατον ὑπάρχειν σοφίας. ὁ δὲ τούτου κατεγέλασεν ὡς ἐκ τῆς Σκυθίας καὶ θηριώδους διαγωγῆς πεποιημένου τὰς ἀποκρίσεις.

2 καὶ τὸ*] κατὰ cod.; καλῶν add. Wurm 3 εἶχεν] ἦγεν Herw. 4 τούτου (pro ἑαυτοῦ) del. Herw., τῶν Λυδῶν Wurm 6 δὲ del. Dind. 9 τὸν πρεσβύτερον Herw. 13 ποιήσεσθαι cod., corr. Mai 15 δικαιοτέρον cod. 23 θέσεως Dind., φύσεως cod.

27 Ἡρώτησε δὲ τὸν Σόλωνά τινα τῶν ὄντων εὐ-
 δαιμονέστατον ἐώρακεν, ὡς τοῦτό γε πάντως ἀπο-
 δοθησόμενον ἑαυτῷ. τοῦ δὲ εἰπόντος ὡς οὐδένα
 δικαίως ἂν εἰπεῖν ἔχει διὰ τὸ μηδενὸς τῶν ὄντων
 ἐώρακεῖναι τὸ τέλος τοῦ βίου, οὐ χωρὶς οὐδείς ἂν 5
 προσηκόντως μακάριος νομίζοιτο· πολλάκις γὰρ οἱ
 τὸν ἔμπροσθεν πάντα βίον εὐδαιμονες δόξαντες εἶ-
 ναι πρὸς αὐτῇ τῇ τοῦ βίου καταστροφῇ μεγίσταις
 2 περιέπεσον συμφοραῖς. ὁ δὲ βασιλεὺς, Οὐδὲ πλου-
 σιώτατον ἄρα με κρίνεις; ἔφη. καὶ ὁ Σόλων τὴν 10
 αὐτὴν ἀπόκρισιν ποιησάμενος ἐδίδασκειν ὡς οὐ τοὺς
 πλείστα κεκτημένους, ἀλλὰ τοὺς πλείστου ἀξίαν τὴν
 φρόνησιν ἠγουμένους νομιστέον πλουσιωτάτους· ἢ
 δὲ φρόνησις οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀντίρροπος οὔσα
 μόνους ποιεῖ τοὺς αὐτὴν περὶ πολλοῦ ποιουμένους 15
 3 μέγιστον καὶ βεβαιότατον ἔχειν πλοῦτον. Ἡρώτησε
 καὶ τὸν Βίαντα, πότερον ὀρθῶς ἐποιήσατο τὴν ἀπό-
 κρισιν ὁ Σόλων ἢ διήμαρτεν. ὁ δὲ ὑπειπὼν, Ὁρ-
 θῶς, ἔφη· τὰ γὰρ ἐν σοὶ βούλεται θεωρήσας ἀγαθὰ
 διαγνῶναι, νυνὶ δὲ τὰ παρὰ σοὶ μόνον ἐώρακεν· 20
 εἶναι δὲ δι' ἐκεῖνα μᾶλλον ἢ ταῦτα τοὺς ἀνθρώπους
 εὐδαιμονας. ὁ δὲ βασιλεὺς, Ἄλλ' εἰ τὸν τῶν χρη-
 μάτων, ἔφησε, πλοῦτον μὴ προτιμᾶς, τό γε πλῆθος
 τῶν φίλων ὀρεῖς τοσοῦτον ὑπάρχον ὅσον οὐδενὶ τῶν
 ἄλλων. ὁ δὲ καὶ τοῦτον ἀπεφήνατο τὸν ἀριθμὸν ἀδελφον 25
 4 εἶναι διὰ τὴν εὐτυχίαν. πρὸς δὲ Πιπτακὸν εἰπεῖν φασί,
 Ποίαν ἐώρακας ἀρχὴν κρατίστην; τὸν δὲ ἀποκριθῆναι,
 Τὴν τοῦ ποικίλου ξύλου, διασημαίνοντα τοὺς νόμους.

2 τοῦτῳ cod. 20 σοὶ Dind., σοῦ v. 22 εἰ τὸν Mai,
 ἦττον cod.

Ἵτι Αἰσωπος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους συν-28
 ἤμαζε τοῖς ἐπιτὰ σοφοῖς καὶ εἶπεν ὡς οὐκ οἶδασιν
 οὔτοι ὁμιλεῖν δυνάστη· καὶ γὰρ ὡς ἤμιστα δεῖν ἢ
 ὡς ἡδιστα συμβιοῦν τοῖς τοιούτοις. [Exc. Vat.
 5 p. 22—24.]

Ἵτι Ἄδραστός τις Φρονεῖ τὸν τοῦ βασιλέως Κροίσου 29
 τοῦ Ἀνδοῦ υἱὸν Ἄτυν καλούμενον πρὸς κνηγίαν
 ἀκουσίως, ἔξακοντίσας κατὰ σνός, πλήξας ἀπέ-
 κτεινε. καὶ ὁ μὲν καὶ ἀκουσίως ἀνηρηκῶς οὐκ ἔφη-
 10 σεν ἑαυτὸν ἔτι ζῆν ἀξιὸν εἶναι· διὸ καὶ παρεκάλει
 τὸν βασιλέα μὴ φείσασθαι, τὴν ταχίστην δὲ ἐπικα-
 τασφάξει τῷ τοῦ τετελευτηκότος τάφῳ. ὁ δὲ Κροῖ- 2
 σος τὴν μὲν ἀρχὴν ὡς ἂν ἐπὶ φόνῳ τέκνου δι'
 ὀργῆς εἶχε τὸν Ἄδραστον, ἀπειλῶν ζῶντα κατακνύ-
 15 σειν· ἐπεὶ δὲ αὐτὸν ἐώρα προθυμούμενον καὶ εἰς
 τὴν τοῦ τετελευτηκότος τιμὴν τὸ ζῆν ἐπιδιδόντα,
 τὸ τηρικαῦτα λήξας τῆς ὀργῆς ἀπέλυσε τῆς τιμωρίας
 τὸν ἀνελόντα, τὴν ἰδίαν τύχην, ἀλλ' οὐ τὴν ἐκεῖ-
 20 νου προαίρεσιν αἰτιώμενος. ὁ δὲ Ἄδραστος οὐδὲν
 ἦττον κατ' ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄτυος τάφον πορευθεὶς
 ἑαυτὸν κατέσφαξεν. [Exc. de virt. et vit. p. 238 V.,
 553 W.]

Ἵτι ὁ Φάλαρις ἰδὼν περισσεῶν πλῆθος ὑφ' 30
 ἐνὸς ἰερακοῦ διωκόμενον ἔφη, Ὁρατε, ὦ ἄνδρες,
 25 τοσοῦτο πλῆθος ὑφ' ἐνὸς διωκόμενον διὰ δειλίαν;
 ἐπεῖτοι γε εἰ τολμησίαν ἐπιστρέψαι, ῥαδίως τοῦ
 διώκοντος ἂν περιγένοιτο. (αὐτὸς δὲ πεπλασμένως

1 κατὰ . . χρόνους aut συν del. Herw. 7 Ἄτυν καλοῦ-
 μένον post verbum σνός cod. 11 ἐπικατασφάξει cod.
 Peiresc., ἐπικατασφάττειν v. (cf. Herod. I 45) 27 αὐτὸς

ἔλεγε· τὴν μὲν γὰρ νίκην ἀρετῇ καὶ οὐ πολυπληθία χειρῶν περιγίνεσθαι). καὶ ἐκ τούτου τοῦ λόγου ἀπέβαλε τὴν δυναστείαν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ περὶ διαδοχῆς βασιλέων.

31 Ὅτι Κροῖσος ἐπὶ Κῦρον τὸν Πέρσῃν ἐκστρατεύων ἐπύθετο τοῦ μαντείου. ὁ δὲ χρησμὸς,

Κροῖσος Ἄλυν διαβάς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.

ὁ δὲ τὸ ἀμφίβολον τοῦ χρησμοῦ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν ἐκδεξάμενος ἐδυστύχησεν.

2 Ὅτι πάλιν ἐπηρώτησεν, εἰ πολλὸν χρόνον ἔξει τὴν 10 δυναστείαν. εἶπε δὲ τὰ ἔπη ταῦτα,

ἀλλ' ὅταν ἡμίονος βασιλεὺς Μήδοισι γένηται, καὶ τότε, Ἀνδὲ ποδαβρέ, πολυψήφίδα παρ' Ἑρμου φεύγειν μηδὲ μένειν μηδ' αἰδεῖσθαι κακὸς εἶναι.

Ὅτι ἡμίονον τὸν Κῦρον ἔφη διὰ τὸ τὴν μη- 15 τέρα αὐτοῦ Μηδικὴν εἶναι, τὸν δὲ πατέρα [αὐτοῦ] Πέρσῃν.

3 Ὅτι Κῦρος ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς παραγεννηθεὶς μετὰ πάσης δυνάμεως εἰς τὰ τῆς Καππαδοκίας στενά, ἀπέστειλε κήρυκας πρὸς τὸν Κροῖσον τὴν τε 20 δυναστείαν αὐτοῦ κατασκευομένους καὶ δηλώσαντας ὅτι Κῦρος αὐτὸν ἀφίησι τῶν πρότερον ἀμαρτημάτων καὶ Ἀνδίας καθίστησι σατράπην, ἂν ἐπὶ θύρας γενόμενος ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ὁμολογῇ δοῦλος εἶναι. πρὸς οὓς ὁ Κροῖσος ἀπεκρίθη, διότι προση- 25 κόντως ἂν Κῦρος καὶ Πέρσαι Κροῖσῳ δουλεύειν

δὲ — περιγίνεσθαι in codice post verba τοιοῦτοις (frag. 28, p. 187, 4) posita sunt, quem errorem em. Herw.

3 ἀπεβάλετο cod., corr. Dind. 16 αὐτοῦ del. Herw.

ὑπομένοιεν· ἐκείνους μὲν γὰρ τὸν ἔμπροσθεν χρόνον διατετελεκέναι Μήδοις δουλεύοντας, αὐτὸν δὲ οὐδέποτε πεποιηκέναι τὸ προσταττόμενον ὑφ' ἑτέρου. [Exc. Vat. p. 25.]

5 Ὅτι Κροῖσος ὁ τῶν Ἀνδῶν βασιλεὺς προσποη- 32 σάμενος εἰς Δελφοὺς πέμπειν, ἔπεμπεν εἰς Πελοπόννησον Εὐρύβατον τὸν Ἐφέσιον, δοὺς αὐτῷ χρυσίον, ὅπως ὡς πλείστους ξενολογήσῃ τῶν Ἑλλήνων. ὁ δὲ πεμφθεὶς πρὸς Κῦρον τὸν Πέρσῃν ἀποχωρή- 10 σας τὰ κατὰ μέρος ἐδήλωσε. διὸ καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐπισήμου γενομένης τῆς περὶ τὸν Εὐρύβατον πονηρίας, μέχρι τοῦ νῦν, ὅταν τις ὄνειδίσαι τινὶ βούληται μοχθηρίαν, Εὐρύβατον ἀποκαλεῖ. [Exc. de virt. et vit. p. 241 V., 553 W.]

15 Ὅτι οἱ πονηροὶ κἂν ἀντίκα παρὰ τῶν ἀδικηθέν- 33 των τὴν τιμωρίαν ἐκκλίνωσιν, ἢ γε βλασφημία δι' αἰῶνος τηρουμένη καὶ τελετησάντας αὐτοὺς κατὰ τὸ δυνατόν μετέρχεται.

Ὅτι φασὶ τὸν Κροῖσον πρὸ τοῦ πρὸς Κῦρον πο- 2 λέμον πέμψαι θεωροὺς εἰς Δελφοὺς ἐπερωτήσαντας, πῶς ἂν ὁ υἱὸς αὐτοῦ δύναιτο φωνὴν προσέσθαι. τὴν δὲ Πυθίαν εἶπειν,

Ἀνδὲ γένος, πολλῶν βασιλεῦ, μέγα νήπιε Κροῖσε, μὴ βούλον πολύενκτον ἰὰν κατὰ δώματ' ἀκούειν 25 παιδὸς φθεγγομένου· τὸ δέ σοι πολὺ λώιον ἀμφὶς ἔμμεναι· αὐθήσει γὰρ ἐν ἡματι πρῶτον ἀνόλβῳ.

Ὅτι δεῖ τὴν εὐτυχίαν μετρίως φέρειν καὶ μὴ πε- 3 ποιθέναι ταῖς ἀνθρωπίναις εὐπραξίαις ἐν μικρῷ ὄσπῃ μεγάλας μεταβολὰς λαμβανούσαις.

4 Ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι αἰχμάλωτον Κροῖσον καὶ τὴν πυρὰν σβεσθῆναι, ἰδὼν τὴν πόλιν διαρπαζομένην καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις πολλὴν ἄγρυπνόν τε καὶ χρυσὸν διαφοροῦμενον, ἐπηρώτησε τὸν Κῦρον, τί ποιοῦσιν οἱ στρατιῶται. τοῦ δὲ μετὰ γέλωτος ἀπο- 5 κριθέντος [ὡς] Τὰ σὰ χρήματα διαρπάξουσι, Μὰ Δία μὲν οὖν, εἶπεν, ἀλλὰ τὰ σά· Κροῖσον γὰρ ἴδιον οὐκέτι οὐθὲν ὑπάρχει. ὁ δὲ Κῦρος θανμάσας τὸν λόγον εὐθὺς μετενόησε καὶ τοὺς στρατιώτας ἀνείρ- 10 ξας τῆς διαρπαγῆς εἰς τὸ βασιλικὸν ἀνέλαβε τὰς 10 τῶν Σαρδιανῶν κτήσεις. [Exc. Vat. p. 26.]

34 Ὅτι Κῦρος εὐσεβῆ νομίσας εἶναι τὸν Κροῖσον διὰ τὸ καταρραγῆναι ὕμβρον καὶ σβέσαι τὴν φλόγα, καὶ διὰ μνήμης ἔχων τὴν Σόλωνος ἀπόκρισιν, μεθ' 15 ἑαυτοῦ περιήγετο τὸν Κροῖσον ἐντίμως. μετέδωκε δὲ 15 αὐτῷ καὶ τοῦ συνεδρίου, διαλαμβάνων ὑπάρχειν συνετόν, ὡς ἂν πολλοῖς καὶ πεπαιδευμένοις καὶ σοφοῖς ἀνδράσι συμβεβιωκότα. [Exc. de virt. et vit. p. 241 V., 553 W.] (Cf. frag. 2, 4.)

35 Ὅτι Ἄρπαγος κατασταθεὶς ὑπὸ Κῦρον τοῦ Πέρ- 20 σον ἐπὶ τῆς θαλάττης στρατηγός, καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλλήνων πρὸς Κῦρον διαπροσβεβουμένων συν- 2 θέσθαι φιλίαν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὅτι παραπλήσιόν 2 τι ποιοῦσι τῶν πρότερον ἑαυτῶ συμβάντων. καὶ γὰρ ποτε γῆμαι βουλόμενον αἰτεῖσθαι παρὰ τοῦ 25 πατρὸς τὴν κόρην· τὸν δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἄξιον κρίναντα τοῦ γάμου δυνατωτέρῳ κατεγγυῆσαι, μετὰ

4 ἐπηρώτησαι v., corr. Dind. 6 ὡς del. Wurm 7 εἶπεν Wurm, εἰπεῖν v. Κροῖσῳ Herw. 15 περιήγε v., corr. Herw. 23 εἶπε Wurm, εἰπεῖν v. 27 τοῦ] αὐτὸν τοῦ Herw.

δὲ ταῦθ' ὀρῶντα αὐτὸν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τιμώμε- 3 νον διδόναι τὴν θυγατέρα· αὐτὸν δὲ ἀποκριθῆναι, 3 διότι γυναῖκα μὲν οὐκέτι ἂν ἔχοι αὐτήν, παλλακίδα 3 δὲ συγχωρήσαι λαβεῖν. διὰ δὲ τῶν τοιούτων λό- 3 5 γων ἐδήλον τοῖς Ἑλλήσιν, ὅτι Κῦρον πρότερον ἀξι- 5 οῦντος γενέσθαι Περσῶν φίλος οὐκ ἐβουλήθησαν, 5 νῦν δὲ ἐκ μεταβολῆς ἐκείνων σπενδόντων συνάψαι 5 φιλίαν ὡς μὲν πρὸς συμμαχοὺς οὐ ποιήσεται τὰς 5 ὁμολογίας, ὡς δὲ δούλους εἰς τὴν τῶν Περσῶν πί- 10 10 στιν ἑαυτοὺς παραδιδόντας προσδέξεται.

Ὅτι Λακεδαιμόνιοι πυνθανόμενοι τοὺς κατὰ τὴν 36 Ἀσίαν Ἑλλήνας κινδυνεύειν, ἐπεμψαν πρὸς Κῦρον, 36 ὅτι Λακεδαιμόνιοι συγγενεῖς ὄντες τῶν κατὰ τὴν 36 Ἀσίαν Ἑλλήνων ἀπαγορεύουσιν αὐτῷ καταδουλοῦ- 15 15 σθαι τὰς Ἑλληνίδας πόλεις. ὁ δὲ θανμάσας τὸν 15 λόγον ἔφη γνώσεσθαι τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, ὅταν ἕνα 15 τῶν ἑαυτοῦ δούλων πέμψῃ καταστρεψόμενον τὴν 15 Ἑλλάδα.

Ὅτι Λακεδαιμόνιοι τὴν Ἀρκαδίαν μέλλοντες κα- 2 20 20 ταστρέφειν ἔλαβον χρησμόν,

Ἀρκαδίαν μ' αἰτεῖς; μέγα μ' αἰτεῖς· οὐ τοι δώσω. 2 πολλοὶ ἐν Ἀρκαδίᾳ βαλανηφάγοι ἄνδρες ἔασιν, 2 οἳ σ' ἀποκαλύσουσιν· ἐγὼ δέ τοι οὔτι μεγαίρω. 2 δώσω σοι Τεγέαν ποσσίσκοτον ὀρχήσασθαι 25 25 καὶ καλὸν πεδίον σχοίνῳ διαμετρήσασθαι.

Ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπεμψαν εἰς Δελφοὺς περὶ 3 3 τῶν ὀστέων Ὀρέστου τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἐν ποίῳ τινὶ 3 τόπῳ κεῖνται. καὶ ἔχρησεν οὕτως,

3 ἂν ἔχοι Dind, ἀνέσχοι v.

ἔστι τις Ἀρκαδίας Τεγέη λευρῶ ἐνὶ χώρῳ,
 ἐνθ' ἄνεμοι πνείουσι δῦα κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης
 καὶ τύπος ἀντίτυπος καὶ πῆμ' ἐπὶ πῆματι κείται.
 ἐνθ' Ἀγαμεμνονίδην κατέχει φνσίζοος αἶα·
 τὸν σὺ κομισσάμενος Τεγέης ἐπιτάροθος ἔσση. 5

ἦν δὲ χαλκίον, καὶ δηλοῖ τὰς φύσας, τύπον δὲ
 τὸν ἄκμονά φησι καὶ τὰς σφύρας, πῆμα δὲ ἐπὶ
 πῆματι τὸν σίδηρον ἐπὶ σιδήρῳ· πῆμα γὰρ εἴρη-
 ται διὰ τὸ ἐπὶ κακῶ τῶν ἀνθρώπων εὐρησθαι.

4 Κρεῖττον γὰρ εἶναι τελευτᾶν ἢ ζῶντας ἑαυτοὺς 10
 μετὰ τῶν συγγενῶν ἔφορᾶν ἄξια θανάτου πρᾶτ-
 τουτας.

37 Ὅτι κληροδοῦσης ποτὲ τῆς θυγατρὸς Πεισι-
 στρατοῦ, καὶ δοκούσης τῷ κάλλει διαφέρειν, προσ-
 ελθῶν τις τῶν νεανίσκων καταπεφρονηκῶς ἐφίλησε 15
 τὴν παρθένον. ἀκούσαντες δὲ οἱ τῆς κόρης ἀδελ-
 φοὶ βαρέως ἠνεγκαν τὴν ὕβριν, καὶ τὸν νεανίσκον
 ἀγαγόντες πρὸς τὸν πατέρα δίκην ἤξιον διδόναι·
 ὁ δὲ Πεισίστρατος γελᾶσας, Καὶ τί τοὺς μισοῦντας
 ἡμᾶς, ἔφη, ποιήσωμεν, ἐὰν τοὺς φιλοῦντας τιμω- 20
 ραῖαις περιβάλωμεν;

2 Ὅτι ὁ αὐτὸς διαπορευόμενός ποτε διὰ τῆς χώ-
 ρας κατενόησεν ἄνθρωπον κατὰ τὸν Ὀμηττον ἐργα-
 ζόμενον ἐν χωρίοις λεπτοῖς καθ' ὑπερβολὴν καὶ
 τραχέσι. θανατῶσας δὲ τὴν φιλεργίαν ἐπεμψε τοὺς 25
 ἐρωτήσοντας, τί λαμβάνοι τοιαύτην χώραν ἐργαζό-
 3 μενος. ὦν ποιησάντων τὸ προσταχθέν, ὁ ἐργάτης
 ἔφησε λαμβάνειν ἐκ τοῦ χωρίου κακὰς ὀδύνας, ἀλλ'

8 πῆματι Herw., πῆματος v. 22 ὁ add. Dind. 28 κακὰς

οὐθὲν αὐτῷ μέλειν· τούτων γὰρ τὸ μέρος Πεισι-
 στρατῷ διδόναι. ὁ δὲ δυνάστης ἀκούσας τὸν λόγον
 καὶ γελᾶσας ἐποίησε τὸ χωρίον ἀτελές, καὶ ἐντεῦ-
 θεν ἡ παροιμία, Καὶ σφάκελοι ποιοῦσιν ἀτέλειαν.
 5 [Exc. Vat. p. 27—29.]

ὀδύνας] ὀδύνας καὶ σφακέλους Suidas (s. v. σφάκελοι), σφα-
 κέλους καὶ ὀδύνας Wurm
 1 τὸ] I i. e. δέκατον add. Nauck.

FRAGMENTA LIBRI X.

Ἵτι Σερούιος Τύλλιος Ταρκυνίου ἐπιθεμένου παραγενηθεὶς εἰς τὸ βουλευτήριον, καὶ θεασάμενος τὴν καθ' ἑαυτοῦ παρασκευήν, τοσοῦτον μόνον εἶπε, Τίς ἢ τόλμα, Ταρκύνιε; ὁ δὲ ὑπολαβὼν, Ἡ μὲν οὖν σὴ, φησί, τίς, ὃς δουλέκδουλος ὢν Ῥωμαίων βασι-
 5 λεύειν ἐτόλμησας καὶ τῆς τοῦ πατρὸς ἡγεμονίας ἡμῖν προσηκούσης παρὰ νόμους ἀφείλου τὴν οὐδὲ καθ' ἓνα σοι τρόπον ἐπιβάλλουσαν ἀρχήν; ταῦτα λέγων ἅμα προσέδραμε καὶ δραζάμενος τῆς τοῦ Τυλλίου χειρὸς ἔρριπεν αὐτὸν κατὰ τῆς κρηπίδος. καὶ δια-
 10 ναστὰς καὶ χωλεύων διὰ τὸ πτώμα ἐπεχείρησε φρεῖν, ἀπεκτάνθη δέ. [Exc. Vat. p. 29.]

2 Ἵτι Σερούιος Τύλλιος ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς ἐβασίλευσεν ἔτη τετταράκοντα τέτταρα, διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς κατορθωτικῶς οὐκ ὀλίγα τῶν κοινῶν. 15

3 Ἵτι ἐπ' ἄρχοντος Ἀθήνησι Θηρικλέους κατὰ τὴν ἐξηκοστὴν πρώτην Ὀλυμπιάδα Πυθαγόρας ὁ φιλόσοφος ἐγνωρίζετο, προκεκοφῶς ἤδη ἐν παιδείᾳ· γέγονε γὰρ ἱστορίας ἄξιος, εἰ καὶ τις ἕτερος τῶν περὶ παιδείαν διατριψάντων. γέγονε δὲ Σάμιος τὸ γέ-
 2 νος· οἱ δὲ φασιν ὅτι Τυρρηγός. [τοσαύτη δ' ἦν ἐν τοῖς αὐτοῦ λόγοις πειθῶ καὶ χάρις, ὡς καὶ τῆς πό-

λεως σχεδὸν ὅλης ἐπ' αὐτὸν ἐπιστροφούσης καθ' ἡμέραν ὥσπερ εἰ πρὸς τινος θεοῦ παρουσίαν ἅπαν-
 5 τας συντρέχειν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν. οὐ μόνον δὲ 3 περὶ τὴν ἐν τῷ λέγειν δύναμιν ἐφαίνετο μέγας, ἀλλὰ καὶ ψυχῆς ἐνέφαινεν ἦθος κατεσταλαμένον καὶ πρὸς μίμησιν βίου σώφρονος τοῖς νέοις θανμαστὸν ἀρχέτυπον, καὶ τοὺς ἐντυγχάνοντας ἀπέτρπεν ἀπὸ τῆς πολυτελείας καὶ τρυφῆς, ἅπαντων διὰ τὴν εὐπορίαν ἀνέδην ἐκκεχυμένων εἰς ἄνεσιν καὶ διαφθο-
 10 ρὰν ἀγενηνῆ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. 15

Ἵτι Πυθαγόρας πυθόμενος Φερεκίδην τὸν ἐπι-
 4 στάτην αὐτοῦ γεγενημένον ἐν Ἀήλῳ νοσεῖν καὶ τελείως ἐσχάτως ἔχειν, ἔπλευσεν ἐκ τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Ἀήλον. ἐκεῖ δὲ χρόνον ἰκανὸν τὸν ἄνδρα γη-
 15 ρότροφήσας, πᾶσαν εἰσηνέγκατο σπουδὴν ὥστε τὸν πρεσβύτην ἐκ τῆς νόσου διασῶσαι. κατισχυθέντος δὲ τοῦ Φερεκίδου διὰ τὸ γῆρας καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῆς νόσου, περιέστειλεν αὐτὸν κηδεμονικῶς, καὶ τῶν νομιζομένων ἀξιώσας ὥσανεὶ τις νῖδος πατέρα
 20 πάλιν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Ἵτι ἐπειδὴν τινες τῶν συνήθων ἐκ τῆς οὐσίας 5 ἐκπέσοιεν, διηροῦντο τὰ χρήματα αὐτῶν ὡς πρὸς ἀδελφούς. οὐ μόνον δὲ πρὸς τοὺς καθ' ἡμέραν συμβιοῦντας τῶν γνωρίμων τοιαύτην εἶχον τὴν διά-
 25 θεσιν, ἀλλὰ καθόλου πρὸς πάντας τοὺς τῶν πραγμάτων τούτων μετασχόντας.

3 συντρέχοντας cod. Peiresc. 9 ἀνέδην Peir., om. v.
 10 τῆς add. Herw. 12 τελείως del. Cobet 16 κατισχυ-
 σαντος v., corr. Reiske 21 ἐπειδή Dind. 25 πραγμά-
 των] προσταγμάτων Wess., δογμάτων Wurm

80
 4 Ὅτι Κλεινίας, Ταραντίνος τὸ γένος, εἷς δὲ τῶν
 ἐκ τοῦ προειρημένου συστήματος ὢν, πνθόμενος
 Πρωῶρον τὸν Κυρηναῖον διὰ τινὰ πολιτικὴν περι-
 στασίαν ἀπολωλεκότα τὴν οὐσίαν καὶ τελέως ἀπο-
 ρούμενος, ἐξεδήμησεν ἐκ τῆς Ἰταλίας εἰς Κυρήνην 5
 μετὰ χρημάτων ἱκανῶν, καὶ τὴν οὐσίαν ἀποκατέ-
 στησε τῷ προειρημένῳ, οὐδέποτε τοῦτον ἐωρακώς,
 2 ἀκούων δὲ μόνον ἵδι Πυθαγόρειος ἦν. καὶ ἄλλοι
 δὲ πολλοὶ τὸ παραπλήσιον πεποικηκότες διαμνημο-
 νεύονται. οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ τῶν χρημάτων ἐπι- 10
 δόσει τοιοῦτους αὐτοὺς παρείχοντο τοῖς γνωρίμοις,
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς ἐπισηφαιστάτους καιροὺς συν-
 3 κινδύνεον. καὶ γὰρ Διονυσίου τυραννοῦντος Φιν-
 τίας τις Πυθαγόρειος ἐπιβεβουλευκώς τῷ τυράννῳ,
 μέλλων δὲ τῆς τιμωρίας τυγχάνειν, ἤτήσατο παρὰ 15
 τοῦ Διονυσίου χρόνον εἰς τὸ περὶ τῶν ἰδίων πρό-
 τερον, ἢ βούλεται διοικῆσαι· δώσειν δ' ἔφησεν ἐγ-
 4 γνητὴν τοῦ θανάτου τῶν φίλων ἓνα. τοῦ δὲ δυ-
 νάστου θαυμάσαντος, εἰ τοιοῦτός ἐστι φίλος, ὃς
 ἑαυτὸν εἰς τὴν εἰρκτὴν αὐτ' ἐκείνου παραδώσει, 20
 προεκαλέσατό τινα τῶν γνωρίμων ὁ Φιντίας, Δά-
 μωνα ὄνομα, Πυθαγόρειον φιλόσοφον, ὃς (οὐδὲ δι-
 5 στάσας) ἔγγνος εὐθὺς ἐγενήθη τοῦ θανάτου. τινὲς
 μὲν οὖν ἐπήμουν τὴν ὑπερβολὴν τῆς πρὸς τοὺς φί-
 λους εὐνοίας, τινὲς δὲ τοῦ ἐγγύου προπέτειαν καὶ 25
 μανίαν κατερίνωσκον. πρὸς δὲ τὴν τεταγμένην ὥραν

1 Κλεινίας v. 13 — p. 197, 9 reddit etiam cod. Pat-
 mius 6 (f. 13) saec. X, sed negligenter 19 ἐστὶ τις add.
 Patm. 21 προεκαλέσατο Peir. et Patm. 22 οὐδὲν
 Reiske, οὐ Patm.

60
 ἅπας ὁ δῆμος συνέδραμεν, καταδοκῶν εἰ φυλάξει
 τὴν πίστιν ὁ καταστήσας. ἤδη δὲ τῆς ὥρας συγ- 6
 κλειούσης πάντες μὲν ἀπερίνωσκον, ὁ δὲ Φιντίας
 ἀνεκπίστως ἐπὶ τῆς ἐσχάτης τοῦ χρόνου ἡμέρας δρο-
 5 μαῖος ἦλθε, τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν
 ἀνάγκην. θαυμαστῆς δὲ τῆς φιλίας φανείσης ἔπα-
 σιν, ἀπέλυσεν ὁ Διονυσίος τῆς τιμωρίας τὸν ἐγκα-
 λούμενον, καὶ παρεκάλεσε τοὺς ἄνδρας τρίτον ἑαυτὸν
 εἰς τὴν φιλίαν προσλαβέσθαι.

10 Ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι καὶ τῆς μνήμης μεγίστην 5
 γυμνασίαν ἐποιοῦντο, τοιοῦτόν τινα τρόπον τῆς
 μελέτης ὑποστησάμενοι. οὐ πρότερον ἐκ τῆς εὐνῆς
 ἠγείροντο, πρὶν ἂν πρὸς ἑαυτοὺς ἀνθρωμολογήσαντο
 τὰ κατὰ τὴν προτέραν ἡμέραν αὐτοῖςπραχθέντα, τὴν
 15 ἀρχὴν ἀπὸ τῆς πρωΐας, τὴν δὲ τελευταίην ἕως ἐσπέ-
 ρας ποιοῦμενοι. εἰ δ' ἀναστροφὴν ἔχοιεν καὶ πλεί-
 ονα σχολὴν ἄγοιεν, καὶ τὰ τρίτη καὶ τετάρτη καὶ
 ταῖς ἑτι πρότερον ἡμέραιςπραχθέντα προσανελάμ-
 20 βανον. τοῦτο πρὸς ἐπιστήμην καὶ φρόνησιν, ἑτι
 δὲ τῶν πάντων ἐμπειρίαν τε τοῦ δύνασθαι πολλὰ
 μνημονεύειν . . .

Ἅτι ἐποιοῦντο καὶ τῆς ἐγκρατείας γυμνασίαν τόνδε 2
 τὸν τρόπον. παρασκευασάμενοι πάντα τὰ κατὰ τὰς
 λαμπροτάτας ἐστιάσεις παρατιθέμενα πολλὴν αὐτοῖς
 25 ἐνέβλεπον χρόνον· εἶτα διὰ τῆς θεᾶς τὰς τῆς φύ-
 σεως ἐπιθυμίας πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν ἐκκαλεσάμενοι
 τὰς τραπέζας ἐκέλευον αἶρειν τοὺς παῖδας, καὶ πα-
 ραχοῖμα ἄγευστοι τῶν παρατεθέντων ἐχωρίζοντο.
 [Exc. de virt. et vit. p. 241—245 V., 553—555 W.]

30 Ὅτι ὁ Πυθαγόρας μετεμψύχωσιν ἐδόξαζε καὶ κρε- 6

οφαγίαν ὡς ἀποτρόπαιον ἠγείτο, πάντων τῶν ζῴων τὰς ψυχὰς μετὰ θάνατον εἰς ἕτερα ζῶα λέγων εἰσέρχεσθαι. καὶ αὐτὸς δὲ ἑαυτὸν ἔφασκεν ἐπὶ τῶν Τρωικῶν χρόνων μεμνησθαι γεγενημένου Εὐφορβὸν τὸν Πάνθου μὲν υἱόν, ἀναιρεθέντα δὲ ὑπὸ 5 Μενελάου.

2 Ὅτι φασὶν αὐτὸν ἐν Ἄργει ποτὲ παρεπιδημήσαντα καὶ θεασάμενον τῶν Τρωικῶν σκύλων ἀσπίδα προσηλωμένην δακρύειν. ἐρωτηθέντα δὲ ὑπὸ τῶν Ἀργείων τὴν τοῦ πάθους αἰτίαν εἰπεῖν, ὅτι τὴν 10 ἀσπίδα ταύτην εἶχεν αὐτὸς ἐν Τροίᾳ γεγωνῶς Εὐφορβος. ἀπίστως δὲ διακειμένων καὶ μανίαν αὐτοῦ καταγινωσκόντων, σημεῖον εἶρεῖν ἔφησεν ἀληθὲς τοῦ ταῦθ' οὕτως ἔχειν· ἐκ τοῦ γὰρ ἐντὸς μέρους ἐπιγεγράφαι τὴν ἀσπίδα γράμμασιν ἀρχαίοις ΕΥΦΟΡΒΟΥ. 15 πάντων δὲ διὰ τὸ παράδοξον εἰπόντων καθελεῖν τὴν εἰκόνα, συνέβη τὴν ἐπιγραφὴν εὐρεθῆναι.

4 Ὅτι Καλλίμαχος εἶπε περὶ Πυθαγόρου, διότι τῶν ἐν γεωμετρίας προβλημάτων τὰ μὲν εὗρε, τὰ δὲ ἐκ τῆς Αἰγύπτου πρῶτος εἰς τοὺς Ἕλληνας ἠνεγκεν, 20 ἐν οἷς λέγει ὅτι

ἔξευρε Φρόξ Εὐφορβος, ὅστις ἀνθρώποις
 τρίγωνά τε σκαληνὰ καὶ κύκλων ἑπτὰ
 μήκη . . . δίδαξε νηστεύειν
 τῶν ἐμπνεόντων· οἱ δ' ἄρ' οὐχ ὑπήκουσαν 25
 πάντες.

7 Ὅτι παρεκάλει τὴν λιτότητα ζηλοῦν· τὴν γὰρ

13 εἶρεν Dind., εὗρεν v. 17 τὴν εἰκόνα] αὐτήν, ἐν-
 τὸς Wurm 23 τε Dind., καὶ v., τὰ Wurm κύκλων
 ἑπταμήκη δίδαξε codex 25 οἱ δ' ἄρ' οὐχ Niebuhr, οἱ τὰδ'
 οὐδ' cod.

πολυτέλειαν ἅμα τὰς τε οὐσίας τῶν ἀνθρώπων δια-
 φθείρειν καὶ τὰ σώματα. τῶν γὰρ νόσων τῶν πλεί-
 στων ἐξ ὁμότητος γινομένων, αὐτὴν ταύτην ἐκ τῆς
 πολυτελείας γίνεσθαι. πολλοὺς δὲ ἐπειθεῖν ἀπύροις 2
 5 σιτίοις χρῆσθαι καὶ ὑδροποσίαις πάντα τὸν βίον
 ἔνεκεν τοῦ τάραθ' ἀθροῦσθαι τὰ κατὰ ἀλήθειαν.
 τῶν δὲ καθ' ἡμᾶς εἰ τις ὑπαγορεύσειεν ἢ ἐνὸς ἢ
 δυεῖν ἀπέχεσθαι τῶν ἡδέων εἶναι δοκούντων ἐπ'
 ὀλίγας ἡμέρας, ἀπείπαιντ' ἂν τὴν φιλοσοφίαν, φή-
 10 σαντες, εὐήθες ὑπάρχειν τάφανές ἀγαθὸν ζητεῖν
 ἀφέντα τὸ φανερόν. κἂν μὲν δέη δημοκοπεῖν ἢ 3
 πολυπραγμονεῖν περὶ τῶν ἀλλοτριῶν, σχολάζουσι
 καὶ ὑπ' οὐδενὸς ἐμποδίζονται· ἐὰν δὲ γίνεσθαι δέη
 περὶ παιδείαν καὶ τὴν τῶν ἡθῶν ἐπισκευήν, ἀκαι-
 15 ρεῖν φασιν, ὥστε ἀσχολεῖσθαι μὲν εὐσκολοῦντας,
 σχολὴν δ' ἄγειν οὐ σχολάζοντας.

Ὅτι φασὶ τὸν Ταραντῖνον Ἀρχύταν τὸν ὄντα 4
 Πυθαγόρειον ἐπὶ μεγάλοις ἀδικήμασιν οἰκέταις ὀρ-
 γισθῆναι, καὶ κατεξαναστάντα τοῦ πάθους εἰπεῖν,
 20 ὡς οὐκ ἂν ἐγενήθησαν ἀθῶοι τηλικαῦτα ἁμαρτή-
 σαντες, εἰ μὴ ἔτυχεν ὀργιζόμενος.

Ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι μεγίστην ἐποιοῦντο πρόνοιαν 8
 τῆς πρὸς τοὺς φίλους βεβαιότητος, τὴν τῶν φίλων
 εὐνοίαν ἀξιολογώτατον ἀγαθὸν εἶναι τῶν ἐν τῷ βίῳ
 25 διειληφότες.

Ὅτι μέγιστον ἂν τις ἠγήσαιο καὶ μάλιστα θαν- 2
 μάσαι τὸ αἴτιον τῆς πρὸς τοὺς φίλους εὐνοίας. τί-
 νες γὰρ ποτε ἦσαν ἐθισμοὶ ἢ τίς τρόπος ἐπιτηδευ-

6 τάραθ' Dind., ταῦτα cod. 7 ὑπαγορεύσειεν*] ἀπα-
 γορεύσειεν v. 9 ἀπείπαιντ' ἂν Wurm, ἀπείπον v.

μάτων ἢ τίς λόγον δεινότης, δι' ἧς ἐνειργάζοντο τὴν
 τοιαύτην διάθεσιν τοῖς ἀφικνουμένοις εἰς τὴν τοῦ
 3 βίου κοινωνίαν; ταῦτα γὰρ πολλοὶ μὲν ἐπιθυμή-
 σαντες γινῶναι τῶν ἔξωθεν ἐπεβάλλοντο πολυπραγ-
 μουεῖν, οὐδέποτε δὲ οὐδεὶς μαθεῖν ἠδυνήθη. αἰτιον
 5 δὲ τοῦ διατηρεῖσθαι τὰς ὑπὲρ τούτων ὑποθήκας τὸ
 τοῖς Πυθαγορείοις ὑπόστασιν ἔχειν μηδὲν τοιοῦτο
 ποιεῖν ἔγγραφον, ἀλλὰ διὰ μνήμης ἔχειν τὰ παραγ-
 γελλόμενα.

9 Ὅτι ὁ Πυθαγόρας πρὸς τοῖς ἄλλοις παρήγγελλε
 τοῖς μανθάνουσι σπανίως μὲν ὁμνύναι, χρησαμέ-
 νους δὲ τοῖς ὄρκοις πάντως ἐμμένειν καὶ πρὸς τέ-
 λος ἄγειν ὑπὲρ ὧν ἂν τις ὁμῶς πραγμαμάτων, οὐχ
 ὁμοίαν ἀπόφασιν ποιούμενος Ἀνδάνδρῳ τε τῷ Λά-
 κωνι καὶ Δημάδῃ τῷ Ἀθηναίῳ, ὧν ὁ μὲν ἀπεφαίνεται
 15 τοῖς μὲν παῖδας δεῖν ἐξαπατᾶν τοῖς ἀστραγάλοις,
 τοῖς δὲ ἄνδρας τοῖς ὄρκοις, ὁ δὲ διαβεβαιούμενος
 ὅτι δεῖ τὸ λυσιτελέστατον ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων,
 οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ὄρκων αἰρεῖσθαι· ὄρῳ δὲ τὸν
 ἐπιορκήσαντα παραχρῆμα ταῦτ' ἔχοντα περὶ ὧν
 20 ὤμοσε, τὸν δ' εὐορκήσαντα φανερώς τὸ ἴδιον ἀπολ-
 λύντα. τούτων γὰρ ἐκάτερος οὐ καθάπερ Πυθα-
 γόρας ὑπεστήσατο τὸν ὄρκον εἶναι πίστεως ἐνέχρον
 βέβαιον, ἀλλ' ἀσχροκερδείας καὶ ἀπάτης δέλεαρ.
 [Exc. Vat. p. 29—31.]

2 Ὅτι Πυθαγόρας παρήγγελλε τοῖς μανθάνουσι
 σπανίως μὲν ὁμνύναι, χρησαμένους δὲ τοῖς ὄρκοις
 πάντως ἐμμένειν.

18 λυσιτελέστατον (cod.?) Herw. 21 δ' εὐορκήσαντα
 Wurm, δὲ ὀρκίζοντα v.

Ὅτι ὁ αὐτὸς Πυθαγόρας καὶ περὶ τῶν ἀφροδισίων 3
 ἐκλογιζόμενος τὸ συμφέρον παρήγγελλε κατὰ μὲν τὸ
 θέρος μὴ πλησιάζειν γυναιξί, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα
 προσιέναι τεταμειμένως. καθόλου γὰρ τὸ γένος
 5 τῶν ἀφροδισίων ὑπελάμβανεν εἶναι βλαβερόν, τὴν δὲ
 συνέχειαν αὐτῶν τελέως ἀσθενείας καὶ ὀλέθρου ποι-
 ητικὴν ἐνόμιζε. [Exc. virt. et vit. p. 246 V., 555 W.]

Ὅτι Πυθαγόραν φασὶν ὑπὸ τινος ἐρωτηθέντα 4
 πότε χρηστέον ἀφροδισίοις εἰπεῖν, Ὅταν ἑαυτοῦ θέ-
 10 λης ἦττων γενέσθαι.

Ὅτι οἱ Πυθαγόρειοι διήρουν καὶ τὰς ἡλικίας 5
 τῶν ἀνθρώπων εἰς τέσσαρα μέρη, παιδός, νέου,
 νεανίσκου, γέροντος, καὶ τούτων ἐκάστην ἔφασαν
 ὁμοίαν εἶναι ταῖς κατὰ τὸν ἐναντιὸν τῶν ὠρῶν μέ-
 15 ταβολαῖς, τὸ μὲν ἕαρ τῷ παιδί διδόντες, τὸ δὲ φθι-
 νόπωρον τῷ ἀνδρὶ, τὸν δὲ χειμῶνα τῷ γέροντι, τὸ
 δὲ θέρος τῷ νέῳ. [Exc. Vat. p. 32.]

Ὅτι ὁ αὐτὸς Πυθαγόρας παρήγγελλε πρὸς τοῖς 6
 θεοῖς προσιέναι τοὺς θύοντας μὴ πολυτελεῖς, ἀλλὰ
 20 λαμπρὰς καὶ καθαρὰς ἔχοντας ἐσθήτας, ὁμοίως δὲ
 μὴ μόνον τὸ σῶμα καθαρὸν παρεχομένους πάσης
 ἀδίκου πράξεως, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ἀγνεύουσαν.
 [Exc. de virt. et vit. p. 246 V., 555 W.]

Ὅτι ὁ αὐτὸς ἀπεφαίνεται τοῖς θεοῖς εὐχεσθαι δεῖν 7
 25 τὰ ἀγαθὰ τοῖς φρονίμοις ὑπὲρ τῶν ἀφρόνων· τοῖς
 γὰρ ἀσυνέτοις ἀγνοεῖν, τί ποτέ ἐστιν ἐν τῷ βίῳ
 κατὰ ἀλήθειαν ἀγαθόν.

Ὅτι ὁ αὐτὸς ἔφασκε δεῖν ἐν ταῖς εὐχαῖς ἀπλῶς 8

13 νεανίσκου] ἀνδρός Herw. 16 τὸν δὲ add. Herw.

εὐχεσθαι τάγαθά, καὶ μὴ κατὰ μέρος ὀνομάζειν, οἷον ἔξουσίαν, κάλλος, πλοῦτον, τᾶλλα τὰ τούτοις ὅμοια· πολλάκις γὰρ τούτων ἕναστον τοὺς κατ' ἐπιθυμίαν αὐτῶν τυχόντας τοῖς ὅλοις ἀνατρέπειν. καὶ τοῦτο γνοίη ἂν τις ἐπιστήσας τοῖς ἐν ταῖς Εὐροπί-⁵δου Φοινίσσαις στίχοις, ἐν οἷς οἱ περὶ τὸν Πολυ-
νεΐκην εὐχονται τοῖς θεοῖς, ὧν ἡ ἀρχὴ

βλέψας ἐς Ἄργος,

ἕως

εἰς στέρον' ἀδελφοῦ τῆσδ' ἀπ' ὠλένης βαλεῖν. ¹⁰
οὔτοι γὰρ δοκοῦντες ἑαυτοῖς εὐχεσθαι τὰ κάλλιστα
ταῖς ἀληθείαις καταρῶνται. [Exc. Vat. p. 32.]

⁹ Ὅτι ὁ αὐτὸς πολλὰ καὶ ἄλλα διαλεγόμενος πρὸς
βίου σώφρονος ζῆλον καὶ πρὸς ἀνδρείαν τε καὶ
καρτερίαν, ἔτι δὲ τὰς ἄλλας ἀρετάς, ἴσα θεοῖς παρὰ ¹⁵
τοῖς Κροτωνιάταις ἐτιμᾶτο. [Exc. de virt. et vit.
p. 246 V., 555 W.]

¹⁰ Ὅτι Πυθαγόρας φιλοσοφίαν, ἀλλ' οὐ σοφίαν
ἐκάλει τὴν ἰδίαν αἴρεσιν. καταμειφόμενος γὰρ τοὺς
πρὸ αὐτοῦ κεκλημένους ἑπτὰ σοφοὺς ἔλεγεν, ὡς σο-²⁰
φὸς μὲν οὐδεὶς ἐστὶν ἄνθρωπος ὧν καὶ πολλάκις
διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως οὐκ ἰσχύων πάντα
κατορθοῦν, ὁ δὲ ζηλῶν τὸν τοῦ σοφοῦ τρόπον τε
καὶ βίον προσηκόντως ἂν φιλόσοφος ὀνομάζοιτο.

² Ἄλλ' ὅμως τηλικαύτης προκοπῆς γενομένης περὶ ²⁵
τε Πυθαγόραν αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' ἐκείνον Πυθα-
γορείους, καὶ τοσοῦτων ἀγαθῶν αἴτιοι γενομένοι

¹⁰ στέρονες cod. βαλεῖν] λαβεῖν cod. ¹⁵ ἄλλας] λοι-
πὰς cod. Peiresc. ¹⁹ τοῖς — κεκλημένοις — σοφοῖς v.,
corr. Herw.

ταῖς πόλεσιν οὔτοι τὸν πάντα τὰ καλὰ λυμαινόμε-
νον χρόνον οὐ διέφυγον· οὐδὲν γὰρ, οἶμαι, τῶν
παρ' ἀνθρώποις καλῶν οὕτω συνέστηκεν ὥστε μη-
δεμίαν αὐτῷ φθορὰν τε καὶ διάλυσιν γεννήσαι τὸν
⁵ πολυετῆ χρόνον. [Exc. Vat. p. 33.]

Ὅτι Κροτωνιάτης τις Κύλων ὄνομα, τῇ οὐσίᾳ ¹¹
καὶ δόξῃ πρῶτος τῶν πολιτῶν, ἐπεθύμησε Πυθα-
γόρειος γενέσθαι. ὧν δὲ χαλεπὸς καὶ βίαιος τὸν
τρόπον, ἔτι δὲ στασιαστὴς καὶ τυραννικός, ἀπεδο-
¹⁰ κιμάσθη. παροξυνθεὶς οὖν τῷ συστήματι τῶν Πυ-
θαγορείων, ἐταιρείαν μεγάλην συνεστήσατο, καὶ διε-
τέλει πάντα καὶ λέγων καὶ πράττων κατ' αὐτῶν.

Ὅτι Λύσις ὁ Πυθαγόρειος εἰς Θήβας τῆς Βοιω- ²
τίας γενόμενος διδάσκαλος Ἐπαμινώνδου, τοῦτον
¹⁵ μὲν τέλειον ἄνδρα πρὸς ἀρετὴν κατέστησε, καὶ πα-
τῆρ αὐτοῦ θετὸς ἐγένετο δι' εὐνοίαν. ὁ δὲ Ἐπα-
μινώνας τῆς τε καρτερίας καὶ λιτότητος καὶ τῶν
ἄλλων ἀρετῶν ἐκ τῆς Πυθαγορείου φιλοσοφίας
ἐναύσματα λαβών, οὐ μόνον Θηβαίων, ἀλλὰ καὶ
²⁰ πάντων τῶν κατ' αὐτὸν ἐπρώτευν.

Ὅτι [δὲ] τῶν προγεγονότων ἀνδρῶν ἢ τῶν βίων ¹²
ἀναγραφὴ δυσκολίαν μὲν παρέχεται τοῖς γράφου-
σιν, ὠφελεῖ δ' οὐ μετρίως τὸν κοινὸν βίον. μετὰ
παρορησίας γὰρ δηλοῦσα τὰ καλῶς *πραχθέντα τοὺς
²⁵ μὲν ἀγαθοὺς κοσμεῖ, τοὺς δὲ πονηροὺς ταπεινοῖ,
διὰ τῶν οἰκείων ἐκάστοις ἐγκωμίων τε καὶ ψόγων.
ἔστι δ' ὁ μὲν ἔπαινος, ὡς ἂν τις εἴποι, ἔπαθλον

³ καλῶς v. ¹⁹ ἐνάσματα cod., corr. Vales. ²¹ δὲ
del. Reiske ²⁴ καλῶς del. aut τε καὶ κακῶς add. Wurm
²⁶ ἐκάστοις Reiske, ἐκάστους v.

ἀρετῆς ἀδάπανον, ὁ δὲ ψόγος τιμωρία φανυλότητος
 2 ἄνευ πληγῆς. καλὸν δὲ τοῖς μεταγενεστέροις ὑπο-
 κείσθαι, διότι βίον οἶον ἂν τις ἔληται ζῶν, τοιαύ-
 τῆς ἀξιωθήσεται μετὰ τὸν θάνατον μνήμης, ἵνα μὴ
 περὶ τὰς τῶν λιθίνων μνημείων κατασκευὰς σπου- 5
 δάζωσιν, ἃ καὶ τόπον ἕνα κατέχει καὶ φθορᾶς ὀξείας
 τυγχάνει, ἀλλὰ περὶ λόγον καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς,
 εἰ πάντῃ φοιτῶσι διὰ τῆς φήμης. ὁ δὲ χρόνος ὁ
 πάντα μαθαίνων τᾶλλα ταύτας ἀθανάτους φυλάτ-
 τει, καὶ προεσβύτερος γενόμενος αὐτὸς ταύτας ποιεῖ 10
 3 νεωτέρας. δῆλον δὲ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν ἐγένετο τὸ
 προειρημένον· πάλαι γὰρ γεγονότες ὥσπερ νῦν ὄν-
 τες ὑπὸ πάντων μνημονεύονται. [Exc. de virt. et
 vit. p. 249 V., 556 W.]

13 Ὅτι Κύρος ὁ τῶν Περσῶν ἐπειδὴ τῶν Βαβυ- 15
 λωνίων καὶ τῶν Μήδων τὴν χῶραν κατεπολέμησε,
 ταῖς ἐλπίσι πᾶσαν περιελάμβανε τὴν οἰκουμένην.
 τῶν γὰρ δυνατῶν καὶ μεγάλων ἐθνῶν καταπεπολε-
 μημένων ἐνόμιζε μηδένα μήτε βασιλέα μήτε δῆμον
 ὑποστήσεσθαι τὴν ἰδίαν δύναμιν· τῶν γὰρ ἐν ἔξου- 20
 σίαις ἀνυπευθύνους ὄντων εἰώθασιν ἔνιοι τὴν εὐ-
 τυχίαν μὴ φέρειν κατ' ἀνθρώπον. [Exc. Vat. p. 33.]

14 Ὅτι ὁ Καμβύσης ἦν μὲν φύσει μανικὸς καὶ πα-
 ρακεκινηκῶς τοῖς λογισμοῖς, πολὺ δὲ μᾶλλον αὐτὸν
 ὤμῶν καὶ ὑπερήφανον ἐποίει τὸ τῆς βασιλείας μέ- 25
 γεθος.

2 Ὅτι Καμβύσης ὁ Πέρσης μετὰ τὴν ἄλωσιν Μέμ-
 10 αὐτὸς Dind., αὐτὰς v. 11 δῆλον*] δῆλος Wurm,
 ἕηλος cod. τὸ προειρημένον*] προειρημένος cod., ὁ προ-
 ειρημένος Reiske; γέγονε τῶν προειρημένων Wurm 21
 ἀνυπευθύνων cod., corr. Dind.

φρεως καὶ Πηλουσίου τὴν εὐτυχίαν οὐ φέρων ἀν-
 θρωπίνως, τὸν Ἀμάσιος τοῦ πρότερον βεβασιλευ-
 κός τος τάφον ἀνέσκαψεν. εὐρῶν δὲ ἐν τῇ θήκῃ τὸν
 νεκρὸν τεταριχευμένον, τό τε σῶμα τοῦ τετελευτη-
 5 κός τος ἤμίσατο καὶ πᾶσαν ὕβριν εἰς τὸν οὐκ αἰσθα-
 νόμενον εἰσενεγκάμενος τὸ τελευταῖον προσέταξε
 κατακαῦσαι τὸν νεκρὸν. οὐκ εἰωθότων γὰρ πυρὶ
 παραδιδόναι τῶν ἐγχωρίων τὰ σώματα τῶν τετελευ-
 τηκότων, ὑπελάμβανε καὶ διὰ τούτου τοῦ τρόπου
 10 πλημμελήσειν τὸν πάλαι προτετελευτηκότα.

Ὅτι Καμβύσης μέλλων στρατεύειν ἐπ' Αἴθιο- 3
 πίαν ἐπεμψε μέρος τῆς δυνάμεως ἐπ' Ἀμμωνίους,
 προστάξας τοῖς ἡγεμόσι τὸ μαντεῖον συλήσαντας
 ἐμπρῆσαι, τοὺς τε περιοικοῦντας τὸ ἱερὸν ἅπαντας
 15 ἔξανδραποδίσασθαι. [Exc. de virt. et vit. p. 249 V.,
 557 W.]

Ὅτι Καμβύσου τοῦ Περσῶν βασιλέως κυριεύ- 15
 σαντος πάσης Αἰγύπτου, πρὸς τοῦτον οἱ Αἴβυες
 καὶ Κυρηναῖοι, συνεστρατευκότες τοῖς Αἰγυπτίοις,
 20 ἀπέστειλαν δῶρα, καὶ τὸ προστατόμενον ποιήσειν
 ἐπηγγείλαντο. [Exc. de legat. p. 314 U., 619 W.]

Ὅτι ὁ Πολυκράτης ὁ τῶν Σαμίων τύραννος εἰς 16
 τοὺς ἐπικαιροτάτους τόπους ἀποστέλλων τριήρεις
 ἐλήστευεν ἅπαντας τοὺς πλείοντας, ἀπεδίδου δὲ μό-
 25 νοις τοῖς συμμάχοις τὰ ληφθέντα. πρὸς δὲ τοὺς
 μειφομένους τῶν συνήθων ἔλεγεν, ὡς πάντες οἱ
 φίλοι πλείονα χάριν ἔξουσιν ἀπολαβόντες ἅπερ ἀπέ-
 βαλον ἢ περ ἀρχὴν μηδὲν ἀποβαλόντες.

3 δὲ Reiske, καὶ v. 6 τὸ add. Hertl. 10 τὸν] εἰς
 τὸν Hertl. 24 ἐλήστευσεν v., corr. Hertl.

- 2 Ὅτι ταῖς ἀδίκαις πράξεσιν ὡς ἐπίπαν ἀκολου-
θεῖ τις νέμεσις οἰκείους τιμωρίας τοῖς ἀμαρτάνου-
σιν ἐπιφέρουσα.
- 3 Ὅτι πᾶσα χάρις ἀμεταμέλητος οὕσα καλὸν ἔχει
καρπὸν τὸν παρὰ τῶν εὐεργετουμένων ἔπαινον·⁵
καὶ γὰρ ἂν μὴ πάντες, εἰς γε τῶν εὐ πεπονθότων
ἐνίοτε τὴν ὑπὲρ ἀπάντων ἀπέδωκε χάριν. [Exc. Vat.
p. 33.]
- 4 Ὅτι Λυδοὶ τινες φεύγοντες τὴν Ὀροίτου τοῦ
σατραπόου δυναστείαν κατέπλευσαν εἰς Σάμον μετὰ¹⁰
πολλῶν χρημάτων καὶ τοῦ Πολυκράτους ἰκέται ἐγί-
νοντο. ὁ δὲ τὸ μὲν πρῶτον αὐτοὺς φιλοφρόνως
ὑπεδέξατο, μετ' ὀλίγον δὲ πάντας ἀποσφάξας τῶν
χρημάτων ἐγκρατῆς ἐγένετο.
- 17 Ὅτι Θετταλὸς ὁ Πεισιστράτου υἱὸς σοφὸς ὑπάρ-¹⁵
χων ἀπέπειτο τὴν τυραννίδα, καὶ τὴν ἰσότητά ζη-
λώσας μεγάλης ἀποδοχῆς ἤξιούτο παρὰ τοῖς πολί-
ταις· οἱ δὲ ἄλλοι, Ἰππαρχος καὶ Ἰππίας, βίαιοι
καὶ χαλεποὶ καθιστῶτες ἐτυράννον τῆς πόλεως.
πολλὰ δὲ παρανομοῦντες εἰς τοὺς Ἀθηναίους, καί²⁰
τινος μεираκίου διαφόρου τὴν ὄψιν Ἰππαρχος ἐρα-
2 σθεῖς, διὰ τοῦτο ἐκινδύνευσεν. . . . Ἡ μὲν οὖν
ἐπὶ τοὺς τυράννους ἐπίθεσις καὶ ἡ πρὸς τὴν τῆς
πατρίδος ἐλευθερίαν σπουδὴ κοινὴ τῶν προειρημέ-
νων ὑπῆρξεν ἀνδρῶν· ἡ δὲ ἐν ταῖς βασάνοις πα-²⁵
ράστασις τῆς ψυχῆς καὶ τὸ καρτερικὸν τῆς τῶν δεινῶν
ὑπομονῆς περὶ μόνον ἐγενήθη τὸν Ἀριστογείτονα,

2 οἰκείας aut οἰκείως scribendum 6 γε] γέ τις Herw.
7 ἀπέδωκε Dind., ἔδωκε v. 9 Ὀροίτου v., corr. Wess. 11
ἐγίνοντο cod. Peiresc., ἐγένοντο v. 25 ὑπόστασις Wess.

- ὃς ἐν τοῖς φοβερωτάτοις καιροῖς δύο μέγιστα διε-
τήρησε, τὴν τε πρὸς τοὺς φίλους πίστιν καὶ τὴν
πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τιμωρίαν. [Exc. de virt. et vit.
p. 250 V., 557 W.]
- 5 Ὅτι ὁ Ἀριστογείτων πᾶσιν ἐποίησε φανερὸν ὡς³
ἡ τῆς ψυχῆς εὐγένεια κατισχνύει τὰς μεγίστας τοῦ
σώματος ἀλγηδόνας.
- Ὅτι Ζήνωνος τοῦ φιλοσόφου διὰ τὴν ἐπιβουλήν¹⁸
τὴν κατὰ τοῦ Νεάρχου τοῦ τυράννου κατὰ τὰς ἐν ταῖς
¹⁰ βασάνοις ἀνάγκας ἐρωτωμένου ὑπὸ Νεάρχου τίνες
ἦσαν οἱ συνειδότες, Ὁφελον γὰρ, ἔφη, ὥσπερ τῆς
γλώττης εἰμὶ κύριος, οὕτω καὶ τοῦ σώματος. [Exc.
Vat. p. 34.]
- Ὅτι τυραννουμένης τῆς πατρίδος ὑπὸ Νεάρχου²
¹⁵ σκληρῶς, ἐπιβουλήν κατὰ τοῦ τυράννου συνεστή-
σατο. καταφανῆς δὲ γενόμενος, καὶ κατὰ τὰς ἐν
ταῖς βασάνοις ἀνάγκας διερωτώμενος ὑπὸ τοῦ Νε-
άρχου τίνες ἦσαν οἱ συνειδότες, Ὁφελον γὰρ,
ἔφησεν, ὥσπερ τῆς γλώττης εἰμὶ κύριος, οὕτως
²⁰ ὑπῆρχον καὶ τοῦ σώματος. τοῦ δὲ τυράννου πολὺ³
μᾶλλον ταῖς βασάνοις προσεπιτείναντος, ὁ Ζήνων
μέχρι μὲν τινος διεκαρτέρει· μετὰ δὲ ταῦτα σπεύ-
δων ἀπολυθῆναι ποτε τῆς ἀνάγκης καὶ ἅμα τιμω-
ρήσασθαι τὸν Νεάρχον, ἐπενοήσατό τι τοιοῦτον.
²⁵ κατὰ τὴν ἐπιτονωτάτην ἐπίτασιν τῆς βασάνου προσ-⁴
ποιηθεὶς ἐνδιδόναι τὴν ψυχὴν ταῖς ἀλγηδόσιν ἀν-
έκαργεν, Ἄνετε, ἐρῶ γὰρ πᾶσαν ἀλήθειαν. ὡς δ'

3 τιμωρίαν] πικρίαν Reiske 12 οὕτως] οὕτως ὑπῆρχον
(ex v: 20) Dind. 15 κατεστήσατο v., corr. Dind. 25
ἐπίστασιν cod., corr. Vales.

ἀνῆκαν, ἠξίωσεν αὐτὸν ἀκοῦσαι κατ' ἰδίαν προσελθόντα· πολλὰ γὰρ εἶναι τῶν λέγεσθαι μελλόντων
 5 ἃ συνοίσει τηρεῖν ἐν ἀπορρητῷ. τοῦ δὲ τυράννου προσελθόντος ἀσμένως καὶ τὴν ἀκοὴν τῷ στόματι παραβαλόντος, ὁ Ζήνων τοῦ δυνάστου περιχανῶν
 10 τὸ οὖς ἐνέπρισε τοῖς ὁδοῦσι. τῶν δὲ ὑπηρετῶν ταχὺ προσδραμόντων, καὶ πᾶσαν τῷ βασανιζομένῳ προσφερόντων τιμωρίαν εἰς τὸ χαλάσαι τὸ δῆγμα,
 6 πολὺ μᾶλλον προσενεφύετο. τέλος δ' οὐ δυνάμενοι τάνδρὸς νικῆσαι τὴν εὐψυχίαν, παρεκέντησαν αὐ-
 10 τὸν ἵνα διίη τοὺς ὁδόντας. καὶ τοιούτῳ τεχνήματι τῶν ἀλγυθόνων ἀπελύθη καὶ παρὰ τοῦ τυράννου τὴν ἐνδεχομένην ἔλαβε τιμωρίαν. [Exc. de virt. et vit. p. 253 V., 558 W.]

[Πολλαῖς ὕστερον γενεαῖς Λαοριεὺς ὁ Λακεδαι-
 15 μόνιος καταστήσας εἰς τὴν Σικελίαν καὶ τὴν χώραν ἀπολαβίων ἔκτισε πόλιν Ἡράκλειαν. ταχὺ δ' αὐτῆς ἀύξομένης, οἱ Καρχηδόνιοι φθονήσαντες ἅμα καὶ φοβηθέντες μήποτε πλέον ἰσχύσασα τῆς Καρχηδό-
 20 νος ἀφέλῃται τῶν Φοινίκων τὴν ἡγεμονίαν, στρα- τεύσαντες ἐπ' αὐτὴν μεγάλας δυνάμεις καὶ κατὰ κράτος ἐλόντες κατέσκαψαν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφωμεν. Diodorus IV 23, 3.]

19 Ὅτι τοῖς ἐπὶ τινῶν πραγμάτων διοριζομένοις ὡς οὐκ ἂν ποτεπραχθῆσομένων ἔοικεν ἐπακολουθεῖν ὥσανεὶ τις νέμεσις ἐλέγχουσα τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν.

1 ἀνήκεν v., corr. Reiske 5 τοῦ] τοῦ τε v. 10 παρεκέντησαν Döhner ex Diog. L. IX 26, παρεκάλεσαν v. 26 πραχθησομένοις v., corr. Dind.

Ὅτι Μεγαβύζου τοῦ καὶ Ζαπύρου, φίλου ὄντος
 2 Δαρείου τοῦ βασιλέως, μαστιγώσαντος δ' ἑαυτὸν καὶ τὰ περὶ τὸ πρόσωπον ἀκρωτήρια ἀποκόψαντος διὰ τὸ αὐτόμολον γενέσθαι καὶ Βαβυλῶνα προδοῦ-
 5 ναι Πέρσιαι, φασὶ βαρέως φέρειν τὸν Δαρεῖον καὶ εἰπεῖν βούλεσθαι τὸν Μεγάβυζον, εἰ δυνατὸν ἦν, ἄρτιον γενόμενον ἢ δέκα Βαβυλῶνας λαβεῖν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν, καίπερ ἀπράκτου τῆς ἐπιθυμίας οὔσης.

Ὅτι οἱ Βαβυλώνιοι στρατηγὸν εἵλαντο Μεγάβυ-
 3 ζον, ἀγνοοῦντες ὅτι τὴν εὐεργεσίαν τῆς μελλούσης ἀκολουθεῖν ἀπωλείας οἶονεὶ δέλεαρ αὐτοῖς προθήσει.

Ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐπιτευγμάτων ἰκανόν
 4 ἐστὶ μαρτύριον τῶν προρηθέντων.

Ὅτι Δαρεῖος τῆς Ἀσίας σχεδὸν ὅλης κυριεύσας
 5 τὴν Εὐρώπην ἐπεθύμει καταστρέφασθαι. τὰς γὰρ τοῦ πλείονος ἐπιθυμίας ἀπλήστους ἔχων καὶ τῷ μεγέθει τῆς Περσικῆς δυνάμεως πεποιθώς, περιελάμβανε τὴν οἰκουμένην, αἰσχρὸν εἶναι νομίζων
 20 τοὺς πρὸ αὐτοῦ βεβασιλευκότας καταδεεστέρας ἀφορμὰς κτησαμένους τὰ μέγιστα τῶν ἔθνῶν καταπεπολημῆκεναι, αὐτὸν δὲ τηλικαύτας ἔχοντα δυνάμεις ἡλίκας οὐδεὶς τῶν πρὸ αὐτοῦ ἔσχε μηδεμίαν ἀξιόλογον πράξιν κατειργάσθαι.

Ὅτι οἱ Τυρροὶ διὰ τὸν τῶν Περσῶν φόβον
 6 ἐκλιπόντες τὴν Λήμνον ἔφασκον ὡς διὰ τινος χρησμοῦς τοῦτο ποιεῖν, καὶ ταύτην τῷ Μιλτιάδῃ παρέ-

4 αὐτόμολον Dind., σύντονον cod., συνεργόν Wurm 8 ἀπράκτου] ἀπλήστον Hertl. 11 προθήσειν v., corr. Wurm 15 τῆς Εὐρώπης v., corr. Dind. 16 ἀπλήστους Dind., ἀρίστους v., f. ἀορίστους 19 καταδεεστέρους v., corr. Dind. 26 ποιοῖεν Herw.

δωκαν. ταῦτα δὲ πράξαντος Ἑρμῶνος τοῦ προεστη-
κότος τῶν Τυρρηνῶν, συνέβη τὰς τοιαύτας χάρι-
τας ἀπ' ἐκείνων τῶν χρόνων Ἑρμῶνείους προσαγο-
ρευθῆναι. [Exc. Vat. p. 35.]

20 Ὅτι Λευκίου Ταρκυνίου τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως 5
ὁ υἱὸς Σέξτος ἐξεδήμεσεν εἰς πόλιν Κολλατίαν κα-
λουμένην, καὶ κατέλυσε πρὸς Λεύκιον Ταρκυνίου
ἀνεψιὸν τοῦ βασιλέως, ἔχοντα γυναῖκα Λουκρητίαν,
ἣτις ἦν εὐπρεπὴς μὲν τὴν ὕψιν, σώφρων δὲ τὸν τρό-
πον.*) ἐπὶ στρατοπέδου γὰρ ὄντος τάνδρος, ὁ ξένος 10
νυκτὸς ἐγερωθεὶς ἐκ τοῦ κοιτῶνος ὤρμησεν ἐπὶ τὴν
2 γυναῖκα κοιμωμένην ἐν τῷ θαλάμῳ. ἐπιστὰς δὲ
ταῖς θύραις ἄφνω καὶ σπασάμενος τὸ ξίφος, παρα-
σκευάσασθαι μὲν ἔφησεν οἰκέτην ἐπιτήδειον εἰς ἀναί-
ρεσιν, συγκατασφάξιν δὲ κἀκείνην, ὡς ἐπὶ μοιχείᾳ 15
κατειλημμένην καὶ τετευχυῖαν τῆς προσηκούσης τι-
μωρίας ὑπὸ τοῦ συγγενεστάτου τῷ συνοικοῦντι.
διόπερ αἰρετώτερον ὑπάρχειν ὑποργῆσαι ταῖς ἐπι-
θυμίαις αὐτοῦ σιωπῶσαν· λήψεσθαι δὲ ἑκαθλὸν τῆς
χάριτος δωρεάς τε μεγάλας καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ συμ- 20
βίωσιν καὶ γενήσεσθαι βασίλισσαν, ἰδιωτικῆς ἐστίας
3 ἐξηλλαγμένην ἡγεμονίαν. ἣ δὲ Λουκρητία διὰ τὸ
παράδοξον ἐκπλαγῆς γενομένη, καὶ φοβηθεῖσα μήποτε
ταῖς ἀληθείαις δόξῃ διὰ τὴν μοιχείαν ἀνηρῆσθαι,

1 Ἑρμῶνος add. Mai 8 (et 22) Λουκρητίαν cod. 9
ἐκπρεπῆς malim 11 ἐπὶ add. Reiske 12 τῷ Herw.,
τινι v. 21 γενέσθαι cod., corr. Vales.

*) Περὶ τῆς Λουκρητίας Δίων Κοκκιανὸς καὶ Διόδωρος
ὁ Σικελὸς καὶ Πλούταρχος καὶ Διονύσιος Ἱστοροῦσιν ὡς εὐ-
γενῆς μὲν Ῥωμαῖα ἐτύγχανε, γυνὴ δὲ ἦν Κολλατίου σαφρο-
νεστάτη. [Revue de philologie II p. 36.]

τότε μὲν ἡσυχίαν ἔσχεν· ἡμέρας δὲ γενομένης ὁ
Σέξτος ἐχωρίσθη· ἣ δὲ ἐκάλεσε τοὺς οἰκείους, καὶ
ἡξίου μὴ περιδεῖν ἀτιμώρητον τὸν ἀσεβήσαντα εἰς
ξενίαν ἅμα καὶ συγγένειαν. ἑαυτῇ δὲ φήσασα μὴ
5 προσήκειν ἐφορᾶν τὸν ἥλιον τηλικαύτης ὕβρεως
πεπειραμένην, ξιφιδίῳ πατάξασα τὸ στήθος ἑαυτῆς
ἐτελεύτησεν. [Exc. de virt. et vit. p. 253 V., 558 W.]

Ἅτις τῆς Λουκρητίας μοιχευθείσης παρὰ Σέξτου 21
καὶ ἑαυτὴν ἀνελούσης διὰ τὸ ἀμαρτημα, οὐκ ἄξιον
10 ἡγοῦμεθα τὸ γενναῖον τῆς προαιρέσεως παραλιπεῖν
ἀνεπισήμαντον. τὴν γὰρ ἐπιδοῦσαν ἔκουσίως τὸ
ξὴν τοῖς μεταγενεστέροις εἰς καλὸν ζῆλον προσ-
ηκόντως ἂν εὐφημίας ἀξιοῖμεν ἀθανάτου, ὅπως αἱ
τὴν τοῦ σώματος ἀγνείαν κατὰ πᾶν ἀνεπίληπτον
15 παρέχεσθαι προαιρούμεναι πρὸς ἐπιτετευγμένον ἀρ-
χέτηπον παραβάλωνται. αἱ μὲν οὖν ἄλλαι γυναῖ- 2
κες κἂν φανερῶς τι τῶν τοιούτων πράξωσι, κατα-
κρύπτουσι τὸ συντελεσθέν, εὐλαβοῦμεναι τὴν ὑπερ-
τῶν ἀμαρτημάτων τιμωρίαν· ἣ δὲ τὸ λάθρα πρα-
20 χθὲν ποιήσασα περιβόητον ἀπέσφαξεν ἑαυτήν, καὶ
τὴν τοῦ βίου τελευτὴν καλλίστην ὑπερ αὐτῆς ἀπο-
λογίαν ἀπέλιπε. καὶ τῶν ἄλλων ἐπὶ τῶν ἄκουσίαν 3
τὴν συγγνώμην προβαλλομένων, αὕτη τὴν μετὰ
βίας ὕβριν ἐτιμίσατο θανάτου, ἵνα μὴδ' εἴ τις ἐπι-
25 θυμοίη βλασφημεῖν, τὴν ἐξουσίαν ἔχοι κατηγορεῖν
τῆς προαιρέσεως ὡς ἔκουσίον γεγεννημένης. τῶν γὰρ 4
ἀνθρώπων φύσει τὰς λοιδορίας ἐπαίνων προτιμών-

17 φανερόν cod., corr. Dind. 22 ἐπὶ τῶν Dind.,
τῶν ἐπὶ τῶν v. 25 ἐπιθυμῆ — ἔχει v., corr. Dind. 26
ὡς add. Dind.

των, τὴν τῶν φιλατιῶν ἀπέκοψε κατηγορίαν, αἰσ-
χρὸν εἶναι νομίζουσα τῶν ἄλλων εἰπεῖν τινα διότι
ζῶντος τοῦ κατὰ νόμους συμβιοῦντος ἀνδρὸς ἑτέρου
παρανόμως ἐπειράθη, καὶ καθ' ὧν οἱ νόμοι τοῖς
πράξασι θάνατον τιθείασι τὸ πρόστιμον, τοιοῦτο
παθοῦσα τὸν πλείω χρόνον φιλοψυχεῖν, ἵνα τὸν
πάντως ὀφειλόμενον παρὰ τῆς φύσεως θάνατον
βραχὺ προλαβοῦσα τῆς αἰσχύνῃς ἀλλάξῃται τοὺς
5 μεγίστους ἐπαίνους. τοιγαροῦν οὐ μόνον θνητοῦ
βίου δόξαν ἀθάνατον ἀντικατηλλάξατο διὰ τῆς ἰδίας
ἀρετῆς, ἀλλὰ καὶ τοὺς συγγενεῖς καὶ πάντας τοὺς
πολίτας προετρέψατο λαβεῖν ἀπαραίτητον τιμωρίαν
παρὰ τῶν εἰς αὐτὴν παρανομησάντων.

22 Ὅτι Λεύκιος Ταρκύνιος ὁ βασιλεὺς τυραννικῶς
καὶ βιαίως ἄρχων τῶν πολιτῶν τοὺς εὐπόρους τῶν
Ῥωμαίων ἀνήρει, ψευδεῖς ἐπιφέρων αἰτίας ἔνεκεν
τοῦ νοσφίσεσθαι τὰς οὐσίας αὐτῶν. διόπερ Λεύ-
κιος Ἰούνιος, ὄρφανὸς ὢν καὶ πάντων Ῥωμαίων
πλουσιώτατος, δι' ἀμφοτέρα τὴν τοῦ Ταρκυνίου
πλεονεξίαν ὑπώπτευνεν· ἀδελφιδοῦς δ' ὢν αὐτοῦ καὶ
20 παρ' ἕκαστα τῷ βασιλεῖ σύνθουινος, προσεποιήθη
μωρὸς εἶναι, ἅμα μὲν βουλόμενος τὸν ὑπὲρ τοῦ
δύνασθαι τι φθόνον ἐκκλίνειν, ἅμα δ' ἀνυπονοήτως
παρατηρεῖν τὸ πραττόμενον καὶ τοῖς τῆς βασιλείας
ἐφεδρεύειν καιροῖς.

23 Ὅτι οἱ Συβαρίται μετὰ τριάκοντα μυριάδων ἐκ-
στρατεύσαντες ἐπὶ τοὺς Κροτωνιάτας καὶ πόλεμον
ἄδικον ἐπανελόμενοι τοῖς ὄλοις ἔπταισαν, καὶ τὴν

4 ὢν Dind., ὢν v. 6 τῶν — χρόνων v., corr. Dind.
20 δ' ὢν add. Wurm

εὐδαιμονίαν οὐκ ἐνεγκόντες ἐπιδειξίως ἱκανὸν παρά-
δειγμα τὴν ἰδίαν ἀπώλειαν κατέλιπον τοῦ πολὺ
μᾶλλον δεῖν προσέχειν ἐν ταῖς ἰδίαις εὐτυχίαις ἢ περ
ἐν ταῖς ταλαιπωρίαις.

5 Ὅτι περὶ Ἡροδότου φησὶν ὁ Διόδωρος· καὶ ταῦτα 24
παρεξέβημεν οὐχ οὕτως Ἡροδότου κατηγορῆσαι βου-
ληθέντες ὡς ὑποδείξει ὅτι τῶν λόγων οἱ θαυμάσιοι
τοὺς ἀληθεῖς κατισχύειν εἰώθασιν.

Ὅτι προσῆκόν ἐστι τιμᾶσθαι τὴν ἀρετὴν, κἂν ἢ 2
10 παρὰ γυναιξίν.

Ὅτι Ἀθηναῖοι δεξιῶς τῇ νίκῃ χρησάμενοι καὶ 3
νικήσαντες Βοιωτοὺς τε καὶ Χαλκιδεῖς, εὐθύς ἀπὸ
τῆς μάχης Χαλκίδος ἐκυρίευσαν. ἐκ τῆς ὀφειλείας
τῆς τῶν Βοιωτῶν δεκάτην ἄρμα χαλκοῦν εἰς τὴν
15 ἀκρόπολιν ἀνέθεσαν τόδε τὸ ἐλεγεῖον ἐπιγράψαντες,
ἔθνεα Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδέων δαμάσαντες
παῖδες Ἀθηναίων ἔργμασιν ἐν πολέμῳ
δεσμῷ ἐν ἀχλύνετι σιδηρέῳ ἔσβεσαν ὕβριν·
ὢν ἵππους δεκάτην Παλλάδι τάσδ' ἔθεσαν.

20 Ὅτι τὸ κατακαίειν τὰ ἱερὰ παρὰ Ἑλλήνων ἔμα-25
θον Πέρσαι, τὴν αὐτὴν τοῖς προαδικήσασιν ἀποδι-
δόντες ὕβριν.

Ὅτι Κᾶρες ὑπὸ Περσῶν καταπονόμενοι ἐπη- 2
ρώτησαν περὶ συμμαχίας εἰ προσλάβοιντο Μιλησίους
25 συμμάχους. ὁ δὲ ἀνείλεν,

πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι.

Οὐ μὴν ἀλλ' ὁ φόβος ἔγγυς κείμενος ἐποίησεν 3

9 ἢ] εἰ cod. 14 δεκάτην*] δεκάτης cod.; δεκάτης τῆς
τῶν Βοιωτῶν ὀφειλείας posuit Dind. (cf. XI 33, 2. 62, 3)
15 γράψαντες v., corr. Herw. 17 πολέμῳ v.

αὐτοὺς ἐπιλαθέσθαι τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλοτιμίας, πρὸς δὲ τὸ πληροῦν τὰς τριήρεις κατὰ τάχος συν-
ηνάγκαζεν.

4 Ὅτι Ἐκαταῖος ὁ Μιλήσιος πρεσβευτῆς ἀπεσταλ-
μένος ὑπὸ τῶν Ἴωνων, ἠρώτησε δι' ἣν αἰτίαν ἀπι-
στεῖ αὐτοῖς ὁ Ἀρταφέρνης. τοῦ δὲ εἰπόντος, μή-
ποτε ὑπὲρ ὧν καταπολεμηθέντες κακῶς ἐπαθον
μνησικακῆσωσιν, Οὐκοῦν, ἔφησεν, εἰ τὸ πεπονθέ-
ναι κακῶς τὴν ἀπιστίαν περιποιεῖ, τὸ παθεῖν ἄρα
εὖ ποιήσει τὰς πόλεις Πέρσας εὐνοούσας. ἀποδε-
10 ξάμενος δὲ τὸ ῥηθὲν ὁ Ἀρταφέρνης ἀπέδωκε τοὺς
νόμους ταῖς πόλεσι καὶ τακτοὺς φόρους κατὰ δύ-
ναμιν ἐπέταξεν.

26 Ὁ γὰρ τοῖς πολλοῖς κατὰ τῶν πολιτῶν φθόνος
τὸν ἔμπροσθεν χρόνον ἐγκρηπτόμενος, ἐπειδὴ και-
15 ρὸν ἔλαβεν, ἄθρους ἐξεργάγη. διὰ δὲ τὴν φιλοτι-
μίαν τοὺς δούλους ἠλευθέρωσαν, μᾶλλον βουλόμε-
νοι τοῖς οἰκέταις μεταδοῦναι τῆς ἐλευθερίας ἢ τοῖς
ἐλευθέροις τῆς πολιτείας.

27 Ὅτι Λάτις ὁ τῶν Περσῶν στρατηγός, Μῆδος ὢν
20 τὸ γένος καὶ παρὰ τῶν προγόνων παρειληφώς ὅτι
Μῆδου τοῦ συστησαμένου τὴν Μηδίαν Ἀθηναῖοι
κατέστησαν ἀπόγονοι, ἀπέστειλε πρὸς τοὺς Ἀθη-
ναίους εἰπεῖν ὡς ἄρεστι μετὰ δυνάμεως ἀπαιτή-
σαν τὴν ἀρχὴν τὴν προγονικὴν. Μῆδον γὰρ τῶν
25 ἑαυτοῦ προγόνων [πρεσβύτερον Λάτιν] γενόμενον

13 ἐξέταξεν v., corr. Dind.
παρὰ τοῖς πολλοῖς τῶν πολ. Dind.
22 συστησάμενον v., corr. Dind.
πρεσβύτερον Λάτιν del. Dind.

14 κατὰ*] παρὰ cod.;
20 Λάτης cod. ut infra
24 εἰπῶν Hertl. 26

ἀφαιρεθῆναι τὴν βασιλείαν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων καὶ
παραγενόμενον εἰς τὴν Ἀσίαν κτίσαι τὴν Μηδίαν.
ἂν μὲν οὖν αὐτῷ τὴν ἀρχὴν ἀποδώσιν, ἀφεθήσε- 2
σθαι τῆς πρώτης αἰτίας καὶ τῆς ἐπὶ Σάρδεις στρα-
5 τείας· ἂν δὲ ἐναντιωθῶσι, πολὺ δεινότερα πείσε-
σθαι τῶν Ἐρετριέων. ὁ δὲ Μιλτιάδης ἀπεκρίθη 3
ἀπὸ τῆς τῶν δέκα στρατηγῶν γνώμης, διότι κατὰ
τὸν τῶν πρεσβευτῶν λόγον μᾶλλον προσήκει τῆς
Μῆδων ἀρχῆς κυριεύειν Ἀθηναίους ἢ Λάτιν τῆς
10 Ἀθηναίων πόλεως· τὴν μὲν γὰρ τῶν Μῆδων βασι-
λείαν Ἀθηναῖον ἄνδρα συστήσεσθαι, τὰς δὲ Ἀθή-
νας μηδέποτε Μῆδον τὸ γένος ἄνδρα κατεσχημέναι.
ὁ δὲ πρὸς μάχην ἀκούσας ταῦτα παρεσκευάζετο.
[Exc. Vat. p. 35—39.]

15 Ὅτι Ἴπποκράτης ὁ Γελῶς τύραννος τοὺς Συ-28
ρακουσίους νενικηκῶς κατεστρατοπέδευσεν εἰς τὸ τοῦ
Διὸς ἱερὸν. κατέλαβε δὲ αὐτὸν τὸν ἱερεῖα καὶ τῶν
Συρακουσίων τινὰς καθαιροῦντας ἀναθήματα χρυσᾶ,
καὶ μάλιστα ἱμάτιον τοῦ Διὸς περιαιρουμένους ἐκ
20 πολλοῦ κατεσκευασμένον χρυσοῦ. καὶ τούτοις μὲν 2
ἐπιπλήξας ὡς ἱεροσύλοις ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὴν
πόλιν, αὐτὸς δὲ τῶν ἀναθημάτων ἀπέσχετο, φιλο-
δοξῆσαι θέλων καὶ νομίζων δεῖν τὸν τηλικούτου
ἐπαναιρούμενον πόλεμον μηθὲν ἐξαμαρτάνειν εἰς τὸ
25 θεῖον, ἅμα δὲ νομίζων διαβάλλειν τοὺς προεστῶτας
τῶν ἐν Συρακούσiais πραγμάτων πρὸς τὰ πλήθη διὰ
τὸ δοκεῖν αὐτοὺς πλεονεκτικῶς, ἀλλ' οὐ δημοτικῶς
οὐδ' ἴσως ἄρχειν.

4 αἰτίας πρώτης v. 7 στρατιωτῶν cod. 9 τῆς] διὰ
τῆς v. 20 χρυσοῦ v., corr. Dind. 25 διαβαλεῖν Herw.

3 Ὅτι Θήρων ὁ Ἀκραγαντίνος γένει καὶ πλούτῳ
καὶ τῇ πρὸς τὸ πλῆθος φιλανθρωπία πολὺν προεϊ-
χεν οὐ μόνον τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν
Σικελιωτῶν. [Exc. de virt. et vit. p. 254 V., 558 W.]

29 Γέλωνα Συρακούσιον καθ' ὑπνοὺς δὲ βοῶντα, 5
κεραυνοβλής γὰρ ἔδοξεν ὀνείροις γεροντέναι,
ὁ κύων θορυβούμενον ἀμέτρος γνοὺς ἐκείνῳ,
καθυλακτῶν οὐκ ἔληξεν, ἕως ἐγείρει τοῦτον.
τοῦτον ἐξέσωσέ ποτε καὶ λύκος ἐκ θανάτου.
σχολῇ προσκαθήμενον γὰρ ἔτι παιδίου ὄντος 10
λύκος ἐλθὼν ἀφήπαξε τὴν δέλτον τὴν ἐκείνου.
τοῦ δὲ δραμόντος πρὸς αὐτὸν τὸν λύκον καὶ τὴν
δέλτον,

κατασεισθεῖσα ἡ σχολῇ βαθρόθεν καταπίπτει,
καὶ σύμπαντας ἀπέκτεινε παῖδας σὺν διδασκάλῳ. 15
τῶν παίδων δὲ τὸν ἀριθμὸν οἱ συγγραφεῖς βοῶσι,
Τίμαιοι, Διονύσιοι, Διόδωροι καὶ Δίων,
πλεία τελοῦντα ἑκατόν. τὸ δ' ἀκριβές οὐκ οἶδα.

[Tzet. Hist. 4, 266.]

30 Ὅτι τοῦ Μιλτιάδου υἱὸς ὁ Κίμων, τελευτήσαντος 20
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῇ δημοσίᾳ φυλακῇ διὰ τὸ μὴ
ἰσχύσαι ἐκτίσαι τὸ ὄφλημα, ἵνα λάβῃ τὸ σῶμα τοῦ
πατρὸς εἰς ταφὴν, ἐαυτὸν εἰς τὴν φυλακὴν παρέ-
δωκε καὶ διεδέξατο τὸ ὄφλημα.

2 Ὅτι ὁ Κίμων φιλότιμος ὦν εἰς τὴν τῶν κοινῶν 25
διοίκησιν, ἐξ ὑστέρον ἀγαθὸς στρατηγὸς ἐγενήθη,
καὶ διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς ἐνδόξους πράξεις κατειρ-
γάσατο. [Exc. de virt. et vit. p. 254 V., 559 W.]

31 Κίμων υἱὸς κατὰ τινὰς ὑπήρχε Μιλτιάδου,
κατὰ δ' ἑτέρους ἦν πατὴρ τὴν κλησίν Σητσαγόρου. 30

ἐξ Ἰσοδίκης τούτῳ παῖς ὑπήρχεν ὁ Καλλίας.
ὁ Κίμων οὗτος ἀδελφὴν ἰδίαν Ἑλπινίκην
εἶχεν, ὡς Πτολεμαῖος μὲν ὕστερον Βερενίκην,
καὶ Ζεὺς τὴν Ἥραν πρὸ αὐτῶν, καὶ νῦν Περσῶν
τὸ γένος.

5 Καλλίας δὲ πεντήκοντα τάλαντα ζημιούται,
ὅπως ὁ Κίμων ὁ πατήρ μηδὲν δεινὸν τι πάθῃ
ἔνεκα γάμων τῶν αἰσχυρῶν, τῆς ἀδελφομιξίας.
τὸ δ' ὅσοι ταῦτα γράφουσι μακρόν ἐστὶ μοι λέγειν·
10 ἐστὶ γὰρ πλῆθος ἄπειρον τῶν ταῦτα γεγραφότων,
οἱ κωμικοὶ καὶ ῥήτορες, Διόδωρος καὶ ἄλλοι.

[Tzet. Hist. 1, 582.]

Ὅτι Θεμιστοκλῆς ὁ τοῦ Νεοκλέους, προσελθόν-32
τος τινὸς αὐτῷ πλουσίῳ καὶ ζητοῦντος κηδεστὴν
15 εὐρεῖν πλούσιον, παρεκελεύσατο αὐτῷ ζητεῖν μὴ
χρημάτων ἀνδρὸς δεόμενα, πολὺν δὲ μᾶλλον ἄνδρα
χρημάτων ἐνδεῆ. ἀποδεξαμένον δὲ τὸν ἀνθρώπου τὸ
ῥήθην συνεβούλευσεν αὐτῷ συνοικίσει τὴν θυγα-
τέρα τῷ Κίμωνι. διόπερ ἐκ ταύτης τῆς αἰτίας ὁ
20 Κίμων εὐπορήσας χρημάτων ἀπελύθη τῆς φυλακῆς,
καὶ τοὺς κατακλείσαντας ἄρχοντας εὐθύνας κατα-
δίκους ἔλαβεν. [Exc. Vat. p. 39.]

[Ἡ μὲν οὖν πρὸ ταύτης βίβλος, τῆς ὅλης συντά-
ξεως οὐσα δεκάτη, τὸ τέλος ἔσχε τῶν πράξεων εἰς
25 τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν τῆς Ξέρξου διαβάσεως
εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὰς γενομένας δημηγο-
ρίας ἐν τῇ κοινῇ συνόδῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν Κορίνθῳ
περὶ τῆς Γέλωνος συμμαχίας τοῖς Ἑλλησιν. Diodor.
XI 1, 1.]

21 καταδίκους Dind., καταδίκης cod.

33 Ὅτι τῶν Ἑλλήνων πάντων διαπρεσβευσασμένων πρὸς Γέλωνα περὶ συμμαχίας, ὅτε Ξέρξης διέβαινε πρὸς τὴν Εὐρώπην, τοῦ δὲ ἐπαγγειλαμένου συμμαχῆσαι καὶ σιταρχῆσαι, εἴ γε τὴν ἡγεμονίαν εἴτε τὴν κατὰ γῆν εἴτε τὴν κατὰ θάλατταν παρέξουσιν, ἢ μὲν ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας φιλοδοξία τὴν συμμαχίαν παρεκρούετο, τὸ δὲ μέγεθος τῆς βοηθείας καὶ ὁ τῶν πολεμίων φόβος προέτρπε μεταδοῦναι τῆς δόξης τῷ Γέλωνι.

34 Ἡ μὲν γὰρ τῶν Περσῶν ὑπεροχὴ πρὸς τὸ κρατῆσαι τῆς ἐπιθυμίας ἔχει τὰς διαφοράς, ἢ δὲ τυραννικὴ πλεονεξία καὶ τὰ μικρὰ τῶν λημμάτων οὐ παρήσιν.

2 Βεβαιωτάτη γὰρ τῆς σωτηρίας φύλαξ ἢ ἀπιστία.

3 Παῖδες μὲν οὖν ἀδικούμενοι πρὸς πατέρας καταφεύγουσι, πόλεις δὲ πρὸς τοὺς ἀποικίσαντας δήμους.

4 Ὅτι τυράννου πλεονεξία τοῖς μὲν ὑπάρχουσιν οὐκ ἀρκεῖται, τῶν δὲ ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖ, πληροῦται δὲ οὐδέποτε.

5 Τοὺς δὲ κατὰ τῆς δυναστείας αὐτοῦ πεφνηκότας ἔχων καιρὸν οὐκ ἔασει δύναμιν λαβεῖν.

6 Ἐκείνων γὰρ τῶν ἀνδρῶν ἐστε ἀπόγονοι οἱ τὰς αὐτῶν ἀρετὰς μετὰ τὸν θάνατον ἀθανάτους τῇ δόξῃ καταλελοιπάσι. — τὸ γὰρ ἐπαθλον τῆς συμμαχίας οὐκ ἀργύριον αἰτεῖ, οὐδὲ παλλάκας ἰδεῖν ἔστι καταφρονοῦντα καὶ τὸν φανλότατον ἰδιώτην πεπλουτηκότα, ἀλλ' ἐπαινον καὶ δόξαν, περὶ ἧς οἱ ἀγαθοί

4 σιταρχῆσαι v.; συμμαχῆσαι καὶ σιταρχῆσαι Herw.

τῶν ἀνθρώπων οὐκ ὀκνοῦσιν ἀποθνήσκειν· μισθὸς γὰρ ἐστὶν ἢ δόξα μείζων ἀργυρίου. — παραλαμβάνουσι γὰρ οἱ Σπαρτιᾶται παρὰ τῶν πατέρων οὐχ ὥσπερ οἱ λοιποὶ πλοῦτον, ἀλλὰ προθύμως τελευτῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας, ὥστε πάντα τὰ κατὰ τὸν βίον ἀγαθὰ δεύτερα τίθεσθαι τῆς δόξης.

Μὴ τῶν ξενικῶν δυνάμεων ἐπιθυμοῦντες τὰς πολιτικὰς ἀποβάλλωμεν καὶ τῶν ἀδήλων ὀρεγόμενοι τῶν φανερῶν μὴ κυριεύωμεν. — οὐ φημι καταπέλῃ 10 πληχθῆναι τὸ μέγεθος τῆς τῶν Περσῶν στρατιᾶς· ἀρετῇ γὰρ ὁ πόλεμος, οὐ πλήθει βραβένεται. — παρεκλήφασιν γὰρ ὑπὸ τῶν πατέρων ζῆν μὲν ἑαυτοῖς, 11 τελευτῶν δ' ὅταν χρεῖα ταῖς πατρίσιν ἐπῆ. — τί φοβηθῶμεν τὸν χρυσὸν ὃ κεκοσμημένοι βαδίζουσιν 12 εἰς τὰς μάχας ὡς γυναῖκες εἰς τοὺς γάμους, ὥστε τὴν νίκην μὴ μόνον ἐπαθλον ἔχειν δόξαν, ἀλλὰ καὶ πλοῦτον; οὐ φοβεῖται γὰρ ἢ ἀρετῇ χρυσόν, ὃν ὁ σίδηρος εἶωθεν ἔχειν αἰχμάλωτον, ἀλλὰ τὴν στρατηγίαν τῶν ἡγουμένων. — πᾶσα γὰρ δύναμις ὑπερ- 13 αἰρουσα τὴν συμμετρίαν ὑφ' ἑαυτῆς βλέπεται τὰ πλεῖστα. πρὶν ἢ γὰρ ἀκοῦσαι τὴν φάλαγγα, φθάσομεν ἡμεῖς πράξαντες ἢ βουλόμεθα. [Exc. Vat. p. 39—41.]

INCERTA.

[Τὸ τελευταῖον πολλὰς γενεαῖς ὕστερον ἐκ τῆς Ἰταλίας τὸ τῶν Σικελῶν ἔθνος πανδημεῖ περαιωθὲν εἰς τὴν Σικελίαν τὴν ὑπὸ τῶν Σικανῶν ἐκλει-

10 στρατείας cod. 13 ἐπίη Dind. 21 γὰρ] ἄν add. Wurm

φθεισαν χώραν κατόκησαν. ἀεὶ δὲ τῇ πλεονεξία προβαινόντων τῶν Σικελῶν, καὶ τὴν ὄμορον πορθούντων, ἐγένοντο πόλεμοι πλεονάκις αὐτοῖς πρὸς τοὺς Σικανούς, ἕως συνθήμας ποιησάμενοι συμφώνους ὄρους ἔθεντο τῆς χώρας· περὶ ὧν τὰ κατὰ 5 μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφουμεν. Dioid. V 6, 3.]

- 1 Διόδωρος μέντοι διαφορὰν τούτων οἶδεν ἐν οἷς λέγει, Σικανῶν καὶ Σικελῶν.
- 2 Διόδωρος δὲ πού τῶν δεκάτων βιβλίων εἰπὼν 10 περὶ τε Σικελῶν καὶ Σικανῶν διαφορὰν οἶδεν, ὡς καὶ προεργέθη, Σικελοῦ καὶ Σικανοῦ. [Eustath. Od. p. 1896, 55; 1962, 25.]
- 2 Διόδωρος δὲ ὁ Σικελὸς καὶ ὁ Ὀππιανὸς τὴν Νεάπολιν ὑφ' Ἡρακλέους οἰκισθῆναί φασι [Tzetz. 15 ad Lycophr. v. 717.]
- 3 Καὶ τὸ Παλλάδιον δὲ τῆς Ἀθηνᾶς τοιοῦτον ἦν 395 τρίπηχυ, ξύλινον, ἐξ οὐρανοῦ καταπεσόν, ὡς φασιν, ἐν Πεσινοῦντι τῆς Φρυγίας, ὅθεν ὁ Διόδωρος καὶ Δίαν τὸν τόπον κληθῆναί φασιν ἀπὸ τοῦ πολλοῦς 20 ἐκεῖ πεσεῖν ἐν τῇ συμβολῇ τοῦ πολέμου, ὅποτε διὰ τὴν ἀρπαγὴν Γαννυμήδους ἐμάχοντο Τάνταλος ὁ ἐραστής Γαννυμήδους καὶ Ἴλιος (Ἴλος) ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. [Eudocia p. 322 et Tzetz. ad Lycophr. v. 355.]
- 4 Καὶ Διόδωρος ἄκραν τινὰ τῶν Ἀλπεων κορυ- 25 φῆν τοῦ σύμπαντος ὄρους δοκοῦσαν οὐρανοῦ φάσιν ἱστορεῖ παρὰ τῶν ἐγγχωρίων καλεῖσθαι. [Eustath. Od. p. 1390, 21. Conf. Tzetz. Exeg. II. p. 10, 13.]

Wess. I.

p. 401 Τάδε ἐνεστὶν ἐν τῇ ἐνδεκάτῃ τῶν Διодώρου βίβλων.

Περὶ τῆς Ξέρξου διαβάσεως εἰς τὴν Εὐρώπην.

Περὶ τῆς μάχης τῆς ἐν Θερμοπύλαις.

5 Περὶ τῆς Ξέρξου ναυμαχίας πρὸς τοὺς Ἕλληνας.

Ὡς Θεμιστοκλέους καταστρατηγήσαντος τὸν Ξέρξην κατε-
ναμάχησαν οἱ Ἕλληνες τοὺς βαρβάρους περὶ Σαλαμίνα.

Ὡς Ξέρξης Μαρδόνιον στρατηγὸν ἀπολιπὼν μετὰ μέρος
τῆς δυνάμεως ἀπήρην εἰς τὴν Ἀσίαν.

10 Ὡς Καρχηδόνιοι μεγάλας δυνάμεις ἐστράτευσαν εἰς τὴν
Σικελίαν.

Ὡς Γέλων καταστρατηγήσας τοὺς βαρβάρους τοὺς μὲν
αὐτῶν κατένοψε, τοὺς δ' ἐζώγησεν.

Ὡς Γέλων δεηθέντων Καρχηδονίων χρήματα παραξάμενος
15 συνεχώρησεν αὐτοῖς τὴν εἰρήνην.

Κρίσις τῶν ἀριστευσάντων Ἑλλήνων ἐν τῷ πολέμῳ.

Μάχη τῶν Ἑλλήνων πρὸς Μαρδόνιον καὶ Πέρσας περὶ
Πλαταιᾶς καὶ νίκη τῶν Ἑλλήνων.

Πόλεμος Ῥωμαίοις πρὸς Αἰολιανούς καὶ τοὺς τὸ Τοῦσκλον
20 κατοικοῦντας.

Περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ Πειραιεῖος ὑπὸ Θεμιστοκλέους.

Περὶ τῆς ἀποσταλείσης βοηθείας Κυμαίοις ὑφ' Ἰέρωνος
τοῦ βασιλέως.

Περὶ τοῦ γενομένου πολέμου Ταραντίνοις πρὸς Ἰάπωνας.

25 Ὡς Θρασυδαῖος ὁ Θήρωνος μὲν υἱός, τύραννος δὲ Ἀκρα-
γαντίων, ἠττηθεὶς ὑπὸ Συρακουσίων ἀπέβαλε τὴν δυνα-
στείαν.

Hoc argumentum om. P 19 Ῥωμαίοις AJL, Ῥωμαίων
cet. (c. 40, 5)

Ὡς Θεμιστοκλῆς φυγῶν πρὸς Ξέρξην καὶ κατηγορηθεὶς
θανάτου ἤλευθερώθη.

Ὡς Ἀθηναῖοι τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις ἤλευ- 402
θέρωσαν.

Περὶ τοῦ γενομένου σεισμοῦ περὶ τὴν Λακωνικὴν. 5

Περὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν Μεσσηνίων καὶ τῶν Εἰλώτων
Λακεδαιμονίων.

Ὡς Ἀργεῖοι Μυκήνας κατασκάφαντες αἰοικητον ἐποίησαν
τὴν πόλιν.

Ὡς τὴν ἀπὸ Γέλωνος βασιλείαν κατέλυσαν οἱ Συρακοῦσιοι. 10

Ὡς Ξέρξου δολοφονηθέντος Ἀρταξέρξης ἐβασίλευσεν.

Περὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν Αἰγυπτίων ἀπὸ Περσῶν.

Περὶ στάσεων τῶν γενομένων ἐν ταῖς Συρακούσαις.

Ὡς Ἀθηναῖοι Αἰγινήτας καὶ Κορινθίους κατεπόλεμησαν.

Ὡς Φωκεῖς πρὸς Λωριεῖς ἐπολέμησαν. 15

Ὡς Μυρωνίδης ὁ Ἀθηναῖος ὀλίγοις στρατιώταις Βοιωτοὺς
πολλαπλασίους ὄντας ἐνίκησεν.

Περὶ τῆς Τολμίδου στρατείας εἰς Κεφαλληνίαν.

Περὶ τοῦ γενομένου πολέμου κατὰ τὴν Σικελίαν Ἐγε- 20
σταίους καὶ Αἰλυβαίους.

Περὶ τοῦ νομοθετηθέντος ἐν Συρακούσαις πεταλισμοῦ.

Στρατεία Περικλέους εἰς Πελοπόννησον.

Στρατεία Συρακοσίων εἰς Τυρρηνίαν.

Περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ Παλικῶν ὀνομαζομένων.

Περὶ τῆς Δουκετίου ἤττης καὶ τῆς περὶ αὐτὸν παραδόξου 25
σωτηρίας.

4 ὡς οἱ αὐτοὶ πρὸς Κύπρῳ Πέρσας κατεναμάχησαν καὶ
ἐνίκησαν ἐπ' Εὐρυμέδοντος Κίμωνος ἡγουμένου add. m. rec. L
12 Αἰγυπτίων Rhod., Ἰαπύγων cod. (c. 71, 3) 24 Πετα-
λικῶν cod. (c. 88, 6) 25 Δουκετίου cod. (c. 78, 5).

BIBΛΟΣ ΕΝΔΕΚΑΘΗ.

Ἡ μὲν οὖν πρὸ ταύτης βίβλος, τῆς ὅλης συν- 1
τάξεως οὕσα δεκάτη, τὸ τέλος ἔσχε τῶν πράξεων
εἰς τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν τῆς Ξέρξου διαβά-
σεως εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὰς γενομένας δη-
5 μηγορίας ἐν τῇ κοινῇ συνόδῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν Κο-
ρίνθῳ περὶ τῆς Γέλωνος συμμαχίας τοῖς Ἑλλησιν
ἐν ταύτῃ δὲ τὸ συνεχὲς τῆς ἱστορίας ἀναπληροῦν-
τες ἀρξόμεθα μὲν ἀπὸ τῆς Ξέρξου στρατείας ἐπὶ
τοὺς Ἑλληνας, καταλήξομεν δὲ ἐπὶ τὸν προηγούμε-
10 νον ἐνιαυτὸν τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ Κύπρον
ἡγουμένου Κίμωνος.

Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Καλλιᾶδου Ῥωμαῖοι 2
κατέστησαν ὑπάτους Σπόριον Κάσσιον καὶ Πρόκλον
Οὐεργίνιον Τρίκοστον, ἤχθη δὲ καὶ παρ' Ἡλείους
15 Ὀλυμπιάς πέμπτη πρὸς ταῖς ἑβδομήκοντα, καθ' ἣν
ἐνίκα στάδιον Ἀστύλος Συρακόσιος. ἐπὶ δὲ τούτων
Ξέρξης ὁ βασιλεὺς ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα διὰ
ταύτην τὴν αἰτίαν. Μαροδόσιος ὁ Πέρσης ἀνεψιὸς 3
μὲν καὶ κηδεστής ἦν Ξέρξου, διὰ δὲ σύνεσιν καὶ
20 ἀνδρείαν μάλιστα θαυμαζόμενος παρὰ τοῖς Πέρσας.

8 στρατίας P 14 Οὐεργίνιον] τε καὶ add. P 16
Ἄστυλος v., Ἀστυλος P 19 μὲν om. P ἦν om. Pa

οὗτος μετέωρος ὢν τῷ φρονήματι καὶ τὴν ἡλικίαν ἀκμάζων, ἐπεθύμει μεγάλων δυνάμεων ἀφηγήσασθαι· διόπερ ἔπεισε τὸν Ξέρξην καταδουλώσασθαι τοὺς Ἕλληνας, αἰεὶ πολεμικῶς ἔχοντας πρὸς τοὺς Πέρσας.

4 ὁ δὲ Ξέρξης πεισθεὶς αὐτῷ καὶ βουλόμενος πάντας 5 τοὺς Ἕλληνας ἀναστάτους ποιῆσαι, διεπρεσβεύσατο πρὸς Καρχηδονίους περὶ κοινοπραγίας καὶ συνέθετο πρὸς αὐτούς, ὥστε αὐτὸν μὲν ἐπὶ τοὺς τὴν Ἑλλάδα 404 κατοικοῦντας Ἕλληνας στρατεύειν, Καρχηδονίους δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις μεγάλας παρασκευάσασθαι δυνάμεις καὶ καταπολεμῆσαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς περὶ 5 Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν οἰκοῦντας. ἀκολούθως οὖν ταῖς συνθήκαις Καρχηδόνιοι μὲν χρημάτων πλῆθος ἀθροίσαντες μισθοφόρους συνῆγον ἕκ τε τῆς Ἰταλίας καὶ Αἰγυπτιακῆς, ἔτι δὲ Γαλατίας καὶ Ἰβηρίας, 15 πρὸς δὲ τούτοις ἕκ τῆς Λιβύης ἀπάσης καὶ τῆς Καρχηδόνος κατέγραφον πολιτικὰς δυνάμεις· τέλος δὲ τριετῆ χρόνον περὶ τὰς παρασκευὰς ἀσχοληθέντες ἤθροισαν πεζῶν μὲν ὑπὲρ τὰς τριάκοντα μυριάδας, 2 ναῦς δὲ διακοσίας. ὁ δὲ Ξέρξης ἀμιλλώμενος πρὸς 20 τὴν τῶν Καρχηδονίων σπουδὴν, ὑπερεβάλετο πάσαις ταῖς παρασκευαῖς τοσοῦτον ὄσον καὶ τῷ πλήθει τῶν ἐθνῶν ὑπερεῖχε Καρχηδονίων. ἤρξατο δὲ ναυπηγεῖσθαι κατὰ πᾶσαν τὴν παραθαλάττιον τὴν ὑπ' αὐτὸν ταττομένην, Αἴγυπτόν τε καὶ Φοινίκην 25 καὶ Κύπρον, πρὸς δὲ τούτοις Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν καὶ Πισιδικὴν, ἔτι δὲ Λυκίαν καὶ Καρίαν καὶ Μυσίαν καὶ Τρῳάδα καὶ τὰς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ

1 τῷ] καὶ τῷ FJK 2 ἀφηγήσασθαι PA 13 πλῆθος χρημάτων v. 19 πεζῶν add. Dind.

πόλεις καὶ τὴν Βιθυνίαν καὶ τὸν Πόντον. ὁμοίως δὲ τοῖς Καρχηδονίοις τριετῆ χρόνον παρασκευασάμενος κατεσκεύασε ναῦς μακρὰς πλείους τῶν χιλιῶν καὶ διακοσίων. συνεβάλετο δὲ αὐτῷ καὶ ὁ 2 5 πατὴρ Δαρεῖος, πρὸ τῆς τελευτῆς παρασκευὰς πεποιημένος μεγάλων δυνάμεων· καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἠττημένος ὑπὸ Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι Δάτιδος ἠγρουμένου, χαλεπῶς διέκειτο πρὸς τοὺς νενικηκότας Ἀθηναίους. ἀλλὰ Δαρεῖος μὲν μέλλον ἤδη διαβαίνειν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἐμεσολαβήθη τελευτήσας, ὁ δὲ Ξέρξης διὰ τε τὴν τοῦ πατρὸς ἐπιβολὴν καὶ τὴν τοῦ Μαρδονίου συμβουλίαν, καθότι προεῖρηται, διέγνω πολεμῆναι τοῖς Ἕλλησιν. ὡς δ' αὐτῷ 3 πάντα τὰ πρὸς τὴν στρατείαν ἠτοιμάστο, τοῖς μὲν 15 ναυαρχοῖς παρήγγειλεν ἀθροῖζειν τὰς ναῦς εἰς Κύμην καὶ Φώκαιαν, αὐτὸς δ' ἕξ ἀπασῶν τῶν σατραπειῶν συναγαγὼν τὰς πεζὰς καὶ ἰππικὰς δυνάμεις, προῆγεν ἕκ τῶν Σούσων. ὡς δ' ἦκεν εἰς Σάρδεῖς, κήρυκας ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, προστάξας εἰς 20 πᾶσας τὰς πόλεις ἰέναι καὶ τοὺς Ἕλληνας αἰτεῖν ὕδωρ καὶ γῆν. τὴν δὲ στρατιάν διελόμενος ἕξα- 4 πέστειλε τοὺς ἱκανοὺς ζεῦξαι μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διασκάψαι δὲ τὸν Ἄθω κατὰ τὸν ἀνχένα τῆς Χερρονήσου, ἅμα μὲν ταῖς δυνάμεσιν ἀσφαλῆ καὶ σύντομον τὴν διέξοδον ποιούμενος, ἅμα δὲ τῷ μεγέθει 25 τῶν ἔργων ἐλπίζων προκαταπλήξασθαι τοὺς Ἕλλη-

2 παρασκευασάμενος PM, -σαμένους cet. 9 ἤδη om. FJK 11 ἐπιβολὴν P 12 τοῦ om. A συμβουλίαν PAL, συμβουλὴν cet. 16 Φώκαιαν P 17 πεζικὰς codices (ut solent; cf. I p. LXIV) 19 κήρυκας] καὶ κήρυκας P 24 μὲν om. v. 26 προκαταπλήξασθαι cod.

νας. οἱ μὲν οὖν πεμφθέντες ἐπὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων ταχέως ἤννου διὰ τὴν πολυχειρίαν τῶν 405
 5 ἐργαζομένων. οἱ δ' Ἕλληνες πυθόμενοι τὸ μέγεθος τῆς τῶν Περσῶν δυνάμεως, ἐξέπεμψαν εἰς Θετταλίαν μυρίους ὀπλίτας τοὺς καταληψομένους τὰς περὶ 5
 τὰ Τέμπη παρόδους· ἠγείτο δὲ τῶν μὲν Λακεδαιμονίων Εὐαίνετος, τῶν δὲ Ἀθηναίων Θεμιστοκλῆς. οὗτοι δὲ πρὸς τὰς πόλεις πρεσβευτὰς ἀποστέλλαντες ἤξιον ἀποστέλλειν στρατιώτας τοὺς κοινῇ φυλάξοντας τὰς παρόδους· ἔσπευδον γὰρ ἀπάσας τὰς 10
 Ἑλληνίδας πόλεις διαλαβεῖν ταῖς προφυλακαῖς καὶ κοινοποιήσασθαι τὸν πρὸς τοὺς Πέρσας πόλεμον.
 6 ἐπεὶ δὲ τῶν Θετταλῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν πλησιοχώρων ταῖς παρόδοις ἔδωκαν οἱ πλείους ὕδωρ τε καὶ γῆν τοῖς ἀφιγμένοις ἀγγέλοις ἀπὸ Ξέρ- 15
 ξου, ἀπογνόντες τὴν περὶ τὰ Τέμπη φυλακὴν ἐπανήλθον εἰς τὴν οἰκίαν.
 3 Χρήσιμον δὲ διορίσαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς τὰ τῶν βαρβάρων ἐλομένους, ἵνα τυγχάνοντες ὀνειδούς ἀπο-
 20 τρέπωσι ταῖς βλασφημίαις τοὺς προδότας γεννησο-
 2 μένους τῆς κοινῆς ἐλευθερίας. Αἰνιᾶνες μὲν οὖν καὶ Δόλοπες καὶ Μηλιεῖς καὶ Περγαῖοι καὶ Μάγνητες μετὰ τῶν βαρβάρων ἐτάχθησαν, ἔτι παρούσης τῆς ἐν τοῖς Τέμπεσι φυλακῆς, Ἀχαιοὶ δὲ Φθιώται καὶ Λοκροὶ καὶ Θετταλοὶ καὶ Βοιωτοὶ οἱ πλείους 25

5 περὶ Hert., ἐπὶ cod. 7 Εὐαίνετος Herod. VII 173] Συνητός cod. 11 περιλαβεῖν v. 15 ἀγγέλοις om. A 16 περὶ Bek., ἐπὶ cod. 20 γεννησομένους vel ἂν γενομένων Reiske, γενομένων cod. 22 Μηλιεῖς Rhod., Μιλήσιοι cod. Περσῖβοι PFJ 23 ἔτι] ἔτι δὲ cod. 24 δὲ] τε καὶ cod., δὲ οἱ Wurm

τούτων ἀπελθόντων ἀπέκλιναν πρὸς τοὺς βαρβάρους. οἱ δ' ἐν Ἴσθμῷ συνεδρούοντες τῶν Ἑλλήνων ἐψη- 3
 φίσαντο τοὺς μὲν ἐθέλοντι τῶν Ἑλλήνων ἐλομένους τὰ Περσῶν δεκατεῦσαι τοῖς θεοῖς, ἐπὰν τῷ πολέμῳ 5
 κρατήσωσι, πρὸς δὲ τοὺς τὴν ἡσυχίαν ἔχοντας ἐκπέμψαι πρέσβεις τοὺς παρακαλέσοντας συναγωνίζεσθαι περὶ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας. ὧν οἱ μὲν 4
 εἶλοντο γνησίως τὴν συμμαχίαν, οἱ δὲ παρήγον ἐφ' ἱκανὸν χρόνον, ἀντεχόμενοι τῆς ἰδίας μόνον ἀσφα- 10
 λείας καὶ καταδοκοῦντες τὸ τοῦ πολέμου τέλος· Ἀργεῖοι δὲ πρέσβεις ἀποστέλλαντες εἰς τὸ κοινὸν συνέδριον ἐπηγγέλλοντο συμμαχεῖν, ἐὰν αὐτοῖς μέρος τι τῆς ἡγεμονίας συγχωρήσωσιν. οἷς οἱ σύν- 5
 ἔθροι διεσάφησαν, εἰ μὲν δεινότερον ἡγοῦνται τὸ στρατηγὸν ἔχειν Ἑλληνα ἢ δεσπότην βάρβαρον, ὁ- 15
 θῶς αὐτοὺς ἔχειν ἡσυχίαν, εἰ δὲ φιλοτιμοῦνται λαβεῖν τὴν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίαν, ἄξια ταύτης δεῖν ἔφασαν αὐτοὺς πεπραχότας ἐπιζητεῖν τὴν τηλικαύτην δόξαν. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν παρὰ Ξέρξου 20
 πρέσβεων ἐπιόντων τὴν Ἑλλάδα καὶ γῆν καὶ ὕδωρ αἰτούντων, αἱ πόλεις ἅπασαι διὰ τῶν ἀποκρίσεων ἀπεδείκνυντο τὴν περὶ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας σπουδήν.
 Ξέρξης δὲ ὡς ἐπύθετο τὸν Ἑλλησπόντον ἐξεῦ- 6
 χθαι καὶ τὸν Ἄθω διεσκάφθαι, προῆγεν ἐκ τῶν 25
 Σάρδεων ἐφ' Ἑλλησπόντου τὴν πορείαν ποιοῦμενος· ὡς δὲ ἦεν εἰς Ἄβυδον, διὰ τοῦ ζεύγματος 406
 τὴν δύναμιν διήγαγεν εἰς τὴν Εὐρώπην. πορευόμενος δὲ διὰ τῆς Θράκης πολλοὺς προσελαμβάνετο

3 ἐθέλοντι P 12 ἐπηγγέλλοντο PF, ἐπηγγέλοντο cet. 20 τῇ Ἑλλάδι cod., corr. Reiske

στρατιώτας καὶ τῶν Θρακῶν καὶ τῶν ὁμόρων τοῦ-
 7 τοις Ἑλλήνων. ὡς δ' ἦκεν εἰς τὸν ὀνομαζόμενον
 Δορίσκον, ἐνταῦθα μετεπέμψατο τὸ ναυτικόν, ὥστε
 ἀμφοτέρως τὰς δυνάμεις εἰς ἓνα τόπον ἀθροίσθη-
 ναί. ἐποιήσατο δὲ καὶ τὸν ἐξετασμὸν τῆς στρατιᾶς 5
 ἀπάσης· ἠριθμῆθησαν δὲ τῆς πεζῆς δυνάμεως μυ-
 ριάδες πλείους τῶν ὀγδοήκοντα, νῆες δὲ αἱ σύμ-
 πασαι μακρὰ πλείους τῶν χιλίων καὶ διακοσίων, καὶ
 τούτων Ἑλληνίδες τριακοσῖαι καὶ εἴκοσι, τὰ μὲν
 πληρώματα τῶν ἀνδρῶν παρεχομένων τῶν Ἑλλήνων, 10
 τὰ δὲ σκάφη τοῦ βασιλέως χορηγοῦντος· αἱ δὲ λοι-
 παὶ πᾶσαι βαρβαρικαὶ κατηριθμοῦντο· καὶ τούτων
 Αἰγύπτιοι μὲν διακοσίας παρέσχοντο, Φοίνικες δὲ
 τριακοσίας, Κίλικες δὲ ὀγδοήκοντα, Πάμφυλοι δὲ
 τετταράκοντα, καὶ Λύκιοι τὰς ἴσας, πρὸς δὲ τοῦ- 15
 τοις Κᾶρες μὲν ὀγδοήκοντα, Κύπριοι δὲ ἑκατὸν καὶ
 8 πενήκοντα. τῶν δὲ Ἑλλήνων ἐπεμψαν Δωριεῖς
 μὲν οἱ πρὸς τῇ Καρίᾳ κατοικοῦντες μετὰ Ροδίων
 καὶ Κῶν τετταράκοντα, Ἴωνες δὲ μετὰ Χίων καὶ
 Σαμίων ἑκατὸν, Αἰολεῖς δὲ μετὰ Λεσβίων καὶ Τε- 20
 νεδίων τετταράκοντα, Ἑλλησπόντιοι δὲ ὀγδοήκοντα
 σὺν τοῖς περὶ τὸν Πόντον κατοικοῦσι, νησιῶται δὲ
 πενήκοντα· τὰς γὰρ νήσους τὰς ἐντὸς Κρανέων
 καὶ Τριοπίου καὶ Σουνίου προσηγμένους ἦν ὁ βα-
 9 σιλεύς. τριήρεις μὲν οὖν τοσαῦται τὸ πλῆθος ὑπῆρ- 25
 χον, ἵππαγωγοὶ δὲ ὀκτακόσῖαι πενήκοντα, αἱ δὲ
 τριημόντοροι τρισχίλια. ὁ μὲν οὖν Ξέρξης περὶ τὸν
 ἐξετασμὸν τῶν δυνάμεων διέτριβε περὶ τὸν Δορίσκον.

5 στρατείας PF 7 τῶν ὀγδ. — πλείους om. A αἱ
 om. v. 9 εἴκοσι] δεκά Wess. 24 Σουνίου v.

Τοῖς δὲ συνέδροις τῶν Ἑλλήνων, ἐπειδὴ πλη- 4
 σίον εἶναι προσαπηγγέλθησαν αἱ τῶν Περσῶν δυ-
 νάμεις, ἔδοξε ταχέως ἀποστέλλειν τὴν μὲν ναυτικὴν
 δύναμιν ἐπ' Ἀρτεμίσιον τῆς Εὐβοίας, εὐθροτον ὄρωσι
 5 τὸν τόπον τοῦτον πρὸς τὴν ἀπάντησιν τῶν πολε-
 μίων, εἰς δὲ τὰς Θερμοπύλας τοὺς ἰκανοὺς ὀπλίτας,
 προκαταληφθέντους τὰς ἐν τοῖς στενοῖς παρόδους
 καὶ κωλύσοντας προάγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τοὺς
 βαρβάρους· ἔσπευδον γὰρ τοὺς τὰ τῶν Ἑλλήνων
 10 προελομένους ἐντὸς περιλαβεῖν καὶ σώζειν εἰς τὸ
 δυνατὸν τοὺς συμμάχους. ἠγείτο δὲ τοῦ μὲν στόλου 2
 παντὸς Εὐρυβιάδης ὁ Λακεδαιμόνιος, τῶν δὲ εἰς
 Θερμοπύλας ἐκπεμφθέντων Λεωνίδης ὁ τῶν Σπαρ-
 τιατῶν βασιλεύς, μέγα φρονῶν ἐπ' ἀνδρεία καὶ
 15 στρατηγία. οὗτος δὲ λαβὼν τὴν ἐξουσίαν ἐπήγγειλε
 χιλίοις μόνον ἐπὶ τὴν στρατείαν ἀκολουθεῖν αὐτῷ.
 τῶν δὲ ἐφόρων λεγόντων ὡς ὀλίγους παντελῶς ἄγει 3
 πρὸς μεγάλην δύναμιν, καὶ προσταττόντων πλείονας
 παραλαμβάνειν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ἐν ἀπορρήτοις ὅτι
 20 πρὸς μὲν τὸ κωλύσαι τοὺς βαρβάρους διελεθεῖν τὰς
 407 παρόδους ὀλίγοι, πρὸς μέντοι γε τὴν πρᾶξιν ἐφ' ἣν
 πορεύονται νῦν πολλοί. αἰνιγματώδους δὲ καὶ ἄσα- 4
 φοῦς τῆς ἀποκρίσεως γενομένης, ἐπρωτάτησαν αὐτὸν
 εἰ πρὸς εὐτελεῆ τινα πρᾶξιν αὐτοὺς ἄγειν διανοεῖται.
 25 ἀπεκρίθη δὲ ὅτι τῷ λόγῳ μὲν ἐπὶ τὴν φυλακὴν
 ἄγει τῶν παρόδων, τῷ δ' ἔργῳ περὶ τῆς κοινῆς

2 προσηγέθησαν Wess. 4 ἐπ' P, ἐπὶ τὸ v. 6 τοὺς
 eras. P 9 βαρβάρους] τὰ περσῶν αἰρουμένων P (in li-
 tura) cf. Her. VII 195 13 Λεωνίδης PAKL 20 μὲν om. P
 22 αἰνιγματώδως . . ἄσαφῶς cod., corr. Dind.

ἐλευθερίας ἀποθανουμένων· ὥστε ἂν μὲν οἱ χίλιοι πορευθῶσιν, ἐπιφανεστέραν ἔσεισθαι τὴν Σπάρτην τούτων τελευτησάντων, ἂν δὲ πανδημεὶ στρατεύσῃσι Λακεδαιμόνιοι, παντελῶς ἀπολείσθαι τὴν Λακεδαίμονα· οὐδένα γὰρ αὐτῶν τολμήσειν φεύγειν, 5 ἵνα τύχη σωτηρίας. τῶν μὲν οὖν Λακεδαιμονίων ἦσαν χίλιοι, καὶ σὺν αὐτοῖς Σπαρτιάται τριακόσιοι, τῶν δ' ἄλλων Ἑλλήνων τῶν ἄμ' αὐτοῖς συνεκπεμ- 6 φθέντων ἐπὶ τὰς Θερμοπύλας τρισχίλιοι. ὁ μὲν οὖν Λεωνίδης μετὰ τετρακισχιλίων προῆγεν ἐπὶ τὰς Θερ- 10 μοπύλας, Λοκροὶ δὲ οἱ πλησίον τῶν παρόδων κατοικοῦντες ἐδεδώκεσαν μὲν γῆν καὶ ὕδωρ τοῖς Πέρσαις, κατεπηγγελμένοι δ' ἦσαν προκαταλήψεσθαι τὰς παρόδους· ὡς δ' ἐπύθοντο τὸν Λεωνίδην ἦκειν εἰς Θερμοπύλας, μετενόησαν καὶ μετέθεντο πρὸς τοὺς 15 Ἑλληνας. ἦκον δὲ εἰς τὰς Θερμοπύλας καὶ Λοκροὶ χίλιοι καὶ Μηλιέων τοσοῦτοι καὶ Φωκίων οὐ πολλὸν λειπόμενοι τῶν χιλίων, ὁμοίως δὲ καὶ Θηβαίων ἀπὸ τῆς ἐτέρας μερίδος ὡς τετρακόσιοι· διεφέροντο γὰρ οἱ τὰς Θήβας κατοικοῦντες πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς 20 πρὸς τοὺς Πέρσας συμμαχίας. οἱ μὲν οὖν μετὰ Λεωνίδου συνταχθέντες Ἕλληνες τοσοῦτοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες διέτριβον περὶ τὰς Θερμοπύλας, ἀναμένοντες τὴν τῶν Περσῶν παρουσίαν.

5 Ξέρξης δὲ μετὰ τὸν ἐξετασμὸν τῶν δυνάμεων 25

1 μὲν οἱ] μὲν μόνοι Reiske 3 στρατεύσῃσι PA 10 Λεωνίδας A 13 κατεπαγγελμένοι P, κατεπαγγελλόμενοι AF 14 Λεωνίδαν JK ἦκειν om. A 15 μετενόησαν — Θερμοπύλας om. P 17 Μηλιέων cod., corr. Palmerius τοσοῦτοι] ἄλλοι τοσοῦτοι Hert. 18 Ἀθηναίων A 22 συν-αχθέντες cod., corr. Wess.

προῆγε μετὰ παντὸς τοῦ στρατεύματος, καὶ μέχρι μὲν Ἀκάνθου πόλεως τῇ περὶ στρατιᾷ πορευομένῳ συμπαρέπλει πᾶς ὁ στόλος, ἐκείθεν δὲ κατὰ τὸν διορυχθέντα τόπον διεκομίσθησαν εἰς τὴν ἐτέραν 5 θάλατταν συντόμως καὶ ἀσφαλῶς. ὡς δ' ἦκεν ἐπὶ 2 τὸν Μηλιακὸν κόλπον, ἐπύθετο τοὺς πολεμίους προκατειληφέναι τὰς παρόδους. διόπερ ἐνταῦθα προσαναλαβὼν τὴν δύναμιν μετεπέμψατο τοὺς ἀπὸ τῆς Εὐρώπης συμμάχους, οὐ πολλὸν λείποντας τῶν εἴκοσι 10 μυριάδων, ὥστ' ἔχειν αὐτὸν τοὺς σύμπαντας οὐκ ἐλάττους τῶν ἑκατὸν μυριάδων χωρὶς τῆς ναυτικῆς δυνάμεως. ὁ δὲ σύμπας ὄχλος τῶν τε ἐν ταῖς μα- 3 κραις ναυσὶν ὄντων καὶ τῶν τὴν ἀγορὰν καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν κομιζόντων οὐκ ἐλάττων ἦν τῶν 15 προειρημένων, ὥστε μηδὲν θαυμαστὸν εἶναι τὸ λεγόμενον ὑπὲρ τοῦ πλήθους τῶν ὑπὸ Ξέρξου συν- 20 αχθέντων· φασὶ γὰρ τοὺς ἀενάους ποταμοὺς διὰ τὴν τοῦ πλήθους συνέχειαν ἐπιλιπεῖν, τὰ δὲ πελάγη τοῖς τῶν νεῶν ἰστίοις κατακαλυφθῆναι. μέγισται 20 μὲν οὖν δυνάμεις τῶν εἰς ἱστορικὴν μνήμην παραδεδομένων αἱ μετὰ Ξέρξου γενόμεναι παραδέδονται. τῶν δὲ Περσῶν κατεστρατοπεδενκῶτων παρὰ τὸν 4 Σπερχειὸν ποταμὸν, ὁ μὲν Ξέρξης ἀπέστειλεν ἀγγέλους εἰς τὰς Θερμοπύλας, τοὺς ἅμα μὲν κατα- 25 σκεψομένους τίνα διάνοιαν ἔχουσι περὶ τοῦ πρὸς αὐτὸν πολέμου· προσέταξε δ' αὐτοῖς παραγγέλλειν,

1 προῆγε Pa, προῆγεν εὐθύς f 2 πορευομένο P, πορευομένου γ., πορευομένη Dind. 6 Μηλιακόν P, κλιακόν A, κλιακόν HL, ἡλιακόν cet. 17 ἀενάους P²FJL 24 μὲν del. Dind. κατασκευομένους] τοὺς τόπους ἅμα δὲ περσομένους add. Madvig

ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης κελεύει τὰ μὲν ὅπλα πάντας ἀποθέσθαι, αὐτοὺς δὲ ἀκινδύνους εἰς τὰς πατρίδας ἀπιέναι καὶ συμμάχους εἶναι Περσῶν· καὶ ταῦτα πράξασιν αὐτοῖς ἐπηγγέλατο δώσειν χώραν τοῖς Ἑλλησι πλείω καὶ βελτίω τῆς νῦν ὑπ' αὐτῶν κατε-
5 χουμένης. οἱ δὲ περὶ τὸν Λεωνίδην ἀκούσαντες τῶν ἀγγέλων ἀπεκρίναντο, ὅτι καὶ συμμαχοῦντες τῷ βασιλεῖ χρησιμώτεροι μετὰ τῶν ὀπλων ἔσονται καὶ πολεμεῖν ἀναγκαζόμενοι μετὰ τούτων γενναιότερον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνιοῦνται· περὶ δὲ τῆς χώ-
10 ρας ἦν ὑπισχυεῖται δώσειν, ὅτι πάτριόν ἐστι τοῖς Ἑλλησι μὴ διὰ κακίαν, ἀλλὰ δι' ἀρετὴν κτᾶσθαι χώραν.

6 Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας παρὰ τῶν ἀγγέλων τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀποκρίσεις προσεκαλέσατο Δημάρα-
15 τον Σπαρτιάτην, ἐκ τῆς πατρίδος πεφηνότα πρὸς αὐτόν, καταγελάσας δὲ τῶν ἀποκρίσεων ἐπηρώτησε τὸν Λάκωνα, Πότερον οἱ Ἕλληνες ὀξύτερον τῶν ἐμῶν ἵππων φεύξονται ἢ πρὸς τηλικαύτας δυνά-
2 μεις παρατάξασθαι τολμήσουσι; τὸν δὲ Δημάρατον 20 εἰπεῖν φασιν ὡς Οὐδ' αὐτὸς σὺ τὴν ἀνδρείαν τῶν Ἑλλήνων ἀγνοεῖς· τοὺς γὰρ ἀφισταμένους τῶν βαρβάρων Ἑλληνικαῖς δυνάμεσι καταπολεμεῖς· ὥστε μὴ νόμιζε τοὺς ὑπὲρ τῆς σῆς ἀρχῆς ἄμεινον τῶν Περ-
σῶν ἀγωνιζομένους ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἐλευθερίας ἤτ-
25 τον κινδυνεύσειν πρὸς τοὺς Πέρσας. ὁ δὲ Ξέρξης καταγελάσας αὐτοῦ προσέταξεν ἀκολουθεῖν, ὅπως

4 χώρας . . . πλείονας καὶ βελτίους P 8 μετὰ] μὲν P
ὀπλων] λοιπῶν P² 11 δώσειν] ὁ βασιλεὺς add. P 15
Δαμάρατον A 17 δὲ] τε Reiske 19 φεύξονται P

ἴδη φεύγοντας τοὺς Λακεδαιμονίους. τὴν δὲ δύ-
3 ναμιν ἀναλαβῶν ἦκεν ἐπὶ τοὺς ἐν Θερμοπύλαις
Ἕλληνας, προτάξας ἀπάντων τῶν ἐθνῶν Μήδους,
εἴτε δι' ἀνδρείαν προκρίνας αὐτοὺς εἴτε καὶ βου-
5 λόμενος ἅπαντας ἀπολέσαι· ἐνῆν γὰρ ἔτι φρόνημα
τοῖς Μήδοις, τῆς τῶν προγόνων ἡγεμονίας οὐ πά-
λαι καταπεπονημένης. συνέβη δὲ ἐν τοῖς Μήδοις 4
εἶναι καὶ τῶν ἐν Μαραθῶνι τετελευτηκότων ἀδελ-
φούς καὶ υἱούς, * νομίζων τούτους ἐκθυμώτατα τι-
10 μωρήσεσθαι τοὺς Ἕλληνας. οἱ μὲν οὖν Μῆδοι
τοῦτον τὸν τρόπον συνταχθέντες προσέπεσον τοῖς
φυλάττουσι τὰς Θερμοπύλας· ὁ δὲ Λεωνίδης εὖ
παρεσκευασμένος συνήγαγε τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ τὸ
409 στενώτατον τῆς παρόδου. γενομένης δὲ μάχης κατ- 7
15 τεράς, καὶ τῶν μὲν βαρβάρων θεατὴν ἔχοντων τῆς
ἀρετῆς τὸν βασιλέα, τῶν δὲ Ἑλλήνων μιμησκούμέ-
νων τῆς ἐλευθερίας καὶ παρακαλουμένων ὑπὸ τοῦ
Λεωνίδου πρὸς τὸν ἀγῶνα, θαυμαστὸν συνέβαινε
γίνεσθαι τὸν κίνδυνον. συστάδην γὰρ οὔσης τῆς 2
20 μάχης καὶ τῶν πληγῶν ἐκ χειρὸς γινομένων, ἔτι δὲ
τῆς συστάσεως πεπνυκωμένης, ἐπὶ πολὺν χρόνον
ἰσόροπος ἦν ἡ μάχη. τῶν δ' Ἑλλήνων ὑπερεχόν-
των ταῖς ἀρεταῖς καὶ τῷ μεγέθει τῶν ἀσπίδων, μὲν
ἐνέδωκαν οἱ Μῆδοι· πολλοὶ μὲν γὰρ αὐτῶν ἔπεσον,
25 οὐκ ὀλίγοι δὲ κατετραυματίσθησαν. τοῖς δὲ Μήδοις
ἐπιτεταγμένοι Κίσσιοι καὶ Σάκαι κατ' ἀρετὴν ἐπί-

8 ἀδελφούς καὶ υἱούς P, συνυπέδειξε [συνυπέταξε Reiske,
συνεπήγετο Bergmann] δὲ τοῖς Μήδοις καὶ τῶν ἐν Μαρα-
θῶνι τετελευτηκότων ἀδελφούς καὶ υἱούς ceteri, itaque del.
Wess. priora συνέβη — τετελευτηκότων 9 νομίζων τούτους]
οὓς ἐνόμιζεν concilio τιμωρήσασθαι PAJKL

λεκτοὶ διεδέξαντο τὴν μάχην, καὶ νεοχμοὶ πρὸς δια-
 πεπονημένους συμβαλόντες ὀλίγον μὲν χρόνον ὑπέ-
 3 μενον τὸν κίνδυνον, κτεινόμενοι δ' ὑπὸ τῶν περὶ
 τὸν Λεωνίδην καὶ βιασθέντες ὑπεχώρησαν· ἀπίσι
 γὰρ καὶ πέλταις μικραῖς οἱ βάρβαροι χρώμενοι κατὰ
 5 μὲν τὰς εὐρυχωρίας ἐπλεονέκτου, εὐκίνητοι γινόμε-
 νοι, κατὰ δὲ τὰς στενοχωρίας τοὺς μὲν πολεμίους
 οὐκ εὐχερῶς ἐτίτρωσκον, συμπεφραγμένους καὶ με-
 γάλαις ἀπίσι σκεπαζομένους ὅλον τὸ σῶμα, αὐτοὶ
 δὲ διὰ τὰς κορυφότητας τῶν σκεπαστηρίων ὄπλων
 10 4 ἐλαττούμενοι πυκνοῖς τραύμασι περιέπιπτον. τέλος
 δὲ ὁ Ξέρξης ὄρων πάντα μὲν τὸν περὶ τὰς παρό-
 δους τόπον νεκρῶν ἐστρωμένον, τοὺς δὲ βαρβάρους
 οὐχ ὑπομένοντας τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀρετάς, προσ-
 15 ἐπέμψε τοὺς τῶν Περσῶν ἐπιλέκτους, ὀνομαζομένους
 ἀθανάτους καὶ δοκοῦντας ταῖς ἀνδραγαθίαις πρω-
 τεύειν τῶν συστρατευομένων. ὡς δὲ καὶ οὗτοι
 βραχὺν ἀντιστάντες χρόνον ἔφυγον, τότε μὲν τῆς
 νυκτὸς ἐπιλαβούσης διελύθησαν, παρὰ μὲν τοῖς βαρ-
 20 βάρους πολλῶν ἀνηρημένων, παρὰ δὲ τοῖς Ἑλλησιν
 8 ὀλίγων πεπτωκῶν. τῇ δ' ὑστεραία Ξέρξης μὲν,
 παρὰ προσδοκίαν αὐτῷ τῆς μάχης λαβούσης τὸ τέ-
 λος, ἐξ ἀπάντων τῶν ἔθνῶν ἐπέλεξε τοὺς δοκοῦντας
 ἀνδρεῖα καὶ θράσει διαφέρειν, καὶ πολλὰ δεηθεὶς
 αὐτῶν προεῖπεν, ὅτι βιασαμένοις μὲν αὐτοῖς τὴν
 25 εἴσοδον δωρεὰς ἀξιολόγους δώσει, φεύγουσι δὲ θά-
 2 νατος ἔσται τὸ πρόστιμον. τούτων δὲ μετὰ μεγάλης

1 πεπονημένους Wess., καταπεπονημένους Dind. 2 μὲν
 om. P 12 ὄρων P (ut Stephanus coniecit), om. cet. 25
 προσεῖπεν v. μὲν om. v.

συστροφῆς καὶ βίας ἐπιφραζάντων τοῖς Ἑλλησιν, οἱ
 περὶ Λεωνίδην τότε συμφράξαντες καὶ τείχει παρα-
 πλησίαν ποιησάμενοι τὴν σύστασιν ἐκθύμως ἠγωνί-
 ζοντο. ἐπὶ τοσοῦτο δὲ προέβησαν ταῖς προθυμίαις,
 5 ὥστε τοὺς εἰωθότας ἐκ διαδοχῆς μεταλαμβάνειν τῆς
 μάχης οὐ συνεχώρησαν, ἀλλὰ τῇ συνεχείᾳ τῆς κακο-
 παθείας περιγενόμενοι πολλοὺς ἀνήρουν τῶν ἐπι-
 λέκτων βαρβάρων. ἐνημερεύοντες δὲ τοῖς κινδύνοις
 3 ἡμιλλῶντο πρὸς ἀλλήλους· οἱ μὲν γὰρ πρεσβύτεροι
 410 πρὸς τὰς τῶν νέων ἀκμᾶς παρεβάλλοντο, οἱ δὲ νε-
 10 ώτεροι πρὸς τὰς τῶν πρεσβυτέρων ἐμπειρίας τε καὶ
 δόξας ἡμιλλῶντο. τέλος δὲ φευγόντων καὶ τῶν ἐπι-
 λέκτων, οἱ τὴν ἐπιτεταγμένην στάσιν ἔχοντες τῶν
 βαρβάρων συμφράξαντες οὐκ εἶον φεύγειν τοὺς
 15 ἐπιλέκτους· διόπερ ἠναγκάζοντο πάλιν ἀναστρέφειν
 καὶ μάχεσθαι. ἀπορομένου δὲ τοῦ βασιλέως καὶ
 νομίζοντος μηδένα τολμήσειν ἐτι μάχεσθαι, ἤκε πρὸς
 αὐτὸν Τραχίνιος τις τῶν ἐγχωρίων, ἐμπειροῦ ὢν
 τῆς ὄρεινῆς χώρας. οὗτος τῷ Ξέρξει προσελθὼν
 20 ἐπηγγέλατο διὰ τινος ἀτραποῦ στενῆς καὶ παρα-
 κρήμινος τοὺς Πέρσας ὀδηγήσειν, ὥστε γενέσθαι
 τοὺς συνελθόντας αὐτῷ κατόπιν τῶν περὶ τὸν Λεω-
 νίδην, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ περιληφθέντας αὐτοὺς
 εἰς τὸ μέσον ὁράδως ἀναιρεθήσεσθαι. ὁ δὲ βασι-
 5 25 λέως περιχαρῆς ἐγένετο, καὶ τιμήσας δωρεαῖς τὸν
 Τραχίνιον συνεξέπεμψεν αὐτῷ στρατιώτας διςμυ-

4 προσέβησαν P¹AFJLM 8 ἐνημερεύοντες cod., corr.
 Dind. 10 πρὸς del. Wess. 17 μάχεσθαι] τοῖς Ἑλλησιν add. P 22 συν-
 X 21, 2) 17 μάχεσθαι] τοῖς Ἑλλησιν add. P 22 συν-
 ἐξελθόντας Dind. 23 αὐτοὺς om. P

ρίους νυκτός. τῶν δὲ παρὰ τοῖς Πέρσαις τις ὄνομα Τυρρασιτιάδας, τὸ γένος ὦν Κυμαῖος, φιλόκαλος δὲ καὶ τὸν τρόπον ὦν ἀγαθός, διαδράς ἐκ τῆς τῶν Περσῶν παρεμβολῆς νυκτός ἦκε πρὸς τοὺς περὶ τὸν Λεωνίδαην, καὶ τὰ περὶ τὸν Τραχίνιον ἀγροοῦσιν ἐδήλωσεν.

9 Ἀκούσαντες δ' οἱ Ἕλληνες συνήδρευσαν περὶ μέσας νύκτας καὶ ἐβουλεύοντο περὶ τῶν ἐπιφερομένων κινδύνων. ἔνιοι μὲν οὖν ἔφασαν δεῖν παραχοῆμα καταλιπόντας τὰς παρόδους διασώζεσθαι πρὸς τοὺς συμμάχους· ἀδύνατον γὰρ εἶναι τοῖς μείνασι τυχεῖν σωτηρίας· Λεωνίδης δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων φιλοτιμούμενος αὐτῷ τε δόξαν περιθεῖναι μεγάλην καὶ τοῖς Σπαρτιάταις, προσέταξε τοὺς μὲν ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας ἀπιέναι καὶ σώξαι ἑαυτούς, ἵνα κατὰ τὰς ἄλλας μάχας συναγωνίζωνται τοῖς Ἕλλησιν, αὐτούς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ἔφησε δεῖν μένειν καὶ τὴν φυλακὴν τῶν παρόδων μὴ λιπεῖν· πρέπει γὰρ τοὺς ἡγουμένους τῆς Ἑλλάδος ὑπὲρ τῶν πρωτείων ἀγωνιζομένους ἀποθνήσκειν ἐτοιμῶς. εὐθύς οὖν οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἀπηλλάγησαν, ὁ δὲ Λεωνίδης μετὰ τῶν πολιτῶν ἥρωικὰς πράξεις καὶ παραδόξους ἐπετελέσατο. ὀλίγων δ' ὄντων Λακεδαιμονίων, Θεσπιεῖς γὰρ μόνους παρακατέσχε, καὶ τοὺς σύμπαντας ἔχων οὐ πλείους τῶν πεντακοσίων, ἔτοιμος ἦν ὑποδέξασθαι τὸν ὑπὲρ

2 Τυρρασιτιάδας v. 17 αὐτούς δὲ τοὺς P¹, τοὺς δὲ P²; αὐτὸς δὲ τοὺς HJK 21 ἐτοιμῶς ἀποθνήσκειν γ. 24 Λακεδαιμονίων] τῶν (ἀναμενόντων vel) ἀπολειμμένων conicio (cf. 5, 9, 4 et 11, 63, 4) 26 ὑποδέξασθαι PF¹, ἀποδ. cet.

τῆς Ἑλλάδος θάνατον. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν μετὰ τοῦ Τραχίνιου Πέρσαις περιελθόντες τὰς δυσχωρίας ἄφνω τοὺς περὶ τὸν Λεωνίδαην ἀπέλαβον εἰς τὸ μέσον, οἱ δ' Ἕλληνες τὴν μὲν σωτηρίαν ἀπογνόντες, τὴν δ' εὐδοξίαν ἐλόμενοι, μιᾷ φωνῇ τὸν ἡγούμενον ἤξιον ἄγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, πρὶν ἢ γνῶναι τοὺς Πέρσας τὴν τῶν ἰδίων περιόδον. Λεωνίδης δὲ τὴν ἐτοιμότητα τῶν στρατιωτῶν ἀποδεξάμενος, τοῦτοις παρήγγειλε ταχέως ἀριστοποιεῖσθαι, ὡς ἐν ἄδου δειπνησομένους· αὐτὸς δ' ἀκολουθῶς τῇ παραγγελίᾳ τροφὴν προσηνέγκατο, νομίζων οὕτω δύνησθαι πολλὸν χρόνον ἰσχύειν καὶ φέρειν τὴν ἐν τοῖς κινδύνοις ὑπομονήν. ἐπεὶ δὲ συντόμως ἀναλαμβάνοντες αὐτοὺς ἐτοιμοὶ πάντες ὑπήρξαν, παρήγγειλε τοῖς στρατιώταις εἰσπεσόντας εἰς τὴν παρεμβολὴν φονεῦναι τοὺς ἐντυγχάνοντας καὶ ἐπ' αὐτὴν ὀρμηθεῖν τὴν τοῦ βασιλέως σιγήν. οὗτοι μὲν οὖν ἀκολουθῶς ταῖς παραγγελίαις συμφράξαντες νυκτός εἰσέπεσον εἰς τὴν τῶν Περσῶν στρατοπεδείαν, προκαθηγνομένου τοῦ Λεωνίδου· οἱ δὲ βάρβαροι διὰ τε τὸ παράδοξον καὶ τὴν ἄγνοιαν μετὰ πολλοῦ θορύβου συνέτρεχον ἐκ τῶν σιγῶν ἀτάκτως, καὶ νομίσαντες τοὺς μετὰ τοῦ Τραχίνιου πορευομένους ἀπολωλέναι καὶ τὴν δύναμιν ἄπασαν τῶν Ἑλλήνων παρεῖναι, κατεπλήγησαν. διὸ καὶ πολλοὶ μὲν ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Λεωνίδαην ἀνηροῦντο, πλείους δὲ ὑπὸ τῶν ἰδίων ὡς ὑπὸ πολεμίων διὰ τὴν ἄγνοιαν ἀπώ-

10 δειπνησομένους Cobet (cf. Plut. Mor. 225 d) 11 νομίζων οὕτω P, οὕτω AH, οὕτω γὰρ cet. 17 οὖν om. a 27 ἀπώλλυντο Dind.

λοντο. ἢ τε γὰρ νῦν ἀφῆρεῖτο τὴν ἀληθινὴν ἐπί-
γνωσιν, ἢ τε ταραχὴ καθ' ὅλην οὖσα τὴν στρατο-
πεδείαν εὐλόγως πολὺν ἐποίει φόνον· ἔκτεινον γὰρ
ἀλλήλους, οὐ διδούσης τῆς περιστάσεως τὸν ἐξε-
τασμὸν ἀκριβῆ διὰ τὸ μήτε ἠγεμόνος παραγγελίαν
μήτε συνθήματος ἐρώτησιν μήτε ὅλως διανοίας κα-
τάστασιν ὑπάρχειν. εἰ μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς ἔμεινεν
ἐπὶ τῆς βασιλικῆς σκηνῆς, φερόμενος ἂν καὶ αὐτὸς ὑπὸ
τῶν Ἑλλήνων ἀνήρητο καὶ ὁ πόλεμος ἅπας ταχείας
ἂν ἐτετεύχει καταλύσεως· νῦν δ' ὁ μὲν Ξέρξης ἦν
ἐκπεπηδηκὼς πρὸς τὴν ταραχὴν, οἱ δ' Ἕλληνες εἰσ-
πεσόντες εἰς τὴν σκηνὴν τοὺς ἐγκαταληφθέντας ἐν
αὐτῇ σχεδὸν ἅπαντας ἐφόνευσαν. τῆς δὲ νυκτὸς
καθεστῶσης ἐπλανῶντο καθ' ὅλην τὴν παρεμβολὴν
ζητοῦντες τὸν Ξέρξην εὐλόγως· ἡμέρας δὲ γενομέ-
νης καὶ τῆς ὅλης περιστάσεως δηλωθείσης, οἱ μὲν
Πέρσαι θεωροῦντες ὀλίγους ὄντας τοὺς Ἕλληνας,
κατεφρόνησαν αὐτῶν, καὶ κατὰ στόμα μὲν οὐ συν-
επλέκοντο, φοβούμενοι τὰς ἀρετὰς αὐτῶν, ἐκ δὲ
τῶν πλαγίων καὶ ἐξόπισθεν περιστάμενοι καὶ παν-
ταχόθεν τοξεύοντες καὶ ἀκοντίζοντες ἅπαντας ἀπέ-
κτειναν. οἱ μὲν οὖν μετὰ Λεωνίδου τὰς ἐν Θερ-
μοπύλαις παρόδους τηροῦντες τοιοῦτον ἔσχον τοῦ
βίου τὸ τέλος.

11 Ὡν τὰς ἀρετὰς τίς οὐκ ἂν θαυμάσειεν; οἵτινες
μᾶλλον γινώμη χρησάμενοι τὴν μὲν ἀφωρισμένην τάξιν
ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἔλιπον, τὸν ἑαυτῶν δὲ βίου

1 ἀφῆρητο v. 9 ἀφῆρεῖτο v. 12 ἐγκαταλειφθέντας
cod., corr. Dind. 13 νυκτός] ἀσελήνον vel σκοτεινῆς add.
Dind.

προθύμως ἐπέδωκαν εἰς τὴν κοινὴν τῶν Ἑλλήνων
σωτηρίαν, καὶ μᾶλλον εἴλοντο τελευτᾶν καλῶς ἢ
ζῆν αἰσχροῶς. καὶ τὴν τῶν Περσῶν δὲ κατάπληξιν
οὐκ ἂν τις ἀπιστήσαι γενέσθαι. τίς γὰρ ἂν τῶν
βαρβάρων ὑπέλαβε τὸ γεγενημένον; τίς δ' ἂν προσ-
εδόκησεν ὅτι πεντακόσιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες ἐτόλ-
μησαν ἐπιθέσθαι ταῖς ἑκατὸν μυριάσι; διὸ καὶ τίς
οὐκ ἂν τῶν μεταγενεστέρων ζηλώσει τὴν ἀρετὴν
τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες τῷ μεγέθει τῆς περιστάσεως
κατεσχημένοι τοῖς μὲν σώμασι κατεπονήθησαν, ταῖς
δὲ ψυχαῖς οὐκ ἠττήθησαν; τοιγαροῦν οὗτοι μόνοι
τῶν μνημονουμένων κρατηθέντες ἐνδοξότεροι γε-
ρόνασι τῶν ἄλλων τῶν τὰς καλλίστας νίκας ἀπε-
νηνεγμένων. χρεὴ γὰρ οὐκ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων
κρίνειν τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας, ἀλλ' ἐκ τῆς προαι-
ρέσεως· τοῦ μὲν γὰρ ἡ τύχη κυρία, τοῦ δ' ἡ προ-
αίρεσις δοκιμάζεται. τίς γὰρ ἂν ἐκείνων ἀμείνους
ἀνδρας κρίνειεν, οἵτινες οὐδὲ τῷ χιλιοστῷ μέρει
τῶν πολεμίων ἴσοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες ἐτόλμησαν
τοῖς ἀπιστοῦμένοις πλήθει παρατάξει τὴν ἑαυτῶν
ἀρετὴν; οὐ κρατήσιν τῶν τοσοῦτων μυριάδων ἐλ-
πίζοντες, ἀλλ' ἀνδραγαθία τοὺς πρὸ αὐτῶν ἅπαν-
τας ὑπερβαλεῖν νομίζοντες, καὶ τὴν μὲν μάχην αὐ-
τοῖς εἶναι κρίνοντες πρὸς τοὺς βαρβάρους, τὸν
ἀγῶνα δὲ καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν ἀριστείων κρίσιν πρὸς
ἅπαντας τοὺς ἐπ' ἀρετῇ θαυμαζομένους ὑπάρχειν.

4 ἀπιστήσαι] μεγίστην add. Madvig 6 τολμήσειεν
Dind. 15 προαιρέσεως] ἐπιβολῆς Dind. ex XXVI 24, 2 (cf.
Floril. Vatic. II 568 Mai) 16 αὐτῇ ἢ προαίρεσις vel ἢ φρόνησις
conicio, ἢ προθυμία Wurm 23 ἐν αὐτοῖς FMK, ἑαυτοῖς
Eich.

4 μόνοι γὰρ τῶν ἐξ αἰῶνος μνημονευομένων εἴλοντο
 μᾶλλον τηρεῖν τοὺς τῆς πόλεως νόμους ἢ τὰς ἰδίας
 ψυχάς, οὐ δυσφοροῦντες ἐπὶ τῷ μεγίστους ἑαυτοῖς
 ἐφρεστάναι κινδύνους, ἀλλὰ κρίνοντας εὐκταϊότατον
 εἶναι τοῖς ἀρετῆν ἀσκοῦσι τοιοῦτων ἀγῶνων τυγ- 5
 5 γάνειν. δικαίως δ' ἂν τις τούτους καὶ τῆς κοινῆς
 τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας αἰτίους ἡγήσαστο ἢ τοὺς
 ὕστερον ἐν ταῖς πρὸς Ξέρξην μάχαις νικήσαντας·
 τούτων γὰρ τῶν πράξεων μνημονεύοντες οἱ μὲν
 βάρβαροι κατεπλάγησαν, οἱ δὲ Ἕλληνας παρωξύν- 10
 6 θησαν πρὸς τὴν ὁμοίαν ἀνδραγαθίαν. καθόλου δὲ
 μόνοι τῶν πρὸ ἑαυτῶν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀρε-
 τῆς εἰς ἀθανασίαν μετήλλαξαν. διόπερ οὐχ οἱ τῶν
 ἱστοριῶν συγγραφεῖς μόνον, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ τῶν
 ποιητῶν καθύμνησαν αὐτῶν τὰς ἀνδραγαθίας· ὧν 15
 γέγονε καὶ Σιμωνίδης, ὁ μελοποιός, ἄξιον τῆς ἀρε-
 τῆς αὐτῶν ποιήσας ἐγκώμιον, ἐν ᾧ λέγει

τῶν ἐν Θερμοπύλαις θανόντων
 εὐκλεῆς μὲν ἂ τύχα, καλὸς δ' ὁ πότμος,
 βωμὸς δ' ὁ τάφος, πρὸ γῶων δὲ μνᾶστις, ὁ δ' οἶτος 20
 ἔπαινος.

ἐντάφιον δὲ τοιοῦτον οὐτ' εὐρῶς
 οὐθ' ὁ πανδαμάτωρ ἀμαυρώσει χρόνος ἀνδρῶν
 ἀγαθῶν.

ὁ δὲ σηκὸς οἰκέταν εὐδοξίαν Ἑλλάδος εἴλετο. 25

4 ἀλλὰ] ἀλλ' ὡς P 14 μόνον Dind., μόνοι cod. πολ-
 λοι καὶ P, καὶ πολλοὶ A, καὶ πολλοὶ καὶ cet. 17 ἐν
 om. P 20 πρὸ γῶων Eich., προγόνων cod. μνάστις
 P οἶκος Jacobs 24 ἀνδρῶν δ' ἀγαθῶν ὅδε Bergk 25
 οἰκέταν cod., corr. Schneidewin εἴλετο cod.

μαρτυρεῖ δὲ Λεωνίδας ὁ Σπάρτας βασιλεὺς,
 ἀρετᾶς μέγαν λειοπῶς κόσμον ἀέναόν τε κλέος.

Ἡμεῖς δὲ ἀρκούντως περὶ τῆς τούτων τῶν ἀν- 12
 δρῶν ἀρετῆς εἰρηκότες ἐπάνειμεν ἐπὶ τὰ συνεχῆ τοῖς
 5 εἰρημένοις. Ξέρξης γὰρ τῶν παρόδων τὸν εἰρημέ-
 νον τρόπον κρατήσας καὶ κατὰ τὴν παροιμίαν τὴν
 413 Καδμείαν νίκην νενικηκώς, ὀλίγους μὲν τῶν πολε-
 μίων ἀνείλε, πολλαπλασίους δὲ τῶν ἰδίων ἀπώλε-
 σεν. ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν παρόδων ἐκυρίευσεν, τῶν
 10 κατὰ τὴν θάλατταν ἀγῶνων ἐκρινε λαμβάνειν πεί-
 ραν. εὐθύς οὖν τὸν ἀφηγούμενον τοῦ στόλου Με- 2
 γαβᾶτην προσκαλεσάμενος διεκελεύσατο πλεῖν ἐπὶ
 τὸ τῶν Ἑλλήνων ναυτικὸν καὶ πειρᾶσθαι παντὶ τῷ
 στόλῳ ναυμαχεῖν πρὸς τοὺς Ἕλληνας. ὁ δὲ ταῖς 3
 15 τοῦ βασιλέως παραγγελίαις ἀκολουθῶν ἐκ Πύδνης
 τῆς Μακεδονικῆς ἀνήχθη παντὶ τῷ στόλῳ, καὶ κα-
 τέπλευσε τῆς Μαγνησίας πρὸς ἄκραν τὴν ὀνομαζο-
 μένην Σηπιάδα. ἐνταῦθα δὲ μεγάλου πνεύματος
 ἐπιγενομένου ἀπέβαλε ναὺς μακρὰς [τριήρεις] μὲν
 20 ὑπὲρ τὰς τριακοσίας, ἵππαγωγούς δὲ καὶ τῶν ἄλλων
 παμπληθεῖς. λήξαντος δὲ τοῦ πνεύματος ἀναχθεῖς
 κατέπλευσεν εἰς Ἀφέτας τῆς Μαγνησίας. ἐκεῖθεν
 δὲ διακοσίας τριήρεις ἐξέπεμψε, προστάξας τοῖς ἡγε-
 μόσι περιπλεῦσαι καὶ τὴν Εὐβοίαν δεξιὰν λαβόντας
 25 κυκλώσασθαι τοὺς πολεμίους. οἱ δ' Ἕλληνας ὄρ- 4
 μουν μὲν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῆς Εὐβοίας, εἶχον δὲ τὰς
 πάσας τριήρεις διακοσίας καὶ ὀγδοήκοντα· καὶ τού-

1 δὲ] δὲ καὶ Bergk 2 ἀένναόν PA 7 καδμείαν P
 19 τριήρεις del. Dind. 23 διακοσίας P (Herod. VIII 7),
 τριακοσίας v.

των ἦσαν τῶν μὲν Ἀθηναίων ἑκατὸν καὶ τετρα-
 ράκοντα, αἱ δὲ λοιπαὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. τού-
 των δὲ ναύαρχος μὲν ἦν Εὐρυβιάδης ὁ Σπαρτιάτης,
 διόκει δὲ τὰ περὶ τὸν στόλον Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθη-
 ναῖος· οὗτος γὰρ διὰ σύνεσιν καὶ στρατηγίαν με-
 5 γάλῃ ἀποδοχῆς ἐτύγγανεν οὐ μόνον ἐν τοῖς κατὰ
 τὸ ναυτικὸν Ἑλλησιν, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτῷ τῷ Εὐ-
 ρυβιάδῃ, καὶ πάντες τούτῳ προσέχοντες προθύμως
 6 ὑπήκουον. προτεθείσης δὲ βουλῆς ἐν τοῖς τῶν νεῶν
 ἡγεμόσι περὶ τῆς ναυμαχίας, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες 10
 τὴν ἡσυχίαν ἔκριναν ἔχειν καὶ τὸν ἐπίπλου τῶν
 πολεμίων ἀναδέχεσθαι, μόνος δὲ Θεμιστοκλῆς τὴν
 ἐναντίαν ἀπεφήνατο γνώμην, διδάσκων ὅτι συμ-
 φέροι παντὶ τῷ στόλῳ συντεταγμένῳ πλεῖν ἐπὶ τοῖς
 πολεμίοις· οὕτω γὰρ αὐτοὺς πλεονεκτῆσειν ἀθρόαις 15
 ταῖς ναυσὶν ἐπιπλέοντας τοῖς διὰ τὴν ταραχὴν διε-
 σπασμένῃν ἔχουσι τὴν τάξιν, ὡς ἂν ἐκ πολλῶν καὶ
 διεστηκότων λιμένων ἐκπλέουσι. τέλος δὲ κατὰ τὴν
 Θεμιστοκλέους κρίσιν οἱ Ἕλληνες παντὶ τῷ στόλῳ
 6 τοῖς πολεμίοις ἐπέπλευσαν. τῶν δὲ βαρβάρων ἐκ 20
 πολλῶν λιμένων ἀναγομένων, τὸ μὲν πρῶτον οἱ
 περὶ τὸν Θεμιστοκλέα διεσπαρμένοι τοῖς Πέρσαις
 συμπλεκόμενοι πολλὰς μὲν ναῦς κατέδυσαν, οὐκ
 ὀλίγας δὲ φυγεῖν ἀναγκάσαντες μέχρι τῆς γῆς κα-
 τεδίωξαν· μετὰ δὲ ταῦτα παντὸς τοῦ στόλου συν- 25
 αχθέντος καὶ γενομένης ναυμαχίας ἰσχυρᾶς, μέρει

1 *ἦσαν τῶν] ἦσαν αὐτῶν cod. 9 ἐπήκουον P 13
 ἀπεφήνατο Dind., ἀπεκρίνατο cod. 14 παντὶ Dind. (c.
 22, 1), αἰεὶ cod.; ὅτι αἰεὶ τῷ στόλῳ συμφέροι FJK 22 διεσπαρ-
 μένοι v.

414 μὲν τῶν νεῶν ἑκάτεροι ἐπροτέρησαν, οὐδέτεροι
 δὲ ὀλοσχερεῖ νίκη πλεονεκτῆσαντες νυκτὸς ἐπιλα-
 βούσης διελύθησαν.

Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν χειμῶν ἐπιγενομένου 13
 5 μέγας πολλὰς ἐκτὸς τοῦ λιμένος ὁμοῦσας τῶν νεῶν
 διέφθειρεν, ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι
 τῶν Ἑλλήνων, ἵνα τοῦ πλήθους τῶν βαρβαρικῶν
 νεῶν ταπεινωθέντος ἀντίπαλος ἢ τῶν Ἑλλήνων δύ-
 ναμις γένηται καὶ πρὸς τὰς ναυμαχίας ἀξιόχρεως
 10 διόπερ οἱ μὲν Ἕλληνες αἰεὶ μᾶλλον ἐθάρρουν, οἱ δὲ
 βάρβαροι αἰεὶ πρὸς τοὺς κινδύνους ἐγίνοντο δειλό-
 τεροι. οὐ μὴν ἀλλ' ἀναλαβόντες ἑαυτοὺς ἐκ τῆς
 ναυαγίας ἀπάσαις ταῖς ναυσὶν ἀνήχθησαν ἐπὶ τοὺς
 πολεμίους. οἱ δ' Ἕλληνες, προσγενομένων αὐτοῖς 2
 15 τριῶν πεντήκοντα Ἀττικῶν, ἀντιπαρετάχθησαν
 τοῖς βαρβάροις. ἦν δ' αὐτῶν ἡ ναυμαχία παρα-
 πλήσιος ταῖς περὶ τὰς Θερμοπύλας μάχαις· οἱ μὲν
 γὰρ Πέρσαις διεγνώκεσαν βιάσασθαι τοὺς Ἕλληνας
 καὶ τὸν Εὐριπον διεκπλεῦσαι, οἱ δ' Ἕλληνες ἐμ-
 20 φρόξαντες τὰ στενὰ προεμάχοντο τῶν ἐντὸς τῆς
 Εὐβοίας συμμαχοῦντων. γενομένης δὲ ναυμαχίας
 ἰσχυρᾶς πολλὰ νῆες παρ' ἀμφοτέρων διεφθάρησαν,
 καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἠναγκάσθησαν ἀνακάμπτειν
 ἐπὶ τοὺς οἰκίους λιμένας. ἀριστεῦσαι δὲ ἐν ἀμ-
 25 φοτέραις ταῖς ναυμαχίαις φασὶ παρὰ μὲν τοῖς Ἑλ-
 λησιν Ἀθηναίους, παρὰ δὲ τοῖς βαρβάροις Σιδω-
 νίους. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ Ἕλληνες ἀκούσαντες τὰ 3

1 προτέρησαν cod. (semper) 7 Ἑλληνικῶν Madvig
 12 αὐτοῖς v. 20 προεμάχοντο P, om. v. 22 ναῦς cod.
 ἀμφοτέροις malim

περὶ Θερμοπύλας γενόμενα, πυθόμενοι δὲ καὶ τοὺς Πέρσας περὶ προάγειν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἠθύμησαν· διόπερ ἀποπλεύσαντες εἰς Σαλαμίνα διέτριβον ἐν-
 4 ταῦθα. οἱ δ' Ἀθηναῖοι θεωροῦντες πανδημεὶ κινδυνεύοντας τοὺς ἐν ταῖς Ἀθήναις, τέκνα [μὲν] καὶ 5
 γυναῖκας καὶ τῶν ἄλλων χρησίμων ὅσα δυνατὸν ἦν εἰς τὰς ναῦς ἐνθέντες διεκόμισαν εἰς Σαλαμίνα.
 5 ὁ δὲ τῶν Περσῶν ναύαρχος πυθόμενος τὸν τῶν πολεμίων ἀπόπλου, κατήρην εἰς τὴν Εὐβοίαν μετὰ παντὸς τοῦ στόλου, καὶ τὴν τῶν Ἰστιαίων πόλιν 10
 βία χειρωσάμενος καὶ διαρπάσας τὴν χώραν αὐτῶν ἐδήλωσεν.

14 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ξέρξης ἀπὸ τῶν Θερμοπυλῶν ἀναξεύξας προῆγε διὰ τῆς Φωκέων χώρας, πορθῶν μὲν τὰς πόλεις, καταφθείρων δὲ τὰς 15
 ἐπὶ τῆς χώρας κτήσεις. οἱ δὲ Φωκεῖς τὰ τῶν Ἐλληνῶν ἠρημένοι, καὶ θεωροῦντες αὐτοὺς οὐκ ἀξιόμαχους ὄντας, τὰς μὲν πόλεις ἀπάσας ἐξέλιπον πανδημεί, πρὸς δὲ τὰς δυσχωρίας τὰς ἐν τῷ Παρνασσῷ
 2 κατέφυγον. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς τὴν μὲν τῶν 20
 Δωριέων χώραν διεξίων οὐδὲν ἠδίκηι· συννεμάχου γὰρ Πέρσας· αὐτοῦ δὲ μέρος μὲν τῆς δυνάμεως ἀπέλιπε, καὶ προσέταξεν εἰς Δελφοὺς ἰέναι καὶ τὸ μὲν τέμενος τοῦ Ἀπόλλωνος ἐμπρῆσαι, τὰ δὲ ἀναθήματα συλῆσαι, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν ἄλλων βαρβάρων 415
 προελθὼν εἰς τὴν Βοιωτίαν κατεστρατοπέδενσεν. 25

5 μὲν del. Dind., f. τε 6 καὶ τῶν P (c. 23, 5), τῶν τε v.
 9 κατήρην — στόλου καὶ om. F, κατήρην — χειρωσάμενος om. M
 10 Ἰστιαίων P, Ἰστιαίων v. 16 τὰ Rhod., μετὰ cod.
 17 αὐτοὺς PAF, αὐτοὺς cet. 19 παρνασσῷ PFJ 22 αὐτοῦ Reiske, αὐτὸς cod. τῆς add. Dind.

οἱ δ' ἐπὶ τὴν σύλησιν τοῦ μαντείου πεμφθέντες 3
 προῆλθον μὲν μέχρι τοῦ ναοῦ τῆς Προναίας Ἀθη-
 νῆς, ἐνταῦθα δὲ παραδόξως ὕμνων μεγάλων καὶ
 κεραννῶν πολλῶν ἐκ τοῦ περιέχοντος πεσόντων,
 5 πρὸς δὲ τούτοις τῶν χειμῶνων πέτρας μεγάλας
 ἀπορορξάντων εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν βαρβάρων,
 συνέβη διαφθαρεῖν συχνὸς τῶν Περσῶν, πάντας
 δὲ καταπλῆγόντας τὴν τῶν θεῶν ἐνέργειαν φυγεῖν
 ἐκ τῶν τόπων. τὸ μὲν οὖν ἐν Δελφοῖς μαντεῖον 4
 10 δαιμονία τιμὴ προνοία τὴν σύλησιν διέφυγεν· οἱ δὲ
 Δελφοὶ τῆς τῶν θεῶν ἐπιφανείας ἀθάνατον ὑπό-
 μνημα καταλιπεῖν τοῖς μεταγενεστέροις βουλόμενοι,
 τρόπαιον ἔστησαν παρὰ τὸ τῆς Προναίας Ἀθηνῆς
 ἱερὸν, ἐν ᾧ τόδε τὸ ἔλεγειον ἐνέγραψαν,
 15 μνάμα τ' ἀλεξάνδρον πολέμου καὶ μάστιγα νίκας
 Δελφοὶ με στασαν, Ζανὶ χαριζόμενοι
 σὺν Φοίβῳ, πτολίπορθον ἀπωσάμενοι στίχα Μήδων
 καὶ χαλκοστέφανον ὄυσάμενοι τέμενος.
 Ξέρξης δὲ διὰ τῆς Βοιωτίας διεξίων τὴν μὲν τῶν 5
 20 Θεσπιέων χώραν κατέφθειρε, τὰς δὲ Πλαταιῆς ἐρή-
 μους οὔσας ἐνέπρησεν· οἱ γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι ταύ-
 ταις κατοικοῦντες ἐπεφύγεσαν εἰς Πελοπόννησον
 πανδημεί. μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐμβα-
 λόντες τὴν μὲν χώραν ἐδήλωσαν, τὰς δὲ Ἀθήνας
 25 κατέσκαψαν καὶ τοὺς τῶν θεῶν ναοὺς ἐνέπρησαν.

2 et 13 προνοίας cod., corr. Menrsius (Herod. VIII 37)
 3 παραδόξων cod., corr. Dind. μεγάλων καὶ] καὶ μεγά-
 λων καὶ PAL, καὶ μεγάλων cet., τε μεγάλων καὶ Dind.
 6 εἰς] ἐς P 10 ἀπέφυγεν P 15 μνάμα ξέρξων P (μνάμ'
 ἀλεξάνδρον P¹?); μνάμα μ' FL, μνάμαν Reiske 18 χαλι-
 κοστέφανον Wieseler

τοῦ δὲ βασιλέως περὶ ταῦτα διατρίβοντας, κατέ-
πλευσεν ὁ στόλος ἐκ τῆς Εὐβοίας εἰς τὴν Ἀττικὴν,
πεπορθηκώς τὴν τε Εὐβοίαν καὶ τὴν παράλιον τῆς
Ἀττικῆς.

15 Κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν Κερκυραῖοι μὲν 5
πληρώσαντες ἐξήκοντα τριήρεις διέτριβον περὶ τὴν
Πελοπόννησον, ὡς μὲν αὐτοὶ φασιν, οὐ δυνάμενοι
κάμψαι τὸ περὶ τὸν Μαλιῶν ἀκρωτήριον, ὡς δὲ τινες
τῶν συγγραφέων ἱστοροῦσι, καταδοκοῦντες τὰς τοῦ
πολέμου ῥοπὰς, ὅπως Περσῶν μὲν κρατησάντων 10
ἐκείνοις δῶσιν ὕδωρ καὶ γῆν, τῶν δ' Ἑλλήνων νι-
κάντων δόξωσιν αὐτοῖς βεβοηθημένοι. οἱ δὲ περὶ
τὴν Σαλαμίνα διατρίβοντες Ἀθηναῖοι, θεωροῦντες
τὴν Ἀττικὴν πυροπολούμενην καὶ τὸ τέμενος τῆς
Ἀθηνᾶς ἀκούοντες κατεσκάφθαι, δεινῶς ἠθύνουν. 15
ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας πολὺς κατεῖχε
φόβος πανταχόθεν συνεληλαμένους εἰς αὐτὴν τὴν
Πελοπόννησον. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς πάντας τοὺς ἐφ'
ἡγεμονίας τεταγμένους συνεδρεῦσαι καὶ βουλευσα-
σθαι, κατὰ ποίους τόπους συμφέροι ποιεῖσθαι τὴν 20
ναυμαχίαν. πολλῶν δὲ καὶ ποικίλων λόγων φηθέν-
των, οἱ μὲν Πελοποννήσιοι, τῆς ἰδίας μόνον ἀσφα-
λείας φροντίζοντες, ἔφασαν δεῖν περὶ τὸν Ἴσθμὸν
συστήσασθαι τὸν ἀγῶνα· τετειχισμένου γὰρ αὐτοῦ
καλῶς, ἐάν τι περὶ τὴν ναυμαχίαν γένηται πταῖσμα, 25
δυνήσεσθαι τοὺς ἠτυχηκότας εἰς ἐτοιμοτάτην ἀσφα-
λειαν καταφυγεῖν τὴν Πελοπόννησον· ἐάν δὲ συγ-

8 τὸν om. v. μαλιῶν (eras. i) P 11 δῶσιν P, δά-
σειν v. 19 ἡγεμονία FJ 20 ποιεῖσθαι Dind., ποιηθῆσθαι
cod. 21 λόγων om. v. (cf. 18, 55, 2. 17, 73, 5)

κλείσωσιν ἑαυτοὺς εἰς μικρὰν νῆσον τὴν Σαλαμίνα,
δυσβοηθήτοις κακοῖς περιπεσεῖσθαι. Θεμιστοκλῆς 4
δὲ συνεβούλευσε περὶ τὴν Σαλαμίνα ποιεῖσθαι τὸν
ἀγῶνα τῶν νεῶν· πολλὰ γὰρ πλεονεκτήσειν ἐν ταῖς
5 στενοχωρίαις τοὺς ὀλίγοις σκάφεσι διαγωνιζομένους
πρὸς πολλαπλασίας ναῦς. καθόλου δὲ τὸν περὶ τὸν
Ἴσθμὸν τόπον ἀπεφαίνετο παντελῶς ἄθετον ἔσεσθαι
πρὸς τὴν ναυμαχίαν· ἔσεσθαι γὰρ πελάγιον τὸν
ἀγῶνα, καὶ τοὺς Πέρσας διὰ τὴν εὐρυχωρίαν ἑα-
10 δίως καταπονήσεσθαι τὰς ὀλίγας ναῦς ταῖς πολλα-
πλασίαις. ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ διαλεχθεῖς
οἰκεία τῆς περιστάσεως, ἅπαντας ἐπεισεν αὐτῷ συμ-
ψήφους γενέσθαι τοῦτον τὸν τρόπον.

Τέλος δὲ κοινοῦ δόγματος γενομένου περὶ Σα-16
15 λαμίνα ναυμαχεῖν, οἱ μὲν Ἕλληνες παρεσκευάζοντο
τὰ πρὸς τοὺς Πέρσας καὶ πρὸς τὸν κίνδυνον. ὁ δ'
οὖν Εὐρυβιάδης παραλαβὼν τὸν Θεμιστοκλέα πα-
ρακαλεῖν ἐπεχείρει τὰ πλήθη καὶ προτρέπεσθαι πρὸς
τὸν ἐπιφερόμενον κίνδυνον. οὐ μὴν τὸ πλῆθος
20 ὑπήκουεν, ἀλλὰ πάντων καταπεπληγμένων τὸ μέγε-
θος τῶν Περσικῶν δυνάμεων οὐδεὶς προσεῖχε τοῖς
ἡγεμόσιν, ἀλλ' ἕκαστος ἐκ τῆς Σαλαμίνας ἐκπλεῖν
ἔσπευδεν εἰς τὴν Πελοπόννησον. οὐδὲν δ' ἦττον 2
καὶ τὸ πεζὸν στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων ἐδεδίει τὰς
25 τῶν πολεμίων δυνάμεις, ἢ τε τῶν περὶ Θερμοπύλας
ἀπώλεια τῶν ἀξιολογωτάτων ἀνδρῶν παρείχετο κατά-
πληξιν, καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν συμπτώματα πρὸ
ὀφθαλμῶν ὄντα πολλὴν ἀθυμίαν ἐνεποίει τοῖς Ἕλ-

8 πρὸς] περὶ P 12 αὐτῷ Wess. 15 Ἕλληνες] ἡγε-
μόνες Sintenis 24 πεζικὸν P, Περσικὸν v.

3 λησιν. οἱ δὲ συνέδροι τῶν Ἑλλήνων ὁρῶντες τὴν
τῶν ὕψλων ταραχὴν καὶ τὴν ὄλην ἐκπληξιν, ἐψηφί-
σαντο διατειχίζειν τὸν Ἴσθμόν. καὶ ταχὺ τῶν ἔργων
συντελεσθέντων διὰ τὴν προθυμίαν καὶ τὸ πλῆθος
τῶν ἐργαζομένων, οἱ μὲν Πελοποννήσιοι ὠχύρουν 5
τὸ τεῖχος, διατείνουν ἐπὶ σταδίους τετταράκοντα ἀπὸ
Λεχαιῶν μέχρι Κεγχραίων, οἱ δ' ἐν τῇ Σαλαμῖνι δια-
τρέβοντες μετὰ παντός τοῦ στόλου κατεπλάγησαν
ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε μηκέτι πειθαρχεῖν τοῖς ἡγεμόσιν.
17 ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς ὁρῶν τὸν μὲν ναύαρχον Εὐρυ- 10
βιάδην μὴ δυνάμενον περιγενέσθαι τῆς τοῦ πλῆθους
ὁρμῆς, τὰς δὲ περὶ Σαλαμίνα δυσχωρίας δύνασθαι
πολλὰ συμβαλέσθαι πρὸς τὴν νίκην, ἐμηχανήσατό
τι τοιοῦτον· ἐπεισέ τινα πρὸς τὸν Ξέρξην αὐτομο-
λῆσαι καὶ διαβεβαίωσασθαι, διότι μέλλουσιν αἱ κατὰ 15
Σαλαμίνα νῆες ἀποδιδράσκειν ἐκ τῶν τόπων καὶ
2 πρὸς τὸν Ἴσθμόν ἀθροίζεσθαι. διόπερ ὁ βασιλεὺς
διὰ τὴν πιθανότητα τῶν προσαγγελθέντων πιστεύ-
σας, ἔσπευδε κωλύσαι τὰς ναυτικὰς δυνάμεις τῶν
Ἑλλήνων τοῖς περὶ στρατοπέδοις πλησιάζειν. εὐθὺς 20
οὖν τὸ τῶν Αἰγυπτίων ναυτικὸν ἐξέπεμψε, προσ-
τάξας ἐμφράττειν τὸν μεταξὺ πόρον τῆς τε Σαλα- 417
μίνας καὶ τῆς Μεγαρίδος χώρας. τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος
τῶν νεῶν ἐξέπεμψε ἐπὶ τὴν Σαλαμίνα, προστάξας
ἐξάπτεσθαι τῶν πολεμίων καὶ ναυμαχίᾳ κρίνειν τὸν 25
ἀγῶνα. ἦσαν δὲ αἱ τριήρεις διατεταγμέναι κατὰ
ἔθνος ἕξῃς, ἵνα διὰ τὴν ὁμοφωνίαν καὶ γνώσιν
3 προθύμως ἀλλήλοις βοηθῶσιν. οὕτω δὲ ταχθέντος

τοῦ ναυτικοῦ στόλου, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἐπέειχον
Φοίνικες, τὸ δ' εὐάνυμον οἱ μετὰ τῶν Περσῶν ὄν-
τες Ἕλληνες. οἱ δὲ τῶν Ἰώνων ἡγεμόνες ἀπέστει-
λαν ἄνδρα Σάμιον πρὸς τοὺς Ἕλληνας τὸν διασα-
5 φήσοντα περὶ τῶν δεδογμένων τῷ βασιλεῖ καὶ περὶ
τῆς ὄλης ἐκτάξεως, καὶ διότι κατὰ τὴν μάχην ἀπο-
στήσονται τῶν βαρβάρων. τοῦ δὲ Σαμίον λάθρα 4
διανηξαμένου καὶ περὶ τούτου διασαφήσαντος τοῖς
περὶ τὸν Εὐρυβιάδην, ὁ μὲν Θεμιστοκλῆς, κατὰ νοῦν
10 αὐτῷ προκεχωρηκός τοῦ στρατηγήματος, περιχα-
ρῆς ἦν καὶ τὰ πλῆθη παρεκάλεσεν εἰς τὸν κίνδυ-
νον, οἱ δ' Ἕλληνες ἐπὶ τῇ τῶν Ἰώνων ἐπαγγελίᾳ
θαυρήσαντες, καὶ τῆς περιστάσεως βιαζομένης αὐ-
τοὺς παρὰ τὴν ἰδίαν προαίρεσιν ναυμαχεῖν, ἀπὸ τῆς
15 Σαλαμίνας προθύμως συγκατέβαινον εἰς τὴν ναυ-
μαχίαν. τέλος δὲ τῶν περὶ τὸν Εὐρυβιάδην καὶ 18
Θεμιστοκλέα διαταξάντων τὰς δυνάμεις, τὸ μὲν εὐ-
άνυμον μέρος ἐπέειχον Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι,
πρὸς τὸ τῶν Φοινίκων ναυτικὸν ἀντιταχθῆσόμενοι·
20 μεγάλην γὰρ οἱ Φοίνικες ὑπεροχὴν εἶχον διὰ τε τὸ
πλῆθος καὶ διὰ τὴν ἐκ προγόνων ἐν τοῖς ναυτικοῖς
ἔργοις ἐμπειρίαν· Αἰγυπτῆται δὲ καὶ Μεγαρεῖς τὸ 2
δεξιὸν κέρας ἀνεπλήρουν· οὗτοι γὰρ ἐδόκουν εἶναι
ναυτικώτατοι μετὰ τοὺς Ἀθηναίους καὶ μάλιστα
25 φιλοτιμησέσθαι διὰ τὸ μόνους τῶν Ἑλλήνων μηδε-
μίαν ἔχειν καταφυγὴν, εἴ τι συμβαίῃ πταῖσμα κατὰ
τὴν ναυμαχίαν· τὴν δὲ μέσην τάξιν ἐπέειχε τὸ λοι-
πὸν τῶν Ἑλλήνων πλῆθος. οὗτοι μὲν οὖν τοῦτον

τὸν τρόπον συνταχθέντες ἐξέπλευσαν, καὶ τὸν πόρον
 3 μεταξὺ Σαλαμῖνος καὶ Ἡρακλείου κατείχον· ὁ δὲ
 βασιλεὺς τῷ μὲν ναύαρχῳ προσέταξεν ἐπιπλεῖν τοῖς
 πολεμίοις, αὐτὸς δ' εἰς τὸν ἐναγλίον τόπον τῆς Σα-
 λαμῖνος παρήλθεν, ἐξ οὗ θεωρεῖν ἦν τὴν ναυμαχίαν 5
 4 γινομένην. οἱ δὲ Πέρσαι τὸ μὲν πρῶτον πλείοντες
 διετήρουν τὴν τάξιν, ἔχοντες πολλὴν εὐρυχωρίαν·
 ὡς δ' εἰς τὸ στενὸν ἦλθον, ἠγαγκάζοντο τῶν νεῶν
 τινὰς ἀπὸ τῆς τάξεως ἀποσπᾶν, καὶ πολλὴν ἐποίουν
 5 θόρυβον. ὁ δὲ ναύαρχος προηγούμενος τῆς τάξεως 10
 καὶ πρῶτος συνάψας μάχην διεφθάρη λαμπρῶς ἀγα-
 νισάμενος. τῆς δὲ νεῶς βυθισθείσης, ταραχὴ κα-
 τέσχε τὸ ναυτικὸν τῶν βαρβάρων· πολλοὶ μὲν γὰρ
 ἦσαν οἱ προσιάττοντες, οὐ ταῦτά δ' ἕκαστος παρήγ-
 γελλε. διὸ καὶ τοῦ πλείου εἰς τοῦμπροσθεν ἐπέσχον, 15
 ἀνακωχεύοντες δ' ἀνεχώρουν εἰς τὴν εὐρυχωρίαν.
 6 οἱ δὲ Ἀθηναῖοι θεωροῦντες τὴν ταραχὴν τῶν βαρ-
 βάρων ἐπέπλεον τοῖς πολεμίοις, καὶ τὰς μὲν τοῖς
 ἐμβόλοις ἐτυπτον, ὧν δὲ τοὺς ταρσοὺς παρέσθρον· 418
 τῆς δ' εἰρεσίας οὐχ ὑπηρετούσης, πολλὰ τῶν Περ- 20
 σῶν τριήρεις πλάγαι γινόμεναι ταῖς ἐμβολαῖς πυ-
 κνῶς κατετιτρώσκοντο. διὸ καὶ πρόμναν μὲν ἀνα-
 κρούεσθαι κατέπλευσαν, εἰς τοῦπίσω δὲ πλέουσαι
 19 προτροπαδὴν ἔφευγον. τῶν δὲ Φοινισσῶν καὶ Κυ-
 πρίων νεῶν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων χειρουμένων, αἱ 25
 τῶν Κιλικίων καὶ Παμφύλων, ἔτι δὲ [καὶ] Ἀνικίων
 νῆες, ἐχόμεναι τούτων οὖσαι, τὸ μὲν πρῶτον εὐρώ-

4 τόπον] λόπον Reiske 5 ἦν om. P et post γινομέ-
 νην in margine add. ἐμελλεν P¹ 20 δ' εἰρεσίας P, διη-
 ρεσίας AFKL 21 τοῖς ἐμβόλοις Cobet 26 καὶ om. P

στως ἀντείχοντο, ὡς δ' εἶδον τὰς κρατίστας ναῦς
 πρὸς φυγὴν ὠρμημένας, καὶ αὐταὶ τὸν κίνδυνον
 ἐξέλιπον. ἐπὶ δὲ θατέρου κέρατος γενομένης κατ- 2
 2 τερᾶς ναυμαχίας μέχρι μὲν τινος ἰσόροπος ἦν ὁ
 5 κίνδυνος· ὡς δὲ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὴν γῆν κατα-
 διώξαντες τοὺς Φοίνικας καὶ Κυπρίους ἐπέστρεψαν,
 ἐκβιασθέντες ὑπὸ τούτων ἐτρόπησαν οἱ βάρβαροι
 καὶ πολλὰς ναῦς ἀπέβαλον. οἱ μὲν οὖν Ἕλληνες 3
 τοῦτον τὸν τρόπον προτερήσαντες ἐπιφανεστάτη ναυ-
 10 μάχῃ τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν· κατὰ δὲ τὸν κίν-
 δυνον διεφθάρησαν νῆες τῶν μὲν Ἑλλήνων τετρα-
 ράκοντα, τῶν δὲ Περσῶν ὑπὲρ τὰς διακοσίας χωρὶς
 τῶν σὺν αὐτοῖς ἀνδράσι ληφθεισῶν. ὁ δὲ βασι- 4
 λεὺς παρ' ἐλπίδας ἠττημένος τῶν μὲν Φοινίκων τῶν
 15 ἀρξάντων τῆς φυγῆς τοὺς αἰτιωτάτους ἀπέκτεινε,
 τοῖς δ' ἄλλοις ἠπέλησεν ἐπιθήσειν τὴν προσήκου-
 σαν τιμωρίαν. οἱ δὲ Φοίνικες φοβηθέντες τὰς ἀπει-
 λὰς τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὴν Ἀττικὴν κατέπλευσαν,
 τῆς δὲ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἀπῆραν εἰς τὴν Ἀσίαν.
 20 Θεμιστοκλῆς δὲ δόξας αἴτιος γενέσθαι τῆς νίκης, 5
 ἕτερον οὐκ ἔλαττον τοῦτον στρατήγημα ἐπενόησε.
 φοβουμένων γὰρ τῶν Ἑλλήνων περὶ διαγωνίζεσθαι
 πρὸς τοσαύτας μυριάδας, ἐταπεινώσει πολὺ τὰς δυ-
 νάμεις τῶν περὶ στρατοπέδων τοιῶδέ τινα τρόπον.
 25 τὸν παιδαγωγὸν τῶν ἰδίων νῆων ἀπέστειλε πρὸς τὸν
 Ξέρξην δηλώσοντα, διότι μέλλουσιν οἱ Ἕλληνες πλεύ-
 σαντες ἐπὶ τὸ ζεῦγμα λυεῖν τὴν γέφυραν. διόπερ 6
 ὁ βασιλεὺς πιστεύσας τοῖς λόγοις διὰ τὴν πιθανό-

τητα, περίφοβος ἐγένετο μὴ τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπα-
νόδου στερηθῆ, τῶν Ἑλλήνων θαλασσοκρατούντων,
ἔγνω δὲ τὴν ταχίστην διαβαίνειν ἐκ τῆς Εὐρώπης
εἰς τὴν Ἀσίαν, καταλιπὼν Μαροδόνιον ἐπὶ τῆς Ἑλ-
λάδος μετὰ τῶν ἀρίστων ἰππέων τε καὶ πεζῶν, ὧν δὲ
σύμπας ἀριθμὸς ὑπῆρχεν οὐκ ἐλάττων τῶν τετα-
ράκοντα μυριάδων. Θεμιστοκλῆς μὲν οὖν δυοῖ στρα-
τηγήμασι χρῆσάμενος μεγάλων προτεροματίων αἴτιος
ἐγένετο τοῖς Ἑλλησι. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα
πραχθέντα ἐν τούτοις ἦν.

20 Ἡμεῖς δὲ ἀρκούντως διεληλυθότες περὶ τῶν
κατὰ τὴν Εὐρώπην πραχθέντων, μεταβιβάσομεν τὴν
διήγησιν ἐπὶ τὰς ἑτερογενεῖς πράξεις. Καρχηδόνιοι
γὰρ συντεθειμένοι πρὸς Πέρσας τοῖς αὐτοῖς καιροῖς
καταπολεμῆσαι τοὺς κατὰ τὴν Σικελίαν Ἑλληνας, 15
μεγάλας παρασκευὰς ἐποίησαντο τῶν πρὸς τὸν πό-
λεμον χρησίμων. ὡς δ' εὐτρεπῆ πάντα αὐτοῖς
ὑπῆρχε, στρατηγὸν εἴλοντο Ἀμίλκωνα, τὸν μάλιστα
2 παρ' αὐτοῖς θαυμαζόμενον προκρίναντες. οὗτος δὲ
παραλαβὼν πεζὰς τε καὶ ναυτικὰς δυνάμεις μεγάλας 20
ἐξέπλευσεν ἐκ τῆς Καρχηδόνης, ἔχων πεζὴν μὲν
δύναμιν οὐκ ἐλάττω τῶν τριάκοντα μυριάδων, ναῦς
δὲ μακρὰς πλείους τῶν διακοσίων, καὶ χωρὶς πολ-
λὰς ναῦς φορτίδας τὰς κομιζούσας τὴν ἀγορὰν, ὑπὲρ
τὰς τρισηλίας. οὗτος μὲν οὖν διανύσας τὸ Λιβυ- 25

3 δὲ] δὲ δια P
(cf. 28, 4 et 30, 1)
14 συντεθειμένοι cod.,
κωνα HL, μίλων A
1, 3), δισηλίων cod.
λίους P

6 τεταράκοντα] τριάκοντα Wess.
10 πραχθέντα] τοῖς Ἑλλησι add. P
corr. Dind. 18 ἰμίλκωνα P, μί-
κωνα HL, μίλων A
23 διακοσίων Dind. (cf. 1, 5 et 37,
πολλὰς del. Madvig 25 τριση-
λίους P

κὸν πέλαγος καὶ χειμασθεῖς ἀπέβαλε τῶν σκαφῶν
τὰ κομίζοντα τοὺς ἰππεῖς καὶ τὰ ἄρματα. κατα-
πλεύσας δὲ τῆς Σικελίας εἰς τὸν ἐν τῷ Πανόρμῳ
λιμένα διαπεπολεμηκέναι τὸν πόλεμον ἔφησε· πεφο-
5 βῆσθαι γὰρ μήποτε ἢ θάλαττα τοὺς Σικελιώτας
ἐξέληται τῶν κινδύνων. ἐπὶ δὲ τρεῖς ἡμέρας ἀνα- 3
λαβὼν τοὺς στρατιώτας καὶ διορθωσάμενος τὴν ἐν
τῷ χειμῶνι γενομένην ναυαγίαν, προῆγε μετὰ τῆς
δυνάμεως ἐπὶ τὴν Ἰμέραν, συμπαραπλέοντος τοῦ
10 ναυτικοῦ. ὡς δ' ἦλθε πλησίον τῆς προειρημένης
πόλεως, δύο παρεμβολὰς ἔθετο, τὴν μὲν τῷ πεζῷ
στρατεύματι, τὴν δὲ τῇ ναυτικῇ δυνάμει. καὶ τὰς
μὲν μακρὰς ναῦς ἀπάσας ἐνεώληξε καὶ τάφορ βα-
θεῖα καὶ τεῖχει ξυλίῳ περιέλαβε, τὴν δὲ τῶν πε-
15 ζῶν παρεμβολὴν ὠχύρωσεν ἀντιπρόσωπον ποιήσας
τῇ πόλει καὶ παρεκτείνας ἀπὸ τοῦ ναυτικοῦ παρα-
τειχίσματος μέχρι τῶν ὑπερκειμένων λόφων. καθό- 4
λου δὲ πᾶν τὸ πρὸς θυσμὰς μέρος καταλαβόμενος,
τὴν μὲν ἀγορὰν ἄπασαν ἐκ τῶν φορτίδων νεῶν
20 ἐξείλετο, τὰ δὲ πλοῖα ἅπαντα ταχέως ἐξαπέστειλε,
προστάξας ἕκ τε τῆς Λιβύης καὶ Σαρδοῦς σίτον καὶ
τὴν ἄλλην ἀγορὰν κομίζειν. αὐτὸς δὲ τοὺς ἀρίστους 5
τῶν στρατιωτῶν ἀναλαβὼν ἦκεν ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ
τῶν Ἰμεραίων τοὺς ἐπεξιόντας τρεψάμενος καὶ πολ-
25 λούς ἀνελὼν κατεπλήξατο τοὺς ἐν τῇ πόλει. διὸ
καὶ Θήρων ὁ Ἀγραγαντίνων δυνάστης, ἔχων δύνα-
μιν ἱκανὴν καὶ παραφυλάττων τὴν Ἰμέραν, φοβηθεὶς
εὐθύς ἀπέστειλεν εἰς τὰς Συρακούσας, ἀξίων τὸν

8 γινομένην P, om. FJM 10 ἦλθον P 20 πλοῖα P,
λοιπὰ v.

21 Γέλωνα βοηθεῖν τὴν ταχίστην. ὁ δὲ Γέλων καὶ αὐτὸς ἠτοιμακῶς ἦν τὴν δύναμιν, πυθόμενος δὲ τὴν τῶν Ἱμεραίων ἀθυμίαν ἀνέβηξεν ἐκ τῶν Συρακουσῶν κατὰ σπουδὴν, ἔχων περὶ μὲν οὐκ ἐλάττους τῶν πεντακισμυρίων, ἵππεις δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντα-⁵ κισχιλίους. διανύσας δὲ ταχέως τὴν ὁδὸν καὶ πλησιάζας τῇ πόλει τῶν Ἱμεραίων, ἐποίησε θαρσεῖν τοὺς πρότερον καταπεπληγμένους τὰς τῶν Καρχη-² δονίων δυνάμεις. αὐτὸς μὲν γὰρ στρατοπεδεῖαν οἰκίαν βαλόμενος τῶν περὶ τὴν πόλιν τόπων, ταύ-¹⁰ τιν μὲν ὠχύρωσε τάφρω βαθείᾳ καὶ χαρακώματι περιλαβῶν, τοὺς δ' ἵππεις ἅπαντας ἐξαπέστειλεν ἐπὶ τοὺς κατὰ τὴν χώραν πλανωμένους τῶν πολεμίων καὶ περὶ τὰς ὠφελείας διατρέβοντας. οὗτοι δὲ πα-⁴²⁰ ραδόξως ἐπιφανέντες διεσπαρμένοις ἀτάκτως κατὰ τὴν χώραν, τοσοῦτους ἀνήγον αἰχμαλώτους ὅσους ἕκαστος ἄγειν ἠδύνατο. εἰσαχθέντων δὲ αἰχμαλώτων εἰς τὴν πόλιν πλειόνων ἢ μυρίων, ὁ μὲν Γέλων μεγάλης ἀποδοχῆς ἐτύγχανεν, οἱ δὲ κατὰ τὴν Ἱμέ-³ ραν κατεφρόνησαν τῶν πολεμίων. ἀκόλουθα δὲ 20 τούτοις πράττων ὁ μὲν Γέλων ἀπάσας τὰς πόλεις, ἅς διὰ φόβον πρότερον ἐνφοκιδόμησαν οἱ περὶ Θήρωνα, ταύτας τοῦναντίον διὰ τὴν καταφρόνησιν ἐξφοκιδόμησε, καὶ ἄλλας προσκατεσκεύασε, δι' ὧν ἦν εὐχρηστεῖσθαι πρὸς τὰς κατεπειρούσας χρεῖας. κα-²⁵ θόλου δὲ Γέλων στρατηγία καὶ συνέσει διαφέρων εὐθὺς ἐξήτει, δι' οὗ τρόπου καταστρατηγήσας τοὺς

10 βαλλόμενος P 16 ὅσους P, ὅσον v. 22 ἀνφοκιδόμησαν cod., corr. Wess. 25 εὐχρηστεῖσθαι P (ut coni. Madvig), εὐχρηστός τε v. τὰς om. P

βαρβάρους ἀκινδύνως αὐτῶν ἄρδην ἀνελεῖ τὴν δύναμιν. συνεβάλετο δὲ αὐτῷ καὶ τὸ αὐτόματον πρὸς τὴν ἐπίνοιαν μεγάλα, τοιαύτης γενομένης περιστά-⁴ σεως. κρίναντος αὐτοῦ τὰς τῶν πολεμίων ναῦς 4⁵ ἐμπροῆσαι, καὶ τοῦ Ἀμίλκα διατρέβοντος μὲν κατὰ τὴν ναυτικὴν στρατοπεδεῖαν, παρασκευαζομένου δὲ θύειν τῷ Ποσειδῶνι μεγαλοπρεπῶς, ἦκον ἀπὸ τῆς χώρας ἵππεις ἔγοντες πρὸς τὸν Γέλωνα βιβλιαφόρον ἐπιστολὰς κομίζοντα παρὰ Σελινουντίων, ἐν αἷς¹⁰ ἦν γεγραμμένον, ὅτι πρὸς ἦν ἔγραψεν ἡμέραν Ἀμίλκας ἀποστέλλει τοὺς ἵππεις, πρὸς αὐτὴν ἐκπέμψουσιν. οὕσης δὲ τῆς ἡμέρας ταύτης καθ' ἣν ἐμελλε συν-⁵ τελεῖν τὴν θυσίαν Ἀμίλκας, κατὰ ταύτην Γέλων ἀπέστειλεν ἰδίους ἵππεις, οἷς ἦν προστεταγμένον¹⁵ περιελθεῖν τοὺς πλησίον τόπους καὶ προσελαύνειν ἅμ' ἡμέρα πρὸς τὴν ναυτικὴν στρατοπεδεῖαν, ὡς ὄντας Σελινουντίων συμμάχους, γενομένους δ' ἐντὸς τοῦ ξυλίνου τείχους τὸν μὲν Ἀμίλκαν ἀποκτεῖναι, τὰς δὲ ναῦς ἐμπροῆσαι. ἐξέπεμψε δὲ καὶ σκοποὺς²⁰ εἰς τοὺς ὑπερκειμένους λόφους, οἷς προσέταξεν, ὅταν ἴδωσι τοὺς ἵππεις γενομένους ἐντὸς τοῦ τείχους, ἄραι τὸ σύσσημον. αὐτὸς δ' ἅμ' ἡμέρα τὴν δύναμιν διατεταχὼς ἀνέμενε τὴν ἀπὸ τῶν σκοπῶν ἐσομένην δῆλωσιν. τῶν δ' ἵππέων ἅμα τῇ κατὰ τὸν²² 25 ἥλιον ἀνατολῇ προσίππευσάντων τῇ ναυτικῇ τῶν Καρχηδονίων στρατοπεδεῖα, καὶ προσδεχθέντων ὑπὸ τῶν φυλάκων ὡς συμμάχων, οὗτοι μὲν εὐθὺς προσ-

1 ἀνέλη cod., corr. Hert. 11 αὐτὴν] αὐτὴν Rhod. 15 τόπους] λόφους Reiske 18 τείχους — 21 ἐντὸς τοῦ om. L

δραμόντες τῷ Ἀμίλκᾳ περὶ τὴν θυσίαν γινομένῳ, τοῦτον μὲν ἀνείλον, τὰς δὲ ναῦς ἐνέπρησαν· ἔπειτα τῶν σκοπῶν ἀράντων τὸ σύσσημον, ὃ Γέλων πάσῃ τῇ δυνάμει συντεταγμένη προῆγεν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Καρχηδονίων. οἱ δὲ ἐν τῇ στρατοπεδείᾳ τῶν Φοινίκων ἡγεμόνες τὸ μὲν πρῶτον ἐξαγαρόντες τὴν δύναμιν ἀπήντων τοῖς Σικελιώταις καὶ συνάψαντες μάχην εὐρόστωσ ἡγωνίζοντο· ὁμοῦ δὲ ταῖς σάλλπιγξιν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς στρατοπέδοις ἐσήμηνον τὸ πολεμικόν, καὶ κραυγὴ τῶν δυνάμεων ἐναλλὰξ ἐγίνετο, φιλοτιμουμένων ἀμφοτέρων τῷ μεγέθει τῆς βοῆς ὑπερᾶραι τοὺς ἀντιτεταγμένους. πολλοὺ δὲ γενομένου φόνου, καὶ τῆς μάχης δεῦρο κἀκέισε ταλαντευομένης, ἄφνω τῆς κατὰ τὰς ναῦς φλογὸς ἀρθείσης εἰς ὕψος, καὶ τινῶν ἀπαγγελάντων τὸν τοῦ στρατηγοῦ φόνον, οἱ μὲν Ἕλληνες ἐθάρρησαν, καὶ ταῖς φωναῖς καὶ ταῖς ἐλπίσι τῆς νίκης ἐπαρθέοντες τοῖς φρονήμασι ἐπέκειντο θρασύτερον τοῖς βαρβάροις, οἱ δὲ Καρχηδόνιοι καταπλαγέντες καὶ τὴν νίκην ἀπογρόντες πρὸς φυγὴν ἐτρόπησαν. τοῦ δὲ Γέλωνος παραγγείλαντος μηδένα ζωρεῖν, πολὺς ἐγένετο φόνος τῶν φευγόντων, καὶ πέρας κατεκόπησαν αὐτῶν οὐκ ἐλάττους τῶν πεντεκαίδεκα μυριάδων. οἱ δὲ λοιποὶ φυγόντες ἐπὶ τινα τόπον ἐρημνὸν τὸ μὲν πρῶτον ἡμύνοντο τοὺς βιαζομένους,

1 γενομένῳ AL 4 *προῆγεν] προσήγαγεν FKM, προσῆγεν cet. 6 ἐξαγόντες cod., corr. Eich. 7 Σικελίοις cod., corr. Wess. 17 ταῖς φωναῖς καὶ (καὶ om. edit.) del. Reiske; ἐθάρρησαν ταῖς ἐπιφανεστάταις (ἀσφαλεστάταις Wurm, φανείσαις Madvig); ἐλπίσι τῆς νίκης καὶ ἐπαρθέοντες Bezzel 18 τοῖς φρονήμασι del. Bek. 24 φεύγοντες cod., corr. Dind.

ἄνυδρον δὲ κατειληφότες τόπον καὶ τῷ δίψει πιεζόμενοι ἠναγκάσθησαν ἑαυτοὺς παραδοῦναι τοῖς κρατοῦσι. Γέλων δὲ ἐπιφανεστάτῃ μάχῃ νικήσας, καὶ ταύτην κατωρθωκὸς μάλιστα διὰ τῆς ἰδίας στρατηγίας, περιβόητον ἔσχε τὴν δόξαν οὐ μόνον παρὰ τοῖς Σικελιώταις, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἕπασιν· οὐδεὶς γὰρ τῶν πρὸ αὐτοῦ μνημονεύεται τοιοῦτω στρατηγήματι κεκρημένος, οὐδὲ πλείονας ἐν μιᾷ παρατάξει κατακόψας τῶν βαρβάρων οὐδὲ πλῆθος αἰχμαλώτων τοσοῦτον χειρωσάμενος. διὸ καὶ πολλοὶ τῶν συγγραφέων παραβάλλουσι ταύτην τὴν μάχην τῇ περὶ Πλαταιᾶς γενομένῃ τοῖς Ἕλλησι καὶ στρατήγημα τὸ Γέλωνος τοῖς ἐπινοήμασι τοῖς Θεμιστοκλέους, καὶ τὸ πρωτεῖον διὰ τὰς ἀμφοτέρων ὑπεβολὰς τῆς ἀρετῆς οἱ μὲν τούτοις, οἱ δὲ τοῖς ἑτέροις ἀπονέμουσι. καὶ γὰρ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν πρὸ τῆς μάχης καταπεπληγμένων τὸ πλῆθος τῶν βαρβαρικῶν δυνάμεων, οἱ κατὰ Σικελίαν πρότερον νικήσαντες ἐποίησαν τοὺς κατὰ τὴν Ἑλλάδα θαρροῦσαι, πυθόμενος τὴν τοῦ Γέλωνος νίκην· καὶ τῶν τὴν ὅλην ἡγεμονίαν παρ' ἀμφοτέροις ἐσχηκότων παρὰ μὲν τοῖς Πέρσαις διαπεφνεγῆναι τὸν βασιλεῖα καὶ πολλὰς μυριάδας μετ' αὐτοῦ, παρὰ δὲ τοῖς Καρχηδονίοις μὴ μόνον ἀπολέσθαι τὸν στρατηγόν, ἀλλὰ καὶ τοὺς μετασχόντας τοῦ πολέμου κατακοπῆναι, καὶ τὸ δὴ λεγόμενον

12 στρατήγημα τὸ] στρατηγήματα P, στρατηγήματος AFK 16 γὰρ τῶν — τὴν Σικελίαν om. FJKM post δυνάμεων inserentes: τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ κατὰ τὴν Σικελίαν Ἑλλήνων 22 Πέρσαις] συνέβη add. Reiske et Madvig

3 μηδὲ ἄγγελον εἰς τὴν Καρχηδόνα διασωθῆναι. πρὸς 422
δὲ τούτοις τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ἡγεμόνων παρὰ
μὲν τοῖς Ἑλλησι Πανσανίαν καὶ Θεμιστοκλέα, τὸν
μὲν ὑπὸ τῶν ἰδίων πολιτῶν θανατωθῆναι διὰ πλεο-
νεξίαν καὶ προδοσίαν, τὸν δ' ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλά- 5
δος ἐξελαθέντα καταφυγεῖν πρὸς τὸν ἐχθρότατον
Ξέρξην καὶ παρ' ἐκείνῳ βιώσαι μέχρι τῆς τελευτῆς,
Γέλωνα δὲ μετὰ τὴν μάχην αἰεὶ καὶ μᾶλλον ἀπο-
δοχῆς τυγχάνοντα παρὰ τοῖς Συρακοσίοις ἐργηθῆσαι
τῇ βασιλείᾳ καὶ τελευτῆσαι θαυμαζόμενον, καὶ το- 10
σοῦτον ἰσχυρῶς τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν παρὰ τοῖς
πολίταις, ὥστε καὶ τρισὶν ἐκ τῆς οἰκίας τῆς ἐκείνου
τὴν ἀρχὴν διαφυλαχθῆναι.

Ἄλλὰ γὰρ τούτων οἱ δικαίαν δόξαν κερτιζόμενοι
τοὺς προσήκοντας ἐπαίνους καὶ παρ' ἡμῶν ἔχουσιν, 15
24 ἐπὶ δὲ τὸ συνεχὲς τοῖς προειρημένοις μεταβησόμεθα.
συνέβη γὰρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὸν Γέλωνα νικῆσαι καὶ
τοὺς περὶ Θερμοπύλας μετὰ Λεωνίδου διαγωνίσα-
σθαι πρὸς Ξέρξην, ὥσπερ ἐπίτηδες τοῦ δαιμονίου
περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν ποιήσαντος γενέσθαι τὴν τε 20
καλλίστην νίκην καὶ τὴν ἐνδοξοτάτην ἦταν. μετὰ
2 δὲ τὴν γενομένην μάχην πρὸς τῇ πόλει τῶν Ἰμε-
ραίων εἴκοσι νῆες μακρὰι διέφυγον τὸν κίνδυνον,
ὡς Ἀμίλκας ἐνεώλησε πρὸς τὰς ἀναγκαίας χρείας.
διὸ καὶ τῶν ἀνδρῶν σχεδὸν ἀπάντων τῶν μὲν ἀνη- 25
ρημένων, τῶν δὲ ἐξωργημένων, ἔφθασαν αὐταὶ τὸν
ἀπόπλουον ποιησάμεναι. πολλοὺς δὲ τῶν φευγόντων

3 Πανσανίον καὶ Θεμιστοκλέους cod., corr. Steph. 7
τῆς om. v. 12 τῆς οἰκίας τῆς P, τῆς οἰκίας v. 14 γὰρ
PL, γὰρ περὶ cet. 23 ναῦς cod. (cf. I p. LXI) 24 Ἀμίλ-
κας] ὁ μίλκας P¹; οὐκ add. Rhod. (c. 20, 3)

ἀναλαβοῦσαι, καὶ διὰ τοῦτο κατάγομοι γενόμεναι,
περιέπεσον χειμῶνι καὶ πᾶσαι διεφθάρησαν· ὀλίγοι
δὲ τινες ἐν μικρῷ σκάφει διασωθέντες εἰς Καρχη-
δόνα διεσάφησαν τοῖς πολίταις, σύντομον ποιησά- 5
μενοι τὴν ἀπόφασιν, ὅτι πάντες οἱ διαβάντες εἰς
τὴν Σικελίαν ἀπολώλασιν. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι παρ' 3
ἐλπίδας μεγάλη συμφορᾷ περιπεσόντες ἐπὶ τοσοῦτο
κατεπλόγησαν, ὥστε τὰς νύκτας ἅπαντας διαγρυπνεῖν
φυλάττοντας τὴν πόλιν, ὡς τοῦ Γέλωνος πάση τῇ
10 δυνάμει παραχορήμα διεγνωκότος πλεῖν ἐπὶ τὴν Καρ-
χηδόνα. διὰ δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολωλότων ἢ τε 4
πόλις ἐπένθησε κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν αἱ τῶν ἰδιω-
τῶν οἰκίαι κλανθμοῦ καὶ πένθους ἐπληροῦντο. οἱ
μὲν γὰρ υἱούς, οἱ δὲ ἀδελφοὺς ἐπεζήτουν, πλείστοι
15 δὲ παῖδες ὄρφανοὶ πατέρων γεγονότες ἔρημοι ὠδύ-
ροντο τὸν τε τῶν γεγεννηκότων θάνατον καὶ τὴν
ἰδίαν ἔρημίαν τῶν βοηθούντων. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι
φοβούμενοι μὴ φθάσῃ διαβὰς εἰς Λιβύην Γέλων,
εὐθύς ἐξέπεμψαν πρὸς αὐτὸν πρεσβευτὰς αὐτοκρά- 20
τορας τοὺς δυνατωτάτους εἰπεῖν τε καὶ βουλεύ-
σασθαι.

Ὁ δὲ Γέλων μετὰ τὴν νίκην τοὺς τε ἱππεῖς τοὺς 25
ἀνελόντας τὸν Ἀμίλκαν δωρεαῖς ἐτίμησε καὶ τῶν
ἄλλων τοὺς ἠνδραγαθηκότας ἀριστέοις ἐκόσμησε.
25 τῶν δὲ λαφύρων τὰ καλλιστεύοντα παρεφύλαξε,
βουλόμενος τοὺς ἐν ταῖς Συρακούσαις νεῶς κοσμη-
423σαι τοῖς σκύλοις· τῶν δ' ἄλλων πολλὰ μὲν ἐν Ἰμέρα
προσήλωσε τοῖς ἐπιφανεστάτοις τῶν ἱερῶν, τὰ δὲ

λοιπὰ μετὰ τῶν αἰχμαλώτων διεμέρισε τοῖς συμμά-
 χοις, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν συστρατευσάντων τὴν
 2 ἀναλογίαν ποιησάμενος. αἱ δὲ πόλεις εἰς πέδας
 κατέστησαν τοὺς διαιρεθέντας αἰχμαλώτους, καὶ τὰ
 δημόσια τῶν ἔργων διὰ τούτων ἐπεσκεύαζον. πλεί- 5
 στους δὲ λαβόντες Ἀκραγαντίνοι τὴν τε πόλιν αὐ-
 τῶν καὶ τὴν χώραν ἐκόσμησαν· τοσοῦτον γὰρ παρ'
 αὐτοῖς τῶν ἡλωκότων ἦν τὸ πλῆθος, ὥστε πολλοὺς
 τῶν ἰδιωτῶν παρ' αὐτοῖς ἔχειν δεσμώτας πεντακο-
 σίους. συνεβάλετο γὰρ αὐτοῖς πρὸς τὸ πλῆθος τῶν 10
 αἰχμαλώτων οὐ μόνον ὅτι πολλοὺς στρατιώτας ἀπε-
 σταλκότες ἦσαν ἐπὶ τὴν μάχην, ἀλλὰ καὶ διότι γε-
 νομένης τῆς τροπῆς πολλοὶ τῶν φερόντων εἰς τὴν
 μεσόγειον ἀνεχώρησαν, μάλιστα δὲ εἰς τὴν Ἀκρα-
 γαντίων, ὧν ἀπάντων ὑπὸ τῶν Ἀκραγαντίων 15
 3 ζωρηθέντων ἔγμεν ἡ πόλις τῶν ἑαλωκότων. πλεί-
 στων δὲ εἰς τὸ δημόσιον ἀνενεχθέντων, οὗτοι μὲν
 τοὺς λίθους ἔτεμον, ἐξ ὧν οὐ μόνον οἱ μέγιστοι
 τῶν θεῶν ναοὶ κατεσκευάσθησαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς
 τὰς τῶν ὑδάτων ἐκ τῆς πόλεως ἐκροὰς ὑπόνομοι 20
 κατεσκευάσθησαν τηλικούτοι τὸ μέγεθος, ὥστε ἀξιο-
 θέατον εἶναι τὸ κατασκευάσμα, καίπερ διὰ τὴν εὐ-
 τέλειαν καταφρονούμενον. ἐπιστάτης δὲ γενόμενος
 τούτων τῶν ἔργων ὁ προσαγορευόμενος Φαίαξ διὰ
 τὴν δόξαν τοῦ κατασκευάσματος ἐποίησεν ἀφ' ἑαυ- 25
 4 τοῦ κληθῆναι τοὺς ὑπονόμους φαίακας. κατεσκευά-

4 κατέδρασαν Hert. 6 αὐτῶν P. ἐαντῶν v. 8 τῶν
 ἡλωκότων — παρ' αὐτοῖς om. L 10 πρὸς P, om. v. 17
 ἀνεχθέντων P 20 ἐκ P, τῶν JK, τῶν ἐκ cet. 21 κατε-
 σκευάσθησαν abundat

σαν δὲ οἱ Ἀκραγαντίνοι καὶ κολυμβήθραν πολυτελεῆ,
 τὴν περίμετρον ἔχουσαν σταδίων ἑπτὰ, τὸ δὲ βάθος
 πηχῶν εἴκοσι. εἰς δὲ ταύτην ἐπαγομένων ποτα-
 μίων καὶ κρηναίων ὑδάτων ἰχθυοτροφεῖον ἐγένετο,
 5 πολλοὺς παρεχόμενον ἰχθῦς εἰς τροφήν καὶ ἀπό-
 λαυσιν· κύκνων τε πλείστων εἰς αὐτὴν καταπταμένων
 συνέβη τὴν πρόσοψιν αὐτῆς ἐπιτεροπῇ γενέσθαι.
 ἀλλ' αὕτη μὲν ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις ἀμεληθεῖσα
 συνεχώσθη καὶ διὰ τὸ πλῆθος τοῦ χρόνου κατε-
 10 φθάσθη, τὴν δὲ χώραν ἄπασαν ἀγαθὴν οὖσαν ἀμπε- 5
 λόφυτον ἐποίησαν καὶ δένδροσι παντοίοις πεπικνω-
 μένην, ὥστε λαμβάνειν ἐξ αὐτῆς μεγάλας προσόδους.
 Γέλων δὲ τοὺς συμμάχους ἀπολύσας τοὺς πολί-
 τας ἀπήγαγεν εἰς τὰς Συρακούσας, καὶ διὰ τὸ μέ-
 15 γεθος τῆς εὐημερίας ἀποδοχῆς ἐτόγγανεν οὐ μόνον
 παρὰ τοῖς πολίταις, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλην τὴν Σι-
 κελίαν· ἐπήγετο γὰρ αἰχμαλώτων τοσοῦτο πλῆθος,
 ὥστε δοκεῖν ὑπὸ τῆς νήσου γεγυμέναι τὴν Λιβύην
 ὅλην αἰχμαλώτων. εὐθὺς δὲ καὶ τῶν πρότερον ἐναν- 26
 20 τιομένων πόλεων τε καὶ δυναστῶν παρεγένοντο πρὸς
 αὐτὸν πρέσβεις, ἐπὶ μὲν τοῖς ἡγνοημένοις αἰτούμενοι
 συγγνώμην, εἰς δὲ τὸ λοιπὸν ἐπαγγελλόμενοι πᾶν
 ποιῆσειν τὸ προσταττόμενον. ὁ δὲ πᾶσιν ἐπιεικῶς
 χρησάμενος συμμαχίαν συνετίθετο, καὶ τὴν εὐτυχίαν
 25 ἀνθρωπίνως ἔφερον οὐκ ἐπὶ τούτων μόνον, ἀλλὰ
 424 καὶ ἐπὶ τῶν πολεμιωτάτων Καρχηδονίων. παρα- 2

3 εἴκοσι v. ποταμῶν cod., corr. Coraes ad Athe-
 naeum XII 59 5 τροφήν v. 6 πλείστων P, πλῆθος v.
 (et Athen. l. c.) καταπταμένων AL 7 αὐτὴν P 8
 αὕτη P, αὐτὴ v. 14 καὶ om. v.

γενομένων γὰρ πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς Καρχηδόνας τῶν ἀπεσταλμένων πρέσβεων καὶ μετὰ δακρύων δεομένων ἀνθρωπίνως αὐτοῖς χρῆσασθαι, συνεχώρησε τὴν εἰρήνην, ἐπράξατο δὲ παρ' αὐτῶν τὰς εἰς τὸν πόλεμον γεγενημένας δαπάνας, ἀργυρίου δισχίλια 5 τάλαντα, καὶ δύο ναοὺς προσέταξεν οἰκοδομηθῆναι, καθ' οὓς εἶδει τὰς συνθήκας ἀνατεθῆναι. οἱ δὲ Καρχηδόνοι παραδόξως τῆς σωτηρίας τετευχότες ταῦτά τε δώσειν προσεδέξαντο καὶ στέφανον χρυσοῦν τῆ γυναικὶ τοῦ Γέλωνος Δαμαρέτη προσωμο- 10 λόγησαν. αὕτη γὰρ ὑπ' αὐτῶν ἀξιοθεῖσα συνήργησε πλείστον εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς εἰρήνης, καὶ στεφανωθείσα ὑπ' αὐτῶν ἑκατὸν τάλαντοις χρυσοῦ, νόμισμα ἐξέκοψε τὸ κληθὲν ἀπ' ἐκείνης Δαμαρέτειον· τοῦτο δ' εἶχε μὲν Ἀττικὰς δραχμὰς δέκα, 15 ἐκλήθη δὲ παρὰ τοῖς Σικελιώταις ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ 4 πεντηκοντάλιτρον. ὁ δὲ Γέλων ἐχρήτο πᾶσιν ἐπιεικῶς, μάλιστα μὲν εἰς τὸν ἴδιον τρόπον, οὐχ ἤμισθα δὲ καὶ σπεύδων ἅπαντας ἔχειν ταῖς ἐνόμοις ἰδίους· παρεσκευάζετο γὰρ πολλῇ δυνάμει πλεῖν ἐπὶ τὴν 20 Ἑλλάδα καὶ συμμαχεῖν τοῖς Ἑλλησι κατὰ τῶν Περσῶν. ἤδη δ' αὐτοῦ μέλλοντος ποιεῖσθαι τὴν ἀναγωγὴν, κατέπλευσαν τινες ἐκ Κορίνθου διασαφούντες νενικημένοι τῆ νυμαχίᾳ τοὺς Ἑλληνας περὶ Σαλαμίνα, καὶ τὸν Ξέρξην μετὰ μέρους τῆς δυνά- 25 μως ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀπηλλάχθαι. διὸ καὶ τῆς ὁρμῆς

8 τῆς σ. παραδόξως v. 9 ταῦτα τ' ἐμπεδώσειν Reiske; δώσειν iuxta προσωμολόγησαν ponit Hert. 10 δημαρέτη P² 11 αὕτη v. 14 δαμαρέτειον P¹F, δημαρέτειον P², δαμαρέτειον cet. 15 εἶχεν μὲν P, εἶχεν v. 17 ἐχρήτο] γὰρ add. P 18 εἰς P, διὰ v. 22 δὲ αὐτοῦ P, δὲ τούτου v.

ἐπισχόν, τὴν προθυμίαν τῶν στρατιωτῶν ἀποδεξάμενος, συνήγαγεν ἐκκλησίαν, προστάξας ἅπαντας ἅπαντῶν μετὰ τῶν ὄπλων· αὐτὸς δὲ οὐ μόνον τῶν 425 ὄπλων γυμνὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἦλθεν, ἀλλὰ καὶ 5 ἀχίτων ἐν ἱματίῳ προσελθὼν ἀπελογίσαστο μὲν περὶ παντὸς τοῦ βίου καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτῷ πρὸς τοὺς Συρακοσίους· ἐφ' ἐκάστῳ δὲ τῶν λεγομένων 6 ἐπισημαινομένων τῶν ὄχλων, καὶ θαυμαζόντων μάλιστα ὅτι γυμνὸν ἑαυτὸν παρεδεδώκει τοῖς βουλο- 10 μένοις αὐτὸν ἀνελεῖν, τοσοῦτον ἀπέχετο τοῦ [μὴ] τυχεῖν τιμωρίας ὡς τύραννος, ὥστε μᾶ φωνῇ πάντας ἀποκαλεῖν εὐεργέτην καὶ σωτήρα καὶ βασιλέα. ἀπὸ δὲ τούτων γενόμενος ὁ Γέλων ἐκ μὲν τῶν λα- 7 φύρων κατεσκευάσεν ναοὺς ἀξιολόγους Δίμητρος καὶ 15 Κόρης, χρυσοῦν δὲ τρίποδα ποιήσας ἀπὸ τάλαντων ἑκαίδεκα ἀνέθηκεν εἰς τὸ τέμενος τὸ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνι χαριστήριον. ἐπεβάλετο δὲ ὕστερον καὶ κατὰ τὴν Αἴτην κατασκευάζειν νεῶν Δίμητρος * ἐννηῶς δὲ οὐσης τοῦτον μὲν οὐ συνετέλεσε, μεσο- 20 λαβηθεὶς τὸν βίον ὑπὸ τῆς πεπραμένης. τῶν δὲ 8 μελοποιῶν Πίνδαρος ἦν ἀκμάζων κατὰ τούτους τοὺς χρόνους. τὰ μὲν οὖν ἀξιολογώτατα τῶν πραχθέντων κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν σχεδὸν ταῦτ' ἐστίν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Ξανθίππου Ῥωμαῖοι 27 25 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κόιντον Φάβιον Σιλονα-

1 τὴν] καὶ τὴν Steph. 5 παρελθὼν Hert. ἀπελογίσαστο A, ἀπελογίσαστο cet. 9 παρεδεδώκει cod., παρεδεδώκε Hert. 10 μὴ del. Hert. 16 ἑκαίδεκα P ἐνέθηκεν v. 19 ἐννηῶς (ἐννηῶς P) δὲ οὐσης cod., Ἐνναῖος (= Wess.) ἐννηῶς δ' ἤδη ὡν Reiske, ὡς Ἐννης ἐνδεοῦς οὐσης Madvig, fort. νεῶς ἐνδεοῦς

νὸν καὶ Σερούϊον Κορήλιον Τρίκοστον. ἐπὶ δὲ
 τούτων ὁ μὲν τῶν Περσῶν στόλος πλὴν Φοινίκων
 μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι γενομένην ναυμαχίαν ἡττη-
 μένος διέτριβε περὶ τὴν Κύμην. ἐνταῦθα δὲ παρα-
 χειμάσας, ὡς τὸ θέρος ἐνίστατο, παρέπλευσεν εἰς
 Σάμον, παραφυλάξων τὴν Ἰωνίαν· ἦσαν δ' αἱ πᾶ-
 σαι νῆες ἐν Σάμῳ πλείους τῶν τετρακοσίων. αὐταὶ
 μὲν οὖν ὡς ἀλλότρια φρονούντων τῶν Ἰώνων πα-
 2 ρεφύλαττον τὰς πόλεις. κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα μετὰ
 τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, τῶν Ἀθηναίων δο-
 10 κούντων αἰτίων γεγενῆσθαι τῆς νίκης, καὶ διὰ τοῦτο
 αὐτῶν φρονηματιζομένων, πᾶσιν ἐγίνοντο καταφα-
 νεῖς ὡς τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀμφισβητήσοντες τῆς
 κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας· διόπερ οἱ Λακεδαιμόνιοι
 προορώμενοι τὸ μέλλον ἐφιλοτιμοῦντο ταπεινοῦν
 15 τὸ φρόνημα τῶν Ἀθηναίων. διὸ καὶ κρίσεως προ-
 τεθείσης περὶ τῶν ἀριστείων, χάριτι κατισχύσαντες
 ἐποίησαν κριθῆναι πόλιν μὲν ἀριστεῦσαι τὴν Αἰγι-
 νητῶν, ἄνδρα δὲ Ἀμεινίαν Ἀθηναίου, τὸν ἀδελφὸν
 Αἰσχύλου τοῦ ποιητοῦ· οὗτος γὰρ τριηραρχῶν πρῶ-
 20 τος ἐμβολὴν ἔδωκε τῇ ναυαρχίδι τῶν Περσῶν, καὶ
 3 ταύτην κατέδυσσε καὶ τὸν ναύαρχον διέφθειρε. τῶν
 δ' Ἀθηναίων βαρέως φερόντων τὴν ἄδικον ἦτταν,
 οἱ Λακεδαιμόνιοι φοβηθέντες μήποτε Θεμιστοκλῆς
 ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι κακὸν μέγα βου-
 25 λεύσῃται κατ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ἐτίμησαν
 αὐτὸν διπλασίοσι δωρεαῖς τῶν τὰ ἀριστεία εἰληφό-

3 μετὰ] κατὰ Wess. 6 δ' αἱ] δὲ PL 12 ἐγένοντο v.
 13 ἀμφισβητήσουσι f 19 Ἀμεινίαν AL 21 ἐμβολον cod.,
 corr. Wess. 22 κατέδυσεν P, κατέλυσε v. 27 διπλα-
 σίοισιν P, διπλασίοισι AFK, διπλασίοις cet.

των. δεξαμένον δὲ τοῦ Θεμιστοκλέους τὰς δωρεάς,
 ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἀπέστησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς
 στρατηγίας, καὶ παρέδωκε τὴν ἀρχὴν Ξανθίππῳ τῷ
 Ἀρίφρονος. διαβοηθείσης δὲ τῆς τῶν Ἀθηναίων
 28 πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀλλοτριότητος, ἦκον εἰς τὰς
 Ἀθήνας πρόσβεις παρὰ Περσῶν καὶ παρὰ τῶν Ἑλ-
 λήνων. οἱ μὲν οὖν ὑπὸ τῶν Περσῶν ἀποσταλέντες
 ἔφασαν τὸν στρατηγὸν Μαρδόνιον ἐπαγγέλλεσθαι
 τοῖς Ἀθηναίοις, ἐὰν τὰ Περσῶν προέλωνται, δώ-
 10 σειν χώραν ἢν ἂν βούλωνται τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὰ
 τεῖχη καὶ τοὺς ναοὺς πάλιν ἀνοικοδομήσειν, καὶ
 τὴν πόλιν ἑάσειν αὐτόνομον· οἱ δὲ παρὰ τῶν Λα-
 κεδαιμονίων πεμφθέντες ἤξιον μὴ πεισθῆναι τοῖς
 βαρβάροις, ἀλλὰ τηρεῖν τὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνας
 15 καὶ συγγενεῖς καὶ ὁμοφώνους εὐνοίαν. οἱ δὲ Ἀθη-
 2 ναῖοι τοῖς βαρβάροις ἀπεκρίθησαν, ὡς οὔτε χώρα τοῖς
 Πέρσαις ἐστὶ τοιαύτη οὔτε χρυσὸς τοσοῦτος ὃν Ἀθη-
 ναῖοι δεξάμενοι τοὺς Ἕλληνας ἐγκαταλείψουσι· τοῖς
 δὲ Λακεδαιμονίοις εἶπον, ὡς αὐτοὶ μὲν ἦν πρότερον
 20 ἐποιοῦντο φροντίδα τῆς Ἑλλάδος καὶ μετὰ ταῦτα
 πειράσονται τὴν αὐτὴν διαφυλάττειν, ἐκείνους δ'
 ἤξιον τὴν ταχίστην ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἀττικὴν μετὰ
 πάντων τῶν συμμάχων· πρόδηλον γὰρ εἶναι, διότι
 Μαρδόνιος, ἡναντιωμένων τῶν Ἀθηναίων αὐτῷ,
 25 μετὰ δυνάμεως ἤξει ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. ὃ καὶ συνέβη
 γενέσθαι· ὃ γὰρ Μαρδόνιος ἐν τῇ Βοιωτίᾳ διατρί-
 3 βων μετὰ τῶν δυνάμεων τὸ μὲν πρῶτον τῶν ἐν
 Πελοποννήσῳ πόλεων ἐπειρᾶτό τινας ἀφιστάνειν,

7 ἀπὸ P 19 εἶπαν P 21 τὴν αὐτὴν om. FJK 23
 εἶναι] ἐστὶν P

χρήματα διαπεμπόμενος τοῖς προεστηκόσι τῶν πό- 427
 λεων, μετὰ δὲ ταῦτα πυνθανόμενος τὴν τῶν Ἀθη-
 ναίων ἀπόκρισιν καὶ παροξυνθεὶς, ἔπασαν ἤγειν ἐπὶ
 4 τὴν Ἀττικὴν τὴν δύναιμιν· χωρὶς γὰρ τῆς δεδομέ-
 νης ὑπὸ Ξέρξου στρατιᾶς πολλοὺς ἄλλους αὐτὸς 5
 Μαροδόσιος ἐκ τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν συμμαχίδων πόλεων ἠθροίκει, πλείους
 5 τῶν εἰκοσι μυριάδων. τηλικαύτης δὲ δυνάμεως
 προαγούσης εἰς τὴν Ἀττικὴν, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι βι-
 βλιαφόρους ἀπέστειλαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους 10
 δεόμενοι βοηθεῖν· βραδυνόντων δὲ αὐτῶν καὶ τῶν
 βαρβάρων ἐμβαλόντων εἰς τὴν Ἀττικὴν, κατεπλά-
 γησαν, καὶ πάλιν ἀναλαβόντες τέκνα καὶ γυναῖκας
 καὶ τῶν ἄλλων ὅσα δυνατὸν ἦν ταχέως ἀποκομίζου-
 ἐξέλιπον τὴν πατρίδα καὶ συνέφυγον πάλιν εἰς τὴν 15
 6 Σαλαμίνα. ὁ δὲ Μαροδόσιος χαλεπῶς ἔχων πρὸς
 αὐτούς, τὴν χώραν ἔπασαν κατέφθειρε καὶ τὴν
 πόλιν κατέσκαψε καὶ τὰ ἱερὰ τὰ καταλελειμμένα
 παντελῶς ἐλυμήνατο.

29 Ἐπανελθόντος δὲ εἰς τὰς Θήβας τοῦ Μαροδονίου 20
 μετὰ τῆς δυνάμεως, ἔδοξε τοῖς συνέδροις τῶν Ἑλ-
 λήνων παραλαβεῖν τοὺς Ἀθηναίους, καὶ πανδημεὶ
 προελθόντας εἰς τὰς Πλαταιὰς διαγωνίσασθαι περὶ
 τῆς ἐλευθερίας, εὐξασθαι δὲ καὶ τοῖς θεοῖς, ἐάν
 νικήσωσιν, ἄγειν κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν τοὺς 25
 Ἕλληνας ἐλευθέρια κοινῇ, καὶ τὸν ἐλευθέριον ἀγῶνα

9 προαγούσης PAFHL 12 ἐμβαλόντων PAF, ἐμβαλ-
 λόντων cet. 17 χώραν] πόλιν P 18 πόλιν] χώραν παν-
 τελῶς P, πόλιν παντελῶς cet. 20 Θήβας Dind., Ἀθήνας
 cod. 23 προσελθόντας cod., corr. Dind. 26 ἐλευθερίαν
 κοινήν cod., corr. Reiske; idem τὸν τῶν ἐλευθερίων ἀγῶνα

συντελεῖν ἐν ταῖς Πλαταιαῖς. συναχθέντων δὲ τῶν 2
 Ἑλλήνων εἰς τὸν Ἴσθμόν, ἔδοκει τοῖς πᾶσιν ὄρκον
 ὁμοῖαι περὶ τοῦ πολέμου, τὸν στέζοντα μὲν τὴν
 ὁμόνοιαν αὐτῶν, ἀναγκάσοντα δὲ γενναίως τοὺς
 5 κινδύνους ὑπομένειν. ὁ δὲ ὄρκος ἦν τοιοῦτος· οὐ 3
 ποιήσομαι περὶ πλείονος τὸ ζῆν τῆς ἐλευθερίας,
 οὐδὲ καταλείψω τοὺς ἡγεμόνας οὔτε ζῶντας οὔτε
 ἀποθανόντας, ἀλλὰ τοὺς ἐν τῇ μάχῃ τελευτήσαν-
 τας τῶν συμμάχων πάντας θάψω, καὶ κρατήσας τῶ
 10 πολέμου τῶν βαρβάρων οὐδεμίαν τῶν ἀγωνισαμέ-
 νων πόλεων ἀνάστατον ποιήσω, καὶ τῶν ἱερῶν τῶν
 ἐμπροσθέντων καὶ καταβληθέντων οὐδὲν ἀνοικοδο-
 μήσω, ἀλλ' ὑπόμνημα τοῖς ἐπιγινομένοις ἔάσω καὶ
 καταλείψω τῆς τῶν βαρβάρων ἀσεβείας. τὸν δὲ ὄρ- 4
 15 κὸν ὁμόσαντες ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὴν Βοιωτίαν διὰ
 τοῦ Κιθαιρῶνος, καὶ πρὸς τὰς ὑπωρείας κατανή-
 σαντες πλησίον τῶν Ἐρυθρῶν, αὐτοῦ κατεστρατο-
 πέδευσαν. ἠγείτο δὲ τῶν μὲν Ἀθηναίων Ἀριστεί-
 δης, τῶν δὲ συμπάντων Πανσανίας, ἐπίτροπος ὢν
 20 τοῦ Λεωνίδου παιδός. Μαροδόσιος δὲ πυνθόμενος τὴν 30
 τῶν πολεμίων δύναιμιν προάγειν ἐπὶ Βοιωτίας, προ-
 ἤλθεν ἐκ τῶν Θηβῶν· καὶ παραγενόμενος ἐπὶ τὸν
 428 Ἄσωπὸν ποταμὸν ἔθετο παρεμβολήν, ἣν ὠχύρωσε
 τάφρω βαθεῖα καὶ τείχει ξυλίνῳ περιέλαβεν. ἦν

2 τοῖς πᾶσιν] μένουσιν PHL, μένοντα A; μὲν αὐτοῖς
 fort. 3 στέζοντα Rhod., στέζοντα cod., στερεώσοντα Lam-
 bin, στηρίζοντα Reiske, συνέζοντα Madvig 4 τοὺς κ. ὑπο-
 μένειν] φέρειν τοὺς κ. f 11 ποιήσω] τὰς δὲ τὰ τοῦ βαρ-
 βάρου προσελόμενας ἀπάσας δεκατέσω add. Lyc. Leocr. 81
 12 ἀνοικοδομήσω Lyc. ib., οἰκοδομήσω cod.; οἰκοδομήσω —
 ἔάσω καὶ om. FJM 14 ἀσεβείας] ὑπόμνημα add. PAFHKL
 21 Βοιωτίαν v. 24 περιέβαλεν cod., corr. Wess.

δὲ ὁ σύμπασις ἀριθμὸς τῶν μὲν Ἑλλήνων εἰς δέκα
 2 μυριάδας, τῶν δὲ βαρβάρων εἰς πενήκοντα. πρῶ-
 τοι δὲ κατήρξαντο μάχης οἱ βάρβαροι νυκτὸς ἐκχυ-
 θέντες ἐπ' αὐτοὺς καὶ πᾶσι τοῖς ἰππεῦσι πρὸς τὴν
 στρατοπεδείαν ἐπελάσαντες. τῶν δὲ Ἀθηναίων προ- 5
 αἰσθημένων καὶ συντεταγμένη τῇ στρατιᾷ τεταροη-
 κότης ἀπαντώντων, συνέβη καρτεράν γενέσθαι μά-
 3 χην. τέλος δὲ τῶν Ἑλλήνων οἱ μὲν ἄλλοι πάντες
 τοὺς καθ' αὐτοὺς ταχθέντας τῶν βαρβάρων ἐτρέ-
 ψαντο, μόνοι δὲ Μεγαρεῖς πρὸς τε τὸν ἵππαρχον 10
 καὶ τοὺς ἀρίστους τῶν Περσῶν ἰππεῖς ἀνθεστώτες,
 καὶ πιεζόμενοι τῇ μάχῃ, τὴν μὲν τάξιν οὐ κατέλι-
 πον, πρὸς δὲ τοὺς Ἀθηναίους καὶ Λακεδαιμονίους
 πέμψαντες τινὰς ἐξ αὐτῶν ἤτουν κατὰ τάχος βοη-
 4 θῆσαι. Ἀριστείδου δὲ τοὺς περὶ αὐτὸν τῶν Ἀθη- 15
 ναίων ταχέως ἀποστείλαντος τοὺς ἐπιλέκτους, συ-
 στραφέντες οὗτοι καὶ προσπεσόντες τοῖς βαρβάρους
 τοὺς μὲν Μεγαρεῖς ἐξείλοντο τῶν κινδύνων τῶν
 ἐπικειμένων, τῶν δὲ Περσῶν αὐτὸν τε τὸν ἵππαρχον
 καὶ πολλοὺς ἄλλους ἀποκτείναντες τοὺς λοι- 20
 πούς ἐτρέψαντο. οἱ μὲν οὖν Ἕλληνες, ὥσπερ εἰ τι
 προαγῶνι λαμπρῶς προτερήσαντες, εὐέλπιδες ἐγέ-
 νοντο περὶ τῆς ὀλοσχεροῦς νίκης· μετὰ δὲ ταῦτα
 ἐκ τῆς ὑπάρχειας μετεστρατοπέδευσαν εἰς ἕτερον
 5 τόπον εὐθετώτερον πρὸς τὴν ὀλοσχερῆ νίκην. ἦν 25
 γὰρ ἐκ μὲν τῶν δεξιῶν γεώλοφος ὑψηλός, ἐκ δὲ
 τῶν εὐωνύμων ὁ Ἄσωπὸς ποταμὸς· τὸν δ' ἀνὰ μέ-

10 et 19 ἰππάρχην cod. 14 βοηθῆσαι P, βοηθίσειν AHKL,
 βοήθειαν cet. 21 ὥσπερ εἰ Dind., ὥσπερ εἶπον PAHKL,
 ὥσπερ cet. 23 ταῦτα] οἱ μὲν Ἕλληνες add. P 27 ὁ om. P

σον τόπον ἐπεῖχεν ἡ στρατοπεδεία, πεφραγμένη τῇ
 φύσει καὶ ταῖς τῶν τόπων ἀσφαλείαις. τοῖς μὲν 6
 οὖν Ἕλλησιν ἐμφρόνως βουλευσαμένοις πολλὰ συν-
 εβάλετο πρὸς τὴν νίκην ἢ τῶν τόπων στενοχωρία·
 5 οὐ γὰρ ἦν ἐπὶ πολὺ μῆκος παρεκτείνειν τὴν φά-
 λαγγα τῶν Περσῶν, ὥστε ἀχρήστους εἶναι συνέ-
 βαινε τὰς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρβάρων. διόπερ
 οἱ περὶ τὸν Πανσανίαν καὶ Ἀριστείδην θαρορήσαν-
 10 τες τοῖς τόποις προῆγον τὴν δύναμιν εἰς τὴν μάχην,
 καὶ συντάξαντες ἑαυτοὺς οἰκείως τῆς περιστάσεως
 ἦγον ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Μαρδόνιος δὲ συναναγκα- 31
 ζόμενος βαθείαν ποιῆσαι τὴν φάλαγγα, διέταξε τὴν
 δύναμιν ὅπως ποτ' ἔδοξεν αὐτῷ συμφέρειν, καὶ μετὰ
 βοῆς ἀπήντησε τοῖς Ἕλλησιν. ἔχων δὲ περὶ αὐτὸν
 15 τοὺς ἀρίστους πρῶτος ἐνέβαλεν εἰς τοὺς ἀντιτε-
 ταγμένους Λακεδαιμονίους, καὶ γενναίως ἀγωνισά-
 μενος πολλοὺς ἀνείλε τῶν Ἑλλήνων· ἀντιταχθέντων
 δὲ τῶν Λακεδαιμονίων εὐρώστως, καὶ πάντα κίν-
 20 δυνου ὑπομενόντων προθύμως, πολὺς ἐγένετο φόνος
 τῶν βαρβάρων. ἕως μὲν οὖν συνέβαινε τὸν Μαρ- 2
 δόνιον μετὰ τῶν ἐπιλέκτων προκινδυνεύειν, εὐψύ-
 χως ὑπέμενον τὸ δεινὸν οἱ βάρβαροι· ἐπεὶ δ' ὁ τε
 Μαρδόνιος ἀγωνιζόμενος ἐκθύμως ἔπεσε καὶ τῶν
 ἐπιλέκτων οἱ μὲν ἀπέθανον, οἱ δὲ κατετρόθησαν,
 25 ἀνατραπέυτες ταῖς ψυχαῖς πρὸς φυγὴν ὤρμησαν.
 429 ἐπικειμένων δὲ τῶν Ἑλλήνων, οἱ μὲν πλείους τῶν 3
 βαρβάρων εἰς τὸ ξύλινον τεῖχος συνέφυγον, τῶν δ'
 ἄλλων οἱ μὲν μετὰ Μαρδονίου ταχθέντες Ἕλληνες

εἰς τὰς Θήβας ἀνεχώρησαν, τοὺς δὲ λοιποὺς ὄντας πλείους τῶν τετρακισμυρίων ἀναλαβὼν Ἀρτάβαζος, ἀνήρ παρὰ Πέρσῃσι ἐπαινούμενος, εἰς θάτερον μέρος ἔφυγε, καὶ σύντονον τὴν ἀναχώρησιν ποιησάμενος προῆγεν ἐπὶ τῆς Φωκίδος.

32 Τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἐν τῇ φυγῇ τῶν βαρβάρων σχισθέντων, ὁμοίως καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων πλῆθος διεμερίσθη· Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ καὶ Πλαταιεῖς καὶ Θεσπιεῖς τοὺς ἐπὶ Θηβῶν ὀρμήσαντας ἐδίωξαν, Κορίνθιοι δὲ καὶ Σικυώνιοι καὶ Φλιάσιοι καὶ τινες ἄλλοι τοῖς μετὰ Ἀρταβάξου φεύγουσιν ἐπηκολούθησαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ μετὰ τῶν λοιπῶν τοὺς εἰς τὸ ξύλινον τεῖχος καταφυγόντας διώξαντες ἐπόρθησαν προθύμως. οἱ δὲ Θηβαῖοι δεξάμενοι τοὺς φεύγοντας καὶ προσαναλαβόντες ἐπέθεντο τοῖς διώκουσιν Ἀθηναίοις· γενομένης δὲ πρὸ τῶν τειχῶν καρτερᾶς μάχης, καὶ τῶν Θηβαίων λαμπρῶς ἀγωνισαμένων, ἔπεσον μὲν οὐκ ὀλίγοι παρ' ἀμφοτέροις, τὸ δὲ τελευταῖον βιασθέντες ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, 3 συνέφυγον πάλιν εἰς τὰς Θήβας. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν Ἀθηναῖοι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἀποχωρήσαντες, μετὰ τούτων εἰσιχομένους πρὸς τοὺς καταφυγόντας εἰς τὴν παρεμβολὴν τῶν Περσῶν· μεγάλου δὲ ἀγῶνος ἐξ ἀμφοτέρων γενομένου, καὶ τῶν μὲν βαρβάρων ἐκ τόπων ὠχυρωμένων καλῶς ἀγωνισαμένων, τῶν δ' Ἑλλήνων βίαν προσαγόντων τοῖς ξυλίνοις τείχεσι, πολλοὶ μὲν παραβόλως ἀγωνιζόμενοι κατετιτρώσκοντο, οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ τῶν πλῆ-

4 σύντονον cod., corr. Wess. 10 φλιάσιοι PA 20 Θήβας] Ἀθήνας HL

θει τῶν βελῶν διαφθειρόμενοι τὸν θάνατον εὐψύχως ὑπέμενον. οὐ μὴν γὰρ τὴν ὀρμὴν καὶ βίαν τῶν Ἑλλήνων ἔσπευεν οὔτε τὸ κατεσκευασμένον τεῖχος οὔτε τὸ πλῆθος τῶν βαρβάρων, ἀλλ' ἄπαν τὸ ἀντιτεταγμένον ὑπέκειν ἠναγκάζετο· ἠμιλλῶντο γὰρ πρὸς ἀλλήλους οἱ τῆς Ἑλλάδος ἡγούμενοι Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι, μεμετεωρισμένοι μὲν ταῖς προγεγενημέναις νίκαις, πεποιθότες δὲ ταῖς ἑαυτῶν ἀρεταῖς. τέλος δὲ κατὰ κράτος ἀλόντες οἱ βάρβαροι, 5 δεόμενοι ζωρεῖν οὐδενὸς ἐτύγγανον ἑλέου. ὁ γὰρ στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων Πανσανίας ὄρων τοῖς πλῆθεσιν ὑπερέχοντας τοὺς βαρβάρους, εὐλαβεῖτο μή τι παράλογον γένηται, πολλαπλασίων ὄντων τῶν βαρβάρων· διὸ καὶ παραγγείλαντος αὐτοῦ μηδένα 15 ζωρεῖν, ταχὺ πλῆθος ἄπιστον νεκρῶν ἐγένετο. τέλος δὲ οἱ Ἕλληνες ὑπὲρ τὰς δέκα μυριάδας τῶν βαρβάρων κατακόψαντες μόγις ἐπαύσαντο τοῦ κτείνειν τοὺς πολεμίους.

Τοιοῦτον δὲ πέρας τῆς μάχης λαβούσης, οἱ μὲν Ἕλληνες τοὺς πεσόντας ἔθαψαν, ὄντας πλείους τῶν μυρίων. διελόμενοι δὲ τὰ λάφυρα κατὰ τὸν τῶν στρατιωτῶν ἀριθμὸν τὴν περὶ τῶν ἀριστείων κρίσιν ἐποίησαντο, καὶ χάριτι δουλεύσαντες ἔκριναν ἀριστεῦσαι πόλιν μὲν Σπάρτην, ἄνδρα δὲ Πανσανίαν τὸν Λακεδαιμόνιον. Ἀρτάβαζος δ' ἔχων τῶν φευγόντων Περσῶν εἰς τετρακισμυρίους, καὶ διὰ

4 ἀλλὰ πᾶν v. 21 διελόμενοι τὰ — τὴν δὲ περὶ cod., corr. Dind. 23 χάριτι δουλεύσαντες Rhod., χαριτίδου κτελεύσαντος cod., χάριτι τοῦ κτελεύσαντος Reiske 25 τῶν Dind., τοὺς τῶν cod.

τῆς Φωκίδος εἰς Μακεδονίαν πορευθεῖς, ὄξυτάταις πορείαις ἐχρήτο, καὶ ἐσώθη μετὰ τῶν στρατιωτῶν εἰς τὴν Ἀσίαν. οἱ δ' Ἕλληνες ἐκ τῶν λαφύρων δεκάτην ἐξελόμενοι κατεσκευάσαν χρυσοῦν τρίποδα, καὶ ἀνέθηκαν εἰς Δελφοὺς χαριστήριον τῷ θεῷ, ἐπιγράψαντες ἔλεγείον τόδε,

Ἑλλάδος εὐρυχόρου σωτήρες τόνδ' ἀνέθηκαν,
δουλοσύνης στυγεραῖς ἠυσάμενοι πόλιας.

ἐπέγραψαν δὲ καὶ τοῖς ἐν Θερμοπύλαις ἀποθανοῦσι Λακεδαιμονίοις κοινῇ μὲν ἅπασι τόδε,

μυριάσιν ποτὲ τῆδε διηκοσίαις ἐμάχοντο
ἐκ Πελοποννήσου χιλιάδες τέτορες,

ἰδία δὲ αὐτοῖς τόδε,

ὦ ξεῖν', ἄγγελον Λακεδαιμονίοις ὅτι τῆδε
κείμεθα τοῖς κείνων πειθόμενοι νομίμοις.

ὁμοίως δὲ καὶ ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος ἐκόσμησε τοὺς τάφους τῶν ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ τελευτησάντων, καὶ τὸν ἀγῶνα τὸν ἐπιτάφιον τότε πρῶτον ἐποίησε, καὶ νόμον ἔθηκε λέγειν ἐγκώμια τοῖς δημοσίᾳ θαπτομένοις τοὺς προαιρεθέντας τῶν ἠητόρων. μετὰ δὲ ταῦτα Πανσανίας μὲν ὁ στρατηγὸς ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν ἐστράτευσεν ἐπὶ τὰς Θήβας, καὶ τοὺς αἰτίους τῆς πρὸς Πέρσας συμμαχίας ἐξήτει πρὸς τὴν τιμωρίαν· τῶν δὲ Θηβαίων καταπεπληγμένον τό τε πλῆθος τῶν πολεμίων καὶ τὰς

5 χαριστήριον τῷ θεῷ P, om. v. 10 Λακεδαιμόνιοι Sintenis, del. Dind. 11 διακοσίαις v., τριηκοσίαις Herod. VII 228 13 αὐτοῖς] αὐτοῖς Sintenis, τοῖς Λακεδαιμονίοις Dind. 14 ξένης cod. ἄγγελον P 19 ἐγκώμιον v. 23 πρὸς Πέρσας Dind., προτέρας cod. 24 τὴν om. L

ἀρετάς, οἱ μὲν αἰτιώτατοι τῆς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀποστάσεως ἔκονσίως ὑπομείναντες τὴν παράδοσιν ἐκολάσθησαν ὑπὸ τοῦ Πανσανίου καὶ πάντες ἀνῆρθεσαν.

Ἐγένετο δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἰωνίαν τοῖς Ἑλλησι 34 μεγάλη μάχη πρὸς Πέρσας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῇ περὶ τὰς Πλαταιὰς συντελεσθείσῃ, περὶ ἧς μέλλοντες γράφειν ἀναληψόμεθα τὴν ἀπ' ἀρχῆς διήγησιν. Λεωτυχίδης γὰρ ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ Ξάν- 2 θιππος ὁ Ἀθηναῖος ἡγούμενοι τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ τὸν στόλον ἐκ τῆς περὶ Σαλαμίνα ναυμαχίας ἀθροίσαντες εἰς Αἴγιον, ἐν ταύτῃ διατρίψαντες ἡμέρας τινὰς ἐπλευσαν εἰς Δῆλον, ἔχοντες τριήρεις διακοσίας καὶ πεντήκοντα. ἐνταῦθα δ' αὐτῶν ὁρ- 15 μόντων ἦγον ἐκ Σάμου πρόεβεις ἀξιοῦντες ἐλευθερῶσαι τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἕλληνας. οἱ δὲ περὶ 3 τὸν Λεωτυχίδην συνεδρεύσαντες μετὰ τῶν ἡγεμόνων καὶ διακούσαντες τῶν Σαμίων ἐκρίναν ἐλευθεροῦν τὰς πόλεις, καὶ κατὰ τάχος ἐξέπλευσαν ἐκ Δῆλου. 20 οἱ δὲ τῶν Περσῶν ναύαρχοι διατρίβοντες ἐν τῇ Σάμῳ, πνθόμενοι τὸν τῶν Ἑλλήνων ἐπίπλου, ἀνήχθησαν ἐκ τῆς Σάμου πάσαις ταῖς ναυσί, καὶ κατὰρσαντες εἰς Μυκάλην τῆς Ἰωνίας τὰς μὲν ναῦς ἐνεώλησαν, ὀρῶντες οὐκ ἀξιοχρέους οὕσας ναυμα- 25 χεῖν, καὶ ξυλλῆναι τείχει καὶ τάφῳ βαθείᾳ περιέλαβον αὐτάς· οὐδὲν δὲ ἦττον καὶ δυνάμεις πεζὰς μετεπέμποντο ἐκ τῶν Σάρδεων καὶ τῶν σύνεγγυς 431 πόλεων, καὶ συνήγαγον τοὺς ἅπαντας εἰς δέκα μυ-

ριάδας· ἐποιοῦντο δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων τῶν εἰς πόλεμον χρησίμων παρασκευάς, νομίζοντες καὶ
 4 τοὺς Ἰωνας ἀποστήσεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους. οἱ δὲ περὶ τὸν Λεωτυχίδην παντὶ τῷ στόλῳ κεκοσμη-
 μένῳ προσπλεύσαντες τοῖς ἐν τῇ Μυκάλη βαρβάροις, 5
 ναῦν προαπέστειλαν ἔχουσαν κήρυκα τὸν μεγαλο-
 φωνότατον τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ. τῷ δὲ προσε-
 τέτακτο προσπλεύσαι τοῖς πολεμίοις, καὶ μεγάλη τῇ
 φωνῇ κηρύξαι, διότι οἱ Ἕλληνες νενικηκότες [ἐν
 Πλαταιαῖς] τοὺς Πέρσας πάρεισι νῦν ἐλευθερώσου- 10
 5 τες τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις. τοῦτο
 δ' ἐποίησαν οἱ περὶ τὸν Λεωτυχίδην νομίζοντες τοὺς
 συστρατεύοντας τοῖς βαρβάροις Ἑλλήνας ἀποστήσειν
 Περσῶν καὶ ταραχὴν ἔσεσθαι πολλὴν ἐν τῇ τῶν βαρ-
 βάρων στρατοπεδείᾳ· ὅπερ καὶ συνέβη γενέσθαι. 15
 τοῦ γὰρ κήρυκος προσπλεύσαντος ταῖς νενεωκημέ-
 ναις ναυσὶ καὶ κηρύξαντος τὰ προστεταγμένα, συν-
 ἔβη τοὺς μὲν Πέρσας ἀπιστῆσαι τοῖς Ἕλλησι, τοὺς
 δ' Ἑλλήνας ἀλλήλοις συντίθεσθαι περὶ ἀποστάσεως.
 35 οἱ δ' Ἕλληνες κατασκευάμενοι τὰ κατ' αὐτοὺς ἀπε- 20
 βίβασαν τὴν δύναμιν. τῇ δ' ὕστεραία παρασκευαζο-
 μένων αὐτῶν τὰ πρὸς τὴν παράταξιν, προσέπεσε
 φήμη ὅτι νενικήκασιν οἱ Ἕλληνες τοὺς Πέρσας κατὰ
 2 τὰς Πλαταιάς. διόπερ οἱ μὲν περὶ Λεωτυχίδην
 ἀθροίσαντες ἐκκλησίαν, τὰ πλήθη παρεκάλεσαν εἰς 25
 τὴν μάχην, τὰ τε ἄλλα προφερόμενοι καὶ τὴν ἐν
 Πλαταιαῖς νίκην τραγοῦντες, δι' ἣν ὑπελάμβανον

3 ἀποστήσασθαι v. 4 κεκοσμημένοι cod., corr. Dind.
 10 ἐν Πλαταιαῖς del. Madvig 19 στάσεως v. 25 ἐκκλη-
 σίαν PAL, εἰς ἐκκλησίαν cet. 26 προφερόμενοι v. 27
 τραγοῦντες Reiske, παρφοῦντες cod.

θρασντέρους ποιήσειν τοὺς μέλλοντας ἀγωνίζεσθαι.
 θανμαστόν δὲ ἐγένετο τὸ ἀποτέλεσμα· κατὰ γὰρ τὴν
 αὐτὴν ἡμέραν ἐφάνησαν αἱ παρατάξεις γεγενημέναι,
 ἢ τε πρὸς τῇ Μυκάλη συντελεσθεῖσα καὶ ἢ κατὰ
 5 τὰς Πλαταιὰς γενομένη. διόπερ ἔδοξαν οἱ περὶ τὸν 3
 Λεωτυχίδην οὐπω μὲν πεπυσμένοι περὶ τῆς νίκης,
 ἀφ' ἑαυτῶν δὲ πλάττοντες τὴν εὐημερίαν, στρατη-
 γήματος ἕνεκεν τοῦτο πεποιημένοι· τὸ γὰρ μέγεθος
 τοῦ διαστήματος ἤλεγχεν ἀδύνατον οὔσαν τὴν προσ-
 10 ἀγγελίαν. οἱ δὲ τῶν Περσῶν ἠγεμόνες, ἀπίστως 4
 ἔχοντες τοῖς Ἕλλησι, τούτους μὲν ἀφώπλισαν, τὰ δὲ
 ὄπλα τοῖς ἑαυτῶν φίλοις παρέδωκαν· παρακαλέσαν-
 τες δὲ τὰ πλήθη, καὶ τὸν Ξέρξην αὐτὸν μετὰ πολ-
 λῆς δυνάμεως εἰπόντες ἤξιεν βοηθόν, ἐποίησαν
 15 ἅπαντας εὐθαρσεῖς πρὸς τὸν κίνδυνον. ἀμφοτέρων 36
 δὲ αὐτῶν ἐκταξάντων τὴν στρατιὰν καὶ προσαγόν-
 των ἐπ' ἀλλήλους, οἱ μὲν Πέρσαι τοὺς πολεμίους
 ὀρῶντες ὀλίγους ὄντας κατεφρόνησαν αὐτῶν καὶ
 μετὰ πολλῆς κραυγῆς ἐπεφέροντο· τῶν δὲ Σαμίων 2
 20 καὶ Μιλησίων πανδημὴν προελομένων βοηθῆσαι τοῖς
 Ἕλλησι καὶ μετ' ἀλλήλων κοινῇ προαγόντων κατὰ
 σπουδῆν, ὡς προϊόντες εἰς ὕψιν ἦλθον τοῖς Ἕλλη-
 σιν, οἱ μὲν Ἰωνες ἐνόμιζον εὐθαρσεστέρους ἔσεσθαι
 432 τοὺς Ἑλλήνας, ἀπέβη δὲ τοῦναντίον. δόξαντες γὰρ 3
 25 οἱ περὶ τὸν Λεωτυχίδην τὸν Ξέρξην ἐκ τῶν Σάρ-
 δεων ἐπιέναι μετὰ τῆς δυνάμεως, ἐφοβήθησαν, καὶ

2 τὸ add. Eich. 7 εὐημερίαν] ἐφάνησαν repetunt cod.
 ex v. 3 9 ἀδύνατον οὔσαν Cobet, ἀδυνατοῦσαν cod. 16
 προαγόντων malim 21 προσαγόντων cod., corr. Rhod.
 22 προϊόντες JK, προσιόντες cet.

ταραχῆς γενομένης ἐν τῷ στρατοπέδῳ διεφέροντο πρὸς ἀλλήλους· οἱ μὲν γὰρ ἔφασαν τὴν ταχίστην δεῖν εἰς τὰς ναῦς ἀπιέναι, οἱ δὲ μένειν καὶ τεταρορηκότως παρατάξασθαι. ἔτι δ' αὐτοῖς τεθορυβημένοις ἐπεφάνησαν οἱ Πέρσαι διεσκευασμένοι κατα-⁵
⁴ πληκτικῶς καὶ μετὰ βοῆς ἐπιφερόμενοι. οἱ δ' Ἕλληνες οὐδεμίαν ἀνοχὴν ἔχοντες τοῦ βουλεύσασθαι, συνηραγκάσθησαν ὑπομεῖναι τὴν ἐφοδὸν τῶν βαρβάρων. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἀμφοτέρων ἀγωνιζομένων εὐρώστως ἰσόροπος ἦν ἡ μάχη καὶ συχνοὶ παρ' ἀμφο-¹⁰
⁵ τέροις ἐπιπτον· τῶν δὲ Σαμίων καὶ τῶν Μιλησίων ἐπιφανέντων οἱ μὲν Ἕλληνες ἐπερρώσθησαν, οἱ βάρβαροι δὲ καταπλαγέντες πρὸς [τὴν] φυγὴν ὤρμησαν.
⁶ πολλοῦ δὲ γενομένου φόνου, οἱ μὲν περὶ τὸν Λεωτυχίδην καὶ Ξάνθιππον ἐπικείμενοι τοῖς ἠττημένοις¹⁵
κατεδίωξαν τοὺς βαρβάρους μέχρι τῆς παρεμβολῆς, συνεπελάβοντο δὲ τῆς μάχης ἤδη κεκοιμένης Αἰολεῖς καὶ τῶν ἄλλων πολλοὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν·
⁷ δεινὴ γάρ τις ἐνέπεσεν ἐπιθυμία ταῖς κατὰ τὴν
⁸ Ἀσίαν πόλεσι τῆς ἐλευθερίας. διόπερ σχεδὸν ἅπαντες²⁰
οὐθ' ὁμήρων οὔτε ὄρκων ἐποιήσαντο φροντίδα, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀπέκτειναν ἐν τῇ φυγῇ τοὺς βαρβάρους. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἠττηθέντων τῶν Περσῶν, ἀνηρέθησαν αὐτῶν πλείους τῶν τετρακισμυρῶν· τῶν δὲ διασωθέντων οἱ μὲν εἰς²⁵
τὴν στρατοπεδείαν διέφυγον, οἱ δὲ εἰς Σάρδεϊς
⁹ ἀπεχώρησαν. Ξέρξης δὲ πνθόμενος τὴν τε περὶ τὰς Πλαταιὰς ἦτταν καὶ τὴν ἐν τῇ Μυκάλῃ τροπὴν τῶν

1 γενομένης A 13 τὴν deleti 14 γενομένου PL, γενομένου cet. 26 διέφυγον om. f

ιδίαν, μέρος μὲν τῆς δυνάμεως ἀπέλιπεν ἐν Σάρδεσιν, ὅπως διαπολεμῆ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, αὐτὸς δὲ τεθορυβημένος μετὰ τῆς λοιπῆς στρατιᾶς προῆγεν, ἐπ' Ἐκβατάνων ποιούμενος τὴν πορείαν.
⁵ Οἱ δὲ περὶ Λεωτυχίδην καὶ Ξάνθιππον ἀποπλεύ-³⁷
σαντες εἰς Σάμον τοὺς μὲν Ἴωνας καὶ τοὺς Αἰολεῖς συμμάχους ἐποίησαντο, μετὰ δὲ ταῦτα ἐπειθὸν αὐτοὺς ἐκλιπόντας τὴν Ἀσίαν εἰς τὴν Εὐρώπην μετοικισθῆναι. ἐπηγγέλλοντο δὲ τὰ μηδίσαντα τῶν
¹⁰ ἔθνῶν ἀναστήσαντες δώσειν ἐκείνοις τὴν χώραν· καθόλου γὰρ μένοντας αὐτοὺς ἐπὶ τῆς Ἀσίας τοὺς 2
μὲν πολεμίους ὁμόρους ἔξιν, πολὺ ταῖς δυνάμεσιν ὑπερέχοντας, τοὺς δὲ συμμάχους ὄντας διαποντίλους μὴ δυνήσεσθαι τὰς βοηθείας εὐκαίρους αὐτοῖς ποιή-
¹⁵ σασθαι. οἱ δὲ Αἰολεῖς καὶ οἱ Ἴωνες ἀκούσαντες τῶν ἐπαγγελιῶν ἔγνωσαν πείθεσθαι τοῖς Ἕλλησι, καὶ παρεσκευάζοντο πλεῖν μετ' αὐτῶν εἰς τὴν Εὐρώπην. οἱ δ' Ἀθηναῖοι μετανοήσαντες εἰς τοῦναν-³
τίου πάλιν μένειν συνεβούλευον, λέγοντες ὅτι κἂν
²⁰ μηδεὶς αὐτοῖς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων βοηθῆ, μόνοι Ἀθηναῖοι συγγενεῖς ὄντες βοηθήσουσιν· ὑπελάμ-
⁴³³ βανον δὲ ὅτι κοινῇ κατοικισθέντες ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων οἱ Ἴωνες οὐκέτι μητρόπολιν ἠγήσονται τὰς Ἀθήνας. διόπερ συνέβη μετανοῆσαι τοὺς Ἴωνας καὶ
²⁵ κρῖναι μένειν ἐπὶ τῆς Ἀσίας. τούτων δὲ προαχθέν-⁴
των συνέβη τὴν δύναμιν τῶν Ἑλλήνων σχισθῆναι,

8 εἰς τὴν] εἰς A 9 τὰ Wess., τὰ τε cod., τὰ τότε Steph. 10 ἀναστατήσαντες P 13 ὄντας διαποντίλους P, διαποντίλους v.; διαποντίλους οὗς Dind. 14 δύνασθαι v. 18 μεταποιήσαντες P 20 βοηθῆ Dind., βοηθοίη cod.

καὶ τοὺς μὲν Λακεδαιμονίους εἰς τὴν Λακωνικὴν ἀποπλεῦσαι, τοὺς δὲ Ἀθηναίους μετὰ τῶν Ἰώνων
5 καὶ τῶν νησιωτῶν ἐπὶ Σηστὸν ἀπάραι. Ξάνθιππος δὲ ὁ στρατηγὸς εὐθὺς ἐκ κατάπλου προσβολὰς τῇ πόλει ποιησάμενος εἴλε Σηστὸν, καὶ φρουρὰν ἐγκα-
5 ταστήσας τοὺς μὲν συμμάχους ἀπέλυσεν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν πολιτῶν ἀνέκαμψεν εἰς τὰς Ἀθήνας.

6 Ὁ μὲν οὖν Μηδικὸς ὀνομασθεὶς πόλεμος γενόμενος διετὴς τοῦτο ἔσχε τὸ πέρασ. τῶν δὲ συγγραφέων Ἡρόδοτος ἀρξάμενος πρὸ τῶν Τρωικῶν χρό-
10 νων γέγραφε κοινὰς σχεδὸν τι τὰς τῆς οἰκουμένης πράξεις ἐν βίβλοις ἑννέα, καταστρέφει δὲ τὴν σύνταξιν εἰς τὴν περὶ Μυκάλην μάχην τοῖς Ἑλλησι
7 πρὸς τοὺς Πέρσας καὶ Σηστοῦ πολιορκίαν. — Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς τοὺς Οὐλολούσκους
15 πολεμήσαντες καὶ μάχῃ νικήσαντες πολλοὺς ἀνείλον. Σπόριος δὲ Κάσιος, ὁ κατὰ τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν ὑπατεύσας, δόξας ἐπιθέσθαι τυραννίδι καὶ καταγνωσθεὶς, ἀνηρέθη. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη
κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν. 20

38 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμοσθένους ἐν Ῥώμῃ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο Καίσιων Φάβιος καὶ
Λεύκιος Αἰμίλιος Μάμερκος. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Σικελίαν πολλή τις εἰρήνη κατεῖχε τὴν νῆσον,
τῶν μὲν Καρχηδονίων εἰς τέλος τεταπεινωμένων, 25
τοῦ δὲ Γέλωνος ἐπιεικῶς προεστηκότος τῶν Σικελιωτῶν καὶ πολλὴν εὐνομίαν τε καὶ πάντων τῶν

3 ἐπάραι P 11 τι om. v. 12 κατέστραψε malim
17 Κάσιος AFKL 23 Αἰμίλιος om. A

ἐπιτηδείων εὐπορίαν παρεχομένου ταῖς πόλεσι. τῶν 2
δὲ Συρακοσίων τὰς μὲν πολυτελεῖς ἐκφορὰς νόμῳ καταλεινυότων καὶ τὰς εἰσθυσίας δαπάνας εἰς τοὺς
τελευτῶντας γίνεσθαι περιηρηκότων, ἐγγεγραμμένων
5 δὲ ἐν τῷ νόμῳ καὶ τῶν παντελῶς ἐνταφίαν ἡμεληκότων, ὁ βασιλεὺς Γέλων βουλόμενος τὴν τοῦ δήμου σπουδὴν ἐν ἅπασι διαφυλάττειν, τὸν περὶ τῆς ταφῆς νόμον ἐφ' ἑαυτοῦ βέβαιον ἐτήρησεν· ὑπὸ γὰρ 3
ἀρρωστίας συνεχόμενος καὶ τὸ ζῆν ἀπελίπσας, τὴν
10 μὲν βασιλείαν παρέδωκεν Ἰέρωνι τῷ πρεσβυτάτῳ τῶν ἀδελφῶν, περὶ δὲ τῆς ἑαυτοῦ ταφῆς ἐνετείλατο διαστελλόμενος ἀκριβῶς τηρῆσαι τὸ νόμιμον. διὸ καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ τὴν ἐκφορὰν κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ συνετέλεσεν ὁ διαδεξάμενος τὴν
15 βασιλείαν. ἐτάφη δ' αὐτοῦ τὸ σῶμα κατὰ τὸν ἀγρὸν 4
τῆς γυναικὸς ἐν ταῖς καλουμέναις Ἐννέα τύρσσειν, οὔσαις τῷ βάθει τῶν ἔργων θανμασταῖς. ὁ δὲ ὄχλος ἐκ τῆς πόλεως ἅπας συνηκολούθησεν, ἀπέχοντος τοῦ
434 τόπου σταδίου διακοσίου. ἐνταῦθα δ' αὐτοῦ τα- 5
20 φέντος ὁ μὲν δῆμος τάφον ἀξιόλογον ἐπιστήσας ἡρωικαῖς τιμαῖς ἐτίμησε τὸν Γέλωνα, ὕστερον δὲ τὸ μὲν μνήμα ἀνείλον Καρχηδόνιοι στρατεύσαντες ἐπὶ Συρακούσας, τὰς δὲ τύρσσεις Ἀγαθοκλῆς κατέβαλε διὰ τὸν φθόνον. ἀλλ' ὅμως οὔτε Καρχηδόνιοι διὰ
25 τὴν ἔχθραν οὔτε Ἀγαθοκλῆς διὰ τὴν ἰδίαν κακίαν οὔτε ἄλλος οὐδὲ εἰς ἠδυνήθη τοῦ Γέλωνος ἀφελέ-

1 ταῖς πόλεσι] τοῖς Ἑλλησι F¹JK 5 δὲ Eich., τε cod.
καὶ τῶν P, αὶ τῶν AL, εἰργεσθαι cet. παντελῶς PA, παν-
τελῶς τὰς τῶν cet. ἡμεληκότων P, om. AL, σπουδᾶς cet.
9 τὸ * P (cf. XVII 106, 7), τοῦ v.

6 σθαι τὴν δόξαν· ἢ γὰρ τῆς ἱστορίας δικαία μαρ-
τυρία τετήρηκε τὴν περὶ αὐτοῦ φήμην, κηρύττουσα
διαπρυσίως εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα. δίκαιον γὰρ ἅμα
καὶ συμφέρον ἐστὶ τῷ κοινῷ βίῳ διὰ τὴν ἱστορίαν
τοὺς μὲν πονηροὺς τῶν ἐν ταῖς ἐξουσίαις γεγενη- 5
μένων βλασφημῆσθαι, τοὺς δὲ εὐεργετικούς τυχά-
νειν ἀθανάτου μνήμης· οὕτω γὰρ μάλιστα συμβήσε-
ται πολλοὺς ἐπὶ τὴν κοινὴν εὐεργεσίαν προτρέπεσθαι
τῶν μεταγενεστέρων.

7 Γέλων μὲν οὖν ἑπταετῆ χρόνον ἐβασίλευσεν, Ἰέ- 10
ρων δ' ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν
ἐβασίλευσε τῶν Συρακοσίων ἔτη ἕνδεκα καὶ μῆνας
ὀκτώ.

39 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Ἀθηναῖοι μὲν μετὰ τὴν ἐν
Πλαταιαῖς νίκην μετεκόμισαν ἐκ Τροιζήνος καὶ Σα- 15
λαμῖνος τέκνα καὶ γυναῖκας εἰς τὰς Ἀθήνας, εὐθύς
δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐπεχείρησαν τειχίζειν καὶ τῶν ἄλ-
λων τῶν πρὸς ἀσφάλειαν ἀνηκόντων ἐπιμέλειαν
2 ἐποιοῦντο. Λακεδαιμόνιοι δ' ὄρῳντες τοὺς Ἀθη-
ναίους ἐν ταῖς ναυτικαῖς δυνάμεσι περιπεποιημένους 20
δόξαν μεγάλην, ὑπάπτειψαν αὐτῶν τὴν ἀύξεισιν,
καὶ διέγνωσαν κωλύειν τοὺς Ἀθηναίους ἀνοικοδο-
3 μεῖν τὰ τεῖχη. εὐθύς οὖν πρέσβεις ἐξέπεμψαν εἰς
τὰς Ἀθήνας τοὺς λόγῳ μὲν συμβουλευόμενους κατὰ
τὸ παρὸν μὴ τειχίζειν τὴν πόλιν διὰ τὸ μὴ συμ- 25
φέρειν κοινῇ τοῖς Ἑλλησι· τὸν γὰρ Ξέρξην, εἰ πάλιν
παραγεννηθεῖ μετὰ μειζόνων δυνάμεων, ἔξειν

3 διαπρυσίως om. v. 4 τῆς ἱστορίας v. 11 δ' ὁ]
δὲ P, δὲ ὁ v. 12 καὶ om. PA 16 τέκνα] τὰ τέκνα P
20 πεποιημένους cod., corr. Wess.

ἑτοίμους πόλεις τετειχισμένας ἐκτὸς Πελοποννήσου,
ἐξ ὧν ὀρμώμενον ἑαδίως καταπολεμήσειν τοὺς Ἑλ-
ληνας. οὐ πειθόμενων δ' αὐτῶν, οἱ πρέσβεις προσ-
ιόντες τοῖς οἰκοδομοῦσι προσέτατον ἀφίστασθαι
5 τῶν ἔργων τὴν ταχίστην. ἀπορουμένων δὲ τῶν 4
Ἀθηναίων ὅ,τι χρηὴ πράττειν, Θεμιστοκλῆς, ἀποδο-
χῆς τότε παρ' αὐτοῖς τυγχάνων τῆς μεγίστης, συν-
εβούλευεν ἔχειν ἡσυχίαν· ἐὰν γὰρ βιάζωνται, ἑα-
δίως τοὺς Λακεδαιμονίους μετὰ τῶν Πελοποννησίων
10 στρατεύσαντας κωλύσειν αὐτοὺς τειχίζειν τὴν πό-
435 λιν. ἐν ἀπορρήτοις δὲ τῇ βουλῇ προεῖπεν, ὡς αὐ- 5
τὸς μὲν μετὰ τινῶν ἄλλων πορεύσεται πρεσβευτῆς
εἰς Λακεδαίμονα, διδάξων τοὺς Λακεδαιμονίους περὶ
τοῦ τευχισμοῦ, τοῖς δὲ ἄρχουσι παρήγγειλεν, ὅταν
15 ἐκ Λακεδαίμονος ἔλθωσι πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας,
παρακατέχειν αὐτούς, ἕως ἂν αὐτοὺς ἐκ τῆς Λακε-
δαίμονος ἀνακάμψῃ, ἐν τοσοῦτῳ δὲ πανδημεὶ τει-
χίζειν τὴν πόλιν, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ κρατήσῃν
αὐτοὺς ἀπεφαίνετο τῆς προθέσεως. ὑπακουσάντων 40
20 δὲ τῶν Ἀθηναίων, οἱ μὲν περὶ τὸν Θεμιστοκλέα
πρέσβεις προῆγον εἰς τὴν Σπάρτην, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι
μετὰ μεγάλης σπουδῆς ὤκοδόμουν τὰ τεῖχη, οὔτ'
οἰκίας οὔτε τάφου φειδόμενοι. συναλαμβάνοντο δὲ
25 τῶν ἔργων οἱ τε παῖδες καὶ αἱ γυναῖκες καὶ καθό-
λου πᾶς ξένος καὶ δοῦλος, οὐδενὸς ἀπολειπομένου
τῆς προθυμίας. παραδόξως δὲ τῶν ἔργων ἀννομέ- 2

1 ἑτοίμας v. ἐκτὸς P, ἐν τοῦ v. 10 κωλύειν PAFHK
11 προεῖπεν Reiske, προειπῶν cod. 12 μὲν del. Reiske
17 τειχίζων v. 21 προῆγον P, προήγαγον v. 24 αἱ
om. v.

νων διά τε τὰς πολυχειρίας καὶ τὰς τῶν ἀπάντων
προθυμίας, ὁ μὲν Θεμιστοκλῆς ἀνακληθεὶς ὑπὸ τῶν
ἀρχόντων καὶ ἐπιτιμηθεὶς περὶ τῆς τειχοποιίας ἤρ-
νήσατο τὴν οἰκοδομίαν, καὶ παρεκάλεσε τοὺς ἄρχον-
τας μὴ πιστεύειν κεναῖς φήμαις, ἀλλ' ἀποστέλλειν
πρέσβεις ἀξιοπίστους εἰς τὰς Ἀθήνας· διὰ γὰρ τού-
των εἰσεσθαι τάληθές· καὶ τούτων ἐγγυητὴν ἑαυτὸν
παρεδίδου καὶ τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ συμπρεσβεύοντας.
3 πεισθέντες δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς μὲν περὶ τὸν
Θεμιστοκλέα παρεφύλαττον, εἰς δὲ τὰς Ἀθήνας ἀπέ-
στειλαν τοὺς ἐπιφανεστάτους κατασκευομένους, περὶ
ᾧ ἦν χρεῖα πολυπραγμονήσαι. τοῦ δὲ χρόνου
διεξεληθόντος, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι τὸ τεῖχος ἐφθασαν
ἐφ' ἱκανὸν κατεσκευασμένους, τοὺς δὲ τῶν Λακεδαι-
μονίων πρέσβεις ἐλθόντας εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ μετ'
ἀνατάσεων καὶ ἀπειλῶν ἐπιτιμῶντας παρέδωκαν εἰς
φυλακὴν, φήσαντες τότε ἀφήσειν, ὅταν ἀκεῖνοι τοὺς
4 περὶ Θεμιστοκλέα πρέσβεις ἀπολύσωσι. τούτῳ δὲ
τῷ τρόπῳ καταστρατηγηθέντες οἱ Λάκωνες ἠναγκά-
σθησαν ἀπολύσαι τοὺς Ἀθηναίων πρέσβεις, ἵνα τοὺς
ἰδίους ἀπολάβωσιν. ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς τοιοῦτῳ στρα-
τηγήματι τειχίσας τὴν πατρίδα συντόμως καὶ ἀκιν-
δύως, μεγάλης ἀποδοχῆς ἔτυχε παρὰ τοῖς πολίταις.
5 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ῥωμαίοις πρὸς Αἰ-
κολανούς καὶ τοὺς τὸ Τοῦσκλον κατοικοῦντας συν-

1 τὴν πολυχειρίαν Hertl. (XV 68, 3. XVII 40, 5) τῶν
om. v. 8 συμπρεσβεύτας v. (XVIII 48, 3) 10 ἐφύλατ-
τον v. 11 ἐπισκεψομένους P περὶ PAL, καὶ περὶ
cet. 15 μετ' ἀνατάσεων Dind. (IX 20, 4), μετὰ στάσεων
cod. 24 Ῥωμαίοις* (cf. p. 221, 19), Ῥωμαῖοι cod. 25
συνέστη πόλεμος P, ἀνεστήσαντο πόλεμον v.

436 ἔστη πόλεμος, καὶ πρὸς μὲν Αἰκολανούς μάχην συν-
άφαντες ἐνίκησαν καὶ πολλοὺς τῶν πολεμίων ἀνείλον,
μετὰ δὲ ταῦτα τὸ Τοῦσκλον ἐξεπολιόρκησαν καὶ τὴν
τῶν Αἰκολανῶν πόλιν ἐχειρώσαντο.
5 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι 41
μὲν ἦν ἄρχων Ἀδεύμαντος, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατεστά-
θησαν ὑπάτοι Μάρκος Φάβιος Οὐβριανός καὶ Λεύ-
κιος Οὐαλέριος Πόπλιος. ἐπὶ δὲ τούτων Θεμιστο-
κλῆς διὰ τὴν στρατηγίαν καὶ ἀγχίνουσαν ἀποδοχῆς
10 ἔτυχεν οὐ μόνον παρὰ τοῖς πολίταις, ἀλλὰ καὶ παρὰ
πᾶσι τοῖς Ἑλλησι. διὸ καὶ μετεωριζόμενος ἐπὶ τῇ 2
δόξῃ πολὺ μείζουσιν ἄλλαις ἐπιβολαῖς ἐχρήσατο πρὸς
αὔξησιν ἡγεμονίας ἀνηκούσαις τῇ πατρίδι. τοῦ γὰρ
καλουμένου Πειραιῶς οὐκ ὄντος λιμένος κατ' ἐκεί-
15 νους τοὺς χρόνους, ἀλλ' ἐπινείῳ χωρμένων τῶν
Ἀθηναίων τῷ προσαγορευομένῳ Φαληρικῷ, μικρῷ
παντελῶς ὄντι, ἐπενόησε τὸν Πειραιᾶ κατασκευάζειν
λιμένα, μικρῶς μὲν προσδεόμενον κατασκευῆς, δυ-
νάμενον δὲ γενέσθαι λιμένα κάλλιστον καὶ μέγιστον
20 τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα. ἤλπιζεν οὖν τούτου προσ- 3
γενομένου τοῖς Ἀθηναίοις δυνήσεσθαι τὴν πόλιν
ἀντιποιήσεσθαι τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας· τρι-
ήρεις γὰρ τότε πλείστας ἐκέκτηντο, καὶ διὰ τὴν
συνέχειαν τῶν ναυμαχιῶν ἐμπειρίαν καὶ δόξαν με-
25 γάλην τῶν ναυτικῶν ἀγώνων περιεπεποίητο. πρὸς 4
δὲ τούτοις τοὺς μὲν Ἴωνας ὑπελάμβανε διὰ τὴν

1 μάχη v. 2 εἶλον v. 7 Οὐβριανός ex fastis, σιλα-
νός Pa, σιλβανός f 11 ἐπὶ] ἐν P 16 προσαγορευομένῳ
καλουμένῳ A 19 κάλλιστον κ. μ. λιμένα v. 20 Ἑλλάδα
ἐπίδα P ἤλπισεν v. 22 ἀντιποιήσεσθαι PA 23 καὶ
om. P inserto s. l. γὰρ post ἐμπειρίαν

συγγένειαν ἰδίους ἔξειν, τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς κατὰ
 τὴν Ἀσίαν Ἑλλήνας δι' ἐκείνους ἐλευθερώσειν, ἀπο-
 κλινεῖν τε ταῖς εὐνοίαις πρὸς τοὺς Ἀθηναίους διὰ
 τὴν εὐεργεσίαν, τοὺς δὲ νησιώτας ἅπαντας κατα-
 πεπληγμένους τὸ μέγεθος τῆς ναυτικῆς δυνάμεως 5
 ἐτοιμῶς ταχθῆσεσθαι μετὰ τῶν δυναμένων καὶ βλά-
 5 πτειν καὶ ὠφελεῖν τὰ μέγιστα. τοὺς γὰρ Λακε-
 δαιμονίους ἑώρα περὶ μὲν τὰς πεζὰς δυνάμεις εὖ
 κατεσκευασμένους, πρὸς δὲ τοὺς ἐν ταῖς ναυσὶν
 42 ἀγῶνας ἀφυστάτους. ταῦτ' οὖν διαλογοσάμενος 10
 ἔκρινε φανερῶς μὲν τὴν ἐπιβολὴν μὴ λέγειν, ἀκρι-
 βῶς γινώσκων τοὺς Λακεδαιμονίους κωλύσοντας,
 ἐν ἐκκλησίᾳ δὲ διελέχθη τοῖς πολίταις ὅτι μεγάλων
 πραγμάτων καὶ συμφερόντων τῇ πόλει βούλεται γε-
 νέεσθαι σύμβουλός τε καὶ εἰσηγητής, ταῦτα δὲ φα- 15
 νερῶς μὲν λέγειν μὴ συμφέρειν, δι' ὀλίγων δὲ ἄν-
 δρῶν ἐπιτελεῖν προσήμειν· διόπερ ἤξιον τὸν δῆμον
 δύο ἄνδρας προχειρισάμενον οἷς ἂν μάλιστα πι-
 στεύσῃ, τούτοις ἐπιτρέπειν περὶ τοῦ πράγματος.
 2 πεισθέντος δὲ τοῦ πλήθους, ὁ δῆμος εἴλετο δύο 20
 ἄνδρας, Ἀριστείδην καὶ Ξάνθιππον, οὐ μόνον κατ'
 ἀρετὴν προκρίνας αὐτούς, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν Θεμισ-
 στοκλέα τούτους ὄρων ἀμιλλωμένους περὶ δόξης καὶ
 πρωτείων, καὶ διὰ τοῦτο ἄλλοτριῶς ἔχοντας πρὸς
 3 αὐτόν. οὗτοι δὲ κατ' ἰδίαν ἀκούσαντες τοῦ Θεμι- 25
 στοκλέους τὴν ἐπιβολὴν, ἐδήλωσαν τῷ δήμῳ διότι
 καὶ μεγάλα καὶ συμφέροντα τῇ πόλει καὶ δυνατὰ
 4 καθέστηκεν τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ Θεμιστοκλέους. τοῦ 437

2 ἀποκλίνειν PAH 4 δὲ*] τε cod. 7 γὰρ*] τε
 cod. 13 διελέχθη*] διαλεχθεῖς cod.

δὲ δήμου θανατάσαντος ἅμα τὸν ἄνδρα καὶ ὑποπτεύ-
 σαντος μήποτε τυραννίδα τινὰ κατασκευασόμενος
 ἑαυτῷ τηλικαύταις καὶ τοιαύταις ἐπιβολαῖς ἐγχειρῆ,
 φανερῶς αὐτὸν ἐκέλευον ἀποφαίνεσθαι τὰ δεδογ- 5
 μένα. ὁ δὲ πάλιν ἔφησε μὴ συμφέρειν τῷ δήμῳ
 φανερῶς δηλοῦσθαι περὶ τῶν ἐπινοηθέντων. πολλῶ 5
 δὲ μᾶλλον θανατάσαντος τοῦ δήμου τὴν δεινότητα
 καὶ μεγαλοφροσύνην τάνδρός, ἐκέλευον ἐν ἀπορρή-
 τοις εἰπεῖν τῇ βουλῇ τὰ δεδογμένα· κἂν αὕτη κρίνη
 10 τὰ δυνατὰ λέγειν καὶ συμφέροντα, τότε ὡς ἂν συμ-
 βουλευσῇ πρὸς τὸ τέλος ἄξειν αὐτοῦ τὴν ἐπιβολὴν.
 διόπερ τῆς βουλῆς πυνθομένης τὰ κατὰ μέρος, καὶ 6
 κρινάσης λέγειν αὐτὸν τὰ συμφέροντα τῇ πόλει καὶ
 δυνατὰ, τὸ λοιπὸν ἤδη συγχωρήσαντος τοῦ δήμου
 15 μετὰ τῆς βουλῆς ἔλαβε τὴν ἐξουσίαν πράττειν ὅτι
 βούλεται. ἕκαστος δ' ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐχωρίζετο
 θανατάζων μὲν τὴν ἀρετὴν τάνδρός, μετέωρος δ' ὢν
 καὶ καρδοκῶν τὸ τέλος τῆς ἐπιβολῆς. ὁ δὲ Θεμι- 43
 στοκλῆς λαβὼν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πράττειν, καὶ πᾶ-
 20 σαν ὑπουργίαν ἔχων ἐτοίμην τοῖς ἐγχειρουμένοις,
 πάλιν ἐπενόησε καταστρατηγῆσαι τοὺς Λακεδαιμο-
 νίους· ἤδει γὰρ ἀκριβῶς ὅτι καθάπερ ἐπὶ τοῦ τῆς
 πόλεως τειχισμοῦ διεκάλυσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, τὸν
 αὐτὸν τρόπον ἐπὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος ἐγχει-
 25 ρήσουσι διακόπτειν τῶν Ἀθηναίων τὰς ἐπιβολὰς.
 ἔδοξεν οὖν αὐτῷ πρὸς μὲν τοὺς Λακεδαιμονίους 2
 πρέσβεις ἀποστεῖλαι τοὺς διδάζοντας συμφέρειν τοῖς

2 τινα om. (in lacuna) P κατασκευασάμενος cod.,
 corr. Eich. 9 αὕτη Eich., αὕτη cod. 12 τὰ add. Dind.
 21 τοῖς Λακεδαιμονίοις v. 23 διεκάλυπον Hertl.

κοινοῖς τῆς Ἑλλάδος πράγμασιν ἔχειν ἀξιοχρεῶν
 λιμένα πρὸς τὴν ἀπὸ τῶν Περσῶν ἐσομένην στρα-
 τείαν. διὰ δὲ τούτου τοῦ τρόπου τοὺς Σπαρτιάτας
 ἀμβλυτέρους ποιήσας πρὸς τὸ κωλύειν, αὐτὸς εἴχετο
 τῶν ἔργων, καὶ τῶν πάντων συμφιλοτιμουμένων ⁵
 ταχέως συνέβη γενέσθαι καὶ παραδόξως κατασκευα-
 3 σθῆναι τὸν λιμένα. ἐπεισε δὲ τὸν δῆμον καθ' ἕκα-
 στον ἐνιαυτὸν πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις ναυσὶν εἴκοσι
 τριήρεις προσκατασκευάζειν, καὶ τοὺς μετοίκους καὶ
 τοὺς τεχνίτας ἀτελεῖς ποιῆσαι, ὅπως ὄχλος πολὺς ¹⁰
 πανταχόθεν εἰς τὴν πόλιν κατέλθῃ καὶ πλείους
 τέχνας κατασκευάσωσιν εὐχερῶς· ἀμφοτέρω γὰρ
 ταῦτα χρησιμώτατα πρὸς τὰς τῶν ναυτικῶν δυνά-
 μεων κατασκευὰς ὑπάρχειν ἔκριεν. οἱ μὲν οὖν
 Ἀθηναῖοι περὶ ταῦτα ἡσχολοῦντο. ¹⁵

44 Λακεδαιμόνιοι δὲ Πανσανίαν τὸν ἐν Πλαταιαῖς
 στρατηγῆσαντα καταστήσαντες ναύαρχον προσέταξαν
 ἐλευθεροῦν τὰς Ἑλληνίδας πόλεις, ὅσαι βαρβαρι-
 2 καῖς φυλακαῖς διέμενον ἔτι φρουροῦμεναι. οὗτος
 δὲ πεντήκοντα μὲν τριήρεις ἐκ Πελοποννήσου λα-
 20 βῶν, τριάκοντα δὲ παρ' Ἀθηναίων μεταπεμφάμε-
 νος, ὧν Ἀριστείδης ἡγεῖτο, πρῶτον μὲν εἰς τὴν
 Κύπρον ἐπλευσε καὶ τῶν πόλεων τὰς ἔτι φρουρὰς
 3 ἐχούσας Περσικῶς ἠλευθέρωσε, μετὰ δὲ ταῦτα πλεύ-
 σας ἐπὶ τὸν Ἑλλησπόντον Βυζάντιον μὲν ὑπὸ Περ-
 25 σῶν κρατούμενον ἐχειρώσατο, καὶ τῶν ἄλλων βαρ-
 βάρων οὓς μὲν ἀνείλεν, οὓς δ' ἐκβαλῶν ἠλευθέρωσε

2 στρατιάν P 3 τοὺς om. v. 4 κωλύειν PAFKL
 13 τὰς τῶν om. v. 27 ἀνείλεν] ἀνελών Reiske

τὴν πόλιν, πολλοὺς δ' ἐν αὐτῇ Περσῶν ἀξιολόγους
 ζωρήσας ἄνδρας παρέδωκεν εἰς φυλακὴν Γογγύλω
 τῷ Ἐρετριεῖ, τῷ μὲν λόγῳ πρὸς τιμωρίαν τηρή-
 σουντι, τῷ δ' ἔργῳ διασώσουσι πρὸς Ξέρξην· συνε-
 5 τέθειτο γὰρ δι' ἀπορρήτων φιλίαν πρὸς τὸν βασι-
 λέα, καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ Ξέρξου γαμεῖν ἐμελλεν,
 ἵνα προδοῖ τοὺς Ἕλληνας. ἦν δ' ὁ ταῦτα πραττό-
 4 μενος Ἀρτάβαζος στρατηγός, καὶ χρημάτων πλῆθος
 ἐχορήγει λάθρα τῷ Πανσανία πρὸς τὸ διὰ τούτων
 10 φθεῖρειν τοὺς εὐθέτους τῶν Ἑλλήνων. ἐγένετο δὲ
 καταφανῆς καὶ τιμωρίας ἔτυχε τοιῷδέ τιμι τρόπῳ.
 ζηλώσαντος αὐτοῦ τὴν Περσικὴν τροφὴν καὶ τυραν-
 5 νικῶς προσφερομένου τοῖς ὑποτεταγμένοις, χαλεπῶς
 ἔφερον ἅπαντες, μάλιστα δὲ οἱ τεταγμένοι τῶν Ἑλ-
 15 λήνων ἐπὶ τινος ἡγεμονίας. διόπερ τῶν κατὰ τὴν 6
 στρατιάν καὶ κατὰ ἔθνη καὶ κατὰ πόλεις ἀλλήλοις
 ὀμιλοῦντων καὶ τοῦ Πανσανίου τῆς βαρύντητος κατα-
 λαλοῦντων, Πελοποννήσιοι μὲν καταλιπόντες αὐτὸν
 εἰς Πελοπόννησον ἀπέπλευσαν, καὶ πρέσβεις ἀποστεί-
 20 λαντες κατηγοροῦν τοῦ Πανσανίου, Ἀριστείδης δὲ ὁ
 Ἀθηναῖος τῷ καιρῷ χρώμενος ἐμφρόνως ἐν ταῖς κοι-
 νολογίαις ἀνελάμβανε τὰς πόλεις καὶ διὰ τῆς ὀμιλίας
 προσαγόμενος ἰδίας ἐποίησε τοῖς Ἀθηναίοις. ἔτι δὲ
 μᾶλλον συνήγγησε καὶ τὸ αὐτόματον τοῖς Ἀθηναίοις
 25 διὰ ταύτας τὰς αἰτίας. Πανσανίας ἦν συντεθειμέ-45

4 συντίθετο PL 6 Ξέρξου] πέρσου P 8 Ἀρτάβα-
 ζος] ὁ add. P 10 φθεῖρεσθαι FJK 11 τοιῷδε P,
 τῷδε v. 12 αὐτοῦ] γὰρ αὐτοῦ Peiresc. 16 ἔθνη] τὰ
 ἔθνη P 17 ὀμιλοῦντες P 19 κατέπλευσαν v. 21
 ἐμφανῶς v. 22 ὀμιλίας] ὀμολογίας P (cf. 46, 4. XVI 45, 2)

νος ὥστε τοὺς τὰς ἐπιστολάς παρ' αὐτοῦ κομίζοντας
 πρὸς τὸν βασιλέα μὴ ἀνακάμπειν μηδὲ γίνεσθαι
 μηνυτὰς τῶν ἀπορορήτων· δι' ἣν αἰτίαν ἀναιρου-
 μένων αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀπολαμβανόντων τὰς ἐπιστο-
 2 λὰς συνέβαινε μηδένα διασώζεσθαι. ἃ δὲ συλλογι-
 σάμενός τις τῶν βιβλιοφόρων ἀνέφξε τὰς ἐπιστολάς,
 καὶ γνοὺς ἀληθὲς ὄν τὸ περὶ τὴν ἀναίρεσιν τῶν
 κομίζόντων τὰ γράμματα, ἀνέδωκε τοῖς ἐφόροις τὰς
 3 ἐπιστολάς. τούτων δὲ ἀπιστούντων διὰ τὸ ἀνεργ-
 μένας αὐτοῖς τὰς ἐπιστολάς ἀναδεδοῦσθαι, καὶ πίστιν 10
 ἑτέραν βεβαιότεραν ζητούντων, ἐπηγγείλατο παρα-
 4 δώσειν αὐτὸν ὁμολογούντα. πορευθεὶς οὖν ἐπὶ Ταί-
 ναρον καὶ καθεζόμενος ἐπὶ τῷ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερῷ
 διπλὴν σκηνὴν περιεβάλετο, καὶ τοὺς μὲν ἐφόρους
 καὶ τῶν ἄλλων Σπαρτιατῶν τινὰς κατέκρυψε, τοῦ 15
 δὲ Πανσανίου παραγενομένου πρὸς αὐτὸν καὶ πυν-
 θανομένου τὴν αἰτίαν τῆς ἱκετείας, ἐμέμψατο αὐτῷ
 καθ' ὅσον εἰς τὴν ἐπιστολὴν ἐνέγραψε τὸν κατ'
 5 αὐτοῦ θάνατον. τοῦ δὲ Πανσανίου φήσαντος μετα-
 μελεῖσθαι καὶ συγγνώμην αἰτουμένον τοῖς ἄγνοη- 20
 θεῖσιν, ἔτι δὲ δεηθέντος ὅπως συγκρύψει, καὶ δω-
 ρεῖας μεγάλας ὑπισχνουμένου, αὐτοὶ μὲν διελύθησαν,
 οἱ δ' ἐφοροὶ καὶ οἱ μετ' αὐτῶν ἀκριβῶς μαθόντες
 τάληθὲς τότε μὲν ἡσυχίαν ἔσχον, ὕστερον δὲ τῶν 439
 Λακεδαιμονίων τοῖς ἐφόροις συλλαμβανόντων, προ- 25
 αἰσθόμενος ἔφθασε καὶ κατέφυγεν εἰς ἱερὸν τὸ τῆς

5 δὴ] δὲ Wess. 6 βιβλιοφόρων P (c. 21, 4. II 26, 8)
 10 ἐπιδοθεῖσθαι Peir. (XIV 47, 2) 11 ἐπιζητούντων Peir.
 16 παραγινομένου A 18 ἀνέγραψε P 24 ἔσχον P
 (p. 211, 1), εἶχον v. 26 προσέφυγεν v. ἱερὸν PA, τὸ
 ἱερὸν cet.

Ἀθηναῖς τῆς Χαλκιοίκου. ἀπορουμένων δὲ τῶν Λα- 6
 κεδαιμονίων εἰ τιμωρήσονται τὸν ἱκέτην, λέγεται
 τὴν μητέρα τοῦ Πανσανίου καταντήσασαν εἰς τὸ
 ἱερὸν ἄλλο μὲν μηδὲν μὴτ' εἰπεῖν μῆτε πράξαι [τι],
 5 πλίνθον δὲ βαστάσασαν ἀναθεῖναι κατὰ τὴν εἰς τὸ
 ἱερὸν εἴσοδον, καὶ τοῦτο πράξασαν ἐπανελεθεῖν εἰς
 τὴν ἰδίαν οἰκίαν. τοὺς δὲ Λακεδαιμονίους τῆ τῆς 7
 μητρὸς κρίσει συνακολουθήσαντας ἐνοικοδομησαί τὴν
 εἴσοδον, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ συναναγκάσαι τὸν
 10 Πανσανίαν λιμῷ καταστρέψαι τὸν βίον. τὸ μὲν οὖν
 σῶμα τοῦ τελευτήσαντος συνεχωρήθη τοῖς προσή-
 κουσιν κατακῶσαι, τὸ δὲ δαιμόνιον τῆς τῶν ἱκετῶν
 σωτηρίας καταλυθείσης ἐπεσήμηνε· τῶν γὰρ Λακε- 8
 δαιμονίων περὶ τινῶν ἄλλων ἐν Δελφοῖς χρηστηρια-
 15 ζομένου, ὁ θεὸς ἔδωκε χρησμὸν κελεύων ἀποκατα-
 στήσαι τῇ θεῷ τὸν ἱκέτην. διόπερ οἱ Σπαρτιατῆται 9
 τὴν μαντείαν ἀδύνατον νομίζοντες εἶναι, ἠπόρουν
 ἐφ' ἱκανὸν χρόνον, οὐ δυνάμενοι ποιῆσαι τὸ προσ-
 ταττόμενον ὑπὸ τοῦ θεοῦ· ὅμως δ' ἐκ τῶν ἐνδεχο-
 20 μένων βουλευσάμενοι κατεσκεύασαν εἰκόνας δύο τοῦ
 Πανσανίου χαλκᾶς, καὶ ἀνέθηκαν εἰς τὸ ἱερὸν τῆς
 Ἀθηναῖς.

Ἡμεῖς δὲ παρ' ὅλην τὴν ἱστορίαν εἰσθότες τῶν 46
 ἀγαθῶν ἀνδρῶν διὰ τῶν ἐπιλεγόμενων ἐπαίνων
 25 αὔξειν τὴν δόξαν, τοῖς δὲ φαύλοις ἐπὶ τῆς τελευ-
 τῆς ἐπιφθέργεσθαι τὰς ἀρομοζούσας βλασφημίας, οὐκ
 ἔασομεν τὴν Πανσανίου κακίαν καὶ προδοσίαν ἀκα-

4 τι del. Hertl. 16 τῆ] τῷ f 19 τοῦ] τῆς PaF²
 27 προδοσίαν] πονηρίαν FJK

2 τηγρόρητον. τίς γὰρ οὐκ ἂν θαναμάσαι τούτου τὴν
 ἄνοιαν, ὃς εὐεργέτης γενόμενος τῆς Ἑλλάδος καὶ
 νικήσας τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην καὶ πολλὰς ἄλλας
 ἐπαινουμένας πράξεις ἐπιτελεσάμενος, οὐχ ὅπως τὸ
 παρὸν ἀξίωμα διεφύλαξεν, ἀλλ' ἀγαπήσας τῶν Περ- 5
 σῶν τὸν πλοῦτον καὶ τὴν τρυφήν, ἄπασαν τὴν προῦ-
 3 πάρχουσαν εὐδοξίαν κατήσχυνεν; ἐπαρθεὶς γὰρ ταῖς
 εὐτυχίαις τὴν μὲν Λακωνικὴν ἀγωγὴν ἐστύγησε,
 τὴν δὲ τῶν Περσῶν ἀκολασίαν καὶ τρυφήν ἐμιμή-
 σατο, ὃν ἤμιστα ἐχρῆν ζηλωσαὶ τὰ τῶν βαρβάρων 10
 ἐπιτηδεύματα· οὐ γὰρ ἐτέρων πεπυσμένος, ἀλλ' αὐ-
 τὸς ἔργῳ πείραν εἰληφῶς ἐγίνωσκε πόσῳ τῆς τῶν
 Περσῶν τρυφῆς ἢ πάτριος δίαιτα πρὸς ἀρετὴν διε-
 φερεν.

4 Ἀλλὰ γὰρ αὐτὸς μὲν διὰ τὴν ἰδίαν κακίαν οὐ 15
 μόνον τῆς ἀξίας ἔτυχε τιμωρίας, ἀλλὰ καὶ τοῖς πο-
 λίταις αἴτιος κατέστη τοῦ τὴν κατὰ θάλατταν ἡγε-
 μονίαν ἀποβαλεῖν· ἐκ παραθέσεως γὰρ ἡ Ἀριστεί-
 δου στρατηγία παρὰ τοῖς συμμάχοις θεωρουμένη,
 καὶ διὰ τὴν εἰς τοὺς ὑποτεταγμένους ὀμιλίαν καὶ 20
 τὰς ἄλλας ἀρετάς, ἐποίησε πάντας ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς
 5 ὀρυμῆς ἀποκλίνειν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους. διὸ καὶ τοῖς
 μὲν ἐκ τῆς Σπάρτης πεμπομένοις ἡγεμόσιν οὐκέτι
 προσεῖχον, Ἀριστείδην δὲ θαναμάζοντες καὶ πάντα 440
 προθύμως ὑπακούοντες ἐποίησαν χωρὶς κινδύνου 25
 47 παραλαβεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν. εὐθύς οὖν ὁ

1 θαναμάσαι*] θαναμάσει P, θαναμάσεις cet. 12 ἔργῳ
 Steph., ἐγὼ cod. ἐγίνωσκον cod., ἐγνώκει Madvig πόσῳ
 Dind., ὅπως cod. 15 αὐτὸς] οὗτος Dind. 19 στρατη-
 γίς P 21 ἄλλας om. v.

μὲν Ἀριστείδης συνεβούλευε τοῖς συμμάχοις ἅπασι
 κοινὴν ἔργουσι σύνοδον ἀποδείξαι [τὴν] Δῆλον κοι-
 νὸν ταμιεῖον, καὶ τὰ χρήματα πάντα τὰ συναγό-
 μενα εἰς ταύτην κατατίθεσθαι, πρὸς δὲ τὸν ἀπὸ
 5 τῶν Περσῶν ὑποπτευόμενον πόλεμον τάξει φόρον
 ταῖς πόλεσι πάσαις κατὰ δύναμιν, ὥστε γίνεσθαι
 τὸ πᾶν ἄθροισμα ταλάντων πεντακοσίων καὶ ἐξή-
 κοντα. ταχθεὶς δὲ ἐπὶ τὴν διάταξιν τῶν φόρων, 2
 οὕτως ἀκριβῶς καὶ δικαίως τὸν διαμερισμὸν ἐποίη-
 10 σεν ὥστε πάσας τὰς πόλεις εὐδοκῆσαι. διὸ καὶ
 δοκῶν ἐν τι τῶν ἀδυνάτων ἔργων συντετελεμέναι,
 μερίστην ἐπὶ δικαιοσύνη δόξαν ἐκτήσατο καὶ διὰ
 τὴν ὑπερβολὴν τῆς δικαιοσύνης δίκαιος ἐπωνομάσθη.
 ὑφ' ἑνα δὲ καὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἡ μὲν τοῦ Παν- 3
 15 σανίου κακία τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας ἐστέ-
 ρησε τοὺς πολίτας, ἡ Ἀριστείδου δὲ κατὰ πᾶν ἀρετὴ
 τὰς Ἀθήνας τὴν οὐκ οὔσαν στρατηγίαν ἐποίησε
 κτήσασθαι. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον
 τὸν ἐνιαυτόν.

20 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φαίδωνος ὀλυμπιάς 48
 μὲν ἦχθη ἕκτη πρὸς ταῖς ἑβδομήκοντα, καθ' ἣν
 ἐνίκα στάδιον Σκαμάνδριος Μυτιληναῖος, ἐν Ῥώμῃ
 δ' ὑπῆρχον ὑπατοὶ Καίσιον Φάβιος καὶ Σπόριος
 Φούριος Μενέλλαιος. ἐπὶ δὲ τούτων Λεωτυχίδας 2
 25 ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἄρξας
 ἕτη εἴκοσι καὶ δύο, τὴν δὲ ἀρχὴν διαδεξάμενος Ἀρ-
 χίδαμος ἐβασίλευσεν ἕτη τετταράκοντα καὶ δύο. ἐτε-

2 τὴν om. P 3 πάντων P 9 οὕτως] οὗτος F²,
 οὗτος ὡς JKM 21 ἕκτη] πέμπτη L 22 Μυτιληναῖος cod.
 24 φρούριος PFL 26 Ἀρχίδαμος Palmerius, Ἀρχέλαος cod.
 19*

λεύτησε δὲ καὶ Ἀναξίλας ὁ Ἰγγίου καὶ Ζάγκλης
 τύραννος, δυναστεύσας ἔτη δέκα ὀκτώ, τὴν δὲ τυ-
 ραννίδα διεδέξατο Μίκυθος, πιστευθεὶς ὥστε ἀπο-
 δοῦναι τοῖς τέκνοις τοῦ τελευτήσαντος οὐσί νεοῖς
 3 τὴν ἡλικίαν. Ἰέρων δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν Συρακο- 5
 σίων μετὰ τὴν τοῦ Γέλωνος τελευτήν τὸν μὲν ἀδελ-
 φὸν Πολύζηλον ὄρων εὐδοκιμοῦντα παρὰ τοῖς Συ-
 ρακοσίοις, καὶ νομίζων αὐτὸν ἐφεδρον ὑπάρχειν τῆς
 βασιλείας, ἔσπευδεν ἐκποδῶν ποιήσασθαι, αὐτὸς δὲ
 ξενολογῶν καὶ περὶ αὐτὸν σύστημα ξένων παρα- 10
 σκευάξων ὑπελάμβανεν ἀσφαλῶς καθέξειν τὴν βα-
 4 σιλείαν. διὸ καὶ Συβαριτῶν πολιορκουμένων ὑπὸ
 Κροτωνιατῶν καὶ δεομένων βοηθῆσαι, στρατιώτας
 πολλοὺς κατέγραψεν εἰς τὴν στρατιάν, ἣν παρεδί-
 δου Πολυζήλῳ τᾶδελφῷ νομίζων αὐτὸν ὑπὸ τῶν 15
 5 Κροτωνιατῶν ἀναιρεθῆσεσθαι. τοῦ δὲ Πολυζήλου 441
 πρὸς τὴν στρατείαν οὐχ ὑπακούσαντος διὰ τὴν φη-
 θεῖσαν ὑποψίαν, δι' ὄργης εἶχε τὸν ἀδελφόν, καὶ
 φυγόντος πρὸς Θήρωνα τὸν Ἀκραγαντίνων τύραν-
 6 νον, καταπολεμῆσαι τοῦτον παρεσκευάζετο. μετὰ 20
 δὲ ταῦτα Θρασυδαίου τοῦ Θήρωνος ἐπιστατοῦντος
 τῆς τῶν Ἰμεραίων πόλεως βαρύτερον τοῦ καθήκον-
 τος, συνέβη τοὺς Ἰμεραίους ἀπαλλοτριωθῆναι παν-
 7 τελῶς ἀπ' αὐτοῦ. πρὸς μὲν οὖν τὸν πατέρα πο-
 ρεύεσθαι τε καὶ κατηγορεῖν ἀπεδοκίμαζον, νομίζοντες 25
 οὐχ ἔξειν ἴσον ἀκουστήν· πρὸς δὲ τὸν Ἰέρωνα
 πρέσβεις ἀπέστειλαν κατηγοροῦντες τοῦ Θρασυδαίου

1 ὁ om. PA ζάγκλης P 10 αὐτὸν PAF 14 στρα-
 τιάν Dind., στρατείαν cod. 19 φυγόντα cod., corr. Dind.
 ἀκραγαντίνων P 24 ὑπ' P 27 κατηγοροῦντας Pa

καὶ ἐπαγγελλόμενοι τὴν τε πόλιν ἐκείνη παραδώ-
 σαι καὶ συνεπιθῆσεσθαι τοῖς περὶ τὸν Θήρωνα.
 ὁ δὲ Ἰέρων κρίνας εἰρηνικῶς διαλύσεσθαι πρὸς τὸν 8
 Θήρωνα, προῦδωκε τοὺς Ἰμεραίους καὶ τὰ βεβου-
 5 λευμένα λαθραίως ἐμήνυσεν. διόπερ Θήρων ἐξετά-
 σας τὰ κατὰ τὴν βουλήν, καὶ τὴν μήνυσιν ἀληθι-
 νὴν εὐρίσκων, πρὸς μὲν τὸν Ἰέρωνα διελύσατο καὶ
 τὸν Πολύζηλον εἰς τὴν προῦπάρχουσαν εὐνοίαν
 ἀποκατέστησε, τῶν δὲ Ἰμεραίων τοὺς ἐναντίους πολ-
 10 λὸς ὄντας συλλαβῶν ἀπέσφαξεν.

Ἰέρων δὲ τοὺς τε Ναξίους καὶ τοὺς Καταναίους 49
 ἐκ τῶν πόλεων ἀναστήσας, ἰδίους οἰκήτορας ἀπέ-
 στειλεν, ἐκ μὲν Πελοποννήσου πεντακισχιλίους
 ἀθροίσας, ἐκ δὲ Συρακουσῶν ἄλλους τοσοῦτους
 15 προσθεῖς· καὶ τὴν μὲν Κατάνην μετανόμασεν Αἴτ-
 νην, τὴν δὲ χώραν οὐ μόνον τὴν Καταναίαν, ἀλλὰ
 καὶ πολλὴν τῆς ὁμόρου προσθεῖς κατεκληρούχησε,
 μυρίους πληρώσας οἰκήτορας. τοῦτο δ' ἔπραξε σπεύ- 2
 δων ἅμα μὲν ἔχειν βοήθειαν ἐτοίμην ἀξιόλογον
 20 πρὸς τὰς ἐπιούσας χρείας, ἅμα δὲ καὶ ἐκ τῆς γε-
 νομένης μυριάνδρου πόλεως τιμὰς ἔχειν ἥρωικὰς.
 τοὺς δὲ Ναξίους καὶ τοὺς Καταναίους ἐκ τῶν πα-
 τρίδων ἀνασταθέντας μετώκισεν εἰς τοὺς Λεοντί-
 νους, καὶ μετὰ τῶν ἐγγχωρίων προσέταξε κατοικεῖν
 25 τὴν πόλιν. Θήρων δὲ μετὰ τὴν Ἰμεραίων σφαγὴν 3
 ὄρων τὴν πόλιν οἰκητόρων δεομένην, συνώκισεν
 εἰς ταύτην τοὺς τε Λωριεῖς καὶ τῶν ἄλλων τοὺς
 βουλομένους ἐπολιτογράφησεν. οὗτοι μὲν οὖν μετ' 4

1 ἐπαγγελλόμενοι PFJK, -μένους cet. 6 ἀληθινὴν]
 εἶναι add. f 10 ἀποσφάζει v.

ἀλλήλων καλῶς πολιτευόμενοι διετέλεσαν ἔτη πεν-
τήκοντα καὶ ὀκτώ· τότε δὲ τῆς πόλεως ὑπὸ Καρ-
χηδονίων χειρωθείσης καὶ κατασκαφείσης, διέμεινεν
ἀοίκητος μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν.

50 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δρομοκλείδου Ῥωμαῖοι 5
μὲν κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Γναῖον⁴
Μάλλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Λακεδαιμόνιοι τὴν τῆς
θαλάττης ἡγεμονίαν ἀποβληκότες ἀλόγως, βαρέως
ἔφερον· διὸ καὶ τοῖς ἀφεστηκόσιν ἀπ' αὐτῶν Ἑλ-
λησι χαλεπῶς ἔχοντες, ἠπέλουν ἐπιθήσειν αὐτοῖς 10
2 τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν. συναχθείσης δὲ τῆς
γερουσίας ἐβουλευόντο περὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς
τοὺς Ἀθηναίους ὑπὲρ τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμο-
3 νίας. ὁμοίως δὲ καὶ τῆς κοινῆς ἐκκλησίας συνα-
χθείσης, οἱ μὲν νεώτεροι καὶ τῶν ἄλλων οἱ πολλοὶ 15
φιλοτίμως εἶχον ἀνακτήσασθαι τὴν ἡγεμονίαν, νο-
μίζοντες, εἴαν αὐτὴν περιποιήσωνται, χρημάτων τε
πολλῶν εὐπορήσειν καὶ καθόλου τὴν Σπάρτην μεί-
ζονα ποιήσεσθαι καὶ δυνατωτέραν, τοὺς τε τῶν
ιδιωτῶν οἴκους πολλὴν ἐπίδοσιν λήψεσθαι πρὸς εὐ- 20
4 δαιμονίαν. ἀνεμιμνήσκοντο δὲ καὶ τῆς ἀρχαίας μαν-
τείας, ἐν ἣ προσέταξεν αὐτοῖς ὁ θεὸς σκοπεῖν, ὅπως
μὴ χωλὴν ἔχωσι τὴν ἡγεμονίαν, καὶ τὸν χρησμὸν
ἔφασαν εἰς οὐδὲν ἕτερον ἢ τὸ παρὸν λέγειν· χωλὴν
γὰρ αὐτοῖς ὑπάρξει τὴν ἀρχήν, εἴαν οὐσῶν δυεῖν 25
5 ἡγεμονιῶν τὴν ἑτέραν ἀποβάλωσι. πάντων δὲ σχε-
δὸν τῶν πολιτῶν πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ὡρ-

6 Γναῖον] γενναῖον P 18 Σπάρτην Reiske, σπουδῆν
cod., πόλιν Wess. 19 ποιήσασθαι PFL 24 λέγειν] ἔεί-
πειν Cobet

μημένων, καὶ τῆς γερουσίας συνεδρευούσης περὶ
τούτων, οὐδεὶς ἠλίπισεν οὐδένα τολμήσειν συμβου-
λεῦσαι ἕτερόν τι. τῶν δὲ ἐκ τῆς γερουσίας τις, 6
ἄνομα μὲν Ἐτοιμαρίδας, τὸ δὲ γένος ἀφ' Ἡρα-
5 κλέους ὢν καὶ δι' ἀρετὴν ἀποδοχῆς τυγχάνων παρὰ
τοῖς πολίταις, ἐπεχείρησε συμβουλεύειν εἴαν τοὺς
Ἀθηναίους ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας· μὴ συμφέρειν γὰρ
τῇ Σπάρτῃ τῆς θαλάττης ἀμφισβητεῖν· πρὸς παρὰ-
δοξον δὲ ὑπόθεσιν εἰπεῖν εὐπορήσας λόγους ἀρμό-
10 ζοντας, παρὰ τὴν προσδοκίαν ἔπεισε τὴν γερουσίαν
καὶ τὸν δῆμον. τέλος δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι κρίναντες 7
τὸν Ἐτοιμαρίδαν συμφέροντα λέγειν ἀπέστησαν τῆς
περὶ τὸν πόλεμον πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ὁρμῆς.
Ἀθηναῖοι δὲ τὸ μὲν πρῶτον προσεδόκων μέγαν πό- 8
15 λεμον ἔξεν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους περὶ τῆς κατὰ
θάλατταν ἡγεμονίας, καὶ διὰ τοῦτο τριήρεις κατε-
σκεύαζον πλείους καὶ χρημάτων πλῆθος ἐπορίζοντο
καὶ τοῖς συμμάχοις ἐπεικῶς προσεφέροντο· ὡς δὲ
τὰ δοχθέντα τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπύθοντο, τοῦ μὲν
20 φόβου τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον ἀπελύθησαν, περὶ δὲ
τὴν αὔξησιν τῆς ἰδίας πόλεως ἡσχολοῦντο.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀεστορίδου ἐν Ῥώμῃ 51
τὴν ὑπάτον ἀρχὴν διεδέξαντο Καίσιων Φάβιος καὶ
Τίτος Οὐεργίνιος. ἐπὶ δὲ τούτων Ἰέρων μὲν ὁ βα-
25 σιλεύς τῶν Συρακοσίων, παραγενομένων πρὸς αὐ-
τὸν πρέσβων ἐκ Κύμης τῆς Ἰταλίας καὶ δεομένων

2 τολμήσαι cod. 4 ἔτοιμαρίδας P 11 κρίνοντες A
12 ἔτοιμαρίδαν P 13 πρὸς] τὸν πρὸς Hertl. 16 κατε-
σκευάζοντο v. 17 ἐπορίζον cod., corr. Rhod. (cf. XIII 36, 1)
22 ἀναεστορίδου P, ἀναεστορείδου a

βοηθῆσαι πολεμουμένοις ὑπὸ Τυρρηγῶν θαλαττο-
κρατούντων, ἐξέπεμφεν αὐτοῖς συμμαχίαν τριήρεις
2 ἱκανάς. οἱ δὲ τῶν νεῶν τούτων ἡγεμόνες ἐπειδὴ
κατέπλευσαν εἰς τὴν Κόμην, μετὰ τῶν ἐργαζίων⁴⁴³
μὲν ἐνανμάχησαν πρὸς τοὺς Τυρρηγούς, πολλὰς⁵
δὲ ναῦς αὐτῶν διαφθείραντες καὶ μεγάλη ναυμαχίᾳ
νικήσαντες, τοὺς μὲν Τυρρηγούς ἐταπείνωσαν, τοὺς
δὲ Κυμαίους ἠλευθέρωσαν τῶν φόβων, καὶ ἀπέ-
πλευσαν ἐπὶ Συρακούσας.

52 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Μένωνος Ῥωμαῖοι μὲν¹⁰
ὑπάτους κατέστησαν Λεύκιον Αἰμίλιον Μάμερκον
καὶ Γάιον Κορνήλιον Λέντουλον, κατὰ δὲ τὴν Ἰτα-
λίαν πόλεμος ἐνέστη Ταραντίνοις πρὸς τοὺς Ἰάπυ-
2 γας· περὶ γὰρ ὁμόρου χώρας ἀμφισβητούντων πρὸς
ἑλληνοὺς, ἐπὶ μὲν τινὰς χρόνους διετέλουν ἀψιμα-¹⁵
χοῦντες καὶ λεηλατοῦντες τὰς ἀλλήλων χώρας, αἰ-
δὲ μᾶλλον τῆς διαφορᾶς συναυξομένης καὶ πολλὰς
κίς φόνων γινομένων, τὸ τελευταῖον εἰς ὀλοσχερῆ
3 φιλοτιμίαν ὤρμησαν. οἱ μὲν οὖν Ἰάπυγες τὴν τε
παρ' αὐτῶν δύναμιν παρεσκευάζοντο καὶ τὴν παρὰ²⁰
τῶν ὁμόρων συμμαχίαν συνέλαβον, καὶ τοὺς σύμ-
παντας ἤθροισαν ὑπὲρ τοὺς δισμυρίους· οἱ δὲ Τα-
ραντίνοι πνυθόμενοι τὸ μέγεθος τῆς ἐπ' αὐτοὺς
ἠθροισμένης δυνάμεως, τοὺς τε πολιτικούς στρα-
τιώτας ἤθροισαν καὶ Ῥηγίνων συμμάχων ὄντων πολ-²⁵
4 λῶς προσελάβοντο. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς
καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέροις πεσόντων, τὸ τελευ-

4 μετὰ P, καὶ μετὰ v. 5 ἐνανμάχησαν μὲν Bek. 20
παρεσκευάζον FJK παρὰ om. FJK 22 ὑπὲρ — μέ-
γεθος om. P

ταῖον οἱ Ἰάπυγες ἐνίκησαν. τῶν δὲ ἠττηθέντων
εἰς δύο μέρη σχισθέντων κατὰ τὴν φυγὴν, καὶ τῶν
μὲν εἰς Τάραντα τὴν ἀναχώρησιν ποιουμένων, τῶν
δὲ εἰς τὸ Ῥήγιον φευγόντων, παραπλησίως τούτοις
5 καὶ οἱ Ἰάπυγες ἐμερίσθησαν. οἱ μὲν οὖν τοὺς Τα-⁵
ραντίνους διώξαντες ὀλίγου διαστήματος ὄντος πολ-
λοὺς τῶν ἐναντίων ἀνείλον, οἱ δὲ τοὺς Ῥηγίνους
διώκοντες ἐπὶ τοσοῦτον ἐφιλοτιμήθησαν ὥστε συν-
εισπεσεῖν τοῖς φεύγουσιν εἰς τὸ Ῥήγιον καὶ τῆς
10 πόλεως κυριεῦσαι.

Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Χάρης, ἐν⁵³
Ῥώμῃ δὲ ὑπάτοι καθειστήκεισαν Τίτος Μινούμιος
καὶ Γάιος Ὀράτιος Πολύειδος, ἥχθη δὲ παρ' Ἠλείοις
ὀλυμπιάς ἐβδομηκοστὴ καὶ ἐβδόμη, καθ' ἣν ἐνίκα
15 στάδιον Δάνδης Ἀργεῖος. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ μὲν
τὴν Σικελίαν Θήρων ὁ Ἀκραγαντίνων δυνάστης
ἐτελεύτησεν ἄρξας ἔτη δέκα καὶ ἕξ, τὴν δὲ ἀρχὴν
διεδέξατο Θρασυδαῖος ὁ υἱός. ὁ μὲν οὖν Θήρων²
τὴν ἀρχὴν ἐπιεικῶς διωκτικῶς, καὶ ζῶν μεγάλης ἀπο-
20 δοχῆς ἐτύγγανε παρὰ τοῖς πολίταις καὶ τελευτήσας
ἠρωικῶν ἔτυχε τιμῶν, ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ καὶ ζῶντος
ἔτι τοῦ πατρὸς βίαιος ἦν καὶ φονικὸς καὶ τελευτή-
σαντος ἦρχε τῆς πατρίδος παρανόμως καὶ τυραννι-
κῶς. διὸ καὶ ταχέως ἀπιστηθεὶς ὑπὸ τῶν ὑποτεταγ-³
25 μένων διετέλεσεν ἐπιβουλεύομενος καὶ βίον ἔχων
μισούμενον· ὅθεν ταχέως τῆς ἰδίας παρανομίας

6 ὄντος] ἐντὸς Dind.; οὐκ ὀλίγον δ. ὄντος Hertl. 12 ὑπά-
τοι — ἥχθη δὲ om. P; ἥχθη δὲ in mg. add. P Μινού-
μιος f 13 Ὀράτιος cod. 15 δάνδης P 16 ἀκραγαν-
τίνω P¹, ἀκραγαντίνος AHK Θήρων — μὲν οὖν om. P
20 τῶν πολιτῶν Peiresc.

οἰκείαν ἔσχε τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν. μετὰ γὰρ τὴν τοῦ πατρὸς Θήρωνος τελευτὴν πολλοὺς μισθοφόρους ἀθροίσας καὶ τῶν Ἀκραγαντίνων καὶ Ἰμε-¹⁴⁴ραίων προσκαταλέξας, τοὺς ἅπαντας ἤθροισεν ὑπὲρ
⁴ τοὺς δισμυρίους ἑκατὸν καὶ πεζοὺς. μετὰ δὲ τούτων ⁵ μέλλοντος αὐτοῦ πολεμεῖν τοῖς Συρακοσίοις, Ἰέρων ὁ βασιλεὺς παρασκευασάμενος δύναμιν ἀξιόλογον ἐστράτευσεν ἐπὶ τὸν Ἀκραγαντα. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς πλείστοι [τῶν] παραταξαμένων Ἑλλήνων
⁵ πρὸς Ἑλλήνας ἔπεσον. τῇ μὲν οὖν μάχῃ ἐπρωτέρη-¹⁰σαν οἱ Συρακοῖσιοι, κατεκόπησαν δὲ τῶν μὲν Συρακοσίων εἰς δισχιλίους, τῶν δὲ ἄλλων ὑπὲρ τοὺς τετρακισχιλίους. μετὰ δὲ ταῦτα Θρασυδαῖος μὲν ταπεινωθεὶς ἐξέπεσεν ἐκ τῆς ἀρχῆς, καὶ φυγῶν εἰς Μεγαρεῖς τοὺς Νισαίους καλουμένους, ἐκεῖ θανάτου ¹⁵ καταγνώσθεις ἐτελεύτησεν· οἱ δ' Ἀκραγαντινοὶ κομισάμενοι τὴν δημοκρατίαν, διαπρεσβενσάμενοι πρὸς
⁶ Ἰέρωνα τῆς εἰρήνης ἔτυχον. κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαίοις πρὸς Οὐμιεντανοὺς ἐνστάτος πολέμου μεγάλη μάχη συνέστη περὶ τὴν ὀνομαζομένην Κρε-²⁰μέραν. τῶν δὲ Ῥωμαίων ἠττηθέντων συνέβη πολλοὺς αὐτῶν πεσεῖν, ὧν φασὶ τινες τῶν συγγραφέων καὶ τοὺς Φαβίους τοὺς τριακοσίους, συγγενεῖς ἀλλήλων ὄντας καὶ διὰ τοῦτο μιᾶ περιειλημμένους προσ-
 ηγορία. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ²⁵ ἐνιαυτόν.
⁵⁴ Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πραξιέργου Ῥωμαῖοι

4 ὑπὲρ τοὺς] ἐπὶ τοὺς P (sed erasa) 9 τῶν del. Madvig
 14 καὶ om. v. 15 Μισαίους v. 19 οὐλεντάνους cod.
 20 Κριμέραν cod. 22 ὧν Reiske, ὡς cod.; ὧν ὡς f.

μὲν ὑπάτους κατέστησαν Αὐλὸν Οὐεργίνιον Τρίκο-
 στον καὶ Γάιον Σερουίλιον Στροῦκτον. ἐπὶ δὲ τού-
 των Ἡλείοι μὲν πλείους καὶ μικρὰς πόλεις οἰκοῦν-
 τες εἰς μίαν συνακίσθησαν τὴν ὀνομαζομένην Ἡλιν.
⁵ Λακεδαιμόνιοι δὲ ὀρῶντες τὴν μὲν Σπάρτην διὰ ² τὴν Πανσανίου τοῦ στρατηγοῦ προδοσίαν ταπεινῶς πράττουσαν, τοὺς δὲ Ἀθηναίους εὐδοκιμοῦντας διὰ τὸ μηδένα παρ' αὐτοῖς πολίτην ἐπὶ προδοσίᾳ κατε-
 γνῶσθαι, ἔσπευδον τὰς Ἀθήνας ταῖς ὁμοίαις περι-
¹⁰βαλεῖν διαβολαῖς. διόπερ εὐδοκιμοῦντος παρ' αὐτοῖς ³ Θεμιστοκλέους καὶ μεγάλην δόξαν ἔχοντος ἐπ' ἀρετῇ, κατηγόρησαν προδοσίαν αὐτοῦ, φάσκοντες φίλον γενέ-
 σθαι τοῦ Πανσανίου μέγιστον, καὶ μετὰ τούτου συν-
 τεθεῖσθαι κοινῇ προδοῦναι τὴν Ἑλλάδα τῷ Ξέρξῃ.
¹⁵ διελέγοντο δὲ καὶ τοῖς ἔχθοις τοῦ Θεμιστοκλέους, ⁴ παροξύνοντες αὐτοὺς πρὸς τὴν κατηγορίαν, καὶ χρήματα ἔδωκαν, διδάσκοντες ὅτι Πανσανίας μὲν κρίνας προδιδόναι τοὺς Ἑλλήνας ἐδήλωσε τὴν ἰδίαν ἐπιβολὴν
⁴⁴⁵ Θεμιστοκλεῖ καὶ παρεκάλει κοινωνεῖν τῆς προθέ-
²⁰σεως, ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς οὔτε προσεδέξατο τὴν ἐν-
 τευξιν οὔτε διαβάλλειν ἔκρινε δεῖν ἄνδρα φίλον. οὐ μὴν ἀλλὰ κατηγορηθεὶς ὁ Θεμιστοκλῆς τότε μὲν ⁵ ἀπέφυγε τὴν τῆς προδοσίας κρίσιν. διὸ καὶ τὸ μὲν πρῶτον μετὰ τὴν ἀπόλυσιν μέγας ἦν παρὰ τοῖς
²⁵ Ἀθηναίοις ἠγάπων γὰρ αὐτὸν ἐπὶ τοῖς πεπραγμέ-
 νοις διαφερόντως οἱ πολῖται· μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν φοβηθέντες αὐτοῦ τὴν ὑπεροχὴν, οἱ δὲ φθονήσαν-

1 Αὐλον] Παῦλον FKM 17 hic intercidisse quaedam censet Dind. 18 ἐπιβολὴν PAF³JKL 20 δὲ om. P οὔτε] ὥστε P 21 οὔτε] καὶ οὐ P² 27 περιοχὴν P

τες τῆ δόξῃ, τῶν μὲν εὐεργεσιῶν ἐπελάθοντο, τὴν
 δ' ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ τὸ φρόνημα ταπεινοῦν ἔσπευδον.
 55 πρῶτον μὲν οὖν αὐτὸν ἐκ τῆς πόλεως μετέστησαν,
 τοῦτον τὸν ὀνομαζόμενον ὄστρακισμὸν ἐπαγαγόντες
 αὐτῷ, ὃς ἐνομοθετήθη μὲν ἐν ταῖς Ἀθήναις μετὰ 5
 τὴν κατάλυσιν τῶν τυράννων τῶν περὶ Πεισίστρα-
 2 του, ὁ δὲ νόμος ἐγένετο τοιοῦτος. ἕκαστος τῶν
 πολιτῶν εἰς ὄστρακον ἔγραφε τοῦνομα τοῦ δοκοῦν-
 τος μάλιστα δύνασθαι καταλύσαι τὴν δημοκρατίαν.
 6 ὃ δ' ἂν ὄστρακα πλείω γένηται, φεύγειν ἐκ τῆς 10
 3 πατρίδος ἐτέτακτο πενταετῆ χρόνον. νομοθετήσαι
 δὲ ταῦτα δοκοῦσιν οἱ Ἀθηναῖοι, οὐχ ἵνα τὴν κακίαν
 κολάζωσιν, ἀλλ' ἵνα τὰ φρονήματα τῶν ὑπερεχόντων
 ταπεινότερα γένηται διὰ τὴν φυγὴν. ὁ μὲν οὖν
 Θεμιστοκλῆς τὸν προειρημένον τρόπον ἐξοστρακισθεὶς 15
 4 ἔφυγεν ἐκ τῆς πατρίδος εἰς Ἄργος· οἱ δὲ Λακεδαι-
 μόνιοι πυθόμενοι περὶ τούτων, καὶ νομίσαντες παρὰ
 τῆς τύχης εἰληφέναι καιρὸν ἐπιθέσθαι τῷ Θεμιστο-
 κλεῖ, πάλιν εἰς τὰς Ἀθήνας ἐξαπέστειλαν πρέσβεις
 κατηγοροῦντες τοῦ Θεμιστοκλέους ὅτι τῷ Πανσανίᾳ 20
 κεκοινώνηκε τῆς προδοσίας, καὶ δεῖν ἔφασαν τῶν
 κοινῶν τῆς Ἑλλάδος ἀδικημάτων εἶναι τὴν κρίσιν
 οὐκ ἰδίᾳ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ κοινοῦ
 συνεδρίου τῶν Ἑλλήνων, ὅπερ εἰώθει συνεδρεύειν
 5 [ἐν τῇ Σπάρτῃ] κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον. ὁ δὲ Θε- 25
 μιστοκλῆς ὁρῶν τοὺς Λακεδαιμονίους σπεύδοντας

4 ὄστρακισμὸν P, sed in mg. ἐξοστρακισμὸν 6 τὴν om. P
 10 πλείω] πλείστα (c. 87, 1) vel πλείω 5 Hertl. 11 δεκαετῆ
 Meursius 20 κατηγοροῦντες PAFJ, -τας cet. 24 εἰώθει
 Reiske, εἰώθεισαν cod. 25 ἐν τῇ Σπάρτῃ om. f

διαβαλεῖν τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων καὶ ταπεινώσαι,
 τοὺς δ' Ἀθηναίους βουλομένους ἀπολογήσασθαι
 περὶ τῆς ἐπιφερομένης αἰτίας, ὑπέλαβεν ἑαυτὸν πα-
 ραδοθήσεσθαι τῷ κοινῷ συνεδρίῳ. τοῦτο δ' ἤδει 6
 5 τὰς κρίσεις οὐ δικαίας, ἀλλὰ πρὸς χάριν ποιούμενον
 τοῖς Λακεδαιμονίοις, τεκμαιρόμενος ἐκ τε τῶν ἄλλων
 446 καὶ ἐξ ὧν ἐποιήσατο περὶ τῶν ἀριστείων· οὕτω γὰρ
 οἱ κύριοι τῆς ψήφου φθονερώς διετέθησαν πρὸς τοὺς
 Ἀθηναίους, ὥστε πλείους τριήρεις αὐτῶν παρεσχῆ-
 10 μένων ἢ σύμπαντες οἱ ναυμαχίσαντες παρέσχοντο,
 οὐδὲν κρείττους αὐτοὺς ἐποίησαν τῶν ἄλλων Ἑλλή-
 νων. διὰ ταῦτα δὴ συνέβη τὸν Θεμιστοκλέα τοῖς 7
 συνέδροις ἀπιστήσαι. καὶ γὰρ ἐκ τῆς προγεγενη-
 μένης ἀπολογίας ἐν ταῖς Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Θεμι-
 15 στοκλέους ἀφορμὰς εἶχον οἱ Λακεδαιμόνιοι πρὸς τὴν
 ὕστερον γενομένην κατηγορίαν. ὁ γὰρ Θεμιστοκλῆς 8
 ἀπολογούμενος ὡμολόγει μὲν τὸν Πανσανίαν πρὸς
 αὐτὸν ἐπιστολὰς ἀπεσταλκέναι παρακαλοῦντα μετα-
 σχεῖν τῆς προδοσίας, καὶ τούτῳ μεγίστῳ χρησάμενος
 20 τεκμηρίῳ συνίστανεν, ὅτι οὐκ ἂν παρεκάλει Παν-
 σανίας αὐτόν, εἰ μὴ πρὸς τὴν ἀξίωσιν ἀντέλεγε.
 διὰ δὲ ταῦτα, καθάπερ προειρήκαμεν, ἔφυγεν ἐξ 56
 Ἄργους πρὸς Ἄδμητον τὸν Μολοττῶν βασιλέα·
 καταφυγὼν δὲ πρὸς τὴν ἐστίαν ἱκέτης ἐγένετο. ὁ
 25 δὲ βασιλεὺς τὸ μὲν πρῶτον προσεδέξατο αὐτὸν φιλο-

3 ἑαυτὸν] μὴ s. l. add. P² 7 ὧν] ἧς fort. ἐποι-
 ῆσαντο PAF περὶ τῶν ἀριστείων*] τὴν κρίσιν περὶ τε τῶν
 Ἀθηναίων καὶ τῶν Ἀργείων (Αἰγυπτῶν Wess., ἀριστείων
 Rhod., Αἰγυπτῶν ὑπὲρ τῶν ἀριστείων Eich.) codices; cf.
 c. 27, 2 8 τῆς] τοῦ P 19 καὶ τούτῳ] τούτῳ δὲ Reiske
 22 καθάπερ προειρήκαμεν non habent quo referantur

φρόνως καὶ παρεκάλει θαρσεῖν καὶ τὸ σύνολον
 2 ἐπηγγέλλετο φροντιεῖν αὐτοῦ τῆς ἀσφαλείας· ἐπεὶ
 δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς ἐπιφανεστάτους Σπαρτια-
 τῶν πρέσβεις ἀποστείλαντες πρὸς τὸν Ἄδμητον ἐξή-
 3 τουν αὐτὸν πρὸς τιμωρίαν, ἀποκαλοῦντες προδότην
 καὶ λυμεῶνα τῆς ὅλης Ἑλλάδος, πρὸς δὲ τούτοις μὴ
 παραδιδόντος αὐτὸν πολεμήσειν ἔφασαν μετὰ πάν-
 4 των τῶν Ἑλλήνων, τὸ τηνιαυθ' ὁ βασιλεὺς φοβη-
 θεὶς μὲν τὰς ἀπειλάς, ἐλεῶν δὲ τὸν ἰκέτην καὶ τὴν
 ἐκ τῆς παραδόσεως αἰσχύνην ἐκκλίνων, ἐπειθε τὸν
 Θεμιστοκλέα τὴν ταχίστην ἀπιέναι λάθρα τῶν Λακε-
 5 δαιμονίων, καὶ χρυσοῦ πλήθος ἐδωρήσατο αὐτῷ
 ἐφόδιον τῆς φυγῆς. ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς πάντοθεν
 ἐλαννόμενος καὶ τὸ χρυσίον δεξάμενος ἔφυγε νυκτὸς
 6 ἐκ τῆς τῶν Μολοτιῶν χώρας, συμπράττοντος αὐτῷ
 πάντα τὰ πρὸς φυγὴν τοῦ βασιλέως· εὐρὼν δὲ δύο
 νεανίσκους Ἀνγηστὰς τὸ γένος, ἐμπορικαῖς δὲ ἐργα-
 7 σίαις χρωμένους, καὶ διὰ τοῦτο τῶν ὁδῶν ἐμπείρους
 ἔχοντας, μετὰ τούτων ἔφυγε. χρωμένος δὲ νυκτε-
 8 ριναῖς ὁδοιπορίαῖς ἔλαθε τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ
 9 διὰ τῆς τῶν νεανίσκων εὐνοίας τε καὶ κακοπαθείας
 κατήτησεν εἰς τὴν Ἀσίαν· ἐνταῦθα δ' ἔχων ἰδιόξε-
 10 νον, ἴσχυρα μὲν Ἀνσιθείδην, δόξῃ δὲ καὶ πλούτῳ
 11 θαυμαζόμενον, πρὸς τοῦτον κατέφυγεν. ὁ δὲ Ἀνσι-
 θείδης ἐτύγχανε φίλος ὢν Ξέρξου τοῦ βασιλέως καὶ
 12 κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ξέρξου τὴν δύναμιν τῶν
 Περσῶν ἔπασαν εἰστικῶς. διόπερ συνήθειαν μὲν
 13 ἔχων πρὸς τὸν βασιλέα, τὸν δὲ Θεμιστοκλέα διὰ

ὁ ἀποκαλοῦντες] φάσκοντες f 17 λυμιαστὰς P, λιγυ-
 στας a, λίγνας f 21 τῆς] τὰς Sintenis 23 λυσιθείδην P²

τὸν ἔλεον σῶσαι βουλόμενος, ἐπηγγείλατο αὐτῷ
 πάντα συμπράξειν. ἀξιοῦντος δὲ τοῦ Θεμιστοκλέους
 ἀγαγεῖν αὐτὸν πρὸς τὸν Ξέρξην, τὸ μὲν πρῶτον
 ἀντεῖπεν, ἀποφαινόμενος ὅτι κολασθήσεται διὰ τὰς
 5 κατὰ τῶν Περσῶν αὐτῷ γεγενημένας πράξεις, μετὰ
 447 δὲ ταῦτα μαθὼν τὸ συμφέρον ὑπήκουσε, καὶ παρα-
 δόξας καὶ ἀσφαλῶς αὐτὸν διέσωσεν εἰς τὴν Περσίδα.
 ἔθους γὰρ ὄντος παρὰ τοῖς Πέρσαις τὸν ἄγοντα
 7 παλλακὴν τῷ βασιλεῖ κομίζειν ταύτην ἐπὶ ἀπήνης
 10 κερκυρμένης, καὶ τῶν ἀπαντῶντων μηδένα πολυ-
 πραγμανεῖν μηδὲ κατ' ὄψιν ἀπαντῆσαι τῇ ἀγομένῃ,
 ἀφορμῇ ταύτῃ συνέβη χρήσασθαι πρὸς τὴν ἐπιβολὴν
 τὸν Ἀνσιθείδην. παρασκευασάμενος γὰρ τὴν ἀπήνην
 8 πολυτελέσι παραπετάσμασι κεκοσμημένην, εἰς ταύτην
 15 ἐνέθηκε τὸν Θεμιστοκλέα, καὶ μετὰ πάσης ἀσφαλείας
 διασώσας ἐνέτυχε τῷ βασιλεῖ, καὶ πεφυλαγμένως
 ὁμιλήσας ἔλαβε παρ' αὐτοῦ πίστις μηδὲν ἀδικήσειν
 τὸν ἄνδρα. εἰσαγαγὼν δὲ αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα,
 κἀκείνου δόντος τῷ Θεμιστοκλεῖ λόγον καὶ μαθόντος
 20 ὡς οὐδὲν ἠδίκησεν, ἀπελύθη τῆς τιμωρίας. δόξας
 21 δὲ παραδόξως ὑπ' ἐχθροῦ διασεσῶσθαι, πάλιν εἰς
 μείζονας κινδύνους ἐνέπεσε διὰ τοιαύτας αἰτίας.
 Μανδάνη Λακείον μὲν ἦν θυγάτηρ τοῦ φονεύσαν-
 22 τος τοὺς μάγους, ἀδελφὴ δὲ γνησία τοῦ Ξέρξου,
 23 μεγίστης δ' ἀποδοχῆς τυγχάνουσα παρὰ τοῖς Πέρσαις.
 αὐτὴ τῶν υἱῶν ἐστερημένη καθ' ὃν καιρὸν Θεμι-
 24 στοκλῆς περὶ Σαλαμίνα κατενανμάχησε τὸν στόλον
 τῶν Περσῶν, χαλεπῶς ἔφερε τὴν ἀναίρεσιν τῶν

10 κερκυρμένην v. 13 τὴν del. Dind. 24 γνησία
 om. (in lacuna) P 26 αὐτῇ v.

τέκνων, καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς ἠλεεῖτο
 3 παρὰ τοῖς πλήθεσιν. αὕτη πυθνομένη τὴν παρουσίαν
 τοῦ Θεμιστοκλέους, ἦλθεν εἰς τὰ βασίλεια πενθίμην
 ἐσθῆτα λαβοῦσα, καὶ μετὰ δακρύων ἰκέτευε τὸν
 ἀδελφὸν ἐπιθεῖναι τιμωρίαν τῷ Θεμιστοκλεῖ. ὡς δ' 5
 οὐ προσεῖχεν αὐτῇ, περιήει τοὺς ἀρίστους τῶν Περ-
 σῶν ἀξιοῦσα καὶ καθόλου τὰ πλήθη παροξύνουσα
 4 πρὸς τὴν τοῦ Θεμιστοκλέους τιμωρίαν. τοῦ δ' ὄχλου
 συνδραμόντος ἐπὶ τὰ βασίλεια καὶ μετὰ κραυγῆς
 ἐξαιτοῦντος ἐπὶ τιμωρίαν τὸν Θεμιστοκλέα, ὁ μὲν 10
 βασιλεὺς ἀπεκρίνατο δικαστήριον καταστήσειν ἐκ
 τῶν ἀρίστων Περσῶν, καὶ τὸ κριθὲν τεύξεσθαι συν-
 5 τελείας· πάντων δὲ συννεδοκησάντων, καὶ δοθέντος
 ἱκανοῦ χρόνου εἰς τὴν παρασκευὴν τῆς κρίσεως, ὁ
 μὲν Θεμιστοκλῆς μαθὼν τὴν Περσίδα διάλεκτον, 15
 καὶ ταύτῃ χρησάμενος κατὰ τὴν ἀπολογίαν, ἀπελύθη
 6 τῶν ἐγκλημάτων. ὁ δὲ βασιλεὺς περιχαρῆς γενόμε-
 νος ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τάνδρως μεγάλας αὐτὸν δωρεαῖς
 ἐτίμησε· γυναῖκα γὰρ αὐτῷ πρὸς γάμον κοινωνίαν
 ἔξενξε Περσίδα, εὐγενεῖα τε καὶ κάλλει διαφέρονσαν, 20
 ἔτι δὲ κατ' ἀρετὴν ἐπαινουμένην, οἰκετῶν τε πλήθος
 πρὸς διακονίαν καὶ παντοδαπῶν ἐκπομάτων καὶ τὴν
 ἄλλην χορηγίαν πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ τροφὴν ἀρμό-
 7 ζουσαν. ἐδωρήσατο δ' αὐτῷ καὶ πόλεις τρεῖς πρὸς
 διατροφὴν καὶ ἀπόλαυσιν εὐθέτους, Μαγνησίαν μὲν 25
 τὴν ἐπὶ τῷ Μαιάνδρῳ, πλείστον τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν
 πόλεων ἔχουσαν σίτον, εἰς ἄρτους, Μυοῦντα δὲ εἰς

2 αὐτῇ A
 ξασθαι PAFL
 πλήθος add. P
 10 ἐπὶ] ἐπὶ τὴν P (c. 33, 4 56, 2)
 19 γάμον Peiresc.
 23 ἀρμόζουσαν] δέδωκεν add. in mg. P¹

12 τεύ-

22 ἐκπομάτων

448 ὄψον, ἔχουσαν θάλατταν εὐχθρον, Λάμψακον δέ,
 ἀμπελόφυτον ἔχουσαν χώραν πολλήν, εἰς οἶνον.
 Θεμιστοκλῆς μὲν οὖν ἀπολυθεὶς τοῦ παρ' Ἑλλησι 58
 φόβου, καὶ παραδόξως ὑπὸ μὲν τῶν τὰ μέγιστα
 5 εὐεργετηθέντων φρυγαδευθεῖς, ὑπὸ δὲ τῶν τὰ δεινό-
 τατα παθόντων εὐεργετηθεῖς, ἐν ταύταις ταῖς πόλεσι
 κατεβίωσε πάντων τῶν πρὸς ἀπόλαυσιν ἀγαθῶν εὐ-
 πορούμενος, καὶ τελευτήσας ἐν τῇ Μαγνησίᾳ ταφῆς
 ἔτυχεν ἀξιολόγον καὶ μνημεῖον τοῦ ἔτι νῦν διαμέ-
 10 νουτος. ἔνιοι δὲ τῶν συγγραφέων φασὶ τὸν Ξέρξην 2
 ἐπιθυμήσαντα πάλιν στρατεύειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα
 παρακαλεῖν τὸν Θεμιστοκλέα στρατηγεῖν ἐπὶ τοῦ
 πολέμου, τὸν δὲ συγχωρήσαντα περὶ τούτων πίστει
 λαβεῖν ἐνόρκους μὴ στρατεύσειν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας
 15 ἄνευ Θεμιστοκλέους. σφραγισθέντος δὲ ταύρου καὶ 3
 τῶν ὄρκων γενομένων, τὸν Θεμιστοκλέα κύλικα τοῦ
 αἵματος πληρώσαντα ἐκπιεῖν καὶ παραχορῆμα τελευ-
 τῆσαι. καὶ τὸν μὲν Ξέρξην ἀποστήναι τῆς ἐπιβολῆς
 ταύτης, τὸν δὲ Θεμιστοκλέα διὰ τῆς ἰδίας τελευτῆς
 20 ἀπολογίαν ἀπολιπεῖν καλλίστην ὅτι καλῶς ἐπολιτεύθη
 τὰ πρὸς τοὺς Ἕλληνας.

Ἡμεῖς δὲ πάρεσμεν ἐπὶ τὴν τελευτὴν ἀνδρὸς 4
 μεγίστου τῶν Ἑλλήνων, περὶ οὗ πολλοὶ διαμφισβη-
 τοῦσι, πότερον οὗτος ἀδικήσας τὴν πατρίδα καὶ τοὺς
 25 ἄλλους Ἕλληνας ἔφηνγεν εἰς Πέρσας, ἢ τοῦναντίον
 ἢ τε πόλις καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες εὐεργετηθέντες
 μεγάλα τῆς μὲν χάριτος ἐπελάθοντο, τὸν δ' εὐεργ-

3 Ἑλλήνων Wess. 7 τῶν add. Dind. 12 ἐπὶ] περὶ
 PAHJL, del. Wess. (XIII 63, 1) 13 τὸν δὲ] μὴ add. s. l. P²
 15 ταύρου PAJK, τοῦ ταύρου cet. 22 δὲ] δ' ἐπει PAJK
 DIODORUS II. 20

γέτην ἤγαγον [αὐτῶν] ἀδίκως εἰς τοὺς ἐσχάτους
 5 κινδύνους. εἰ δέ τις χωρὶς φθόνου τὴν τε φύσιν
 τὰνδρὸς καὶ τὰς πράξεις ἐξετάζοι μετ' ἀκριβείας,
 εὐρήσει πάντων ὧν μνημονεύομεν ἀμφοτέροις τοῖς
 εἰρημένοις πεπωρωτεννότα. διὸ καὶ θαυμάσειεν ἂν
 5 τις εἰκότως, εἰ στερεῆσαι σφᾶς αὐτοὺς ἀνδρὸς τοιοῦ-
 59 του τὴν φύσιν ἠθέλησαν. τίς γὰρ ἕτερος, τῆς Σπάρ-
 τῆς πλεον ἰσχυρούσης καὶ τοῦ ναυτικοῦ τὴν ἡγεμο-
 νίαν ἔχοντος Εὐρυβιάδου τοῦ Σπαρτιάτου, ταῖς ἰδίαις
 πράξεσιν ἀφείλετο τῆς Σπάρτης ταύτην τὴν δόξαν; 10
 τίνα δ' ἄλλον ἱστορήκαμεν μιᾷ πράξει ποιήσαντα
 διενεργεῖν αὐτὸν μὲν τῶν ἡγεμόνων, τὴν δὲ πόλιν
 τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, τοὺς δ' Ἕλληνας τῶν βαρ-
 βάρων; ἐπὶ τίνος δὲ στρατηγοῦντος ἐλάττονας ἀφορ-
 μὰς ἢ μείζονας κινδύνους συνέβη γενέσθαι; τίς δὲ 15
 2 πρὸς ἅπασαν τὴν ἐκ τῆς Ἀσίας δύναμιν ἀναστάτω
 τῇ πόλει παραταχθεὶς ἐνίκησε; τίς δὲ τοῖς ἔργοις
 ἐν εἰρήνῃ τὴν πατρίδα δυνατὴν κατεσκεύασε τοιού-
 τοις; τίς δὲ πολέμου μεγίστου κατασχόντος αὐτὴν
 διέσωσε, μιᾷ δ' ἐπινοίᾳ τῇ περὶ τοῦ ζεύγματος γενο-
 20 μένῃ τὴν περὶ τῶν πολεμίων δύναμιν ἐξ ἡμίσεως
 μέρους ἐταπεινώσεν, ὥστ' εὐχειρωτον γενέσθαι τοῖς
 3 Ἕλλησι; διόπερ ὅταν τὸ μέγεθος τῶν ἔργων αὐτοῦ
 θεωρήσωμεν, καὶ σκοποῦντες τὰ κατὰ μέρος εὐρωμεν
 ἐκείνον μὲν ὑπὸ τῆς πόλεως ἠτιμασμένον, τὴν δὲ 25
 πόλιν διὰ τὰς ἐκείνου πράξεις ἐπαιρομένην, εἰκότως
 τὴν δοκοῦσαν εἶναι τῶν ἁπασῶν πόλεων σοφωτάτην

1 αὐτῶν P, αὐτὸν v.; αὐτοὶ Dind. vel del. 11 ἱστορήσα-
 μεν FK 12 μὲν αὐτὸν P 17 τοῖς del. Reiske 18 τοιού-
 τοις vel τοσοῦτοις Reiske, τοῦτοις cod. 26 ἐπαινουμένην P

καὶ ἐπιεικεστάτην χαλεπωτάτην πρὸς ἐκείνον εὐρί-
 σκομεν γεγενημένην.

Περὶ μὲν οὖν τῆς Θεμιστοκλέους ἀρετῆς εἰ καὶ 4
 πεπλευνάκαμεν παρεκβάντες, ἀλλ' οὖν οὐκ ἄξιον
 5 ἐκρίναμεν τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ παραλιπεῖν ἀνεπισή-
 μαντον· ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ τὴν Ἰτα-
 λίαν Μίνυθος [μὲν] ὁ τὴν δυναστείαν ἔχων Ῥηγίου
 καὶ Ζάγκλης πόλιν ἔκτισε Πυξοῦντα.
 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δημοτίανος Ῥωμαῖοι 60
 10 μὲν ὑπάτους κατέστησαν Πούπλιον Οὐαλέριον Πο-
 πλικόλαν καὶ Γάιον Ναύτιον Ῥούφον. ἐπὶ δὲ τούτων
 Ἀθηναῖοι στρατηγὸν ἐλόμενοι Κίμωνα τὸν Μιλτιά-
 δου καὶ δύναμιν ἀξιόλογον παραδόντες, ἐξέπεμψαν
 ἐπὶ τὴν παράλιον τῆς Ἀσίας βοηθήσοντα μὲν ταῖς
 15 συμμαχούσαις πόλεσιν, ἐλευθερώσοντα δὲ τὰς Περ-
 σικαῖς ἔτι φρουραῖς κατεχομένας. οὗτος δὲ παραλα-
 2 βῶν τὸν στόλον ἐν Βυζαντίῳ, καὶ καταπλεύσας ἐπὶ
 πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Ἡϊόνα, ταύτην μὲν Περσῶν
 κατεχόντων ἐχειρώσατο, Σκῦρον δὲ Πελασγῶν ἐνοι-
 20 κούντων καὶ Δολόπων ἐξεπολιόρησε, καὶ κτίστην
 Ἀθηναῖον καταστήσας κατεκληροῦχησε τὴν χώραν.
 μετὰ δὲ ταῦτα μειζόνων πράξεων ἄρξασθαι διανο-
 3 ούμενος, κατέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ προσ-
 λαβόμενος πλείους τριήρεις καὶ τὴν ἄλλην χορηγίαν
 25 ἀξιόλογον παρασκευασάμενος, τότε μὲν ἐξέπλευσεν

7 μὲν del. Dind. 8 Πυξοῦντα Cluverius, τευξοῦντα
 cod., βυξοῦντα P¹ in mg. 10 πουπλικόλαν PH, πουβλι-
 κόλαν AL 11 Ναύτιον Rhod., ναύτιον PH, ἄπιον F,
 ἄπιον cet. 15 τὰς Reiske, ταῖς cod. 16 ἔτι φρουραῖς
 PAL, φρουραῖς ἔτι cet. 17 ἐν Βυζ. καὶ Reiske, καὶ ἐν
 Βυζ. cod. 24 καὶ τὴν om. P

ἔχων τριήρεις διακοσίας, ὕστερον δὲ μεταπεμφόμενος
 παρὰ τῶν Ἴωνων καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων τὰς
 4 ἀπάσας εἶχε τριακοσίας. πλεύσας οὖν μετὰ παντὸς
 τοῦ στόλου πρὸς τὴν Καρίαν, τῶν παραθαλαττίων
 πόλεων ὅσαι μὲν ἦσαν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀφρικισμένοι, 5
 ταύτας παραχοῆμα συνέπεισεν ἀποστῆναι τῶν Περ-
 σῶν, ὅσαι δ' ὑπῆρχον δίγλωττοι καὶ φρουρὰς ἔχου-
 σαι Περσικὰς, βίαν προσάγων ἐπολιόρκει. προσαγα-
 γόμενος δὲ τὰς κατὰ τὴν Καρίαν πόλεις, ὁμοίως
 5 καὶ τὰς ἐν τῇ Λυκίᾳ πείσας προσελάβετο. παρὰ δὲ 10
 τῶν ἀεὶ προστιθεμένων συμμάχων προσλαβόμενος
 ναῦς ἐπὶ πλέον ἠΰξησε τὸν στόλον. οἱ δὲ Πέρσαι
 τὸ μὲν πεζὸν στρατεύμα δι' ἐαυτῶν κατεσκεύασαν,
 τὸ δὲ ναυτικὸν ἤθροισαν ἐκ τε Φοινίκης καὶ Κύπρου
 καὶ Κιλικίας· ἐστρατήγει δὲ τῶν Περσικῶν δυνά-¹⁵₄₅₀
 6 μων Τιθραύστης, υἱὸς ὦν Ξέρξου νόθος. Κίμων
 δὲ πυνθανόμενος τὸν στόλον τῶν Περσῶν διατρίβειν
 περὶ τὴν Κύπρον, καὶ πλεύσας ἐπὶ τοὺς βαρβάρους,
 ἐνανμάχησε διακοσίαις καὶ πεντήκοντα ναυσὶ πρὸς
 τριακοσίας καὶ τετταράκοντα. γενομένου δ' ἀγῶνος 20
 ἰσχυροῦ καὶ τῶν στόλων ἀμφοτέρων λαμπρῶς ἀγω-
 νιζομένων, τὸ τελευταῖον ἐνίκων οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ
 πολλὰς μὲν τῶν ἐναντίων ναῦς διέφθειραν, πλείους
 δὲ τῶν ἑκατὸν σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν εἶλον.
 7 τῶν δὲ λοιπῶν νεῶν καταφυγουσῶν εἰς τὴν Κύπρον, 25

2 ἄλλων ἀπάντων] Αἰολέων ἑκατὸν Wurm 3 ἀπάσας
 PALF, ἄλλας ἀπάσας cet. 6 συνέπεισεν v. 7 δίγλωττοι
 P, δίπλωττοι H(AL), ἐγγώριοι cet. 8 βίαν Steph. et Hert.,
 βία cod. προσαγόμενος cod., corr. Eich. 9 ὁμοίως]
 δεῖ add. cod. 10 πείσας PAH, πιάσας cet. 18 τὴν om. FJK
 καὶ om. f

οἱ μὲν ἐν αὐταῖς ἄνδρες εἰς τὴν γῆν ἀπεχώρησαν,
 αἱ δὲ νῆες κεναὶ τῶν βοηθούτων οὔσαι τοῖς πολε-
 μίοις ἐγενήθησαν ὑποχείριοι.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν Κίμων οὐκ ἀρκεσθεῖς τη-⁶¹
 5 λιανύτῃ νίκῃ παραχοῆμα παντὶ τῷ στόλῳ προσ-
 κατήρην ἐπὶ τὸ πεζὸν τῶν Περσῶν στρατόπεδον,
 οὔσης τῆς παρεμβολῆς παρὰ τὸν Εὐφρῆμοντα ποτα-
 μόν. βουλούμενος δὲ καταστρατηγῆσαι τοὺς βαρβά-
 ρους, ἐνεβίβασεν εἰς τὰς αἰχμαλωτίδας ναῦς τῶν
 10 ἰδίων τοὺς ἀρίστους, δοὺς τιάρας καὶ τὴν ἄλλην
 κατασκευὴν περιθεῖς Περσικῆν. οἱ δὲ βάρβαροι 2
 προσπλέοντος ἄρτι τοῦ στόλου ταῖς Περσικαῖς ναυσὶ
 καὶ παρασκευαῖς ψευσθέντες ὑπέλαβον τὰς ἰδίας
 τριήρεις εἶναι. διόπερ οὗτοι μὲν προσεδέξαντο τοὺς
 15 Ἀθηναίους ὡς φίλους ὄντας, ὁ δὲ Κίμων ἤδη νυ-
 κτὸς ἐπιγενομένης ἐκβιβάσας τοὺς στρατιώτας, καὶ
 προσδεχθεῖς ὡς φίλος ὑπ' αὐτῶν, εἰσέπεσεν εἰς τὴν
 στρατοπεδείαν τῶν βαρβάρων. ταραχῆς δὲ μεγάλης 3
 γενομένης παρὰ τοῖς Πέρσαις, οἱ μὲν περὶ τὸν Κί-
 20 μωνα πάντας τοὺς ἐντυγχάνοντας ἔκτειναν, καὶ τὸν
 μὲν στρατηγὸν τῶν βαρβάρων τὸν ἕτερον Φερει-
 δάτην, ἀδελφιδοῦν τοῦ βασιλέως, ἐν τῇ σκηνῇ κατα-
 λαβόντες ἐφόνευσαν, τῶν δ' ἄλλων οὓς μὲν ἔκτεινον,
 οὓς δὲ κατετραυματίζον, πάντας δὲ διὰ τὸ παράδοξον
 25 τῆς ἐπιθέσεως φεύγειν ἠνάγκασαν, καθόλου δ' ἐκ-
 πληξίς ἅμα καὶ ἄγνοια τοιαύτη κατεῖχε τοὺς Πέρσας,
 ὥσθ' οἱ πλείους τοὺς ἐπιτιθεμένους αὐτοῖς οὔτινες

1 ἀπεχώρησαν f 5 προκατήρην PH 9 ἐνεβίβασεν v.
 12 προσπλέοντος P, ὡς πλεοντος v. 16 ἐπιγενομένης PA
 ἐπιβιβάσας v., ἀποβιβάσας Rhod. 21 Φερειδάτην cod.

4 ἦσαν οὐκ ἐγίνωσκον. τοὺς μὲν γὰρ Ἕλληνας οὐχ
 ὑπελάμβανον ἦκειν πρὸς αὐτοὺς μετὰ δυνάμεως, τὸ
 σύνολον μὴδ' ἔχειν αὐτοὺς πεζὴν στρατιάν πεπει-
 σμένοι· τοὺς δὲ Πισίδας, ὄντας ὁμόρους καὶ τὰ πρὸς
 αὐτοὺς ἀλλοτριῶς ἔχοντας, ὑπελάμβανον ἦκειν μετὰ 5
 δυνάμεως. διὸ καὶ νομίσαντες ἀπὸ τῆς ἠπίρου τὴν
 ἐπιφορὰν εἶναι τῶν πολεμίων, πρὸς τὰς ναῦς ὡς
 5 πρὸς φιλίας ἔφευγον. τῆς δὲ νυκτὸς οὐσῆς ἀσελή-
 νου καὶ σκοτεινῆς συνέβαινε τὴν ἄγνοιαν πολὺ
 μᾶλλον ἀξεσθαι καὶ μὴδένα τάληθες δύνασθαι ἰδεῖν. 10
 6 διὸ καὶ πολλοῦ φόβου γενομένου διὰ τὴν ἀταξίαν
 τῶν βαρβάρων, ὁ μὲν Κίμων προειρηκῶς τοῖς στρα-451
 τιώταις πρὸς τὸν ἀρθησόμενον πυρσὸν συντρέχειν,
 ἦρε πρὸς ταῖς ναυσι σύσσημον, εὐλαβούμενος μὴ
 διεσπαρμένων τῶν στρατιωτῶν καὶ πρὸς ἀρπαγὴν 15
 7 ὀρμησάντων γένηται τι παράλογον. πάντων δὲ πρὸς
 τὸν πυρσὸν ἀθροισθέντων καὶ πανσαμένων τῆς ἀρ-
 παγῆς, τότε μὲν εἰς τὰς ναῦς ἀπεχώρησαν, τῇ δ'
 ὕστεραία τροπαιοὶ στήσαντες ἀπέπλευσαν εἰς τὴν
 Κύπρον, νεικηκότες δύο καλλίστας νίκας, τὴν μὲν 20
 κατὰ γῆν, τὴν δὲ κατὰ θάλατταν· οὐδέπω γὰρ μνη-
 μονεύονται τοιαῦται καὶ τηλικαῦται πράξεις γενέσθαι
 κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ναυτικῶ καὶ πεζῶ στρα-
 62 τοπέδω. Κίμων δὲ διὰ τῆς ἰδίας στρατηγίας καὶ
 ἀρετῆς μεγάλα κατορθωκῶς, περιβόητον ἔσχε τὴν 25
 δόξαν οὐ μόνον παρὰ τοῖς πολίταις, ἀλλὰ καὶ παρὰ

3 μὴδ' P, μὴ v. πεπυσμένοι P 5 ὑπελάμβανον
 ἦκειν μετὰ δυνάμεως del. Madvig 8 φιλίας] φίλους P²
 9 σκοτεινοῦ P 11 γενομένου PA 21 οὐδέποτε v. 22
 πράξεις] παρατάξεις fort.

τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν. αἰχμαλώτους γὰρ εἰλήφει
 [τριήρεις] τριακοσίας καὶ τετρακόοντα ναῦς, ἄνδρας
 δὲ ὑπὲρ τοὺς δισμυρίους, χρημάτων δὲ πλῆθος ἀξιό-
 λογον. οἱ δὲ Πέρσαι τηλικούτοις ἐλαττώμασι περι- 2
 5 πεπτωκότες ἄλλας τριήρεις πλείους κατεσκευάσαν,
 φοβούμενοι τὴν τῶν Ἀθηναίων αὔξησιν. ἀπὸ γὰρ
 τούτων τῶν χρόνων ἡ πόλις τῶν Ἀθηναίων πολλὴν
 ἐπίδοσιν ἐλάμβανε, χρημάτων τε πλήθει κατασκευ-
 ασθεῖσα καὶ δόξης μεγάλης ἐν ἄνδρείᾳ καὶ στρατη-
 10 γίᾳ τυχοῦσα. ὁ δὲ δῆμος τῶν Ἀθηναίων δεκάτην 3
 ἐξελόμενος ἐκ τῶν λαφύρων ἀνέθηκε τῷ θεῷ, καὶ
 τὴν ἐπιγραφὴν ἐπὶ τὸ κατασκευασθὲν ἀνάθημα ἐνέ-
 γραψε τήνδε,

ἔξ οὗ γ' Εὐρώπην Ἀσίας δίχα πόντος ἔνειμε
 15 καὶ πόλιας θνητῶν θοῦρος Ἄρης ἐπέχει,
 οὐδέν πω τοιοῦτον ἐπιχθονίων γένητ' ἀνδρῶν
 ἔργον ἐν ἠπείρῳ καὶ κατὰ πόντον ἄμα.
 οἶδε γὰρ ἐν Κύπρῳ Μήδους πολλοὺς ὀλέσαντες
 Φοινίκων ἑκατὸν ναῦς ἔλον ἐν πελάγει
 20 ἀνδρῶν πληθούσας, μέγα δ' ἔστενεν Ἀσίς ὑπ' αὐτῶν
 πληγείσ' ἀμφοτέραις χερσὶ κράτει πολέμου.
 Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἔνιαυ-63
 τόν. ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φαίωνος ἐν Ῥώμῃ
 τὴν ὑπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Λεύκιος Φούριος Με-
 25 διολιανὸς καὶ Μάρκος Μανίλιος Οὐάσων. ἐπὶ δὲ τού-

2 τριήρεις del. v. ναῦς del. Dind. 3 ἀξιολόγων P
 4 τηλικαύτοις P, τοιοῦτοις v. 9 ἐν] ἐπ' Rhod. 15 πό-
 λιας cod. 16 οὐδέπω AF 20 αὐτῶν] αὐτῶ PAFHLK
 23 Φαίλωνος f; Ἀψηφίλωνος marmor Parium 24 διεδέξατο
 P¹ φρούριος Pa Μεδιόλιανος P; Μεδουλλίανος Rhod.
 25 Μάνιος f; Μάνλιος Οὐόλιανος Rhod.

των μεγάλη τις καὶ παράδοξος ἐγένετο συμφορὰ τοῖς
 Λακεδαιμονίοις· ἐν γὰρ τῇ Σπάρτῃ γενομένων σει-
 σμῶν μεγάλων συνέβη πεσεῖν τὰς οἰκίας ἐκ θεμε-
 λίων καὶ τῶν Λακεδαιμονίων πλείους τῶν δισμυρίων
 2 φθαρῆναι. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον συνεχῶς τῆς πόλεως 5
 καταφερομένης καὶ τῶν οἰκιῶν πιπτουσῶν πολλὰ
 σώματα τοῖς πτώμασι τῶν τοίχων ἀπολαμβανόμενα
 διεφθάρη, οὐκ ὀλίγον δὲ τῶν κατὰ τὰς οἰκίας χρη-
 3 μάτων ὁ σεισμὸς ἐλυμήνατο. καὶ τοῦτο μὲν τὸ κακὸν⁴⁵²
 ὥσπερ δαιμονίου τινὸς νεμεσήσαντος αὐτοῖς ἔπαθον, 10
 ἄλλους δὲ κινδύνους ὑπ' ἀνθρώπων αὐτοῖς συνέβη
 4 γενέσθαι διὰ τοιαύτας αἰτίας. Εἰλωτες καὶ Μεσσή-
 νιοι πρὸς Λακεδαιμονίους ἀλλοτριῶς ἔχοντες τὸ μὲν
 πρὸ τοῦ ἡσυχίαν εἶχον, φοβούμενοι τὴν τῆς Σπάρ-
 τῆς ὑπεροχὴν τε καὶ δύναμιν· ἐπεὶ δὲ διὰ τὸν σει- 15
 σμὸν ἑώρων τοὺς πλείους αὐτῶν ἀπολωλότας, κατε-
 φρόνησαν τῶν ἀπολελειμμένων, ὀλίγων ὄντων. διόπερ
 πρὸς ἀλλήλους συνθέμενοι κοινῇ τὸν πόλεμον ἐξή-
 5 νεγκαν τὸν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. ὁ δὲ βασι-
 λεὺς τῶν Λακεδαιμονίων Ἀρχίδαμος διὰ τῆς ἰδίας 20
 προνοίας καὶ κατὰ τὸν σεισμὸν ἔσωξε τοὺς πολίτας
 καὶ κατὰ τὸν πόλεμον γενναίως τοῖς ἐπιτιθεμένοις
 6 ἀντετάξατο. τῆς μὲν γὰρ πόλεως συνεχρομένης ὑπὸ
 τῆς τοῦ σεισμοῦ δεινότητος, πρῶτος Σπαρτιατῶν ἐκ
 τῆς πόλεως ἀρπάσας τὴν πανοπλίαν ἐπὶ τὴν χώραν 25
 ἐξεπήδησε, καὶ τοῖς ἄλλοις πολίταις τὸ αὐτὸ πράτ-

12 διὰ τ. αἰτίας PA, δι' αἰτίας τ. cet. εἰλωτες PF
 μεσήνιοι P (sic etiam infra) 14 πρὸ τοῦ Bek., πρῶτον cod.
 18 ἐξήνεγκαν τὸν Dind., ἐξηνέγκαντο cod. 22 ἐπιτεθει-
 μένοις P

τειν παρήγγειλεν. ὑπακουσάντων δὲ τῶν Σπαρτια- 7
 τῶν, τοῦτον τὸν τρόπον οἱ περιλειφθέντες ἐσώθησαν,
 οὓς συντάξας ὁ βασιλεὺς Ἀρχίδαμος παρεσκευάζετο
 πολεμεῖν τοῖς ἀφεστηκόσιν. οἱ δὲ Μεσσήνιοι μετὰ 64
 5 τῶν Εἰλωτῶν συνταχθέντες τὸ μὲν πρῶτον ὤρμησαν
 ἐπὶ τὴν Σπάρτην, ὑπολαμβάνοντες αὐτὴν αἰρήσειν
 διὰ τὴν ἔρημίαν τῶν βοηθησόντων· ὡς δ' ἤκουσαν
 τοὺς ὑπολελειμμένους μετ' Ἀρχίδαμου τοῦ βασιλέως
 συντεταγμένους ἐτόιμους εἶναι πρὸς τὸν ὑπὲρ τῆς
 10 πατρίδος ἀγῶνα, ταύτης μὲν τῆς ἐπιβολῆς ἀπέστη-
 σαν, καταλαβόμενοι δὲ τῆς Μεσσηνίας χωρίον ὄχυ-
 ρόν, ἐκ τούτου τὴν ὄρμην ποιούμενοι κατέτρεχον
 τὴν Λακωνικὴν. οἱ δὲ Σπαρτιάται καταφυγόντες 2
 ἐπὶ τὴν παρὰ τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν προσελάβοντο
 15 παρ' αὐτῶν δύναμιν· οὐδὲν δ' ἤτιον καὶ παρὰ τῶν
 ἄλλων συμμάχων ἀθροίσαντες δυνάμεις ἀξιόμαχοι
 τοῖς πολεμίοις ἐγενήθησαν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον πολὺ
 προεῖχον τῶν πολεμίων, ὕστερον δὲ ὑποψίας γενο-
 μένης ὡς τῶν Ἀθηναίων μελλόντων ἀποκλίνειν πρὸς
 20 τοὺς Μεσσηνίους, ἀπέλυσαν αὐτῶν τὴν συμμαχίαν,
 φήσαντες ἱκανοὺς ἔχειν πρὸς τὸν ἐφεστῶτα κίνδυ-
 νον τοὺς ἄλλους συμμάχους. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι δό- 3
 ξαντες ἑαυτοὺς ἠτιμάσθαι, τότε μὲν ἀπηλλάγησαν·
 μετὰ δὲ ταῦτα ἀλλοτριῶς ἔχοντες τὰ πρὸς τοὺς Λα-
 25 κεδαιμονίους ἀεὶ μᾶλλον τὴν ἐχθρὰν ἐξεπύρσεον.
 διὸ καὶ ταύτην μὲν ἀρχὴν ἔλαβον τῆς ἀλλοτριότητος,

1 παρήγγειλεν F 5 συναχθέντες FJK 21 ἱκανῶς P
 23 τότε Reiske, οὔτοι cod., οὔτω Klüber 25 ἐξεπύρσεον
 Hert., ἐπύρσεον cod. 26 μὲν Dind., τὴν cod. ἔλαβον
 Wurm, ἐξέλαβον cod.

ὑστερον δὲ αἱ πόλεις διηρέθησαν, καὶ μεγάλους ἐπανελόμενοι πολέμους ἐπλησαν ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα μεγάλων ἀτυχημάτων. ἀλλὰ γὰρ περὶ τούτων τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφουμεν.

4 τότε δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι στρατεύσαντες ἐπὶ τὴν 5 Ἰθάμην μετὰ τῶν συμμάχων ἐπολιορκούν αὐτήν. οἱ δ' Ἐἰλωτες πανδημεὶ τῶν Λακεδαιμονίων ἀφε-453 στώτες συνεμάχουν τοῖς Μεσσηνίοις, καὶ ποτὲ μὲν ἐνίκων, ποτὲ δὲ ἡττώοντο. ἐπὶ δὲ ἔτη δέκα τοῦ πολέμου μὴ δυναμένου διακριθῆναι, διετέλουν τοῦ-10 τον τὸν χρόνον ἀλλήλους κακοποιούντες.

65 Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Θεαγε- νείδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπάτοι καθειστήμεσαν Λεύκιος Αἰμίλιος Μάμερκος καὶ Λεύκιος Ἰούλιος Ἴουλος, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἑβδομηκοστὴ καὶ ὀγδόη, καθ' ἣν 15 ἐνίκα στάδιον Παρμενίδης Ποσειδωνιάτης. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀργεῖοις καὶ Μυκηναίοις ἐνέστη πόλεμος διὰ 2 τοιαύτας αἰτίας. Μυκηναῖοι διὰ τὸ παλαιὸν ἀξίωμα τῆς ἰδίας πατρίδος οὐχ ὑπήκουον τοῖς Ἀργεῖοις, ὥσπερ αἱ λοιπαὶ πόλεις αἱ κατὰ τὴν Ἀργεῖαν, ἀλλὰ 20 κατ' ἰδίαν ταυτόμενοι τοῖς Ἀργεῖοις οὐ προσεῖχον ἠμφισβήτητον δὲ καὶ περὶ τῶν ἰσθμῶν τῆς Ἠρας, καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Νεμεῶν ἠξίουσαν αὐτοὶ διοικεῖν· πρὸς δὲ τούτοις [ὅτι] τῶν Ἀργείων ψηφισαμένων μὴ συμμαχεῖν εἰς Θερμοπύλας τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἐὰν μὴ 25

2 ἐπέπλησαν Dind., ἐπλήρωσαν fort. 5 στρατεύσαντες Dind., στρατηγήσαντες cod. 12 Θεαγενείδης f 14 Ἰούλιος Dind., στούδιος cod. 15 Ἰούλιος PAH 16 παρμενίδης P, παρμενίδης f 23 τὸν Νεμαίων v., τὸν Νεμαίων Wess. αὐτοὶ*] αὐτοῖς Pa, ἐαυτοῖς cet., ἐαυτοῖς Reiske 24 ὅτι del. Dind., ἔτι Reiske

μέρος τῆς ἡγεμονίας αὐτοῖς παραδῶσι, μόνοι τῶν τὴν Ἀργεῖαν κατοικούντων συνεμάχησαν οἱ Μυκη- ναῖοι τοῖς Λακεδαιμονίοις. τὸ δὲ σύνολον ὑπώ-3 πτενον αὐτούς, μήποτε ἰσχύσαντες ἐπὶ πλέον τῆς ἡγεμονίας ἀμφισβητήσωσι τοῖς Ἀργεῖοις διὰ τὸ πα- 5 λαιὸν φρόνημα τῆς πόλεως. διὰ δὲ ταύτας τὰς αἰτίας ἀλλοτριῶς διακείμενοι, πάλαι μὲν ἔσπευδον ἄραι τὴν πόλιν, τότε δὲ καιρὸν εὔθετον ἔχειν ἐνό- μιζον, ὀρῶντες τοὺς Λακεδαιμονίους τεταπεινωμέ- 10 νους καὶ μὴ δυναμένους τοῖς Μυκηναίοις βοηθεῖν. ἀθροίσαντες οὖν ἀξιόλογον δύναμιν ἐκ τε Ἀργεῶν καὶ ἐκ τῶν συμμαχίδων πόλεων ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτούς, νικήσαντες δὲ μάχῃ τοὺς Μυκηναίους καὶ συγκλείσαντες ἐντὸς τειχῶν ἐπολιορκούν τὴν πόλιν. 15 οἱ δὲ Μυκηναῖοι χρόνον μὲν τινα τοὺς πολιορκούν- 4 τας ἐντόμως ἠμύνοντο, μετὰ δὲ ταῦτα λειπόμενοι τῷ πολέμῳ, καὶ τῶν Λακεδαιμονίων μὴ δυναμένων βοηθῆσαι διὰ τοὺς ἰδίους πολέμους καὶ τὴν ἐκ τῶν σεισμῶν γενομένην αὐτοῖς συμφορὰν, ἄλλων δ' οὐκ 20 ὄντων συμμάχων, ἐρημίᾳ τῶν ἐπικουρούντων κατὰ κράτος ἤλωσαν. οἱ δὲ Ἀργεῖοι τοὺς Μυκηναίους 5 ἀνδραποδισάμενοι καὶ δεκάτην ἐξ αὐτῶν τῷ θεῷ καθιερώσαντες, τὰς Μυκήνας κατέσκαψαν. αὕτη μὲν οὖν ἡ πόλις, εὐδαίμων ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις 25 γενομένη καὶ μεγάλους ἄνδρας ἔχουσα καὶ πράξεις ἀξιολόγους ἐπιτελεσαμένη, τοιαύτην ἔσχε τὴν κατα- στροφὴν, καὶ διέμεινεν ἀόκητος μέχρι τῶν καθ'

17 τῶν πολέμων P, τῷ πόνο Dind., τῶν πολεμίων fort. 24 οὖν om. P 25 σχοῦσα Reiske

ἡμᾶς χρόνων. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν.

66 Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησι Λυσιστράτου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Πινάριον Μαμερτίνον⁴⁵⁴ καὶ Πούπλιον Φούριον Φίφωνα. ἐπὶ δὲ τούτων⁵ Ἴέρων ὁ τῶν Συρακοσίων βασιλεὺς τοὺς Ἀναξίλα παῖδας τοῦ γενομένου τυράννου Ζάγκλης εἰς Συρακούσας μεταπεψάμενος μεγάλας δωρεαῖς ἀνεμίμησε τῆς Γέλωνος γενομένης πρὸς τὸν πατέρα αὐτῶν εὐεργεσίας, καὶ συνεβούλευεν αὐτοῖς ἤδη τὴν¹⁰ ἡλικίαν ἠνδρωμένοι ἀπαιτῆσαι λόγον παρὰ Μικύθου τοῦ ἐπιτροπεύοντος, καὶ τὴν δυναστείαν αὐτοὺς² παραλαβεῖν. τούτων δ' ἐπανελθόντων εἰς τὸ Ῥήγιον, καὶ τὸν ἐπίτροπον λόγον ἀπαιτούντων τῶν διωκημένων, ὁ Μικύθος, ἀνὴρ ὢν ἀγαθός, συνήγαγε τοὺς¹⁵ πατρικούς φίλους τῶν παίδων καὶ τὸν λόγον οὕτω καθαρῶς ἀπέδωκεν, ὥστε ἅπαντας τοὺς παρόντας θαυμάζειν τὴν τε δικαιοσύνην καὶ τὴν πίστιν, τοὺς δὲ παῖδας μεταμεληθέντας ἐπὶ τοῖςπραχθεῖσιν ἀξιούν τὸν Μικύθου πάλιν τὴν ἀρχὴν παραλαβεῖν, καὶ²⁰ πατρὸς ἐξουσίαν ἔχοντα καὶ τάξιν διοικεῖν τὰ κατὰ τὴν δυναστείαν. οὐ μὴν ὁ Μικύθος γε συνεχώρησεν,³ ἀλλὰ πάντα παραδοὺς ἀκριβῶς καὶ τὴν ἰδίαν οὐσίαν ἐνθήμενος εἰς πλοῖον ἐξέπλευσεν ἐκ τοῦ Ῥηγίου, προπεμπόμενος ὑπὸ τῆς τῶν ὄχλων εὐνοίας. οὗτος²⁵ μὲν οὖν εἰς τὴν Ἑλλάδα κατάρως ἐν Τεγείαις τῆς Ἀρκαδίας κατεβίωσεν ἐπαινούμενος. Ἴέρων δ' ὁ τῶν

⁵ φούριον Pa Φίφωνα] φιλοσόφου PHL, φιλόσοφον A ⁶ τοῦ] τοῦ P ⁷ Ζάγκλης P ¹² αὐτοῦ] αὐτῶν f ¹⁵ ὢν] ἦν P ¹⁸ καὶ τὴν] καὶ P

Συρακοσίων βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἐν τῇ Κατάνη, καὶ τιμῶν ἡρωικῶν ἔτυχεν, ὡς ἂν κτίστης γεροντῶς τῆς πόλεως. οὗτος μὲν οὖν ἄρχας ἔτη ἕνδεκα κατέλιπε τὴν βασιλείαν Θρασυβούλῳ τῷ ἀδελφῷ, ὃς ἤρξε⁵ Συρακοσίων ἐνιαυτὸν ἕνα.

Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησι Λυσανίου Ῥωμαῖοι⁶⁷ κατέστησαν ὑπάτους Ἄππιον Κλαύδιον καὶ Τίτον Κοῖντιον Καπιτώλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Θρασύβουλος ὁ τῶν Συρακοσίων βασιλεὺς ἐξέπεσεν ἐκ τῆς ἀρχῆς,¹⁰ περὶ οὗ τὰ κατὰ μέρος ἀναγράφοντας ἡμᾶς ἀναγκαῖόν ἐστι βραχὺ τοῖς χρόνοις ἀναδραμόντας ἀπ' ἀρχῆς ἅπαντα καθαρῶς ἐκθεῖναι. Γέλων ὁ Δεινο-² μένου ἀρετῆ καὶ στρατηγία πολὺν τοὺς ἄλλους διενέγκας καὶ Καρχηδονίους καταστρατηγήσας ἐνίκησε¹⁵ παρατάξει μεγάλη τοὺς βαρβάρους, καθότι προεῖρηται· χρῆσάμενος δὲ ἐπιεικῶς τοῖς καταπολεμηθεῖσι καὶ καθόλου τοῖς πλησιοχώροις πᾶσι προσενεχθεῖς φιλανθρωπῶς, μεγάλης ἔτυχεν ἀποδοχῆς παρὰ τοῖς Σικελιώταις. οὗτος μὲν οὖν ὑπὸ πάντων ἀγαπώ-³ μένος διὰ τὴν προφῆτιαν, διετέλεσε τὸν βίον εἰρηνικῶς μέχρι τῆς τελευτῆς. τὴν δὲ βασιλείαν διαδέξαμενος Ἴέρων ὁ πρεσβύτατος τῶν ἀδελφῶν οὐχ ὁμοίως ἤρχε τῶν ὑποτεταγμένων· ἦν γὰρ καὶ φιλόρ-⁴ 455 γυρος καὶ βίαιος καὶ καθόλου τῆς ἀπλότητος καὶ²⁵ καλοκάγαθίας [τῶ ἀδελφοῦ] ἀλλοτριώτατος. διὸ καὶ πλείονές τινες ἀφίστασθαι βουλόμενοι παρακατέσχον τὰς ἰδίας ὁρμὰς διὰ τὴν Γέλωνος δόξαν καὶ τὴν

⁸ Κοῖντιον] κούτιον PAHJ, κάτιον cet. ¹⁰ τὰ add. Dind. ¹⁹ πάντων P, παντός v. ²⁵ τῶ ἀδελφοῦ om. Pa

5 εἰς τοὺς ἅπαντας Σικελιώτας εὖνοιαν. μετὰ δὲ τὴν
 Ἰέρωνος τελευτὴν παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν Θρασύβου-
 λος ὁ ἀδελφὸς ὑπερέβαλε τῇ κακίᾳ τὸν πρὸ αὐτοῦ
 βασιλεύσαντα. βίαιος γὰρ ὢν καὶ φονικὸς πολλοὺς
 μὲν τῶν πολιτῶν ἀνήρει παρὰ τὸ δίκαιον, οὐκ ὀλί- 5
 γους δὲ φυγαδεύων ἐπὶ ψευδέσι διαβολαῖς τὰς οὐσίας
 εἰς τὸ βασιλικὸν ἀνελάμβανε· καθόλου δὲ μισῶν
 καὶ μισούμενος ὑπὸ τῶν ἀδικουμένων, μισθοφόρων
 πλήθος ἐξενολόγησεν, ἀντίταγμα κατασκευάζων ταῖς
 6 πολιτικαῖς δυνάμεσιν. αἰεὶ δὲ μᾶλλον τοῖς πολίταις 10
 ἀπεχθόμενος, καὶ πολλοὺς μὲν ὑβρίζων, τοὺς δὲ
 ἀναιρῶν, ἠνάγκασε τοὺς ἀδικουμένους ἀποστῆναι.
 διόπερ οἱ Συρακοῖσιοι προστησάμενοι τοὺς ἠγρο-
 μένους ὤρμησαν ἐπὶ τὴν κατάλυσιν τῆς τυραννίδος
 πανδημίᾳ, καὶ συνταχθέντες ὑπὸ τῶν ἠγεμόνων ἀν- 15
 7 τείχοντο τῆς ἐλευθερίας. Θρασύβουλος δὲ ὄρων τὴν
 πόλιν ὄλην ἐπ' αὐτὸν στρατευομένην, τὸ μὲν πρῶ-
 τον ἐπεχείρει λόγῳ καταπαύειν τὴν στάσιν· ὡς δ'
 ἑώρα τὴν ὄρην τῶν Συρακοσίων ἀκατάπανστον
 οὔσαν, συνήγαγεν ἕκ τε τῆς Κατάνης τοὺς κατοικι- 20
 σθέντας ὑφ' Ἰέρωνος καὶ τοὺς ἄλλους συμμάχους,
 ἔτι δὲ [καὶ] μισθοφόρων πλήθος, ὥστε τοὺς ἅπαν-
 8 τας γενέσθαι σχεδὸν περὶ τοὺς μυρίους πεντακισχι-
 λίους. οὗτος μὲν οὖν τῆς πόλεως κατειληφὼς τὴν
 ὀνομαζομένην Ἀχραδινὴν καὶ τὴν Νῆσον ὄχυράν 25
 οὔσαν, καὶ ἕκ τούτων ὀρμώμενος, διεπολέμει πρὸς

1 μετὰ δὲ — (16) ἐλευθερίας om. P 11 ἀπεχθανόμε-
 νος f μὲν om. AH et Peiresc. 18 καταπαύσειν AFJK
 22 καὶ om. PA 23 σχεδὸν om. FJM 25 καὶ τὴν P,
 καὶ v.

τοὺς ἀφεστῶτας. οἱ δὲ Συρακοῖσιοι τὸ μὲν πρῶτον 68
 μέρος τῆς πόλεως κατελάβοντο τὴν ὀνομαζομένην
 Τύκην, ἕκ ταύτης δὲ ὀρμώμενοι πρεσβευτὰς ἀπέ-
 στείλαν εἰς Γέλαν καὶ Ἀχράγαντα καὶ Σελινοῦντα,
 5 πρὸς δὲ τούτοις εἰς Ἰμέραν καὶ πρὸς τὰς τῶν Σι-
 κελῶν πόλεις τὰς ἐν τῇ μεσογείῳ κειμένας, ἀξιοῦν-
 τες κατὰ τάχος συνελθεῖν καὶ συνελευθεῖν τὰς
 Συρακοῦσας. πάντων δὲ προθύμως ὑπακούοντων, 2
 καὶ συντόμως ἀποστειλάντων τῶν μὲν πεζοὺς καὶ
 10 ἵππεῖς στρατιώτας, τῶν δὲ ναῦς μακρὰς κεκοσμη-
 μένας εἰς ναυμαχίαν, ταχὺ συνήχθη δύναμις ἀξιο-
 χρεως τοῖς Συρακοσίοις. διὸ καὶ τὰς ναῦς καταρ-
 τίσαντες οἱ Συρακοῖσιοι καὶ τὴν πεζὴν δύναμιν
 ἐκτάξαντες, ἐτοίμους ἑαυτοὺς ἀπέδειξαν καὶ πεζῇ
 15 καὶ κατὰ θάλατταν [βουλομένους] διαγωνίζεσθαι.
 456 ὁ δὲ Θρασύβουλος ἐγκαταλειπόμενος ὑπὸ τῶν συμ- 3
 μάχων καὶ τὰς ἐλπίδας ἐν αὐτοῖς ἔχων τοῖς μισθο-
 φόροις, τῆς μὲν Ἀχραδινῆς καὶ τῆς Νήσου κύριος
 ἦν, τὸ δὲ λοιπὸν μέρος τῆς πόλεως κατεῖχον οἱ
 20 Συρακοῖσιοι. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν Θρασύβουλος
 ταῖς ναυσὶν ἐπιπλεύσας ἐπὶ τοὺς πολεμίους, καὶ
 λειφθεὶς τῇ ναυμαχίᾳ, συχνὰς μὲν τριήρεις ἀπέβαλε,
 ταῖς δ' ἄλλαις κατέφυγεν εἰς τὴν Νῆσον. ὁμοίως 4
 δὲ καὶ τὴν πεζὴν δύναμιν προαγαγὼν ἕκ τῆς Ἀχρα-
 25 δινῆς καὶ παραταξάμενος ἐν τοῖς προαστείοις ἠττή-
 θη, καὶ πολλοὺς ἀποβαλὼν ἠναγκάσθη πάλιν εἰς

3 Τύκην Cluverius, Ἰτύκην cod. 6 ἀξιοῦντες —
 (p. 320,1) ἀποχωρῆσαι om. P 12 καταρτίσαντες Reiske,
 καταστήσαντες cod. 15 βουλομένους del. Bek., βουλομένοις
 fort. 22 ληφθεὶς AF² 23 τὴν om. A

τὴν Ἀχραδινὴν ἀποχωρῆσαι. τέλος δὲ ἀπογνοῦς τὴν τυραννίδα διεπρεσβεύσατο πρὸς τοὺς Συρακοσίους, καὶ συνθέμενος τὰ πρὸς αὐτοὺς ὑπόσπονδος 5 ἀπῆλθεν εἰς Λοκρούς. οἱ δὲ Συρακόσιοι τοῦτον τὸν τρόπον ἐλευθερώσαντες τὴν πατρίδα τοῖς μὲν μισθοφόροις συνεχώρησαν ἀπελθεῖν ἐκ τῶν Συρακουσῶν, τὰς δὲ ἄλλας πόλεις τὰς τυραννομένας ἢ φρουρὰς ἐχούσας ἐλευθερώσαντες ἀποκατέστησαν ταῖς πόλεσι 6 τὰς δημοκρατίας. ἀπὸ δὲ τούτων τῶν χρόνων εἰρήνην ἔχουσα πολλὴν ἐπίδοσιν ἔλαβε πρὸς εὐδαιμονίαν, 10 καὶ διεφύλαξε τὴν δημοκρατίαν ἔτη σχεδὸν ἐξήκοντα 7 μέχρι τῆς Διονυσίου τυραννίδος. Θρασύβουλος δὲ καλῶς θεμελιωθεῖσαν βασιλείαν παραλαβὼν, διὰ τὴν ἰδίαν κακίαν αἰσχροῦς ἀπέβαλε τὴν ἀρχὴν, καὶ φυγῶν εἰς Λοκρούς ἐνταῦθα τὸν λοιπὸν χρόνον ἰδιωτεύων 15 κατεβίωσεν. — Ἀμα δὲ τούτοις πρακτομένοις ἐν τῇ Ῥώμῃ τότε πρῶτως κατεστάθησαν δήμαρχοι τέτταρες, Γάιος Σικίνιος καὶ Λεύκιος Νεμετώριος, πρὸς δὲ τούτοις Μάρκος Δουίλλιος καὶ Σπόριος Ἀκίλιος.

69 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι 20 μὲν ἦρχε Λυσίθεος, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπατοὶ καθειστήκεισαν Λεύκιος Οὐαλέριος Ποπλικόλας καὶ Τίτος Αἰμίλιος Μάμερκος. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἀρτάβανος, τὸ μὲν γένος Ἰρράκιος, δυνάμενος δὲ πλεῖστον παρὰ τῷ βασιλεῖ Ξέρξῃ καὶ τῶν δορυφόρων ἀφηγούμενος, ἐκρινεν ἀνελεῖν τὸν Ξέρξην καὶ

2 πρὸς] τὰ πρὸς f 7 πόλεις τὰς P, πολιτείας v. 10 πολλὴν] ἢ πόλεις πολλὴν Wurm 19 δουήλιος P, δουλιέτιος FJM 20 ἐνιαυσίου v. 21 καθειστήκεισαν P, κατεστάθησαν v. 22 πονπλικόλας PKL 23 μέμερκος P

τὴν βασιλείαν εἰς ἑαυτὸν μεταστῆσαι. ἀνακοινωσάμενος δὲ τὴν ἐπιβουλὴν πρὸς Μιθριδάτην τὸν εἰνοῦχον, ὃς ἦν κατακοιμιστὴς τοῦ βασιλέως καὶ τὴν κυριωτάτην ἔχων πίστιν, ἅμα δὲ καὶ συγγενῆς ὦν 5 Ἀρτάβανου καὶ φίλος ὑπήκουσε πρὸς τὴν ἐπιβουλὴν. ὑπὸ τούτου δὲ νυκτὸς εἰσαχθεὶς ὁ Ἀρτάβανος εἰς 2 τὸν κοιτῶνα, καὶ τὸν Ξέρξην ἀνελὼν, ὥρμησεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. ἦσαν δὲ οὗτοι τρεῖς τὸν ἀριθμὸν, Δαρεῖος μὲν ὁ πρεσβύτατος καὶ Ἀρταξέρ- 10 ξης, ἐν τοῖς βασιλείοις διατρέβοντες, ὁ δὲ τρίτος 457 Ἰστάσπης ἀπόδημος ὦν κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν εἶχε γὰρ τὴν ἐν Βάκτροις σατραπείαν. ὁ δ' οὖν 3 Ἀρτάβανος παραγενόμενος ἔτι νυκτὸς οὔσης πρὸς τὸν Ἀρταξέρξην ἔφησε Δαρεῖον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ 15 φονεῖα γεγονέναι τοῦ πατρὸς καὶ τὴν βασιλείαν εἰς ἑαυτὸν περὶ σπᾶν. συνεβούλευσεν οὖν αὐτῷ πρὸ τοῦ 4 κατασχεῖν ἐκείνον τὴν ἀρχὴν σκοπεῖν ὅπως μὴ δουλεύσῃ διὰ ῥαθυμίαν, ἀλλὰ βασιλεύσῃ τὸν φονεῖα τοῦ πατρὸς τιμωρησάμενος· ἐπηγγείλατο δ' αὐτῷ 20 συνεργῶς παρέξεσθαι τοὺς δορυφόρους τοῦ βασιλέως. πεισθέντος δὲ τοῦ Ἀρταξέρξου καὶ παραχορήμα 5 μετὰ τῶν δορυφόρων ἀνελόντος τὸν ἀδελφὸν Δαρεῖον, ὄρων αὐτῷ τὴν ἐπιβολὴν εὐροοῦσαν, καὶ παραλαβὼν τοὺς ἰδίους υἱοὺς καὶ φήσας καιρὸν ἔχειν τὴν βασι- 25 λείαν κατακτήσασθαι, παῖει τῷ ξίφει τὸν Ἀρταξέρξην. ὁ δὲ τρωθεὶς καὶ οὐδὲν παθὼν ὑπὸ τῆς πληγῆς 6

2 δὲ om. P ἐπιβολὴν Wurm 8 υἱοὺς — 10 διατρέβοντες om. P 15 γεγονέναι P, γενέσθαι v. 16 συνεβούλευεν v. 18 φόνον FJM 19 αὐτῷ] αὐτὸς P 23 αὐτῷ PAJL ἐπιβουλὴν v. (V 20, 1)

ἡμύνατο τὸν Ἀρτάβανον καὶ κατενέγκας αὐτοῦ πλη-
γὴν καιρίαν ἀπέκτεινε. παραδόξως δὲ σωθεὶς ὁ
Ἀρταξέρξης καὶ τὸν φονέα τοῦ πατρὸς τιμωρημένος
παρέλαβε τὴν τῶν Περσῶν βασιλείαν. Ξέρξης μὲν
οὖν τὸν εἰρημένου τρόπον ἐτελεύτησε, βασιλεύσας 5
τῶν Περσῶν ἔτη πλείω τῶν εἴκοσι, τὴν δὲ ἀρχὴν
διαδεξάμενος ὁ Ἀρταξέρξης ἐβασίλευσεν ἔτη τετρα-
ράκοντα.

70 Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησιν Ἀρχεδημίδου Ῥωμαῖοι
μὲν κατέστησαν ὑπάτους Ἀῦλον Οὐεργίνιον καὶ 10
Τίτον Μινούκιον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἑβδομηκοστὴ
καὶ ἐνάτη, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Ξενοφῶν Κορίν-
θιος. ἐπὶ δὲ τούτων ἀποστάντες Θάσιοι ἀπὸ Ἀθη-
ναίων, μετὰλλων ἀμφισβητοῦντες, ἐκπολιορκηθέντες
ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἠναγκάσθησαν πάλιν ὑπ' ἐκεί- 15
2 νους τάττεσθαι. ὁμοίως δὲ καὶ Αἴγυπίας ἀποστάν-
τας Ἀθηναῖοι χειρωσόμενοι τὴν Αἴγυπιν πολιορκεῖν
ἐπεχείρησαν· αὕτη γὰρ ἡ πόλις τοῖς κατὰ θάλατταν
ἀγῶσι πολλάκις εὐημεροῦσα φρονήματός τε πλήρης
ἦν καὶ χρημάτων καὶ τροφῶν εὐπορεῖτο, καὶ τὸ 20
σύνολον ἀλλοτριῶς αἰεὶ διέκειτο πρὸς Ἀθηναίους.
3 διόπερ στρατεύσαντες ἐπ' αὐτὴν τὴν χώραν ἐδήωσαν,
καὶ τὴν Αἴγυπιν πολιορκοῦντες ἔσπευδον ἐλεῖν κατὰ
κράτος. καθόλου γὰρ ἐπὶ πολὺ τῇ δυνάμει προ-
κόπτοντες οὐκέτι τοῖς συμμάχοις ὥσπερ πρότερον 25
ἐπιεικῶς ἐχρῶντο, ἀλλὰ βιαίως καὶ ὑπερηφάνως

2 καιρίον AL 3 τιμωρησάμενος JKM 9 ἀρχεδη-
μίδου P 10 Ἀῦλον] παῦλον f 14 μετ' ἄλλων PA
ἀμφισβητοῦντες PAH, ἀμφισβητούντες ἔνεκα cet. 17 Ἀθη-
ναῖοι — 19 φρονήματός τε om. P χειρωσόμενοι cod., corr.
Wurm 23 **ἐλεῖν P, αἰρεῖν A, ἀνελεῖν cet.

ἦρχον. διόπερ οἱ πολλοὶ τῶν συμμάχων τὴν βαρῦ- 4
τητα φέρειν ἀδυνατοῦντες ἀλλήλοις διελέγοντο περὶ
ἀποστάσεως, καὶ τινες τοῦ κοινοῦ συνεδρίου κατα-
φρονήσαντες κατ' ἰδίαν ἐτάττοντο. ἕμα δὲ τούτοις 5
458⁵πραττομένοις Ἀθηναῖοι θυλακτοκρατοῦντες εἰς Ἀμ-
φίπολιν ἐξέπεμψαν οἰκήτορας μυρίους, οὓς μὲν ἐκ
τῶν πολιτῶν, οὓς δ' ἐκ τῶν συμμάχων καταλέξαντες,
καὶ τὴν χώραν κατακληρουχήσαντες μέχρι μὲν τινος
ἐκράτουν τῶν Θρακῶν, ὕστερον δὲ αὐτῶν ἀναβάντων
10 εἰς Θράκην συνέβη πάντας τοὺς εἰσβαλόντας εἰς τὴν
χώραν τῶν Θρακῶν ὑπὸ τῶν Ἡδωνῶν καλουμένων
διαφθαρεῖναι.

Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησι Τληπολέμου Ῥωμαῖοι 71
κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Κοῖντιον καὶ Κόιντον
15 Σερονίλιον Στροῦκτον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀρταξέρξης
ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἄρτι τὴν βασιλείαν ἀνα-
κτησάμενος, τὸ μὲν πρῶτον κολάσας τοὺς μετεσχη-
κότας τῆς τοῦ πατρὸς ἀναιρέσεως διέταξε τὰ κατὰ
τὴν βασιλείαν συμφερόντως αὐτῶ. τῶν μὲν γὰρ 2
20 ὑπαρχόντων σατραπῶν τοὺς ἀλλοτριῶς ἔχοντας πρὸς
αὐτὸν ἀπέστησε, τῶν δὲ αὐτοῦ φίλων ἐπιλέξας τοὺς
εὐθέτους παρέδωκε τὰς σατραπείας. ἐπεμελήθη δὲ
καὶ τῶν προσόδων καὶ τῆς δυνάμεων κατασκευῆς,
καὶ καθόλου τὴν βασιλείαν ὅλην ἐπιεικῶς διοικῶν
25 μεγάλης ἀποδοχῆς ἐτύγγανε παρὰ τοῖς Πέρσαις. οἱ 3
δὲ τὴν Αἴγυπτον κατοικοῦντες πυθόμενοι τὴν Ξέρ-
ξου τελευτὴν καὶ τὴν ὅλην ἐπίθεσιν καὶ ταραχὴν

14 κοῖντιον καὶ κούντιον P 19 τὴν om. P 21
αὐτοῦ PAFL 23 τῆς Dind., τῶν cod. κατασκευῆς Dind.,
καὶ σκευῆς cod., παρασκευῆς Wess.

ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν Περσῶν, ἔκριναν ἀντέχεσθαι τῆς ἐλευθερίας. εὐθὺς οὖν ἀθροίσαντες δύναμιν ἀπέστησαν τῶν Περσῶν, καὶ τοὺς φορολογοῦντας τὴν Αἴγυπτον τῶν Περσῶν ἐκβαλόντες κατέστησαν 4 βασιλεία τὸν ὀνομαζόμενον Ἰναρώ. οὗτος δὲ τὸ μὲν 5 πρῶτον ἐκ τῶν ἐγχωρίων κατέλεγε στρατιώτας, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ μισθοφόρους ἐκ τῶν ἄλλοεθνῶν ἀθροίσων κατεσκεύαζε δύναμιν ἀξιόχρεων. ἔπεμψε δὲ καὶ πρὸς Ἀθηναίους πρέσβεις περὶ συμμαχίας, ὑπισχνόμενος αὐτοῖς, ἂν ἐλευθερώσῃ τοὺς Αἰγυπτίους, 10 κοινὴν αὐτοῖς παρεξέσθαι τὴν βασιλείαν καὶ πολλαπλασίους τῆς εὐεργεσίας ἀποδώσειν χάριτας. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι κρίναντες συμφέρον αὐτοῖς τοὺς μὲν Πέρσας εἰς τὸ δυνατὸν ταπεινοῦν, τοὺς δὲ Αἰγυπτίους ἰδίους ἑαυτοῖς παρασκευάσαι πρὸς τὰ παρά- 15 λογα τῆς τύχης, ἐψηφίσαντο τριακοσίαις τριήρεσι βοηθεῖν τοῖς Αἰγυπτίοις. οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι μετὰ πολλῆς προθυμίας περὶ τὴν τοῦ στόλου παρασκευὴν ἐγίνοντο. Ἀρταξέρξης δὲ πυθόμενος τὴν ἀπόστασιν τῶν Αἰγυπτίων καὶ τὰς εἰς τὸν πόλεμον παρασκευάς, 20 ἔκρινε δεῖν τῷ μεγέθει τῶν δυνάμεων ὑπερᾶραι τοὺς Αἰγυπτίους. εὐθὺς οὖν ἐξ ἀπασῶν τῶν σατραπειῶν κατέλεγε στρατιώτας καὶ ναῦς κατεσκεύαζε, καὶ τῆς ἄλλης ἀπάσης παρασκευῆς ἐπιμέλειαν ἐποιεῖτο. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον ἐν 25 τούτοις ἦν.

72 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν ἄρτι καταλελυμένης τῆς

13 κρίνοντες P συμφέρον PAH, συμφέρον cet. 15 αὐτοῖς P 16 τριακοσίαις] cf. c. 74, 3. XIII 25, 2. Thuc. 1, 104 18 προθυμίας Wess., παρασκευῆς cod. παρασκευὴν Wess., προθυμίαν cod. 23 κατεσκεύαζε AFJ

ἐν ταῖς Συρακούσαις τυραννίδος καὶ πασῶν τῶν κατὰ τὴν νῆσον πόλεων ἡλευθερωμένων, πολλὴν ἐπίδοσιν ἐλάμβανεν ἢ σύμπασα Σικελία πρὸς εὐδαιμονίαν· εἰρήνην γὰρ ἔχοντες οἱ Σικελιώται καὶ χώ- 5 ραν ἀγαθὴν νεμόμενοι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν καρπῶν 459 ταχὺ ταῖς οὐσίαις ἀνέτρεχον καὶ τὴν χώραν ἐπλήρωσαν οἰκετῶν καὶ κτηνῶν καὶ τῆς ἄλλης εὐδαιμονίας, μεγάλας μὲν λαμβάνοντες προσόδους, οὐδὲν δὲ εἰς τοὺς εἰωθότας πολέμους ἀναλίσκοντες. μετὰ 2 10 δὲ ταῦτα πάλιν εἰς πολέμους καὶ στάσεις ἐνέπεσον διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. καταλύσαντες τὴν Θρασυβούλου τυραννίδα συνήγαγον ἐκκλησίαν, καὶ περὶ τῆς ἰδίας δημοκρατίας βουλευσάμενοι πάντες ὁμογνημόμως ἐψηφίσαντο Διὸς μὲν ἐλευθερίου κολο- 15 τιαῖον ἀνδριάντα κατασκευάσαι, κατ' ἐνιαυτὸν δὲ θύειν ἐλευθέρια καὶ ἀγῶνας ἐπιφανεῖς ποιεῖν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἐν ἧ τὸν τύραννον καταλύσαντες ἡλευθέρωσαν τὴν πατρίδα· θύειν δ' ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς θεοῖς ταύρους τετρακοσίους καὶ πεντήκοντα, 20 καὶ τούτους δαπανᾶν εἰς τὴν τῶν πολιτῶν εὐωχίαν. τὰς δὲ ἀρχὰς ἀπάσας τοῖς ἀρχαίοις πολίταις ἀπένε- 3 μον· τοὺς δὲ ξένους τοὺς ἐπὶ τοῦ Γέλωνος πολιτευθέντας οὐκ ἤξιον μετέχειν ταύτης τῆς τιμῆς, εἴτε οὐκ ἀξίους κρίναντες, εἴτε καὶ ἀπιστοῦντες μή- 25 ποτε συντεθραμμένοι τυραννίδι καὶ μονάρχῳ συνεστρατευμένοι νεωτερίζειν ἐπιχειρήσωσιν· ὅπερ καὶ συνέβη γενέσθαι. τοῦ γὰρ Γέλωνος πλείονας τῶν μυρίων πολιτογραφήσαντος ξένους μισθοφόρους, ἐκ

10 πολέμους] παραχᾶς Dind. (c. 76, 6) 14 ἐλευθερίων f 22 τοῦ om. v. 25 συντεθραμμένοι P

τούτων περιελείποντο πλείους τῶν ἐπτακισχιλίων
 73 κατὰ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς. οὗτοι τῆς ἐκ τῶν
 ἀρχαιρεσιδῶν τιμῆς ἀπελαυνόμενοι χαλεπῶς ἔφερον,
 καὶ συμφρονήσαντες ἀπέστησαν τῶν Συρακοσίων,
 καὶ τῆς πόλεως κατελάβοντο τὴν τε Ἀχραδινὴν καὶ 5
 τὴν Νῆσον, ἀμφοτέρων τῶν τόπων τούτων ἐχόντων
 2 ἴδιον τεῖχος καλῶς κατεσκευασμένον. οἱ δὲ Συρακο-
 σιοὶ πάλιν ἐμπεσόντες εἰς ταραχὴν τὸ λοιπὸν τῆς
 πόλεως κατεῖχον, καὶ τὸ πρὸς τὰς Ἐπιπολάς τετραμ-
 μένον αὐτῆς ἀπετείχισαν καὶ πολλὴν ἀσφάλειαν 10
 ἑαυτοῖς κατεσκεύασαν· εὐθύς γὰρ τῆς ἐπὶ τὴν χώραν
 ἐξόδου τοὺς ἀφεστηκότας εὐχερῶς εἶργον καὶ ταχὺ
 3 τῶν ἐπιτηδείων ἐποίησαν ἀπορεῖν. οἱ δὲ ξένοι τοῖς
 μὲν πλήθεσιν ἐλείποντο τῶν Συρακοσίων, ταῖς δὲ
 ἐμπειρίαις ταῖς κατὰ πόλεμον πολὺ προεῖχον· διὸ 15
 καὶ γινομένων κατὰ τὴν πόλιν ἐπιθέσεων καὶ κατὰ
 μέρος συμπλοκῶν, ταῖς μὲν μάχαις οἱ ξένοι ἐπρο-
 τέρουσαν, εἰργόμενοι δὲ τῆς χώρας ἐλείποντο ταῖς
 παρασκευαῖς καὶ τροφῆς ἐσπάνιζον. καὶ τὰ μὲν κατὰ
 τὴν Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν. 20

74 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Κόνωνος ἐν Ῥώμῃ,
 τὴν ὑπατου ἀρχὴν εἶχον Κόνιος Φάβιος Οὐιβου-
 λανὸς καὶ Τιβέριος Αἰμίλιος Μάμερκος. ἐπὶ δὲ τού-
 των Ἀρταξέρξης μὲν ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν κατέ-
 στησε στρατηγὸν ἐπὶ τὸν πρὸς Αἰγυπτίους πόλεμον 25
 Ἀχαιμένην τὸν Λαρεῖον μὲν υἱόν, ἑαυτοῦ δὲ θεῖον·
 τούτῳ δὲ παραδοὺς στρατιωτῶν ἱππέων τε καὶ πεζῶν
 ὑπὲρ τὰς τριάκοντα μυριάδας προσέταξε καταπολε-

3 ἀρχαιρεσιδῶν P 9 ἐπιπολάς PA 10 ἐπετείχισαν γ.
 22 οὐβουλανὸς cod.

μῆσαι τοὺς Αἰγυπτίους. οὗτος μὲν οὖν ἐπειδὴ κα- 2
 τήνητησεν εἰς Αἴγυπτον, κατεστρατοπέδευσε πλησίον
 460 τοῦ Νείλου, καὶ τὴν δύναμιν ἐκ τῆς ὁδοιπορίας
 ἀναλαβῶν παρεσκευάζετο τὰ πρὸς τὴν μάχην· οἱ δ'
 5 Αἰγύπτιοι συνηθροικότες ἐκ τῆς Λιβύης καὶ τῆς
 Αἰγύπτου τὴν δύναμιν, ἀνέμενον τὴν παρὰ τῶν
 Ἀθηναίων συμμαχίαν. καταπλευσάντων δὲ τῶν Ἀθη- 3
 ναίων εἰς τὴν Αἴγυπτον μετὰ διακοσίων νεῶν, καὶ
 μετὰ τῶν Αἰγυπτίων παραταξαμένων πρὸς τοὺς
 10 Πέρσας, ἐγένετο μάχη καρτερά. καὶ μέχρι μὲν τινος
 οἱ Πέρσαι τοῖς πλήθεσι προέχοντες ἐπλεονέκτουσαν,
 μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ἀθηναίων βιασαμένων καὶ τοὺς
 καθ' ἑαυτοὺς τεταγμένους τρεψαμένων καὶ πολλοὺς
 ἀναιρούντων, τὸ λοιπὸν πλήθος τῶν βαρβάρων πρὸς
 15 φυγὴν ὤρμησε. πολλοῦ δὲ κατὰ τὴν φυγὴν γενο- 4
 μένου φόνου, τὸ τελευταῖον οἱ μὲν Πέρσαι τὸ πλεον
 μέρος τῆς δυνάμεως ἀποβαλόντες κατέφυγον ἐπὶ τὸ
 καλούμενον Λευκὸν τεῖχος, οἱ δ' Ἀθηναῖοι ταῖς
 ἰδίαις ἀνδραγαθίαις νίκημα περιπεποιημένοι συνε-
 20 δίωξαν τοὺς βαρβάρους εἰς τὸ προκείμενον χωρίον,
 καὶ οὐκ ἀφίσταντο τῆς πολιορκίας. Ἀρταξέρξης δὲ 5
 πνυθόμενος τὴν τῶν ἰδίων ἦτταν, τὸ μὲν πρῶτον
 ἀπέστειλέ τινας τῶν φίλων μετὰ πολλῶν χρημάτων
 εἰς τὴν Λακεδαιμόνα, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἠξίου
 25 πόλεμον ἐξενεγκεῖν τοῖς Ἀθηναίοις, νομίζων οὕτω
 τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ νικῶντας Ἀθηναίους ἀποπλεύσειν
 εἰς τὰς Ἀθήνας βοηθήσοντας τῇ πατρίδι· τῶν δὲ 6
 Λακεδαιμονίων οὔτε χρήματα δεξαμένων οὔτε ἄλλως

20 προκείμενον] προειρημένον Wurm et Madvig 26
 ἀποπλεύσειν] ἀποσπάσειν Dind. 28 ἄλλως] ὅλως P

προσεχόντων τοῖς ὑπὸ Περσῶν ἀξιουμένοις ἀπογνοῦς τὴν ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων βοήθειαν ὁ Ἀρταξέρξης ἄλλας δυνάμεις παρεσκευάζετο· ἐπιστήσας δὲ αὐτοῖς ἡγεμόνας Ἀρτάβαζον καὶ Μεγάβυζον, ἄνδρας ἀρετῇ διαφέροντας, ἐξέπεμψε πολεμήσοντας τοῖς Αἰγυπτίοις.⁵
 75 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐθύππου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κρίντον Σερούλιον καὶ Σπόριον Ποστούμιον Ἀλβίνον. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἀρτάβαζος καὶ Μεγάβυζος ἐκπεμφθέντες ἐπὶ τὸν πρὸς Αἰγυπτίους πόλεμον ἀνέβησαν ἐκ τῆς Περσίδος, ἔχοντες στρατιώτας ἰππεῖς καὶ πεζοὺς πλείους² τῶν τριάκοντα μυριάδων. ὡς δ' ἦλθον εἰς Κιλικίαν καὶ Φοινίκην, τὰς μὲν πεζὰς δυνάμεις ἀνελάμβανον ἐκ τῆς ὁδοπορίας, ναῦς δὲ προσέταξαν κατασκευάζειν τοῖς τε Κυπρίοις καὶ Φοίνιξι καὶ τοῖς τὴν Κιλικίαν¹⁵ οἰκοῦσι. καταρτισθεῖσάντων δὲ τριῶν τριακοσίων, ταύτας ἐκόσμησαν ἐπιβάταις τε τοῖς κρατίστοις καὶ ὅπλοις καὶ βέλεσι καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πρὸς ναυ-³μαχίαν χρησίμοις. οὗτοι μὲν οὖν περὶ τὰς παρασκευὰς ἐγίνοντο καὶ γυμνασίας τῶν στρατιωτῶν²⁰ ἐποιοῦντο καὶ συνείθιζον ἅπαντας ταῖς πολεμικαῖς⁴⁶¹ ἐμπειρίαις, καὶ περὶ ταῦτα διέτριψαν σχεδὸν τι τὸν⁴ ὑποκείμενον ἐνιαυτόν· οἱ δὲ κατὰ τὴν Αἰγύπτου Ἀθηναῖοι τοὺς περὶ τὴν Μέμφιν καταφυγόντας εἰς τὸ Λευκὸν τεῖχος ἐπολιόρουν· ἀμνησμένων δὲ τῶν²⁵

⁵ τοὺς Αἰγυπτίους P (c. 76, 3) ⁶ εὐθύπου P, εὐύπου v. ⁷ σπούριον cod. ¹⁰ Περσίδος PFHK, πατρίδος cet. ¹² εἰς PAL, εἰς τὴν cet. ¹⁶ καταρτισθέντων cod., corr. Wess. ¹⁹ περὶ PAL, παρὰ cet. ²⁴ καταφυγόντας PA, καταφεύγοντας cet.

Περσῶν εὐρώστως οὐ δυνάμενοι τὸ χωρίον εἰλεῖν, ἔμειναν ἐπὶ τῆς πολιορκίας τὸν ἐνιαυτόν.

Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Συρακόσιοι μὲν πολε-⁷⁶μοῦντες τοῖς ἀφεστηκόσι ξένοις συνεχεῖς προσβολὰς⁵ ἐποιοῦντο τῇ τε Ἀγραδινῇ καὶ τῇ Νήσῳ, καὶ ναυμαχία μὲν ἐνίκησαν τοὺς ἀποστάντας, περὶ δ' οὐκ ἴσχυον ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς πόλεως διὰ τὴν ὀχυρότητα τῶν τόπων. μετὰ δὲ ταῦτα παρατάξεως γενομένης² ἐπὶ τῆς χώρας, καὶ τῶν ἀγωνιζομένων παρ' ἀμοτέρους ἐκθύμως κινδυνευόντων, πεσεῖν συνέβη οὐκ ὀλίγους παρ' ἀμοτέρους, νικῆσαι δὲ τοὺς Συρακοσίους. μετὰ δὲ τὴν μάχην οἱ Συρακόσιοι τοὺς μὲν ἐπιλέκτους, ὄντας ἑξακοσίους, αἰτίους γενομένους τῆς νίκης, ἐστεφάνωσαν ἀριστεῖα δόντες ἀργυρίου¹⁵ μῶν ἑκάστω. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις Δουκέ-³τιος μὲν ὁ τῶν Σικελῶν ἡγεμὼν, χαλεπῶς ἔχων τοῖς τὴν Κατάνην οἰκοῦσι διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς τῶν Σικελῶν χώρας, ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτούς. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν Συρακοσίων στρατευσάντων ἐπὶ τὴν Κα-²⁰τάνην, οὗτοι μὲν κοινῇ κατεκληρούχησαν τὴν χώραν καὶ τοὺς κατοικισθέντας ὑφ' Ἰέρωνος τοῦ δυνάστου ἐπολέμουν· ἀντικαχθέντων δὲ τῶν ἐν τῇ Κατάνη καὶ λειφθέντων πλείοσι μάχαις, οὗτοι μὲν ἐξέπεσον ἐκ τῆς Κατάνης, καὶ τὴν νῦν οὖσαν Αἴτην ἐκτή-²⁵σαντο, πρὸ τούτου καλουμένην Ἰνησσαν, οἱ δ' ἐξ ἀρχῆς ἐκ τῆς Κατάνης ὄντες ἐκομίσαντο πολλῶ χρόνῳ τὴν πατρίδα. τούτων δὲ πραχθέντων οἱ κατὰ⁴

⁶ ἀποστάτας JKM ¹⁵ δουκέτιος P, δομέτιος v. ²¹ τοὺς add. Dind. ^{κατοικισθέντες} cod., corr. Wess. ²⁵ ἐννησίαν P, ἐννησίαν v., corr. Cluverius

τὴν Ἰέρωνος δυναστείαν ἐκπεπωκότες ἐκ τῶν ἰδίων πόλεων ἔχοντες τοὺς συναγωνιζομένους κατήλθον εἰς τὰς πατρίδας, καὶ τοὺς ἀδίκως τὰς ἀλλοτρίας πόλεις ἀφηρημένους ἐξέβαλον ἐκ τῶν πόλεων· τούτων δ' ἦσαν Γελῶοι καὶ Ἀκραγαντῖνοι καὶ Ἱμεραῖοι. 5
 5 παραπλησίως δὲ τούτοις καὶ Ῥηγῖνοι μετὰ Ζαργυλαίων τοὺς Ἀναξίλλου παῖδας δυναστεύοντας ἐκβαλόντες ἤλευθέρωσαν τὰς πατρίδας. μετὰ δὲ ταῦτα Καμάριναν μὲν Γελῶοι κατοικίσαντες ἐξ ἀρχῆς κατεκληροσύνησαν· αἱ δὲ πόλεις σχεδὸν ἅπασαι πρὸς τὴν 10
 κατάλυσιν τῶν πολέμων ὀρμήσασαι, καὶ κοινὸν δόγμα ποιησάμεναι, πρὸς τοὺς κατοικοῦντας ξένους διελύθησαν, καὶ τοὺς φυγάδας καταδεξάμεναι τοῖς ἀρχαίοις πολίταις τὰς πόλεις ἀπέδωσαν, τοῖς δὲ ξένοις τοῖς διὰ τὰς δυναστείας ἀλλοτρίας τὰς πόλεις ἔχουσι 15
 6 συνεχώρησαν τὰ ἑαυτῶν ἀποκομίζειν καὶ κατοικεῖν ἅπαντας ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ. αἱ μὲν οὖν κατὰ Σικελίαν ἐν ταῖς πόλεσι στάσεις καὶ ταραχαὶ τοῦτον τὸν τρόπον κατελύθησαν, αἱ δὲ πόλεις τὰς ἀπαλλοτρίους πολιτείας ἀποβαλοῦσαι σχεδὸν ἅπασαι τὰς ἰδίας 20
 χώρας κατεκληροσύνησαν τοῖς πολίταις πᾶσιν.
 77 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φρασικλείδου ὀλυμπιάς μὲν ἦχθη ὀγδοηκοστή, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Τορούλλας Θετταλός, Ῥωμαῖοι δ' ὑπάτους κατέστησαν Κόιντιον Φάβιον καὶ Τίτον Κοίντιον Καπιτωλίον. 25

1 Ἰέρωνος] Θήρωνος Wurm 2 Συναγωνιστοὺς ante συναγωνιζομένων add. Reiske 9 κατοικίσαντες L, κατοικήσαντες cet. 11 πολέμιων cod., corr. Reiske 16 συνεχώρησαν τὰ ἑαυτῶν ἀποκομίζειν καὶ P, om. FJK, καὶ cet. 17 κατὰ PA, κατὰ τὴν cet. 19 ἀπαλλοτρίους] πατρίους Dind. 20 ἀπολαβοῦσαι v. 22 Φιλοκλείδου A, Φασικλείδου cet. 25 κούιντιον A, κόνιτον cet. καπετολίον P

ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ μὲν τὴν Ἀσίαν οἱ τῶν Περσῶν στρατηγοὶ διαβάντες ἐπὶ τὴν Κιλικίαν ναῦς μὲν κατεσκευάσαν τριακοσίας κεκοσμημένας καλῶς πρὸς τὴν πολεμικὴν χρείαν, τὸ δὲ πεζὸν στρατόπεδον 5
 λαβόντες προῆγον πεζῇ διὰ Συρίας καὶ Φοινίκης· συμπαραπλέοντος δὲ καὶ τοῦ στόλου τῇ πεζῇ στρατιᾷ κατήντησαν εἰς Μέμφιν τῆς Αἰγύπτου. καὶ τὸ μὲν 2
 πρῶτον τὴν πολιορκίαν τοῦ Λευκοῦ τείχους ἔλυσαν, καταπληξάμενοι τοὺς Αἰγυπτίους καὶ τοὺς Ἀθηναίους· 10
 μετὰ δὲ ταῦτα ἐμφρόνως βουλευσάμενοι κατὰ στόμα μὲν παρατάττεσθαι διέκλινον, στρατηγήμασι δὲ ἐφιλοτιμοῦντο καταλῦσαι τὸν πόλεμον. διόπερ καὶ τῶν Ἀττικῶν νεῶν ὁμοουσῶν ἐν τῇ Προσωπίτιδι λεγομένη νήσῳ, τὸν περιρρέοντα ποταμὸν διώρνευε δια- 15
 λαβόντες ἤπειρον ἐποίησαν τὴν νῆσον. τῶν δὲ νεῶν 3
 ἄφνω καθίζουσῶν ἐπὶ ξηρὰν τὴν γῆν, οἱ μὲν Αἰγύπτιοι καταπλαγέντες ἐγκατέλιπον τοὺς Ἀθηναίους καὶ πρὸς τοὺς Πέρσας διελύσαντο· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι 4
 20 συμμάχων ὄντες ἔρημοι καὶ τὰς ναῦς ὀρῶντες ἀχρήστους γεγενημένας, ταύτας μὲν ἐνέπηρσαν, ὅπως μὴ τοῖς πολεμίοις ὑποχείριοι γενηθῶσιν, αὐτοὶ δὲ οὐ καταπλαγέντες τὴν δεινότητα τῆς περιστάσεως παρεκάλλον ἀλλήλους μηδὲν ἀνάξιον πράξει τῶν προ- 4
 25 βαλλόμενοι τοὺς ἐν Θερμοπύλαις ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀποθανόντας, ἐτοίμως εἶχον διαγωνίζεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους. οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Περσῶν Ἀρτά-

2 ἐπὶ Wess., περὶ cod. 10 ἐμφρόνως P 17 ἐγκατέλιπον P 23 προκατεργασμένων PA 24 ὑπερβαλλόμενοι PA, ὑπερβαλλόμενοι cet.

βαζος καὶ Μεγάβυζος, ὀρῶντες τὴν ὑπερβολὴν τῆς
 εὐτολμίας τῶν πολεμίων καὶ λογισάμενοι, διότι τού-
 τος οὐ δυνατὸν ἀνελεῖν ἄνευ τοῦ πολλὰς μυριάδας
 ἀποβαλεῖν τῶν ἰδίων, σπονδὰς ἔθεντο πρὸς τοὺς
 Ἀθηναίους, καθ' ὧς ἔδει χωρὶς κινδύνων ἀπελθεῖν 5
 αὐτοὺς ἐκ τῆς Αἰγύπτου. οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι διὰ
 τὴν ἰδίαν ἀρετὴν τυχόντες τῆς σωτηρίας ἀπῆλθον 463
 ἐκ τῆς Αἰγύπτου, καὶ διὰ τῆς Λιβύης εἰς Κυρήνην
 ἀπελθόντες ἐσώθησαν παραδόξως εἰς τὴν πατρίδα.
 ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις ἐν μὲν ταῖς Ἀθήναις 10
 Ἐφιάλης ὁ Σοφωνίδου, δημαγωγὸς ὢν καὶ τὸ πλη-
 θος παροξύνων κατὰ τῶν Ἀρεοπαγιδῶν, ἐπεισε τὸν
 δῆμον ψηφίσματι μειῶσαι τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου
 βουλὴν, καὶ τὰ πάτρια καὶ περιβόητα νόμιμα κατα-
 λῦσαι. οὐ μὴν ἀθῶός γε διέφυγε τηλικούτοις ἀνο- 15
 μήμασιν ἐπιβαλλόμενος, ἀλλὰ τῆς νυκτὸς ἀναίρεθεὶς
 ἄδηλον ἔσχε τὴν τοῦ βίου τελευτήν.

78 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι
 μὲν ἦν ἄρχων Φιλοκλῆς, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατον
 ἀρχὴν διεδέξαντο Αὐλὸς Ποστούμιος Ῥηγοῦλος καὶ 20
 Σπόριος Φούριος Μεδιολανός. ἐπὶ δὲ τούτων Κο-
 ρινθίοις καὶ Ἐπιδανίοις πρὸς Ἀθηναίους ἐνστάν-
 τος πολέμου, ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτοὺς Ἀθηναῖοι, καὶ
 2 γενομένης μάχης ἰσχυρᾶς ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι. μεγάλην

2 διὰ τὸ (διότι ipse) τούτους οὐ δυνατὸν ἀνελεῖν ἄνευ
 P, om. v. 5 κινδύνου Pa ἀνελεῖν cod. 11 Σοφω-
 νίδου Meursius, Σιμωνίδου cod. 15 ἀθῶος (Wess.) Cobet
 et Sauppe, ἀθῶος cod. 16 ἐπιβαλλόμενος P 20 διε-
 δέξατο P Αὐλός] Παῦλος f 21 Σπούριος P φρού-
 ριος PAF μεδιόλανος P 22 πρὸς Ἀθ. ἑ. π. PA, ἑ. π.
 πρὸς Ἀθ. cet. 23 καὶ γενομένης ** (eraso δὲ) P, γενομέ-
 νης δὲ v.

δὲ στόλῳ καταπλεύσαντες πρὸς τοὺς ὀνομαζομένους
 Ἀλιεῖς, ἀνέβησαν εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ τῶν
 πολεμίων ἀνείλον οὐκ ὀλίγους. συστραφέντων δὲ
 τῶν Πελοποννησίων καὶ δύναιμι ἀξιόλογον ἀθροί-
 5 σάντων, συνέστη μάχη πρὸς τοὺς Ἀθηναίους περὶ
 τὴν ὀνομαζομένην Κερρυφάλειαν, καθ' ἣν πάλιν ἐνί-
 κησαν Ἀθηναῖοι. τοιούτων δὲ εὐημερημάτων αὐτοῖς 3
 γενομένων, τοὺς Αἰγινήτας ὀρῶντες πεφρονηματι-
 μένους μὲν ταῖς προγεγενημέναις πράξεσιν, ἄλλο-
 10 τρίως δὲ ἔχοντας πρὸς αὐτούς, ἔγνωσαν κατα-
 πολεμῆσαι. διὸ καὶ στόλον ἐπ' αὐτοὺς ἀξιόλογον 4
 ἀποστείλάντων τῶν Ἀθηναίων, οἱ τὴν Αἰγίναν κα-
 τοικοῦντες, μεγάλην ἐμπειρίαν ἔχοντες καὶ δόξαν
 τῶν κατὰ θάλατταν ἀγώνων, οὐ κατεπλάγησαν τὴν
 15 ὑπεροχὴν τῶν Ἀθηναίων, ἔχοντες δὲ τριήρεις ἰκανὰς
 καὶ προσκατασκευάσαντες ἑτέρας, ἐναυμάχησαν, καὶ
 λειψθέντες ἀπέβαλον τριήρεις ἑβδομήκοντα· συντρι-
 βέντες δὲ τοῖς φρονήμασι διὰ τὸ μέγεθος τῆς συμ-
 φορᾶς, ἠναγκάσθησαν εἰς τὴν Ἀθηναίων συντέλειαν
 20 καταταχθῆναι. ταῦτα μὲν οὖν Λεωκράτης ὁ στρα-
 τηγὸς κατεπράξατο τοῖς Ἀθηναίοις, τοὺς πάντας
 διαπολεμήσας μῆνας ἑννέα πρὸς τοὺς Αἰγινήτας.

Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ τὴν Σικελίαν 5
 Δουκέτιος ὁ τῶν Σικελῶν βασιλεὺς [ὢν], ὀνομασ-
 25 μένος τὸ γένος, ἰσχύων δὲ κατ' ἐκείνους τοὺς χρό-
 464 νους, Μέναινον μὲν πόλιν ἔκτισε καὶ τὴν σύγγενον

1 δὲ om. v. 2 Ἀλιεῖς] καὶ add. Steph. 5 συνέστη
 P, συνέβη v. 6 Κερρυφάλειαν cod. 7 δὲ om. P 9 μὲν
 Dind., μὲν ἐν cod. 19 τὴν PA, τὴν τῶν cet. 24 Λευ-
 κέτιος v. ὢν del. Dind., οὐκ malim; ἀνονόμαστος ὢν
 Madvig 26 μεναῖνον P

χώραν τοῖς κατοικισθεῖσι διεμέρισε, στρατευσάμενος δ' ἐπὶ πόλιν ἀξιόλογον Μοργαντῖναν, καὶ χειρωσάμενος αὐτήν, δόξαν ἀπηνέγκατο παρὰ τοῖς ὁμοεθνεῖσι.

79 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Βίων, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διε- 5 δέξαντο Πούπλιος Σερονίλιος Στρούκτος καὶ Λεύκιος Αἰβούτιος Ἄλβας. ἐπὶ δὲ τούτων Κορινθίοις καὶ Μεγαρεῦσι περὶ χώρας ὁμόρου γενομένης ἀμφισβη- 2 τήσεως, εἰς πόλεμον αἱ πόλεις ἐνέπεσον. τὸ μὲν οὖν πρῶτον τὴν χώραν ἀλλήλων διετέλουν λεηλα- 10 τοῦντες καὶ κατ' ὀλίγους συμπλοκὰς [καὶ μάχας μικρὰς] ποιούμενοι· ἀνέξομένης δὲ τῆς διαφορᾶς οἱ Μεγαρεῖς ἀεὶ μᾶλλον ἐλαττούμενοι καὶ τοὺς Κοριν- 3 θίους φοβούμενοι, συμμάχους ἐποίησαντο τοὺς Ἀθη- 3 ναίους. διὸ καὶ πάλιν τῶν πόλεων ἐφαμίλλων ταῖς 15 δυνάμεσι γενομένων, καὶ τῶν Κορινθίων μετὰ Πελοποννησίων ἀξιολόγῳ δυνάμει στρατευσάντων εἰς τὴν Μεγαρικὴν, Ἀθηναῖοι συμμαχίαν ἐπέμφαν τοῖς Μεγαρεῦσιν, ἧς ἠγεῖτο Μυρωνίδης, ἀνὴρ ἐπ' ἀρετῇ θαναμαζόμενος· γενομένης δὲ παρατάξεως ἰσχυρᾶς 20 ἐπὶ πολὺν χρόνον, καὶ ταῖς ἀνδραγαθίαις ἑκατέρων ἐξιουμένων, τὸ τελευταῖον ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι καὶ 4 πολλοὺς ἀνείλον τῶν πολεμίων. μετὰ δ' ὀλίγας 79 ἡμέρας πάλιν γενομένης ἰσχυρᾶς μάχης ἐν τῇ λεγο- μένῃ Κιμωλίᾳ, πάλιν ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι [καὶ πολ- 25

2 Μοργαντῖναν cod. 5 διεδέξατο P 7 ἄλβας P
10 τὴν γ. ἄ. PA, ἄ. τὴν γ. cet. 11 καὶ μάχας del. Reiske
12 μικρὰς ποιούμενοι PA, ποιούμενοι μικρὰς cet. 15 πάλιν]
πάλαι Madvig πόλεων] πολεμίων v. 22 Ἀθηναῖοι om. v.
25 καὶ πολλοὺς . . πολεμίων delevi

λοὺς ἀνείλον τῶν πολεμίων. μετὰ δ' ὀλίγας ἡμέρας πάλιν γενομένης ἰσχυρᾶς μάχης] . . . οἱ Φωκεῖς ἐνε- στήσαντο πόλεμον πρὸς Δωριεῖς, τοὺς προγόνους μὲν Λακεδαιμονίων, οἰκοῦντας δὲ πόλεις τρεῖς, Κυ- 5 τίνιον καὶ Βοῖον καὶ Ἐρινεόν, κειμένας ὑπὸ τὸν λόφον τὸν ὀνομαζόμενον Παρνασσόν. τὸ μὲν οὖν 5 πρῶτον βία χειρωσάμενοι τοὺς Δωριεῖς, κατέσχον αὐτῶν τὰς πόλεις· μετὰ δὲ ταῦτα Λακεδαιμόνιοι μὲν Νικομήδην τὸν Κλεομένους ἐξέπεμψαν βοηθήσοντα 10 τοῖς Δωριεῦσι διὰ τὴν συγγένειαν· εἶχε δ' οὗτος Λακεδαιμονίους μὲν χιλίους πεντακοσίους, παρὰ δὲ τῶν ἄλλων Πελοποννησίων μυρίους. οὗτος μὲν οὖν 6 ἐπίτροπος ὢν Πλειστάνακτος τοῦ βασιλέως παιδὸς ὄντος, μετὰ τῶσάντης δυνάμεως ἐβοήθησε τοῖς Δω- 15 ριεῦσι, νικήσας δὲ τοὺς Φωκεῖς καὶ τὰς πόλεις ἀνακτησάμενος τοὺς τε Φωκεῖς καὶ Δωριεῖς διήλ- 465 λαξεν. Ἀθηναῖοι δὲ πυθόμενοι τοὺς Λακεδαιμονίους 80 τὸν μὲν πρὸς Φωκεῖς πόλεμον καταλελυκέναι, αὐτοὺς δὲ μέλλειν τὴν εἰς οἶκον ἐπάνοδον ποιῆσθαι, ἐγνω- 20 σαν ἐπιδέσθαι κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν τοῖς Λακεδαι- μονίοις. ἐστράτευσαν οὖν ἐπ' αὐτούς, παραλαβόντες τοὺς Ἀργεῖους καὶ Θετταλοὺς· καὶ πενήκοντα μὲν ναυσί, στρατιώταις δὲ μυρίοις καὶ τετρακισχιλίοις ἐπιβουλευόντες αὐτοῖς κατελάβοντο τὰς περὶ τὴν

1 μετὰ δ' ὀλίγας ἡμέρας del. Dind. 2 πάλιν γ. ἰ. μά-
χης om. f ἐνέστησαν τὸν πολ. P 4 κυντίιον Pa, κιντί-
βιον FJK 5 Βόιον Rhod., ἐρίβιον P, ἐρίβιον vel ἐρίνιον
cet. Ἐρινεόν Rhod., ἐριναιον cod. 6 οὖν] γὰρ P 9
Κλεομένους] Κλεομβρότου Thuk. I 107 16 δωριεῖς καὶ
φωκεῖς v. 19 ἐμποιεῖσθαι P 24 ἐπιβουλευόντες (vel
ἐπιβαλοῦντες) Hertl., ἐπιβαλόντες cod. κατελάβοντο*] κα-
τέλαβον cod.

2 Γεράνειαν παρόδους. Λακεδαιμόνιοι δὲ πυνθανόμενοι τὰ κατὰ τοὺς Ἀθηναίους παρήλθον τῆς Βοιωτίας εἰς Τάναγραν. τῶν δὲ Ἀθηναίων παραγενομένων εἰς τὴν Βοιωτίαν καὶ παρατάξεως γενομένης, ἰσχυρὰ συνέστη μάχη· καὶ τῶν μὲν Θετταλῶν μεταβαλομένων ἐν τῇ μάχῃ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, τῶν δὲ Ἀθηναίων καὶ τῶν Ἀργείων οὐδὲν ἦττον διαγωνιζομένων, ἔπεσον μὲν οὐκ ὀλίγοι παρ' ἀμφοτέρους, νυκτὸς δ' ἐπιλαβούσης διελύθησαν. μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς Ἀθηναίοις κομιζομένης ἀγορᾶς πολλῆς ἐκ τῆς Ἀττικῆς, οἱ Θετταλοὶ κρίναντες ἐπιθέσθαι ταύτῃ, τῆς ὥρας δειπνοποιησάμενοι νυκτὸς ἀπήντων τοῖς κομιζοῦσι τὰς ἀγορᾶς. τῶν δὲ παραφυλαττόντων Ἀθηναίων ἀγνοούντων καὶ προσδεξαμένων τοὺς Θετταλοὺς ὡς φίλους, συνέβη [καὶ] πολλοὺς καὶ ποικίλους ἀγῶνας γενέσθαι περὶ τῆς ἀγορᾶς. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον οἱ Θετταλοὶ, προσδεχθέντες ὑπὸ τῶν πολεμίων διὰ τὴν ἀγνοίαν, ἔκτεινον τοὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ συντεταγμένοι τοῖς τεθορυβημένοις συμπλεκόμενοι πολλοὺς ἀνήρουν. οἱ δὲ κατὰ τὴν στρατοπεδείαν ὄντες Ἀθηναῖοι πυνθόμενοι τὴν τῶν Θετταλῶν ἐπίθεσιν, ἤκον κατὰ σπουδὴν, καὶ τοὺς Θετταλοὺς ἐξ ἐφόδου τρεψάμενοι πολὺν ἐποίουν φόνον. ἐπιβοηθησάντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων τοῖς Θετταλοῖς συντεταγμένη τῇ δυνάμει, καὶ τοῖς στρατοπέδοις ὅλοις γενομένης παρατάξεως, συνέβη διὰ τὴν γενομένην φιλοτιμίαν πολλοὺς παρ' ἀμφοτέρους

1 γεράνειαν PA 5 ἰσχυρᾶς cod., corr. Reiske μεταβαλομένων PA 12 ταύτῃ Reiske, ταύτης cod. 15 καὶ del. Dind. 27 ἀμφοτέρων P

ἀναιρεθῆναι. τέλος δὲ τῆς μάχης ἀμφίδοξον λαβούσης τὸ τέλος, συνέβη τοὺς τε Λακεδαιμονίους ἀμφισβητῆσαι περὶ τῆς νίκης καὶ τοὺς Ἀθηναίους. τότε μὲν οὖν ἐπιλαβούσης νυκτὸς καὶ τῆς νίκης ἀμφίδοξον γενομένης, διεπρεσβέοντο πρὸς ἀλλήλους καὶ τετραμηναίους σπουδᾶς ἐποίησαντο.

Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Μνησιθεΐδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπάτοι κατεστάθησαν Λούκιος Λουκράτιος καὶ Τίτος Οὐδετούριος Κιχωρίνος. ἐπὶ δὲ τούτων Θηβαῖοι μὲν τεταπεινωμένοι διὰ τὴν πρὸς Ξέρξην αὐτοῖς γενομένην συμμαχίαν, ἐξήτουν δι' οὗ τρόπον δύνανται ἂν ἀναλαβεῖν τὴν πάτριον ἰσχύν τε καὶ δόξαν. διὸ καὶ τῶν Βοιωτῶν ἀπάντων καταφρονούντων καὶ μηκέτι προσεχόντων τοῖς Θηβαίοις, ἤξιον τοὺς Λακεδαιμονίους τῇ πόλει συμπεριποιῆσαι τὴν ὅλην ἡγεμονίαν τῆς Βοιωτίας· ἐπηγγέλλοντο δ' αὐτοῖς ἀντὶ ταύτης τῆς χάριτος ἰδίᾳ πολεμήσειν τοῖς Ἀθηναίοις, ὥστε μηδεμίαν ἀνάγκην εἶναι τοῖς Σπαρτιάταις ἐκτὸς τῆς Πελοποννήσου δύναμιν ἐξαγαγεῖν περὶ τὴν κεδαιμόνιοι κρίναντες συμφέροντα λέγειν αὐτούς, καὶ νομίζοντες τὰς Θήβας, εἰν ἀνξήσωσιν, ἔσεσθαι τῆς τῶν Ἀθηναίων ὥσπερ ἀντίπαλόν τινα· διόπερ ἔχοντες τότε περὶ Τάναγραν ἔτοιμον καὶ μέγα στρατόπεδον, τῆς μὲν τῶν Θηβαίων πόλεως μείζονα τὸν περίβολον κατεσκεύασαν, τὰς δ' ἐν Βοιωτίᾳ πόλεις

6 τετραμηναίους cod., corr. Eich. 7 ἐνιαυσίου cod. 10 κιχωρίνος PA, κιχώριος L, κιχωρηρός cet. 12 ἀνξήτουν v. (c. 21, 3 XII 38, 4) δύνανται ἂν Dind., δύναντο cod. 16 ἡγεμονίαν τῆς Βοιωτίας PAF, τῆς B. ἡγ. cet. 23 τῆς P, τῇ v. ἀντίπαλον P, ἀντίπολιν v.

4 ἠνάγκασαν ὑποτάττεσθαι τοῖς Θηβαίοις. οἱ δὲ Ἀθη-
ναῖοι τὴν ἐπιβολὴν τῶν Λακεδαιμονίων διακόψαι
σπεύδοντες, δύναμιν ἀξιόλογον συνεστήσαντο, καὶ
στρατηγὸν εἶλοντο Μυρωνίδην τὸν Καλλίου. οὗτος
δὲ καταλέξας τῶν πολιτῶν τοὺς ἱκανοὺς παρήγγειλεν
5 αὐτοῖς, ἐκθέμενος ἡμέραν ἐν ἣ τὴν ἐκ τῆς πόλεως
5 ἀνάξενξιν ἡμελλε ποιεῖσθαι. ἐπεὶ δ' ὁ συντεταγμένος
καιρὸς ἦκε, καὶ τῶν στρατιωτῶν τινες οὐ κατήντη-
σαν πρὸς τὴν ὀρισμένην ἡμέραν, ἀναλαβὼν τοὺς
προσεληλυθότας προῆγεν εἰς τὴν Βοιωτίαν. τῶν δὲ
10 ἡγεμόνων τινὲς καὶ τῶν φίλων ἔφασαν δεῖν ἀναμέ-
νειν τοὺς καθυστεροῦντας, ὁ δὲ Μυρωνίδης, συνετὸς
ὄν ἅμα καὶ δραστικὸς στρατηγός, οὐκ ἔφησεν ἀνα-
μενεῖν· ἀπεφαίνεται γὰρ τοὺς μὲν ἐκουσίως καθυ-
στεροῦντας τῆς ἐξόδου καὶ κατὰ τὴν μάχην ἀγευνῶς
15 καὶ δειλῶς ἔξειν, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ τοὺς ὑπὲρ
τῆς πατρίδος κινδύνους ὑποστήσεσθαι, τοὺς δ' ἐτοι-
μοὺς κατὰ τὴν συντεταγμένην ἡμέραν παραγενηθέν-
τας φανεροὺς εἶναι διότι καὶ τὴν ἐν τῷ πολέμῳ
τάξιν οὐ καταλείψουσιν· ὅπερ καὶ συνέβη γενέσθαι.
20
6 ὀλίγους γὰρ προάγων στρατιώτας, καὶ τούτους ἀρί-
στους ταῖς ἀνδραγαθίαις, παρετάξατο κατὰ τὴν
Βοιωτίαν πρὸς πολλαπλασίους, καὶ κατὰ κράτος
περιεγένετο τῶν ἀντιταχθέντων.

82 Δοκεῖ δ' ἡ παράταξις αὕτη μηδεμιᾶς ἀπολείπεσθαι 25

6 συνθέμενος Hertl. 8 οὐκ ἀπήντησαν f 10 προ-
εληλυθότας PAFHJL 11 δεῖν] μὴ add. P² 12 ὁ δὲ—
καθυστεροῦντας om. P 13 στρατηγόν cod., corr. Dind.
ἀναμένειν cod. 15 καὶ] μὴ P² 16 οὐδὲ om. v. 19
διότι] ὅτι P² 22 κατὰ] καὶ κατὰ P 23 καὶ eras. P
25 παράταξις*] πρᾶξις cod.

τῶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις γεγενημένων παρα-
τάξεων τοῖς Ἀθηναίοις· ἢ τε γὰρ ἐν Μαραθῶνι
γενομένη νίκη καὶ τὸ περὶ Πλαταιᾶς κατὰ Περσῶν
προτέρημα καὶ τᾶλλα τὰ περιβόητα τῶν Ἀθηναίων
5 ἔργα δοκεῖ μηδὲν προέχειν τῆς μάχης ἣς ἐνίκησε
Μυρωνίδης τοὺς Βοιωτοὺς. ἐκείνων γὰρ αἱ μὲν 2
ἐγένοντο πρὸς βαρβάρους, αἱ δὲ συνετελέσθησαν
μετ' ἄλλων συμμάχων, ταύτην δὲ τὴν παράταξιν
467 Ἀθηναῖοι μόνοι διακινδυνεύσαντες ἐνίκησαν καὶ
10 πρὸς Ἑλλήνων τοὺς ἀρίστους διηγωνίσαντο. δοκοῦσι 3
γὰρ οἱ Βοιωτοὶ κατὰ τὰς τῶν δεινῶν ὑπομονὰς καὶ
τοὺς πολεμικοὺς ἀγῶνας μηδενὸς λείπεσθαι τῶν
ἄλλων· ὕστερον γοῦν αὐτοὶ Θηβαῖοι περὶ Λεῦκτρα
καὶ Μαντίνειαν μόνοι πρὸς Λακεδαιμονίους ἅπαντας
15 καὶ τοὺς συμμάχους παραταξάμενοι μερίστην μὲν
δόξαν ἐπ' ἀνδρεία κατακτήσαντο, τῆς δ' Ἑλλάδος
ἀπάσης ἡγεμόνες ἀνεπίστως ἐγενηθήσαν. τῶν δὲ 4
συγγραφέων, κάπερ τῆς μάχης ταύτης ἐπιφανοῦς
γεγενημένης, οὐδεὶς οὔτε τὸν τρόπον αὐτῆς οὔτε
20 τὴν διάταξιν ἀνέγραψε. Μυρωνίδης μὲν οὖν ἐπι-
φανεῖ μάχῃ νικήσας τοὺς Βοιωτοὺς ἐνάμιλλος ἐγε-
νήθη τοῖς πρὸ αὐτοῦ γενομένοις ἡγεμόσιν ἐπιφανέ-
στάτοις, Θεμιστοκλεῖ καὶ Μιλτιάδῃ καὶ Κίμωνι.
ὁ δὲ Μυρωνίδης μετὰ τὴν γενομένην νίκην Τάνα- 5
25 γραν μὲν ἐκπολιορκήσας, περιεῖλεν αὐτῆς τὰ τείχη,
τὴν δὲ Βοιωτίαν ἔπασαν ἐπιὼν ἔτεμνε καὶ κατέ-
φθειρε καὶ τοῖς στρατιώταις διελὼν τὰ λάφυρα πάν-
τας ὠφελείαις ἀδραῖς ἐκόσμησεν. οἱ δὲ Βοιωτοὶ 83

1 πράξεων P 6 τοῖς Βοιωτοῖς P^a 13 γ' οὖν P,
οὖν v. 19 οὐδὲ . . . οὐδὲ cod., corr. Dind. 27 καὶ om. v.
22*

παροξυνθέντες ἐπὶ τῇ διαφθορᾷ τῆς χώρας, συνεστράφησαν πανδημεί, καὶ στρατεύσαντες ἤθροισαν μεγάλην δύναμιν. γενομένης δὲ μάχης ἐν Οἰνοφύτοις τῆς Βοιωτίας, καὶ τὸ δεινὸν ἀμφοτέρων ταῖς ψυχαῖς ἐρωμένως ὑπομενόντων, διημέρευσαν ἐν τῇ μάχῃ· μόγις δὲ τῶν Ἀθηναίων τρεψαμένων τοὺς Βοιωτοὺς, ὁ Μυρωνίδης πασῶν τῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν πόλεων ἐγκρατῆς ἐγένετο πλὴν Θηβῶν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ τῆς Βοιωτίας ἀναξεύξας ἐστράτευσεν ἐπὶ Λοκροῦς τοὺς ὀνομαζομένους Ὀπουντίους. τοῦτους δὲ ἐξ ἐφόδου χειρωσάμενος, καὶ λαβὼν ὀμήρους, ἐνέβαλεν εἰς τὴν Παρνασίαν. παραπλησίως δὲ τοῖς Λοκροῖς καὶ τοὺς Φωκεῖς καταπολεμήσας, καὶ λαβὼν ὀμήρους, ἀνέξεν εἰς τὴν Θετταλίαν, ἐγκαλῶν μὲν περὶ τῆς γενομένης προδοσίας, προστάττων δὲ καταδέχεσθαι τοὺς φυγάδας· τῶν δὲ Φαρσαλίων οὐ προσδεχομένων, ἐπολιόρκει τὴν πόλιν. ἐπεὶ δὲ τὴν μὲν πόλιν οὐκ ἠδύνατο βίᾳ χειρώσασθαι, τὴν δὲ πολιορκίαν πολὺν χρόνον ὑπέμενον οἱ Φαρσαλῖοι, τὸ τηρικαῦτα ἀπογνοῦς τὰ κατὰ τὴν Θετταλίαν ἐπαυήληθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Μυρωνίδης μὲν οὖν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ μεγάλας πράξεις ἐπιτελεσάμενος περιβόητον ἔσχε τὴν δόξαν παρὰ τοῖς πολίταις. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

84 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλίου παρὰ μὲν 25 Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη μία πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Πολύμναστος Κυρηναῖος, ἐν

4 ἀμφοτέρως P 8 Θηβαίαν PA 12 Παρνασίαν Wurm et Madvig, παραλίαν Palmerius, φαρσαλίαν cod. 24 ἐνιαυτόν] ὑπατον P (in marg. χρόνον P¹)

Ῥώμῃ δ' ὑπῆρχον ὑπατοὶ Σερούσιος Σουλπίκιος καὶ Πούπλιος Οὐολούμνιος Ἀμεντίνος. ἐπὶ δὲ τούτων 2 Τολμίδης ὁ τεταγμένος ἐπὶ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, ἀμιλλώμενος πρὸς τὴν Μυρωνίδου ἀρετὴν τε καὶ 468 5 δόξαν, ἔσπευδεν ἀξιόλογόν τι κατεργάσασθαι. διὸ 3 καὶ κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς μηδενὸς πρότερον πεπορθηκός τὴν Λακωνικὴν, παρεκάλεσε τὸν δῆμον δηῶσαι τὴν τῶν Σπαρτιατῶν χώραν, ἐπηγγέλετο δὲ χιλίους ὀπλίτας παραλαβὼν εἰς τὰς τριήρεις μετὰ 10 τούτων πορθήσειν μὲν τὴν Λακωνικὴν, ταπεινώσειν δὲ τὴν τῶν Σπαρτιατῶν δόξαν. συγχωρησάντων δὲ 4 τῶν Ἀθηναίων, βουλόμενος λαθραῖως πλείονας ὀπλίτας ἐξαγαγεῖν, τεχνάζεται τι τοιοῦτον. οἱ μὲν πολῖται διελάμβανον αὐτὸν καταλέγειν εἰς τὴν στρατιάν 15 τῶν νέων τοὺς ἀκμάζοντας ταῖς ἡλικίαις καὶ τοῖς σώμασιν εὐρωστωτάτους· ὁ δὲ Τολμίδης σπεύδων μὴ μόνον τοὺς τεταγμένους χιλίους ἐξαγαγεῖν εἰς τὴν στρατείαν, προσῖδων ἐκάστῳ τῶν νέων καὶ τῇ ῥώμῃ διαφερόντων ἔλεγεν ὡς μέλλει καταλέγειν αὐτόν· 20 κρεῖττον οὖν ἔφησεν ἐθελοντὴν στρατεύειν μᾶλλον ἢ διὰ τῶν καταλόγων ἀναγκασθῆναι δοκεῖν. ἐπεὶ δὲ 5 πλείους τῶν τρισχιλίων τούτῳ τῷ λόγῳ συνέπεισεν ἐθελοντὴν ἀπογράφεσθαι, τοὺς δὲ λοιποὺς οὐκέτι σπεύδοντας ἑώρα, τότε τοὺς ὁμολογημένους χιλίους 25 κατέλεξεν ἐκ τῶν ἄλλων. ὡς δ' αὐτῷ καὶ τᾶλλα 6 τὰ πρὸς τὴν στρατείαν ἡτοίμαστο, πεντήκοντα μὲν

5 ἔσπευδεν om. v. 8 ἐπηγγέλετο PJL, ἐπηγγέλετο cet. 12 ὀπλίτας Dind., πολίτας cod. 14 στρατείαν v. (c. 48, 4) 16 εὐρωστωτάτους v. 17 ἐξάγειν v. 18 στρατιάν cod., corr. Wess. 20 στρατεύειν μᾶλλον om. P 21 τῶν καταλόγων P¹, τὸν κατάλογον cet. 23 ἐθελοντί v.

τριήρεσιν ἀνήχθη καὶ τετρακισχιλίους ὀπλίταις, κατα-
 πλεύσας δὲ τῆς Λακωνικῆς εἰς Μεθώνην, τοῦτο μὲν
 τὸ χωρίον εἴλε, τῶν δὲ Λακεδαιμονίων βοηθησάν-
 των ἀνέξενξε, καὶ παραπλεύσας εἰς τὸ Γύθειον, ἐπί-
 νειον τῶν Λακεδαιμονίων, χειρωσάμενος δὲ καὶ ταύ-
 5 την τὴν πόλιν καὶ τὰ νεώρια τῶν Λακεδαιμονίων
 7 ἐμπρήσας, τὴν χώραν ἐδήλωσεν. ἐκεῖθεν δὲ ἀναχθεὶς
 ἐπλευσε τῆς Κεφαλληνίας εἰς Ζάκυνθον· ταύτην δὲ
 χειρωσάμενος καὶ πάσας τὰς ἐν τῇ Κεφαλληνίᾳ πό-
 λεις προσαγαγόμενος, εἰς τὸ πέραν διέπλευσε καὶ 10
 κατῆρεν εἰς Ναύπακτον. ὁμοίως δὲ καὶ ταύτην ἐξ
 ἐφόδου λαβών, κατῆκεν εἰς ταύτην Μεσσηνίων
 τοὺς ἐπισήμους, ὑποσπόνδους ὑπὸ Λακεδαιμονίων
 8 ἀφεθέντας· κατὰ γὰρ τὸν αὐτὸν χρόνον οἱ Λακε-
 δαιμόνιοι πρὸς τοὺς Εἰλωτας καὶ Μεσσηνίους πε- 15
 πολεμηκότες ἐπὶ πλεόν, τότε κρατήσαντες ἀμφοτέρων
 τοὺς μὲν ἐξ Ἰθώμης ὑποσπόνδους ἀφήκαν, καθότι 469
 προείρηται, τῶν δ' Εἰλωτῶν τοὺς αἰτίους τῆς ἀπο-
 στάσεως κολάσαντες τοὺς ἄλλους κατεδουλώσαντο.
 85 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σωσιστράτου Ῥωμαῖοι 20
 μὲν ὑπάτους κατέστησαν Πούπλιον Οὐαλέριον Πο-
 πλικόλαν καὶ Γάιον Κλώδιον Ῥήγιλλον. ἐπὶ δὲ τού-
 των Τολμίδης μὲν περὶ τὴν Βοιωτίαν διέτριβεν,
 Ἀθηναῖοι δὲ Περικλέα τὸν Ξανθίππου, τῶν ἀγαθῶν
 ἀνδρῶν, στρατηγὸν κατέστησαν, καὶ δόντες αὐτῷ 25
 τριήρεις πεντήκοντα καὶ χιλίους ὀπλίτας ἐξέπεμψαν

4 Γύθειον cod. 8 et 9 Κεφαλήν . . . v. 10 προσα-
 γόμενος v. 12 et 15 μεσην . . . P 16 τότε πεπολ. ἐπὶ
 πλεόν κρατ. FJK 21 πομπλικόλαν P 22 Κλώδιον]
 Οὐαλέριον FM 24 ἀγαθῶν ἀνδρῶν] ἀπασῶν δυνάμεων
 Wurm

ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον. οὗτος δὲ τῆς Πελοποννήσου 2
 πολλὴν ἐπόρθησεν, εἰς δὲ τὴν Ἀκαρνανίαν διαβάς
 πλὴν Οἰμαδῶν ἀπάσας τὰς πόλεις προσηγάγετο. οἱ
 μὲν οὖν Ἀθηναῖοι κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν πλεί-
 5 στων πόλεων ἤρξαν, ἐπ' ἀνδρείᾳ δὲ καὶ στρατηγίᾳ
 μεγάλην δόξαν κατεκτήσαντο.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρίστανος Ῥωμαῖοι 86
 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κόιντον Φάβιον Οὐίβου-
 λανὸν καὶ Δεύκιον Κορνήλιον Κουριτίνου. ἐπὶ δὲ
 10 τούτων Ἀθηναῖοι καὶ Πελοποννησίους πενταετείς
 ἐγένοντο σπονδαί, Κίμωνος τοῦ Ἀθηναίου συνθε-
 μένου ταύτας. κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Ἐγεσταίοις 2
 καὶ Αἰλυβαίταις ἐνέστη πόλεμος περὶ χώρας τῆς πρὸς
 τῷ Μαζάρῳ ποταμῷ· γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς
 15 συνέβη πολλοὺς παρ' ἀμφοτέροις ἀναιρεθῆναι καὶ
 τῆς φιλοτιμίας μὴ λῆξαι τὰς πόλεις. μετὰ δὲ τὴν 3
 πολιτογραφίαν τὴν ἐν ταῖς πόλεσι γενομένην καὶ
 τὸν ἀναδασμὸν τῆς χώρας, πολλῶν εἰκῆ καὶ ὡς
 ἔτυχε πεπολιτογραφημένων, ἐνόσον αἱ πόλεις καὶ
 20 πάλιν εἰς πολιτικὰς στάσεις καὶ ταραχὰς ἐνέπιπτον·
 μάλιστα δὲ τὸ κακὸν ἐπεπόλασεν ἐν ταῖς Συρακού-
 σαις. Τυνδαρίδης γὰρ τις τοῦνομα, θράσους καὶ 4
 τόλμης γέμων ἄνθρωπος, τὸ μὲν πρῶτον πολλοὺς
 τῶν πενήτων ἀνελάμβανε, καὶ σωματοποιῶν τούτους
 25 ἑαυτῷ πρὸς τυραννίδα ἐτοιμοὺς ἐποίει δορυφόρους.
 μετὰ δὲ ταῦτα ἤδη φανερὸς ὦν ὅτι δυναστείας ὀρέ-

3 πλὴν Dind., πλησίον cod. (Thuk. I 111) 9 κρηνητί-
 τον PA 12 Αἰγεσταίοις cod., Σελινονντίους Schubring
 13 Αἰλυβαίοις v., Σελινονντίους Benndorf, Αἰλυβαίοις Unger
 (XIII 54, 4) συνέστη Bek.

5 γεται, θανάτου κρίσιν ὑποσχὼν κατεδικάσθη. ἀπα-
 γομένον δὲ εἰς τὸ δεσμοτήριον οἱ πολυωρηθέντες
 ὑπ' αὐτοῦ συνεστράφησαν καὶ τοῖς ἀπάγουσι τὰς
 χεῖρας ἐπέφερον. ταραχῆς δὲ γενομένης κατὰ τὴν
 πόλιν, συνεστράφησαν οἱ χαριέστατοι τῶν πολιτῶν, 5
 καὶ τοὺς νεωτερίζοντας συναρπάσαντες ἅμα τῷ Τυν-470
 δαρίδῃ ἀνείλου. πλεονάκεις δὲ τούτου γινόμενον,
 καὶ τῶν ἀνδρῶν τυραννίδος ἐπιθυμούντων, ὁ δῆμος
 ἐπηνέχθη μιμήσασθαι τοὺς Ἀθηναίους, καὶ νόμον
 θεῖναι παραπλήσιον τῷ παρ' ἐκείνοις γεγραμμένῳ 10
 87 περὶ ὄστρακισμοῦ. παρὰ γὰρ Ἀθηναίοις ἕκαστον
 τῶν πολιτῶν εἶδει γράφειν εἰς ὄστρακον τοῦνομα
 τοῦ δοκοῦντος μάλιστα δύνασθαι τυραννεῖν τῶν
 πολιτῶν, παρὰ δὲ τοῖς Συρακοσίοις εἰς πέταλον
 ἐλαίας γράφεσθαι τὸν δυνατώτατον τῶν πολιτῶν, 15
 διαριθμηθέντων δὲ τῶν πετάλων τὸν πλεῖστα πέταλα
 2 λαβόντα φεύγειν πενταετῆ χρόνον. τούτῳ γὰρ τῷ
 τρόπῳ διελάμβανον ταπεινώσειν τὰ φρονήματα τῶν
 πλεῖστον ἰσχυρότων ἐν ταῖς πατρίσι· καθόλου γὰρ
 οὐ πονηρίας κολάσεις ἐλάμβανον παρὰ τῶν παρανο- 20
 μούντων, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ αὐξήσεως τῶν ἀνδρῶν
 ἐποίουν ταπεινώσειν. οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι τοῦτο
 τὸ γένος τῆς νομοθεσίας ἠνόμασαν ἀπὸ τοῦ συμ-
 βεβηκότος ὄστρακισμῶν, οἱ δὲ Συρακοσῖοι πεταλισμῶν.
 3 οὗτος δὲ ὁ νόμος διέμενε παρὰ μὲν τοῖς Ἀθηναίοις 25
 ἐπὶ πολὺν χρόνον, παρὰ δὲ τοῖς Συρακοσίοις κατε-
 4 λύθη ταχὺ διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. τῶν μεγίστων

2 δὲ P, τε v. 5 πόλιν] πόλιν P 6 Τυνδαρίδῃ
 P¹ in marg., Τυνδαρίωνι cet. 7 γενομένου v. 20 κολάσεις P, κολάσειν v.

ἀνδρῶν φυγαδευομένων οἱ χαριέστατοι τῶν πολιτῶν
 καὶ δυνάμενοι διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς πολλὰ τῶν κοι-
 νῶν ἐπανορθοῦν ἀφίσταντο τῶν δημοσίων πράξεων,
 καὶ διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ νόμου φόβον ἰδιωτεύοντες διε-
 5 τέλουν, ἐπιμελόμενοι δὲ τῆς ἰδίας οὐσίας εἰς τρυφὴν
 ἀπέκλινον, οἱ δὲ πονηρότατοι τῶν πολιτῶν καὶ τόλμη
 διαφέροντες ἐφρόντιζον τῶν δημοσίων καὶ τὰ πλήθη
 πρὸς ταραχὴν καὶ νεωτερισμὸν προετρέποντο. διόπερ 5
 στάσεων γινόμενων πάλιν, καὶ τῶν πολλῶν εἰς δια-
 10 φορὰς ἐκτρεπομένων, πάλιν ἡ πόλις εἰς συνεχεῖς
 καὶ μεγάλας ἐνέπιπτε ταραχάς· ἐπεπόλαζε γὰρ δημα-
 γωγῶν πλήθος καὶ συνοφαντῶν, καὶ λόγου δεινότης
 ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἤσκειτο, καὶ καθόλου πολλοὶ τὰ
 φαῦλα τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀντὶ τῆς παλαιᾶς καὶ
 15 σπουδαίας ἀγωγῆς ἠλλάττοντο, καὶ ταῖς μὲν οὐσίαις
 διὰ τὴν εἰρήνην προέκοπτον, τῆς δ' ὁμοιᾶς καὶ
 τοῦ δικαιοπραγεῖν ὀλίγη τις ἐγένετο φροντίς. διόπερ 6
 οἱ Συρακοσῖοι μεταγρόντες τὸν περὶ τοῦ πεταλισμοῦ
 νόμον κατέλυσαν, ὀλίγον χρόνον αὐτῷ χρησάμενοι.
 20 καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν.
 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσικράτους ἐν Ῥώμῃ 88
 κατεστάθησαν ὑπατοὶ Γάιος Ναύτιος Ρούτιλος καὶ
 Λεύκιος Μινούκιος Καρουτιανός. ἐπὶ δὲ τούτων
 Περικλῆς ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς ἀποβάς εἰς
 25 Πελοπόννησον ἐδήλωσε τὴν τῶν Σικυωνίων χώραν.
 ἐπεξελθόντων δ' ἐπ' αὐτὸν τῶν Σικυωνίων πανθη- 2
 μεὶ καὶ μάχης γενομένης, ὁ Περικλῆς νικήσας καὶ

8 ταραχὴν καὶ νεωτ. PAL, νεωτ. καὶ ταραχὴν cet. 15
 διαγωγῆς ἤρουντο f 17 ἐγένετο FA 22 Ρουτίλιος cod.,
 corr. Rhod. 23 μινούτιος P

πολλοὺς κατὰ τὴν φυγὴν ἀνέλων κατέκλεισεν αὐτοὺς 471
 εἰς πολιορκίαν. προσβολὰς δὲ ποιούμενος τοῖς τεί-
 χεσι, καὶ μὴ δυνάμενος ἐλεῖν τὴν πόλιν, ἔτι δὲ καὶ
 τῶν Λακεδαιμονίων ἀποστειλάντων βοήθειαν τοῖς
 πολιορκουμένοις, ἀνέξεν ἐκ τῆς Σικυῶνος· εἰς 5
 δὲ τὴν Ἀκαρνανίαν πλεύσας καὶ τὴν τῶν Οἰνιαδῶν
 χώραν καταδραμῶν καὶ λαφύρων πλήθος ἀθροίσας,
 3 ἀπέπλευσεν ἐκ τῆς Ἀκαρνανίας. μετὰ δὲ ταῦτα
 ἔλθων εἰς Χερρόνησον χιλίοις τῶν πολιτῶν κατε-
 κληρούησεν τὴν χώραν. ἅμα δὲ τούτοις πραττομέ- 10
 νοις Τολμίδης ὁ ἕτερος στρατηγὸς εἰς τὴν Εὐβοίαν
 παρελθὼν ἄλλοις χιλίοις πολίταις * * * τὴν τῶν
 4 Ναξίων γῆν διένειμε. κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Τυρρη-
 νῶν ληζομένων τὴν θάλατταν, οἱ Συρακόσιοι ναύ-
 αρχον ἐλόμενοι Φάυλλον ἐπεμφαν εἰς τὴν Τυρρη- 15
 νίαν. οὗτος δ' ἐκπλεύσας τὸ μὲν πρῶτον νῆσον
 τὴν ὀνομαζομένην Αἰθάλειαν ἐπόρθησε, παρὰ δὲ τῶν
 Τυρρηνῶν λάθρα χρήματα λαβὼν, ἀπέπλευσεν εἰς
 τὴν Σικελίαν οὐδὲν ἄξιον μνήμης διαπραξάμενος.
 5 οἱ δὲ Συρακόσιοι τοῦτον μὲν ὡς προδότην κατα- 20
 δικάσαντες ἐφυγάδευσαν, ἕτερον δὲ στρατηγὸν κατα-
 στήσαντες Ἀπελλῆν ἐξαπέστειλαν ἐπὶ Τυρρηνοὺς
 ἔχοντα τριήρεις ἐξήκοντα. οὗτος δὲ τὴν παραθα-
 λάττιον Τυρρηνίαν καταδραμῶν, ἀπῆρεν εἰς Κύρνον
 κατεχομένην ὑπὸ Τυρρηνῶν κατ' ἐκείνους τοὺς χρό- 25
 νους· πορθήσας δὲ πλεῖστα τῆς νήσου καὶ τὴν Αἰθά-
 λειαν χειρωσάμενος, ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Συρακούσας

3 δὲ καὶ P, δὲ v. 12 τὴν] ταύτην καὶ τὴν coni. Wess.
 13 Ναξίων] ἀνάξιων P 16 νῆσον] τὴν νῆσον AFLM 17
 et 26 Αἰθαλίαν cod.

αἰχμαλώτων τε πλῆθος κομίζων καὶ τὴν ἄλλην ὠφέ-
 λειαν ἔργων οὐκ ὀλίγην. μετὰ δὲ ταῦτα Δουκῆτιος 6
 ὁ τῶν Σικελῶν ἀφηγούμενος τὰς πόλεις ἀπάσας τὰς
 ὁμοεθνεῖς πλὴν τῆς Ἰβλίας εἰς μίαν καὶ κοινήν
 5 ἤγαγε συντέλειαν, δραστικὸς δ' ὢν νεωτέρων ὠρέ-
 γετο πραγμάτων, καὶ παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Σικελῶν
 ἀθροίσας δύναμιν ἀξιόλογον τὰς Μένας, ἦτις ἦν
 αὐτοῦ πατρίς, μετόπισεν εἰς τὸ πεδῖον, καὶ πλησίον
 10 πόλιν ἀξιόλογον, ἣν ἀπὸ τῶν προειρημένων θεῶν
 ὠνόμαξε Παλικήν.

Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν θεῶν τούτων ἐμνήσθημεν, οὐκ 89
 ἄξιόν ἐστι παραλιπεῖν τὴν περὶ τὸ ἱερὸν ἀρχαιότητά
 τε καὶ τὴν ἀπιστίαν καὶ τὸ σύνολον τὸ περὶ τοὺς
 15 ὀνομαζομένους κρατῆρας ἰδίωμα. μυθολογοῦσι γὰρ
 τὸ τέμενος τοῦτο διαφέρειν τῶν ἄλλων ἀρχαιότητι
 καὶ σεβασμῶ, πολλῶν ἐν αὐτῷ παραδόξων παραδε-
 δομένων. πρῶτον μὲν γὰρ κρατῆρες εἰσι τῷ μεγέ- 2
 θει μὲν οὐ κατὰ πᾶν μεγάλοι, πηγὰς δ' ἐξαισίους
 20 ἀναβάλλοντες ἐξ ἀμυθῆτου τε βυθοῦ καὶ παραπλή-
 σιον ἔχοντες τὴν φύσιν τοῖς λέβησι τοῖς ὑπὸ πυρὸς
 πολλοῦ καομένοις καὶ τὸ ὕδωρ διάπυρον ἀναβάλ-
 λουσιν. ἔμφασιν μὲν οὖν ἔχει τὸ ἀναβαλλόμενον 3
 ὕδωρ ὡς ὑπάρχει διάπυρον, οὐ μὴν ἀκριβῆ τὴν
 25 ἐπίγνωσιν ἔχει διὰ τὸ μηδένα τολμᾶν ἄσασθαι τού-
 του· τηλικαύτην γὰρ ἔχει κατάπληξιν ἢ τῶν ὑγρῶν

1 τὴν eras. P 3 Σικελιωτῶν cod., corr. Wess. 7
 Μένας Müller frag. h. G. I 436; cf. 78, 5 et 91, 3] μινέας P,
 μὲν Νέας v., μὲν Νόας Palmerius 11 ὠνόμασε P² 15
 ἰδίωμα eras. P 17 παραδεδομένων] γεγεννημένων F¹JM
 19 πηγὰς P, σπιθηρας v. 20 τε P, δὲ v.

ἀναβολῇ ὥστε δοκεῖν ὑπὸ θείας τινὸς ἀνάγκης γίνε- 472
 4 σθαι τὸ συμβαῖνον. τὸ μὲν γὰρ ὕδωρ θείου κατα-
 κόρου τὴν ὕσφρησιν ἔχει, τὸ δὲ χάσμα βρόμον πολλὸν
 καὶ φοβερὸν ἐξίησι· τὸ δὲ τούτων παραδοξότερον,
 οὔτε ὑπερεκχεῖται τὸ ὕγρον οὔτε ἀπολείπει, κίνησιν 5
 δὲ καὶ βίαν φεύματος εἰς ὕψος ἐξαιρομένην ἔχει
 5 θανμάσιον. τοιαύτης δὲ θεοπραπειᾶς οὔσης περὶ
 τὸ τέμενος, οἱ μέγιστοι τῶν ὄρκων ἐνταῦθα συντε-
 λοῦνται, καὶ τοῖς ἐπιπορήσασιν συντόμως ἢ τοῦ δαι-
 μονίου κόλασις ἀκολουθεῖ· τινὲς γὰρ τῆς ὀράσεως 10
 στερηθέντες τὴν ἐκ τοῦ τεμένους ἄφοδον ποιοῦνται.
 6 μεγάλης δ' οὔσης δεισιδαιμονίας, οἱ τὰς ἀμφισβη-
 τήσεις ἔχοντες, ὅταν ὑπὸ τινος ὑπεροχῆς κατισχύων-
 ται, τῇ διὰ τῶν ὄρκων τούτων ἀνακρίσει κρίνονται.
 ἔστι δὲ τοῦτο τὸ τέμενος ἐκ τινῶν χρόνων ἄστυλον 15
 τετηρημένον, καὶ τοῖς ἀτυχοῦσιν οἰκέταις καὶ κυρίοις
 ἀγνώμοσι περιπεπτωκόσι πολλὴν παρέχεται βοήθειαν·
 7 τοὺς γὰρ εἰς τοῦτο καταφυγόντας οὐκ ἔχουσιν ἐξου-
 σίαν οἱ δεσπότες βιαίως ἀπάγειν, καὶ μέχρι τούτου
 διαμένουσιν ἄσινεῖς, μέχρι ἂν ἐπὶ διωρισμένοις φι- 20
 λανθρώποις πείσαντες οἱ κύριοι καὶ δόντες διὰ τῶν
 ὄρκων τὰς περὶ τῶν ὁμολογιῶν πίστεις ἀπαγάγωσι.
 8 καὶ οὐδεὶς ἱστορεῖται τῶν δεδωκότων τοῖς οἰκέταις
 πίστιν ταύτην παραβάς· οὕτω γὰρ ἢ τῶν θεῶν
 δεισιδαιμονία τοὺς ὁμόσαντας πρὸς τοὺς δούλους 25
 πιστοὺς ποιεῖ. ἔστι δὲ καὶ τὸ τέμενος ἐν πεδίῳ

2 γὰρ P, om. v. κατὰ κόρον H, κατὰ κόρον Reiske
 3 τὸ δὲ — ἐξίησι om. A 4 τὸ δὲ PAL, τὸ δὲ δη cet.
 6 ἐξαιρομένην Reiske 9 σύντομος v. 14 ἀνακρίσει
 Madvig, ἀναιρέσει cod., πίστει Reiske 21 οἱ κύριοι — πί-
 στει om. P 22 ἀπαγάγωσι Madvig, ἀπαλλαγῶσι cod.

θεοπραπεῖ κείμενον καὶ στραῖς καὶ ταῖς ἄλλαις κατα-
 λύσεσιν ἱκανῶς κεκοσμημένον. περὶ μὲν οὖν τού-
 των ἱκανῶς ἡμῖν εἰρήσθω, πρὸς δὲ τὴν συνεχῆ τοῖς
 προϊστορημένοις διήγησιν ἐπάνειμεν.

5 Ὁ γὰρ Δουκέτιος τὴν Παλικὴν κτίσας καὶ περι-90
 λαβῶν αὐτὴν ἀξιολόγῳ τείχει, κατεκληρούχησε τὴν
 δημορον χώραν. συνέβη δὲ τὴν πόλιν ταύτην διὰ
 τὴν τῆς χώρας ἀρετὴν καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκη-
 τῶρων ταχεῖαν λαβεῖν αὐξήσιν. οὐ πολλὸν δὲ χρόνον 2
 10 εὐδαιμονήσασα κατεσκάφη, καὶ διέμεινεν ἀοίκητος
 μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων· περὶ ὧν τὰ κατὰ
 μέρος ἀναγράφομεν ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις.

Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν. 3
 κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν μετὰ τὴν κατασκαφὴν τῆς
 15 Συβάρεως ὑπὸ τῶν Κροτωνιατῶν ὕστερον ἔτεσιν
 ὀκτὼ πρὸς τοῖς πενήκοντα Θετταλὸς συναγαγὼν
 τοὺς ὑπολοίτους τῶν Συβαριτῶν ἐξ ἀρχῆς ὤκισε
 τὴν Σύβαριν, κειμένην ἀνὰ μέσον ποταμῶν δυοῖν,
 τοῦ τε Συβάριος καὶ Κράτιος. ἀγαθὴν δ' ἔχοντες 4
 20 χώραν ταχὺ ταῖς οὐσίαις προσανέβησαν. κατασχόντες
 δὲ τὴν πόλιν ἔτη ὀλίγα πάλιν ἐξέπεσον ἐκ τῆς Συ-
 βάρεως· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἀναγράψαι πειρα-
 σόμεθα κατὰ τὴν ἐχομένην βίβλον.

[Deest annus Ol. 82, 1 : 452 a. Chr.]

25 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀντιδότου Ῥωμαῖοι 91
 473 κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Ποστούμιον καὶ Μάρ-
 κον Ὀράτιον. ἐπὶ δὲ τούτων Δουκέτιος [μὲν] ὁ τῶν

2 ἱκανῶς] del. aut καλῶς 20 προσανέβησαν P, om.
 AL, ἐπηύξησαν cet. 21 δὲ om. PAL ὀλίγα πάλιν P,
 ἐξ cet. (cf. XII 10, 2) 26 Λεύκιον] Λεύκιον Πόπλιον f
 27 ὀράτιον cod. μὲν eras. P

Σικελῶν ἔχων τὴν ἡγεμονίαν Αἴτην μὲν κατελά-
 βετο, τὸν ἡγούμενον αὐτῆς δολοφονήσας, εἰς δὲ τὴν
 Ἀκραγαντίνων χώραν ἀναξεύξας μετὰ δυνάμεως
 Μότνον φρουρούμενον ὑπὸ τῶν Ἀκραγαντίνων ἐπο-
 λιόρησε· τῶν δὲ Ἀκραγαντίνων καὶ Συρακοσίων 5
 ἐπιβοηθήσαντων, συνάψας μάχην καὶ προτερήσας
 2 ἐξήλασεν ἀμφοτέρους ἐκ τῶν στρατοπέδων. καὶ τότε
 μὲν τοῦ χειμῶνος ἐνισταμένου διεχωρίσθησαν εἰς
 τὴν οἰκίαν, οἱ δὲ Συρακοῖοι τὸν στρατηγὸν Βόλ-
 κωνα, τῆς ἥττης αἴτιον ὄντα καὶ δόξαντα λάθρα 10
 συμπράττειν τῷ Δουκέτιῳ, καταδικάσαντες ὡς προ-
 δότην ἀπέκτειναν. τοῦ θέρους δὲ ἀρχομένου στρα-
 τηγὸν ἕτερον κατέστησαν, ᾧ δύναμιν ἀξιόλογον δόν-
 3 τες προσέταξαν καταπολεμῆσαι Δουκέτιον. οὗτος δὲ
 πορευθεὶς μετὰ τῆς δυνάμεως κατέλαβε τὸν Δου- 15
 κέτιον στρατοπεδεύοντα περὶ τὰς Νομάς· γενομένης
 δὲ παρατάξεως μεγάλης, καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέ-
 ροις πιπτόντων, μόγις Συρακοῖοι βιασάμενοι τοὺς
 Σικελούς ἐτρέψαντο, καὶ κατὰ τὴν φνγὴν πολλοὺς
 ἀνείλον. τῶν δὲ διαφνγόντων οἱ πλείους μὲν εἰς 20
 τὰ φρούρια τῶν Σικελῶν διεσώθησαν, ὀλίγοι δὲ
 μετὰ Δουκετίου τῶν αὐτῶν ἐλπίδων μετέχριν προ-
 4 εἶλοντο. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ἀκραγαντινοὶ
 τὸ Μότνον φρούριον κατεχόμενον ὑπὸ τῶν μετὰ
 Δουκετίου Σικελῶν ἐξεπολιόρησαν, καὶ τὴν δύναμιν 25
 ἀπαγαγόντες πρὸς τοὺς Συρακοσίους νενικηκότας
 ἤδη κοινῇ κατεστρατοπέδευσαν. Δουκέτιος δὲ διὰ

5 Ἀκραγαντίνων καὶ om. v. 9 Βόλκωνα AF 16
 Νομάς] Νόας vel Μενάς Dind. (cf. 88, 6) 18 μόλις cod.
 19 τὴν om. v. 20 διαφνγόντων P 22 δουκέτιον P

τὴν ἦτταν τοῖς ὄλοις συντριβεῖς, καὶ τῶν στρατιω-
 τῶν αὐτῶν τῶν μὲν καταλειπόντων, τῶν δ' ἐπιβου-
 λεύοντων, εἰς τὴν ἐσχάτην ἦλθεν ἀπόγνωσιν.

Τέλος δὲ θεωρῶν τοὺς ὑπολοίπους φίλους μέλ-92
 5 λοντας αὐτῷ τὰς χεῖρας προσφέρειν, φθάσας αὐτοὺς
 καὶ νυκτὸς διαδορὰς ἀφίππευσεν εἰς τὰς Συρακοῦσας.
 ἔτι δὲ νυκτὸς οὔσης παρήλθεν εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν
 Συρακοσίων, καὶ καθίσας ἐπὶ τῶν βωμῶν ἱκέτης
 ἐγένετο τῆς πόλεως, καὶ ἑαυτὸν τε καὶ τὴν χώραν
 10 ἧς ἦν κύριος παρέδωκε τοῖς Συρακοσίοις. τοῦ δὲ 2
 πλήθους διὰ τὸ παράδοξον συρρέοντος εἰς τὴν ἀγο-
 ράν, οἱ μὲν ἀρχοντες συνήγαγον ἐκκλησίαν καὶ
 προέθηκαν βουλήν περὶ τοῦ Δουκετίου τί χρὴ
 πράττειν. ἔνιοι μὲν οὖν τῶν δημηγορεῖν εἰσθότων 3
 15 συνεβούλευον κολάζειν ὡς πολέμιον καὶ περὶ τῶν
 ἡμαρτημένων τὴν προσήκουσαν ἐπιθεῖναι τιμωρίαν·
 οἱ δὲ χαριέστατοι τῶν πρεσβυτέρων παριόντες ἀπε-
 φαίνοντο σώζειν τὸν ἱκέτην, καὶ τὴν τύχην καὶ τὴν
 νέμεσιν τῶν θεῶν ἐντρέπεσθαι· δεῖν γὰρ σκοπεῖν
 20 οὐ τί παθεῖν ἄξιός ἐστι Δουκέτιος, ἀλλὰ τί πρέπει
 474 πρᾶξι Συρακοσίοις· ἀποκτεῖναι γὰρ τὸν πεπτωκότα
 τῇ τύχῃ μὴ προσήκον, σώζειν δ' ἅμα τὴν πρὸς
 τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν καὶ τὸν ἱκέτην ἄξιον εἶναι
 τῆς τοῦ δήμου μεγαλοψυχίας. ὁ δὲ δῆμος ὥσπερ 4
 25 τινὶ μιᾷ φωνῇ σώζειν πάντοθεν ἔβόα τὸν ἱκέτην.
 Συρακοῖοι μὲν οὖν ἀπολύσαντες τῆς τιμωρίας τὸν

1 τοῖς] ἐν P² 2 καταλειπόντων PL, καταλιπόντων cet.
 17 παρόντες cod., corr. Hertl. 19 δεῖν Eich., δεῖ cod.
 23 εἶναι Eich., ἐστὶ cod. 24 post μεγαλοψυχίας in mg.
 τυγχάνειν add. P¹ 25 τινὶ] τῇ f πάντοθεν ἔβόα]
 ἅπαντες ἔβόων f 26 οὖν add. Dind.

Δουκέτιον [ικέτην] ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Κόρινθον,
καὶ ἐνταῦθα προστάξαντες καταβιοῦν τὴν ἱκανὴν
5 αὐτῷ χορηγίαν συναπέστειλαν. — Ἡμεῖς δὲ παρόντες
ἐπὶ τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν τῆς Ἀθηναίων στρα-
τείας ἐπὶ Κύπρον Κίμωνος ἡγουμένου, κατὰ τὴν 5
ἐν ἀρχῇ πρόθεσιν αὐτοῦ περιγράφομεν τήνδε τὴν
βίβλον.

1 ἱκέτην del. Dind. 2 βιοῦν f

Διοδώρου Σικελιώτου βιβλιοθήκης ἱστορικῆς τᾶ subscr. PA

Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ δωδεκάτῃ τῶν Διοδώρου
βίβλων.

Περὶ τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ Κύπρον.

Περὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν Μεγαρέων ἐπὶ Ἀθηναίων.

Περὶ τῆς γενομένης μάχης περὶ Κορώνειαν Ἀθηναίους
καὶ Βοιωτοῖς.

5 Περὶ τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ τὴν Εὐβοίαν.

Πόλεμος κατὰ τὴν Σικελίαν Συρακοσίοις πρὸς Ἀκραγαν-
τίνοισ.

Κτίσις κατὰ τὴν Ἰταλίαν Θουρίων καὶ στάσις πρὸς
ἀλλήλους.

10 Ὡς Χαρθῶνδας ὁ Θουρίνος νομοθέτης αἰρεθεὶς πολλῶν
ἀγαθῶν αἴτιος ἐγένετο τῇ πατρίδι.

Ὡς Ζάλευκος νομοθετήσας ἐν Λοκροῖς μεγάλην δόξαν
περιεποιήσατο.

15 Ὡς Ἀθηναῖοι τοὺς Ἑστιαεῖς ἐκβαλόντες ἰδίους οἰκήτο-
ρας ἐξέπεμψαν.

Περὶ τοῦ γενομένου πολέμου Θουρίοις πρὸς Ταραντίνοισ.

Περὶ τῆς γενομένης στάσεως ἐν τῇ Ῥώμῃ.

Περὶ τοῦ γενομένου πολέμου Σαμίοις πρὸς Μιλησίους.

20 Ὡς Συρακόσιοι στρατεύσαντες ἐπὶ Πικηνοῦς τὴν πόλιν
κατέσκαψαν.

Ὡς κατὰ τὴν Ἑλλάδα συνέστη πόλεμος ὁ κληθεὶς Κοριν-
θιακός.

Ὡς κατὰ τὴν Ἰταλίαν τὸ τῶν Καμπανῶν ἔθνος συνέστη.

βυβλίον P 1 στρατιᾶς P (ut infra v. 5 et p. 354, 3)
8 Ὀθουρίων a 10 Θούριος f 16 Θουρίοις — 18 πολέ-
μον om. P 19 Πικινοῦς (κίνοισ L) v. (c. 29, 2).

Ναυμαχία Κορινθίων πρὸς Κερκυραίους.

Ἀπόστασις Ποτιδαίας καὶ Χαλκιδέων ἀπὸ Ἀθηναίων. 476

Περὶ τῆς γενομένης στρατείας Ἀθηναίων ἐπὶ τοὺς Ποτιδαίαιτας.

Περὶ τῆς γενομένης στάσεως ἐν τοῖς Θουρίοις. 5

Ὡς Μέτων ὁ Ἀθηναῖος πρῶτος ἐξέβηκε τὴν ἐννεακαιδεκαετηρίδα.

Ὡς τὴν ἐν Ἰταλίᾳ Ἡράκλειαν Ταραντῖνοι ἔκτισαν.

Ὡς ἐπὶ τῆς Ῥώμης Σπόριος Μαίλιος ἐπιθέμενος τυραννίδι ἀνῆρέθη. 10

Περὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ κληθέντος πολέμου.

Περὶ τῆς γενομένης μάχης Βοιωτοῖς πρὸς Πλαταιεῖς.

Ὡς τῆς Μεθώνης πολιορκουμένης ὑπὸ Ἀθηναίων Βρασί-
δας ὁ Σπαρτιάτης ἀριστεύσας ἐδοξάσθη.

Ὡς Ἀθηναῖοι στρατεύσαντες ἐπὶ Λοκροῦς πόλιν Θρόνιον 15
ἐξεπόρθησαν.

Ὡς Αἰγινήται ὑπὸ Ἀθηναίων ἀνασταθέντες τὰς καλου-
μένης Θυρέας κατόκησαν.

Ὡς Λακεδαιμόνιοι στρατεύσαντες εἰς τὴν Ἀττικὴν τὰς
κτήσεις κατέφθειραν. 20

Στρατεία Ἀθηναίων δευτέρα ἐπὶ τοὺς Ποτιδαίαιτας.

Στρατεία Λακεδαιμονίων εἰς Ἀναρνανίαν καὶ ναυμαχία
πρὸς Ἀθηναίους.

Στρατεία Σιτάλκων μὲν εἰς Μακεδονίαν, Λακεδαιμονίων
δὲ εἰς τὴν Ἀττικὴν. 25

Περὶ τῆς Λεοντίνων πρεσβείας εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τῆς
Γοργίου τοῦ πρεσβεύσαντος δεινότητος ἐν τοῖς λόγοις.

Περὶ τοῦ γενομένου πολέμου Λεοντῖνοις πρὸς Συρακου-
σίους.

Ἀπόστασις Λεσβίων ἀπὸ Ἀθηναίων καὶ Πλαταιῶν ἔλω- 30
σις καὶ κατασκαφή ὑπὸ Λακεδαιμονίων.

Στάσις Κερκυραίων πρὸς ἀλλήλους.

1 Κορινθαίους PL 8 de omnibus qui sequuntur versi-
bus argumenti silet Bergmann 9 Μάλιος L, Μάνλιος cet.
18 Θυρέας v. 30 Ἀθηναίων] Θηβαίων AHJL

Ὡς Ἀθηναῖοι λοιμικῇ νόσῳ περιπεσόντες πολλοὺς ἀπέ-
βαλον τῶν πολιτῶν.

Ὡς Λακεδαιμόνιοι Ἡράκλειαν ἐν τῇ Τραχῖνι πόλιν ἔκτισαν.

Ὡς Ἀθηναῖοι πολλοὺς τῶν Ἀμβρακιωτῶν ἀνελόντες ἠρή-
5 μωσαν τὴν πόλιν.

Περὶ τῶν Λακεδαιμονίων τῶν ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ
αἰχμαλώτων γενομένων.

Περὶ τῆς Ποστομίου εἰς τὸν νῦν γενομένης ἐπιτιμῆσεως
ἐνεκα τῆς λειποταξίας.

10 Περὶ τοῦ γενομένου πολέμου Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθη-
ναίοις ὑπὲρ τῶν Μεγαρέων.

Πόλεμος Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθηναίοις ὑπὲρ Χαλκιδέων.

Μάχη κατὰ τὴν Βοιωτίαν Ἀθηναίοις πρὸς Βοιωτοὺς.

Στρατεία Ἀθηναίων πρὸς τοὺς ἐν τῇ Λέσβῳ φρυγάδας.

15 Ἐκπτώσις Δηλίων ὑπὸ Ἀθηναίων.

Ἄλωσις Τορώνης καὶ κατασκαφή ὑπὸ Ἀθηναίων.

Ὡς Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων ἰδίᾳ συνθεμένων συμ-
μαχίαν ἀπῆλοτριώθησαν αἱ λοιπαὶ πόλεις ἀπ' αὐτῶν.

477 Ὡς Δῆλιοι κατήχθησαν ὑπὸ Ἀθηναίων εἰς τὴν πατριδα.

20 Ὡς Λακεδαιμόνιοι πρὸς Μαρτινεῖς καὶ Ἀργεῖους ἐπολέ-
μησαν.

Βυζαντίων καὶ Καλχηδονίων στρατεία εἰς τὴν Βιδυνίαν.

Περὶ τῶν αἰτιῶν δι' ἃς ἐπὶ Συρακούσας ἐστράτευσαν
Ἀθηναῖοι.

11 ὑπὲρ AL, περὶ cet.

BIBΛΟΣ ΔΩΔΕΚΑΘΗ.

1 Δικαίως ἂν τις ἀπορήσειε τὸν νοῦν ἐπιστήσας
 τῇ κατὰ τὸν ἀνθρώπινον βίον ἀνωμαλία· οὔτε γὰρ
 τῶν νομιζομένων ἀγαθῶν οὐδὲν ὀλόκληρον εὐρί-
 σκεται δεδομένον τοῖς ἀνθρώποις οὔτε τῶν κακῶν
 αὐτοτελὲς ἄνευ τινὸς εὐχρηστίας. τούτου δὲ τὰς 5
 ἀποδείξεις ἐξέσται λαμβάνειν ἐπιστήσαντας τὴν διά-
 νοιαν ταῖς προγεγενημέναις πράξεσι, καὶ μάλιστα
 2 ταῖς μεγίσταις. ἡ γὰρ Ξέρξου τοῦ Περσῶν βασι-
 λέως ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεία διὰ τὸ μέγεθος τῶν
 δυνάμεων τὸν μέγιστον ἐπέστησε φόβον τοῖς Ἑλλη- 10
 σιν, ὡς ἂν ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ μελλόντων πολε-
 μεῖν, καὶ προκαταδεδουλωμένων τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν
 Ἑλληνίδων πόλεων πάντες ὑπέλαβον καὶ τὰς κατὰ
 3 τὴν Ἑλλάδα τῆς ὁμοίας τύχης πειράσεσθαι. τοῦ δὲ
 πολέμου παρὰ τὴν προσδοκίαν τὸ τέλος λαβόντος 15
 παράδοξον, οὐ μόνον τῶν κινδύνων ἀπελύθησαν οἱ
 τὴν Ἑλλάδα κατοικοῦντες, ἀλλὰ καὶ δόξαν μεγάλην
 κατεκτήσαντο, καὶ τῶσάντης εὐπορίας ἐπληρώθη
 πᾶσα πόλις Ἑλληνίς, ὥστε πάντας θαναμάσαι τὴν

8 ἡ PAF, ἡ τε cet. 10 ἐπέστησε φόβον PA, φ. ἐπ.
 cet. 12 κατὰ τὴν Ἀσίαν Pa, ἐν τῇ Ἀσίᾳ f 13 καὶ
 eras. P 16 παράδοξον del. Krebs

εἰς τὸνναντίον μεταβολὴν. ἀπὸ τούτων γὰρ τῶν 4
 χρόνων ἐπὶ ἔτη πενήκοντα πολλὴν ἐπίδοσιν ἔλαβεν
 ἡ Ἑλλὰς πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν. ἐν τούτοις γὰρ τοῖς
 χρόνοις αἱ τε τέχναι διὰ τὴν εὐπορίαν ἠὲξήθησαν,
 5 καὶ τότε μέγιστοι μνημονεύονται τεχνίται γεγονέναι,
 ὧν ἐστὶ Φειδίας ὁ ἀγαλματοποιός· ὁμοίως δὲ καὶ
 τὰ κατὰ τὴν παιδείαν ἐπὶ πολὺν προέβη, καὶ φιλο-
 σοφία προετιμήθη καὶ ῥητορικὴ παρὰ πᾶσι μὲν
 479 Ἑλλησι, μάλιστα δὲ Ἀθηναίοις. φιλόσοφοι μὲν γὰρ 5
 10 οἱ περὶ τὸν Σωκράτη καὶ Πλάτωνα καὶ Ἀριστο-
 τέλην, ῥήτορες δὲ Περικλῆς καὶ Ἰσοκράτης καὶ οἱ
 τούτου μαθηταί· ὁμοίως δὲ καὶ ἄνδρες ἐπὶ στρατη-
 γία διαβεβοημένοι, Μιλτιάδης, Θεμιστοκλῆς, Ἀρι-
 στείδης, Κίμων, Μυρωνίδης καὶ ἕτεροι πλείονες,
 15 περὶ ὧν μακρὸν ἂν εἰη γράφειν. μάλιστα δὲ Ἀθη- 2
 ναῖοι τῇ τε δόξῃ καὶ ἀνδρείᾳ προκόψαντες διωνο-
 μάσθησαν καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν οἰκουμένην· ἐπὶ
 τοσοῦτο γὰρ τὴν ἡγεμονίαν ἠύξησαν, ὥστε ἄνευ
 Λακεδαιμονίων καὶ Πελοποννησίων ἰδίᾳ μεγάλας
 20 δυνάμεις Περσικὰς καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν
 κατηγωνίσαντο, καὶ τὴν περιβόητον Περσῶν ἡγεμο-
 νίαν ἐπὶ τοσοῦτον ἐταπείνωσαν, ὥστε ἀναγκάσαι
 πάσας τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεις ἐλευθερωῶσαι
 κατὰ συνθήκας. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἀκριβέστε- 2
 25 ρον τὰ κατὰ μέρος ἀνεγράψαμεν ἐν δυοῖν βίβλοις,
 ταύτῃ τε καὶ τῇ πρὸ ταύτης· νυνὶ δὲ ἐπὶ τὰς προ-
 κειμένας πράξεις τρεψόμεθα, προδιορίσαντες τοὺς
 οἰκείους τῇ γραφῇ χρόνους. ἐν μὲν οὖν τῇ πρὸ 3

7 τὰ om. v. καὶ] ἡ add. Reiske 10 Σωκράτην v.
 14 καὶ om. v. 25 βυβλίους P 26 τε] μὲν Pa, τε in mg. Pb

ταύτης βίβλω τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς Ξέρξου στρατείας ποιησάμενοι διήλθομεν τὰς κοινὰς πράξεις ἐπὶ τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ Κύπρον Κίμωνος ἡγουμένου· ἐν ταύτῃ δὲ ἀπὸ τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ Κύπρον ποιησάμενοι διέξιμεν ἕως ἐπὶ τὸν ψηφισθέντα πόλεμον ὑπὸ Ἀθηναίων πρὸς Συρακοσίους.

3 Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Εὐθύδημον Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Λεύκιον Κοῖντιον Κικιννᾶτον καὶ Μάρκον Φάβιον Οὐιβουλανόν. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι διαπεπολεμηγότες ὑπὲρ Αἰγυπτίῳ πρὸς Πέρσας, καὶ τὰς ναῦς ἀπάσας ἀπολωλεκότες ἐν τῇ λεγομένῃ Προσωπίτιδι νήσῳ, βραχὺν χρόνον διαλιπόντες ἔγνωσαν πάλιν πολεμεῖν τοῖς Πέρσαις ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλλήνων. καταρτίσαντες δὲ στόλον τριήρων διακοσίων, καὶ στρατηγὸν ἐλόμενοι Κίμωνα τὸν Μιλτιάδου, προσέταξαν πλεῖν ἐπὶ Κύπρον καὶ διαπολεμεῖν τοῖς Πέρσαις.

2 ὁ δὲ Κίμων ἀναλαβὼν τὸν στόλον κεκοσμημένον ἀνδρῶν τε ἀρεταῖς καὶ χορηγίαις δαψιλέσιν ἐπλευσεν εἰς τὴν Κύπρον. κατ' ἐκείνους δὲ τοὺς καιροὺς τῶν Περσικῶν δυνάμεων ἐστρατήγουν Ἀρτάβαζος καὶ Μεγάβυζος. Ἀρτάβαζος μὲν τὴν ἡγεμονίαν ἔχων

2 ἐπὶ] ἕως ἐπὶ Dind. 3 ἐνιαυτὸν τῆς] χρόνον ἐνιαυτὸν καὶ τὰς P (c. XI 1, 1 et 92, 5) 4 ἐπὶ Κύπρον om. P Κίμωνος — ἐπὶ Κύπρον om. A 8 γὰρ] δ' P Εὐθύδημον] Εὐθύδου C.I.A IV 7 9 κοῖντιον PAH 12 καὶ P, om. v. 13 λεγ. Πρ. νήσῳ] γενομένη ἐν προσωπίτιδι μάχη (ἐν s. l., μάχη in litura) P 16 τριήρων διακοσίων PAJL, δ. το. cet. 18 διαπολεμεῖν] βία πολεμεῖν P 20 τε eras. P 23 καὶ Μεγάβυζος. Ἀρτάβαζος add. Steph. μὲν] τοῦ ναυτικοῦ add. Dind.

ἐν τῇ Κύπρῳ διέτριβεν, ἔχων τριήρεις τριακοσίας, Μεγάβυζος δὲ περὶ τὴν Κιλικίαν ἐστρατοπέδενε, πεζῶς ἔχων δυνάμεις, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἦν τριάκοντα μυριάδων. ὁ δὲ Κίμων καταπλεύσας εἰς τὴν Κύπρον καὶ θαλαττοκρατῶν Κίτιον μὲν καὶ Μάριον ἐξεπολιόρησε, καὶ τοῖς κρατηθεῖσι φιλανθρωπῶς προσηνέχθη. μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ Κιλικίας καὶ Φοινίκης προσφερομένων τριήρων τῇ νήσῳ, Κίμων ἐπαναχθεὶς καὶ πόλεμον συγκρούσας πολλὰς μὲν τῶν νεῶν κατέδυσεν, ἑκατὸν δὲ σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν εἴλε, τὰς δὲ λοιπὰς μέχρι τῆς Φοινίκης κατεδίωξεν. οἱ μὲν οὖν Πέρσαι ταῖς ὑπολειφθεῖσαις ναυσὶ κατέφυγον εἰς τὴν γῆν, καθ' ὃν τόπον ἦν Μεγάβυζος ἐστρατοπεδενκῶς μετὰ τῆς πεζῆς δυνάμεως· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι προσπλεύσαντες καὶ τοὺς στρατιώτας ἐκβιβάσαντες συνῆψαν μάχην, καθ' ἣν Ἀναξικράτης μὲν ὁ ἕτερος τῶν στρατηγῶν λαμπρῶς ἀγωνισάμενος ἥρωικῶς κατέστρεψε τὸν βίον, οἱ δὲ ἄλλοι κρατήσαντες τῇ μάχῃ καὶ πολλοὺς ἀνελόντες ἐπανήλθον εἰς τὰς ναῦς. μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθηναῖοι πάλιν ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ πολέμου.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πεδιέως Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Οὐαλέριον Λακτοῦκαν καὶ Σπόριον Οὐεργίνιον Τρίκостον. ἐπὶ δὲ τούτων Κίμων ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς θαλαττοκρατῶν

2 ἐστρατοπέδενε PAHKL(F) 5 Κίτιον] Κήτειον AH Μάριον Wess., μᾶλον P, μάλον cet. 8 τριήρων om. FJM 9 καὶ π. σ. π. μὲν om. PAL 14 πεζῆς Dind., περσικῆς cod. 20 ἀπέπλευσαν PAL, ἐπλευσαν cet. 25 σπούριον P

ἔχειροῦτο τὰς κατὰ τὴν Κύπρον πόλεις. ἐν δὲ τῇ Σαλαμῖνι Περσικῆς φρουρᾶς οὐσης ἀξιολόγον, καὶ βελῶν καὶ ὄπλων παντοδαπῶν, ἔτι δὲ σίτου καὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς γεμούσης τῆς πόλεως, ἔκρινε 2 συμφέρειν ταύτην ἐκπολιορκῆσαι. οὕτω γὰρ ὑπε- λάμβανε μάλιστα τῆς τε Κύπρου πάσης ῥαδίως κυριεύσειν καὶ τοὺς Πέρσας καταπλήξεσθαι, βοηθεῖν μὲν τοῖς Σαλαμινίοις μὴ δυναμένους διὰ τὸ θαλατοκρατεῖν τοὺς Ἀθηναίους, ἐγκαταλιπόντας δὲ τοὺς 5 συμμάχους καταφρονηθήσεσθαι, καθόλου δὲ τὸν ὅλον πόλεμον κριθῆσεσθαι τῆς Κύπρου πάσης βία χειρωθείσης· ὅπερ καὶ συνέβη γενέσθαι. οἱ μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι συστησάμενοι πολιορκίαν πρὸς τῇ Σαλαμῖνι καθ' ἡμέραν προσβολὰς ἐποιοῦντο, οἱ δ' ἐν τῇ 10 πόλει στρατιῶται, ἔχοντες βέλη καὶ παρασκευὴν, ῥαδίως ἀπὸ τῶν τειχῶν ἡμύνοντο τοὺς πολιορκούν- 4 τας. Ἀρταξέρξης δὲ ὁ βασιλεὺς πυθόμενος τὰ περὶ τὴν Κύπρον ἐλαττώματα, καὶ βουλευσάμενος μετὰ τῶν φίλων περὶ τοῦ πολέμου, ἔκρινε συμφέρειν εἰρήνην συνθέσθαι πρὸς τοὺς Ἕλληνας. ἔγραψε 20 τοίνυν τοῖς περὶ Κύπρον ἡγεμόσι καὶ σατράπαις, ἐφ' οἷς ἂν δύνωνται συλλύσεσθαι πρὸς τοὺς Ἕλλη- 5 νας. διόπερ οἱ περὶ τὸν Ἀρτάβαζον καὶ Μεγάβυζον 481 ἐπεμψαν εἰς τὰς Ἀθήνας πρεσβευτὰς τοὺς διαλεξομένους περὶ συλλύσεως. ὑπακουσάντων δὲ τῶν 25 Ἀθηναίων καὶ πεμψάντων πρέσβεις αὐτοκράτορας, ὧν ἡγήετο Καλλίας ὁ Ἴππονίκου, ἐγένοντο συνθήκαι περὶ τῆς εἰρήνης τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοῖς συμμάχοις

7 καταπλήξεσθαι AFH 11 κριθῆσεσθαι P², προκρηθήσεσθαι cet. 22 δύναιτο f

πρὸς τοὺς Πέρσας, ὧν ἔστι τὰ κεφάλαια ταῦτα· αὐτονόμους εἶναι τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις ἀπάσας, τοὺς δὲ τῶν Περσῶν σατράπας μὴ καταβαίνειν ἐπὶ θάλατταν κατωτέρω τριῶν ἡμερῶν 5 ὁδόν, μηδὲ ναῦν μακρὰν πλεῖν ἐντὸς Φασήλιδος καὶ Κνανέων· ταῦτα δὲ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν στρατηγῶν ἐπιτελούντων, μὴ στρατεύειν Ἀθηναίους εἰς τὴν χώραν, ἧς βασιλεὺς [Ἀρταξέρξης] ἄρχει. συν- 6 τελεσθεισῶν δὲ τῶν σπονδῶν Ἀθηναῖοι τὰς δυνάμεις ἀπήγαγον ἐκ τῆς Κύπρου, λαμπρὰν μὲν νίκην νενικηκότες, ἐπιφανεστάτας δὲ συνθήκας πεποιημέ- 10 νοι. συνέβη δὲ καὶ τὸν Κίμωνα περὶ τὴν Κύπρον διατρίβοντα νόσῳ τελευτήσαι.

Ἐπ' ἄρχοντος δὲ Ἀθήνησι Φιλίσκου Ῥωμαῖοι 5 15 κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Ῥωμίλιον Οὐατικανὸν καὶ Γάιον Οὐτετούριον Κιχώριον, Ἡλεῖοι δὲ ἤγαγον Ὀλυμπιάδα τρίτην πρὸς ταῖς ὀδοήμοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Κρίσων Ἰμεραῖος. ἐπὶ δὲ τούτων 2 Μεγαρεῖς μὲν ἀπέστησαν ἀπὸ Ἀθηναίων, καὶ πρὸς 20 Λακεδαιμονίους διαπρεσβευσάμενοι συμμαχίαν ἐποίησαν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι παροξυνθέντες ἐξέπεμψαν στρατιώτας εἰς τὴν τῶν Μεγαρέων χώραν, καὶ τὰς κτήσεις διαρπάσαντες πολλῆς ὠφελείας κύριοι κατέστησαν. τῶν δ' ἐκ τῆς πόλεως βοηθούτων τῇ 25 χώρα συνέστη μάχη, καθ' ἣν οἱ Ἀθηναῖοι νικήσαντες συνεδίωξαν τοὺς Μεγαρεῖς ἐντὸς τῶν τειχῶν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμαρχίδου Ῥωμαῖοι 6

5 Φασιλίδος a 8 Ἀρταξέρξης delevi, Ἀρταξέρξης βασιλεύς v. 11 δὲ] τὰς add. FJK 15 βατικανόν P, βατικανόν v. 18 Κρίσων] κρίσων ὁ P

μὲν ὑπάτους κατέστησαν Σπόριον Ταρπίον καὶ Ἀῦλον Ἀστέριον Φοντίμιον. ἐπὶ δὲ τούτων Λακεδαιμόνιοι μὲν εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐμβαλόντες ἐπόρθησαν πολλὴν χώραν, καὶ τῶν φρουρίων τινὰ πολιορκήσαντες ἐπανῆλθον εἰς τὴν Πελοπόννησον,⁵ Τολμίδης δὲ ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς εἴλε Χαιρώνειαν. τῶν δὲ Βοιωτῶν συστραφέντων καὶ τοῖς περὶ τὸν Τολμίδην ἐνεδρευσάντων, ἐγένετο μάχη καρτερὰ περὶ τὴν Κορώνειαν, καθ' ἣν Τολμίδης μὲν μαχόμενος ἀνῆρέθη, τῶν δὲ ἄλλων Ἀθηναίων¹⁰ οἱ μὲν κατεκόπησαν, οἱ δὲ ζῶντες ἐλήφθησαν. τῆ-¹⁸² λικαύτης δὲ συμφορᾶς γενομένης τοῖς Ἀθηναίοις, ἠναγκάσθησαν ἀφείναι τὰς πόλεις ἀπάσας τὰς κατὰ τὴν Βοιωτίαν αὐτονόμους, ἵνα τοὺς αἰχμαλώτους ἀπολάβωσιν.¹⁵

7 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλιμάχου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Σέξτον Κοῖντιον* * Τριγέμινον. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Ἑλλάδα τεταπεινωμένων τῶν Ἀθηναίων διὰ τὴν ἐν Βοιωτίᾳ περὶ Κορώνειαν ἦσαν, ἀφίσταντο πολλὰ τῶν πόλεων²⁰ ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων. μάλιστα δὲ τῶν κατοικούντων τὴν Εὐβοίαν νεωτερίζοντων, Περικλῆς [δὲ] ἀφρεθεὶς στρατηγὸς ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν Εὐβοίαν μετὰ δυνάμεως ἀξιολόγου, καὶ τὴν μὲν πόλιν τῶν Ἐστιαίων ἐλὼν κατὰ κράτος ἐξέκτισε τοὺς Ἐστιαίους ἐκ τῆς²⁵

1 σπούριον P Ταρπίον Pa, Ταρπίτιον f 2 Ἀστέριον] Aternius fasti φοντίμιον P 6 χερώνειαν PA 9 Κορώνειαν] χαιρώνειαν in mg. P¹ 14 ἵνα Cobet, εἶναι ἐάν cod. 17 Κοῖντιον H τριγέμινον P 20 Κορώνειαν Wess., Χαιρώνειαν cod. 22 δὲ del. Reiske 24 Ἐστιαίων PA, Ἐστιαίων cet.

πατρίδος, τὰς δ' ἄλλας καταπληξάμενος ἠνάγκασε πάλιν πειθαρχεῖν Ἀθηναίους. σπονδὰς δ' ἐποίησαν τριακονταετείς, Καλλίου καὶ Χάρητος συνθεμένων καὶ τὴν εἰρήνην βεβαιωσάντων.

8 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Συρακοσίοις πρὸς Ἀγρα-⁸ γαντίνοους συνέστη πόλεμος διὰ τοιαύτας αἰτίας. Συρακοῖσιοι καταπολεμήσαντες Λουκίτιον δυνάστην τῶν Σικελῶν, καὶ γενόμενον ἰκέτην ἀπολύσαντες τῶν ἐγκλημάτων, ἀπέδειξαν αὐτῷ τὴν τῶν Κορινθίων πόλιν οἰκητήριον. οὗτος δὲ ὀλίγον χρόνον μείνας² ἐν τῇ Κορίνθῳ τὰς ὁμολογίας ἔλυσε, καὶ προσποιησάμενος χρησμὸν ὑπὸ θεῶν αὐτῷ δεδόσθαι κτίσαι τὴν Καλὴν Ἀκτὴν ἐν τῇ Σικελίᾳ, κατέπλευσεν εἰς τὴν νῆσον μετὰ τινῶν οἰκητόρων· συνεπελάβοντο¹⁵ δὲ καὶ τῶν Σικελῶν τινες, ἐν οἷς ἦν καὶ Ἀρχωνίδης ὁ τῶν Ἐρβιταίων δυναστεύων. οὗτος μὲν οὖν περὶ τὸν οἰκισμὸν τῆς Καλῆς Ἀκτῆς ἐγένετο. Ἀγρα-³ γαντίνοι δὲ ἅμα μὲν φθονοῦντες τοῖς Συρακοσίοις, ἅμα δ' ἐγκαλοῦντες αὐτοῖς ὅτι Λουκίτιον ὄντα κοι-²⁰ νὸν πολέμιον διέσωσαν ἄνευ τῆς Ἀγραγαντίνων γνώμης, πόλεμον ἐξήνεγκαν τοῖς Συρακοσίοις. σχι-⁴ ζομένων δὲ τῶν Σικελικῶν πόλεων, καὶ τῶν μὲν τοῖς Ἀγραγαντίνοις, τῶν δὲ τοῖς Συρακοσίοις συστρατευόντων, ἠθροίσθησαν παρ' ἀμφοτέροις δυνάμεις²⁵ ἀξιόλογοι. φιλοτιμίας δὲ μεγάλης γενομένης ταῖς πόλεσιν, ἀντεστρατοπέδευσαν ἀλλήλοις περὶ τὸν Ἰμέραν ποταμόν, καὶ γενομένης παρατάξεως ἐνίκησαν

12 θεῶν PAFJK, τῶν θεῶν cet. αὐτῷ PAFI, ἐαυτῷ cet. 13 τῇ om. v. 14 τινῶν P, πολλῶν v. 15 δὲ καὶ] δὲ P 24 ἀμφοτέρων v.

οἱ Συρακόσιοι, καὶ τῶν Ἀκραγαντίνων ἀνείλον ὑπὲρ⁴⁸³
τοὺς χιλλίους. μετὰ δὲ τὴν μάχην διαπρεσβευσ-
μένων περὶ συνθήσεως τῶν Ἀκραγαντίνων, οἱ Συρα-
κόσιοι συνέθεντο τὴν εἰρήνην.

9 Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν. ⁵
κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν συνέβη κτισθῆναι τὴν τῶν
Θουρίων πόλιν δι' αἰτίας τοιαύτας. ἐν τοῖς ἔμπρο-
σθεν χρόνοις Ἑλλήνων κτισάντων κατὰ τὴν Ἰταλίαν
πόλιν Σύβαριν, συνέβη ταύτην λαβεῖν ταχεῖαν αὐ-
² ξησιν διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας. κειμένης γὰρ ἀνά ¹⁰
μέσον δυεῖν ποταμῶν, τοῦ τε Κράθιος καὶ τοῦ
Συβάριος, ἀφ' οὗ ταύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας, οἱ
κατοικισθέντες νεμόμενοι πολλὴν καὶ καρποφόρον
χώραν μεγάλους ἐκτήσαντο πλοῦτους. πολλοῖς δὲ
μεταδιδόντες τῆς πολιτείας ἐπὶ τοσοῦτο προέβησαν, ¹⁵
ᾧστε δόξαι πολὺν προέχειν τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν
οἰκούντων, πολυανθρωπία τε τοσοῦτο διήνεγκαν,
ᾧστε τὴν πόλιν ἔχειν πολιτῶν τριάκοντα μυριάδας.
γενόμενος δὲ παρ' αὐτοῖς δημαγωγὸς Τῆλος, καὶ
κατηγορῶν τῶν μεγίστων ἀνδρῶν, ἔπεισε τοὺς Συ-
²⁰ βαρίτας φυγαδεῦσαι τοὺς εὐπορωτάτους τῶν πολι-
τῶν πεντακοσίους καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν δημεῦσαι.
³ τῶν δὲ φυγάδων παρελθόντων εἰς Κρότωνα καὶ
καταφυγόντων ἐπὶ τοὺς εἰς τὴν ἀγορὰν βωμούς, ὁ
μὲν Τῆλος ἐξέπειψε πρεσβευτὰς πρὸς τοὺς Κρο-
²⁵ τωνιάτας, οἷς ἦν προστεταγμένον ἢ τοὺς φυγάδας
⁴ ἐκδοῦναι ἢ πόλεμον προσδέχεσθαι. συναχθείσης δὲ
ἐκκλησίας καὶ προτεθείσης βουλῆς, πότερον χρὴ τοὺς

7 τοιαύτης P 9 σούβαριν P 19 Τῆλις A semper

ἐκέτας ἐκδοῦναι τοῖς Συβαρίταις ἢ πόλεμον ὑπο-
μεῖναι πρὸς δυνατωτέρους, ἀπορουμένης τε τῆς συγ-
κλήτου καὶ τοῦ δήμου, τὸ μὲν πρῶτον ἔρρηπε ταῖς
γνώμαις τὸ πλῆθος πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐκετῶν
⁵ διὰ τὸν πόλεμον. μετὰ δὲ ταῦτα Πυθαγόρου τοῦ
φιλοσόφου συμβουλευσάντος σώζειν τοὺς ἐκέτας, με-
τέπεσον ταῖς γνώμαις καὶ τὸν πόλεμον ὑπὲρ τῆς
τῶν ἐκετῶν σωτηρίας ἀνείλοντο. στρατευσάντων δ' ⁵
ἐπ' αὐτοὺς τῶν Συβαριτῶν τριάκοντα μυριάσιν ἀν-
¹⁰ τετάχθησαν οἱ Κροτωνιάται δέκα μυριάσι, Μίλωνος
τοῦ ἀθλητοῦ ἡγρουμένου καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
τοῦ σώματος ῥώμης πρῶτου τρεψαμένον τοὺς καθ'
αὐτὸν τεταγμένους. ὁ γὰρ ἀνὴρ οὗτος, ἐξάκις Ὀλύμ- ⁶
πια νενικηκὼς καὶ τὴν ἀλκὴν ἀκόλουθον ἔχων τῇ
¹⁵ κατὰ τὸ σῶμα φύσει, λέγεται πρὸς τὴν μάχην ἀπαν-
⁴⁸⁴ τῆσαι κατεστεφανωμένος μὲν τοῖς Ὀλυμπικοῖς στε-
φάνοις, διεσκευασμένος δὲ εἰς Ἡρακλέους σκευὴν
λεοντῆ καὶ ῥοπάλω. αἰτιον δὲ γενόμενον τῆς νίκης
θανμασθῆναι παρὰ τοῖς πολιταῖς. τῶν δὲ Κροτω- ¹⁰
²⁰ νιατῶν διὰ τὴν ὀργὴν ζωορεῖν μὲν μηδένα βουλη-
θέντων, πάντας δὲ κατὰ τὴν φυγὴν τοὺς ὑποπεσόν-
τας ἀποκτείνοντων, οἱ πλείους κατεκόπησαν. τὴν δὲ
πόλιν διήροπασαν καὶ παντελῶς ἔρημον ἐποίησαν.
ὕστερον δὲ ἔτεσιν ὀκτώ πρὸς τοῖς πεντήκοντα Θετ- ²
²⁵ ταλοὶ συνήκισαν, καὶ μετ' ὀλίγον ὑπὸ Κροτωνιατῶν
ἐξέπεσον [πέντε ἔτεσιν ὕστερον τοῦ δευτέρου συν-

1 ἐκέτας] οἰκέτας P^a, σικελιώτας a, ἰταλιώτας f ὑπο-
μεῖναι P², ὑπομείνωσι a 16 Ὀλυμπικοῖς PAH, Ὀλυμ-
πιακοῖς cet. 26 πέντε . . . συνουκισμοῦ delevi, cf.
XI 90, 4

3 οίκισμοῦ] κατὰ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς [ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλιμάχου συνφακίσθη]. καὶ μετὰ βραχὺ μετασταθεῖσα εἰς ἕτερον τόπον προσηγορίας ἑτέρας ἔτυχε, κτιστῶν γενομένων Λάμπωνος καὶ Ξενοκρίτου τοῦτον τὸν τρόπον. οἱ γὰρ τὸ δευ- 5 τερον ἐκπεσόντες ἐκ τῆς πατρίδος Συβαρίται πρέσβεις ἐπεμψαν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους, ἀξιοῦντες συνεπιλαβέσθαι τῆς καθόδου καὶ κοινωνήσαι τῆς ἀποικίας. Λακεδαιμόνιοι μὲν οὖν οὐ προσέσχον αὐτοῖς, Ἀθηναῖοι δὲ συμπρά- 10 ξειν ἐπαγγειλάμενοι, δέκα ναῦς πληρώσαντες ἀπέστειλαν τοῖς Συβαρίταις, ὧν ἠγεῖτο Λάμπων τε καὶ Ξενοκρίτος· ἐκήρυξαν δὲ κατὰ τὰς ἐν Πελοποννήσῳ πόλεις κοινοποιούμενοι τὴν ἀποικίαν τῷ βουλομένῳ 5 μετέχειν τῆς ἀποικίας. ὑπακουσάντων δὲ πολλῶν 15 καὶ λαβόντων χρησμὸν παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅτι δεῖ κτίσαι πόλιν αὐτοῦς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ, ὅπου μέλλουσιν οἰκεῖν μέτριον ὕδωρ πίνοντες, ἀμετρὶ δὲ μᾶζαν ἔδοντες, κατέπλευσαν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ καταστήσαντες εἰς τὴν Σύβαριν ἐξήτουν τὸν τόπον, 20 ὃν ὁ θεὸς ἦν προστεταχὼς κατοικεῖν. εὐρόντες δὲ οὐκ ἄπωθεν τῆς Συβάρεως κρήνην ὀνομαζομένην Θουρίαν, ἔχουσαν αὐλὸν χάλκεον, ὃν ἐκάλουν οἱ ἐγχώριοι μέδιμνον, νομίσαντες εἶναι τοῦτον τὸν τόπον τὸν δηλούμενον ὑπὸ τοῦ θεοῦ περιέβαλον 25 τεῖχος, καὶ κτίσαντες πόλιν ὠνόμασαν ἀπὸ τῆς

1 ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλιμάχου συνφακίσθη delevi
5 γὰρ Eich., δὲ cod., del. Wess. 13 κατὰ] καὶ κατὰ
malim 15 ἀποικίας] πολιτείας P (c. 59, 5) 18 μέτριον]
μέτρον Schäfer (adde μὲν) ἀμετρῶν P, ἀμετρή v. 20 τὸν
add. Dind. 26 τεῖχος] τείχει in mg. P¹

κρήνης Θουρίου. τὴν δὲ πόλιν διελόμενοι κατὰ μὲν 7 μῆκος εἰς τέτταρας πλατείας, ὧν καλοῦσι τὴν μὲν μίαν Ἡράκλειαν, τὴν δὲ Ἀφροδισίαν, τὴν δὲ Ὀλυμπιάδα, τὴν δὲ Διονυσιάδα, κατὰ δὲ τὸ πλάτος διεῖ- 5 λον εἰς τρεῖς πλατείας, ὧν ἡ μὲν ὠνομάσθη Ἡρῶα, 485 ἡ δὲ Θουρία, ἡ δὲ Θουρίνα. τούτων δὲ τῶν στενωπῶν πεπληρωμένων ταῖς οἰκίαις ἡ πόλις ἐφαίνετο καλῶς κατεσκευάσθαι. ὀλίγον δὲ χρόνον ὀμονοή- 11 σαντες οἱ Θουριοὶ στάσει μεγάλη περιέπεσον οὐκ ἄλόγως. οἱ γὰρ προῦπάρχοντες Συβαρίται τὰς μὲν 10 ἀξιολογωτάτας ἀρχὰς ἑαυτοῖς προσένεμον, τὰς δ' εὐτελεῖς τοῖς ὕστερον προσγεγραμμένοις πολίταις· καὶ τὰς γυναῖκας ἐπιθύειν τοῖς θεοῖς ᾤοντο δεῖν πρώ- 15 στέρας· πρὸς δὲ τούτοις τὴν μὲν σύνεγγυς τῇ πόλει χώραν κατεκληρούχουν ἑαυτοῖς, τὴν δὲ πόρρω κει- μένην τοῖς ἐπῆλυσι. γενομένης δὲ διαφορᾶς διὰ 2 τὰς εἰρημένας αἰτίας, οἱ προσγραφέντες ὕστερον πολῖται πλείους καὶ κρείττους ὄντες ἀπέκτειναν 20 σχεδὸν ἅπαντας τοὺς προῦπάρχοντας Συβαρίτας, καὶ τὴν πόλιν αὐτοὶ κατέκρησαν. πολλῆς δὲ οὔσης καὶ καλῆς χώρας, οἰκήτορας ἐκ τῆς Ἑλλάδος μεταπεμψά- 3 μνοι συγχροῦς, διενείμαντο τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν ἐπ' ἴσης ἔνεμον. οἱ δὲ διαμένοντες ταχὺ πλοῦτους 3 25 μεγάλους ἐκτήσαντο, καὶ πρὸς τοὺς Κροτωνιάτας φιλίαν συνθέμενοι καλῶς ἐπολιτεύοντο. συστησά-

3 Ἀφροδισιάδα v. 6 τούτων δὲ P^b, ὑπὸ δὲ τούτων
cet. 7 ταῖς οἰκίαις Wess., τὰς οἰκίας cod. 19 ὄν-
τες ἀπέκτειναν σχεδὸν PAHL, σχεδὸν ὄντες ἀπέκτειναν
ἐγγὺς cet.

μενοι δὲ πολίτευμα δημοκρατικὸν διεΐλον τοὺς πολίτας εἰς δέκα φυλάς, καὶ τὰς προσηγορίας ἀπάσαις περιέειπεν ἐκ τῶν ἐθνῶν, τρεῖς μὲν ἀπὸ τῶν ἐκ Πελοποννήσου συναχθέντων ὀνομάσαντες Ἀρκάδα καὶ Ἀχαΐδα καὶ Ἡλείαν, τὰς ἰσας δὲ ἀπὸ τῶν ἔξωθεν ὁμοεθνῶν, Βοιωτίαν, Ἀμφικτυονίδα, Λωρίδα, τὰς δὲ λοιπὰς τέτταρας ἀπὸ τῶν ἄλλων γενῶν, Ἰάδα, Ἀθηναΐδα, Εὐβοΐδα, Νησιῶτιν. εἶλοντο δὲ καὶ νομοθέτην τὸν ἄριστον τῶν ἐν παιδείᾳ θαυμαζομένων πολιτῶν Χαρώνδαν. οὗτος δὲ ἐπισκεψάμενος τὰς ἀπάντων νομοθεσίας ἐξελέξατο τὰ κράτιστα καὶ κατέταξεν εἰς τοὺς νόμους· πολλὰ δὲ καὶ ἴδια ἐπινοήσασθενος ἐξέειπε, περὶ ὧν οὐκ ἀνοικεῖον ἔστιν ἐπιμνησθῆναι πρὸς διόρθωσιν τῶν ἀναγινωσκόντων.

12 Πρῶτον μὲν γὰρ τοῖς μητροῖαν ἐπαγομένοις κατὰ τῶν ἰδίων τέκνων ἔθηκε πρόστιμον τὸ μὴ γίνεσθαι συμβούλους τούτους τῇ πατρίδι, νομίζων τοὺς κακῶς περὶ τῶν ἰδίων τέκνων βουλευσαμένους καὶ συμβούλους κακοῦς ἔσεσθαι τῇ πατρίδι. ἔφη γὰρ τοὺς μὲν πρῶτον γήμαντας καὶ ἐπιτυχόντας δεῖν εὐήμεροῦντας καταπαύειν, τοὺς δὲ ἀποτυχόντας τῷ γάμῳ καὶ ἄλλιν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀμαρτάνοντας ἄφρονας δεῖν ὑπολαμβάνεσθαι. τοὺς δ' ἐπὶ συγκοφαντίᾳ καταγνωσθέντας προσέταξε περιπατεῖν ἐστεφανωμένους μυρική, ὅπως ἐν πᾶσι τοῖς πολίταις φαίνονται τὸ πρωτεῖον τῆς πονηρίας περιπεποιημένοι. διὸ καὶ

2 ἀπάσαις cod., corr. Dind. 9 τὸν . . θαυμαζόμενον v. ἐν] ἐπὶ Hert. 12 παρεπινοήσασθενος v. 15 (ἐπι)επαγομένοις Nauck 18 τέκνων del. Nauck 26 περιπεποιημένοι P

τινας ἐπὶ τούτῳ τῷ ἐγκλήματι καταδικασθέντας τὸ μέγεθος τῆς ὕβρεως οὐκ ἐνεγκόντας ἐκουσίως ἑαυτοὺς ἐκ τοῦ ζῆν μεταστῆσαι. οὐδ' συντελεσθέντος ἐφυγαδεύθη πᾶς ἐκ τῆς πόλεως ὁ συγκοφαντεῖν εἰσθῶς, καὶ τὸ πολίτευμα μακρόριον εἶχε βίον τῆς τοιαύτης κακίας ἀπηλλαγμένον. ἔγραψε δὲ ὁ Χαρώνδης καὶ περὶ τῆς κακομιλίας νόμον ἐξηλλαγμένον καὶ τοῖς ἄλλοις νομοθέταις παρεωραμένον. ὑπολαβὼν γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐνίοτε διὰ τὴν πρὸς τοὺς πονηροὺς φιλίαν καὶ συνήθειαν διαστρέφεσθαι τὰ ἥδη πρὸς κακίαν, καὶ τὴν φανυλότητα καθάπερ λοιμικὴν νόσον ἐπινέμεσθαι τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων καὶ νοσοποιεῖν τὰς ψυχὰς τῶν ἀρίστων· κατάντης γὰρ ἢ πρὸς τὸ χεῖρον ὁδός, ἡδΐαν ἔχουσα τὴν ὁδοιορίαν· διὸ καὶ τῶν μετρίων πολλοὶ τοῖς ἥθεσιν, ὑπόλοις ἡδοναῖς δελεασθέντες, εἰς ἐπιτηδεύσεις χειρίστας περιώκειλαν· ταύτην οὖν τὴν διαφθορὰν ἀναστεῖλαι βουλόμενος ὁ νομοθέτης ἀπηγόρευσε τῇ τῶν πονηρῶν φιλίᾳ τε καὶ συνηθείᾳ χρῆσασθαι, καὶ δίκας ἐποίησε κακομιλίας, καὶ πρόστιμοις μεγάλοις ἀπέτρεψε τοὺς ἀμαρτάνειν μέλλοντας. ἔγραψε δὲ καὶ ἕτερον νόμον ἀπὸ τούτου κρείττονα καὶ τοῖς παλαιότεροις αὐτοῦ νομοθέταις ἡμελημένον· ἐνομοθέτησε γὰρ τῶν πολιτῶν τοὺς [υἱεῖς] ἅπαντας μανθάνειν γράμματα, χορηγούσης τῆς πόλεως τοὺς μισθοὺς τοῖς διδασκάλοις. ὑπέλαβε

16 ὑπόλοις om. F; καὶ add. P 17 ἐξώκειλαν in mg. P¹ 21 ἀπέτρεψε Hert., ἀπέγραψε PAHJKLF², ἐπέγραψε cet. 22 ἔγραψεν δὲ P, ἔγραψεν οὖν cet. ἀπὸ del. Wess., πολὺ vel ἔτι Reiske 25 υἱεῖς om. P

γὰρ τοὺς ἀπόρους τοῖς βίοις, ἰδίᾳ μὴ δυναμένους
 διδόναι μισθοὺς, ἀποστερήσεσθαι τῶν καλλίστων
 13 ἐπιτηδευμάτων. τὴν γὰρ γραμματικὴν παρὰ τὰς
 ἄλλας μαθήσεις προέκρινεν ὁ νομοθέτης, καὶ μάλα
 προσηκόντως· διὰ γὰρ ταύτης τὰ πλεῖστα καὶ χρη- 5
 σιμώτατα τῶν πρὸς τὸν βίον ἐπιτελεῖσθαι, ψήφους,
 ἐπιστολάς, διαθήκας, νόμους, τἄλλα τὰ τὸν βίον
 2 μάλιστα ἐπανορθοῦντα. τίς γὰρ ἂν ἄξιον ἐγκώμιον
 διάθοιτο τῆς τῶν γραμμάτων μαθήσεως; διὰ γὰρ
 τούτων μόνων οἱ μὲν τετελευτηκότες τοῖς ζῶσι δια- 10
 μνημονεύονται, οἱ δὲ μακρὰν τοῖς τόποις διεσπῶτες
 τοῖς πλείστον ἀπέχουσιν ὡς πλησίον παρεστῶσι διὰ
 τῶν γεγραμμένων ὁμιλοῦσι· ταῖς τε κατὰ πόλεμον
 συνθήκαις ἐν ἔθνεσιν ἢ βασιλεῦσι πρὸς διαμονὴν
 τῶν ὁμολογίων ἢ διὰ τῶν γραμμάτων ἀσφάλεια 15
 βεβαιωτάτην ἔχει πίστιν· καθόλου δὲ τὰς χαριστά-
 τας τῶν φρονίμων ἀνδρῶν ἀποφάσεις καὶ θεῶν
 χρησμούς, ἔτι δὲ φιλοσοφίαν καὶ πᾶσαν παιδείαν
 μόνη τηρεῖ καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις ἀεὶ παραδίδωσιν
 3 εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα. διὸ καὶ τοῦ μὲν ζῆν τὴν 20
 φύσιν αἰτίαν ὑποληπτέον, τοῦ δὲ καλῶς ζῆν τὴν
 ἐκ τῶν γραμμάτων συγκειμένην παιδείαν. ὅθεν
 ὡς μεγάλων τινῶν ἀγαθῶν ἀποστερομένους τοὺς
 ἀγραμμάτους διωρθώσατο τῇ νομοθεσίᾳ ταύτῃ καὶ
 δημοσίας ἐπιμελείας τε καὶ δαπάνης ἤξιωσε, καὶ 25
 4 τοσοῦτον ὑπερεβάλετο τοὺς πρότερον νομοθετήσαν-
 τας δημοσίῳ μισθῷ τοὺς νοσοῦντας τῶν ἰδιωτῶν
 ὑπὸ ἰατρῶν θεραπεύεσθαι, ὥσθ' οἱ μὲν τὰ σώματα

3 γὰρ] δὲ Reiske 10 μὲν add. Bek.

θεραπείας ἤξιωσαν, ὁ δὲ τὰς ψυχὰς τὰς ὑπ' ἀπαι-
 δευσίας ἐνοχλουμένας ἐθεράπευσε, κἀκείνων μὲν
 τῶν ἰατρῶν εὐχόμεθα μηδέποτε χρεῖαν ἔχειν, τοῖς
 δὲ τῆς παιδείας διδασκάλοις ἐπιθυμοῦμεν ἅπαντα 5
 τὸν χρόνον συνδιατρίβειν. ἀμφοτέρω δὲ τὰ προειρη- 14
 μένα πολλοὶ τῶν ποιητῶν δι' ἐμμέτρου ποιήματος
 μεμαρτυρήκασιν· τὴν μὲν καχομιλίαν ἐν τοῖσδε,
 ὅστις δ' ὁμιλῶν ἦδεται κακοῖς ἀνήρ,
 οὐπώποτ' ἠρώτησα, γινώσκων ὅτι
 10 τοιοῦτός ἐστιν οἷσπερ ἦδεται ξυνών·
 τὸν δὲ περὶ τῆς μητροῦς τεθέντα ἐν τούτοις,
 τὸν νομοθέτην φασὶν Χαρώνδαν ἐν τινι
 νομοθεσίᾳ τὰ τ' ἄλλα καὶ ταυτὶ λέγειν·
 ὁ παιστὴν αὐτοῦ μητροῦν ἐπεισάγων
 15 μὴτ' εὐδοκιμείτω μὴτε μετεχέτω λόγον
 παρὰ τοῖς πολίταις, ὡς ἐπέισακτον κακὸν
 κατὰ τῶν ἑαυτοῦ πραγμάτων πεπορισμένος.
 εἴτ' ἐπέτυχες γὰρ, φησί, γήμας τὸ πρότερον,
 εὐήμερῶν κατάπανσον, εἴτ' οὐκ ἐπέτυχες,
 20 μανικὸν τὸ πείραν δευτέρας λαβεῖν πάλιν.
 ταῖς γὰρ ἀληθείαις ὁ δὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς πράγμασιν
 ἀμαρτάνων ἄφρων ἂν δικαίως νομισθεῖη. καὶ Φι- 2
 λήμονος τοῦ κωμωδιογράφου γράφοντος τοὺς πολ-
 λάκις ναυτιλλομένους καὶ εἰπόντος

5 ἀμφοτέρω δὲ τὰς προειρημένας v. 7 καχομιλίαν
 (κ supra λ) P, κακομιλίαν v. 8 ὅστις om. PAFKM 9
 οὐπώποτ' P, οὐπώ A, οὐπότ' F 10 τοιοῦτόν ἐστιν (in marg.
 ἕκαστος) P 13 τ' τε cod. ταυτὶ Bentley, ταῦτα cod.
 14 αὐτοῦ PA 15 εὐδοκιμείσθω cod., corr. Herwerden
 20 πείρας v. 23 τοὺς] εἰς τοὺς Meineke (fragm. com.
 Gr. IV p. 61)

νόμῳ τεθαύμακ' οὐκ ἐπεὶ πέπλευκέ τις,
ἀλλ' εἰ πέπλευκε δῖς,

τὸ παραπλήσιον ἔν τις ἀποφαίνοιτο μὴ θαυμάζειν
εἰ τις γεγάμηκεν, ἀλλ' εἰ δῖς γεγάμηκε· κρείττον
γὰρ εἶναι δῖς ἑαυτὸν θαλάττῃ παραβαλεῖν ἢ γυναικί.⁵
3 μέγισται γὰρ καὶ χαλεπώταται στάσεις ἐν ταῖς οἰ-
κίαις γίνονται διὰ μητροῦς τέκνοις πρὸς πατέρας,
καὶ διὰ ταῦτα πολλὰ καὶ παρόνομοι πράξεις ἐν
τοῖς θεάτροις τραγῳδοῦνται.

15 Ὁ δ' οὖν Χαρώνδας καὶ ἕτερόν τινα νόμον¹⁰
ἀποδοχῆς ἀξιούμενον ἔγραψε, τὸν περὶ τῆς τῶν ὀρ-
φανῶν φυλακῆς. οὗτος δ' ἐξ ἐπιπολῆς μὲν θεωρού-
μενος οὐδὲν φαίνεται περιττὸν ἔχειν οὐδὲ ἀποδο-
χῆς ἄξιον, ἀναθεωρούμενος δὲ καὶ μετ' ἀκριβείας
ἐξεταζόμενος μεγάλην ἔχει σπουδὴν τε καὶ δόξαν.¹⁵
2 ἔγραψε γὰρ τῶν μὲν ὀρφανικῶν χρημάτων ἐπιτρο-
πεύειν τοὺς ἀρχιστεῖς τοὺς ἀπὸ πατρὸς, τρέφεσθαι
δὲ τοὺς ὀρφανοὺς παρὰ τοῖς συγγενέσι τοῖς ἀπὸ
μητρὸς. αὐτόθεν μὲν οὖν ὁ νόμος οὗτος οὐδὲν
ὀρᾶται περιέχων σοφὸν ἢ περιττόν, ἐξεταζόμενος δὲ²⁰
κατὰ βάρους εὐρίσκεται δικαίως ὢν ἄξιος ἐπαίνων.
ζητουμένης γὰρ τῆς αἰτίας δι' ἣν ἄλλοις μὲν τὴν
οὐσίαν, ἑτέροις δὲ τὴν τῶν ὀρφανῶν τροφήν ἐπίστευ-
σαν, ἐκφαίνεται τις ἐπίνοια τοῦ νομοθέτου περιττή·
3 οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ μητρὸς συγγενεῖς οὐ προσήκοντες²⁵
τῇ κληρονομίᾳ τῶν ὀρφανῶν οὐκ ἐπιβουλεύουσιν,

1 νόμῳ] νόμῳ Palmier, οἱ μοι Wess., ὅμως Meineke,
νοῶν f. τεθαύμακα cod. οὐκ ἐπεὶ] οὐκέτ' εἰ Dind. πέ-
πλευκέ τις P, πέπλευκεν v. 2 δῖς πέπλευκε cod., correxi
3 θαυμάζειν Dind., θαυμάσειν cod. 11 τῶν om. f 15 τε
om. v. 19 οὗτος om. v. 21 βάρους v. ἐπαίνων v.

οἱ δ' ἀπὸ τοῦ πατρὸς οἰκεῖοι ἐπιβουλεύουσι μὲν οὐ
δύνανται διὰ τὸ μὴ πιστεῦσθαι τοῦ σώματος, τῆς
δ' οὐσίας εἰς ἐκείνους καθηκούσης, ἐὰν οἱ ὀρφανοὶ
τελευτήσωσιν ἢ διὰ νόσον ἢ τινα ἄλλην περίστασιν,
5 ἀκριβέστερον οἰκονομήσουσι τὰ χρήματα, ὡς ἰδίας
τὰς ἐκ τῆς τύχης ἐλπίδας ἔχοντες. ἕτερον δὲ ἔθηκε¹⁶
νόμον κατὰ τῶν λιπόντων τὴν ἐν πολέμῳ τάξιν ἢ
τὸ σύνολον μὴ ἀναλαμβάνοντων τὰ ὄπλα ὑπὲρ τῆς πα-
τριδος. τῶν γὰρ ἄλλων νομοθετῶν κατὰ τῶν τοιού-
10 των τεθεικότων θάνατον τὸ πρόστιμον, οὗτος προσ-
έταξε τοὺς τοιούτους ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐφ' ἡμέρας τρεῖς
καθῆσθαι ἐν ἐσθῆσι γυναικείαις. ὁ δὲ νόμος οὗτος²
ἅμα μὲν φιλανθρωπότερός ἐστι τῶν παρὰ τοῖς
ἄλλοις, ἅμα δὲ λεληθότως τῷ μεγέθει τῆς ἀτιμίας
15 ἀποτρέπει τοὺς ὁμοίους τούτοις τῆς ἀνανδρίας·
κρείττον γὰρ ἐστὶν ἀποθανεῖν ἢ τοιαύτης ὕβρεως
ἐν τῇ πατρίδι πειραθῆναι· ἅμα δὲ καὶ τοὺς ἁμαρ-
τάνοντας οὐκ ἠφάνισεν, ἀλλὰ τῇ πόλει πρὸς τὰς
πολεμικὰς χρείας ἐτήρησε, διορθωσομένους τῇ διὰ
20 τῆς ὕβρεως κολάσει καὶ σπεύδοντας ἑτέροις ἀνδρα-
γαθίμασιν ἐξελεῖψαι τὴν προγεγενημένην αἰσχύνην.

Διὰ δὲ τῆς ἀποτομίας τῶν νόμων διέσωσε τοὺς³
νόμους ὁ νομοθέτης. προσέταξε γὰρ ἐκ παντὸς
τρόπου πείθεσθαι τῷ νόμῳ, κὰν ἢ παντελῶς κακῶς
γεγραμμένος· διορθοῦν δὲ συνεχώρησε τὸν χρεῖαν
25 ἔχοντα διορθώσεως. τὸ μὲν γὰρ ἠτῆσθαι ὑπὸ νο-⁴
μοθέτου καλὸν εἶναι ὑπελάμβανε, τὸ δὲ ὑπὸ ἰδιώτου

2 τὸ σῶμα Reiske, τὰ σώματα Cobet 7 λιπόντων P
19 διορθωσομένους P 20 σπεύδοντας PAFL, σπεύσοντας
cet. 24 ἢ] μὴ P, ἢ in mg. P¹ 27 ὑπέλαβε L, συνέ-
λαβε A, συνυπελάμβανε P, συνυπέλαβε FJK

παντελῶς ἄτοπον, καὶ εἰ ἐπὶ τῷ συμφέροντι γίνεται.
καὶ μάλιστα διὰ τοῦ τοιούτου τρόπου τοὺς ἐν τοῖς 489
δικαστηρίοις τῶν παρανενομηκότων προφάσεις καὶ
διανοίας ἀντὶ τῶν ῥητῶν εἰσάγοντας ἐκώλυσε ταῖς
ιδίαις εὐρησιλογίαις καταλύειν τὴν τῶν νόμων ὑπερ- 5
οχήν· διὸ καὶ τινὰς τῶν τοιαύτας κατηγορίας πε-
ποιημένων πρὸς τοὺς δικαστὰς τοὺς δικάζοντας περὶ
τῆς τῶν παρανενομηκότων τιμωρίας εἰπεῖν ὅτι σώξειν
17 ἀναγκαῖον ἢ τὸν νόμον ἢ τὸν ἄνδρα. τὸν δ' οὖν
Χαρῶνδαν φασὶ παραδοξότατον νενομοθετηκέναι 10
περὶ τῆς διορθώσεως τῶν νόμων. ὄρωντα γὰρ αὐτὸν
ἐν ταῖς πλείσταις πόλεσι διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐπι-
χειρούντων ἐπανορθοῦν τοὺς νόμους λυμαινομένους
μὲν τὰς προὔπαρχούσας νομοθεσίας, εἰς στάσεις δὲ
τὰ πλήθη προαγομένους, ἰδιὸν τι καὶ παντελῶς 15
2 ἐξηλλαγμένον νομοθετῆσαι. προσέταξε γὰρ τὸν βου-
λόμενον διορθῶσαι τινα νόμον, ὅταν ποιῆται τὴν
περὶ τῆς διορθώσεως συμβουλίαν, τὸν ἑαυτοῦ τρά-
χηλον εἰς βρόχον ἐντιθέναι, καὶ μένειν ἄχρι ἂν
ᾧτου τὴν κρίσιν ὁ δῆμος περὶ τοῦ διορθουμένου 20
νόμον ποιήσῃται, κἂν μὲν ἡ ἐκκλησία προσδέξῃται
τὸν ὕστερον γραφόμενον, ἀπολύεσθαι τὸν εἰσηγησά-
μενον, ἐὰν δὲ ἄκυρον ποιήσῃται τὴν διορθῶσιν,
παραχρηῖμα θνήσκειν ὑπὸ τοῦ βρόχου σφιγγόμενον.
3 τοιαύτης δὲ κατὰ τὴν διορθῶσιν τῆς νομοθεσίας 25

2 διὰ add. Steph. τὸν] τὰς aF 5 εὐρησιλογίας
PAH, εὐρεσιλογίας cet. 6 καὶ τινος τῶν — δικαστὰς σχε-
λιάζοντος περὶ — τιμωρίας εἶπεν Madvig 9 δ' οὖν] γοῦν v.
10 φησὶ PA 11 ὄρωντων P 12 διὰ del. Dind. 15
προσαγομένους cod., corr. Dind. 16 ἐνομοθέτησε cod.,
corr. Steph. 20 διορθωμένου PA

οὔσης, καὶ τοῦ φόβου τοὺς νεωτέρους νομοθέτας
κολάζοντος, οὐδεὶς ἐτόλμα περὶ νόμων διορθώσεως
φωνὴν προῖεσθαι· ἐν παντὶ δὲ τῷ μετὰ ταῦτα χρόνῳ
παρὰ τοῖς Θουρίοις τρεῖς οἱ πάντες ἱστοροῦνται
5 διορθωθῆναι διὰ τινὰς ἀναγκαίας περιστάσεις [ἐπὶ
τὴν ὑπὲρ τῆς διορθώσεως συμβουλίαν παραγενέ-
σθαι]. νόμου γὰρ ὄντος, ἐὰν τίς τινος ὀφθαλμὸν 4
ἐκκόψῃ, ἀντεκκόπτεσθαι τὸν ἐκείνου, ἑτερόφθαλμὸς
τις ἐκκοπεῖς τὸν ὀφθαλμὸν καὶ στερηθῆεις ὅλης τῆς
10 δράσεως τῷ τὸν ἕνα ἀντεκκεκόφθαι τὸν δρᾶσαντα
ἐλαττον ὑπέλαβε πρόστιμον ἐκτίσαι· τυφλώσαντα
γὰρ ἕνα τῶν πολιτῶν, εἰ τὸ κατὰ νόμον πρόστιμον
ὁ πράξας ὑπομένοι, μὴ τετευχέναι τῆς ἴσης συμφο-
ρᾶς· δίκαιον οὖν εἶναι τὸν ἑτερόφθαλμον τὴν ὄρασιν
15 ἀφελόμενον ἀμφοτέρους ἐκκόπτεσθαι τοὺς ὀφθαλ-
μούς, εἰ μέλλει τὴν ἴσην ἀναδέχεσθαι τιμωρίαν. διὸ 5
καὶ περιαλγῆ γενόμενον τὸν ἑτερόφθαλμον ἀποτολ-
μῆσαι λόγον ἐν ἐκκλησίᾳ διαδέσθαι περὶ τῆς ἰδίας
συμφορᾶς, ἅμα μὲν τοῖς πολίταις ἀποδυσόμενον τὴν
20 ἰδίαν ἀτυχίαν, ἅμα δὲ συμβουλευόντα τοῖς πλήθεσι
διορθώσεσθαι τὸν νόμον· τέλος δὲ δόντα τὸν τρά-
χηλον εἰς βρόχον καὶ ἐπιτυχόντα τῇ συμβουλίᾳ, ἀκυ-
ρῶσαι μὲν τὸν ὑπάρχοντα νόμον, βεβαιῶσαι δὲ τὸν

2 κολάζοντος] καλύοντος Wurm 4 ἱστοροῦνται Wurm
(XI 89, 8), εἰσηγούνται cod. 5 διορθωθῆναι (cf. p. 376, 2
et 14) del. aut διορθῶται Reiske, εἰσηγηταὶ (= Wurm) λέ-
γονται Madvig ἐπὶ — παραγενέσθαι delevi (p. 374, 18)
6 συμβουλίαν] ἢ παραγενέσθαι P¹, sed litura deletum
10 τῷ (= Reiske) τὸν μὲν ἕνα (= Cobet) ἀντεκκεκόφθαι
(= Madvig)] τὸ μὲν ἀντεκκόψαι cod. δρᾶσαντα PA; δ'
add. cet. 11 ἐκτίσειν Madvig, del. Wess. 16 μέλλοι A
22 καὶ om. v.

διορθωθέντα, καὶ διαφυγεῖν τὸν τοῦ βρόχου θάνα-
 18τον. δεύτερος δὲ διορθώθη νόμος ὁ διδοὺς ἕξου- 490
 σίαν τῇ γυναικὶ ἀπολύειν τὸν ἄνδρα καὶ συνοικεῖν
 ᾧ ἂν βούληται. τῶν γὰρ προβεβηκότων τῇ ἡλικίᾳ
 τις, ἔχων γυναῖκα νεωτέραν καὶ καταλειφθεῖς, συν- 5
 εβούλευε τοῖς Θουρίοις διορθῶσαι τὸν νόμον καὶ
 προσγράψαι τὴν καταλιπούσαν ἄνδρα συνοικεῖν ᾧ
 ἂν βούληται μὴ νεωτέρῳ τοῦ προτέρου· ὁμοίως δὲ
 κἂν ἄνηρ ἐκβάλῃ γυναῖκα, μὴ γαμεῖν ἄλλην νεω-
 2τέραν ταύτης τῆς ἐκβληθείσης. εὐστοχῆσας δ' ἐν 10
 τῇ συμβουλίᾳ καὶ ἀκρώσας τὸν πρότερον νόμον
 διέφυγε [μὲν] τὸν ἐκ τοῦ βρόχου κίνδυνον· τῆς δὲ
 γυναικὸς κωλυθείσης νεωτέρῳ συνοικῆσαι, πάλιν
 3ἔργησε τὸν ἀπολυθέντα. τρίτος δὲ νόμος διορθώθη
 ὁ περὶ τῶν ἐπικλήρων, ὁ καὶ παρὰ Σόλωνι κείμενος. 15
 ἐκέλευε γὰρ τῇ ἐπικλήρῳ ἐπιδικάζεσθαι τὸν ἔγγιστα
 γένους, ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν ἐπίκληρον ἐπιδικάζε-
 σθαι τῷ ἀγγιστεῖ, ᾧ ἦν ἀνάγκη συνοικεῖν ἢ πεν-
 4τακοσίας ἐκτίσαι δραχμὰς εἰς προικὸς λόγον τῇ πε-
 20νιχρᾷ ἐπικλήρῳ. ὄρφανὴ γὰρ τις εὐγενῆς ἐπίκλη-
 ρος, ἀπορομένη παντελῶς τῶν κατὰ τὸν βίον καὶ
 διὰ τὴν πενίαν οὐ δυναμένη συνοικῆσαι, κατέφυγεν
 ἐπὶ τὸν δῆμον, καὶ μετὰ δακρύων ἐκθεμένη τὴν
 ἑαυτῆς ἐρημίαν τε καὶ καταφρόνησιν, πρὸς δὲ τού-
 τοις ὑπογραψαμένη τὴν διόρθωσιν τοῦ νόμου, ὥστε 25

1 διαφυγεῖν P (διὰ τὸ φυγεῖν P¹), διὰ τοῦτο φυγεῖν v.
 τὸν] τὸν ἀπὸ Reiske 10 αὐτῆς A τῆς ἐκβληθείσης
 del. Hert. 12 μὲν om. P 16 τῇ P¹, τῷ P² τὸν
 τῷ* (eraso v) P 17 τῇ* ἐπικλήρῳ* (bis eraso v) P 18
 ᾧ] ὄν Hert. 19 πενιχρᾷ P 21 τῶν add. Dind. 23
 καὶ vel 377, 3 δὲ del. Reiske 25 ὑπογραψαμένης P

ἀντὶ τῆς ἐκτίσεως τῶν πεντακοσίων δραχμῶν γράψαι
 συνοικεῖν κατ' ἀνάγκην τὸν ἄγγιστα γένους τῇ ἐπι-
 δικασθείσῃ ἐπικλήρῳ· τοῦ δὲ δήμου διὰ τὸν ἔλεον
 ψηφισαμένου διορθῶσαι τὸν νόμον, ἢ μὲν ὄρφανὴ
 5 τὸν ἐκ τοῦ βρόχου κίνδυνον ἐξέφυγεν, ὁ δ' ἀγγι-
 στεὺς πλούσιος ὢν ἠναγκάσθη γῆμαι γυναῖκα πενι-
 χρὰν ἐπίκληρον ἄνευ προικῶς.

Λεῖπεται δ' ἡμῖν εἰπεῖν ὑπὲρ τῆς τοῦ Χαρών-19
 δου τελευτῆς, καθ' ἣν ἰδίον τι καὶ παράδοξον αὐτῷ
 10 συνέβη. ἐπὶ γὰρ τὴν χώραν ἑξίων μετὰ ξιφιδίου
 διὰ τοὺς ληστής, καὶ κατὰ τὴν ἐπάνοδον ἐκκλησίας
 συνεστῶσης καὶ ταραχῆς ἐν τοῖς πλήθεσι, προσέστη
 πολυπραγμονῶν τὰ κατὰ τὴν στάσιν. νενομοθετη- 2
 κῶς δ' ἦν μηδένα μεθ' ὄπλου ἐκκλησιάζειν, καὶ ἐπι-
 15 λαθόμενος ὅτι τὸ ξίφος παρέξωσται, παρέδωκεν ἐχ-
 θροῖς τισὶν ἀφορμὴν κατηγορίας. ὢν ἐνὸς εἰπόντος
 491 Καταλέλυκας τὸν ἴδιον νόμον, Μὰ Δι', εἶπεν, ἀλλὰ
 κύριον ποιήσω· καὶ σπασάμενος τὸ ξιφίδιον ἑαυτὸν
 ἀπέσφαξεν. ἔνιοι δὲ τῶν συγγραφέων τὴν πρᾶξιν
 20 ταύτην περιτιθέασιν Διοκλεῖ τῷ Συρακοσίων νομο-
 θέτῃ.

Ἡμεῖς δὲ ἀρκούντως τὰ περὶ Χαρώνδαν τὸν νο- 3
 μοθέτην διεληλυθότες βραχεῖα βουλόμεθα καὶ περὶ
 Ζαλεῦκου τοῦ νομοθέτου διελθεῖν διὰ τε τὴν ὁμοίαν
 25 προαίρεσιν τοῦ βίου καὶ τὸ γεγονέναι τοὺς ἄνδρας
 ἐν πόλεσιν ἀστυγείτοσιν. Ζάλενκος τοίνυν ἦν τὸ 20
 γένος ἐκ τῆς Ἰταλίας Λοκρός, ἄνηρ εὐγενῆς καὶ
 κατὰ παιδείαν τεθναμασμένος, μαθητῆς δὲ Πυθα-

6 πενιχρὰν P 12 προσέστη v. 17 εἶπεν Steph.,
 εἰπεῖν cod.

γόρου τοῦ φιλοσόφου. οὗτος πολλῆς ἀποδοχῆς τυγ-
 χάνων ἐν τῇ πατρίδι νομοθέτης ἤρθε, καὶ καταβα-
 λόμενος ἐξ ἀρχῆς καινὴν νομοθεσίαν ἤρξατο πρώτον
 2 περὶ τῶν ἐπουρανίων θεῶν. εὐθύς γὰρ ἐν τῷ προοι-
 μίῳ τῆς ὅλης νομοθεσίας ἔφη δεῖν τοὺς κατοικοῦν- 5
 τας ἐν τῇ πόλει πάντων πρώτον ὑπολαβεῖν καὶ
 πεπεισθαι θεοὺς εἶναι, καὶ ταῖς διανοαῖς ἐπισκο-
 ποῦντας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν διακόσμησιν καὶ τάξιν
 κρίνειν οὐ τύχης οὐδ' ἀνθρώπων εἶναι ταῦτα κατα-
 σκευάσματα, σέβασθαι τε τοὺς θεοὺς, ὡς πάντων 10
 τῶν ἐν τῷ βίῳ καλῶν καὶ ἀγαθῶν αἰτίους ὄντας
 τοῖς ἀνθρώποις, ἔχειν δὲ καὶ τὴν ψυχὴν καθαρὰν
 πάσης κακίας, ὡς τῶν θεῶν οὐ χαιρόντων ταῖς τῶν
 πονηρῶν θυσίαις τε καὶ δαπάναις, ἀλλὰ ταῖς τῶν
 ἀγαθῶν ἀνδρῶν δικαίαις τε καὶ καλαῖς ἐπιτηδεύσεσι. 15
 3 διὰ δὲ τοῦ προοιμίου προκαλεσάμενος τοὺς πολίτας
 εἰς εὐσέβειαν καὶ δικαιοσύνην, ἐπέξευξε προστάτων
 μηδένα τῶν πολιτῶν ἐχθρὸν ἀκατάλλακτον ἔχειν,
 ἀλλ' οὕτω τὴν ἐχθρὰν ἀναλαμβάνειν ὡς ἦξοντα
 πάλιν εἰς σύλλυσιν καὶ φιλίαν· τὸν δὲ παρὰ ταῦτα 20
 ποιοῦντα διαλαμβάνεσθαι παρὰ τοῖς πολίταις ἀνή-
 μερον καὶ ἄργιον τὴν ψυχὴν. τοὺς δὲ ἄρχοντας
 παρεκελεύετο μὴ εἶναι αὐθάδεις μηδὲ ὑπερηφάνους,
 μηδὲ κρίνειν πρὸς ἐχθρὰν ἢ φιλίαν. ἐν δὲ τοῖς
 21 ἐξέυρε μάλᾳ σοφῶς καὶ περιττῶς. τῶν γὰρ ἄλλων

7 ἐπισκοπεῖν cod., corr. Steph. ex Stob. flor. 44, 20 9
 τύχης] δὲ add. Reiske ταῦτα Dind., ταῦτα τὰ cod. 17
 ἐπέξευξε] ἐπέζησεν P² 20 παρὰ ταῦτα P, παρ' αὐτὰ v.
 25 νομοθετήσας cod., corr. Steph. 26 σοφῶς F¹, σαφῶς cet.

ἀπάντων ἀμαρτανουσῶν γυναικῶν ἀργυρικῶς ζημίας
 τεταχότων οὗτος φιλοτέχνῳ προστίμῳ τὰς ἀκολασίας
 492 αὐτῶν διωρθώσατο. ἔγραψε γὰρ οὕτω· γυναικί
 ἐλευθέρῳ μὴ πλείω ἀκολουθεῖν μιᾶς θεραπαινίδος,
 5 ἐὰν μὴ μεθύῃ, μηδὲ ἐξιέναι νυκτὸς ἐκ τῆς πόλεως
 εἰ μὴ μοιχευομένην, μηδὲ περιτίθεσθαι χρυσία μηδὲ
 ἐσθῆτα παρυσμαμένην, ἐὰν μὴ ἑταῖρα ἦ, μηδὲ τὸν
 ἄνδρα φορεῖν δακτύλιον ὑπόχρυσον μηδὲ ἱμάτιον
 ἰσομιλήσιον, ἐὰν μὴ ἑταιρεύηται ἢ μοιχεύηται. διὸ 2
 10 καὶ ῥαδίως ταῖς τῶν προστίμων αἰσχραῖς ὑπεξαι-
 ρέσειν ἀπέτρεψε τῆς βλαβερᾶς τρυφῆς καὶ ἀκολα-
 σίας τῶν ἐπιτηδευμάτων· οὐδεὶς γὰρ ἐβούλετο τὴν
 αἰσχρὰν ἀκολασίαν ὁμολογήσας καταγέλαστος ἐν τοῖς
 πολίταις εἶναι. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τῶν συμβολαίων 3
 15 καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ τὸν βίον ἀμφισβητομέ-
 νων καλῶς ἐνομοθέτησε, περὶ ὧν ἡμῖν μακρὸν ἂν
 εἶη γράφειν καὶ τῆς ὑποκειμένης ἱστορίας ἀνοίσειον·
 διόπερ ἐπὶ τὰ συνεχῆ τοῖς προειρημένοις ἀναβιβά-
 σομεν τὸν λόγον.
 20 Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Λυσιμαχίδου Ἰω-22
 μαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Τίτον Μενήμιον καὶ
 Πόπλιον Σήστιον Καπετωλῖνον. ἐπὶ δὲ τούτων δια-
 φεύγοντες τὸν ἐν τῇ στάσει κίνδυνον Συβαρῆται περὶ

1 ἀπάντων] περὶ add. P² 2 φιλοτέχνως P 4 πλείων
 FJK 5 πόλεως] πόλης aut οἰκίας Reiske 6 μοιχευομένη
 P²A, μοιχευομένην Cobet 7 παρυσμαμένην PAL ἢ
 ἑταῖρα FJK, ἑταιρεύοιτο (ενοῖτο in lit.) P², ἑταῖραν cet.
 8 ἐπίχρυσον Cobet 10 ὑπεξαιρέσειν PAF 11 ἀπέτρεψε
 cod., corr. Dind. 13 ἀκολασίαν Reiske, κόλασιν cod., πρό-
 φασιν Gomperz 15 ἀμφισβητούτων cod., corr. Steph.
 21 μερνήμιον P, μεσηνήμιον A 22 διαφυγόντες Eich., οἱ
 διαφυγόντες Hert.

τὸν Τροάεντα ποταμὸν κατῴκησαν. καὶ χρόνον μὲν
τινα διέμειναν, ἔπειθ' ὑπὸ Βρεττίων ἐβληθέντες
2 ἀνηρέθησαν. κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Ἀθηναῖοι τὴν
Εὐβοίαν ἀνακτησάμενοι καὶ τοὺς Ἑστιάεις ἐκ τῆς
πόλεως ἐκβαλόντες ἰδίαν ἀποικίαν εἰς αὐτὴν ἐξέ- 5
πεμψαν Περικλέους στρατηγούντος, χιλίους δὲ οἰκή-
τορας ἐπέμψαντες τὴν τε πόλιν καὶ τὴν χώραν
κατεκλήρουσαν.

23 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πραξιτέλους ὀλυμ-
πιᾶς μὲν ἦχθη τετάρτη πρὸς ταῖς ὀδοήκοντα, καθ' 10
ἣν ἐνίκα στάδιον Κρίσων Ἰμεραῖος, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ
δέκα ἄνδρες κατεστήθησαν νομογράφοι, Πόπλιος
Κλώδιος Ῥηγιλλανός, Τίτος Μινύκιος, Σπόριος
Οὐετούριος, Γάιος Ἰούλιος, [Γάιος] Σουλπίκιος, Πό-
πλιος Σήστιος, Ῥωμύλος, Σπόριος Ποστούμιος Καλ- 15
2 βίνιος. οὗτοι τοὺς νόμους συνετέλεσαν. ἐπὶ δὲ
τούτων Θούριοι μὲν διαπολεμοῦντες πρὸς Ταραν-
τίνους τὰς ἀλλήλων χώρας ἐπόρθουν καὶ κατὰ γῆν
καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ πολλὰς μὲν μικρὰς μάχας 493
καὶ ἀκροβολισμοὺς ἐποίησαντο, ἀξιόλογον δὲ πρᾶξιν 20
οὐδεμίαν συνετέλεσαν.

24 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσανίου Ῥωμαῖοι
πάλιν δέκα ἄνδρας νομοθέτας εἵλοντο, Ἄππιον
Κλώδιον, Μάρκον Κορνήλιον, Λεύκιον Μινύκιον,
Γάιον Σέργιον, Κόιντον Πόπλιον, Μάνιον Ῥαβο- 25

13 Ῥηγιλλανός A(F)K Μινούκιος v.; Genucius fasti
Σπόριος om. A 14 Γάιος om. PA; Publius Liv. 3, 33
16 νόμους] οὐ add. Madvig 17 Ταραντίνους P, Λεοντί-
νους A, Ἀκραγαντίνους HL, Οὐεντίνους FJKM 19 καὶ
ante πολλάς del. Wurm 24 Μινούκιον v. 25 Πόπλιον]
Poetilius Liv. 3, 35 et Dion. Hal. 11, 23 Μάνιον] μαίνιον P

λήμιον, Σπόριον Οὐετούριον. οὗτοι δὲ τοὺς νόμους 2
οὐκ ἠδυνήθησαν συντελέσαι. εἰς δ' ἐξ αὐτῶν ἐρα-
σθεῖς εὐγενοῦς παρθένου πενιχρᾶς, τὸ μὲν πρῶτον
χρήμασι διαφθεῖραι τὴν κόρην ἐπεβάλετο, ὥς δ' οὐ
5 προσεῖχεν αὐτῷ, ἐπαπέστειλε συκοφάντην ἐπ' αὐτήν,
προστάξας ἄγειν εἰς δουλείαν. τοῦ δὲ συκοφάντου 3
φῆσαντος ἰδίαν αὐτοῦ εἶναι δούλην καὶ πρὸς τὸν
ἄρχοντα καταστήσαντος [δουλαγωγεῖν], προσαγα-
γὼν κατηγόρησεν ὡς δούλης. τοῦ δὲ διακούσαντος
10 τῆς κατηγορίας καὶ τὴν κόρην ἐγγχειρίσαντος, ἐπι-
λαβόμενος ὁ συκοφάντης ἀπήγευ ὡς ἰδίαν δούλην.
ὁ δὲ πατὴρ τῆς παρθένου παρῶν καὶ δεινοπαθῶν, 4
ὡς οὐδεὶς αὐτῷ προσεῖχε, παραπορευόμενος κατὰ
τύχην παρὰ κρεοπώλιον, ἀρπάσας τὴν παρακειμένην
15 ἐπὶ τῆς σανίδος κοπίδα, ταύτην πατάξας τὴν θυγα-
τέρα ἀπέκτεινεν, ἵνα μὴ τῆς ὕβρεως λάβῃ πείραν,
αὐτὸς δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐκπηδήσας ἀπῆλθε πρὸς τὸ
στρατόπεδον τὸ ἐν τῷ Ἀλγίδῳ καλουμένῳ τότε
ὑπάρχον. καταφυγῶν δὲ ἐπὶ τὸ πλῆθος καὶ μετὰ 5
20 δακρύων τὴν κατ' αὐτὸν συμφορὰν ἀπαγγείλας,
ἅπαντας ἤγαγεν εἰς ἔλεον καὶ πολλὴν συμπάθειαν.
πάντων δ' ἐπιβουθεῖν τοῖς ἠτυχηκόσιν ὀρησάντων,
μετὰ τῶν ὄπλων νυκτὸς εἰς τὴν Ῥώμην εἰσέπεσον.
οὗτοι μὲν οὖν κατελάβοντο λόφον τὸν ὀνομαζόμενον

2 οὐκ om. A 3 πενιχρᾶς P¹ 4 δ' οὐ] οὐδεὶς PAL
(cf. v. 13) 5 αὐτῷ προσεῖχεν PAL, προσεῖχεν ἐκείνη τούτω
cet. συκοφάντας v. 6 ἄγειν εἰς δουλείαν] i. e. δουλα-
γωγεῖν (v. 8) 8 κατακτείναντος Hert. δουλαγομένην
Wurm, delevi (v. 6) 10 τῆς κατηγορίας PA, τὴν κατηγο-
ρίαν cet. 11 ἀπήγαγεν v. 14 παρὰ om. Peiresc. κρεο-
πώλιον v. 18 Ἀλγίδῳ] λαγαδίῳ cod., λαγωδίῳ Peir., corr.
interpres 20 καθ' αὐτὸν Eich. 21 εἰς ἔλεον ἤγαγε v.

25 Ἀουεντίνον. ἅμα δ' ἡμέρᾳ γνωσθείσης τῆς τῶν στρατιωτῶν μισοπονηρίας οἱ μὲν δέκα νομογράφοι βοηθοῦντες τῷ συνάρχοντι συνῆγον πολλοὺς τῶν νέων, ὡς διὰ τῶν ὄπλων κριθησόμενοι· μεγάλης δ' ἐμπεισούσης φιλοτιμίας οἱ χαριέστατοι τῶν πολιτῶν, 5 προορώμενοι τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου, διεπρεσβέν-⁴⁹⁴σαντο πρὸς ἀμφοτέρους περὶ συλλύσεως, καὶ μετὰ πολλῆς σπουδῆς ἐδέοντο λῆξαι τῆς στάσεως καὶ μὴ 2 περιβαλεῖν τὴν πατρίδα μεγάλαις συμφοραῖς. τέλος δὲ πεισθέντων ἀπάντων ὁμολογίας ἔθεντο πρὸς 10 ἀλλήλους, ὥστε δέκα αἰρεῖσθαι δημάρχους μεγίστας ἔχοντας ἐξουσίας τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἀρχόντων, καὶ τούτους ὑπάρχειν οἰονεὶ φύλακας τῆς τῶν πολιτῶν ἐλευθερίας· τῶν δὲ κατ' ἐνιαυτὸν γινομένων ὑπάτων τὸν μὲν ἓνα ἐκ τῶν πατρικίων αἰρεῖσθαι, 15 καὶ τὸν ἓνα πάντως ἀπὸ τοῦ πλήθους καθίστασθαι, ἐξουσίας οὐσης τῷ δήμῳ καὶ ἀμφοτέρους τοὺς ὑπά- 3 τούς ἐκ τοῦ πλήθους αἰρεῖσθαι. τοῦτο δ' ἔπραξαν ταπεινώσαι σπεύδοντες τὴν τῶν πατρικίων ὑπεροχήν· οἱ γὰρ ἄνδρες οὗτοι διὰ τε τὴν εὐγένειαν καὶ 20 τὸ μέγεθος τῆς ἐκ τῶν προγόνων αὐτοῖς παρακολουθούσης δόξης ὡσεὶ τινες κύριοι τῆς πόλεως ὑπῆρχον. ἐν δὲ ταῖς ὁμολογίαις προσέκειτο τοῖς ἄρχασι δημάρχους τὸν ἐνιαυτὸν, ἀντικαθιστάναι πάλιν δημάρχους τοὺς ἴσους ἢ τοῦτο μὴ πράξαντας ζῶν- 25 τας κατακαυθῆναι· ἐὰν δὲ οἱ δήμαρχοι μὴ συμφωνῶσι πρὸς ἀλλήλους, κύριοι εἶναι τὸν ἀνὰ μέσον

4 δ' ἐμπεισούσης Rhod., δὲ πεισούσης cod. 12 τὴν om. v. 17 ἀμφοτέρους τοὺς om. P 21 τῶν om. v. 27 κύριοι εἶναι τὸ Madvig

κείμενον μὴ κωλύεσθαι. τὴν μὲν οὖν ἐν Ῥώμῃ στάσιν τοιαύτης συλλύσεως τυχεῖν συνέβη.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Διφίλου Ῥωμαῖοι 26 κατέστησαν ὑπάτους Κάρκον Ὀράτιον καὶ Λεύκιον 5 Οὐαλέριον Τούρπιον. ἐπὶ δὲ τούτων, ἐν τῇ Ῥώμῃ τῆς νομοθεσίας διὰ τὴν στάσιν ἀσυντελέστου γενομένης, οἱ ὑπάτοι συνετέλεσαν αὐτήν· τῶν γὰρ καλουμένων δώδεκα πινάκων οἱ μὲν δέκα συνετέλεσθησαν, τοὺς δ' ὑπολειπομένους δύο ἀνέγραψαν οἱ 10 ὑπάτοι. καὶ τελεσθείσης τῆς ὑποκειμένης νομοθεσίας, ταύτην εἰς δώδεκα χαλκοῦς πίνακας χαράξαντες οἱ ὑπάτοι προσήλωσαν τοῖς πρὸ τοῦ βουλευτηρίου τότε κειμένοις ἐμβόλοις. ἢ δὲ γραφεῖσα νομοθεσία, βραχέως καὶ ἀπερίττως συγκειμένη, διέμεινε θαν- 15 μαζομένη μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν. — Τούτων δὲ 2 πραττομένων τὰ πλεῖστα τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ἔθνων ἐν ἡσυχίᾳ ὑπῆρχε, πάντων σχεδὸν εἰρήνην ἀγόντων. οἱ μὲν γὰρ Πέρσαι διττὰς συνθήκας εἶχον πρὸς τοὺς Ἕλληνας, τὰς μὲν πρὸς Ἀθηναίους καὶ 20 τοὺς συμμάχους αὐτῶν, ἐν αἷς ἦσαν αἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδες πόλεις αὐτόνομοι, πρὸς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ὕστερον ἐγράφησαν, ἐν αἷς τούναντιον ἦν γεγραμμένον ὑπηκόους εἶναι τοῖς Πέρσαις 495 τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις. ὁμοίως δὲ 25 καὶ τοῖς Ἕλλησι πρὸς ἀλλήλους ὑπῆρχεν εἰρήνη, συντεθειμένων τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Λακεδαιμονίων σπονδᾶς τριακονταετείς. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ 3 κατὰ τὴν Σικελίαν εἰρηνικὴν εἶχε κατάστασιν, Καρ-

1 κωλύεσθαι conicio. 4 κάρκων Ὀράτιον P, M. Horatius Liv. 3, 55 18 ἀγόντων] ἐχόντων P 21 πόλεις Ἑλληνίδες P

χρηδονίων μὲν πεπονημένων συνθήμας πρὸς Γέλωνα, αὐτῶν δὲ τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν πόλεων Ἑλληνίδων τὴν ἡγεμονίαν Συρακοσίοις συγκεχωρηκῶν, καὶ τῶν Ἀγοραγαντίων μετὰ τὴν ἤτταν τὴν γενομένην περὶ τὸν Ἰμέραν ποταμὸν συλλελυμένων πρὸς 5 τοὺς Συρακοσίους. ἡσύχαζε δὲ καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἔθνη καὶ Κελτικὴν, ἔτι δ' Ἰβηρίαν καὶ τὴν ἄλλην σχεδὸν ἅπασαν οἰκουμένην. διόπερ πολεμικὴ μὲν καὶ ἀξία μνήμης πράξις οὐδεμία συνετελέσθη κατὰ τούτους τοὺς χρόνους, εἰρήνη δὲ μία συνετε- 10 λέσθη, καὶ πανηγύρεις καὶ ἀγῶνες καὶ θεῶν θυσίαι καὶ τᾶλλα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν ἀνήκοντα παρὰ πᾶσιν ἐπεπόλαζεν.

27 Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησι Τιμοκλέους Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λαρίνον Ἐρμίνιον καὶ 15 Τίτον Στεφρίτιον Στρούκτορα. ἐπὶ δὲ τούτων Σάμιοι μὲν πρὸς Μιλησίους περὶ Πριήνης ἀμφισβητήσαντες εἰς πόλεμον κατέστησαν, ὄρωντες δὲ τοὺς Ἀθηναίους ταῖς εὐνοίαις διαφέροντας πρὸς Μιλησίους, ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῶν. οἱ δὲ Περικλέα προ- 20 χειρισάμενοι στρατηγὸν ἐξέπεμψαν ἐπὶ τοὺς Σαμίους ἔχοντα τριήρεις τετραράκοντα. οὗτος δὲ πλεύσας ἐπὶ τε τὴν Σάμον* παρεισελθὼν δὲ καὶ τῆς πόλεως ἐγκρατὴς γενόμενος κατέστησε δημοκρατίαν ἐν αὐτῇ. πραξάμενος δὲ παρὰ τῶν Σαμίων ὀγδοήκοντα τά- 25

3 συγκεχωρηκῶν cod., corr. Wess. 10 κατὰ — συνετελέσθη om. L μία συνετελέσθη del. Dind. 11 πανηγύρεις P 15 ἔρμίνιον P, ἐρμίνιον F 16 στρούκτορα P, στρούκτορα A, στρούκτορα cet. 17 Πριήνης Canterus (ex Thuk. 1, 115), εἰρήνης cod. 23 τε del. Dind. δὲ om. v. 25 εἰσπραξάμενος (εἰς s. l. man. 2) P τάλαντα] καὶ πεντήκοντα ἄνδρας add. Wess. ex Thuk. 1, 115

λαντα, καὶ τοὺς ἴσους δηήρους παῖδας λαβῶν, τούτους μὲν παρέδωκε τοῖς Ἀθηναίοις, αὐτὸς δ' ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ἅπαντα συντετελεκῶς ἐπανήλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. ἐν δὲ τῇ Σάμῳ στάσεως γενομένης, 3 καὶ τῶν μὲν αἰρουμένων τὴν δημοκρατίαν, τῶν δὲ βουλομένων τὴν ἀριστοκρατίαν εἶναι, ταραχὴ πολλὴ τὴν πόλιν ἐπέιχε. τῶν δ' ἐναντιουμένων τῇ δημοκρατίᾳ διαβάντων εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ πορευθέντων εἰς Σάρδεϊς πρὸς Πισσοῦθνην τὸν τῶν Περσῶν σα- 10 τράπην περὶ βοηθείας, ὁ μὲν Πισσοῦθνης ἔδωκεν αὐτοῖς στρατιώτας ἑπτακοσίους, ἐλπίζων τῆς Σάμου διὰ τούτου κυριεύσειν, οἱ δὲ Σάμιοι μετὰ τῶν δοθέντων αὐτοῖς στρατιωτῶν νυκτὸς πλεύσαντες εἰς τὴν Σάμον ἔλαθόν τε [τὴν πόλιν] παρεισελθόντες, 15 τῶν πολιτῶν συνεργούντων, ῥαδίως τ' ἐκράτησαν τῆς Σάμου, καὶ τοὺς ἀντιπράττοντας αὐτοῖς ἐξέβαλον ἐκ τῆς πόλεως· τοὺς δ' δηήρους ἐκκλέψαντες ἐκ τῆς Δήμου καὶ τὰ κατὰ τὴν Σάμον ἀσφαλισά- 496 μνοι, φανερώς ἑαυτοὺς ἀπέδειξαν πολεμίους τοῖς 20 Ἀθηναίοις. οἱ δὲ πάλιν Περικλέα προχειρισάμενοι 4 στρατηγὸν ἐξέπεμψαν ἐπὶ τοὺς Σαμίους μετὰ νεῶν ἐξήκοντα. μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ μὲν Περικλῆς ναυμαχίας πρὸς ἑβδομήκοντα τριήρεις ἐνίκησε τοὺς Σαμίους, μεταπεμψάμενος δὲ παρὰ Χίων καὶ Μυτιλη- 25 ναίων ναῦς εἴκοσι πέντε μετὰ τούτων ἐπολιόρησε

9 πισσοῦθνη PA 12 τούτων L 14 τὴν πόλιν om. PA 15 τῶν π. συνεργούντων PA, συνεργ. τ. π. cet. τε κρατήσαντες (tes s. l. man. 2) P αὐτῆς ἐκράτησαν (om. τῆς Σάμου) FK 16 καὶ del. P² 21 στρατηγὸν προχειρισάμενοι P 22 ταῦθ' ὁ μὲν] τούτων Wurm 24 Μιτυλή cod. 25 εἴκοσι πέντε P, κῆ A, πέντε καὶ εἴκοσι Wess.

5 τὴν Σάμον. μετὰ δὲ τινὰς ἡμέρας Περικλῆς μὲν
καταλιπὼν μέρος τῆς δυνάμεως ἐπὶ τῆς πολιορκίας
ἀνέβηξεν, ἀπαντήσων ταῖς Φοινίσσαις ναυσίν, ἃς
28 οἱ Πέρσαι τοῖς Σαμίοις ἦσαν ἀπεσταλκότες. οἱ δὲ
Σάμιοι διὰ τὴν ἀνάβηξιν τοῦ Περικλέους νομίζον- 5
τες ἔχειν καιρὸν ἐπιτήδειον εἰς ἐπίθεσιν ταῖς ἀπο-
λελειμμέναις ναυσίν, ἐπέπλευσαν ἐπ' αὐτάς, καὶ νι-
2 κήσαντες τῇ ναυμαχίᾳ φρονήματος ἐπληροῦντο. ὁ δὲ
Περικλῆς ἀκούσας τὴν τῶν ἰδίων ἦτταν, εὐθὺς ὑπέ-
στρεψε καὶ στόλον ἀξιόλογον ἤθροισε, βουλόμενος 10
εἰς τέλος συντρίψαι τὸν τῶν ἐναντίων στόλον. ταχὺ
δ' ἀποστειλάντων Ἀθηναίων μὲν ἐξήκοντα τριήρεις,
Χίων δὲ καὶ Μυτιληναίων τριάκοντα, μεγάλην ἔχων
δύναμιν συνεστήσατο τὴν πολιορκίαν καὶ κατὰ γῆν
καὶ κατὰ θάλατταν, συνεχεῖς ποιούμενος προσβολάς. 15
3 κατεσκευάσασκε δὲ καὶ μηχανὰς πρῶτος τῶν πρὸ αὐτοῦ
τούς τε ὀνομαζομένους κριοὺς καὶ χελώνας, Ἀρτέ-
μωνος τοῦ Κλαζομενίου κατασκευάσαντος. ἐνεργῶς
δὲ πολιορκήσας τὴν πόλιν καὶ ταῖς μηχαναῖς κατα-
βαλὼν τὰ τεῖχη κύριος ἐγένετο τῆς Σάμου. κολά- 20
σας δὲ τοὺς αἰτίους ἐπράξατο τοὺς Σαμίους τὰς εἰς
τὴν πολιορκίαν γεγενημένας δαπάνας, τιμησάμενος
4 αὐτὰς ταλάντων διακοσίων. παρείλετο δὲ καὶ τὰς
ναῦς αὐτῶν καὶ τὰ τεῖχη κατέσκαψε, καὶ τὴν δημο-
κρατίαν καταστήσας ἐπανήλθεν εἰς τὴν πατρίδα. 25
Ἀθηναίοις δὲ καὶ Λακεδαιμονίοις μέχρι τούτων
τῶν χρόνων αἱ τριακονταετείς σπονδαὶ διέμειναν

6 ἐπιτήδειον om. FJ 7 ἐπ' Hert., εἰς cod. 8 τῆς
ναυμαχίας v. 13 Μιτvl. cod.

ἀσάλευτοι. καὶ ταῦτα μὲν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον
τὸν ἐνιαυτόν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Μυρριχίδου Ῥωμαῖοι 29
μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Ἰούλιον καὶ Μάρ-
5 κον Γεράνιον, Ἡλείοι δ' ἤγαγον ὀλυμπιάδα πέμπτην
πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα Κρίσων Ἰμε-
ραῖος τὸ δεύτερον. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Σικελίαν
Δουκῆτιος μὲν ὁ γεροντὸς τῶν Σικελικῶν πόλεων
ἡγεμὼν τὴν τῶν Καλακτίνων πατρίδα κατέστησε,
10 καὶ πολλοὺς εἰς αὐτὴν οἰκίζων οἰκῆτορας ἀντεποιή-
σατο μὲν τῆς τῶν Σικελῶν ἡγεμονίας, μεσολαβηθεὶς
δὲ νόσῳ τὸν βίον κατέστρεψε. Συρακόσιοι δὲ πάσας 2
τὰς τῶν Σικελῶν πόλεις ὑπηκόους ποιησάμενοι πλὴν
τῆς ὀνομαζομένης Τρινακίης, ἔγνωσαν ἐπὶ ταύτην
15 στρατεύειν· σφόδρα γὰρ ὑπώπτενον τοὺς Τρινακίους
497 ἀντιλήψεσθαι τῆς τῶν ὁμοεθνῶν Σικελῶν ἡγεμονίας.
ἡ δὲ πόλις αὕτη πολλοὺς καὶ μεγάλους ἄνδρας
εἶχεν, αἰεὶ τὸ πρωτεῖον ἐσχηκῖα τῶν Σικελικῶν
πόλεων· ἦν γὰρ ἡγεμόνων ἡ πόλις αὕτη πλήρης
20 μέγα φρονούντων ἐπ' ἀνδρεία. διὸ καὶ πάσας τὰς 3
δυνάμεις ἀθροίσαντες ἐκ τῶν Συρακουσῶν καὶ τῶν
συμμάχων πόλεων ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτήν. οἱ δὲ
Τρινακῖοι συμμάχων μὲν ἦσαν ἔρημοι διὰ τὸ τὰς
ἄλλας πόλεις ὑπακούειν Συρακοσίοις, μέγαν δ'
25 ἀγῶνα συνεστήσαντο. ἐκθύμως γὰρ ἐγκαρτεροῦντες

3 μυρριχίδου P 5 γεγάντιον AHJM, γεγάντην P, γι-
γάντιον cet. 6 καθ' ἣν P. ἐν ἣ v. 7 δεύτερον] τρίτον
Wess. 9 Καλακτίνων cod., corr. Casaub. 14 Τρινακίης
suspectum cf. p. 353, 19 18 Σικελῶν PAL 23 * διὰ
τὸ] διὰ δὲ cod. 24 * ὑπακούειν sive εἶναι ὑπηκόους] αἱ
ὑπήκουον cod. δ' add. Reiske et Madvig

τοῖς δεινοῖς καὶ πολλοῖς ἀνελόντες, ἥρωικῶς μαχόμενοι πάντες κατέστρεψαν τὸν βίον. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν πρεσβυτέρων οἱ πλείους ἑαυτοὺς ἐκ τοῦ ζῆν μετέστησαν, οὐχ ὑπομείναντες τὰς ἐκ τῆς ἀλώσεως ὕβρεις. οἱ δὲ Συρακόσιοι τοὺς πρότερον ἀηττήτους 5 γεγονότας νικήσαντες ἐπιφανῶς, τὴν μὲν πόλιν ἐξανδραποδισάμενοι κατέσκαψαν, τῶν δὲ λαφύρων τὰ κράτιστα ἀπέστειλαν εἰς Δελφοὺς χαριστήρια τῷ θεῷ.

30 Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησι Γλανκίδου Ῥωμαῖοι 10 κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Κοῖντιον καὶ Ἀγρίππαν Φούριον. ἐπὶ δὲ τούτων Συρακόσιοι διὰ τὰς προειρημένους εὐημερίας ἑκατὸν μὲν τριήρεις ἐναυπηγήσαντο, τὸν δὲ τῶν ἰππέων ἀριθμὸν ἐποίησαν διπλάσιον· ἐπεμελήθησαν δὲ καὶ τῆς πεζῆς δυνάμεως, 15 καὶ χρημάτων παρασκευὰς ἐποιούντο, φόρους ἀδρότερον τοῖς ὑποτεταγμένοις Σικελίοις ἐπιτιθέντες. ταῦτα δ' ἔπραττον διανοοῦμενοι πᾶσαν Σικελίαν ἐκ 2 τοῦ κατ' ὀλίγον κατακτῆσασθαι. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ τὴν Ἑλλάδα συνέβη τὸν Κορινθιακὸν κληθέντα πόλεμον ἀρχὴν λαβεῖν διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. Ἐπιδάμνιοι κατοικοῦντες περὶ τὸν Ἀδρίαν, ἕποικοι δ' ὑπάρχοντες Κερκυραίων καὶ Κορινθίων, ἐστασίασαν πρὸς ἀλλήλους. τῆς δ' ἐπικρατούσης μερίδος φηγαδενοῦσης πολλοὺς τῶν ἀντιπραττόντων, οἱ φηγάδες ἀθροισθέντες καὶ παραλαβόντες τοὺς Ἰλλυριοὺς ἐπλευσαν κοινῇ μετ' αὐτῶν

11 Κοῖντον v. Ἀγρίππαν AF 12 φρούριον PAFM
18 μὲν om. P 22 περὶ Hert., ἐπὶ cod. 27 ἐπλευσαν
τοὺς Ἰλλυριοὺς v.

ἐπὶ τὴν Ἐπίδαμνον. στρατευσάντων δὲ τῶν βαρ- 3
βάρων πολλῇ δυνάμει, καὶ τὴν μὲν χώραν κατα-
σχόντων, τὴν δὲ πόλιν πολιορκούντων, οἱ μὲν Ἐπι-
δάμνιοι, καθ' ἑαυτοὺς οὐκ ὄντες ἀξιόμαχοι, πρέσβεις
5 ἐπέμψαν εἰς Κέρκυραν, ἀξιούντες τοὺς Κερκυραίους
συγγενεῖς ὄντας βοηθῆσαι. οὐ προσεχόντων δ' αὐτῶν,
ἐπρεσβεύσαντο πρὸς Κορινθίους περὶ συμμαχίας, καὶ
μόνην ἐκείνην ἐποίησαντο μητρόπολιν· ἅμα δὲ καὶ
συνοίκους ἤτοῦντο. οἱ δὲ Κορίνθιοι τοὺς μὲν Ἐπι- 4
10 δάμνιους ἐλεοῦντες, τοὺς δὲ Κερκυραίους μισοῦντες
διὰ τὸ μόνους τῶν ἀποίκων μὴ πέμπειν τὰ κατει-
θισμένα ἱερεῖα τῇ μητροπόλει, ἔκριναν βοηθεῖν τοῖς
498 Ἐπιδάμνιοις. διόπερ ἀποίκους τε ἐξέπεμψαν εἰς τὴν
Ἐπίδαμνον καὶ στρατιώτας ἱκανοὺς φρουρῆσαι τὴν
15 πόλιν. ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ Κερκυραῖοι παροξυνθέντες 5
ἀπέστειλαν πεντήκοντα τριήρεις καὶ στρατηγὸν ἐπ'
αὐτῶν. οὗτος δὲ προσπλεύσας τῇ πόλει προσέταττε
τοὺς μὲν φηγάδας καταδέχεσθαι· ἐπὶ δὲ τοὺς φρου-
ροὺς Κορινθίους πρέσβεις ἀπέστειλαν ἀξιούντες δι-
20 καστηρίῳ κριθῆναι περὶ τῆς ἀποικίας, μὴ πολέμῳ.
τῶν δὲ Κορινθίων οὐ προσεχόντων αὐτοῖς, συγκα-
τέβησαν εἰς πόλεμον ἀμφοτέροι, καὶ ναυτικὰς δυνά-
μεις ἀξιολόγους κατεσκεύαζον καὶ συμμαχούς προσ-
ελαμβάνοντο. ὁ μὲν οὖν Κορινθιακὸς ὀνομασθεὶς
25 πόλεμος συνέστη διὰ τὰς προειρημένους αἰτίας. Ῥω- 6
μαῖοι δὲ πρὸς Οὐολούσκους διαπολεμοῦντες τὸ μὲν

18 φρουροῦντας f καταδέχεσθαι] τοὺς δὲ φρουροὺς καὶ
τοὺς οἰκίτορας ἀποπέμπειν· ἐπὶ δὲ τοὺς Κορινθίους πρέσβεις
Hert. (ex Thuc. I 26) 19 πρέσβεις om. A ἀπέστειλεν Eich.
ἀξιούντας L 20 μὴ PAL, καὶ μὴ cet. 26 Οὐολούσκους
Rhod. (Liv. III 66), βολόμους PA, Οὐολούμους cet.

πρώτον ἀκροβολισμοὺς καὶ μικρὰς μάχας συνετέ-
λουν, μετὰ δὲ ταῦτα παρατάξει μεγάλη νικήσαντες
τοὺς πλείους τῶν πολεμίων κατέκοψαν.

31 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Θεοδώρου Ῥωμαῖοι
μὲν κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Γενύκιον καὶ 5
Ἀγρίππαν Κούρτιον Χίλωνα. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ
μὲν τὴν Ἰταλίαν τὸ ἔθνος τῶν Καμπανῶν συνέστη,
καὶ ταύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας ἀπὸ τῆς ἀρετῆς
τοῦ πλησίον κειμένου πεδίου. κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν
οἱ τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου βασιλεύσαντες, ὀνομα- 10
σθέντες δὲ Ἀρχαιανακτίδαι, ἤρξαν ἔτη δύο πρὸς
τοῖς τετταράκοντα· διεδέξατο δὲ τὴν ἀρχὴν Σπάρτα-
2 κος, καὶ ἤρξεν ἔτη ἐπτά· κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα
Κορίνθιοι πρὸς Κερκυραίους διαπολεμοῦντες καὶ
παρασκευασάμενοι ναυτικὰς δυνάμεις, συνεστήσαντο 15
ναυμαχίαν. οἱ μὲν οὖν Κορίνθιοι ἔχοντες ναῦς
ἑβδομήκοντα καλῶς ἐξηρτυμένας, ἐπέπλευσαν τοῖς
πολεμίοις· οἱ δὲ Κερκυραῖοι τριήρεσιν ὀγδοήκοντα
ἀντιταχθέντες ἐνίστησαν τῇ ναυμαχίᾳ, καὶ τὴν Ἐπί-
δαμνον ἐκπολιορκήσαντες τοὺς μὲν ἄλλους αἰχμα- 20
λώτους ἀπέκτειναν, τοὺς δὲ Κορινθίους δήσαντες
3 εἰς φυλακὴν παρέδοσαν. μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν οἱ
μὲν Κορίνθιοι καταπλαγέντες κατέπλευσαν εἰς Πελο-
πόννησον, οἱ δὲ Κερκυραῖοι θαλαττοκρατοῦντες τῆς 499
κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους θαλάττης ἐπέπλευον τοῖς Κο- 25
ρινθίων συμμάχοις καὶ τὴν χώραν αὐτῶν ἐπόρθουν.

5 ὑπάτους κατέστησαν v. Γενύκιον PA, Γενίκιον cet.
6 Ἀγρίππαν AFK Κούρτιον PA 7 Καμπανῶν] καππαδῶν
A, καπάδων F, καππαδόκων P 9 κειμένου delere malim
11 Ἀρχαιανακτίδαι AL 20 πολιορκήσαντες cod., corr. Dind.
23 εἰς P, εἰς τὴν v.

Τοῦ δ' ἐνιαυτοῦ χρόνου διελθόντος Ἀθήνησι 32
μὲν ἤρχεν Εὐθυμένης, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπά-
των χιλίαρχοι κατεστάθησαν τρεῖς, Ἀῦλος Σεμ-
πρόνιος, Λεύκιος Ἀτίλιος, Τίτος Κόιντος. ἐπὶ δὲ
5 τούτων Κορίνθιοι μὲν ἠττημένοι τῇ ναυμαχίᾳ ναυ-
πηγήσασθαι στόλον ἀξιολογώτερον ἔκριναν. διόπερ 2
ὑλὴν πολλὴν παρασκευασάμενοι καὶ ναυπηγοὺς ἐκ
τῶν πόλεων μισθούμενοι μετὰ πολλῆς φιλοτιμίας
κατεσκευάζον τριήρεις καὶ ὅπλα καὶ βέλη παντο-
10 δαπά, καὶ καθόλου πάσας τὰς εἰς τὸν πόλεμον πα-
ρασκευὰς ἠτοίμαζον, καὶ τὰς μὲν ἐκ καταβολῆς τριή-
ρεις ἐναυπηγοῦντο, τὰς δὲ πεποννηκίας ἐθεράπευον,
ἄλλας δὲ παρὰ τῶν συμμάχων μετεπέμποντο. τὸ 3
δὲ παραπλήσιον καὶ τῶν Κερκυραίων ποιοῦντων,
15 καὶ ταῖς φιλοτιμίαις οὐκ ἀπολιμπανομένων, φανε-
ρὸς ἦν ὁ πόλεμος αὐξήσιν μεγάλην ληψόμενος. ἅμα
δὲ τούτοις πραττομένοις Ἀθηναῖοι συνόκησαν Ἀμ-
φιπόλιν, καὶ τῶν οἰκητόρων οὓς μὲν ἐκ τῶν πολι-
τῶν κατέλεξαν, οὓς δ' ἐκ τῶν σύνεγγυς φρουρίων.
20 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσιμάχου Ῥωμαῖοι 33
μὲν ὑπάτους κατέστησαν Τίτον Κοῖντιον καὶ Μάρ-
κον Γεράνιον Μακερόνιον, Ἡλεῖοι δ' ἤγαγον Ὀλυμ-
πιάδα ἔκτιν πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα
στάδιον Θεόπομπος Θετταλός. ἐπὶ δὲ τούτων Κερ-
25 κυραῖοι μὲν πυνθανόμενοι τῶν παρασκευαζομένων
ἐπ' αὐτοὺς δυνάμεων τὸ πλῆθος, ἀπέστειλαν πρὸς

4 Ἀτίλιος] καὶ add. v. 12 πεποννηκίας FJK 13
τὸ δὲ*] om. v., τὸ P; παραπλήσιον δὲ Steph. 20 Λυσι-
μάχου Wess., Ναυσιμάχου cod. 21 κοῖντιον P, κόνιτον v.
22 μακέρων cod., Macerinus Liv. 4, 8 et Dion. Hal. 11, 63

2 Ἀθηναίους πρέσβεις ἀξιούντες αὐτοῖς βοηθῆσαι. τὸ
 δ' αὐτὸ καὶ Κορινθίων ποιησάντων, καὶ συναχθεί-
 σης ἐκκλησίας, διήκουσε τῶν πρέσβεων ὁ δῆμος,
 καὶ ἐψηφίσατο συμμαχεῖν Κερκυραίοις. διὸ καὶ πα-
 ραχοῆμα μὲν ἐξέπεμψαν τριήρεις κατηρητισμένας δέκα, 5
 μετὰ δὲ ταῦτα πλείους ἐπηγγείλαντο πέμψειν, ἔαν
 3 ἢ χρεία. οἱ δὲ Κορίνθιοι τῆς τῶν Ἀθηναίων συμ-
 μαχίας ἀποτυχόντες, ἐνενήκοντα μὲν αὐτοὶ τριήρεις
 ἐπλήρωσαν, παρὰ δὲ τῶν συμμάχων ἐξήκοντα προσ-
 ελάβοντο. ἔχοντες οὖν ναῦς κατηρητισμένας ἑκατὸν 10
 πενήκοντα, καὶ στρατηγούς ἐλόμενοι τοὺς χαριε-500
 στάτους, ἀνήχθησαν ἐπὶ τὴν Κέρκυραν, κεκρικότες
 4 διὰ τάχους ναυμαχεῖν. οἱ δὲ Κερκυραῖοι πυνθα-
 νόμενοι τὸν τῶν πολεμίων στόλον μὴ μακρὰν ἀπέ-
 χεῖν, ἀντανήχθησαν τριήρεσιν ἑκατὸν εἴκοσι σὺν 15
 ταῖς τῶν Ἀθηναίων. γενομένης δὲ ναυμαχίας ἰσχυ-
 ρᾶς, τὸ μὲν πρῶτον ἐπεκράτην οἱ Κορίνθιοι, μετὰ
 δὲ ταῦτα τῶν Ἀθηναίων ἐπιφανέντων ἄλλαις εἴκοσι
 ναυσίν, ἃς ἀπεστάλαξαν ἐν τῇ δευτέρᾳ συμμαχίᾳ,
 συνέβη νικῆσαι τοὺς Κερκυραίους. τῇ δ' ὑστεραίᾳ 20
 πάντων τῶν Κερκυραίων ἐπιπλευσάντων οὐκ ἀνή-
 χθησαν οἱ Κορίνθιοι.

34 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀντιοχίδου Ῥωμαῖοι
 κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Πόστου-
 μον Αἰβούτιον Οὐλεκον. ἐπὶ δὲ τούτων, Ἀθηναίων 25
 μὲν συνηγωνισμένων τοῖς Κερκυραίοις καὶ τῆς κατὰ
 τὴν ναυμαχίαν νίκης αἰτίων γενομένων, χαλεπῶς

19 συμμαχία] ἐκκλησία Madvig 21 πάντων] πάλιν
 Dind. 23 Ἀντιοχίδου PAF, Ἀντιλοχίδου cet. 24 Πό-
 στούμνον A, Ποστόμιον cet.

εἶχον πρὸς αὐτοὺς οἱ Κορίνθιοι. διόπερ ἀμύνεσθαι 2
 σπεύδοντες τοὺς Ἀθηναίους, ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῶν
 πόλιν Ποτιδαίαν, οὓσαν ἑαυτῶν ἄποικον. ὁμοίως
 δὲ τούτοις καὶ Περδίκκας ὁ τῶν Μακεδόνων βασι-
 5 λεύς, ἀλλοτριῶς διακείμενος πρὸς Ἀθηναίους, ἐπεισε
 τοὺς Χαλκιδαῖς ἀποστάντας Ἀθηναίων τὰς μὲν ἐπὶ
 θαλάττῃ πόλεις ἐκλιπεῖν, εἰς μίαν δὲ συνοικισθῆναι
 τὴν ὀνομαζομένην Ὀλυνθον. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τὴν 3
 ἀπόστασιν τῶν Ποτιδαϊατῶν ἀκούσαντες ἐξέπεμψαν
 10 τριάκοντα ναῦς καὶ προσέταξαν τὴν τε χώραν τῶν
 ἀφεστηκότων λεηλατῆσαι καὶ τὴν πόλιν πορθῆσαι.
 οἱ δὲ πεμφθέντες καταπλεύσαντες εἰς τὴν Μακεδο-
 νίαν κατὰ τὰς ἐντολάς τοῦ δήμου, συνεστήσαντο
 πολιορκίαν τῆς Ποτιδαίας. ἔνθα δὲ τῶν Κορινθίων 4
 15 βοηθησάντων τοῖς πολιορκουμένοις δισχιλίους στρα-
 τιώταις, δισχιλίους καὶ ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἐξέ-
 πεμψε. γενομένης δὲ μάχης περὶ τὸν ἰσθμὸν τὸν
 πλησίον τῆς Παλληνίων, καὶ τῶν Ἀθηναίων νικη-
 σάντων καὶ πλείους τῶν τριακοσίων ἀνελόντων, οἱ
 20 Ποτιδαῖαται συνεκλείσθησαν εἰς πολιορκίαν. ἕμα 5
 δὲ τούτοις πραττομένοις ἐκτίσαν οἱ Ἀθηναῖοι πόλιν
 ἐν τῇ Προποντίδι τὴν ὀνομαζομένην Λέτανον. κατὰ
 δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πέμψαντες ἀποίκους εἰς
 Ἄρθεα τὴν χώραν κατεκληρούχησαν.

25 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Κράτητος Ῥωμαῖοι 35
 κατέστησαν ὑπάτους Κόντιον Φούριον Φόσον καὶ

11 πορθῆσαι] πολιορκῆσαι Wurm 13 συνέστησαν P
 22 Λέτανον] Δρέπανον Cobet 23 οἱ Ῥωμαῖοι v. εἰς
 Ἄρθεα] εἰ σαρδαία P, εἰς σαρδέα AH 25 Κράτητος Bdekh,
 Χάρητος cod. 26 φούριον PAF φόσον P

Μάνιον Παπίριον Κράσσον. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Ἰταλίαν οἱ τοὺς Θουρίους οἰκοῦντες, ἐκ πολλῶν πόλεων συνεστηκότες, ἐστιασάζον πρὸς ἀλλήλους, ποίας πόλεως ἀποίκους δεῖ καλεῖσθαι τοὺς Θουρίους καὶ τίνα κτίστην δίκαιον ὀνομάζεσθαι. οἳ τε γὰρ Ἰ 501 Ἀθηναῖοι τῆς ἀποικίας ταύτης ἠμφισβήτησαν, ἀποφαινόμενοι πλείστους οἰκίτορας ἕξ Ἀθηναίων ἐληλυθέναι, οἳ τε Πελοποννήσιοι, πόλεις οὐκ ὀλίγας παρεσχημένοι παρ' αὐτῶν εἰς τὴν κτίσιν τῶν Θουρίων, τὴν ἐπιγραφὴν τῆς ἀποικίας ἑαυτοῖς ἔφησαν δεῖν 10 προσάπτεσθαι. ὁμοίως δὲ καὶ πολλῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν κεκοινωνηκότων τῆς ἀποικίας καὶ πολλὰς χρείας παρεσχημένων, πολὺς ἦν ὁ λόγος, ἐκάστου τῆς τιμῆς ταύτης σπεύδοντος τυχεῖν. τέλος δὲ τῶν Θουρίων πεμφάντων εἰς Δελφοὺς τοὺς ἐπερωτήσαν- 15 τας τίνα χρὴ τῆς πόλεως οἰκίστην ἀγορεύειν, ὁ θεὸς ἔχρησεν αὐτὸν δεῖν κτίστην νομίζεσθαι. τούτῳ τῷ τρόπῳ λυθείσης τῆς ἀμφισβήτησεως τὸν Ἀπόλλω κτίστην τῶν Θουρίων ἀπέδειξαν, καὶ τὸ πλῆθος τῆς στάσεως ἀπολυθὲν εἰς τὴν προὔπαρχουσαν ὁμόνοιαν 20 ἀποκατέστη. κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Ἀρχίδαμος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἄρξας ἔτη τετραράκοντα δύο, τὴν δὲ ἀρχὴν διαδεξάμενος Ἄγρις ἐβασίλευσεν ἔτη εἴκοσι ἐπτὰ.

36 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀψεύδους Ῥωμαῖοι 25

1 παπίριον P Κράσσον v. τούτοις AFJK 3 συνεστηκότων P 8 οἳ τε Πελοποννήσιοι P, ἔτι δὲ (om. A, ἔτι δ' αἰ Wess.) κατὰ τὴν Πελοπόννησον v. Πελοποννήσιοι] διὰ τὸ add. Steph., τῷ Reiske ὀλίγους AHJKL παρεσχημένοι Dind. 9 αὐτῶν v. 14 τυχεῖν] ἐπιτυχεῖν f 17 αὐτὸν A 25 Ἀψευδοῦς PA

κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Μενήμιον καὶ Πρόκλον Γεγάριον Μακερίνον. ἐπὶ δὲ τούτων Σπάρτακος μὲν ὁ Βοσπόρου βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἄρξας ἔτη ἐπτὰ, διεδέξατο δὲ τὴν ἀρχὴν Σέλευκος καὶ ἐβασί- 5 λευσεν ἔτη τετραράκοντα. ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις Μέ- 2 των ὁ Πανσανίου μὲν υἱός, δεδοξασμένος δὲ ἐν ἀστρολογίᾳ, ἐξέθηκε τὴν ὀνομαζομένην ἐννεακαιδεκαετηρίδα, τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος ἀπὸ μηνὸς ἐν Ἀθήναις σκισσοφοριῶνος τρισκαιδεκάτης. ἐν δὲ τοῖς 10 εἰρημένοις ἔτεσι τὰ ἄστρα τὴν ἀποκατάστασιν ποιεῖται καὶ καθάπερ ἐνιαυτοῦ τινος μεγάλου τὸν ἀνακκλισμὸν λαμβάνει· διὸ καὶ τινες αὐτὸν Μέτωνος ἐνιαυτὸν ὀνομάζουσι. δοκεῖ δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐν τῇ 3 προφρήσει καὶ προγραφῇ ταύτῃ θανμαστῶς ἐπιτε- 15 τευχεῖν· τὰ γὰρ ἄστρα τὴν τε κίνησιν καὶ τὰς ἐπισημασίας ποιεῖται συμφώνως τῇ γραφῇ· διὸ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων οἱ πλείστοι τῶν Ἑλλήνων χρώμενοι τῇ ἐννεακαιδεκαετηρίδι οὐ διαψεύδονται τῆς ἀληθείας. κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ταραντίνοι 4 20 τοὺς τὴν Σίριν καλουμένην οἰκοῦντας μετοικίσαντες ἐκ τῆς πατρίδος καὶ ἰδίους προσθέντες οἰκίτορας, ἔκτισαν πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Ἡράκλειαν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πυθοδώρου Ῥωμαῖοι 37 502 μὲν ὑπάτους κατέστησεν Τίτον Κοῖντιον καὶ Νίττον 25 Μενήμιον, Ἡλεῖοι δ' ἤγαγον ὀλυμπιάδα ἐβδόμην

1 Μενήμιον PA, Μενοίμιον FK, Μενοίτιον JM 4 ἐπτὰ Casaub. (c. 31, 1), ἐπτακαιδεκα P, δεκαεπτὰ v. Σέλευκος] Σάτυρος XIV 93, 1 5 τεσσαράκοντα P, τέσσαρα v. (τετραράκοντα τέτταρα P XIV 93, 1) 9 σκισσοφοριῶνος P 11 καὶ om. v. ἀνακκλισμὸν Dind. 22 ὀνομαζομένην] λεγομένην f 24 κοῖντιον P, κοινίτιον FK Νίττον] Αἰγύρρα Liv. 4, 13 25 Μενήμιον A, Μενοίτιον FJK

πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Σώφρων Ἀμπρακιώτης. ἐπὶ δὲ τούτων ἐν τῇ Ῥώμῃ Σπόριος Μαίλιος ἐπιθέμενος τυραννίδι ἀνηρέθη. Ἀθηναῖοι δὲ περὶ Ποτιδαίαν νευικηκότες ἐπιφανεῖ μάχῃ, Καλλίων τοῦ στρατηγοῦ πεσόντος ἐν τῇ παρατάξει, στρατηγὸν ἕτερον ἐξέπεμφαν Φορμίωνα. οὗτος δὲ παραλαβὼν τὸ στρατόπεδον καὶ προσκαθήμενος τῇ πόλει τῶν Ποτιδαιατῶν συνεχεῖς προσβολὰς ἐποιεῖτο· ἀμυνομένων δὲ τῶν ἐνδον εὐρώστως ἐγένετο πολυχρόνιος πολιορκία. Θουκυδίδης δὲ ὁ Ἀθηναῖος τὴν ἱστορίαν ἐντεῦθεν ἀρξάμενος ἔγραψε τὸν γενόμενον πόλεμον Ἀθηναίοις πρὸς Λακεδαιμονίους τὸν ὀνομασθέντα Πελοποννησιακόν. οὗτος μὲν οὖν ὁ πόλεμος διέμεινεν ἐπὶ ἔτη εἴκοσι ἐπτὰ, ὁ δὲ Θουκυδίδης ἔτη δύο πρὸς τοῖς εἴκοσι γέγραπεν ἐν βίβλοις ὀκτώ, ὡς δὲ τινες διαιροῦσιν, ἐννέα.

38 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐθυδήμου Ῥωμαῖοι μὲν ἀντὶ τῶν ὑπᾶτων τρεῖς χιλιάρχους κατέστησαν, Μάνιον Αἰμιλιανὸν [καὶ] Μάμερκον, Γάιον Ἰούλιον, Λεύκιον Κοῦντιον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις ἐνέστη πόλεμος ὁ κληθεὶς Πελοποννησιακός, μακρότατος τῶν ἱστορημένων πολέμων. ἀναγκαῖον δ' ἐστὶ καὶ τῆς ὑποκειμένης ἱστορίας οἰκεῖον [τὸ] προεκθέσθαι τὰς αἰτίας αὐτοῦ. Ἀθηναῖοι τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας ἀντεχόμενοι τὰ ἐν Διήλῳ κοινῇ συνηγμένα χρήματα, τάλαντα σχεδὸν

3 Μαίλιος cf. p. 354, 9, μάλιος P, μάνιος v. 4 περιφανεῖ f, προφανῶς A 10 ἐγένετο P 19 καὶ del. Rhod. Γάιον] καὶ add. v. 20 οἰκτιον PF 21 συνέστη Bek. 22 μακρότατος P πολέμων P, νόμων AL, ὧν ἴσμεν cet. (cf. XIII 107, 5) 24 τὸ deleti

ὀκτακισχίλια, μετήνεγκαν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ παρέδωκαν φυλάττειν Περικλεῖ. οὗτος δ' ἦν εὐγενεῖα καὶ δόξῃ καὶ λόγου δεινότητι πολὺν προέχων τῶν πολιτῶν. μετὰ δὲ τινα χρόνον ἀνηλωκὼς ἀπ' αὐτῶν ἰδίᾳ πλῆθος ἱκανὸν χρημάτων καὶ λόγου ἀπαιτούμενος εἰς ἀρρωστίαν ἐνέπεσεν, οὐ δυνάμενος τῶν πεπιστευμένων ἀποδοῦναι τὸν ἀπολογισμὸν. ἀδημονοῦντος δ' αὐτοῦ περὶ τούτων, Ἀλκιβιάδης ὁ ἀδελφιδούς, ὄρφανὸς ὢν, τρεφόμενος παρ' αὐτῷ, παῖς ὢν τὴν ἡλικίαν, ἀφορμὴν αὐτῷ παρέσχετο τῆς περὶ τῶν χρημάτων ἀπολογίας. θεωρῶν γὰρ τὸν θεῖον λυπούμενον ἐπήρωτήσε τὴν αἰτίαν τῆς λύπης. τοῦ δὲ Περικλέους εἰπόντος, ὅτι τὴν περὶ τῶν χρημάτων ἀπολογίαν αἰτούμενος ζητῶ πῶς ἂν δυναίμην ἀποδοῦναι τὸν περὶ τούτων λόγον τοῖς πολίταις, ὁ Ἀλκιβιάδης ἔφησε δεῖν αὐτὸν ζητεῖν μὴ πῶς ἀποδοῦναι τὸν λόγον, ἀλλὰ πῶς μὴ ἀποδοῦναι. διόπερ Περικλῆς ἀποδεξάμενος τὴν τοῦ παιδὸς ἀπόφασιν ἐξήτει, δι' οὗ τρόπου τοὺς Ἀθηναίους δύναται ἂν ἐμβαλεῖν εἰς μέγαν πόλεμον· οὕτω γὰρ μάλιστα ὑπελάμβανε διὰ τὴν ταραχὴν καὶ τοὺς τῆς πόλεως περισπασμοὺς καὶ φόβους ἐκφεύξεσθαι τὸν ἀκριβῆ λόγον τῶν χρημάτων. πρὸς δὲ ταύτην τὴν ἀφορμὴν συνεβάλετ' αὐτῷ καὶ ταυτόματον διὰ τοιαύτας αἰτίας. τὸ τῆς Ἀθη-
39 νᾶς ἄγαλμα Φειδίας μὲν κατεσκευάσε, Περικλῆς δὲ ὁ Ξανθίππον καθεσταμένος ἦν ἐπιμελητής. τῶν δὲ

1 ὀκτωκισχίλια P 6 ἀρρωστίαν P, ἀγωνίαν Hert. 7 ἐπιλογισμὸν P 16 ζητεῖν P, om. cet. 17 μὴ PAL, σκοπεῖν μὴ cet. 23 συνεβάλετ' Hert. (cf. XI 21, 3), συνέβαινε cod. 25 περικλεῖς P

συνεργασαμένων τῷ Φειδία τινὲς διενεχθέντες ὑπὸ
 τῶν ἐχθρῶν τοῦ Περικλέους ἐκάθισαν ἐπὶ τῶν τῶν
 θεῶν βωμῶν· διὰ δὲ τὸ παράδοξον προσκαλούμενοι
 ἔφασαν πολλὰ τῶν ἱερῶν χρημάτων ἔχοντα Φειδίαν
 δείξειν, ἐπισταμένου καὶ συνεργούντος τοῦ ἐπιμελη- 5
 2 τοῦ Περικλέους. διόπερ ἐκκλησίας συνελθούσης περὶ
 τούτων, οἱ μὲν ἐχθροὶ τοῦ Περικλέους ἐπεισαν τὸν
 δῆμον συλλαβεῖν τὸν Φειδίαν, καὶ αὐτοῦ τοῦ Περικ-
 κλέους κατηγοροῦν ἱεροσυλίαν. πρὸς δὲ τούτοις
 Ἀναξαγόραν τὸν σοφιστήν, διδάσκαλον ὄντα Περι- 10
 κλέους, ὡς ἀσεβοῦντα εἰς τοὺς θεοὺς ἐσυκοφάντουν·
 συνέπλεκον δ' ἐν ταῖς κατηγορίαις καὶ διαβολαῖς
 τὸν Περικλέα, διὰ τὸν φθόνον σπεύδοντες διαβαλεῖν
 3 τὴν ἀνδρὸς ὑπεροχὴν τε καὶ δόξαν. ὁ δὲ Περικ-
 κλῆς, εἰδὼς τὸν δῆμον ἐν μὲν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις 15
 θαυμάζοντα τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας διὰ τὰς κατεπει-
 γούσας χρείας, κατὰ δὲ τὴν εἰρήνην τοὺς αὐτοὺς
 συκοφαντοῦντα διὰ τὴν σχολὴν καὶ φθόνον, ἔκρινε
 συμφέρον αὐτῷ τὴν πόλιν ἐμβαλεῖν εἰς μέγαν πό-
 λεμον, ὅπως χρεῖαν ἔχουσα τῆς Περικλέους ἀρετῆς 20
 καὶ στρατηγίας μὴ προσδέχηται τὰς κατ' αὐτοῦ δια-
 βολάς, μηδ' ἔχη σχολὴν καὶ χρόνον ἐξετάζειν ἀκρι-
 4 βῶς τὸν περὶ τῶν χρημάτων λόγον. ὄντος δὲ ψη-
 φίσματος παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις Μεγαρέας εἰργεσθαι
 τῆς τε ἀγορᾶς καὶ τῶν λιμένων, οἱ Μεγαρεῖς κατέ- 25
 φρυγον ἐπὶ τοὺς Σπαρτιάτας. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι

1 διδαχθέντες Jos. Scaliger, διαβληθέντες Reiske 2
 ἐπὶ τὸν τῶν θεῶν βωμόν cod., corr. Dind. τῶν θεῶν]
 τῶν δόδεκα θεῶν Meineke 3 διὰ δὲ*] δὲ om. A, post
 ἔφασαν ponunt PL, post παράδοξον cet. 4 πολλὰ PAL,
 ὅτι πολλὰ cet. 8 αὐτοὶ PAHF² 19 αὐτῷ PAJ

πεισθέντες τοῖς Μεγαρεῦσιν ἀπέστειλαν πρέσβεις ἐκ
 τοῦ προφανεστάτου ἀπὸ τῆς τοῦ κοινοῦ συνεδρίου
 γνώμης προστάττοντες τοῖς Ἀθηναίοις ἀνελεῖν τὸ
 κατὰ τῶν Μεγαρέων ψήφισμα, μὴ πειθομένων δὲ
 5 αὐτῶν ἀπειλοῦντες πολεμήσειν αὐτοῖς μετὰ τῶν
 συμμάχων. συναχθείσης οὖν περὶ τούτων ἐκκλησίας, 5
 ὁ Περικλῆς, δεινότητι λόγου πολὺν διαφέρων ἀπάν-
 των τῶν πολιτῶν, ἐπεισε τοὺς Ἀθηναίους μὴ ἀναι-
 ρεῖν τὸ ψήφισμα, λέγων ἀρχὴν δουλείας εἶναι τὸ
 10 πείθεσθαι παρὰ τὸ συμφέρον τοῖς Λακεδαιμονίων
 504 προστάγμασι. συνεβούλευεν οὖν τὰ ἀπὸ τῆς χώρας
 κατακομίζειν εἰς τὴν πόλιν καὶ θαλαττοκρατοῦντας
 διαπολεμεῖν τοῖς Σπαρτιάταις. περὶ δὲ τοῦ πολέμου 40
 πεφροντισμένως ἀπολογισάμενος ἐξηριθμήσατο μὲν
 15 τὸ πλῆθος τῶν συμμάχων τῇ πόλει καὶ τὴν ὑπερο-
 χὴν τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, πρὸς δὲ τούτοις τὸ
 πλῆθος τῶν μετακεκομισμένων ἐκ Δήλου χρημάτων
 εἰς τὰς Ἀθήνας, ἃ συνέβαινε ἐκ τῶν φόρων ταῖς
 πόλεσι κοινῇ συνηθροῦσθαι· κοινῶν δ' ὄντων τῶν 2
 20 μυρίων ταλάντων ἀπανήλωτο πρὸς τὴν κατασκευὴν
 τῶν προπυλαίων καὶ τὴν Ποτιδαίας πολιορκίαν τε-
 τρακισχίλια τάλαντα· καὶ καθ' ἕναστον ἐνιαυτὸν ἐκ
 τοῦ φόρου τῶν συμμάχων ἀνεφέρετο τάλαντα τετρα-
 κόσια ἐξήκοντα. χωρὶς δὲ τούτων τὰ τε πομπεῖα
 25 [σκευή] καὶ τὰ Μηδικὰ σκῦλα πεντακοσίων ἄξια
 ταλάντων ἀπεφήνατο, ἐν τε τοῖς ἱεροῖς ἀπεδείκνυεν 3
 ἀναθημάτων τε πλῆθος καὶ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἄγαλμα

5 ἀπέλλου τε π. P 19 κοινῶν δ' ὄντων τῶν] ἐκείνων
 δ' ὄντων Dind. 24 τὰ Wess., ἢ cod. πομπία v.
 25 σκευή cod., del. Dind. 26 ἱεροῖς Reiske, ἔργοις cod.

ἔχειν χρυσίου πεντήκοντα τάλαντα, ὡς περιαιρετῆς
 οὔσης τῆς περὶ τὸν κόσμον κατασκευῆς· καὶ ταῦτα,
 ἀναγκαῖα εἰ καταλάβοι χρεῖα, χρησαμένους παρὰ
 τῶν θεῶν πάλιν ἀποκαταστήσειν ἐν εἰρήνῃ· τοὺς
 τε τῶν πολιτῶν βίους διὰ τὴν πολυχρόνιον εἰρή-
 νην πολλὴν ἐπίδοσιν εἰληφέναι πρὸς εὐδαιμονίαν.
 4 χωρὶς δὲ τῶν χρημάτων τούτων στρατιώτας ἀπε-
 δείκνυεν ὑπάρχειν τῇ πόλει χωρὶς συμμάχων καὶ
 τῶν ἐν τοῖς φρουρίοις ὄντων ὀπλίτας μὲν μυρίους
 καὶ δισχιλίους, τοὺς δ' ἐν τοῖς φρουρίοις ὄντας καὶ 10
 τοὺς μετοίκους ὑπάρχειν πλείους τῶν μυρίων ἑπτα-
 κισχιλίων, τριήρεις τε τὰς παρούσας τριακοσίας.
 5 τοὺς δὲ Λακεδαιμονίους χρημάτων τε σπανίζειν ἀπε-
 δείκνυε καὶ ταῖς ναυτικαῖς δυνάμεσι πολὺν λείπεσθαι
 τῶν Ἀθηναίων. ταῦτα διελθὼν καὶ παρορησάσας 15
 τοὺς πολίτας εἰς τὸν πόλεμον, ἐπεισε τὸν δῆμον μὴ
 προσέχειν τοῖς Λακεδαιμονίοις. ταῦτα δὲ ἠγάθως
 συνετέλεσε διὰ τὴν δεινότητα τοῦ λόγον, δι' ἣν
 6 αἰτίαν ὠνομάσθη Ὀλύμπιος. μνημονεύεται δὲ τούτων
 καὶ Ἀριστοφάνης ὁ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητής, 20
 γεγωνὺς κατὰ τὴν τοῦ Περικλέους ἡλικίαν, ἐν τοῖσδε
 τοῖς τετραμέτροις,

ὦ λιπερονῆτες γεωργοί, τὰμὰ τις ξυνιέτω
 ῥήματ', εἰ βούλεσθ' ἀκοῦσαι τήνδ' ὅπως ἀπώλετο.

3 ἀναγκαῖα cod., corr. Wess. καταλάβῃ P 4 τῶν
 θεῶν PL, τὴν θεῶν cet. 8 ἀπεδείκνυεν cod., corr. Dind.
 21 τοῖσδε τοῖς A, δὲ τοῖς cet. 22 τετραμέτροις Canterus
 et Rhod., γεγραμμένοις (ἦν τὰδε add. P) cod. 23 λιπερ-
 ονῆτες] λιπερονῆτες P, λιπερονῆτες ἢ AL, πένητες καὶ cet.
 (σοφώτατοι Aristoph. εἰρ. 603) τὰμὰ δὴ ξυνιέτε Aristoph.
 24 ῥήματα εἰ βούλεσθε cod.

505 πρῶτα μὲν γὰρ αὐτῆς ἤρχε Φειδίας πράξας κακῶς,
 εἶτα Περικλῆς φοβηθεὶς μὴ μετάσχη τῆς τύχης,
 ἐμβαλὼν σπινθῆρα μικρὸν Μεγαρικοῦ ψηφίσματος
 ἐξεφύσησεν τοσοῦτον πόλεμον ὥστε τῷ καπνῷ
 5 πάντας Ἑλληνας δακρῦσαι, τοὺς τ' ἐκεῖ τοὺς τ'
 ἐνθάδε·

καὶ πάλιν ἐν ἄλλοις [Εὐπολις ὁ ποιητής]

Περικλέης οὐλύμπιος

ἤστραπτεν, ἐβρόντα, συνεκύνκα τὴν Ἑλλάδα.

10 Εὐπολις δ' ὁ ποιητής

Πειθῶ τις ἐπεκάθιζεν ἐπὶ τοῖς χεῖλεσιν·

οὕτως ἐκήλει καὶ μόνος τῶν ῥητόρων

τὸ κέντρον ἐγκατέλειπε τοῖς ἀκροωμένοις.

Αἰτίαι μὲν οὖν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου 41

15 τοιαῦταί τινες ὑπῆρξαν, ὡς Ἐφορος ἀνέγραψε. τῶν
 δ' ἡγουμένων πόλεων τοῦτον τὸν τρόπον εἰς πόλε-
 μον ἐμπεσουσῶν, Λακεδαιμόνιοι μὲν μετὰ τῶν Πε-
 λοποννησίων συνεδρεύσαντες ἐψηφίσαντο πολεμεῖν
 τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ πρὸς τὸν Περσῶν βασιλέα πρεσ-
 20 βεύσαντες παρεκάλουν συμμαχεῖν αὐτοῖς, καὶ τοὺς
 κατὰ τὴν Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν συμμαχοὺς διαπρεσ-
 βενσάμενοι διακοσίαις τριήρεσιν ἐπεισαν βοηθεῖν,
 αὐτοὶ δὲ μετὰ τῶν Πελοποννησίων τὰς περὶ δυνά- 2
 μεις διατάξαντες καὶ ἄλλα τὰ πρὸς τὸν πόλεμον
 25 ἡτοιμασμένοι πρῶτοι τοῦ πολέμου κατήρξαντο. κατὰ
 γὰρ τὴν Βοιωτίαν ἢ τῶν Πλαταιέων πόλις αὐτόνο-
 μος ἦν καὶ συμμαχίαν εἶχε πρὸς Ἀθηναίους. ἐν 3

7 Εὐπολις ὁ ποιητής delenda; cf. Cic. ad Attic. XII 6, 3
 et orat. 29 (Arist. Ach. 530) 8 οὐλύμπιος P 10 Εὐπολις
 δὲ ὁ ποιητής add. Wess. 12 οὕτως P 13 τὸ] τὸν P

ταύτη τῶν πολιτῶν τινες καταλῦσαι τὴν αὐτονομίαν
 βουλόμενοι διελέχθησαν τοῖς Βοιωτοῖς, ἐπαγγελλό-
 μενοι τὴν πόλιν ὑπὸ τὴν τῶν Θηβαίων τάξειν συν-
 τέλειαν καὶ παραδώσειν αὐτοῖς τὰς Πλαταιάς, ἔαν
 4 αὐτοὶ στρατιώτας πέμψωσι τοὺς βοηθοῦντας. διὸ 5
 καὶ τῶν Βοιωτῶν ἀποστειλάντων στρατιώτας ἐπι-
 λέκτους τριακοσίους νυκτός, οἱ προδότες τούτους
 παρεισαγαγόντες ἐντὸς τῶν τειχῶν κυρίους τῆς πό-
 5 λεως ἐποίησαν. οἱ δὲ Πλαταιεῖς βουλόμενοι τὴν
 πρὸς Ἀθηναίους συμμαχίαν διαφυλάττειν, τὸ μὲν 10
 πρῶτον ὑπολαβόντες πανδημει τοὺς Θηβαίους πα-
 ρεῖναι, διεπρεσβεύσαντο πρὸς τοὺς κατειληφότες τὴν
 πόλιν καὶ παρεκάλουν συνθέσθαι σπονδὰς· ὡς δ'
 ἢ νῦν παρήλθε, κατανοήσαντες ὀλίγους ὄντας, συνε-
 506 στράφησαν καὶ περὶ τῆς ἐλευθερίας ἐκθύμως ἠρω-
 15 νίζοντο. γενομένης δὲ τῆς μάχης ἐν ταῖς ὁδοῖς, τὸ
 μὲν πρῶτον οἱ Θηβαῖοι διὰ τὰς ἀρετὰς προεῖχον
 καὶ πολλοὺς τῶν ἀνθισταμένων ἀνήρουν· τῶν δ'
 οἰκετῶν καὶ τῶν παιδῶν ἀπὸ τῶν οἰκιῶν βαλλόν-
 των τὰς κεραμίδας καὶ κατατιτρωσκόντων τοὺς Θη-
 20 βαίους ἐτρόπησαν· καὶ τινὲς μὲν αὐτῶν ἐκπεσόντες
 ἐκ τῆς πόλεως διεσώθησαν, τινὲς δὲ εἰς οἰκίαν τινὰ
 καταφυγόντες ἠναγκάσθησαν παραδοῦναι σφᾶς αὐ-
 7 τούς. οἱ δὲ Θηβαῖοι παρὰ τῶν ἐκ τῆς μάχης δια-
 σωθέντων πνθόμενοι τὰ συμβεβηκότα, παραχορήμα 25
 πανδημει κατὰ σπουδὴν ὥρμησαν. διὰ δὲ τὸ παρὰ-
 δοξον ἀνετοίμων ὄντων τῶν κατὰ τὴν χώραν, πολλοὶ

3 τάξειν] κατάξειν Reiske, ἄξειν Cobet 5 αὐτοὶ]
 αὐτοῖς P 8 παρεισαγαγόντες PAJK, παρεισάγοντες cet.
 16 γενομένης — ὁδοῖς om. L 26 πανδημει om. FJK

μὲν ἀνηρέθησαν, οὐκ ὀλίγοι δὲ ζῶντες συνελήφθη-
 σαν, ἅπασα δ' ἡ χώρα ταραχῆς καὶ διαρπαγῆς ἔγεμεν.

Οἱ δὲ Πλαταιεῖς διαπρεσβευσάμενοι πρὸς τοὺς 42
 Θηβαίους ἤξιον ἀπελθεῖν ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν καὶ
 5 ἀπολαβεῖν τοὺς αἰχμαλώτους. διὸ καὶ τῆς συνθέ-
 σεως ταύτης γεγενημένης οἱ μὲν Θηβαῖοι τοὺς αἰχ-
 μαλώτους ἀπολαβόντες καὶ τὴν λείαν ἀποδόντες εἰς
 τὰς Θήβας ἀπηλλάγησαν, οἱ δὲ Πλαταιεῖς πρὸς μὲν
 Ἀθηναίους ἐπέμψαν πρέσβεις περὶ βοηθείας, αὐτοὶ
 10 δὲ τὰ πλεῖστα ἐκόμισαν εἰς τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ἀθη- 2
 ναῖοι πνθόμενοι τὰ περὶ τὰς Πλαταιάς, παραχορήμα
 ἐξέπεμψαν τοὺς ἱκανοὺς στρατιώτας· οὗτοι δὲ κατὰ
 σπουδὴν παραγενόμενοι, καὶ μὴ φθάσαντες τοὺς
 Θηβαίους, τὰ λοιπὰ τῶν ἀπὸ τῆς χώρας κατεκόμισαν
 15 εἰς τὴν πόλιν, καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ τὸν
 ὄχλον ἀθροίσαντες ἐξαπέστειλαν εἰς τὰς Ἀθήνας·
 οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι κρίναντες καταλελύσθαι τὰς 3
 σπονδὰς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, δύναμιν ἀξιόλογον
 ἤθροισαν ἐκ τε τῆς Λακεδαίμονος καὶ παρὰ τῶν
 20 ἄλλων Πελοποννησίων. συνεμάχουν δὲ τότε Λακε- 4
 δαιμονίοις Πελοποννήσιοι μὲν πάντες πλὴν Ἀργείων·
 οὗτοι δ' ἤσυχίαν εἶχον· τῶν δ' ἐκτὸς τῆς Πελοπον-
 νήσου Μεγαρεῖς, Ἀμβρακιῶται, Λευκάδιοι, Φωκεῖς,
 Βοιωτοί, Λοκροὶ τῶν μὲν πρὸς Εὐβοίαν ἐστραμμέ-
 25 νων οἱ πλείους, τῶν δ' ἄλλων Ἀμφισσεις. τοῖς δ' 5
 Ἀθηναίοις συνεμάχουν οἱ τὴν παράλιον τῆς Ἀσίας
 οἰκοῦντες Κᾶρες καὶ Λωριεῖς καὶ Ἴωνες καὶ Ἑλλησ-

12 οὔτοι] οὔτοι P 13 μὴ del. Reiske et Wurm
 16 ἀθροίσαντες PAFJ, συναθροίσαντες cet. 19 παρὰ PAL,
 om. cet. (c. 67, 1 68, 4) 20 τότε] τοῖς Wurm 24 εὐβοίαν P
 26*

πόντιοι καὶ νησιῶται πάντες πλὴν τῶν ἐν Μήλω
καὶ Θήρᾳ κατοικούντων, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἐπὶ Θορά-
κης πλὴν Χαλκιδίων καὶ Ποτιδαιατῶν· πρὸς δὲ
τούτοις Μεσσήμιοι μὲν οἱ τὴν Ναύπακτον οἰκοῦντες
καὶ Κερκυραῖοι * * αἱ δ' ἄλλαι πᾶσαι πεζοὺς στρα- 5
τιώτας ἐξέπεμπον. σύμμαχοι μὲν οὖν ἀμφοτέροις
ὑπῆρχον οἱ προειρημένοι. Λακεδαιμόνιοι δὲ δύνά-
μιν ἀξιόλογον προχειρισάμενοι τὴν ἡγεμονίαν ἔδω-
καν Ἀρχιδάμῳ τῷ βασιλεῖ. οὗτος δὲ μετὰ τῆς δυνά-
μεως ἐνέβαλεν εἰς τὴν Ἀττικὴν, τοῖς δὲ φρουροῖς¹⁰₅₀₇
προσβολὰς ἐποιεῖτο καὶ τῆς χώρας πολλὴν ἐδήλωσε.
τῶν δ' Ἀθηναίων παροξυνομένων διὰ τὴν τῆς χώρας
καταδρομὴν, καὶ βουλομένων παρατάξασθαι τοῖς πο-
λεμίοις, Περικλῆς στρατηγὸς ὦν καὶ τὴν ὅλην ἡγε-
μονίαν ἔχων παρεκάλει τοὺς νέους ἡσυχίαν ἔχειν, 15
ἐπαγγελλόμενος ἄνευ κινδύνων ἐμβαλεῖν τοὺς Λακε-
7 δαιμονίους ἐκ τῆς Ἀττικῆς. πληρώσας οὖν ἑκατὸν
τριήρεις καὶ δύναμιν ἀξιόλογον εἰς τὰς ναῦς ἐνθέ-
μενος, καὶ στρατηγὸν ἐπιστήσας Καρκίνον καὶ ἑτέ-
ρους τινάς, ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Πελοπόννησον. οὗτοι 20
δὲ πολλὴν τῆς παραθαλαττίου χώρας πορθήσαντες
καὶ τινα τῶν φρουρῶν ἐλόντες κατεπλήξαντο τοὺς
Λακεδαιμονίους· διὸ καὶ τὴν ἐκ τῆς Ἀττικῆς δύνά-
μιν ταχέως μεταπεψάμενοι πολλὴν ἀσφάλειαν τοῖς
8 πολεμίοις παρείχοντο. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ τῆς Ἀτ-²⁵
τικῆς ἐλευθερωθείσης, ὁ μὲν Περικλῆς ἀποδοχῆς

1 Μήλω] κύκλω A 2 Θοράκη cod., corr. Rhod. 4
μεσσήμιοι P τὴν Dind., τὸν cod. 5 Κερκυραῖοι P] τούτων
ναυτικῶν παρείχοντο Χίοι, Λέσβιοι, Κερκυραῖοι ex Thuc. II 9, 6
suppl. Wess. 19 Καρκίνον cod. 22 τινες P (c. 50, 7) κα-
τεπλήξαντο v. 25 πολεμίοις Hermann, Πελοποννησίους cod.

ἐτόγγανε παρὰ τοῖς πολίταις, ὡς δυνάμενος στρα-
τηγεῖν καὶ τοῖς Λακεδαιμόνιοις διαπολεμεῖν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀπολλοδώρου Ἰω-43
μαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Γεγάνιον καὶ
5 Λούκιον Σέργιον. ἐπὶ δὲ τούτων ὁ τῶν Ἀθηναίων
στρατηγὸς οὐ διέλιπε τὴν μὲν χώραν τῶν Πελοπον-
νησίων λεηλατῶν καὶ καταφθείρων, τὰ δὲ φρούρια
πολιορκῶν· προσγενομένων δὲ αὐτῷ πενήκοντα
10 τριήρων ἐκ τῆς Κερκύρας, πολὺ μᾶλλον ἐπόρθει
τὴν Πελοποννησίων χώραν, καὶ μάλιστα τῆς παρα-
θαλαττίου τὴν καλουμένην Ἀκτὴν ἐδήλου καὶ τὰς
ἐπαύλεις ἐνεπύριξε. μετὰ δὲ ταῦτα πλεύσας ἐπὶ 2
Μεθώνην τῆς Λακωνικῆς, τὴν τε χώραν κατέσυρε
καὶ τῇ πόλει προσβολὰς ἐποιεῖτο. ἐνθα δὲ Βρασί-
15 δας ὁ Σπαρτιάτης, νέος μὲν ὦν τὴν ἡλικίαν, ἀλκῆ
δὲ καὶ ἀνδρείᾳ διαφέρων, ὄρων τὴν Μεθώνην κιν-
δυνεύουσαν ἐκ βίας ἀλῶναι, παραλαβὼν τινες τῶν
Σπαρτιατῶν διὰ μέσον τῶν πολεμίων ἐσκευασμένων
ἐτόλμησε διεκπερᾶσαι, καὶ πολλοὺς ἀνελὼν παρυσέ-
20 πεσεν εἰς τὸ χωρίον. γενομένης δὲ πολιορκίας, καὶ 3
τοῦ Βρασίδου λαμπρότατα κινδυνεύσαντος, Ἀθηναῖοι
μὲν οὐ δυνάμενοι τὸ χωρίον εἰλεῖν ἀπεχώρησαν πρὸς
τὰς ναῦς, Βρασίδης δὲ διασεσσωκῶς τὴν Μεθώνην
διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς καὶ ἀνδρείας ἀποδοχῆς ἔτυχε
25 παρὰ τοῖς Σπαρτιάταις. διὰ δὲ τὴν ἀνδραγαθίαν
ταύτην φρονηματισθεὶς, πολλάκις ἐν τοῖς ὕστερον

1 στρατηγεῖν καὶ] στρατηγήματι Wurm; καταστρατηγεῖν
καὶ τοὺς A. καὶ δ. Bezzel 2 τοὺς Λακεδαιμονίους κατα-
πολεμεῖν I. 4 Μεγάνιον AK 6 διέλιπε A 7 δὲ Eich.,
τε cod. 9 Κερκύρας P 18 μέσων malim, cf. XVII 28, 3
22 εἰλεῖν P, ἀνελεῖν v.

χρόνοις παραβόλως ἀγωνιζόμενος μεγάλην δόξαν
 4 ἀνδρείας ἀπηνέγκατο. Ἀθηναῖοι δὲ περιπλεύσαντες
 εἰς τὴν Ἠλείαν τὴν τε χώραν ἐπόρθουν καὶ Φειᾶν
 χωρίον Ἠλείων ἐπολιόρκουν. ἐκβοηθησάντων δὲ
 τῶν Ἠλείων, μάχη τε ἐνίκησαν καὶ πολλοὺς ἀπο- 5
 κτείναντες τῶν πολεμίων εἶλον τὰς Φειᾶς κατὰ κράτος.
 5 μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ἠλείων πανδημεὶ παραταξαμέ-
 νων ἀπεκρούσθησαν εἰς τὰς ναῦς· εἴτ' ἀποπλεύσαν-
 τες εἰς τὴν Κεφαλληνίαν, καὶ τοὺς ταύτην κατοί- 508
 κούντας εἰς τὴν συμμαχίαν προσαγαγόμενοι, τὸν εἰς 10
 44 τὰς Ἀθήνας πλοῦν ἐποίησαντο. μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθη-
 ναῖοι στρατηγὸν προχειρισάμενοι Κλεόπομπον ἐξαπ-
 έστειλαν μετὰ νεῶν τριάκοντα, προστάξαντες τὴν
 τε Εὐβοίαν παραφυλάττειν καὶ Λοκροῖς πολεμεῖν.
 ὁ δ' ἐκπλεύσας τὴν τε παραθαλάττιον τῆς Λοκρίδος 15
 ἐδήλωσε καὶ πόλιν Θρόνιον ἐξεπολιόρκησε, τοῖς δ'
 ἀντιταξαμένοις τῶν Λοκρῶν συνάψας μάχην ἐνίκησε
 περὶ πόλιν Ἀλόπην. ἔπειτα τὴν προκειμένην τῆς
 Λοκρίδος νῆσον, ὀνομαζομένην Ἀταλάντην, ἐπιτεί-
 χισμα τῆς Λοκρίδος κατεσκεύασε, πολεμῶν πρὸς 20
 2 τοὺς ἐγχωρίους. Ἀθηναῖοι δ' ἐγκαλοῦντες Αἰγινήταις
 ὡς συνηρηγῆκοσι Λακεδαιμονίοις ἀνέστησαν αὐτοὺς
 ἐκ τῆς πόλεως, ἐκ δὲ τῶν πολιτῶν οἰκήτορας ἐκπέμ-
 ψαντες κατεκληροῦχησαν τὴν τε Αἰγίαν καὶ τὴν
 3 χώραν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῖς ἐκπεπωκόσιν Αἰγι- 25
 νήταις ἔδωκαν οἰκεῖν τὰς καλουμένας Θυρέας διὰ

3 Φείαν Palmerius (ex Thuc. II 25, 3), φερᾶν P, φερῖαν v.
 6 Φείας Palm., φερᾶς cod. 9 Κεφαλληνίαν v. 14 ἔνοϊαν
 P¹ 18 ἀλόπην P 19 ὀνομαζομένην] δ' add. Reiske
 26 Θουραίας PHL, Θυραίας cet.

τὸ καὶ τοὺς Ἀθηναίους δεδωκέναι τοῖς ἐκ Μεσσή-
 νης ἐκβληθεῖσι κατοικεῖν Ναύπακτον. Ἀθηναῖοι δὲ
 Περικλέα μετὰ δυνάμεως ἐξέπεμψαν πολεμήσοντα
 τοῖς Μεγαρεῦσιν. οὗτος δὲ πορθήσας τὴν χώραν
 5 καὶ τὰς κτήσεις αὐτῶν λυμηνάμενος μετὰ πολλῆς
 ὠφελείας ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Λακεδαιμόνιοι 45
 δὲ μετὰ Πελοποννησίων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων
 ἐνέβαλον εἰς τὴν Ἀττικὴν τὸ δεύτερον. ἐπιπορευό-
 μενοι δὲ τὴν χώραν ἐδενδροτόμουσαν καὶ τὰς ἐπαύλεις
 10 ἐνεπύριζον, καὶ πᾶσαν σχεδὸν τὴν γῆν ἐλυμήναντο
 πλὴν τῆς καλουμένης Τετραπόλεως· ταύτης δ' ἀπέ-
 σχοντο διὰ τὸ τοὺς προγόνους αὐτῶν ἐνταῦθα κατφ-
 κηκέναι καὶ τὸν Εὐρύσθεα νενικηκέναι τὴν ὁρμὴν
 ἐκ ταύτης ποιησαμένους· δίκαιον γὰρ ἡγοῦντο τοῖς
 15 εὐηρηγηκόσι τοὺς προγόνους, παρὰ τῶν ἐκρόνων
 τὰς προσηκούσας εὐεργεσίας ἀπολαμβάνειν. οἱ δ' 2
 Ἀθηναῖοι παρατάξασθαι μὲν οὐκ ἐτόλμων, συνεχώ-
 μενοι δ' ἐντὸς τῶν τειχῶν ἐνέπεσον εἰς λοιμικὴν
 περίστασιν· πολλοῦ γὰρ πλήθους καὶ παντοδαποῦ
 20 συνηρηγῆκότος εἰς τὴν πόλιν διὰ τὴν στενοχωρίαν
 εὐλόγως εἰς νόσους ἐνέπιπτον, ἔλκοντες ἀέρα διε-
 φθαρμένον. διόπερ οὐ δυνάμενοι τοὺς πολεμίους 3
 ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς χώρας, πάλιν ναῦς πολλὰς ἐξέπεμ-
 509 πον εἰς Πελοπόννησον στρατηγὸν ἐπιστήσαντες Περι-
 25 κλέα. οὗτος δὲ πολλὴν χώραν τῆς παραθαλαττίου
 δηώσας καὶ τινὰς πόλεις πορθήσας, ἐποίησεν ἀπελ-
 θεῖν ἐκ τῆς Ἀττικῆς τοὺς Λακεδαιμονίους. μετὰ δὲ 4

14 τοὺς εὐηρηγηκότας Wess. 17 ἐτόλμων P 20
 στενοχωρίαν P 21 ἐνέπεσον L, ἐπιπτον cet. 25 τῆς
 PAJL, τὴν τῆς cet. παραθαλαττίας v.

ταῦθ' οἱ Ἀθηναῖοι, τῆς μὲν χώρας δεδενδροκοπη-
μένης, τῆς δὲ νόσου πολλοὺς διαφθειρούσης, ἐν
ἀθυμία καθειστήκεσαν, καὶ τὸν Περικλέα νομίζοντες
αἴτιον αὐτοῖς γεγενῆσθαι τοῦ πολέμου δι' ὀργῆς εἶχον.
διόπερ ἀποστήσαντες αὐτὸν τῆς στρατηγίας, καὶ 5
μικρὰς τινὰς ἀφορμὰς ἐγκλημάτων λαβόντες, ἐξη-
μίωσαν αὐτὸν ὀγδοήκοντα ταλάντοις. μετὰ δὲ ταῦτα
προσβείας ἀποστείλαντες Λακεδαιμονίοις ἠξίουσαν κα-
ταλύσασθαι τὸν πόλεμον· ὡς δὲ οὐδεὶς αὐτοῖς προσ-
εἶχεν, ἠναγκάζοντο πάλιν τὸν Περικλέα στρατηγὸν 10
αἰρεῖσθαι. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον
τὸν ἐνιαυτόν.

46 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἐπαμείνωνος Ῥω-
μαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Παπίριον καὶ
Ἀῦλον Κορνήλιον Μακερίνον. ἐπὶ δὲ τούτων ἐν 15
μὲν ταῖς Ἀθήναις Περικλῆς ὁ στρατηγὸς ἐτελεύτη-
σεν, ἀνὴρ γένει καὶ πλούτῳ, πρὸς δὲ τούτοις δει-
νότητι λόγου καὶ στρατηγία πολὺν προέχων τῶν
2 πολιτῶν. ὁ δὲ δῆμος φιλοτιμούμενος κατὰ κράτος
ἐλεῖν τὴν Ποτιδαίαν, ἐξαπέστειλεν Ἄγνωννα στρα- 20
τηγὸν ἔχοντα τὴν δύναμιν ἣν πρότερον εἶχε Πери-
κλῆς. οὗτος δὲ μετὰ παντὸς τοῦ στόλου καταπλεύ-
σας εἰς τὴν Ποτιδαίαν παρεσκευάσατο τὰ πρὸς τὴν
πολιορκίαν· μηχανὰς τε γὰρ παντοδαπὰς παρεσκευά-
σε πολιορκητικὰς καὶ ὄπλων καὶ βελῶν πλῆθος, 25
ἔτι δὲ σίτου δαψίλειαν ἱκανὴν πάσῃ τῇ δυνάμει.

1 δενδροκοπημένης v. 2 διαφθειράσης Reiske 13
Ἐπαμείνωνος Palmerius, Ἐπαμινώνδου cod. 14 Παπερί-
ριον PA, Παπύριον cet. καὶ om. P 20 ἄγνων P
23 παρεσκευάσαντο P 24 παρεσκευάσεν PAFJK, παρεσκευ-
άσατο cet.; f. κατεσκευάσε 26 δαψηλείαν· καὶ ἱκανὴν P

προσβολὰς δὲ ποιούμενος συνεχεῖς καθ' ἑκάστην
ἡμέραν διέτριβε πολὺν χρόνον, οὐ δυνάμενος ἐλεῖν
τὴν πόλιν. οἱ μὲν γὰρ πολιορκούμενοι διὰ τὸν ἐκ 3
τῆς ἀλώσεως φόβον ἐρρωμένως ἠμύνοντο καὶ ταῖς
5 ὑπεροχαῖς τῶν τειχῶν πεποιθότες ἐπλεονέκτουσαν, ἢ
δ' ἐκ τοῦ λοιμοῦ νόσος τοὺς πολιορκοῦντας συνέ-
χουσα πολλοὺς ἀνήρει, καὶ τὸ στρατόπεδον ἀθυμία
κατέϊχεν. ὁ δ' Ἄγνων εἰδὼς τοὺς Ἀθηναίους δεδα- 4
πανηκότας εἰς τὴν πολιορκίαν πλείω τῶν χιλίων
10 ταλάντων καὶ χαλεπῶς διακειμένους πρὸς τοὺς
Ποτιδαίαιτας διὰ τὸ πρότερον ἀποστήναι πρὸς τοὺς
510 Λακεδαιμονίους, ἐφοβεῖτο λύσαι τὴν πολιορκίαν·
διόπερ ἠναγκάζετο διακαρτερεῖν καὶ τοὺς στρατιώ-
τας ἀναγκάζειν παρὰ δύναμιν βίαν προσάγειν τῇ
15 πόλει. ἐπεὶ δὲ τῶν πολιτῶν πολλοὶ διεφθείροντο 5
κατὰ τὰς προσβολὰς καὶ κατὰ τὴν ἐκ τοῦ λοιμοῦ
νόσον, ἀπολιπὼν μέρος τῆς δυνάμεως ἐπὶ τῆς πο-
λιορκίας ἀπέπλευσεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀποβεβληκῶς
τῶν στρατιωτῶν πλείους τῶν χιλίων. ἀπελθόντων 6
20 δὲ τούτων οἱ Ποτιδαῖαιται, τοῦ τε σίτου παντελῶς
ἐκλιπόντος καὶ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἀθυμούντων,
ἐπεκηρυκνέυσαντο πρὸς τοὺς πολιορκοῦντας περὶ δια-
λύσεως. ἀσμένως δὲ κἀκείνων προσδεξαμένων δια-
λύσεις ἐποίησαντο τοιαύτας, ἀπελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως
25 ἅπαντας τοὺς Ποτιδαῖαιτας, ἄλλο μὲν μηθὲν λαβόν-
τας, ἔχοντας δὲ τοὺς μὲν ἄνδρας ἱμάτιον ἕν, τὰς
δὲ γυναῖκας δύο. γενομένων δὲ τούτων τῶν σπον- 7

6 ἢ δ' ἐκ τοῦ λοιμοῦ νόσος*] τοὺς ἐκ λιμένος, ἢ δὲ νό-
σος libri (v. 16) 8 ἄγνων P 16 τὰς om. P 19 πλείω PL
21 ἐκλείποντος PF²L 25 ἄλλο μὲν] ἄλλ' ὅμως P

δῶν οἱ μὲν Ποτιδαῖται πάντες μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων ἐξέλιπον τὴν πατρίδα κατὰ τὰς συνθήκας, καὶ παρελθόντες εἰς τοὺς ἐπὶ Θράκης Χαλκιδεῖς παρ' αὐτοῖς κατώκησαν· οἱ δ' Ἀθηναῖοι τῶν πολιτῶν εἰς χιλίους οἰκήτορας ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Ποτιδαίαν, 5 καὶ τὴν τε πόλιν καὶ τὴν χώραν κατεκληρούχησαν.

47 Ἀθηναῖοι δὲ Φορμίωνα στρατηγὸν προχειρισάμενοι μετὰ εἴκοσι τριήρων ἐξαπέστειλαν. οὗτος δὲ περιπλεύσας τὴν Πελοπόννησον εἰς Ναύπακτον κατῆρε, καὶ θαλαττοκρατῶν τοῦ Κρισαίου κόλπου 10 διεκώλυσε ταύτη πλεῖν τοὺς Λακεδαιμονίους. Λακεδαιμόνιοι δὲ δύναμιν ἀξιόλογον ἐξέπεμψαν μετ' Ἀρχιδάμου τοῦ βασιλέως· οὗτος δὲ παρελθὼν τῆς Βοιωτίας εἰς Πλαταιὰς ἐστρατοπέδευσε. μελλόντων δ' αὐτῶν δροῦν τὴν χώραν, καὶ παρακαλούντων 15 τοὺς Πλαταιεῖς ἀποστήναι τῶν Ἀθηναίων, ὡς οὐ προσεῖχον αὐτοῖς, ἐπόρθησε τὴν χώραν καὶ τὰς 2 κατ' αὐτὴν κτήσεις ἐλυμήνατο. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν πόλιν περιτειχίσας ἤλιπε τῇ σπάνει τῶν ἀναγκαίων καταπονήσειν τοὺς Πλαταιεῖς· οὐδὲν δ' ἦττον καὶ 20 μηχανὰς προσάγοντες καὶ διὰ τούτων σαλεύοντες τὰ τεῖχη καὶ προσβολὰς ἀδιαλείπτως ποιοῦμενοι διετέλουν. ἐπεὶ δὲ οὐδὲ διὰ τῶν προσβολῶν ἠδύναντο χειρώσασθαι τὴν πόλιν, ἀπολιπόντες τὴν ἰκανὴν 3 φυλακὴν ἐπανῆλθον εἰς Πελοπόννησον. Ἀθηναῖοι 25 δὲ στρατηγοὺς καταστήσαντες Ξενοφῶντα καὶ Φα-

2 ἐξέλειπον P 14 ἐστρατοπέδευσε Dind., ἐστράτευσε cod. 18 κατ' αὐτὴν P, κατὰ ταύτην v. 22 ἀδιαλείπτως P 23 οὐδὲ διὰ τῶν] οὐ διὰ τῶν P¹, οὐδ' ἐπὶ τῶν P²AL 24 ἀπολειπόντες P

νόμαχον ἀπέστειλαν ἐπὶ Θράκην μετὰ στρατιωτῶν χιλίων. οὗτοι δὲ παραγενηθέντες εἰς Σπάρτωλον τῆς Βοιωτικῆς ἔτεμον τὴν χώραν, καὶ τὸν σίτον ἐν χλόῃ διέφθειραν. προσβοηθησάντων δὲ τοῖς Βοιωταίοις Ὀλυνθίων, ἠττήθησαν ὑπὸ τούτων μάχη· ἀνηρέθησαν δὲ τῶν Ἀθηναίων οἱ τε στρατηγοὶ καὶ τῶν στρατιωτῶν οἱ πλείους. ἅμα δὲ τούτοις πρα- 4 τομένοις Λακεδαιμόνιοι πεισθέντες ὑπὸ Ἀμβρακιωτῶν ἐστράτευσαν εἰς Ἀκαρνανίαν. ἡγούμενος δὲ 10 τούτων Κνήμος εἶχε στρατιώτας πεζοὺς χιλίους καὶ 511 ναῦς ὀλίγας· προσλαβόμενος δὲ καὶ παρὰ τῶν συμμάχων στρατιώτας τοὺς ἰκανοὺς ἤκεν εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν καὶ κατεστρατοπέδευσε πλησίον πόλεως τῆς ὀνομαζομένης Στράτου. οἱ δὲ Ἀκαρνανεῖς συστρα- 5 φέντες καὶ τοῖς πολεμίοις ἐνεδρεύσαντες πολλοὺς ἀπέκτειναν, καὶ συνηνάγκασαν τὸν Κνήμον ἀπαγαγεῖν τὴν δύναμιν εἰς τοὺς ὀνομαζομένους Οἰνιάδας.

Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Φορμίωνα ὁ τῶν 48 Ἀθηναίων στρατηγὸς ἔχων εἴκοσι τριήρεις περιέτυχεν 20 ναυσὶ Λακεδαιμονίων ἐπὶ πρὸς ταῖς τετραράκοντα. ναυμαχίσας δὲ πρὸς ταύτας τὴν τε στρατηγίδα ναῦν τῶν πολεμίων κατέδυσε καὶ τῶν ἄλλων πολλὰς ἄπλους ἐποίησε, δώδεκα δὲ ἀνάνδρους εἴλε, τὰς δὲ λοιπὰς μέχρι τῆς γῆς κατεδίωξεν. οἱ δὲ Λακεδαι- 25 μόνιοι παρ' ἐλαίδας ἠττηθέντες ταῖς ὑπολειφθείσαις ναυσὶν ἔφυγον εἰς Πάτρας τῆς Ἀχαΐας. αὕτη μὲν

2 Σπάρτωλον Palmerius (Thuc. II 79, 2), Πάτωλον cod. 3 ἔτεμον A 4 βοιωτικοῖς P 6 τῶν Ἀθηναίων om. FJK 11 καὶ] τῶν add. P 12 τοὺς PA, om. cet. 15 τοὺς πολεμίους v. (XIX 68, 5 69, 1) 20 τετραράκοντα P

οὖν ἡ ναυμαχία συνέστη περὶ τὸ Ῥίον καλούμενον. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τρόπαιον στήσαντες καὶ τῷ Ποσειδῶνι περὶ τὸν Ἴσθμὸν ναῦν καθιερώσαντες ἀπέπλευσαν εἰς πόλιν συμμαχίδα Ναύπακτον. Λακεδαιμόνιοι δ' ἑτέρας ναῦς ἐξέπεμψαν εἰς τὰς Πάτρας. αὐταὶ δὲ προσλαβόμεναι τὰς ἐκ τῆς ναυμαχίας περιλειμμένας τριήρεις ἠθροίσθησαν εἰς τὸ Ῥίον· εἰς τὸν αὐτὸν δὲ τόπον καὶ τὸ πεζὸν στρατόπεδον τῶν Πελοποννησίων κατήντησε καὶ πλησίον τοῦ στόλου κατεστρατοπέδευσε. Φορμίων δὲ τῇ προγεγενημένῃ νίκη φρονηματισθεὶς ἐτόλμησεν ἐπιθέσθαι ταῖς πολεμιαῖς ναυσὶν οὖσαις πολλαπλασῖαις· καὶ τινὰς αὐτῶν καταδύσας καὶ τῶν ἰδίων ἀποβαλὼν ἀμφίδοξον ἔσχε τὴν νίκην. μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθηναίων ἀποστειλάντων εἰκοσι τριήρεις, οἱ Λακεδαιμόνιοι φοβηθέντες ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κόρινθον, οὐ τολμῶντες ναυμαχεῖν. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

49 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Διοτίμου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Γάιον Ἰούλιον καὶ Πρόκλον Οὐεργίνιον Τρίκοστον, Ἡλείοι δ' ἤγαγον ὀλυμπιάδα ὀγδόην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Σύμμαχος Μεσσήμιος ἀπὸ Σικελίας. ἐπὶ δὲ τούτων Κνήμος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχος ἐν τῇ Κορίνθῳ διατρίβων ἔκρινε τὸν Πειραιᾶ καταλαβέσθαι. ἐπυρθάνετο γὰρ μήτε ναῦς ἐν αὐτῷ κα-

1 ἡ add. Dind. 3 περὶ] τῷ περὶ Wurm 5 ἑτέρους P
11 πολεμιαῖς cod., corr. Dind. 20 ὑπάτους κατέστησαν PA, κατέστησαν ὑπάτους cet. 21 Οὐεργίνιον AF ἤγαγον P, ἤγον v. 23 μεσσήμιος P

θεικνυμένας ὑπάρχειν μήτε στρατιώτας εἶναι τεταγμένους ἐπὶ τῆς φυλακῆς· τοὺς γὰρ Ἀθηναίους ἀμελῶς ἔχειν περὶ τῆς τούτου φυλακῆς διὰ τὸ μηδαμῶς ἐλπίζειν τολμηῆσαι τινὰς καταλαβέσθαι τὸν τόπον. διόπερ ἐν τοῖς Μεγάροις καθελκύσας τὰς νεωσκλημένας τετταράκοντα τριήρεις νυκτὸς ἐπλευσεν εἰς τὴν Σαλαμίνα· προσπεσὼν δ' ἀπροσδοκῆτως εἰς τὸ φρούριον τῆς Σαλαμῖνος τὸ καλούμενον Βουδόριον, τρεῖς ναῦς ἀπέσπασε καὶ τὴν ὅλην Σαλαμίνα κατέδραμε. τῶν δὲ Σαλαμινίων πυρσενσάντων τοῖς κατὰ τὴν Ἀττικὴν, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι δόξαντες τὸν Πειραιᾶ κατειληφθαι ταχέως ἐξεβοήθουν μετὰ πολλῆς ταραχῆς· γνόντες δὲ τὸ γερονός, ταχέως πληρώσαντες ναῦς ἱκανὰς ἐπλεον εἰς τὴν Σαλαμίνα. οἱ δὲ Πελοποννήσιοι τῆς ἐπιβολῆς διαψευσθέντες ἀπέπλευσαν ἐκ τῆς Σαλαμῖνος εἰς τὴν οἰκίαν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι, τῶν πολεμίων ἀποπεπλευκόντων, τῆς μὲν Σαλαμῖνος ἐπιμελεστέραν φυλακὴν ἐποίησαντο καὶ κατέλιπον φρουροὺς τοὺς ἱκανοὺς, τὸν δὲ Πειραιᾶ κλειθροῖς καὶ φυλακαῖς ἱκαναῖς διαλαβόντες ὠχύρωσαν.

Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Σιτάλης ὁ τῶν Θρακῶν βασιλεὺς παρελήφει μὲν βασιλείαν ὀλίγην χρόνον, διὰ δὲ τὴν ἰδίαν ἀνδρείαν καὶ σύνεσιν ἐπὶ πολὺ τὴν δυναστείαν ἠύξησεν, ἐπιεικῶς μὲν ἄρχων τῶν ὑποτεταγμένων, ἀνδρείος δ' ὢν ἐν ταῖς μάχαις καὶ στρατηγικός, ἔτι δὲ τῶν προσόδων μεγάλην ποιούμενος ἐπιμέλειαν. τὸ δὲ τέλος ἐπὶ τοσοῦτον

3 τούτου] τοῦ P; τὴν — φυλακὴν Reiske 4 τολμηῆσειν Hert. 9 ὅλην P; ἄλλην v. 23 ὀλίγης χρόνου v.

δυνάμεως προήλθεν, ὥστε χώρας ἄρξαι πλείστης τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλευσάντων κατὰ τὴν Θράκην. ἢ μὲν γὰρ παραθαλάττιος αὐτῆς ἀπὸ τῆς Ἀβδηρι- τῶν χώρας τὴν ἀρχὴν ἔχουσα διέτεινε μέχρι τοῦ Ἰστροῦ ποταμοῦ, ἀπὸ δὲ θαλάττης εἰς τὸ μεσόγειον πορευομένην τοσοῦτον εἶχε διάστημα, ὥστε πεζὸν εὗζωνον ὁδοιπορήσαι ἡμέρας δέκα τρεῖς. τηλικαύτης δὲ χώρας βασιλεύων ἐλάμβανε προσόδους καθ' ἕκα- στον ἐνιαυτὸν πλείω χιλίων ταλάντων. κατὰ δὲ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς ἔχων πόλεμον ἤθροισεν ἐκ τῆς Θράκης στρατιώτας πεζοὺς μὲν πλείους τῶν δώδεκα μυριάδων, ἱππεῖς δὲ πεντακισμυρίους. ἀναγκαῖον δ' ἐστὶ τοῦ πολέμου τούτου προεκθέσθαι τὰς αἰτίας, ἵνα σαφῆς ὁ περὶ αὐτοῦ λόγος ὑπάρξῃ τοῖς ἀναγινώσκουσι. Σιτάλκης τοίνυν πρὸς Ἀθηναίους φιλίαν συνθέμενος ὁμολόγησεν αὐτοῖς συμμαχήσειν τὸν ἐπὶ Θράκης πόλεμον· διόπερ βουλούμενος τοὺς Χαλκιδεῖς σὺν τοῖς Ἀθηναίοις καταπολεμήσαι, παρεσκευάζετο δύνάμιν ἀξιόλογον. ἅμα δὲ καὶ πρὸς Περδικκᾶν τὸν βασιλέα τῶν Μακεδόνων ἀλλοτρώως διακείμενος, ἔκρινε κατάγειν ἐπὶ τὴν Μακεδονικὴν βασιλείαν Ἀμύνταν τὸν Φιλίππου. δι' ἀμφοτέρων οὖν τὰς προειρημένας αἰτίας ἦν ἀναγκαῖον αὐτῷ συστήσασθαι δύνάμιν ἀξιόλογον. ὡς δ' αὐτῷ τὰ πρὸς τὴν στρατείαν εὐτρεπῆ κατεσκευάστο, προήγαγε τὴν δύνάμιν ἅπασαν, καὶ διελθὼν τὴν Θράκην ἐνέβαλεν εἰς τὴν Μακεδονίαν. οἱ δὲ Μακεδόνες τὸ μέγεθος τῆς δυνάμεως καταπλαγέντες παρατάξασθαι

7 τρεισκαίδεκα v. 12 δυοκαίδεκα v. 20 Περδικκᾶν ΔF
25 στρατείαν P

μὲν οὐκ ἐτόλμησαν, ἐκκομίσαντες δὲ τὸν τε σίτον καὶ τῶν χρημάτων ὅσα δυνατὸν ἦν εἰς τὰ καρτερώτατα φρούρια, μένοντες ἐν τούτοις ἡσυχίαν εἶχον. οἱ δὲ Θράκες καταγαγόντες τὸν Ἀμύνταν ἐπὶ τὴν βασιλείαν τὸ μὲν πρῶτον διὰ λόγων καὶ πρεσβειῶν ἐπειρῶντο προσάγεσθαι τὰς πόλεις, ὡς δ' οὐδεὶς αὐτοῖς προσεῖχεν, εὐθὺς τῷ πρώτῳ φρουρίῳ προσβαλόντες κατὰ κράτος εἶλον. μετὰ δὲ ταῦτα τινες τῶν πόλεων καὶ τῶν φρουρίων διὰ τὸν φόβον ἐκουσίως ὑπετάγησαν. πορθήσαντες δὲ πᾶσαν τὴν Μακεδονίαν καὶ πολλῆς ὠφελείας κύριοι γενόμενοι μετέβησαν ἐπὶ τὰς Ἑλληνίδας πόλεις τὰς τῶν Χαλκιδεῶν.

Τοῦ δὲ Σιτάλκου περὶ ταῦτα διατρίβοντος Θε-51
15 ταλοὶ καὶ Ἀχαιοὶ καὶ Μάγνητες καὶ οἱ ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ὅσοι κατόικουν μεταξὺ Μακεδονίας καὶ Θερμοπυλῶν, συνεφρόνησαν καὶ δύνάμιν ἀξιόλογον κοινῇ συνεστήσαντο· εὐλαβοῦντο γὰρ μήποτε τοσαύταις μυριάσιν οἱ Θράκες ἐμβάλωσιν αὐτῶν εἰς τὴν χώραν, καὶ κινδυνεύωσι ταῖς πατρίσι. τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῶν Χαλκιδεῶν ποιησάντων, Σιτάλκης τυθόμενος τοὺς Ἕλληνας ἀδράς δυνάμεις συνηθροικῆναι καὶ τοὺς στρατιώτας ὑπὸ τοῦ χειμῶνος ἐνοχλουμένους, πρὸς μὲν τὸν Περδικκᾶν διαλυσάμενος ἐπιγαμίας ἐποίησατο, τὰς δὲ δυνάμεις ἀπήγαγεν εἰς τὴν Θράκην.

1 εἰσκομίσαντες Dind., non Wess. 2 καρτερότατα P
4 κατάγοντες Dind. 20 κινδυνεύωσι PAHJKL, δυναστεύωσι cet. 23 στρατιώτας] ὁρᾶν add. Hert. ἐνοχλουμένους] ἐννοούμενος add. Bezzel 25 ἐπιγαμίαν f 26 τὴν om. v.

52 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Λακεδαιμόνιοι μὲν παραλαβόντες τοὺς ἐκ Πελοποννήσου συμμάχους εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἔχοντας τὴν ἡγεμονίαν Ἀρχιδάμου τοῦ βασιλέως, τὸν δὲ σίτον ἐν τῇ γλῶσσει διέφθειραν, καὶ τὴν χώραν θηρώσαντες ἐπανήλθον 5 εἰς τὰς πατρίδας. οἱ δ' Ἀθηναῖοι παρατάξασθαι μὲν οὐ τολμῶντες, ὑπὸ δὲ τῆς νόσου καὶ τῆς σιτοδείας πιεζόμενοι, κακὰς περὶ τοῦ μέλλοντος ἐλάμβανον ἐλπίδας. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν. 10

53 Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησιν Εὐκλείδου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τρεῖς, Μάρκον Μάνιον, Κόιντον Σουλπίκιον Πραιτέτατον, Σερούλιον Κορνήλιον Κόσσον. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Σικελίαν Λεοντίνοι, Χαλιμιδεῶν μὲν ὄντες ἄποιοι, 15 συγγενεῖς δὲ Ἀθηναίων, ἔτυχον ὑπὸ Συρακοσίων πολεμούμενοι. πιεζόμενοι δὲ τῷ πολέμῳ, καὶ διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν Συρακοσίων κινδυνεύοντες ἀλῶναι κατὰ κράτος, ἐξέπεψαν πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀξιοῦντες τὸν δῆμον βοηθῆσαι τὴν ταχίστην 20 καὶ τὴν πόλιν ἑαυτῶν ἐκ τῶν κινδύνων φύσασθαι. ἦν δὲ τῶν ἀπεσταλμένων ἀρχιπρεσβευτῆς Γοργίας ὁ φήτωρ, δεινότητι λόγου πολὺ προέχων 514 πάντων τῶν καθ' ἑαυτόν. οὗτος καὶ τέχνας ῥητορικὰς πρῶτος ἐξεῦρε καὶ κατὰ τὴν σοφιστείαν τοσοῦτο 25 τοὺς ἄλλους ὑπερέβαλεν, ὥστε μισθὸν λαμ-

11 Εὐκλείδου] Εὐκλέους Wess. 13 Μάνιον] Manilius Liv. 4, 23 σουλπίκιον P, συντίκιον v. 14 σερούλιον P, καὶ σερούλιον v. κόσσον P, κέσσον L, κέσσον A, κένσον cet. 17 πολεμούμενοι — 18 Συρακοσίων om. P 25 σοφιστείαν P τοσοῦτα P, τοσοῦτον v.

βάνειν παρὰ τῶν μαθητῶν μνᾶς ἑκατόν. οὗτος οὖν 3 κατανήσας εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ παραχθὲς εἰς τὸν δῆμον διελέχθη τοῖς Ἀθηναίοις περὶ τῆς συμμαχίας, καὶ τῷ ξενίζοντι τῆς λέξεως ἐξέπληξε τοὺς Ἀθηναίους ὄντας εὐφρνεῖς καὶ φιλολόγους. πρῶτος γὰρ 4 ἐχρήσατο τοῖς τῆς λέξεως σχηματισμοῖς περιττοτέροις καὶ τῇ φιλοτεχνίᾳ διαφέρουσι, ἀντιθέτοις καὶ ἰσοκώλοις καὶ παρίσοις καὶ ὁμοιοτελεύτοις καὶ τισὶν ἐτέροις τοιούτοις, ἃ τότε μὲν διὰ τὸ ξένον τῆς 10 κατασκευῆς ἀποδοχῆς ἤξιοῦτο, νῦν δὲ περιεργίαν ἔχειν δοκεῖ καὶ φαίνεται καταγέλαστα πλεονάκις καὶ κατακόρως τιθέμενα. τέλος δὲ πείσας τοὺς Ἀθηναίους συμμαχῆσαι τοῖς Λεοντίνοις, οὗτος μὲν θυμασθεῖς ἐν ταῖς Ἀθήναις ἐπὶ τέχνῃ ῥητορικῇ τὴν 15 εἰς Λεοντίνοὺς ἐπάνοδον ἐποιήσατο.

Ἀθηναῖοι δὲ καὶ πάλαι μὲν ἦσαν ἐπιθυμηταὶ 54 τῆς Σικελίας διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας, καὶ τότε δ' ἀσμένως προσδεξάμενοι τοὺς τοῦ Γοργίου λόγους ἐψηφίσαντο συμμαχίαν ἐκπέμπειν τοῖς Λεοντίνοις, 20 πρόφασιν μὲν φέροντες τὴν τῶν συγγενῶν χρείαν καὶ δέησιν, τῇ δ' ἀληθείᾳ τὴν νῆσον σπεύδοντες κατακτήσασθαι. καὶ γὰρ οὐ πολλοῖς ἔτεσι πρότερον 2 τῶν τε Κορινθίων καὶ τῶν Κερκυραίων διαπολεμούντων μὲν πρὸς ἀλλήλους, φιλοτιμηθέντων δ' ἀμφοτέρων συμμάχους λαβεῖν τοὺς Ἀθηναίους, προέκρινεν ὁ δῆμος συμμαχεῖν τοῖς Κερκυραίοις διὰ 25 τὴν Κέρκυραν εὐφρῶς κεισθαι πρὸς τὸν εἰς Σι-

6 τοῖς τῆς PAFI, τῆς cet. 8 ὁμοιοτελεύτοις cod., corr. Wess. 11 ἔχει P καταγέλαστον — τιθέμενον cod., corr. Reiske 12 δὲ om. v. 23. 26. 27 Κορνηρ. P

3 κελίαν πλοῦν. καθόλου γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι κατακτη-
 σάμενοι τὴν τῆς θαλάττης ἡγεμονίαν καὶ μεγάλας
 πράξεις ἐπιτελεσάμενοι συμμάχων τε πολλῶν εὐπό-
 ρουν καὶ δυνάμεις μεγίστας ἐκέκτηντο καὶ χρημά-
 των τε πλήθος ἔτοιμον παρέλαβον, μετακομίσαντες 5
 ἐκ Δήλου τὰ κοινὰ χρήματα τῶν Ἑλλήνων, ὅντα
 πλείω τῶν μυρίων ταλάντων, ἡγεμόσι τε μεγάλοις
 καὶ διὰ στρατηγίαν δεδοκιμασμένοις ἐχρήσαντο, καὶ
 διὰ τούτων ἀπάντων ἤλιπζον καταπολεμήσειν μὲν
 τοὺς Λακεδαιμονίους, πάσης δὲ τῆς Ἑλλάδος τὴν 10
 ἡγεμονίαν περιπεποιημένοι ἀνθέξειν τῆς Σικελίας. 515
 4 διὰ ταῦτα οὖν τὰς αἰτίας ψηφισάμενοι βοηθεῖν τοῖς
 Λεοντίνοις ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Σικελίαν ναῦς εἴκοσι
 καὶ [στρατηγούς] Λάχητα καὶ Χαροιάδην. οὗτοι δὲ
 πλεύσαντες εἰς τὸ Ῥήγιον προσελάβοντο ναῦς εἴκοσι 15
 παρὰ τῶν Ῥηγίων καὶ τῶν Χαλκιδέων ἀποίκων.
 ἐντεῦθεν δ' ὁρμώμενοι τὸ μὲν πρῶτον τὰς Λιπαραιῶν
 νήσους κατέδραμον διὰ τὸ συμμαχεῖν τοὺς Λιπα-
 ραίους τοῖς Συρακοσίοις, μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ Λοκροὺς
 πλεύσαντες καὶ πέντε νεῶν Λοκρίδων κυριεύσαντες, 20
 5 Μύλας φρούριον ἐπολιόρησαν. ἐπιβοηθησάντων δὲ
 τῶν πλησιοχώρων Σικελιωτῶν τοῖς Μυλαιῶσι ἐγένετο
 μάχη, καθ' ἣν Ἀθηναῖοι νικήσαντες ἀπέκτειναν μὲν
 πλείους τῶν χιλιῶν, ἐξώρησαν δὲ οὐκ ἐλάττους
 τῶν ἑξακοσίων· εὐθύς δὲ καὶ τὸ φρούριον ἐκπολιορ- 25

4 μεγίστας ἐκέκτηντο Reiske, ἐπιτελεσάμενοι μεγίστας
 ἐκέκτηντο πόλεις codices 13 εἴκοσι P (et Thuc. III 86, 1)
 ἑκατὸν v. 14 στρατηγούς om. P Χαροιάδην A, Χαροίαν FK
 15 εἴκοσι P, ἑκατὸν v. 16 καὶ τῶν] καὶ αὐτῶν Reiske,
 καὶ τῶν ἄλλων conicio ἀποίκων PAL, ἀποίκων ὄντων
 cet. 21 Μύλας add. Cluverius (Thuc. III 90, 2) 22 Σι-
 κελῶν cod., corr. Wess. 25 καὶ om. AFJKL

κήσαντες κατέσχον. τούτων δὲ πραττομένων κατέ- 6
 πλευσαν νῆες τετταράκοντα, ἃς ἀπέστειλεν ὁ δῆμος,
 κρινῶν γενναιότερον ἄπτεσθαι τοῦ πολέμου· ἡγεῖτο
 δ' αὐτῶν Εὐρυνμέδων καὶ Σοφοκλῆς. ἀθροισθεισῶν
 3 δὲ τῶν τριήρων εἰς ἓνα τόπον ἀξιόλογος ἦδη στό-
 λος κατεσκευάστο, συγκείμενος ἐκ τριήρων ὄγδοή-
 κοντα. τοῦ δὲ πολέμου χρονίζοντος οἱ Λεοντῖνοι 7
 διαπρεσβενσάμενοι πρὸς τοὺς Συρακοσίους διελύ-
 θησαν. διόπερ αἱ μὲν τῶν Ἀθηναίων τριήρεις
 10 ἀπέπλευσαν εἰς τὴν οἰκίαν, οἱ δὲ Συρακοῖσιοι τοῖς
 Λεοντίνοις μεταδόντες τῆς πολιτείας ἅπαντας Συρα-
 κοσίους ἐποίησαν, καὶ τὴν πόλιν φρούριον ἀπέδει-
 ξαν τῶν Συρακοσίων. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικε-
 λίαν ἐν τούτοις ἦν.
 15 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Λέσβιοι μὲν ἀπέστησαν 55
 ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων· ἐνεκάλουν γὰρ αὐτοῖς, ὅτι βου-
 λομένων συνοικίσειν πάσας τὰς κατὰ τὴν Λέσβον
 πόλεις εἰς τὴν Μυτιληναίων πόλιν διεκώλυσαν. διὸ 2
 καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους ἀποστείλαντες πρεσβευτὰς
 20 καὶ συμμαχίαν συνθέμενοι συνεβούλευον τοῖς Σπαρ-
 τιάταις ἀντέχεσθαι τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας·
 πρὸς ταύτην δὲ τὴν ἐπιβολὴν ἐπηγγείλαντο πολλὰς
 τριήρεις εἰς τὸν πόλεμον παρεῖξασθαι. ἀσμένως δὲ 3
 τῶν Λακεδαιμονίων ὑπακουσάντων καὶ περὶ τὴν
 25 κατασκευὴν τῶν τριήρων γινομένων, Ἀθηναῖοι φθά-

2 νῆες] ναῦς PAL 5 ἦδη] ὁ ἦδη P; f. ἦδη ὁ 6
 ὄγδοήκοντα P, πενήκοντα καὶ τρεῖς A, πενήκοντα καὶ δια-
 κοσίων cet. 12 ἐποίησαντο Hert. 17 τὰς κατὰ —
 p. 422, 14 πεποίηκε om. L 18 Μυτιλην. cod. semper
 διεκώλυσαν P, διεκόμισαν v. 25 γενομένων v. et P¹

σαντες αὐτῶν τὴν παρασκευὴν παραχορῆμα δύναμιν
 ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Λέσβον, πληρώσαντες ναῦς τετρα-
 ράκοντα καὶ στρατηγὸν προχειρισάμενοι Κλεινιππί-⁵¹⁶
 4 δην. οὗτος δὲ προσλαβόμενος βοήθειαν παρὰ τῶν
 5 συμμάχων κατέπλευσεν εἰς Μυτιλήνην. γενομένης
 δὲ ναυμαχίας οἱ μὲν Μυτιληναῖοι λειψθέντες συνε-
 κλείσθησαν εἰς πολιορκίαν, τῶν δὲ Λακεδαιμονίων
 ψηφισαμένων βοηθεῖν τοῖς Μυτιληναίοις καὶ παρα-
 σκευαζομένων στόλον ἀξιόλογον, ἔφθασαν Ἀθηναῖοι
 ναῦς ἄλλας σὺν ὀπλίταις χιλίοις ἀποστέλλαντες εἰς ¹⁰
 5 Λέσβον. τούτων δ' ἡγούμενος Πάχης ὁ Ἐπικλήρου
 κατανήσας εἰς τὴν Μυτιλήνην, καὶ τὴν προῦπόρ-
 χουσαν δύναμιν παραλαβών, περιετείχισε τὴν πόλιν
 καὶ συνεχεῖς προσβολὰς ἐποιεῖτο οὐ μόνον κατὰ
 6 γῆν, ἀλλὰ καὶ κατὰ θάλατταν. Λακεδαιμόνιοι δὲ ¹⁵
 ἐξαπέστειλαν εἰς τὴν Μυτιλήνην τριήρεις μὲν τετ-
 ταράκοντα πέντε καὶ στρατηγὸν Ἀλκίδα, εἰς δὲ τὴν
 Ἀττικὴν εἰσέβαλον μετὰ τῶν συμμάχων· ἐπελθόντες
 δὲ [καὶ] τοὺς παραλειμμένους τόπους τῆς Ἀττικῆς
 καὶ δηώσαντες τὴν χώραν ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν. ²⁰
 7 Μυτιληναῖοι δὲ τῇ σιτοδείᾳ καὶ τῷ πολέμῳ πιεζό-
 μενοι καὶ στασιάζοντες πρὸς ἀλλήλους, καθ' ὁμολο-
 8 γίαν παρέδωκαν τὴν πόλιν τοῖς πολιορκουσίν. ἐν
 δὲ ταῖς Ἀθήναις τοῦ δήμου βουλευόμενον πῶς χρὴ
 προσενέγκασθαι τοῖς Μυτιληναίοις, Κλέων ὁ δημα- ²⁵
 γωγός, ὠμὸς ὢν τὸν τρόπον καὶ βίαιος, παρώξυνε

3 κλεινιππίδην P 5 εἰς P, εἰς τὴν v. 12 εἰς τὴν
 PA, εἰς v. 13 δύναμιν] ἀξιόλογον add. P (at del. man. 1)
 16 εἰς μὲν τὴν M. τριήρεις Dind. 17 τετράκοντα P 19
 καὶ om. PFJ 21 σιτωδεία P 24 πῶς P, ὡς v.

τὸν δῆμον, ἀποφαινόμενος δεῖν τοὺς Μυτιληναίους
 αὐτοὺς μὲν ἡβηδὸν ἅπαντας ἀποκτεῖναι, τέκνα δὲ
 καὶ γυναῖκας ἔξανδραποδίσασθαι. τέλος δὲ πεισθέν- ⁹
 των τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὴν γνώμην τε τοῦ Κλέω-
 5 νος ψηφισαμένων, ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Μυτιλήνην
 οἱ τὰ δοχθέντα τῷ δήμῳ δηλώσοντες τῷ στρατηγῷ.
 τοῦ δὲ Πάχης ἀναγνόντος τὸ ψηφισμα ἦλθεν ¹⁰
 ἐναντίον τῷ προτέρῳ ἔτερον. ὁ δὲ Πάχης γνοὺς
 τὴν μετάνοιαν τῶν Ἀθηναίων ἐχάρη, καὶ τοὺς Μυ-
 10 τιληναίους συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν ἀπέλυσε τῶν
 ἐγκλημάτων, ἅμα δὲ καὶ τῶν μερίστων φόβων.
 Ἀθηναῖοι δὲ τῆς Μυτιλήνης τὰ τεῖχη περιελόντες
 τὴν Λέσβον ὅλην πλὴν τῆς Μηθυναίων χώρας
 κατεκληρούχησαν. ἡ μὲν οὖν Λεσβίων ἀπόστασις
 15 ἀπ' Ἀθηναίων τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος.

Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Λακεδαιμόνιοι ⁵⁶
 τὰς Πλαταιὰς πολιορκουῦντες περιετείχισαν τὴν πόλιν
 καὶ στρατιώταις πολλοῖς παρεφύλαττον. χρονιζού-
 σης δὲ τῆς πολιορκίας καὶ τῶν Ἀθηναίων μηδεμίαν
 20 ἐξαποστελλόντων βοήθειαν, οἱ πολιορκούμενοι σιτο-
 δείᾳ τε συνείχοντο καὶ τῶν πολιτῶν ἐν ταῖς προσ-
 βολαῖς πολλοὺς ἀπεβεβλήκεσαν. ἀπορομένων δ' ²
 αὐτῶν καὶ βουλευομένων περὶ τῆς σωτηρίας, τοῖς
 μὲν πολλοῖς ἐδόκει τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, τοῖς δ' ἄλλοις
 25 ὡς διακοσίοις οὖσιν ἔδοξε νυκτὸς βιάσασθαι τοὺς
 φύλακας καὶ διεκπεσεῖν εἰς τὰς Ἀθήνας. τηρήσαντες ³
 517 οὖν ἀσέλγηρον νύκτα τοὺς μὲν ἄλλους ἐπέισαν εἰς

6 δηλώσαντες P 8 πρότερον A ἔτερον P, om. v.
 22 ἀποβεβλήκεισαν cod.

θάτερα μέρη προσβάλλειν τῷ περιτειχίσματι, αὐτοὶ δ' ἐτοιμασάμενοι κλίμακας, καὶ τῶν πολεμίων παραβοηθούτων ἐν τοῖς ἀπεστραμμένοις μέρεσι τῶν τειχῶν, αὐτοὶ διὰ τῶν κλιμάκων ἔτυχον ἀναβάντες ἐπὶ τὸ τεῖχος, καὶ τοὺς φύλακας ἀποκτείναντες διέφυγον 5
 4 εἰς τὰς Ἀθήνας. τῇ δ' ὕστεραία Λακεδαιμόνιοι μὲν παροξυνθέντες ἐπὶ τῷ δρασμῷ τῶν ἀπεληλυθότων ἐκ τῆς πόλεως, προσέβαλον τῇ πόλει τῶν Πλαταιέων καὶ πᾶσαν εἰσεφέροντο σπουδῆν βία χειρώσασθαι τοὺς πολιορκουμένους· οἱ δὲ Πλαταιεῖς καταπλεγνύ- 10
 5 καὶ τὴν πόλιν τοῖς πολεμίοις. οἱ δ' ἠγεμόνες τῶν Λακεδαιμονίων καθ' ἓνα τῶν Πλαταιέων προσκαλούμενοι ἐπηρώτων τί ἀγαθὸν πεποίηκε τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἐκάστου δὲ ὁμολογοῦντος μηδὲν εὐηγορη- 15
 6 κέναι, πάλιν ἐπηρώτων εἴ τι κακὸν ἔδρασαν τοὺς Σπαρτιάτας· οὐδενὸς δ' ἀντιλέγοντος, πάντων κατέγνωσαν θάνατον. διὸ καὶ τοὺς ἐγκαταλειφθέντας ἄπαντας ἀνείλον καὶ κατασκάψαντες ἐμίσθωσαν τὴν χώραν αὐτῶν. Πλαταιεῖς μὲν οὖν τὴν πρὸς Ἀθη- 20
 ναίους συμμαχίαν βεβαιωτάτην τηρήσαντες ἀδίκως ταῖς μεγίσταις συμφοραῖς περιέπεσον.

57 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις ἐν τῇ Κερκυραῖα μεγάλῃ συνέστη στάσις καὶ φιλοτιμία διὰ τοιαύτας αἰτίας. ἐν τῷ περὶ Ἐπίδαμνον πολέμῳ πολλοὶ Κερ- 25
 κυραίων αἰχμάλωτοι γενόμενοι καὶ καταβληθέντες εἰς τὴν δημοσίαν φυλακὴν ἐπηγγείλαντο τοῖς Κο-

8 προσέβαλλον P τῇ πόλει om. P 14 πεποίησαν P (quod probat infra ἔδρασαν) 20 αὐτῶν om. v. 23 κορυρα P 24 φιλονικία P² et Steph.

ρινθίοις παραδώσειν τὴν Κέρκυραν, ἐὰν αὐτοὺς ἀπολύσωσιν. ἀσμένως δὲ τῶν Κορινθίων προσδεξα- 2
 μένων τοὺς λόγους, οἱ Κερκυραῖοι προσπονηθέντες λύτρα δίδοναι διεγγυήθησαν ὑπὸ τῶν προξένων 5
 ἰκανῶν τιῶν ταλάντων ἀφεθέντες. καὶ τηροῦντες 3
 τὴν [ὑπὸ] τῶν ὁμολογημένων πίστιν, ὡς κατήτησαν εἰς τὴν πατρίδα, τοὺς δημαγωγεῖν εἰσθότας καὶ μάλιστα τοῦ πλήθους προύστασθαι συλλαβόντες ἀπέσφαξαν. καταλύσαντες δὲ τὴν δημοκρατίαν, μετ' 10
 ὀλίγον χρόνον Ἀθηναίων βοηθησάντων τῷ δήμῳ, οἱ μὲν Κερκυραῖοι τὴν ἐλευθερίαν ἀνακτησάμενοι κολάζειν ἐπέβαλον τοὺς τὴν ἐπανάστασιν πεποιη- μένους· οὗτοι δὲ φοβηθέντες τὴν τιμωρίαν κατέφυγον ἐπὶ τοὺς τῶν θεῶν βωμοὺς καὶ ἰκέται τοῦ δήμου 15
 καὶ τῶν θεῶν ἐγένοντο. οἱ δὲ Κερκυραῖοι διὰ τὴν 4
 πρὸς θεοὺς εὐσέβειαν τῆς μὲν τιμωρίας αὐτοὺς ἀπέλυσαν, ἐκ τῆς πόλεως δὲ ἐξέπεμψαν. οὗτοι δὲ πάλιν νεωτερίζειν ἐπιβαλόμενοι καὶ τειχίσαντες ἐν τῇ νήσῳ χωρίον ὄχυρον ἐκακοποιοῦν τοὺς Κερκυ- 20
 ραίους. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνησιν Εὐθύνοιο Ῥωμαῖοι 58
 κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τρεῖς, Μάρκον Φάβιον, Μάρκον Φαλίτιον, Λεύκιον Σε-

1 κύρκυρ. P (ut infra quater) 4 διεγγυήθησαν cod. ὑπὸ Rhod., ἀπὸ cod. 5 ταλάντων. ἀφεθέντες δὲ καὶ malim 6 ὑπὸ del. Wess., ὑπὸ Reiske 9 κατέλυσαν τε τὴν δημοκρατίαν. μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον Reiske 12 κο- λάζειν P, καὶ κολάζειν v. 15 οἱ δὲ K. — 21 ἐνιαυτόν unus exhibet P 16 θεοῦς] τοὺς θεοὺς Dind. 19 ἐκακοποιοῦντο P 22 Εὐθύνημον cod. 24 Φαλίτιον] Folius Liv. 4, 25 Λεύκιον P, καὶ Λεύκιον v.

ρουίλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι χρόνον τινὰ τῆς νόσου τῆς λοιμικῆς ἀνειμένοι πάλιν εἰς τὰς αὐτὰς 2 συμφορὰς ἐνέπεσον· οὕτω γὰρ ὑπὸ τῆς νόσου διετέθησαν, ὥστε τῶν στρατιωτῶν ἀποβαλεῖν πεζοὺς μὲν ὑπὲρ τοὺς τετραμισχιλίους, ἵππεις δὲ τετρακο- 5 σίους, τῶν δ' ἄλλων ἐλευθέρων τε καὶ δούλων 518 ὑπὲρ τοὺς μυρίους. ἐπιζητούσης δὲ τῆς ἱστορίας τὴν τῆς περὶ τὴν νόσον δεινότητος αἰτίαν, ἀναγ- 3 καῖόν ἐστιν ἐκθέσθαι ταῦτα. προγεγενημένων ἐν τῷ χειμῶνι μεγάλων ὕμβρων συνέβη τὴν γῆν ἐνυ- 10 δρον γενέσθαι, πολλοὺς δὲ καὶ τῶν κοίλων τόπων δεξαμένους πληθὸς ὕδατος λιμνάσαι καὶ σχεῖν στα- τὸν ὕδωρ παραπλησίως τοῖς ἐλώδεσι τῶν τόπων, θερμοινομένων δ' ἐν τῷ θερεὶ τούτων καὶ σηπο- 5 μένων συνίστασθαι παχείας καὶ δυσώδεις ἀτμίδας, 15 ταύτας δ' ἀναθυμιώμενας διαφθεῖρειν τὸν πλησίον ἀέρα· ὅπερ δὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἐλῶν τῶν νοσώδη διά- 4 θεσιν ἐχόντων ὁρᾶται γινόμενον. συνεβάλετο δὲ πρὸς τὴν νόσον καὶ ἡ τῆς προσφερομένης τροφῆς κακία· ἐγένοντο γὰρ οἱ καρποὶ κατὰ τοῦτον τὸν 20 ἐνιαυτὸν ἐνυγροὶ παντελῶς καὶ διεφθαρμένην ἔχον- τες τὴν φύσιν. τρίτην δὲ αἰτίαν συνέβη γενέσθαι τῆς νόσου τὸ μὴ πνεῦσαι τοὺς ἐτήσιος, δι' ὧν ἀεὶ κατὰ τὸ θέρος ψύχεται τὸ πολὺ τοῦ καύματος· τῆς δὲ θερμασίας ἐπίτασιν λαβούσης καὶ τοῦ ἀέρος ἐμ- 25 πύρου γενομένου, τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων μηδε- 5 μιᾶς ψύξεως γενομένης λυμαίνεσθαι συνέβαινε. διὸ

1 Σερουίλιον] *Sergius Liv.* 4, 25 2 αὐτὰς add. *Reiske*
3 διετάθησαν P, διεστάθησαν A 4 πεζοὺς add. *Dind.*
8 τὴν add. *Eich.* τῆς om. v. 12 ὕδατος PA, ὕδατων cet.

καὶ τὰ νοσήματα τότε πάντα κανματώδη συνέβαινεν εἶναι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς θερμασίας. διὰ δὲ ταύτην τὴν αἰτίαν οἱ πλείστοι τῶν νοσοῦντων ἐρ- 5 ριπτον ἑαυτοὺς εἰς τὰ φρέατα καὶ τὰς κρήνας, ἐπι- 6 θυμοῦντες αὐτῶν καταψύξαι τὰ σώματα. οἱ δ' Ἀθη- 6 ναῖοι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς νόσου τὰς αἰτίας τῆς συμφορᾶς ἐπὶ τὸ θεῖον ἀνέπεμπον. διὸ καὶ κατὰ 10 τινα χρησμὸν ἐκάθηραν τὴν νῆσον Δῆλον, Ἀπόλλω- νος μὲν οὖσαν ἱερᾶν, δοκοῦσαν δὲ μεμιάνθαι διὰ 10 τὸ τοὺς τετελευτηκότας ἐν αὐτῇ τεθάφθαι. ἀνασκά- 7 ψαντες οὖν ἀπάσας τὰς ἐν τῇ Δῆλῳ θήκας μετή- νεγκαν εἰς τὴν Πήρειαν καλουμένην νῆσον, πλησίον 15 ὑπάρχουσαν τῆς Δῆλου. ἔταξαν δὲ καὶ νόμον μήτε τίκτειν ἐν τῇ Δῆλῳ μήτε θάπτειν. ἐποίησαν δὲ καὶ 15 πανήγυρον τὴν τῶν Δηλίων, γεγενημένην μὲν πρό- τερον, διαλιποῦσαν δὲ πολὺν χρόνον.

Τῶν δ' Ἀθηναίων περὶ ταῦτ' ἀσχολουμένων 59 Λακεδαιμόνιοι τοὺς Πελοποννησίους παραλαβόντες κατεστρατοπέδευσαν περὶ τὸν ἰσθμὸν, διανοούμενοι 20 πάλιν εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσβαλεῖν· σεισμῶν δὲ μεγάλων γινομένων δεισιδαιμονήσαντες ἀνέκαμψαν εἰς τὰς πατρίδας. τηλικούτους δὲ τοὺς σεισμοὺς συνέβη 2 γενέσθαι κατὰ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, ὥστε καὶ πόλεις τινὰς ἐπιθαλαττίους ἐπικλύσασαν τὴν θάλατ- 25 519 ταν διαφθεῖραι, καὶ κατὰ τὴν Λοκρίδα χερρονήσου καθεστῶσης ῥῆξαι μὲν τὸν ἰσθμὸν, ποιῆσαι δὲ νῆσον

1 συνέβαινε. διὸ — κανματώδη om. P 5 αὐτῶν P JL, αὐτῶν cet. 8 νῆσον del. *Cobet* Δῆλον om. PAL 10 τὸ om. P 12 θῆναι PAF 19 περὶ] εἰς FJK 20 σεισμῶν δὲ μ. γ. PAL, γ. δὲ σ. μ. cet. 22 τοὺς σεισμοὺς συνέβη PA, συνέβη τ. σ. cet. 25 χερσον. v.

3 τὴν ὀνομαζομένην Ἀταλάντην. ἅμα δὲ τούτοις πρα-
 τομένοις Λακεδαιμόνιοι τὴν Τραχίνα καλουμένην
 ὤκισαν καὶ μετανόμασαν Ἡράκλειαν διὰ τοιαύτας
 4 τινὰς αἰτίας. Τραχίνιοι πρὸς Οἰταίους ὁμόρους
 ὄντας ἔτη πολλὰ διεπολέμουσαν καὶ τοὺς πλείους τῶν 5
 πολιτῶν ἀπέβαλον. ἐρήμιον δ' οὔσης τῆς πόλεως
 ἤξιώσαν Λακεδαιμονίους ὄντας ἀποίκους ἐπιμεληθῆ-
 ναι τῆς πόλεως. οἱ δὲ καὶ διὰ τὴν συγγένειαν καὶ
 διὰ τὸ τὸν Ἡρακλῆα, πρόγονον ἑαυτῶν ὄντα, ἐγκα-
 τερημέναι κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἐν τῇ Τρα- 10
 5 χίνι, ἐγνώσαν μεγάλην αὐτὴν ποιῆσαι πόλιν. διὸ
 καὶ Λακεδαιμονίων μὲν καὶ τῶν Πελοποννησίων
 τετρακισχιλίους οἰκήτορας ἐκπεμφάντων, καὶ παρὰ
 [τε] τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τοὺς βουλομένους μετέ-
 χειν τῆς ἀποικίας προσεδέξαντο· οὔτοι δ' ἦσαν οὐκ 15
 ἐλάττους τῶν ἑξακισχιλίων. διὸ καὶ τὴν Τραχίνα
 μυρίανδρον ποιήσαντες, καὶ τὴν χώραν κατακληρου-
 χήσαντες, ὠνόμασαν τὴν πόλιν Ἡράκλειαν.

60 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Στρατοκλέους ἐν Ῥώμῃ
 ἀντὶ τῶν ὑπᾶτων χιλίαρχοι τρεῖς κατεστάθησαν, 20
 Λεύκιος Φούριος, Σπόριος Πινάριος [καὶ Γάιος Μέ-
 τελλος]. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι μὲν Δημοσθένη
 προχειρισάμενοι στρατηγὸν μετὰ νεῶν τριάκοντα καὶ
 στρατιωτῶν ἱκανῶν ἐξαπέστειλαν. οὗτος δὲ προσ-

1 Ἀταλάντην] cf. 44, 2 4 τινὰς τοιαύτας v. 9 ὄντα
 om. a 11 μεγάλην αὐτὴν PA, αὐτὴν μ. cet. 12 Λακε-
 δαιμόνιοι αὐτῶν μὲν Reiske 13 ἐξέπεμψαν, παρὰ δὲ
 Reiske, ἐκπέμψαντες παρὰ Wurm καὶ om. v. 14 τε delevi
 16 καὶ τὴν χώραν κατακληρουχήσαντες om. FK(L?)M 20
 κατεστάθησαν τρεῖς v. 21 φρούριος PAF Σπόριος] Postu-
 mius, Lucius adde ex Liv. 4, 25 καὶ Γάιος Μέτελλος om.
 PAL 23 στρατηγὸν om. AL 24 ἐξαπέστειλαν P, om. v.

λαβόμενος παρὰ τῶν Κερκυραίων τριήρεις πεντε-
 καίδεκα καὶ παρὰ τῶν Κεφαλλήνων καὶ Ἀκαρνάνων
 καὶ Μεσσηνίων τῶν ἐν Ναυπάκτῳ στρατιώτας ἐπλευ-
 σεν ἐπὶ τὴν Λευκάδα. δηώσας δὲ τὴν χώραν τῶν
 5 Λευκαδίων ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Αἰτωλίαν καὶ πολ-
 λὰς αὐτῶν κώμας ἐπόρθησε. τῶν δὲ Αἰτωλῶν συ-
 στραφεύτων ἐπ' αὐτὸν ἐγένετο μάχη, καθ' ἣν Ἀθη-
 ναῖοι λειψθέντες εἰς Ναύπακτον ἀπεχώρησαν. οἱ 2
 δὲ Αἰτωλοὶ διὰ τὴν νίκην ἐπαρθέντες, καὶ προσ-
 10 λαβόμενοι Λακεδαιμονίων τρισχιλίους στρατιώτας,
 στρατεύσαντες ἐπὶ Ναύπακτον, κατοικοῦντων ἐν
 αὐτῇ τότε Μεσσηνίων, ἀπεκρούσθησαν. μετὰ δὲ 3
 ταῦτα στρατεύσαντες ἐπὶ τὴν ὀνομαζομένην Μολυ-
 κριάν εἶλον τὴν πόλιν. ὁ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατη-
 15 γὸς Δημοσθένης εὐλαβούμενος μὴ καὶ τὴν Ναύπα-
 κτον ἐκπολιορκήσῃσι, χιλίους ὀπλίτας ἐξ Ἀκαρνανίας
 μεταπεμφάμενος ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ναύπακτον.
 Δημοσθένης δὲ περὶ τὴν Ἀκαρνανίαν διατρέψων 4
 περιέτυχεν Ἀμπρακιάταις χιλίοις στρατοπεδεύουσι,
 20 πρὸς οὓς συνάψας μάχην σχεδὸν πάντας ἀνείλε.
 520 τῶν δ' ἐκ τῆς Ἀμπρακίας ἐπεξελθόντων πανδημεί,
 πάλιν ὁ Δημοσθένης τοὺς πλείους αὐτῶν ἀπέκτει-
 νεν, ὥστε τὴν πόλιν σχεδὸν ἐρημιον γενέσθαι. ὁ μὲν 5
 οὖν Δημοσθένης ᾤετο δεῖν ἐκπολιορκῆσαι τὴν Ἀμ-
 25πρακίαν, ἐλπίζων διὰ τὴν ἐρημίαν τῶν ἀμυνομένων
 ῥαδίως αὐτὴν ἀρῆσειν. οἱ δ' Ἀκαρνανεὶ φοβούμε-

2 Κεφαλλήνων AF 2 et 12 μεσσηνίων P 11 et 13
 στρατεύσαντες] στρατεύσαν P 13 Μολύκρειαν FJK 15 et 17
 τὴν N. Dind., τὸν N. cod. 19 et infra Ἀμπρακ. A 20
 πάντας om. P, ἅπαντας L

νοι μὴ τῆς πόλεως Ἀθηναῖοι κυριεύσαντες βαρύτεροι
 πάροικοι γίνονται τῶν Ἀμπρακιωτῶν, οὐκ ἔφασαν
 6 ἀκολουθεῖν. στασιαζόντων δ' αὐτῶν, οἱ μὲν Ἀκαρ-
 νᾶνες διαλυσάμενοι τοῖς Ἀμπρακιώταις συνέθεντο
 τὴν εἰρήνην εἰς ἔτη ἑκατόν, Δημοσθένης δ' ἔγκατα- 5
 λειφθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀκαρνάνων ἀπέπλευσε σὺν ταῖς
 εἴκοσι ναυσὶν εἰς Ἀθήνας. Ἀμπρακιῶται δὲ μεγάλη
 συμφορᾷ περιπεπωκότες παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων
 φρουρὰν μετεπέμφαντο, φοβούμενοι τοὺς Ἀθηναίους.
 61 Δημοσθένης δὲ στρατεύσας ἐπὶ Πύλον ἐπεβάλετο 10
 τοῦτο τὸ χωρίον τειχίσαι κατὰ τῆς Πελοποννήσου·
 ἔστι γὰρ ὄχυρόν τε διαφερόντως καὶ κείμενον ἐν
 τῇ Μεσσηνίᾳ, τῆς δὲ Σπάρτης ἀπέχον σταδίου τε-
 τρακοσίου. ἔχων δὲ τότε καὶ ναῦς πολλὰς καὶ
 στρατιώτας ἱκανούς, ἐν εἰκοσιν ἡμέραις ἐτείχισε τὴν 15
 Πύλον. Λακεδαιμόνιοι δὲ πυθόμενοι τὸν τειχισμὸν
 τῆς Πύλου συνήγαγον δύναμιν ἀξιόλογον οὐ μόνον
 2 πεζὴν, ἀλλὰ καὶ ναυτικὴν. διὸ καὶ τριήρεσι μὲν
 ἐπὶ τὴν Πύλον ἐπλευσαν τετραράκοντα πέντε καλῶς
 κατεσκευασμέναις, πεζοῖς δὲ ἐστράτευσαν μυρίοις 20
 καὶ δισχιλίοις, αἰσχροὺν ἠγρούμενοι τοὺς τῇ Ἀττικῇ
 δηουμένη μὴ τολμήσαντας βοηθεῖν ἐν Πελοποννήσῳ
 3 χωρίον τειχίζειν καὶ καταλαμβάνεσθαι. οὗτοι μὲν
 οὖν ἠγρομένον Θρασυμήδους πλησίον τῆς Πύλου
 κατεστρατοπέδευσαν. ἐμπειροῦσης δὲ ὁρμῆς τῷ πλή- 25
 θει πάντα κίνδυνον ὑπομένειν καὶ βίᾳ χειρώσασθαι

5 εἰς om. v. 7 δὲ P, δὲ ἐν v. 11 τὴν Πελοπόν-
 νησον cod., corr. Reiske 12 ἔστι] ἐτι PA 13 μεσηνία P
 Σπάρτης Palmerius (ex Thuc. IV 3, 2), Μεσσηνίας cod. 15
 εἴκοσι P 19 τετραράκοντα P 23 χωρίον Dind., χώραν cod.

τὴν Πύλον, τὰς μὲν ναῦς ἀντιπρόρους ἔστησαν τῷ
 στόματι τοῦ λιμένος, ὅπως διὰ τούτων ἐμφράξωσι
 τὸν εἰσπλοὺν τῶν πολεμίων, πεζῇ δ' ἐκ διαδοχῆς
 προσβάλλοντες τῷ τείχει καὶ φιλοτιμίαν τὴν μεγί-
 5 στην εἰσφερόμενοι θανμασίους ἀγῶνας συνεστήσαντο.
 εἰς δὲ τὴν νῆσον τὴν καλουμένην Σφακτηρίαν, πα- 4
 ρατεταμένην δ' ἐπὶ μῆκος καὶ ποιούσαν εὐδίων τὸν
 λιμένα, διεβίβασαν τοὺς ἀρίστους τῶν Λακεδαιμο-
 νίων καὶ τῶν συμμάχων. τοῦτο δ' ἔπραξαν φθάσαι
 10 βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους προκαταλαβέσθαι τὴν
 νῆσον, εὐφυῶς σφόδρα κειμένην πρὸς τὴν πολιορ-
 κίαν. διημερεύοντες δ' ἐν ταῖς τειχομαχίαις καὶ 5
 κατατιτρωσκόμενοι διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ τείχους ὑπερο-
 χὴν οὐκ ἔληγον τῆς βίας· διὸ πολλοὶ μὲν αὐτῶν
 15 ἀπέθνησκον, οὐκ ὀλίγοι δὲ κατετραυματίζοντο πρὸς
 521τόπον ὄχυρωμένον βιαζόμενοι. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι προ- 6
 κατελημμένοι χωρίον καὶ φύσει καρτερόν, καὶ
 βελῶν τε πλήθη καὶ τῶν ἄλλων τῶν χρησίμων πολ-
 λὴν ἔχοντες ἀφθονίαν, ἐκθύμως ἠμύνοντο· ἠλπίζον
 20 γὰρ κρατήσαντες τῆς ἐπιβολῆς πάντα τὸν πόλεμον
 περικραγεῖν εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ δηῶσειν ἀνὰ
 μέρος τὴν χώραν τῶν πολεμίων. τῆς δὲ πολιορκίας 62
 ἀνυπέροβλητον τὴν σπουδὴν ἐχούσης παρ' ἀμφοτέ-
 ροις, καὶ τῶν Σπαρτιατῶν βίαν προσαγόντων τοῖς
 25 τείχεσι, πολλοὶ μὲν ἄλλοι κατὰ τὰς ἀνδραγαθίας
 ἐθανυμάσθησαν, μεγίστης δὲ ἀποδοχῆς ἔτυχε Βρασί-

4 προσβαλόντες cod., corr. Eich. 5 συνεστήσαντο*
 (XV 86, 1), ὑπεστήσαντο cod. 12 δ' ἐν Wess., δὲ cod.
 18 πλήθη P, πλήθει v. 22 πολεμίων] Πελοποννησίων A
 24 βίαν P, βία v. προσαγαγόντων Steph.

2 *δας. τῶν γὰρ τριηράρχων οὐ τολμώντων προσαγα-*
γεῖν τῇ γῆ τὰς τριήρεις διὰ τὴν χαλεπότητα τῶν
τόπων, τριηράρχος ὢν ἐβόα καὶ παρεκελεύετο τῷ
κυβερνήτῃ μὴ φείδεσθαι τοῦ σκάφους, ἀλλὰ καὶ βία
προσάγειν τῇ γῆ τὴν τριήρη· αἰσχρὸν γὰρ εἶναι
τοῖς Σπαρτιάταις τῆς μὲν ψυχῆς ἀφειδεῖν ἕνεκα τῆς
νίκης, τῶν δὲ σκαφῶν φείδεσθαι καὶ περιορᾶν
 3 *Ἀθηναίους κρατοῦντας τῆς Λακωνικῆς. τέλος δὲ*
συναναγκάσαντος τὸν κυβερνήτην προσαγαγεῖν τὴν
ναῦν, ἢ μὲν τριήρης ἐπώκειλεν, ὁ δὲ Βρασιδᾶς ἐπι-
βὰς ἐπὶ τὴν τῆς νεῶς ἐπιβάθραν ἐκ ταύτης ἡμίονατο
τὸ πλῆθος τῶν ἐπ' αὐτὸν συνδραμόντων Ἀθηναίων.
καὶ τὸ μὲν πρῶτον τοὺς προσιόντας πολλοὺς ἀπέ-
κτεινε, μετὰ δὲ ταῦτα πολλῶν ἐπ' αὐτὸν ἐπιφερομέ-
 4 *νων βελῶν πολλοῖς περιέπιπτεν ἐναντίοις τραύμασι.*
τέλος δὲ διὰ τῶν τραυμάτων αἵματος ἐκχυθέντος
πολλοῦ, καὶ διὰ τοῦτο λιποψυχήσαντος αὐτοῦ, ὁ μὲν
βραχίων προέπεσεν ἐκ τῆς νεῶς, ἢ δ' ἀσπίς περι-
ρνεῖσα καὶ πεσοῦσα εἰς τὴν θάλατταν ὑποχείριος
 5 *ἐγένετο τοῖς πολεμίοις. μετὰ δὲ ταῦτα οὗτος μὲν*
πολλοὺς τῶν πολεμίων νεκροὺς σωρεύσας αὐτὸς ἡμι-
θανῆς ἐκ τῆς νεῶς ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀπηνέχθη, το-
σοῦτον τοὺς ἄλλους ὑπερβαλόμενος ἀνδρεία, ὥστε
τῶν ἄλλων τοὺς ἀποβαλόντας τὴν ἀσπίδα θανάτῳ
κολάζεσθαι, τοῦτον δ' ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτία ἀπενέγκα-
 6 *σθαι δόξαν. οἱ μὲν οὖν Λακεδαιμόνιοι συνεχεῖς*
προσβολὰς ποιούμενοι τῇ Πύλῳ, καὶ πολλοὺς ἀπο-

1 τριηράρχων] τριηριτῶν Dind. 2 τῇ γῆ προσάγειν v.
 4 καὶ om. AL 5 τριήρη P 9 προσάγειν A 13 τῶν
 προσιόντων Reiske 17 λιποψ. cod.

βαλόντες στρατιώτας, ἔμεινον καρτερῶς ἐν τοῖς δει-
νοῖς. θανατῶσαι δ' ἂν τις τῆς τύχης τὸ παράδοξον
καὶ τὴν ιδιότητα τῆς περὶ τὴν Πύλον διαθέσεως.
Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ ἐκ τῆς Λακωνικῆς ἀμυνόμενοι
 7 *τοὺς Σπαρτιάτας ἐκράτουν, Λακεδαιμόνιοι δὲ τὴν*
ἰδίαν χώραν πολεμίαν ἔχοντες ἐκ τῆς θαλάττης
προσέβαλλον τοῖς πολεμίοις, καὶ τοῖς μὲν περὶ κρη-
τοῦσι θαλαττοκρατεῖν συνέβαινε, τοῖς δὲ κατὰ θά-
λατταν πρωτεύουσι τῆς γῆς ἀπέργειν τοὺς πολεμίους.
 10 *χρονιζούσης δὲ τῆς πολιορκίας, καὶ τῶν Ἀθηναίων*
 522 *ταῖς ναυσὶν ἐπικρατησάντων καὶ σίτου εἰς τὴν γῆν*
εἰσκομίζειν κωλύοντων, ἐκινδύνεον οἱ κατελιημέ-
νοι ἐν τῇ νήσῳ τῷ λιμῷ διαφθαρεῖναι. διόπερ οἱ
 2 *Λακεδαιμόνιοι φοβηθέντες περὶ τῶν ἀπειλημένων*
 15 *ἐν τῷ νήσῳ, πρεσβείας ἀπέστειλαν εἰς τὰς Ἀθήνας*
περὶ τῆς καταλύσεως τοῦ πολέμου· οὐ συγκατατι-
θεμένων δ' αὐτῶν ἤξιον ἀλλαγὴν ποιήσασθαι τῶν
ἀνδρῶν καὶ λαβεῖν τοὺς ἴσους τῶν Ἀθηναίων τῶν
ἐαλωκότων· ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο συνεχώρησαν οἱ Ἀθη-
 20 *ναῖοι. διόπερ οἱ πρέσβεις παρρησίαν ἤγαγον ἐν ταῖς*
Ἀθήναις ὡς ὁμολογοῦσι Λακεδαιμονίους κρείττους
εἶναι, μὴ βουλόμενοι τὴν ἀντίδοσιν τῶν αἰχμαλώτων
ποιήσασθαι. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τῇ σπάνει τῶν ἀναγ-
 3 *καίων καταπονήσαντες τοὺς ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ παρέ-*
 25 *λαβον αὐτοὺς καθ' ὁμολογίαν. ἦσαν δ' οἱ παραδόν-*

6 πολεμίαν add. Hert. (ex Thuc. IV 12, 3) ἔχουσι
 Madvig 7 προσέβαλον AF 11 γῆν] νήσον Madvig
 12 κατελιημένοι P, καταλειμμένοι Wurm 15 πρεσβείας
 PAL, πρεσβείαν cet.; f. πρέσβεις 19 οὐδὲ Reiske, οὐδὲν
 cod. τοῦτο] τούτω P (ut coniecit Reiske), τούτων v. 21
 Λακεδαιμονίους P, om. FK

τες αὐτοὺς Σπαρτιάται μὲν ἑκατὸν εἴκοσι, τῶν δὲ
 4 συμμάχων ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. οὗτοι μὲν οὖν ὑπὸ
 Κλέωνος τοῦ δημαγωγοῦ στρατηγοῦντος τότε δεθέν-
 τες ἤχθησαν εἰς τὰς Ἀθήνας· ὁ δὲ δῆμος ἐψηφίσατο
 αὐτοὺς φυλάττειν, ἐὰν βούλωνται Λακεδαιμόνιοι 5
 λῦσαι τὸν πόλεμον, ἐὰν δὲ προκρίνωσι τὸ πολεμεῖν,
 5 τότε πάντα τοὺς αἰχμαλώτους ἀποκτεῖναι. μετὰ
 δὲ ταῦτα τῶν ἐν Ναυπάκτῳ κατοικισμένων Μεσση-
 νίων μεταπεμφάμενοι τοὺς ἀρίστους καὶ τῶν ἄλλων
 συμμάχων τοὺς ἱκανοὺς προσθέντες, τούτοις παρέ- 10
 δωκαν τὴν Πύλον φρουρεῖν· ἐνόμιζον γὰρ τοὺς
 Μεσσηνίους διὰ τὸ πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας μῖσος
 ἐκθυμώτατα κακοποιήσειν τὴν Λακωνικὴν, ὀρμωμέ-
 νους ἐξ ὀχυροῦ χωρίου. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Πύ- 15
 λον ἐν τούτοις ἦν.

64 Ἀρταξέρξης δ' ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἐτελεύ-
 τησεν ἄρξας ἔτη τετταράκοντα, τὴν δ' ἀρχὴν δια-
 δεξάμενος Ξέρξης ἐβασίλευσεν ἐνιαυτόν. κατὰ δὲ
 τὴν Ἰταλίαν Αἰκλιῶν ἀποστάντων ἀπὸ Ῥωμαίων
 κατὰ τὸν πόλεμον αὐτοκράτορα μὲν Ἀύλον Ποστού- 20
 2 μιον, ἵππαρχον δὲ Λεύκιον Ἰούλιον ἐποίησαν. οὗτοι
 δὲ μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἀξιολόγου στρατεύσαντες
 εἰς τὴν τῶν ἀφρονηκῶν χώραν τὸ μὲν πρῶτον τὰς
 κτήσεις ἐπόρθησαν, μετὰ δὲ ταῦτα Αἰκλιῶν ἀντιτα-
 χθέντων ἐγένετο μάχη, καθ' ἣν ἐνίκησαν οἱ Ῥωμαῖοι, 25
 καὶ πολλοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀνείλον, οὐκ ὀλίγους

6 ἐὰν δὲ Dind., εἰ δὲ cod. 8 κατοικησαμένων cod.,
 corr. Dind. 10 τοὺς PAL, om. cet. προσθέντες τού-
 τοις P, om. v. 20 κατὰ] τῶν κατὰ Dind. τὸν om. P
 21 οὗτοι] αὐτοὶ P 22 πολλῆς (aut ἀξιολόγου) del. Reiske,
 πολιτικῆς Madvig 23 τῶν ἀφ. τὴν χώραν v.

δ' ἐξώγησαν, λαφύρων δὲ πολλῶν ἐκνείευσαν. μετὰ 3
 δὲ τὴν μάχην οἱ μὲν ἀφρονηκῶτες διὰ τὴν ἤτταν
 καταπεπληγμένοι τοῖς Ῥωμαίοις ὑπετάγησαν, ὁ δὲ
 Ποστούμιος δόξας καλῶς διωκημένοι τὰ κατὰ τὸν
 5 πόλεμον, κατήγαγε τὸν εἰωθότα θρίαμβον. ἴδιον
 δέ τι καὶ παντελῶς ἄπιστόν φασι πράξει τὸν Πο-
 στούμιον· κατὰ γὰρ τὴν μάχην τὸν νῖδον αὐτοῦ διὰ
 τὴν προθυμίαν προεκηδήσει τῆς ὑπὸ τοῦ πατρὸς
 523 δεδομένης τάξεως· τὸν δὲ πατέρα τηροῦντα τὸ πά-
 10 τριον ἔθος τὸν νῖδον ὡς λελοιπότα τὴν τάξιν ἀπο-
 κτεῖναι.

Τούτου δὲ τοῦ ἔτους διελθόντος Ἀθήνησι μὲν 65
 ἦν ἄρχων Ἰσαρχος, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ καθεισθήμεσαν
 ὑπατοὶ Τίτος Κοϊντίος καὶ Γάιος Ἰούλιος, παρὰ δὲ
 15 Ἡλείοις ὀλυμπιάς ἤχθη ἐνάτη καὶ ὀγδοηκοστή, καθ'
 ἦν ἐνίκα στάδιον Σύμμαχος τὸ δεύτερον. ἐπὶ δὲ
 τούτων Ἀθηναῖοι στρατηγὸν καταστήσαντες Νικίαν
 τὸν Νικηράτου, καὶ παραδόντες αὐτῷ τριήρεις μὲν
 ἐξήκοντα, ὀπλίτας δὲ τρισχιλίους, προσέταξαν πορ-
 20 θῆσαι τοὺς Λακεδαιμονίων συμμάχους. οὗτος δ' ἐπὶ 2
 πρῶτην τὴν Μῆλον πλεύσας τὴν τε χώραν ἐδήρωσε
 καὶ τὴν πόλιν ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας ἐπολιόρησεν·
 αὕτη γὰρ μόνη τῶν Κυκλάδων νήσων διεφύλαττε
 τὴν πρὸς Λακεδαιμονίους συμμαχίαν, ἄποικος οὐσα
 25 τῆς Σπάρτης. ὁ δὲ Νικίας, γενναίως ἀμνησιμένον 3
 τῶν Μηλίων οὐ δυνάμενος ἐλεῖν τὴν πόλιν, ἀπέ-
 πλευσεν εἰς Ὠρωπὸν τῆς Βοιωτίας. ἐνταῦθα δὲ τὰς
 ναῦς ἀπολιπὼν παρήλθεν εἰς τὴν τῶν Ταναγραίων

8 τῆς ὑπὸ add. Rhod. 13 Ἰσαρχος] ἵππαρχος f 14
 κοϊντίος P¹, κόντιος P²

χώραν μετὰ τῶν ὀπλιτῶν, καὶ κατέλαβεν ἐνταῦθα
 δύναμιν ἑτέραν Ἀθηναίων, ἧς ἐστρατήγει Ἴππώνικος
 4 ὁ Καλλίου. συνελθόντων δὲ εἰς ταῦτ' ὁ τῶν στρα-
 τοπέδων ἀμφοτέρων, οὗτοι μὲν ἐπεπορεύοντο τὴν
 χώραν πορθοῦντες, τῶν δὲ Θηβαίων ἐκβοηθούτων
 5 συνάψαντες αὐτοῖς μάχην οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πολλοὺς
 ἀνελόντες ἐνίκησαν. μετὰ δὲ τὴν μάχην οἱ μεθ'
 Ἴππώνικου στρατιῶται τὴν εἰς Ἀθήνας ἐπάνοδον
 ἐποίησαντο, Νικίας δὲ παρελθὼν ἐπὶ τὰς ναῦς πα-
 ρέπλευσεν ἐπὶ τὴν Λοκρίδα, καὶ τὴν παραθαλάττιον
 10 χώραν πορθήσας προσελάβετο παρὰ τῶν συμμάχων
 τριήρεις τετταράκοντα, ὥστε τὰς πάσας ἔχειν αὐτὸν
 ναῦς ἑκατόν· καταλέξας δὲ καὶ πεζοὺς στρατιώτας
 οὐκ ὀλίγους, καὶ δύναμιν ἀξιόλογον συστησάμενος,
 6 ἐπλευσεν ἐπὶ τὴν Κόρινθον. ἀποβιβάσαντος δ' αὐ-
 15 τοῦ τοὺς στρατιώτας, καὶ τῶν Κορινθίων ἀντιτα-
 χθέντων, οἱ Ἀθηναῖοι δυσὶ μάχαις ἐνίκησαν καὶ
 πολλοὺς τῶν πολεμίων ἀνελόντες τρόπαιον ἔστησαν.
 ἐτελεύτησαν δ' ἐν τῇ μάχῃ τῶν Ἀθηναίων εἰς ὀκτώ,
 7 τῶν δὲ Κορινθίων πλείους τῶν τριακοσίων. ὁ δὲ 20
 Νικίας πλεύσας εἰς Κρομμυῶνα τὴν τε χώραν ἐδήλωσε
 καὶ τὸ φρούριον ἐχειρώσατο. εὐθὺς δ' ἐπαναξέυξας
 καὶ τειχίσας φρούριον ἐν τῇ Μεθάνῃ, φυλακὴν
 κατέλιπε τὴν τὸ χωρίον ἅμα φυλάξουσιν καὶ τὴν
 25 ἐγγὺς χώραν δηώσουσιν· αὐτὸς δὲ τὴν παραθαλάτ-

2 ἑτέρων cod., corr. Eich. 4 ἐπορεύοντο cod., corr.
 Reiske 12 τετταράκοντα P¹ τὰς om. P 14 οὐκ ὀλίγους]
 οὐλίγους P¹ 18 τρόπαιον ἔστησαν ante πολλοὺς exhibit v.
 19 ὀκτώ] ὀλίγῳ ἐλάσσονος πενήτηκοντα Thuc. IV 44, 6 20
 πλείους τῶν τριακοσίων] εἰς τριακοσίων καὶ πλείους f; δῶδεκα
 καὶ διακόσιοι Thuc. 21 κρομμυῶνα P¹A 24 κατέλειπεν P¹

τιον πορθήσας ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. μετὰ 8
 δὲ ταῦτα ἐπὶ Κόθηρα ναῦς ἀπέστειλαν ἐξήκοντα
 καὶ δισχιλίους ὀπλίτας, ὧν εἶχε τὴν στρατηγίαν
 524 Νικίας μετ' ἄλλων τινῶν. οὗτος δὲ στρατεύσας ἐπὶ
 5 τὴν νῆσον καὶ προσβολὰς ποιησάμενος παρέλαβε
 τὴν πόλιν καθ' ὁμολογίαν. ἐν δὲ τῇ νήσῳ καταλι-
 πὼν φρουρὰν ἐξέπλευσεν εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ
 τὴν παραθαλάττιον χώραν ἐδήλωσε. καὶ Θυρέας μὲν 9
 κειμένας ἐν τοῖς μεθοσίοις τῆς Λακωνικῆς καὶ τῆς
 10 Ἀργείας ἐκπολιορκήσας ἐξηνδραποδίστατο καὶ κατέ-
 σκαψε, τοὺς δ' ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας Αἰγινήτας καὶ
 τὸν φρούραρχον Τάνταλον Σπαρτιάτην ζωρήσας
 ἀπήγαγεν εἰς τὰς Ἀθήνας. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τὸν μὲν
 Τάνταλον δήσαντες ἐφύλαττον μετὰ τῶν ἄλλων
 15 αἰχμαλώτων καὶ τοὺς Αἰγινήτας.

Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Μεγαρεῖς θλιβό-66
 μνοι τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ τῷ
 πρὸς τοὺς φυγάδας· διαπρεσβενομένων δὲ πρὸς
 ἀλλήλους περὶ τούτων, τῶν πολιτῶν τινες ἄλλοτριῶς
 20 ἔχοντες πρὸς τοὺς φυγάδας ἐπηγγέλαντο πρὸς τοὺς
 Ἀθηναίων στρατηγούς προδώσειν τὴν πόλιν. οἱ δὲ 2
 στρατηγοί, Ἴπποκράτης τε καὶ Δημοσθένης, συνθέ-
 μνοι περὶ τῆς προδοσίας, ἐξέπεμψαν νυκτὸς στρα-
 τιώτας ἑξακοσίους εἰς τὴν πόλιν, καὶ οἱ συνθέμενοι

2 ἐξήκοντα] ἑπτὰ AL 8 Θυρέας cod. 10 Ἀργείας F
 κατέσκαψεν ἐξανδραποδισάμενος f 13 ἀπήγαγεν εἰς τὰς
 Ἀθήνας P, εἰς τὰς Ἀθήνας AL, εἰς τὰς Ἀθήνας ἐξέπεμψεν
 cet. 14 δήσαντες ἐφύλαττον P, om. v. 15 Αἰγινήτας
 PAL, Αἰγινήτας ἐν φυλακῇ κατείχον cet. 16 Μεγαρεῖς
 PA, οἱ M. cet.; cf. Thuc. IV 66, 1 ἐθλίβοντο M 20 τοὺς
 φυγάδας P, τοὺς ἀνδρας τοὺς φυγάδας v. 22 τε Thuc.
 IV 66, 3, μὲν cod., del. Sintenis

παρεδέξαντο τοὺς Ἀθηναίους ἐντὸς τειχῶν. κατα-
 φανοὺς δὲ τῆς προδοσίας γενομένης κατὰ τὴν πόλιν,
 καὶ τοῦ πλήθους σχιζομένου κατὰ τὴν αἴρεσιν, καὶ
 τῶν μὲν συμμαχούντων τοῖς Ἀθηναίοις, τῶν δὲ
 βοηθούντων τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἐκήρυξέ τις ἀφ' 5
 ἑαυτοῦ τοὺς βουλομένους τίθεσθαι τὰ ὄπλα μετὰ
 3 Ἀθηναίων καὶ Μεγαρέων. διόπερ τῶν Λακεδαιμο-
 νίων ἐγκαταλείπεσθαι μελλόντων ὑπὸ τῶν Μεγα-
 ρέων, συνέβη τοὺς φρουροῦντας τὰ μακρὰ τεῖχη
 καταλιπεῖν, εἰς δὲ τὴν καλουμένην Νίσαιαν, ἣπερ 10
 ἐστὶν ἐπίνειον τῶν Μεγαρέων, καταφυγεῖν. περι-
 4 ταφρεύσαντες δὲ αὐτὴν οἱ Ἀθηναῖοι ἐπολιόρουν·
 μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ τῶν Ἀθηναίων τεχνίτας προσλαβό-
 μενοι περιετείχισαν τὴν Νίσαιαν. οἱ δὲ Πελοπον-
 νηῖοι φοβούμενοι μὴ κατὰ κράτος ἀλόντες ἀναίρε- 15
 θῶσι, παρέδωκαν τὴν Νίσαιαν τοῖς Ἀθηναίοις καθ'
 ὁμολογίαν. καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς Μεγαρέας ἐν
 τούτοις ἦν.

67 Βρασίδης δὲ δύναμιν ἱκανὴν ἀναλαβὼν ἐκ τε
 Λακεδαιμόνος καὶ παρὰ τῶν ἄλλων Πελοποννησίων 20
 ἀνέβη ἐπὶ Μέγαρα. καταπληξάμενος δὲ τοὺς
 Ἀθηναίους, τούτους μὲν ἐξέβαλεν ἐκ τῆς Νισαίας,
 τὴν δὲ πόλιν τῶν Μεγαρέων ἐλευθερώσας ἀποκα-
 τέστησεν εἰς τὴν τῶν Λακεδαιμονίων συμμαχίαν·
 αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως διὰ Θετταλίας τὴν 25
 πορείαν ποιησάμενος ἦκεν εἰς Λίον τῆς Μακεδονίας.
 2 ἐκεῖθεν δὲ παρελθὼν εἰς Ἄκανθον συνεμάχησε τοῖς 525

5 ἐκήρυξεν P¹, ἐκήρυξαν P² τις] τινος P 10 Νη-
 σαιαν AFJK, Νισαίαν cet. (et infra) 13 Ἀθηναίων] Ἀθη-
 ναίων v. 19 ἱκανὴν] ἀξιόλογον L 20 παρὰ om. P

Χαλκιδεῦσι. καὶ πρώτην μὲν τὴν Ἀκανθίων πόλιν
 τὰ μὲν καταπληξάμενος, τὰ δὲ καὶ λόγοις φιλαν-
 θρώποις πείσας ἐποίησεν ἀποστήναι τῶν Ἀθηναίων·
 ἔπειτα πολλοὺς καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπὶ Θράκης κα-
 5 τοικούντων προετρέψατο κοινωρεῖν [μετὰ] τῆς τῶν
 Λακεδαιμονίων συμμαχίας. μετὰ δὲ ταῦτα Βρασί- 3
 δας βουλόμενος ἐνεργότερον ἄψασθαι τοῦ πολέμου,
 μετεπέμπετο στρατιώτας ἐκ τῆς Λακεδαίμονος, σπεύ-
 δων ἀξιόλογον συστήσασθαι δύναμιν· οἱ δὲ Σπαρ-
 10 τιᾶται βουλόμενοι τῶν Εἰλώτων τοὺς κρατίστους
 ἀπολέσθαι, πέμπουσιν ἐξ αὐτῶν τοὺς μάλιστα πε-
 φρονηματισμένους χιλίους, νομίζοντες ἐν ταῖς μά-
 χαις τοὺς πλείστους αὐτῶν κατακοπήσεσθαι. ἔπραξαν 4
 δέ τι καὶ ἄλλο βίαιον καὶ ὠμόν, δι' οὗ ταπεινώσειν
 15 ὑπελάμβανον τοὺς Εἰλώτας· ἐκήρυξαν γὰρ ἀπογρά-
 φεσθαι τῶν Εἰλώτων τοὺς ἀγαθόν τι πεποιηκότας
 τῇ Σπάρτῃ, καὶ τούτους κρίναντες ἐλευθερώσειν
 ἐπηγγείλαντο· ἀπογραψαμένων δὲ δισχιλίων, τού-
 20 τους μὲν προσέταξαν τοῖς κρατίστοις ἀποκτεῖναι
 κατ' οἶκον ἐκάστου. σφόδρα γὰρ εὐλαβοῦντο μήποτε 5
 καιροῦ δραξάμενοι καὶ μετὰ τῶν πολεμίων ταχθέν-
 τες εἰς κίνδυνον ἀγάγῃ τὴν Σπάρτην. οὐ μὴν
 ἄλλὰ τῷ Βρασίδῃ παραγενομένων χιλίων Εἰλώτων,
 ἐκ τε συμμάχων στρατολογηθέντων συνέστη δύνα-
 25 μιν ἀξιόχρεως. διὸ καὶ θαρρήσας τῷ πλήθει τῶν 68

5 μετὰ del. Rhod., τῆς μετὰ Wess. 7 ἐναργότερον
 PAL, ἐναργέστερον f 9 ἀξιολογότερον f 13 πλείους A
 14 δέ τι] δ' ἔτι P δι' οὗ] διὰ τὸ P 15 ὑπολαμβάνειν
 P², ἐμείλλον A 20 ἐκάστους Reiske 24 ante συνέστη
 numerum deesse censet Dind. (cf. Thuc. IV 80, 5) 25 ἀξιό-
 χρεως PLH, ἀξιόλογος cet.

στρατιωτῶν ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν καλουμένην Ἀμφί-
 πολιν. ταύτην δὲ τὴν πόλιν πρότερον μὲν ἐπεχεί-
 ρησεν οἰκίζειν Ἀρισταγόρας ὁ Μιλήσιος, φεύγων
 2 Δαρεῖον τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν· ἐκείνου δὲ τε-
 λευτήσαντος, καὶ τῶν οἰκητόρων ἐκπεσόντων ὑπὸ
 3 Θορακῶν τῶν ὀνομαζομένων Ἡδωνῶν, μετὰ ταῦτα
 ἔτεσι δυοῖς πρὸς τοῖς τριάκοντα Ἀθηναῖοι μυρίους
 οἰκητορας εἰς αὐτὴν ἐξέπεμψαν. ὁμοίως δὲ καὶ τού-
 των ὑπὸ Θορακῶν διαφθαρέντων περὶ Δράβησκον,
 4 διαλιπόντες ἔτη δύο πάλιν ἀνεκτήσαντο τὴν πόλιν
 5 Ἄγνωτος ἡγουμένου. περιμαχίτου δ' αὐτῆς πολλὰ-
 κισ γεγενημένης, ἔσπευδεν ὁ Βρασίδης κύριος γενέ-
 σθαι τῆς πόλεως. διὸ καὶ στρατεύσας ἐπ' αὐτὴν
 ἀξιολόγῳ δυνάμει, καὶ στρατοπεδύσας πλησίον τῆς
 γεφύρας, τὸ μὲν πρῶτον εἶλε τὸ προάστειον τῆς
 15 πόλεως, τῇ δ' ὑστεραία καταπληξάμενος τοὺς Ἀμφι-
 πολίτας παρέλαβε τὴν πόλιν καθ' ὁμολογίαν, ὥστ'
 ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ τὰ ἑαυτοῦ λαβόντα ἀπελθεῖν
 4 ἐκ τῆς πόλεως. εὐθὺς δὲ καὶ τῶν πλησιοχώρων
 πόλεων πλείονας προσηγάργετο, ἐν αἷς ἦσαν ἀξιολο-
 20 γώταται Οἰσύμη καὶ Γαληψός, ἀμφοτέραι Θεσίων
 ἄποικοι, καὶ Μύρκινον, Ἡδωνικὸν πολισμάτιον.
 ἐπεβάλετο δὲ καὶ ναυπηγεῖσθαι τριήρεις πλείους
 ἐπὶ τῷ Στρυνόμῳ ποταμῷ, καὶ στρατιώτας ἐκ τε
 5 Λακεδαιμόνος καὶ παρὰ τῶν ἄλλων συμμάχων μετε-
 25 πέμπετο. κατεσκευάσας δὲ καὶ πανοπλίαις πολλὰς, καὶ

9 δράβησκον P 10 δύο] ἐνὸς δέοντι τριακοστῷ ἔτει
 Thuc. IV 102, 3 (cf. XI 70, 5 et XII 32, 3) πάλιν om. FK
 ἐκτίσαντο v. 11 Ἄγνωτος Wess. (ex Thuc.), Ἀπίωνος
 cod. 19 πόλεως] ἀμφιπόλεως P 21 Οἰσύμη Thuc. IV
 107, 3] σύμη cod. 25 παρὰ om. L

τοῖς ἀόπλοις τῶν νέων ἀνεδίδου ταύτας, καὶ βελῶν
 καὶ σίτου καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων παρασκευὰς
 ἐποιεῖτο. ὡς δ' αὐτῷ πάντα παρεσκευάστο, ἀνέξεν-
 5 ξεν ἐκ τῆς Ἀμφιπόλεως μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ
 παραγεγόμενος εἰς τὴν καλουμένην Ἀκτὴν κατε-
 στρατοπέδευσεν. ἐν ταύτῃ δ' ὑπήρχον πέντε πόλεις,
 ὧν αἱ μὲν Ἑλληνίδες ἦσαν, Ἀνδρῶν ἄποικοι, αἱ
 δὲ εἶχον ὄχλον βαρβάρων διγλώττων Βισσαλικῶν.
 ταύτας δὲ χειρωσάμενος ἐστράτευσεν ἐπὶ πόλιν Το-
 10 ρῶνην, ἄποικον μὲν Χαλκιδέων, κατεχομένην δὲ ὑπ'
 Ἀθηναίων. προδιδόντων δὲ τινῶν τὴν πόλιν, ὑπὸ
 τούτων εἰσαχθεὶς νυκτὸς ἐκράτησε τῆς Τορῶνης
 ἄνευ κινδύνων. τὰ μὲν οὖν κατὰ τὸν Βρασίδαν
 μέχρι τούτου προέβη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν.
 15 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις περὶ τὸ Δήλιον⁶⁹
 ἐγένετο παράταξις [κατὰ τὴν Βοιωτίαν] Ἀθηναίων
 πρὸς Βοιωτοὺς διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. τῶν
 Βοιωτῶν τινες δυσσαστοῦμενοι τῇ τότε πολιτείᾳ
 καὶ σπεύδοντες δημοκρατίας ἐν ταῖς πόλεσι κατα-
 20 στήσαι, διελέχθησαν περὶ τῆς ἰδίας προαιρέσεως
 τοῖς Ἀθηναίων στρατηγοῖς Ἴπποκράτει καὶ Δημο-
 σθένει, καὶ κατεπηγγέλλοντο παραδώσειν τὰς ἐν τῇ
 Βοιωτίᾳ πόλεις. ἀσμένως δὲ τῶν Ἀθηναίων προσ-
 2 δεξαμένων, περὶ τε τῶν κατὰ τὴν ἐπίθεσιν διοική-
 σεων διελομένων τῶν στρατηγῶν τὴν δύναμιν,
 Δημοσθένης μὲν τὸ πλεῖστον τοῦ στρατεύματος
 ἀναλαβὼν ἐνέβαλεν εἰς τὴν Βοιωτίαν, καὶ καταλα-

8 βισσαλικῶν P (Thuc. IV 109, 4), βισσαλικῶν v. 9
 ταύτας Reiske, ταῦτα cod. 16 κατὰ τὴν Βοιωτίαν delevi
 (cf. p. 440, 5), post πραττομένοις posuit Dind.

βῶν τοὺς Βοιωτοὺς προνεοημένους τὴν προδοσίαν, ἄπρακτος ἀπῆλθεν, Ἴπποκράτης δὲ πανδημεὶ τοὺς Ἀθηναίους ἀγαγὼν ἐπὶ τὸ Δῆλιον κατελάβετο τὸ χωρίον, καὶ φθάσας τὴν ἔφοδον τῶν Βοιωτῶν ἐτέλεισε τὸ Δῆλιον. τοῦτο δὲ τὸ χωρίον κεῖται μὲν 5 πλησίον τῆς Ὠρωπίας καὶ τῶν ὄρων τῆς Βοιωτίας, 3 Παγώνδας δ' ὁ τῶν Βοιωτῶν ἔχων τὴν στρατηγίαν ἐξ ἀπασῶν τῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν πόλεων μεταπεμφάμενος στρατιώτας ἦκε πρὸς τὸ Δῆλιον μετὰ πολλῆς δυνάμεως· εἶχε γὰρ στρατιώτας πεζοὺς μὲν 10 οὐ πολὺ λείποντας τῶν δισμυρίων, ἵππεις δὲ περὶ 4 χιλίους. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τῷ πλήθει μὲν ὑπερεῖχον τῶν Βοιωτῶν, ὠπλισμένοι δὲ οὐχ ὁμοίως τοῖς πολεμίοις· ἄφνω γὰρ καὶ συντόμως ἐξεληλύθεσαν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ διὰ τὴν σπουδὴν ὑπῆρχον ἀπαρά- 15 70 σκενοί. ἀμφοτέρων δὲ προθύμως ὠρμημένων παρετάχθησαν αἱ δυνάμεις τόνδε τὸν τρόπον. παρὰ τοῖς Βοιωτοῖς ἐτάχθησαν ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας Θηβαῖοι, 527 ἐπὶ δὲ τὸ εὐώνυμον Ὀρχομένιοι, τὴν δὲ μέσσην ἀνεπλήρουσαν φάλαγγα Βοιωτοί· προεμάχοντο δὲ πάντων 20 οἱ παρ' ἐκείνοις ἠνίοχοι καὶ παραβάται καλούμενοι, ἄνδρες ἐπίλεκτοι τριακόσιοι. Ἀθηναῖοι δὲ διατάττοντες ἔτι τὴν δύναμιν ἠναγκάσθησαν συνάψαι 2 μάχην. γενομένης δὲ τῆς παρατάξεως ἰσχυρᾶς, τὸ μὲν πρῶτον οἱ τῶν Ἀθηναίων ἵππεις ἀγωνιζόμενοι 25

1 τῆς προδοσίας Reiske 3 κατελάβετο τὸ*] κατελάβετο P, κατέλαβε τὸ v. 6 ὄρων FJ, ὄρων cet. 7 Παγώνδας Thuc. IV 91] παντώδας P, παντόδας AHLM, παντοιάδας cet. 13 δέ] ἦσαν vel ὑπῆρχον add. Dind. 14 συντόμως Wess. 16 ὠρμημένων F¹, ὄρμημένων cet. 21 παραβάται AL, παραιβάται cet.

λαμπρῶς ἠνάγκασαν φυγεῖν τοὺς ἀντιστάνας ἵππεις· μετὰ δὲ ταῦτα τῶν πεζῶν διαγωνισαμένων οἱ ταχθέντες κατὰ τοὺς Θηβαίους Ἀθηναῖοι βιασθέντες ἐτρόπησαν, οἱ δὲ λοιποὶ τοὺς ἄλλους Βοιωτοὺς 5 τρεψάμενοι καὶ συχνοὺς ἀνελόντες ἐφ' ἱκανὸν τόπον ἐδίωξαν. οἱ δὲ Θηβαῖοι, διαφέροντες ταῖς τῶν σω- 3 μάτων θώμαις, ἐπέστρεψαν ἀπὸ τοῦ διωγμοῦ, καὶ τοῖς διώκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐπιπεσόντες φυγεῖν ἠνάγκασαν· ἐπιφανεὶ δὲ μάχῃ νικήσαντες μεγάλην 10 ἀπηνέγκαντο δόξαν πρὸς ἀνδρείαν. τῶν δ' Ἀθη- 4 ναίων οἱ μὲν εἰς Ὠρωπὸν, οἱ δὲ εἰς τὸ Δῆλιον κατέφυγον, τινὲς δὲ πρὸς τὴν θάλατταν διέτειναν πρὸς τὰς ἰδίας ναῦς, ἄλλοι δὲ κατ' ἄλλους ὡς ἔτυχε τόπους διεσπάρησαν. ἐπιγενομένης δὲ τῆς νυκτὸς 15 ἔπεσον τῶν μὲν Βοιωτῶν οὐ πλείους τῶν πεντακοσίων, τῶν δ' Ἀθηναίων πολλαπλάσιοι τούτων. εἰ μὲν οὖν ἢ νύξ μὴ προκατέλαβεν, οἱ πλείστοι τῶν Ἀθηναίων ἂν ἐτελεύτησαν· αὕτη γὰρ μεσο- 5 λήσασα τὰς τῶν διακόντων ὁρμᾶς διέσωσε τοὺς φεύγοντας. ὅμως δὲ τοσοῦτο πλήθος τῶν ἀναιρε- 5 θέντων ἦν, ὥστε τοὺς Θηβαίους ἐκ τῆς τῶν λαφύρων τιμῆς τὴν τε στοὰν τὴν μεγάλην ἐν ἀγορᾷ κατασκευάσαι καὶ χαλκοῖς ἀνδριάσι κοσμησαι, τοὺς δὲ ναοὺς καὶ τὰς κατὰ τὴν ἀγορὰν στοὰς τοῖς ὅπλοις 25 τοῖς ἐκ τῶν σκύλων προσηλωθεῖσι καταχαλκῶσαι· τὴν τε τῶν Δηλίων πανήγυριν ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων ἐνεστήσαντο ποιεῖν. μετὰ δὲ τὴν μάχην 6

8 διώκουσι τῶν] διώκουσιν P 15 πεντακοσίων PAHLF (et Thuc. IV 101, 2), τετρακοσίων cet. 21 ἦν post πλήθος praebet v. 24 τοῖς ὅπλοις post ναοὺς in cod., transp. Wurm

οἱ μὲν Βοιωτοὶ τῷ Δηλίῳ προσβολὰς ποιησάμενοι
κατὰ κράτος εἶλον τὸ χωρίον· τῶν δὲ φρουρούντων
τὸ Δήλιον οἱ πλείους μὲν μαχόμενοι γενναίως ἀπέ-
θανον, διακόσιοι δὲ ἤλωσαν· οἱ δὲ λοιποὶ κατέφυ-
γον εἰς τὰς ναῦς, καὶ διεκομίσθησαν μετὰ τῶν 5
ἄλλων εἰς τὴν Ἀττικὴν. Ἀθηναῖοι μὲν οὖν ἐπιβου-
λεύσαντες τοῖς Βοιωτοῖς τοιαύτη συμφορᾷ περιέπε-
71 σον. κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν Ξέρξης ὁ βασιλεὺς ἐτελεύ-
τησεν ἄρξας ἐνιαυτῶν, ὡς δ' ἐνίοι γράφουσι, μῆνας
δύο· τὴν δὲ βασιλείαν διαδεξάμενος ὁ ἀδελφὸς 10
Σογδιανὸς ἤρξε μῆνας ἑπτὰ. τοῦτον δ' ἀνελὼν
2 Δαρεῖος ἐβασίλευσεν ἔτη δεκαεννέα. τῶν δὲ συγ-
γραφέων Ἀντίοχος ὁ Συρακόσιος τὴν τῶν Σικελικῶν 528
ἱστορίαν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν κατέστρεψεν, ἀρ-
ξάμενος ἀπὸ Κωκάλου τοῦ Σικανῶν βασιλέως, ἐν 15
βίβλοις ἐννέα.

72 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀμεινίου Ῥωμαῖοι
μὲν κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Παπίριον καὶ Λεύ-
κιον Ἰούνιον. ἐπὶ δὲ τούτων Σικωνάοι μὲν κατα-
φρονήσαντες τῶν Ἀθηναίων διὰ τὴν περὶ τὸ Δή- 20
λιον ἦτταν, ἀπέστησαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους
καὶ τὴν πόλιν παρέδωκαν Βρασίδα τῷ στρατηγοῦντι
2 τῶν ἐπὶ Θράκης Λακεδαιμονίων. ἐν δὲ τῇ Λέσβῳ
μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Μυτιλήνης ὑπ' Ἀθηναίων οἱ
πεφευγότες ἐκ τῆς ἀλώσεως πολλοὶ τὸν ἀριθμὸν 25
ὄντες καὶ πάλαι μὲν ἐπεχείρουν καταλθεῖν εἰς τὴν

6 οὖν om. P 10 ὁ ἀδελφός om. f 11 ὀγδιανός
cod., corr. Wess. 12 ἐννεακαίδεκα Dind., 18 P 17 δ'
om. P¹ Ἀμεινίου PAL 18 Παπίριον F 19 Ἰούνιον]
καὶ Ἰούνιον P, Iulius fasti Σικωνάοι P, Σικωνάοι v.
24 et 443, 3 Mitul. cod.

Λέσβον, τότε δὲ συστραφέντες Ἀντανδρον κατέλα-
βον, κάκειθεν ὁρμώμενοι διεπολέμουσι τοῖς κατέχουσι
τὴν Μυτιλήνην Ἀθηναίοις. ἐφ' οἷς παροξυνθεὶς ὁ 3
δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἐξέπεμψε στρατηγούς μετὰ
5 δυνάμειος ἐπ' αὐτοὺς Ἀριστείδην καὶ Σύμμαχον.
οὗτοι δὲ καταπλεύσαντες εἰς τὴν Λέσβον καὶ προσ-
βολὰς ποιησάμενοι συνεχεῖς εἶλον τὴν Ἀντανδρον,
καὶ τῶν φυγάδων τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, τοὺς δ' ἐκ
τῆς πόλεως ἐξέβαλον, αὐτοὶ δὲ φρουρὰν ἀπολιπόν-
10 τες τὴν φυλάξουσιν τὸ χωρίον ἀπέπλευσαν ἐκ τῆς
Λέσβου. μετὰ δὲ ταῦτα Λάμαχος ὁ στρατηγὸς ἔχων 4
δέκα τριήρεις ἐπλευσεν εἰς τὸν Πόντον, καὶ καθορ-
μισθεὶς εἰς Ἡράκλειαν περὶ τὸν ποταμὸν τὸν ὀνο-
μαζόμενον Κάλγητα πάσας τὰς ναῦς ἀπέβαλε· μεγά-
15 λων γὰρ ὄμβρων καταρραγέντων, καὶ τοῦ ποταμοῦ
βίαιον τὴν καταφορὰν τοῦ θεύματος ποιησαμένου,
τὰ σκάφη κατὰ τινὰς τραχεῖς τόπους προσπεσόντα
τῇ γῆ διεφθόρη.

Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδὰς ἐνιαυ- 5
20 σίους ἐποιήσαντο κατὰ ταύτας τὰς ὁμολογίας, ὥστ'
ἔχειν ἑκατέρους ὧν τότε κύριοι καθειστήμεσαν. συν-
ιόντες δὲ πολλάκις εἰς λόγους φῶντο δεῖν κατα-
λύσαι τὸν πόλεμον καὶ εἰς τέλος παύσασθαι τῆς
πρὸς ἀλλήλους φιλοτιμίας· Λακεδαιμόνιοι δὲ ἔσπεν-
25 δον ἀπολαβεῖν τοὺς ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ γενομένους
αἰχμαλώτους. τῶν δὲ σπονδῶν τὸν εἰρημὸν τρόπον 6

1 κατέλαβοντο conicio 3 ὁ δῆμος] ὁ add. P 5
σύμμαχον (λα supra εν man.²) P; Δημόδοκος Thuc. IV 75, 1
9 ἀπολειπόντες P¹ 14 Κάλγητα cod., corr. Palmerius
(Κάλγητα Thuc. IV 75, 2) 21 τότε] ποτε Steph. 23 τὴν
.. φιλοτιμίαν P 24 φιλοτιμίας AHLF², φιλονεικίας cet.

συντελεσθεισῶν, περὶ μὲν τῶν ἄλλων αὐτοῖς ὁμολο-
γούμενα πάντα ὑπῆρξε, περὶ δὲ τῆς Σκιώνης ἡμι-
σβήτουν ἀμφοτέροι. γενομένης δὲ μεγάλης φιλοτι-
μίας τὰς σπονδὰς κατελύσαντο, περὶ δὲ τῆς Σκιώνης
7 διεπολέμουσαν πρὸς ἀλλήλους. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν 5
χρόνον καὶ Μένδη πόλις πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους
ἀπέστη καὶ τὴν φιλοτιμίαν τὴν ὑπὲρ τῆς Σκιώνης
ἰσχυροτέραν ἐποίησε. διὸ καὶ Βρασίδης μὲν ἐκ τῆς
Μένδης καὶ τῆς Σκιώνης ἀποκομίσας τέκνα καὶ γυ- 529
ναῖκας καὶ τᾶλλα τὰ χρησιμώτατα φρουραῖς ἀξιο- 10
8 λόγοις ἠσφαλίσατο τὰς πόλεις, Ἀθηναῖοι δὲ παρο-
ξυνθέντες ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν ἐψηφίσαντο πάντας
τοὺς Σκιωναίους, ὅταν ἀλώσιν, ἠβηδὸν ἀποσφάξαι,
καὶ δύνάμιν ἐξέπεμψαν ἐπ' αὐτοὺς ναυτικὴν τριήρων
πεντήκοντα· τούτων δὲ τὴν στρατηγίαν εἶχε Νικίας 15
9 καὶ Νικοστρατος. οὗτοι δὲ πλεύσαντες ἐπὶ πρώτην
τὴν Μένδην ἐκράτησαν τῆς πόλεως προδόντων τινῶν
αὐτήν· τὴν δὲ Σκιώνην περικτεῖχισαν, καὶ προσκα-
θήμενοι τῇ πολιορκίᾳ συνεχεῖς προσβολὰς ἐποιοῦντο.
10 οἱ δ' ἐν τῇ Σκιώνῃ φρουροί, πολλοὶ μὲν τὸν ἀριθ- 20
μὸν ὄντες, εὐπορίαν δ' ἔχοντες βελῶν καὶ σίτου
καὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς, ῥαδίως ἡμύνοντο τοὺς
Ἀθηναίους, καὶ στάσιν ὑπερδέξιον ἔχοντες πολλοὺς
κατετίτρωσκον. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦ-
τον τὸν ἐνιαυτόν. 25

73 Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθήνησι μὲν ἦρχεν Ἀλκαῖος, ἐν

2 Σκιώνης A 3 φιλοτιμίας Steph. (M?) 6 πόλις
del. Cobet 7 φιλοτιμίαν Steph. (HM?) 13 ἀποσφάξαι
P, ἀποσφάξειν AJKL, ἀποσφάξειν cet. 20 μὲν] πρὸς
add. AFL

Ἐρώμη δὲ ὑπῆρχον ὑπατοὶ Ὀπίτερος Λουκρήτιος καὶ
Λεύκιος Σέργιος Φιδηναίτης. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθη-
ναῖοι τοῖς Δηλίοις ἐγκαλοῦντες ὅτι λάθρα πρὸς
Λακεδαιμονίους συντίθενται συμμαχίαν, ἐξέβαλον
5 αὐτοὺς ἐκ τῆς νήσου καὶ τὴν πόλιν αὐτοὶ κατέσχον.
τοῖς δ' ἐκπεσοῦσι Δηλίοις Φαρνακῆς ὁ σατραπῆς
ἔδωκεν οἰκεῖν πόλιν Ἀδραμύτιον. οἱ δ' Ἀθηναῖοι 2
προχειρισάμενοι στρατηγὸν Κλέωνα τὸν δημαγωγόν,
καὶ δόντες ἀξιόλογον δύνάμιν πεζήν, ἐξέπεμψαν εἰς
10 τοὺς ἐπὶ Θράκης τόπους. οὗτος δὲ πλεύσας εἰς
Σκιώνην, κἀκεῖθεν προσλαβόμενος στρατιώτας ἐκ
τῶν πολιορκούντων τὴν πόλιν, ἀπέπλευσε καὶ κατῆ-
ρην εἰς Τορώνην· ἐγίνωσκε γὰρ τὸν μὲν Βρασίδην
ἐκ τούτων τῶν τόπων ἀπεληλυθότα, πρὸς δὲ τῇ
15 Τορώνῃ τοὺς ἀπολελειμμένους στρατιώτας οὐκ ὄντας
ἀξιωμαχοῦς. πλησίον δὲ τῆς Τορώνης καταστρατο- 3
πεδέυσας καὶ πολιορκήσας ἅμα κατὰ γῆν καὶ κατὰ
θάλατταν, εἶλε κατὰ κράτος τὴν πόλιν, καὶ τοὺς
μὲν παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας ἠνδραποδίσατο, αὐτοὺς
20 δὲ καὶ τοὺς τὴν πόλιν φρουροῦντας αἰχμαλώτους
λαβὼν, δήσας ἀπέστειλεν εἰς τὰς Ἀθήνας· τῆς δὲ
πόλεως ἀπολιπὼν τὴν ἱκανὴν φρουρὰν ἐξέπλευσε
μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ κατῆρε τῆς Θράκης ἐπὶ
Στρομόνα ποταμόν. καταστρατοπεδέυσας δὲ πλησίον
25 πόλεως Ἡϊόνος, ἀπεχούσης ἀπὸ τῆς Ἀμφιπόλεως

1 Ὀπίτερος AHL, ὁ πίτερος P, ὁ πίνυτερος F, ὁ πίνυτε-
ρος cet.; Tricirritius fasti 7 ἀδρα-
μοῦντιον P, ἀδραμύτιον A, ἀδραμύτιον cet. (c. 77, 1) 10
Θράκην cod., corr. Dind. 17 ἅμα P, om. FJ, τᾶλλα
cet. 20 καὶ del. Dind. 25 Ἡϊόνος P, ἰόνος A ἀπὸ
P, δ' ἀπὸ v.

σταδίους ὡς τριάκοντα, προσβολὰς ἐποιεῖτο τῷ πο-
 74 λίσματι. πνυθόμενος δὲ τὸν Βρασίδαν μετὰ δυνά-
 μεως διατροίβειν περὶ πόλιν Ἀμφίπολιν, ἀνέξεν ξεν
 ἐπ' αὐτόν. ὁ δὲ Βρασίδης ὡς ἤκουσε προσιόντας
 τοὺς πολεμίους, ἐπτάξας τὴν δύναμιν ἀπήντα τοῖς⁵³⁰
 Ἀθηναίοις· γενομένης δὲ παρατάξεως μεγάλης, καὶ
 τῶν στρατοπέδων ἀγωνισαμένων ἀμφοτέρων λαμ-
 πρῶς, τὸ μὲν πρῶτον ἰσόρροπος ἦν ἡ μάχη, μετὰ
 δὲ ταῦτα παρ' ἑκατέροις τῶν ἡγεμόνων φιλοτιμου-
 μένων δι' ἑαυτῶν κρῖναι τὴν μάχην, συνέβη πολλοὺς¹⁰
 τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν ἀναιρεθῆναι, τῶν στρατηγῶν
 αὐτοὺς καταστησάντων εἰς τὴν μάχην καὶ ὑπὲρ τῆς
 2 νίκης ἀνυπέροβλητον φιλοτιμίαν εἰσενεγκαμένων. ὁ
 μὲν οὖν Βρασίδης ἀριστεύσας καὶ πλείστους ἀνελὼν
 ἡρωικῶς κατέστρεψε τὸν βίον· ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ¹⁵
 Κλέωνος ἐν τῇ μάχῃ πεσόντος, ἀμφοτέραι μὲν αἱ
 δυνάμεις διὰ τὴν ἀναρχίαν ἐταράχθησαν, τὸ τέλος
 δ' ἐνίκησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ τρόπαιον ἔστησαν.
 οἱ δ' Ἀθηναῖοι τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀνελό-
 20 μενοι καὶ θάψαντες ἀπέπλευσαν εἰς τὰς Ἀθήνας.
 3 εἰς δὲ τὴν Λακεδαίμονα παραγενομένων τινῶν ἐκ
 τῆς μάχης καὶ τὴν Βρασίδου νίκην ἅμα καὶ τελευ-
 τὴν ἀπαγγειλάντων, ἡ μήτηρ τοῦ Βρασίδου πνυθα-
 νομένη περὶ τῶν πραχθέντων κατὰ τὴν μάχην ἐπη-
 ρώτησε, ποίος τις γέγονεν ἐν τῇ παρατάξει Βρασίδης·²⁵
 τῶν δ' ἀποκριναμένων ὅτι πάντων Λακεδαιμονίων
 ἄριστος, εἶπεν ἡ μήτηρ τοῦ τετελευτηκότος ὅτι Βρα-

9 ἡγουμένων AFHJ 12 αὐτοὺς v. 14 οὖν add.
 Dind. 25 γέγονεν παρὰ τῇ τάξει P 26 ἀποκρινόμε-
 νων PAF

σίδης ὁ υἱὸς αὐτῆς ἦν ἀγαθὸς ἀνὴρ, πολλῶν μέντοι
 γε ἐτέρων καταδέεστος. τῶν δὲ λόγων τούτων⁴
 διαδοθέντων κατὰ τὴν πόλιν οἱ ἔφοροι δημοσίᾳ τὴν
 γυναικα ἐτίμησαν, ὅτι προέκρινε τὸν τῆς πατρίδος
 5 ἔπαινον τῆς τοῦ τέκνου δόξης. μετὰ δὲ τὴν εἰρη-⁵
 μένην μάχην ἔδοξαν οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς Λακεδαιμο-
 νίοις συνθέσθαι σπονδὰς πεντηκονταετῆς ἐπὶ τοῖσδε·
 τοὺς μὲν αἰχμαλώτους παρ' ἀμφοτέροις ἀπολυθῆναι,
 τὰς δὲ πόλεις ἀποδοῦναι τὰς κατὰ πόλεμον ληφθεῖ-
 10 σας. ὁ μὲν οὖν Πελοποννησιακὸς πόλεμος, διαμεί-⁶
 νας μέχρι τῶν ὑποκειμένων καιρῶν ἔτη δέκα, τὸν
 εἰρημένον τρόπον κατελύθη.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀριστίανος Ῥωμαῖοι⁷⁵
 κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Κοῖντιον καὶ Αὔλον Κορ-
 15 νήλιον Κόσσον. ἐπὶ δὲ τούτων ἄρτι τοῦ πολέμου
 τοῦ Πελοποννησιακοῦ καταλελυμένου πάλιν ταραχαὶ
 καὶ κινήσεις πολεμικαὶ συνέβησαν κατὰ τὴν Ἑλλάδα
 διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαι-²
 20 μόνιοι κοινῇ μετὰ τῶν συμμαχῶν πεποιημένοι σπον-
 δὰς καὶ διαλύσεις, χωρὶς τῶν συμμαχίδων πόλεων
 συνέθεντο συμμαχίαν. τοῦτο δὲ πράξαντες εἰς ὑπό-
 νοιαν ἦλθον ὡς ἐπὶ καταδουλώσει τῶν ἄλλων Ἑλλή-
 νων ἰδίᾳ πεποιημένοι συμμαχίαν. διόπερ αἱ μέγ-³
 25 σται τῶν πόλεων διεπρεσβεύοντο πρὸς ἀλλήλας καὶ
 συνδιελέγοντο περὶ ὁμοιοῦς καὶ συμμαχίας κατὰ

9 ἀποδοῦναι P, ἀπολυθῆναι v.; ἀποδοθῆναι Wess. 13
 Ἀριστίανος Meursius, Ἀρίστανος cod. 14 Κοῖντιον A,
 Κοῖντιον P, Κοίγκτιον cet. αὔλον P¹, αὐῖλον P² 17
 συνέστησαν Hert. κατὰ τὴν Ἑλλάδα om. v. 18 διὰ]
 καὶ et sup. lín. διὰ P 23 ἰδίᾳ Dind. (ex p. 355, 17), om.
 JK, ἰδίαν cet. πεποιημένοι PAL, ποιησάμενοι cet.

τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων. ἦσαν δὲ προ- 531
 εστῶσαι πόλεις ταύτης αἱ δυνατώταται τέτταρες,
 4 Ἄργος, Θῆβαι, Κόρινθος, Ἡλις. εὐλόγως δ' ὑπω-
 πτεύθησαν αἱ πόλεις συμφρονεῖν κατὰ τῆς Ἑλλάδος
 διὰ τὸ προσγεγράφθαι ταῖς κοιναῖς συνθήκαις· ἐξεῖ- 5
 ναι Ἀθηναίους καὶ Λακεδαιμονίους, ὅπερ ἂν δοκῇ
 ταύταις ταῖς πόλεσι, προσγράφειν ταῖς συνθήκαις
 καὶ ἀφαιρεῖν ἀπὸ τῶν συνθηκῶν. χωρὶς δὲ τούτων
 Ἀθηναῖοι μὲν διὰ ψηφίσματος ἔδωκαν δέκα ἀνδρά-
 σιν ἐξουσίαν ἔχειν βουλευέσθαι περὶ τῶν τῆ πόλει 10
 συμφερόντων· τὸ παραπλήσιον δὲ καὶ τῶν Λακε-
 δαιμονίων πεποιηκῶτων φανεράν συνέβη γενέσθαι
 5 τῶν δύο πόλεων τὴν πλεονεξίαν. πολλῶν δὲ πόλεων
 ὑπακουουσῶν πρὸς τὴν κοινὴν ἐλευθερίαν, καὶ τῶν
 μὲν Ἀθηναίων καταφρονομένων διὰ τὴν περὶ τὸ 15
 Δῆλιον συμφορὰν, τῶν δὲ Λακεδαιμονίων τεταπει-
 νωμένων τῇ δόξῃ διὰ τὴν ἄλωσιν τῶν ἐν τῇ Σφα-
 κτηρίᾳ νήσῳ, πολλὰ πόλεις συνίσταντο, καὶ προ-
 ἦγον τὴν τῶν Ἀργείων πόλιν ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν.
 6 ἔχει γὰρ ἡ πόλις αὕτη μέγα ἀξίωμα διὰ τὰς παλαιὰς 20
 πράξεις· πρὸ γὰρ τῆς Ἡρακλειδῶν κατηλύσεως ἐκ
 τῆς Ἀργείας ὑπῆρξαν σχεδὸν ἅπαντες οἱ μέγιστοι
 τῶν βασιλέων· πρὸς δὲ τούτοις πολὺν χρόνον εἰρή-
 νην ἔχουσα προσόδους μεγίστας ἐλάμβανε, καὶ πλη-
 θος οὐ μόνον χρημάτων εἶχεν, ἀλλὰ καὶ ἀνδρῶν. 25
 7 οἱ δ' Ἀργεῖοι νομίζοντες αὐτοῖς συγχωρηθῆσεσθαι
 τὴν ὅλην ἡγεμονίαν, ἐπέλεξαν τῶν πολιτῶν χιλίους

10 τῇ πόλει post ἔχειν exhibit FJK; ἔχειν del. Reiske
 βουλευέσθαι om. F 20 ἔχει] εἶχε Dind. 21 καταλύσεως
 cod., corr. Wess. 23 δὲ Dind., τε cod. 26 αὐτοῖς P

τοὺς νεωτέρους καὶ μάλιστα τοῖς τε σώμασιν ἰσχύον-
 τας καὶ ταῖς οὐσίαις· ἀπολύσαντες δὲ αὐτοὺς καὶ
 τῆς ἄλλης λειτουργίας καὶ τροφᾶς δημοσίας χορη-
 γοῦντες προσέταξαν γυμνάζεσθαι συνεχεῖς μελέτας.
 5 οὔτοι μὲν οὖν διὰ τὴν χορηγίαν καὶ τὴν συνεχῆ
 μελέτην ταχὺ τῶν πολεμικῶν ἔργων ἀθληταὶ κατε-
 στάθησαν. Λακεδαιμόνιοι δὲ ὄρωντες ἐπ' αὐτοὺς 76
 συνισταμένην τὴν Πελοπόννησον καὶ προορώμενοι
 τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου, τὰ κατὰ τὴν ἡγεμονίαν
 10 ὡς ἦν δυνατὸν ἠσφαλίζοντο. καὶ πρῶτον μὲν τοὺς
 μετὰ Βρασίδα κατὰ τὴν Θορῆκην ἐστρατευμένους
 Ἑλλωτας ὄντας χιλίους ἠλευθέρωσαν, μετὰ δὲ ταῦτα
 τοὺς ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ ληφθέντας αἰχμαλώ-
 τούς Σπαρτιάτας ἀτιμίᾳ περιβεβληκότες, ὡς τὴν
 15 Σπάρτην ἀδοξοτέραν πεποιηκῶτας, ἀπέλυσαν τῆς
 ἀτιμίας. ἀκολούθως δὲ τούτοις τοῖς κατὰ τὸν πό- 2
 λεμον ἐπαίνους καὶ τιμαῖς προετρέποντο τὰς προγε-
 γενημένους ἀνδραγαθίας ἐν τοῖς μέλλουσιν ἄγῳσιν
 ὑπερβάλλεσθαι· τοῖς τε συμμάχοις ἐπιεικέστερον
 20 προσεφέροντο, καὶ ταῖς φιλανθρωπίαις τοὺς ἄλλο-
 532 τριωτάτους αὐτῶν ἐθεράπευον. Ἀθηναῖοι δὲ τοῦ- 3
 ναντίον τῷ φόβῳ βουλόμενοι καταπλήξασθαι τοὺς
 ἐν ὑποψίᾳ ἀποστάσεως ὄντας, παράδειγμα πᾶσιν
 ἀνέδειξαν τὴν ἐκ τῶν Σικωναίων τιμορίαν· ἐκπολιοῦ-
 25 κήσαντες γὰρ αὐτοὺς καὶ πάντας ἠβηδὸν κατασφά-
 ξαντες, παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας ἐξηνδραποδίσαντο,

1 τοὺς μάλιστα νεωτέρους (νεωτάτους v.) καὶ cod., corr.
 Dind. 11 Βρασίδων Dind. 14 προβεβληκότες cod., corr.
 Steph. 19 ὑπερβάλλεσθαι P² 20 ἄλλοτριωτάτους P, ἄλλο-
 τριωτάτους v., ἄλλοτριωφρονοῦντας Dind. 23 παραδείγματα P

τὴν δὲ νῆσον οἰκεῖν παρέδωσαν τοῖς Πλαταιεῦσιν, ἐκπεπτωκόσι δι' ἐκείνους ἐκ τῆς πατρίδος.

4 Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους κατὰ τὴν Ἰταλίαν Καμπανοὶ μεγάλη δυνάμει στρατεύσαντες ἐπὶ Κύμην ἐνίκησαν μάχῃ τοὺς Κυμαίους καὶ τοὺς πλείους 5 τῶν ἀντιταχθέντων κατέκοψαν. προσκαθεζόμενοι δὲ τῇ πολιορκίᾳ καὶ πλείους προσβολὰς ποιησάμενοι κατὰ κράτος εἶλον τὴν πόλιν. διαρπάσαντες δ' αὐτὴν καὶ τοὺς καταληφθέντας ἐξανδραποδισάμενοι τοὺς ἱκανοὺς οἰκήτορας ἐξ αὐτῶν ἀπέδειξαν. 10

77 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνησιν Ἀστυφίλον Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Κοῖντιον καὶ Ἀῦλον Σεμπρόνιον, Ἡλείοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα ἐνενηκοστήν, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Ἰπέρβιος Συρακόσιος. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι μὲν κατὰ τινα χρη- 15 σμὸν Ἀηλείοις ἀπέδωσαν τὴν νῆσον, καὶ κατήλθον εἰς τὴν πατρίδα οἱ τὸ Ἀδραμύτιον οἰκοῦντες Δῆλιοι. 2 τῶν δὲ Ἀθηναίων οὐκ ἀποδόντων Λακεδαιμονίοις τὴν Πύλον, πάλιν αἱ πόλεις αὗται πρὸς ἀλλήλας διεφέροντο καὶ πολεμικῶς εἶχον. ἃ δὴ πυνθόμενος 20 ὁ δῆμος τῶν Ἀργείων ἐπεισε τοὺς Ἀθηναίους φιλίαν 3 συνθέσθαι πρὸς τοὺς Ἀργεῖους. αὐξομένης δὲ τῆς διαφορᾶς, οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι τοὺς Κορινθίους ἐπεισαν ἐγκαταλιπεῖν τὴν κοινὴν σύνοδον καὶ συμ-

3 κατὰ] περὶ PAH 5 τοὺς add. Dind. 9 κατα-
λειφθέντας PALF², ἐγκαταληφθέντας Hert. 11 ἀριστο-
φίλου PF², ἀριστοφίλου cet., corr. Palmer. 12 Κοῖντιον
A, κοῖντιον P, κοῖντικιον cet. Παῦλον P² 13 σεπρό-
νιον P ἤγον A 17 οἱ τῶ] οἱ δὲ τὸ P Ἀδραμύτιον
PA, Ἀτραμύτιον cet. 18 τῶν δὲ] δὲ om. PA ἀποδι-
δόντων v. Λακεδαιμονίοις om. PA 19 αὗται] αἶτε P

μαχεῖν τοῖς Λακεδαιμονίοις. τοιαύτης δὲ ταραχῆς γενομένης καὶ ἀναρχίας οὔσης, τὰ κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἐν τούτοις ἦν. ἐν δὲ τοῖς ἐπὶ τὸς τόποις 4 Ἀινιᾶνες καὶ Δόλοπες καὶ Μηλιεῖς συμφρονήσαντες 5 δυνάμεισιν ἀξιολόγοις ἐστράτευσαν ἐπὶ τὴν Ἡράκλειαν τὴν ἐν Τραχίνοι. ἀντιταχθέντων δὲ τῶν Ἡρακλειωτῶν, καὶ μάχης γενομένης ἰσχυρᾶς, ἠττήθησαν οἱ τὴν Ἡράκλειαν κατοικοῦντες. πολλοὺς δ' ἀποβαλόντες στρατιώτας, καὶ συμφυγόντες ἐντὸς τῶν 10 τειχῶν, μετεπέμψαντο βοήθειαν παρὰ τῶν Βοιωτῶν. ἀποστειλάντων δ' αὐτοῖς τῶν Θηβαίων χιλίους ὀπλί-
τας ἐπιλέκτους, μετ' αὐτῶν ἡμύνοντο τοὺς ἐπέστρα-
τευκότας. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ὀλύμπιοι 5 μὲν στρατεύσαντες ἐπὶ πόλιν Μηκύβεραν, φρου-
15 ρουμένην ὑπ' Ἀθηναίων, τὴν μὲν φρουρὰν ἐξέβαλον, αὐτοὶ δὲ τὴν πόλιν κατέσχον.

533 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνησιν Ἀρχίον Ῥωμαῖοι κα- 78
τέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Παπίριον Μουγιλανὸν καὶ Γάιον Σερονίλιον Στρούκτον. ἐπὶ δὲ τούτων 20 Ἀργεῖοι μὲν ἐγκατέστησαν τοῖς Λακεδαιμονίοις ὅτι τὰ θύματα οὐκ ἀπέδωσαν τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Πυθίῳ, πόλεμον αὐτοῖς κατήγγειλαν καθ' ὃν δὴ χρόνον Ἀλκιβιάδης ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων ἐνέβαλεν εἰς τὴν Ἀργεῖαν ἔχων δύναμιν. τούτους δὲ οἱ Ἀρ- 2
25 γεῖοι παραλαβόντες ἐστράτευσαν ἐπὶ Τροιζήνα, πό-
λιν σύμμαχον Λακεδαιμονίων, καὶ τὴν μὲν χώραν

6 Τραχινία cod., corr. Dind. 14 Μηκύβεραν v. 18
Παπίριον F μουγιλανόν cod., corr. Rhod. 19 στρα-
κτον P 20 τοῖς om. FJK Λακεδαιμονίοις] Ἐπιδανυρίοις
Palmer. ex Thuc. V 53 23 εἰσέβαλεν v.

ληλατήσαντες, τὰς δὲ ἐπαύλεις ἐμπρήσαντες, ἀπηλάγησαν εἰς τὴν οἰκίαν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι παροξυνθέντες ἐπὶ τοῖς εἰς τοὺς Τροϊζηνίους παρανομήμασιν ἔγνωσαν διαπολεμῆναι πρὸς Ἀργεῖους· διὸ καὶ δύναμιν ἀθροίσαντες ἐπέστησαν ἡγεμόνα Ἄγιν 5 τὸν βασιλέα. οὗτος δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἐστράτευσεν ἐπὶ τοὺς Ἀργεῖους, καὶ τὴν μὲν χώραν ἐδήλωσε, πλησίον δὲ τῆς πόλεως ἀγαγὼν τὴν δύναμιν προε- 4 καλεῖτο τοὺς πολεμίους εἰς [τὴν] μάχην. οἱ δ' Ἀργεῖοι προσλαβόμενοι στρατιώτας παρὰ μὲν Ἡλείων 10 τρισχιλίους, παρὰ δὲ Μαντινέων οὐ πολὺ λειπομένους τούτων, προῆγον ἐκ τῆς πόλεως τὸ στρατόπεδον. μελλούσης δὲ παρατάξεως γίνεσθαι, οἱ στρατηγὸι παρ' ἀμφοτέροις διαπρεσβευσάμενοι τετραμηνιαίους 5 ἀνοχὰς συνέθεντο. ἐπανελθόντων δὲ τῶν στρατο- 15 πέδων ἀπράκτων εἰς τὴν οἰκίαν, δι' ὄργης εἶχον αἱ πόλεις ἀμφοτέραι τοὺς συνθεμένους τὰς σπονδὰς στρατηγούς. διόπερ οἱ μὲν Ἀργεῖοι τοῖς λίθοις βάλλοντες τοὺς ἡγεμόνας ἀποκτείνειν ἐπεχείρησαν, καὶ μόγις μετὰ πολλῆς δειψείας τὸ ζῆν συνεχώρησαν, 20 τὴν δ' οὐσίαν αὐτῶν δημεύσαντες κατέσκαψαν τὰς οἰκίας. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τὸν Ἄγιν ἐπεβάλοντο μὲν κολάζειν, ἐπαγγελαμένον δ' αὐτοῦ διὰ τῶν 6 καλῶν ἔργων διορθώσασθαι τὴν ἀμαρτίαν, μόγις συνεχώρησαν, εἰς δὲ τὸν λοιπὸν χρόνον ἐλόμενοι 25 δέκα ἄνδρας τοὺς συντετατάτους, παρακατέστησαν συμβούλους καὶ προσέταξαν μηδὲν ἄνευ τῆς τούτων

8 προσεκαλεῖτο FJK 9 τὴν del. Hert. 11 πολὺ] πολλοῦ P; f. πολλῶ 14 τετραμηνιαίους cod. 20 μόλις cod. 23 τῶν] f. τινων 24 διορθώσεσθαι Hert.

γνώμης πράττειν. μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθηναίων ἀπο-79 στειλάντων κατὰ θάλατταν εἰς Ἄργος ὀπλίτας μὲν χιλίους ἐπιλέκτους, ἱππεῖς δὲ διακοσίους, ὧν ἐστρατήγουν Λάχης καὶ Νικόστρατος· συνῆν δὲ τούτοις 5 καὶ Ἀλκιβιάδης ἰδιώτης ὧν διὰ τὴν φιλίαν τὴν πρὸς Ἡλείους καὶ Μαντινεῖς· συνεδρουσάντων δὲ πάντων, ἔδοξε τὰς μὲν σπονδὰς εἶναι χαίρειν, πρὸς 2 δὲ τὸν πόλεμον ὀρμηῆσαι. διὸ καὶ τοὺς ἰδίους ἕκα- 2 στος στρατηγὸς παρώρησε πρὸς τὸν ἀγῶνα, καὶ 10 πάντων προθύμως ὑπακουσάντων, ἐκτὸς τῆς πόλεως 534 κατεστρατοπέδευσαν. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς πάντων πρῶτον στρατεύειν ἐπ' Ὀρχομενὸν τῆς Ἀρκαδίας. διὸ καὶ παρελθόντες εἰς Ἀρκαδίαν, προσκαθεζόμενοι τῇ πόλει καθ' ἡμέραν ἐποιούντο προσβολὰς τοῖς 15 τείχεσι. χειρωσάμενοι δὲ τὴν πόλιν κατεστρατοπέ- 3 δευσαν πλησίον Τεγέας, κειρικότες καὶ ταύτην πολιορκῆσαι. τῶν δὲ Τεγεατῶν ἀξιούντων τοὺς Λακε- δαιμονίους βοηθῆσαι κατὰ τάχος, οἱ Σπαρτιάται παραλαβόντες τοὺς ἰδίους πάντας καὶ τοὺς συμμά- 20 χους ἦγον ἐπὶ τὴν Μαντινείαν, νομίζοντες ταύτης πο- λεμουμένης ἀρθήσεσθαι τὴν τῆς Τεγέας πολιορκίαν. οἱ δὲ Μαντινεῖς τοὺς συμμάχους παραλαβόντες, καὶ 4 αὐτοὶ πανδημεῖ στρατεύσαντες, ἀντετάχθησαν τοῖς Λακεδαιμονίοις. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς, οἱ 25 μὲν ἐπίλεκτοι τῶν Ἀργείων, χίλιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες, γυμνασμένοι δὲ καλῶς τὰ κατὰ τὸν πόλε- μον, ἐτρέψαντο τοὺς ἀντιτεταγμένους πρῶτοι, καὶ

2 Ἄργος Reiske, αὐτοῦς cod., Ἀργεῖους Wess. 5 διὰ] διὰ δὲ FJK, εἰ καὶ P 16 πολιορκήσειν v. 19 καὶ τοὺς P, καὶ v.

5 διώκοντες πολλὴν ἐποίουν φόνον. οἱ δὲ Λακεδαι-
μόνιοι τᾶλλα μέρη τοῦ στρατεύματος τρεψάμενοι
καὶ πολλοὺς ἀνελόντες ὑπέστρεψαν ἐπ' αὐτοὺς ἐκεί-
νους, [οἱ] καὶ τῷ πλήθει κυκλώσαντες ἤλπιζον κα-
6 τακόψειν ἅπαντας. τῶν δὲ λογάδων τῷ μὲν πλήθει 5
πολὴν λειπομένῳ, ταῖς δ' ἀνδραγαθίαις προεχόντων,
ὁ μὲν βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων προαγωνιζόμενος
ἐνεκαρτέρησε τοῖς δεινοῖς, καὶ πάντας ἂν ἀνεῖλεν·
ἔσπευδε γὰρ τοῖς πόλιταις ἀποδοῦναι τὰς ἐπαγγελ-
10 λίας, καὶ μέγα τι κατεργασάμενος διορθώσασθαι 10
τὴν γεγεννημένην ἀδοξίαν· οὐ μὴν εἰάθη γε τὴν
προαίρεσιν ἐπιτελέσαι. Φάραξ γὰρ ὁ Σπαρτιάτης,
εἷς ὢν τῶν συμβούλων, ἀξίωμα δὲ μέγιστον ἔχων
ἐν τῇ Σπάρτῃ, διεκελεύετο τοῖς λογάσι δοῦναι δίο-
15 δον, καὶ μὴ πρὸς ἀπεγνωκότητας τὸ ζῆν διακινδύ- 15
νεύοντας πείραν λαβεῖν ἀτυχεύσης ἀρετῆς. ὅθεν
ἠναγκάσθη κατὰ τὴν ἀρτίως ῥηθεῖσαν ἐπιταγὴν
δοῦναι διέξοδον κατὰ τὴν τοῦ Φάρακος γνώμην.
οἱ μὲν οὖν χίλιοι τὸν εἰρημένον τρόπον ἀφεθέντες
διελθεῖν διεσώθησαν, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι μεγάλη 20
μύχῃ νικήσαντες καὶ τρόπαιον στήσαντες ἀπῆλθον
εἰς τὴν οἰκίαν.

80 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι
μὲν ἦρχεν Ἀντιφῶν, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων
χιλίαρχοι τέτταρες κατεστήθησαν, Γάιος Φούριος 25
καὶ Τίτος Κοῖντιος, ἐτι δὲ Μάρκος Ποστούμιος καὶ

1 ἐποίουν φόνον PAL, φόνον ἐποίουν cet. 4 οἱ del.
Reiske, οὗς Wess. 5 λογάδων Rhod., λογαγῶν cod. 7
προαγωνιζόμενων P 9 ἀποδοῦναι P 12 φάραξ P 14
λογάσι Reiske, ἀρκάσι cod. 18 ἀποδοῦναι PAL 25 τέττα-
ρες — c. 81, 1 χιλίαρχοι om. A φρούριος PF 26 κόνιτος P

Ἀύλος Κορνήλιος. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀργεῖοι καὶ Λα-
535 κεδαιμόνιοι διαπρεσβευσάμενοι πρὸς ἀλλήλους εἰρή-
νην ἐποίησαντο καὶ συμμαχίαν συνέθεντο. διόπερ 2
οἱ Μαντινεῖς ἀποβαλόντες τὴν ἀπὸ τῶν Ἀργείων
5 βοήθειαν ἠναγκάσθησαν ὑποταγῆναι τοῖς Λακεδαι-
μονίοις. περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἐν τῇ πόλει
τῶν Ἀργείων οἱ κατ' ἐκλογὴν κεκριμένοι τῶν πολι-
τῶν χίλιοι συνεφώνησαν, καὶ τὴν μὲν δημοκρατίαν
ἔγνωσαν καταλύειν, ἀριστοκρατίαν δ' ἐξ αὐτῶν κα-
10 θιστάναί. ἔχοντες δὲ πολλοὺς συνεργοὺς διὰ τὸ 3
προέχειν τῶν πολιτῶν ταῖς οὐσίαις καὶ ταῖς ἀνδρα-
γαθίαις, τὸ μὲν πρῶτον συλλαβόντες τοὺς δημογω-
γεῖν εἰσθότας ἀπέκτειναν, τοὺς δ' ἄλλους καταπλη-
ξάμενοι κατέλυσαν τοὺς νόμους καὶ δι' ἑαυτῶν τὰ
15 δημόσια διώκουν. διακατασχόντες δὲ ταύτην τὴν
πολιτείαν μῆνας ὀκτώ κατελύθησαν, τοῦ δήμου
συστάντος ἐπ' αὐτούς· διὸ καὶ τούτων ἀναιρεθέντων
ὁ δῆμος ἐκομίσατο τὴν δημοκρατίαν. ἐγένετο δὲ καὶ 4
ἑτέρα κίνησις κατὰ τὴν Ἑλλάδα· καὶ Φωκεῖς γὰρ
20 πρὸς Λοκροὺς διενεχθέντες παρατάξει ἐκρίθησαν
διὰ τὴν οἰκίαν ἀνδρείαν· ἐνίκησαν γὰρ Φωκεῖς
ἀνελόντες Λοκρῶν πλείους χιλίων. Ἀθηναῖοι δὲ 5
Νικίου στρατηγούντος εἶλον δύο πόλεις, Κύθηρα
καὶ Νίσαιαν· τὴν τε Μῆλον ἐκπολιορκήσαντες * ἤβη-
25 δὸν ἀπέσφαξαν, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἐξηνδραπο-
δίσαντο.

Καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς Ἑλληνας ἐν τούτοις ἦν. 6

1 Παῦλος P^a 8 συνεφώνησαν de la Barre 9 αὐτῶν P
18 ἀνεκομίσατο Reiske 24 πολιορκήσαντες cod., corr.
Dind.; adde πάντας (c. 76, 3)

κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Φιδηνᾶται μὲν, παραγενομέ-
νων εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν πρέσβων ἐκ τῆς Ῥώμης,
7 ἐπὶ μικραῖς αἰτίαις ἀνείλον τούτους. ἐφ' οἷς οἱ
Ῥωμαῖοι παροξυνθέντες ἐψηφίσαντο πολεμεῖν, καὶ
προχειρισάμενοι δύναμιν ἀξιόλογον εἵλοντο δικτά- 5
τωρα Ἄνιον Αἰμίλιον καὶ μετὰ τούτου κατὰ τὸ ἔθος
8 Ἀῦλον Κορνήλιον ἱππαρχον. ὁ δ' Αἰμίλιος παρα-
σκευασάμενος τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, ἀνέβη μετὰ
τῆς δυνάμεως ἐπὶ τοὺς Φιδηνάτας. ἀντιταξαμένων
δὲ τῶν Φιδηνάτων ἐγένετο μάχη ἐπὶ πολλὸν χρόνον 10
ἰσχυρά, καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέροις πεσόντων
ἰσόρροπος ὁ ἀγὼν ἐγένετο.

81 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνησιν Εὐφῆμον ἐν Ῥώμῃ
κατεστάθησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλίαρχοι Λεύκιος
Φούριος, Λεύκιος Κοῖντιος, Ἀῦλος Σεμπρόνιος. ἐπὶ 15
δὲ τούτων Λακεδαιμόνιοι μετὰ τῶν συμμάχων στρα-
τεύσαντες εἰς τὴν Ἀργεῖαν Ἰστιάς χωρίον εἶλον, καὶ
τοὺς ἐνοικοῦντας ἀποκτείναντες τὸ μὲν φρούριον
κατέσκαψαν, αὐτοὶ δὲ πυθόμενοι τοὺς Ἀργεῖους
ἄποδομηκέναι τὰ μακρὰ τεῖχη μέχρι τῆς θαλάττης, 20
ἐπελθόντες τὰ κατεσκευασμένα τεῖχη κατέσκαψαν,
2 καὶ τὴν εἰς τὴν οἰκίαν ἐπένοδον ἐποίησαντο. Ἀθη-
ναῖοι δ' ἐλόμενοι στρατηγὸν Ἀλκιβιάδην, καὶ δόντες
αὐτῷ ναῦς εἴκοσι, προσέταξαν συγκατασκευάσαι τοῖς
Ἀργεῖοις τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν· ἔτι γὰρ ἦσαν ἐν 25
ταραχαῖς διὰ τὸ πολλοὺς ὑπολελειφθαι τῶν τὴν

1 φιδηνᾶται P², φειδινᾶται v. (et infra) 7 Παῦλον P³
14 Λούκιος φρούριος PAF 15 Κοῖντιος] κορίντιος PAHL,
κορίντιος F, κορίντιος JKM Ἀῦλος] Παῦλος P², καὶ Ἀύ-
λος f σεμπρόνιος P 17 Ἰστιάς Palmer. (ex Thuc. V 83, 2),
ἰστίας AHL, ἀγίας P, ἀγίας cet. 26 τῶν add. Reiske

ἀριστοκρατίαν αἰρουμένων. ὁ δ' οὖν Ἀλκιβιάδης 3
καταντήσας εἰς τὴν τῶν Ἀργεῖων πόλιν, καὶ συνε-
δρεύσας μετὰ τῶν τὴν δημοκρατίαν προκρινόντων,
ἐπέλεξε τῶν Ἀργεῖων τοὺς μάλιστα δοκοῦντας τὰ
5 τῶν Λακεδαιμονίων αἰρεῖσθαι· μεταστησάμενος δὲ
τούτους ἐκ τῆς πόλεως, καὶ συγκατασκευάσας βε-
βαίως τὴν δημοκρατίαν, ἀπέπλευσεν εἰς τὰς Ἀθήνας.
τούτου δὲ τοῦ ἔτους λήγοντος Λακεδαιμόνιοι μετὰ 4
πολλῆς δυνάμεως ἐμβalόντες εἰς τὴν Ἀργεῖαν, καὶ
10 πολλὴν τῆς χώρας δηώσαντες, τοὺς φυγάδας τῶν
Ἀργεῖων κατέκισαν εἰς Ὀρνείας· ἐπιτειχίσαντες δὲ
τοῦτο τὸ χωρίον ἐπὶ τῆς Ἀργείας, καὶ φρουροὺς
τοὺς ἱκανοὺς ἀπολιπόντες, προσέταξαν κακοποιεῖν
2 τοὺς Ἀργεῖους. ἀπελθόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων 5
15 ἐκ τῆς Ἀργείας, Ἀθηναῖοι μὲν συμμαχίαν ἐξέπεμφαν
τοῖς Ἀργεῖοις τριήρεις τετταράκοντα, ὀπλίτας δὲ
χιλίους καὶ διακοσίους· οἱ δ' Ἀργεῖοι μετὰ τῶν
Ἀθηναίων στρατεύσαντες ἐπὶ τὰς Ὀρνείας τὴν τε
πόλιν κατὰ κράτος εἶλον καὶ τῶν φρουρῶν καὶ φυ-
20 γάδων οὓς μὲν ἀπέκτειναν, οὓς δ' ἐξέβαλον ἐκ τῶν
Ὀρνείων. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τὸ πεντε-
καιδέκατον ἔτος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου.

Τῷ δ' ἑκκαιδεκάτῳ παρὰ μὲν Ἀθηναίους ἦν ἄρ-82
χων Ἀρίμνηστος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων
25 χιλίαρχοι κατεστάθησαν τέτταρες, Τίτος Κλαύδιος

1 αἰρουμένων PALF², αἰρουμένους cet. 6 τούτους]
τοὺς P 10 πολλὴν] οὐ πολλὴν Thuc. VI 7, 1 12 τῇ
Ἀργείᾳ Schäfer 14 ἀπελθόντων — Ἀργείας om. P 21
τὸ om. P 23 ἐξεκαδέκατῳ P παρὰ μὲν Ἀθηναίους PA;
παρ' Ἀθηναίους μὲν cet. 24 ἀριστόμνητος P, ἀριστόμνη-
στος v., corr. Wess. 25 κατ. τέσσαρες P, τέσσαρες κατ. cet.

καὶ Σπόριος Ναύτιος, ἔτι δὲ Λούκιος Σέντιος καὶ
Σέξτος Ἰούλιος. ἐπὶ δὲ τούτων παρὰ μὲν Ἑλλείοις
ἤχθη ὀλυμπιάς πρώτη πρὸς ταῖς ἐνεμήκοντα, καθ'
2 ἦν ἐνίκα στάδιον Ἐξαίνετος Ἀραραγαντίνος. Βυζάν-
τιοι δὲ καὶ Καληγδόσιοι παραλαβόντες Θοράκας ἐστρά- 5
τευσαν εἰς τὴν Βιθυνίαν πολλοῖς πλήθεσι, καὶ τὴν
τε χώραν ἐπόρθησαν καὶ πολλὰ τῶν μικρῶν πολι-
σματίων ἐκπολιορκήσαντες ἐπετελέσαντο πράξεις
ἀμότητι διαφερούσας· πολλῶν γὰρ αἰχμαλώτων κρα-
τήσαντες ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν καὶ παιδῶν ἔπαν- 10
τας ἀπέσφαξαν.

3 Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους κατὰ τὴν Σικελίαν
Ἐγεσταῖοι πρὸς Σελινουντίους ἐπολέμησαν περὶ χώ-
ρας ἀμφισβητήσιμον, ποταμοῦ τὴν χώραν τῶν δια-
4 φερομένων πόλεων ὀρίζοντος. Σελινούντιοι δὲ δια- 15
βάντες τὸ θεῖθρον τὸ μὲν πρῶτον τῆς παραποταμίας
βία κατέσχον, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τῆς προσκειμένης
χώρας πολλὴν ἀποτεμόμενοι κατεφρόνησαν τῶν ἡδι-
5 κημένων. οἱ δ' Ἐγεσταῖοι παροξυνθέντες τὸ μὲν
πρῶτον διὰ τῶν λόγων πείθειν ἐπεβάλλοντο μὴ ἐπι- 20
βαίνειν τῆς ἀλλοτρίας γῆς· ὡς δὲ οὐδεὶς αὐτοῖς
προσεῖχεν, ἐστράτευσαν ἐπὶ τοὺς κατέχοντας τὴν 537
χώραν, καὶ πάντας ἐκβαλόντες ἐκ τῶν ἀγρῶν αὐτοὶ
6 τὴν χώραν κατέσχον. γενομένης δὲ διαφορᾶς μεγά-
λης ἀμφοτέραις ταῖς πόλεσι, στρατιώτας ἀθροίσαν- 25
τες διὰ τῶν ὄπλων ἐποιοῦντο τὴν κρίσιν. διόπερ

1 Sp. Naevius, T. Sergius Liv. 4, 35 2 Σέξτος] σέξι-
στος P 5 καληγδόσιοι cod. 7 πολισμάτων v. 8 ἐπε-
τέλεσαν v. 13 Ἀγεσταῖοι P (et infra) 16 τῆς παραπο-
ταμίας — 20 πρῶτον om. P 17 προκειμένης AFJK

ἀμφοτέρων παραταξαμένων ἐγένετο μάχη καρτερά,
καθ' ἣν Σελινούντιοι νικήσαντες ἀπέκτειναν τῶν
Ἐγεσταίων οὐκ ὀλίγους. οἱ δ' Ἐγεσταῖοι ταπεινω- 7
θέντες καὶ καθ' ἑαυτοὺς οὐκ ὄντες ἀξιόμαχοι, τὸ
5 μὲν πρῶτον Ἀραραγαντίνους καὶ Συρακοσίους ἐπει-
θον συμμαχῆσαι· ἀποτυχόντες δὲ τούτων ἐξέπεμψαν
προσβευτὰς εἰς τὴν Καρχηδόνα, δεόμενοι βοηθῆσαι·
οὐ προσεχόντων δ' αὐτῶν, ἐζήτουν τινὰ διαπόντιον
συμμαχίαν· οἷς συνήγορησε ταυτόματον. Λεοντίνων 83
10 γὰρ ὑπὸ Συρακοσίων ἐκ τῆς πόλεως μετρωσμένων
καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν ἀποβεβληκότων, οἱ
φρυγᾶδες αὐτῶν συστραφεύτες ἔκριναν πάλιν τοὺς
Ἀθηναίους προσλαβέσθαι συμμαχούς, ὄντας συγγε- 2
νεῖς. περὶ δὲ τούτων κοινολογησάμενοι τοῖς ἔθνε- 2
15 σιν οἷς συνεφρόνησαν, κοινῇ πρέσβεις ἐξέπεμψαν
πρὸς Ἀθηναίους, ἀξιοῦντες μὲν βοηθῆσαι ταῖς πό-
λεσιν αὐτῶν ἀδικουμέναις, ἐπαγγειλάμενοι δὲ συγ-
κατασκευάσειν αὐτοῖς τὰ κατὰ τὴν Σικελίαν πράγ-
ματα. παραγενομένων οὖν εἰς τὰς Ἀθήνας τῶν 3
20 πρέσβεων, καὶ τῶν μὲν Λεοντίνων τὴν συγγένειαν
προφερομένων καὶ τὴν προὔπαρχουσαν συμμαχίαν,
τῶν δ' Ἐγεσταίων ἐπαγγελλομένων χρημάτων τε
πλήθος δώσειν εἰς τὸν πόλεμον καὶ συμμαχῆσειν
κατὰ τῶν Συρακοσίων, ἔδοξε τοῖς Ἀθηναίοις ἐκπέμ- 25
ψαι τινὰς τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν καὶ διασκέψασθαι
τὰ κατὰ τὴν νῆσον καὶ τοὺς Ἐγεσταίους. παραγε- 4
νομένων οὖν τούτων εἰς τὴν Ἐγεσταίαν, οἱ μὲν Ἐγε-
σταῖοι χρημάτων πλήθος ἐπέδειξαν, τὰ μὲν οἰκοθεν,

12 τοὺς Dind., αὐτοὺς cod., αὐ τοὺς Reiske 24 ἔδοξε*
(eraso v) οὖν τοῖς P 27 αἰγεσταίαν P

τὰ δὲ παρὰ τῶν ἀστυγείτων χρησάμενοι φαντα-
 5 σίας ἔνεκεν. ἀνελθόντων δὲ τῶν πρέσβειων καὶ τὴν
 εὐπορίαν τῶν Ἐγεσταίων ἀπαγγειλάντων, συνήλθεν
 ὁ δῆμος περὶ τούτων. προτεθείσης δὲ τῆς βουλῆς
 περὶ τοῦ στρατεύειν ἐπὶ Σικελίαν, Νικίας μὲν ὁ 5
 Νικηράτου, θαναμαζόμενος ἐπ' ἀρετῇ παρὰ τοῖς πο-
 λίταις, συνεβούλευε μὴ στρατεύειν ἐπὶ Σικελίαν.
 6 μὴ γὰρ δυνατὸν ὑπάρχειν ἅμα τε Λακεδαιμονίοις
 διαπολεμεῖν καὶ δυνάμεις μεγάλας ἐκπέμπειν δια-
 ποντίους, καὶ τῶν Ἑλλήνων μὴ δυναμένους κτή-
 10 σασθαι τὴν ἡγεμονίαν ἐλπίζειν τὴν μερίστην τῶν
 κατὰ τὴν οἰκουμένην νήσων περιποιήσασθαι, καὶ
 Καρχηδονίους μὲν, ἔχοντας μερίστην ἡγεμονίαν καὶ
 πολλάκις ὑπὲρ τῆς Σικελίας πεπολεμηκότας, μὴ
 δεδυνῆσθαι κρατῆσαι τῆς νήσου, τοὺς δὲ Ἄθη-
 15 ναίους, πολὺν λειπομένους τῇ δυνάμει τῶν Καρχη-
 δουίων, δορίκτητον ποιήσασθαι τὴν κρατίστην τῶν
 84 νήσων. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα διαλεχθέντος αὐτοῦ
 [περὶ] τῆς προκειμένης ὑποθέσεως οἰκεία, τῆς ἐναν-
 20 τίας γνώμης προεστηκώς Ἀλκιβιάδης, ἐπιφανέστατος²⁰
 Ἄθηναίων, ἔπεισε τὸν δῆμον ἐπανελέσθαι τὸν πό-
 λεμον· ἦν γὰρ ὁ ἀνὴρ οὗτος δεινότατος μὲν εἰπεῖν
 τῶν πολιτῶν, εὐγενεῖα δὲ καὶ πλοῦτω καὶ στρατηγία
 2 διανομασμένος. εὐθύς οὖν ὁ δῆμος στόλον ἀξιό-
 χρεων κατεσκεύασε, τριάκοντα μὲν τριήρεις παρὰ 25
 τῶν συμμάχων λαβῶν, ἰδίας δ' ἑκατὸν καταρτίσας.
 3 ταύτας δὲ κοσμήσας πᾶσι τοῖς εἰς πόλεμον χρησί-

2 ἀνελθόντων cod., corr. Dind.; f. ἐπανελθόντων 12
 περιποιήσασθαι Dind. 19 περὶ αὐτ οἰκεία del. Reiske
 27 ταύτας δὲ κοσμήσας Dind., ταύτας ἐκόσμησε P²FJK, ταύ-
 τας τε κοσμήσας cet. χρησίμοις] καὶ add. P²FJK

μοις κατέλεξεν ὀπλίτας εἰς πεντακισχιλίους, στρα-
 τηγούς δὲ τρεῖς ἐχειροτόνησεν ἐπὶ ταύτην τὴν στρα-
 τηγίαν, Ἀλκιβιάδην καὶ Νικίαν καὶ Λάμαχον.
 Ἄθηναῖοι μὲν οὖν περὶ ταῦτα ἦσαν. — Ἡμεῖς δὲ πα- 4
 5 ρόντες ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου τοῦ συστάντος
 Ἄθηναίοις καὶ Συρακοσίοις, κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ πρό-
 θεσιν τὰς ἐπομένας πράξεις εἰς τὴν ἐχομένην βίβλον
 κατατάξομεν.

186

